

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ**

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТИВ ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№ 01'2019

Київ - 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ
(УКРІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 01'2019

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ - 2019

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР, від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

Періодичні видання УкрІНТЕІ:

Бюлетень реєстрації НДР та ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці. Номер у Каталогі Укрпошти – **23554**

Збірник рефератів дисертацій, НДР та ДКР – періодичне видання, в якому подано інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник рефератів призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, вищих учбових закладів. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується в авторській редакції. В кінці реферату вказано умови розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа, для одержання якого необхідно надіслати лист-замовлення, наведений в кінці збірника та перерахувати відповідну суму на наш розрахунковий рахунок.

Номер у Каталогі Укрпошти – **23683**

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.

Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р **312 572 741 97044** в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998, МФО 820172, ІПН 408149926502

Тел./факс: (044) 521-00-39; (044) 521-09-48

E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:

УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.

Тел./факс: (044) 521-00-68, тел. (044) 521-00-39.

E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 30.01.2019 р. Формат 60x84 1/8.

Ум.- друк. арк. 23,25

Обл.- вид. арк. 21.32. Тир. 40 прим.

Ціна договірна. Зам. 0101

Видавництво УкрІНТЕІ. 03150, Київ, вул. Антоновича, 180

©УкрІНТЕІ, 2018

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.11 Загальні проблеми сучасної філософії

02.01.19.0001/0218U002245

Удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України в умовах глобалізації: Заключний звіт /Запорізька державна інженерна академія; Керівник Воронкова Валентина Григорівна. – ДР 0115U002343. УДК 316.324.8:140.8. 260 с.

Досліджено концепцію удосконалення механізмів розвитку інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми розвитку сучасної України в умовах глобалізації, в контексті якої розроблено концепцію розвитку інформаційно-комунікативного суспільства в Україні; концепцію впливу інформаційно-комунікативного процесу на діяльність організації в умовах нестабільності; розроблені постнекласичні політико-ідеологічні течії і їх роль в умовах соціальних змін кінця ХХ-початку ХХІ століття.

02.15 Загальнофілософські проблеми

02.01.19.0002/0418U000631

Долгочуб Альона Юріївна. Наративи секуляризації в концепції Ч.Тейлора: Дис... к.філос.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 01.03.2018.

УДК 141:299.5:167/168:81'42(043.3). 226 с. – Бібліогр.: 216 назв.

Метою дисертації було концептуалізувати наративну складову методології Ч.Тейлора в контексті його роботи "Секулярна доба" та показати евристичну цінність концепту "наративи секуляризації". В дисертації методологію Ч.Тейлора представлено цілісно, у взаємозв'язку її елементів, таких, як феноменологія, герменевтика, наративний підхід, що доповнюють один одного. Виявлено центральне тематичне ядро, навколо якого об'єднані методологічні традиції - це проблема досвіду, його дослідження та інтерпретації. Ч.Тейлор пропонує специфічний феноменолого-герменевтичний синтез, що разом з наративом покликаний досліджувати досвід, зокрема релігійний. Акцентовано увагу на наративному підході у методології Ч.Тейлора. Цей підхід дозволяє використовувати концепт наративів для виявлення, пояснення та демонстрації досліджуваних феноменів та процесу секуляризації. В роботі проаналізовано всі рівні концептуалізації наративу (а саме мікро-, мастер-, гранд- та метанаративу), представлені в роботі "Секулярна доба", які в своїй ієрархії і взаємозв'язку об'єднані автором у концепті "наративи секуляризації", який став ключовим для дисертації. Зазначено, що Ч.Тейлор для аналізу процесу секуляризації частіше за все залуцає мікронаративи як фрагменти досвіду, зафіксовані в текстах, а також метанаративи як масштабні теоретичні побудови, що існують у вигляді універсальних пояснювальних схем. Доведено евристичну цінність методології Ч.Тейлора загалом і концепту "наративи секуляризації" зокрема

02.01.19.0003/0418U000689

Ведмедєв Володимир Михайлович. Рецепція абсурдного у філософсько-антропологічному дискурсі: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 06.03.2018.

УДК 141.132+13. 195 с. – Бібліогр.: 203 назви.

Дослідження присвячено рецепції абсурдного як екзистенціально-антропологічного феномену. Використовуються філософсько-антропологічний та аксіологічний підходи, прийоми компаративістики. Аналізується проблема ідентифікації абсурдного в його екзистенціально-антропологічному вимірі – визначаються прийоми ідентифікації, опрацьовується потрібний концептуально-термінологічний інструментарій. Описується тенденція соціально-культурної легітимації абсурду й абсурдизму як у реальному, так і у віртуальному просторі. Зокрема, розглядаються явище флешмобу й субкультура фриків. Аналізуються аргументи прихильників і критиків абсурдизму, який останні кваліфікують як своєрідне соціальне захворювання. З використанням розроблених автором засобів ідентифікації й оцінки абсурдного характеризується низка новітніх трендів сучасності – трансгуманізм, ювенальна юстиція, мультикультуралізм, маніпулятивні технології. Робиться висновок, що в умовах сучасного суспільства абсурдизм у певних своїх проявах становить серйозну загрозу як для існування й нормального функціонування окремих його базових інститутів, так і для життєдіяльності особистості. Розглядаються різноманітні запропоновані фахівцями засоби протидії абсурдизму.

02.01.19.0004/0418U000841

Чжан Сін. Репрезентація національної ідентичності у просторі сучасної освіти: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2018.

УДК 130.2:37.01 (477). 190 с. – Бібліогр.: 238 назв.

Дисертація присвячена визначенню особливостей та основних тенденцій самоствердження національної ідентичності у наднаціональних освітніх просторах. У роботі концептуалізовано трансверсальні мовні репрезентації національної ідентичності у глобальному і локальних просторах сучасної освіти. Проаналізовано освітню модель, орієнтовану на формування ідентичності особистості на засадах оптимізації її споживчих потреб (на прикладі суспільств буддистської економіки), на противагу освітньої моделі, орієнтованої на штучну максимізацію споживчих потреб особистості (характерну для західних суспільств). Визначено, що збереження і ствердження національної ідентичності у глобальному освітньому просторі через її мовні репрезентації може здійснюватись як за моделлю мовної закритості (капсуляції), так і через трансверсальні комунікативні переходи у глокалізованих освітніх просторах з розширеною мережею інтеркультурних освітніх комунікацій. Концептуалізовано суспільну доцільність пріоритетності утвердження гуманістичних, а не матеріальних цінностей в освіті та вихованні на прикладі обумовленості східної суспільно-економічної моделі східною освітньою моделлю. Українська мова постає як мезочинник суспільних інтеграцій, який забезпечує узгодженість інформаційних, аксіологічних та комунікативних завдань мови при наданні освіти.

02.01.19.0005/0218U002272

Логіка мислення і логіка дії: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Попович Мирослав Володимирович. – ДР 0115U000272. УДК 130.2.

126 с.

Логіка мислення і логіка дії У цій розвідці розглянуто логіко-філософська проблематика людського мислення та людської дії. У центрі уваги дослідження перебуває людина як суб'єкт мислення та дії, а також культура як інтерсуб'єктивний світ людини з його розмаїттям соціальних стосунків та структур. З погляду логіки та філософії нау-

ки проаналізовані основні типи когнітивних та практичних дій індивідів. Особливості людського мислення та людської дії розкриваються через категорії свободи, вибору, істини, відповідальності, гідності, що дає змогу виявити фундаментальні чинники, що впливають на хід мисленнєвих і матеріальних практик і на формування соціальних стосунків. Результати даного дослідження можуть бути використані для поглиблення розуміння соціальних процесів, що відбуваються в нашій країні.

02.41 Соціальна філософія

02.01.19.0006/0518U000282

Левкулич Василь Васильович. Справедливість як імператив соціокультурної дійсності: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 16.11.2018.

УДК 130.2:177.9:316.61 (043.3).

456 с. – Бібліогр.: 428 назв.

У дисертації здійснено соціально-філософську концептуалізацію справедливості як імператива соціокультурної дійсності, яка віддзеркалює систему детермінованість уявлень про справедливість визначальними світоглядними і онтологічними пріоритетами соціокультурної дійсності конкретно-історичного формату. Кожній оригінальній соціокультурній дійсності за принципом симетрії відповідає оригінальний смисловий вердикт щодо справедливості. Соціокультурна специфіка надає змістової і ментальної своєрідності уявленням про справедливість, задає й детермінує таку своєрідність у конкретних деталях і особливостях.

02.01.19.0007/0418U000630

Полякова Вікторія Олегівна. Простір пам'яті у віртуальній реальності (соціально-філософський аналіз): Дис... к.філос.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 01.03.2018.

УДК 1:[004.946+159.953+316.77](043.3).

210 с. – Бібліогр.: 335 назв.

У дисертації розкрито соціально-філософський зміст поняття "простір пам'яті" та виявлені сутність і специфіка соціально-просторових практик пам'яті у віртуальній реальності, які розглянуті в контексті концепції медіа-революції. Дослідження ґрунтується на розумінні віртуальної реальності не лише як технологічного простору, але й як нового типу соціальності, що дозволяє розкрити специфіку пам'ятєвих просторових смислів, відображених у віртуальній реальності. У дисертації виокремлено із історико-філософської традиції дослідження пам'яті той її сегмент, в якому імпліцитно, в якості метафор присутні просторові сенси пам'яті. Виявлено, що найбільш ґрунтовно такі сенси розроблені в філософському спадку Арістотеля, Августина, Ляйбніца. Підкреслюється, що вищевказані просторові виміри пам'яті використовуються в рамках сучасних меморіальних студій, набуваючи термінологічної оперативності в концептах "простір пам'яті", "культурна" та "функціональна" пам'ять тощо. В дисертації здійснено соціально-філософський аналіз використання окремою особою і соціальною групою віртуальної реальності в якості автономної пам'яті. Розглянуто віртуальні спільноти як "спільноти пам'яті" та показано значення для індивідуальної пам'яті соціально вироблених орієнтирів і "рамок", що містяться у віртуальному просторі. В дисертації продемонстровано евристичний потенціал використання філософії архіву, як методологічної бази дослідження. Показано, що діджиталізація запобігає привласненню окремими соціальними групами інформації про минуле. В дослідженні підкреслюється, що діджиталізація також залучає до соціокультурного процесу формування "канону

державної пам'яті" на рівних правах із владними структурами і громадянське суспільство

02.01.19.0008/0418U000642

Білецька Альона Володимирівна. Інтеграція та децентралізація: європейський досвід в контексті державної стратегії розвитку України: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.02.2018.

УДК 342.1: 327.39:159.923.35:172.15.

178 с. – Бібліогр.: 165 назв.

У дисертації досліджується особливість та суперечливість соціально-політичної трансформації суспільства, історичні, політичні, етнічні та культурні тенденції розвитку націотворення і державності. Суспільно-державні, адміністративні, етнічні, національні та регіонально-територіальні процеси в Україні потребують значного теоретико-прикладного опрацювання і застосування європейських концепцій інтеграції, децентралізації, регіоналізму, субсидіарності тощо як засобів підвищення ефективності державного управління. Європейські теорії та моделі інтеграції і децентралізації конкурують між собою, проте при комплексному розгляді вони дозволяють по-новому поглянути на процеси і рамки інтеграції України в європейські структури, особливо в Європейському Союзі (ЄС). Визначено, що регіональна інтеграція - це особлива форма інтеграції, обмежена територіальними або геополітичними рамками. Згідно загальній думці провідних фахівців у цій галузі, найуспішніше і динамічно регіональна інтеграція здійснюється завдяки зусиллям ЄС. Ідеї, форми та тенденції інтеграційності і децентралізації завжди був частиною європейської конструкції. У той же час ЄС, безумовно, не є класичною федерацією чи конфедерацією. Нові європейські договори ознаменували явне зрушення від економічної конфедерації до повнішого багатфункціонального інтегративного союзу. Це ще тим більше вірно для ЄС, стратегія розвитку якого не є статичною, абсолютною, але постійно еволюціонує і перебуває у стані динамічної рівноваги. Таким чином, ЄС можна назвати інтегративним об'єднанням нового типу. У зв'язку з цим можна вже отримати деякі уроки з перших паростків інтеграції ЄС-Україна, аналізуючи нормативно-пояснювальну модель цього процесу.

02.01.19.0009/0418U000643

Дергачов Євген Вікторович. Трансформація правової свідомості суспільства в контексті забезпечення сталого розвитку: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.02.2018.

УДК 14+[316.6:321.01](045)(043.3).

207 с. – Бібліогр.: 332 назв.

Здійснено соціально-філософське дослідження феномену правової свідомості. Доведено, що правова свідомість є складним, багатограним та внутрішньо суперечливим явищем, постійно пов'язана з категоріями права, моралі, моральності та справедливості. Підсумовано, що правова свідомість, яка ґрунтується на повазі до права і до його гуманістичних орієнтирів та принципів, сприяє можливості забезпечення сталого розвитку. Визначено два модуси (рівні) правової свідомості - праворозсудковості та праворозумності. Методичною основою дослідження стало кантівське тлумачення категорій "розсудок" та "розум". Праворозсудковості властиве шаблонне понятійне мислення, а праворозумний модус характеризується мисленням на рівні ідей і принципів та всебічним і об'єктивним дослідженням кожної одиничної ситуації правового буття з позицій загального. На основі досягнення праворозумного модусу правової свідомості стає

можливим забезпечення сталого розвитку. Основним вектором трансформації правової свідомості суспільства від

праворозсудковості в праворозумність є гуманізація суспільних відносин. Досліджуючи трансформацію правової свідомості від праворозсудковості до праворозумності через діалектику "реальності" та "дійсності", варто говорити також про рух від правової реальності до правової дійсності завдяки домінуванню у суспільстві праводійснення над правореалізацією. Проведене в роботі емпіричне дослідження дозволило зробити висновки про наявність в перетворених форм правової свідомості українського суспільства та необхідність кардинальних змін у правовому бутті. Була обґрунтована необхідність розгляду правової освіти як одного з головних факторів трансформації правової свідомості, оскільки в Україні ще не подолано дефіцит гуманістично-орієнтованих правових знань у громадян. Відзначено, що саме від того як громадяни держави розуміють право, безпосередньо залежить рівень дотримання законності в країні, а це, в свою чергу, є показником поступу суспільства до сталого розвитку.

02.01.19.0010/0418U000746

Лукашенко Марина Володимирівна. Трансформації соціальності в контексті становлення інформаційного суспільства: Дис...

к.філос.н. /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Захищена 20.04.2018.

УДК 141.7:930.1(043.3)..

218 с. – Бібліогр.: 342 назви.

У дисертаційній роботі здійснено соціально-філософське дослідження феномену соціальності та його трансформацій у доіндустріальному, індустріальному і постіндустріальному суспільствах. Проаналізовано зміни зв'язків "природної" соціальності традиційного суспільства, спрямованої на збереження правил, границь гомеостазу, індустріальності групи, які проходили через етап автоматизації та дерегуляції до формування "штучної" соціальності модерного суспільства з її рефлексивністю.

02.01.19.0011/0418U000822

Городницький Андрій Володимирович. Європейський концепт суспільного договору в українському контексті: рефлексія і практика: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 31.05.2018.

УДК 141.7:[341.24-029:3] (4-477).

225 с. – Бібліогр.: 304 назви.

Модерний європейський концепт суспільного договору як класичний нормативний маркер, як онтологія домовленості на рівні сенсу, для набуття своєї практичної дієздатності в XXI столітті потребує оригінальної нелінійної презентації. Саме такий критерій пропонується у дисертації як базовий, що сприяє об'єктивному соціально-філософському аналізу нинішніх глобальних трансформацій, притаманних для авторефлексивних суспільств високої складності. Автор відстоює ідею, що дія сучасного суспільного договору має апріорі дискусійне підґрунтя, адже мова іде про вісторичні критерії проекту, поступ якого можливий лише крізь зміщені смислові доміанти, притаманні сучасній практичній філософії. Автор наголошує на поліконцептуальних і міждисциплінарних факторах, що з необхідністю виникають при спробі аналізу суспільного договору, логічно спрямовуючи розвідку до виявлення базового критерію сучасного суспільства, яким є, на думку автора, легітимізаційний потенціал суспільного договору, з інтенцією до трансформації владних та ідеологічних критеріїв. Автор зазначає, що сучасний постліберальний і постполітичний світ має парадоксально глобально / локальний вимір, а в останні роки домінантними стають

гібридні договірні критерії, які не можливо піддати однозначному і остаточному аналізу. Така смислова корозія помітна крізь призму тотальної влади медіа в сучасному суспільстві, віртуалізованому та поліморфному. Автор висноує необхідність активізації спільних світових зусиль для подолання соціальних викликів, перед якими опинилася як світова цивілізація в цілому, так і Україна зокрема. Автор зазначає хаотичність і неусталеність постконвенціонального українського суспільства запізнілої модернізації, де фактично відсутній чіткий і обґрунтований діагноз суспільного ладу. Як підсумок, автор проводить паралель із істеблшментом планетарного масштабу, де легітимні інституції світового співтовариства не можуть претендувати на універсальну значущість, оскільки ще не сформоване весвітнє громадянське суспільство. Автор наголошує, що у сучасній епосі гібридів особливої уваги потребує проблема трансформації владно-легітимізаційного дискурсу, що опрідметнюється у дисертації через ідею реабілітованого суспільного договору з ціннісним виміром на рівні парадигми комунікації. Таким чином, модерний концепт суспільного договору в авторській інтерпретації, виступаючи провідним поняттям-маркером Модерну, продовжує свій нелінійний поступ у мережевому XXI столітті в світлі дискурсу сучасної практичної філософії.

02.01.19.0012/0418U000840

Драпушко Ростислав Григорович. Світоглядна парадигма українського туризму в умовах сучасних трансформаційних процесів: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2018.

УДК 1: 304.44: 338.48 (043.3).

195 с. – Бібліогр.: 180 назв.

В дисертації всебічно аналізується феномен туризму як об'єкт державної гуманітарної політики. Ключовим критерієм такого аналізу є світоглядно-ідеологічний вимір даного явища. Особливо яскраво ідеологічна, соціокультурна, ціннісно-світоглядна значимість туризму проявляється в рамках порівняльного вивчення державно-гуманітарної парадигми в тоталітарно-авторитарній та демократичній державі. Особливої актуальності набуває проблематика використання гуманізаційного, демократизаційного, комунікативно-культурного, толерантного та миротворчого потенціалу туризму на етапі формування в Україні демократично-правової державності. У дисертації детально вивчаються особливості функціонування туризму в контексті авторитарної світоглядно-ідеологічної парадигми. Підкреслено, що в суспільстві тотальної ідеологізації туризм також перетворюється виключно в інструмент державної пропаганди, що веде до ціннісно-смислового вихолощення його як соціокультурного феномену. В той же час дисертація обґрунтовано доводить, що саме туризм, в кінцевому рахунку, може бути використаний як один з найбільш ефективних засобів переходу суспільства від авторитарного до демократичного стану.

02.01.19.0013/0418U000932

Гойман Ольга Олександрівна. Міфологізація масової свідомості: соціально-філософський аспект: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2018.

УДК 111.32:316.

194 с. – Бібліогр.: 293 назви.

Дисертація присвячена соціально-філософському дослідженню процесів міфологізації, де- і реміфологізації в сучасному українському соціумі, що знаходиться в періоді трансформацій, викликаних Революцією Гідності та "гібридною війною". Поглиблено філософський аналіз процесу міфологізації, а також виявлено передумови для за-

провадження процесів де- та реміфологізації в Україні. Розкрито особливості міфологізації та подано авторські визначення провідних понять дослідження, а саме: "міфологізація", "соціальний міф", "маса", "масова свідомість", "демифологізація", "реміфологізація". Розглянуто особливості функціонування міфології в українському соціально-культурному просторі. Наголошується, що найбільш агресивною і небезпечною для відтворення та збереження нової національної ідентичності української нації стала зовнішня міфологізація соціально-культурного простору України, спровокована століттями бездержавності та колоніальним статусом українських земель. Зокрема, це стосується і радянської міфології. Виявлено і детально проаналізовано детермінанти соціальної міфотворчості, серед яких комунікативна, гносеологічна, психологічна, соціальна, культурологічна, політична та ідеологічна. Запропоновано методи для реалізації де- та реміфологізації масової свідомості в Україні. Обґрунтовується, що на даному етапі обидва процеси мають хаотичний і низовий, тобто народний, характер. Автор поділяє реміфологізацію, в залежності від типу суспільно-політичного устрою, на критичну і некритичну. Загалом методи реалізації де- та реміфологізації схожі, причому головною для обох процесів має бути цілеспрямовано розроблена освітньо-виховна стратегія, спрямована на розвиток здатності до критичного мислення, та відновлення конструктивних елементів історичної пам'яті. Саме знання і критичне мислення - основні чинники протидії негативній міфологізації.

02.01.19.0014/0218U001836

Соціокультурні засади осмислення етнічних процесів: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Фадеєв Володимир Борисович. – ДР 0115U005314. УДК 316.33.

72 с.

Здійснена розробка теоретико-методологічного інструментарію дослідження впливу соціокультурних чинників на розуміння, оцінювання та концептуалізацію етнічних процесів в різних соціокультурних та історичних контекстах та яким чином зміни в соціальному і культурному середовищі впливають на розуміння та способи концептуалізації етнічності як представниками самих етнічних спільнот, так і дослідниками етнічності

02.01.19.0015/0218U001873

Соціально-філософська рефлексія шляхів вирішення конфлікту на Сході України : Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Додонова Віра Іванівна. – ДР 0116U002518. УДК 172.4:355.01:316.48.

129 с.

Протягом 2018 року виконувався III етап НДР "Гуманітарне забезпечення процесу замирення на Донбасі", в ході якого окреслюється специфіка громади регіону до, під час та після закінчення збройного конфлікту. З'ясовано особливості громадського життя та побуту населення Східного регіону. Проаналізовано зміст історичної пам'яті Центру України та Донбасу, зафіксовано різні оцінки історичних подій минулого і теперішнього. Описано стан духовної культури Сходу України, особливостей співіснування релігій та конфесій в межах регіону, базових ознак найважливіших культурних течій та національних осередків Донбасу. Запропоновано моделі участі мас-медіа у процесах формування, існування та розвитку поліетнічних регіонів. Вивчено досвід інтеграції переселенців, включаючи переміщені університети у новий культурний та освітній простір. Виявлені механізми, що сприяють замиренню різних регіонів України. У річному звіті аналізуються інформаційно-комунікативні

аспекти гібридної війни, яка триває на Сході України; аналізуються соціальні екзистенціали громадянського суспільства в Україні взагалі та на Донбасі - зокрема; вказується на роль конфесійного чинника та ідеології "руського миру" у розгортанні збройного конфлікту, піднімається питання про значення ЗМІ в ескаляції насилля та зворотнього процесу замирення, а також про механізми включення внутрішньо переміщених осіб і переміщених ЗВО в нове соціокультурне оточення; розкриваються деталі зовнішнього агресорно-технологічного впливу на масову свідомість, що спровокував події "руської весни", висловлюються рекомендації щодо напрацювання імунітету до такого впливу в майбутньому.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.09 Загальна історія

03.01.19.0016/0518U000276

Миколенко Дмитро Валерійович. Політична спадщина Стефана Стамболова у болгарському державотворенні (1895-1920 рр.):

Дис... д.і.н. /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Захищена 29.11.2018.

УДК 321.01(497.2)"1895/1920":929 Стамболов.

452 с. – Бібліогр.: 615 назв.

У дисертації досліджується політична спадщина голови Регентської ради і прем'єр-міністра Болгарії у 1886-1894 рр. Стефана Стамболова та її вплив на державотворчі процеси в князівстві/царстві у 1895-1920 рр. Під вказаним поняттям ми розуміємо: сукупність започаткованих видатним політиком ідей і практик, запроваджених усталених рутин та звичаїв на озброєння для ефективного управління масовою свідомістю ідеологом, що знаходило різноманітні прояви у соціально-економічних і політичних процесах, які відбувалися в країні після смерті С. Стамболова; ініційовані ним законодавчі норми, котрі зберігали чинність у подальші роки; колективну пам'ять про державного діяча та її використання для легітимації того чи іншого зовнішнього або внутрішнього курсу. І хоча спадщину С. Стамболова не варто вважати основним чинником болгарського державотворення, проте вплив цього явища на розвиток країни та її зовнішньополітичний вектор відчувався упродовж тривалого часу.

03.01.19.0017/0418U000578

Пагор Валентин Віталійович. Радянська модель вищої медичної освіти в Україні 1920 1930 х рр.: проблеми становлення, функціонування і розвитку: Дис... к.і.н. /Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – Захищена 29.06.2018.

УДК 94:378.6:61(477)"192/193"(043.3).

276 с. – Бібліогр.: 885 назв.

У дисертації досліджено проблеми становлення, функціонування і розвитку радянської моделі вищої медичної освіти в Україні 1920 1930-х рр. Узагальнено історіографічні надбання, проаналізовано стан наукової розробки проблеми, оцінено джерельну базу, використано загальнонаукові та конкретно-історичні принципи і методи дослідження. Розглянуто запровадження радянської моделі вищої медичної освіти України в 1920 1930 х рр., розкрито сутність партійно-класового підходу до формування студентського контингенту, викладацького та допоміжного персоналу. Висвітлено процес підготовки медичних кадрів, розглянуто практичну підготовку, показано участь студентської молоді в науково-дослідній роботі. Комплексно проаналізовано громадсько-політичне і культурне життя у вищій медичній школі, діяльність партійних, профспілкових органі-

зації медичних вишів. Окреслено ідейно-політичну роботу з молоддю та соціалістичне змагання. Вивчаються питання гурткової, шефської і культурно-масової роботи. Розглядаються такі маловивчені питання, як українізаційні процеси вищої медичної освіти, антирадянські настрої студентів, репресії проти викладачів та студентів. Показано матеріально-технічну базу та фінансування медвишів, забезпечення викладачів та студентів.

03.01.19.0018/0218U002297

Інституалізація історичної пам'яті як складова формування національної єдності в країнах світу: досвід для України: Заключний звіт / Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"; Керівник Кудряченко Андрій Іванович. – ДР 0117U005079. УДК 94(100):323.1(477).

169 с.

Шляхом комплексного аналізу систематизовано та концептуалізовано історичний досвід реалізації політики пам'яті як складової державної стратегії досягнення національної єдності в провідних та транзитивних країнах світу. З урахуванням світового досвіду розроблено практичні рекомендації щодо форм, напрямів, способів актуалізації та підвищення потенціалу інструментальних можливостей політики пам'яті в розбудові національного історичного нарративу України.

03.19 Історія окремих країн

03.01.19.0019/0418U000510

Гучко Оксана Іванівна. Становлення і розвиток системи охорони здоров'я на Буковині (1775 - 1940 рр.): Дис... к.і.н. / Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 22.12.2017.

УДК [94(477.85):614]"1775/1940".

245 с.: 15 табл. – Бібліогр.: 378 назв.

Дисертація є першим комплексним дослідженням дорадянської історії охорони здоров'я на Буковині, у період її перебування у складі Австрії (Австро-Угорщини) та Румунії (1775-1940 рр. Вперше відтворено історичні умови організації охорони здоров'я на Буковині у досліджуваній період. Висвітлені причини захворюваності та смертності населення краю в окреслений період. Простежено особливості зародження і розвитку системи охорони здоров'я, медичного обслуговування в краї. Системно висвітлено процес відкриття і діяльності нових лікарень. Проаналізовано проблеми, що виникали в системі охорони здоров'я та медичній допомозі населенню Буковини в австрійський період. Охарактеризовано основні завдання, що постали перед санітарною і лікарняною службами у період перебування краю у складі королівської Румунії.

03.01.19.0020/0418U000636

Щеглов Андрій Юрійович. Львівський гарнізон у період з 1921 по 1939 рік: Дис... к.і.н. / Національна академія сухопутних військ імені гетьмана П.Сагайдачного. – Захищена 21.02.2018.

УДК 94:355.454(477.83-25)"1921/1939".

170 с. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт: гарнізон Львова у період з 1921 по 1939 рік. Мета: відтворенні та комплексному аналізі процесів формування й функціонування гарнізону м.

Львова в окреслений період. Методи: аналіз, синтез, аналогія, узагальнення, систематизація, контент-аналіз, історико-логічний, хронологічно-структурний, історико-порівняльний, ретроспективний. Результати: вперше з'ясовано процеси формування гарнізону Львова, реорганізації

його підрозділів, проаналізована участь підрозділів гарнізону в освітньому, культурному та спортивному житті міста, висвітлена роль Львівського комітету фізичного виховання і військової підготовки в організації та провадженні військової підготовки населення. Сфера використання: під час здійснення наукових розвідок із військової історії міста, військового краєзнавства, написанні науково-дослідних, навчальних та краєзнавчих праць, організації військової, спортивної підготовки та навчання молоді.

03.01.19.0021/0418U000644

Артимишин Павло Іванович. Суспільно-політичні процеси у Російській Федерації та російсько-українські відносини в українській громадській думці (2000–2012): Дис... к.і.н. / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства НАН України. – Захищена 13.03.2018.

УДК [94(470+571+477):323.2(470+571):32.019.5(477)] "2000/2012".

175 с. – Бібліогр.: 1105 назв.

Об'єкт: суспільно-політичні процеси в Російській Федерації та російсько-українські відносини 2000–2012 рр. Мета: аналіз української громадської думки щодо суспільно-політичних процесів у Російській Федерації та російсько-українських відносин 2000–2012 рр. Методи: аналіз та синтез, абстрагування, узагальнення, системно-структурний, історико-генетичний, хронологічний, компаративний, синхронний, історична герменевтика, семіотичний аналіз. Результати: уперше здійснено комплексний аналіз української громадської думки щодо суспільно-політичних процесів у Російській Федерації 2000-х рр., з'ясовано візію української громадськості щодо заходів із централізації владної ієрархії у РФ, визначено основні підходи в українському баченні Другої чеченської військової кампанії, досліджено українську реакцію на початок та перебіг конфліктних між Україною та РФ ситуацій – протистояння за острів Коса Тузла 2003 р. та "газових" війн початку 2006 та 2009 рр., виділено основні українські візії Харківських угод 2010 р.; удосконалено аналіз стану дослідження, джерельної бази та методологічної основи, які стосуються вивчення відображення суспільно-політичних процесів у РФ в українській громадській думці, підходи до вивчення еволюції внутрішньополітичної ситуації у РФ та її зовнішньої політики (українського вектору) 2000-х рр. Сфера використання: у діяльності відповідних інституцій державної влади, експертних центрів, науково-дослідних установ, а також для написання узагальнюючих праць і підручників з історії України, Росії, російсько-українських відносин на сучасному етапі та при розробці навчальних програм у вищих навчальних закладах.

03.01.19.0022/0418U000671

Касян Андрій Іванович. Волосне управління на Правобережній Україні (1861-1917 рр.): Дис... к.і.н. / Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 21.02.2018.

УДК 477.43/44"18/19"-058.237.

248 с. – Бібліогр.: 445 назв.

Досліджено запровадження системи волосного управління на Правобережній Україні, склад і діяльність представницьких та виконавчих органів волостей регіону, а також специфіку їхнього функціонування в пореформений період. Проаналізовано й узагальнено діяльність волосного суду, який був становим судовим органом. Йому підпорядкованими були лише місцеві селяни. Докладно висвітлено статус і повноваження волосних посадовців. Основний акцент зосереджено на двох ключових службовцях волості: волосному старшині та волосному писарю. Особливу увагу в дисертації

приділено впливу в межах правобережних українських губерній польського чинника.

03.01.19.0023/0418U000672

Кулікова Тетяна Олексіївна. Ліквідація МТС: спроба лібералізації соціально-економічних відносин в українському селі:

Дис... к.і.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 21.02.2018.

УДК 94:61 (477) "1950/1964".

198 с. – Бібліогр.: 280 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню змін у системі матеріально-технічного забезпечення та ремонтно-технічного обслуговування сільського господарства України у другій половині 1950-х - першій половині 1960-х рр. На основі аналізу широкого кола джерел проаналізовано зміни в матеріально-технічному забезпеченні сільського господарства УРСР у першій половині 1950-х рр. Розкрито теоретичну та практичну розробку ідеї передачі сільськогосподарської техніки у власність колективних господарств. Визначено причини та передумови передачі сільськогосподарської техніки колгоспам і радгоспам та реорганізації МТС. Досліджено особливості реалізації згаданої реформи та проаналізовано її основні наслідки для сільського господарства країни.

03.01.19.0024/0218U002118

Історія України в контексті всесвітньої історії: актуальні проблеми дослідження: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Бут Олександр Микитович. – ДР 0112U005446. УДК 94(477)(100):303.4.

36 с.

Об'єкт дослідження - промисловість радянської України в міжвоєнну добу (1921-1941 рр); соціальна політика радянської держави в середині 1960 - середині 1980-х років; шахтарські колективи в умовах кризи 70-90-х років ХХ ст.; Торські та Бахмутські соляни промисли від початку їх заснування на межі XVI-XVII ст. та подальший розвиток соляної промисловості протягом XVIII-XIX ст.; повсякденне життя промислових регіонів України в період національно-демократичної революції 1917-1920-х рр; етнічна історія Південно-Східної України. Мета даного етапу НДР - проведення комплексного історико-економічного аналізу в усій складності та суперечливості генези промисловості Радянської України в умовах нової економічної політики та індустріалізації СРСР, спираючись на архівні й опубліковані джерела, новітню літературу, періодику, сучасні засоби інформаційного забезпечення; комплексний аналіз соціальної політики радянської держави, її реалізації в Донбасі в середні 1960 - середині 1980-х рр, упровадження її щодо різних суспільних верств, відповідності потребам населення досліджуваного регіону; вивчення на основі сучасних методологічних поглядів формування передумов потужного соціального конфлікту між державою і шахтарями УРСР, його розвитку і результатів, зміну спрямованості історичного процесу під впливом боротьби гірників; комплексний аналіз розвитку Торських та Бахмутських соляних промислів від початку заснування на межі XVI-XVII ст. та їх еволюції впродовж XVIII-XIX ст.; вивчення особливостей життя населення в промислово розвинутих регіонах України в період революції 1917-1920х рр; етнічна історія Південно-Східної України впродовж XVIII-початку ХХ ст. Результати наукових досліджень допоможуть розвинути методологічну основу поглибленого вивчення основних проблем історії України, сприятимуть виявленню нових напрямків дослідження індустріального розвитку, а їх зміст у багатьох аспектах доповнює наукові знання з історії відбудови народного господар-

ства й індустріалізації СРСР. Прикладні аспекти дослідження можуть бути використані в ході проведення економічних реформ з урахуванням недоліків та помилок, допущених у роки нової економічної політики та радянської індустріалізації; для глибокого аналізу та розробки теорії перехідної економіки; при написанні узагальнюючих вузівських курсів з історії України ХХ століття, економічної історії, підготовці спеціальних курсів для студентів, а також при підготовці енциклопедичних видань, фундаментальних наукових праць, нового державного проекту "Історія міст і сіл України"; зміст дослідження у багатьох аспектах доповнює наукові знання з історії завершального періоду перебування УРСР у складі СРСР і боротьби українського народу за державний суверенітет.

03.41 Археологія

03.01.19.0025/0218U001930

Вивчення поселення скіфської епохи в окрузі Більського городища, у Батьківській сільській раді Зіньківського району Полтавської області: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Посохов Сергій Іванович. – ДР 0118U006656. УДК 903.4 (477.53) "638.5".

61 с.

Об'єкти досліджень: поселення скіфського часу (Лазьківські Ставки-1), розташоване в окрузі Більського городища на території Батьківської сільської ради Зіньківського району Полтавської області. Мета досліджень: вивчення зольного насипу та міжзольного простору у північній частині поселення. Завдання досліджень: визначення особливостей культурних нашарувань, стратиграфії, рис матеріальної культури, визначення типів основних категорій знахідок, вивчення палеозоологічного матеріалу, визначення хронологічних ознак артефактів, встановлення часових меж формування зольного насипу, опис археологічних об'єктів. Узагальнюючий звіт про розкопки. Отримана під час розкопок наукова інформація значно розширила наші знання про час заселення найближчої округи Більського городища, встановлені особливості розташування житлових та господарських об'єктів. У результаті розкриття значної площі (250 кв.м.) сформована презентабельна колекція артефактів, уточнені дати їх побутування, повністю оброблений палеозоологічний матеріал, атрибутовані усі категорії знахідок, уперш за все керамічний посуд та інші виробы з глини, що відображають місцеві традиції населення певного часу. Підготовлена інформаційна стаття до збірника "Археологічні дослідження в Україні". Матеріали розкопок важливі для порівняння з даними раніш вивчених зольників території Більського городища, а також інших поселень басейну Ворскли і притоків Псла, куди на початку раннього залізного віку мігрувало населення із західних регіонів українського Лісостепу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

03.01.19.0026/0218U002295

Виникнення символічно обумовленої поведінки у Східній Європі. Етап 3: Узагальнення отриманих результатів. Вироблення не-суперечливої реконструкції сценарію появи ключових когнітивних і культурних інновацій між 130 і 25 тис. років тому. Підготовка до публікації кінцевих результатів проекту: Заключний звіт /Інститут археології Національної академії наук України; Керівник Степанчук Вадим Миколайович. – ДР 0117U003692. УДК 902.903(4-11.477).

26 с.

Проект спрямований на дослідження найбільш ранніх свідчень символічно обумовленої поведінки в Східній Європі

по даним з України. В першу чергу збиралися та аналізувалися об'єкти з вохри, забарвлені вохрою артефакти, гравіровані кістяні об'єкти, в основному, із стоянок віком 30-40 000 років тому. Пошук було розширено в хронологічному сенсі і сенсі використаних матеріалів. Це дало унікальні дані. Зокрема, в контексті нижнього палеоліту Меджибожа (600-800 000 років тому) було виявлено гальки з гравіруванням, яке може бути найдавнішим в Європі. Унікальними також є рештки бджолиного воску з контексту раннього верхнього палеоліту. Застосування методики, що об'єктивізує інтерпретацію археологічних даних до аналізу первинного сколу з гравіровкою з Кіік-Коби (35-37 каліброваних тис. років) дозволило зробити висновок про навмисне створення зображення давнім майстром. Отримано дані щодо технічних і морфологічних особливостей виявлених природних барвників (Пролом II), вивчено особливості їхньої трансформації та використання, охарактеризовано сировинну специфіку. В результаті продовження тотальної ревізії колекцій виявлено нові яскраві свідчення неутілітарної діяльності кримських неандертальців. Продовжено створення бази даних, яка надалі буде опрацьовуватися більш детально.

03.01.19.0027/0218U002296

Найдавніші палеолітичні стоянки України в контексті початкової колонізації Європи:

Заключний звіт /Інститут археології Національної академії наук України; Керівник Степанчук Вадим Миколайович. – ДР 0117U003691. УДК 902.903(4-11.477).

36 с.

Проект спрямований на дослідження процесу початкового заселення території сучасної України, в аспектах часу, шляхів, природних та палеокультурних умов. Завдання вирішується шляхом всебічного аналізу найбільш ранніх археологічних свідчень початкового заселення, а саме стоянок нижнього палеоліту, в сукупності матеріальних решток діяльності давньої людини та асоційованих природничих даних. Опрацювання даних з археології проводилося на матеріалах досліджень Меджибожа А, шари V та VI, та Головчинець 1. Унікальними є виявлення добре збереженого виробничого місця та фрагментів вапнякових гальок з нарізками. В долинах Дністра та Смотрича виявлено нові поверхневі нижньопалеолітичні місцезнаходження. Отримано перші аналітичні дані палеомагнітного та петромагнітного аналізу колонки Головчинець 1 та перші ESR дати для верхніх шарів Меджибожа 1 та Меджибожа А. Продовжено геохімічне опрацювання зразків з різних шарів Меджибожа А, зокрема й відібраних з вірогідних вогнищ. Проведено палеопедологічний, геологічний, геоморфологічний аналіз місць розташування поселень давньої людини. Проводиться ревізія палеонтологічних матеріалів. Отримані дані дозволяють суттєво поточнити і частково переглянути існуючі реконструкції загально-природничих та соціо-культурних обставин першопочаткового заселення Східної Європи.

03.61 Етнографія й історична антропологія

03.01.19.0028/0218U002314

Культурно-побутові традиції українців етнографічної Волині:

Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Сілецький Роман Броніславович. – ДР 0115U003248. УДК 39(=161.2:477.82).

384 с.

Проаналізовано регіональні особливості та локальну специфіку традиційно-побутової культури волинян на загальноукраїнському, ширше - загальнослов'янському тлі; простежено історичні джерела тих чи інших її елементів, їхню трансформацію (під впливом модернізації, радянізації, глобалізації) та редукцію (через втрату функцій) у XX -

на початку XXI ст. На основі картографування поширених на території етнографічної Волині культурних явищ уперше встановлено її точні межі (виготовлено відповідну карту); запропоновано внутрішній поділ території на підрайони; проаналізовано чинники, які зумовили особливості поширення ідентичності "волинянин" на сучасному етапі. Упровадження у науковий обіг результатів дослідження дозволяє: підтвердити український характер усієї території етнографічної Волині (іноетнічні впливи на традиційно-побутову культуру волинян були незначними); корелювати історико-етнографічне та діалектологічне районування зазначених теренів; проводити науково-просвітницьку діяльність у гуманітарній сфері серед широкого загалу.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.01.19.0029/0418U000539

Сидорова Олена Миколаївна. Володимир Міяковський (1888-1972): життєвий шлях, діяльність та наукова спадщина: Дис... к.і.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2017.

УДК 929:930.1 Міяковський.

254 с. – Бібліогр.: 429 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню наукової, архівної, громадської, організаційної діяльності та наукової спадщини В. Міяковського. У роботі на основі аналізу історіографії теми й широкого кола джерел, значна частина яких введена до наукового обігу вперше, відтворено основні етапи його життєвого і творчого шляху, прослідковано формування й еволюцію світогляду та наукових інтересів ученого, розкрито зміст і основні напрями його наукової, архівної й громадської діяльності. Висвітлено участь діяча у роботі архівних установ періоду Української революції 1917-1921 рр., УСРР, у роки Другої світової війни. З'ясовано його внесок у збереження архівної україніки за кордоном, заснування та розгортання діяльності Музею-архіву УВАН у США. Проаналізовано науковий доробок ученого, визначено його внесок у вивчення українського суспільно-політичного руху XIX ст., історію української культури, шевченкознавство, розвиток архівної справи в Україні та поза її межами.

03.01.19.0030/0418U000598

Кіцелюк Володимир Васильович. Шляхетський галицький рід Березовських у XV - XVIII ст. Генеалогічне дослідження: Дис... к.і.н. /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Захищена 30.01.2018.

УДК 929.52БЕР:323.31[(477.83/.86)"14/17".

270 с. – Бібліогр.: 611 назв.

У дисертації на основі матеріалів галицького гродського і земського судів представлено історію шляхетського роду Березовських, прослідковано його соціальну і економічну активність, шляхи міграції, досліджено склад та генеалогію роду впродовж близько дванадцяти поколінь. Внаслідок праці з першоджерелами детально проаналізовано типологію документальних згадок, окреслено теоретико-методологічні засади для вивчення історії та генеалогії дрібної шляхти Галицької землі, охарактеризовано репрезентативність джерел та специфіку критичного аналізу змісту документів гродського і земського судів. Дана робота є одним із фрагментів до цілісної історії та генеалогії дрібної шляхти Галицької землі.

03.01.19.0031/0418U000664

Мармілова Ольга Сергіївна. Джерела для вивчення історії остарбайтерів з Донеччини:

Дис... к.і.н. /ДВНЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 03.03.2020.

УДК УДК 94(477.6)-054.74.

297 с.: 6 табл. – Бібліогр.: 612 назви.

Об'єктом дослідження виступає комплекс писемних джерел з історії остарбайтерів. У дисертації на основі опрацювання архівних та опублікованих джерел, а також усних інтерв'ю, записаних автором, здійснено комплексне джерелознавче дослідження історії остарбайтерів з Донеччини: стан її наукової розробки, структура і видовий склад джерельної бази, методи та прийоми роботи з різними видами джерел, їхні інформативні та інтерпретативні можливості, а також перспективні напрямки подальших досліджень. Складність і своєрідність дослідження - у реалізації зовнішньої і внутрішньої критики різноаспектних письмових джерел.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.01.19.0032/0218U002133

Ризики суспільного конфлікту в Україні: причини, прояви, каталізatori: Заключний звіт /Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України; Керівник Лібанова Елла Марленівна. – ДР 0117U005072. УДК 316.482:316.3(477).

174 с.

Об'єкт дослідження - ризики суспільних конфліктів в Україні. Предмет дослідження - формування ризиків суспільних конфліктів та політика їх запобігання і пом'якшення наслідків. Методи дослідження - загальнонаукові та спеціальні методи: аналогії та синтезу, історико-логічний, функціонально-інституціонального аналізу, компаративного аналізу, синергетичного підходу, економіко-статистичні методи. Результатом дослідження є: Концептуальні засади і практичні рекомендації щодо консолідації українського суспільства: - визначено основні причини ризиків суспільних конфліктів в Україні; - здійснено загальну характеристику існуючих ризиків; - оцінено масштаби та глибину політичної конкуренції. З'ясовано роль ризиків соціальних, економічних і політичних конфліктів у суспільному розвитку; з'ясовано соціально-економічне підґрунтя внутрішньої нестабільності; з'ясовано зв'язок економічного базису суспільної конфронтації в Україні з двома основними формами первісного накопичення капіталу - приватизацією та інфляцією, визначено роль соціальної безвідповідальності всіх без винятку суб'єктів політики у формуванні суспільної конфронтації; охарактеризовано взаємозв'язок суспільної конфронтації і політичної конкуренції, зокрема окреслено перспективи трансформації політичної моделі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

04.41 Соціальні класи, спільності і групи

04.01.19.0033/0418U000622

Заремба-Косович Ганна Романівна. Специфіка уявлень про соціальну справедливість серед українських трудових мігрантів:

Дис... к.соц.н. /Інститут соціології НАН України. – Захищена 23.02.2018.

УДК 316.35-057.56(=161.2)(100):[159.955.2:364.614.8](043.35).

541 с.: 2 табл. – Бібліогр.: 242 назви.

У роботі вивчено особливості формування та обґрунтування уявлень про соціальну справедливість серед українських трудових мігрантів. Виокремлено "чисті" та "множинні" принципи соціальної справедливості. На формування уявлень про соціальну справедливість впливають

рівень персоніфікованої та інституціональної довіри, специфіка соціальних комунікацій. Уявлення про соціальну справедливість українських трудових мігрантів є схожими із уявленнями українців-немігрантів, лише із певними віковими відмінностями між молоддю та зрілими індивідами.

04.61 Соціологія особистості і поведінки

04.01.19.0034/0218U001911

Соціологічне дослідження у сфері національно-патріотичного виховання щодо впровадження єдиних стандартів, зокрема щодо засобів і способів, форм і методів національно-патріотичного виховання, оцінки досягнень відповідних суб'єктів у цій сфері та їх компетентності: Заключний звіт /Державний інститут сімейної та молодіжної політики; Керівник Ярошенко А.В. – ДР 0118U006350. УДК 316.6.

70 с.

Мета роботи - на основі результатів проведеного соціологічного дослідження підготувати рекомендації щодо розробки програм національно-патріотичного виховання. Результати та їх новизна: За результатами дослідження проаналізовано загальний рівень підготовки місцевих програм національно-патріотичного виховання, проблеми впровадження та використання стандартів у сфері національно-патріотичного виховання на місцевому рівні, рівень міжсекторальної взаємодії при підготовці місцевих програм національно-патріотичного виховання, а також розроблено рекомендації щодо ефективності роботи Координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання при місцевих державних адміністраціях та рекомендації щодо єдиного підходу до підготовки місцевих програм національно-патріотичного виховання. Ключові слова: національно-патріотичне виховання, Координаційна рада, Координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання, місцева програма національно-патріотичного виховання, стандарти у сфері національно-патріотичного виховання.

05 ДЕМОГРАФІЯ

05.11 Загальні проблеми народонаселення

05.01.19.0035/0218U002166

Медико-демографічне дослідження смертності осіб, які були дітьми на час аварії на Чорнобильській АЕС та проживали на радіоактивно забруднених територіях України:

Заключний звіт /Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України"; Керівник Омелянець Микола Іванович. – ДР 0115U002700. УДК 314.48:614.1:574.3:614.876.

120 с.

Об'єкт - смертність осіб 1968-1986 років народження (діти та підлітки на час аварії на ЧАЕС), які проживали на найбільш радіоактивно забруднених територіях (РЗТ) України (Іванківський, Поліський, Народицький та Овруцький райони). Мета - смертність осіб 1968-1986 років народження (діти та підлітки на час аварії на ЧАЕС), які проживали на найбільш радіоактивно забруднених територіях (РЗТ) України (Іванківський, Поліський, Народицький та Овруцький райони). Результати. Розглянуто методологічні та практичні питання вивчення диференціації смертності осіб 1968-1986 років народження, які проживали на РЗТ впродовж 1986-2011 рр. Встановлено, що досліджувана когорта за 26 років потенційно втратила 82,3 тис. років життя. Середній вік смерті для обох статей складає (27,7 +- 0,11) років, чоловіків - (28,2 +- 0,12) років, жінок - (25,9 +- 0,23) років.

Середньохронологічний рівень смертності за 1986-2011 рр. по когорті на РЗТ становив (2,26 +- 0,37) ‰, в Україні - (1,74 +- 0,74) ‰. На РЗТ виявлено достовірне збільшення рівнів смертності порівняно з рештою населення країни та чоловіків порівняно з жінками. У передчасній смертності провідна роль (50,4%) належить екзогенним причинам, 43,1 % - соматичній патології, 6,55 % - симптомам, ознакам та нечітко визначеним станам. Результати аналізу свідчать, що існує серйозна проблема підвищеної смертності відносно молодих людей (до 45 років), які мешкають на РЗТ. Дослідження підтвердили гіпотезу про наявність значної варіації рівня смертності на РЗТ України залежно від року народження поколінь. Згідно розрахунків, середня ефективна доза всього контингенту, яку було накопичено до моменту смерті, становить (18,5+- 0,1) мЗв. Максимальні дози у народжених в 1968 р. склали (36,1 +- 0,3) мЗв, мінімальні - 1986 р. (7,0 +- 0,7) мЗв. Рівні опромінення хлопчиків вищі, ніж дівчаток. Отримані у ході дослідження результати не дають змоги достеменно сказати чи є підвищена смертність когорти дослідження результатом впливу додаткового дозового навантаження, отриманого внаслідок аварії на ЧАЕС, чи інших чинників. Дослідження потрібно продовжувати. Впровадження: науково-аналітичні матеріали та доповідна записка до НАМН України, МОЗ України, Верховної Ради України, Національної комісії з радіаційного захисту України; опубліковано розділи у Національній доповіді України та Доповіді Greenpeace до 30-х роковин Чорнобильської катастрофи, двох монографіях, 3 статті й 9 тез, отримано 4 акти впровадження, підготовлено методичні рекомендації (проект).

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.01.19.0036/0518U000285

Кобилінська Тетяна Василівна. Методологічні та організаційні засади статистичного оцінювання діяльності сільськогосподарських підприємств (екологічний аспект): Дис... д.е.н. /Національна академія статистики, обліку та аудиту. – Захищена 29.11.2018.

УДК 311.17:164.6:574(043.3).
502 с.: 87 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

У дисертації запропонований якісно новий підхід до розв'язання актуальної наукової проблеми, який полягає у методологічному забезпеченні статистичного оцінювання діяльності сільськогосподарських підприємств та її екологічних наслідків. Сформовано методично-організаційні засади класифікації екологічних наслідків, зумовлених діяльністю цих підприємств. Розроблена система показників екологічних наслідків діяльності сільськогосподарських підприємств. Здійснена концептуалізація їх оцінки як підґрунтя для формування та проведення екологічного моніторингу, реалізація виваної аграрної політики в країні. Сформовано систему статистичних показників, які забезпечують якісну оцінку екологічних наслідків сільськогосподарської діяльності галузі тваринництва. Одним із пріоритетних напрямів удосконалення економіко-екологічного обліку є деталізація національних розрахунків з метою наближення методології національної системи еколого-економічного обліку до вимог ЄС. Запропонована і науково обґрунтована доцільність застосування рейтингового оцінювання регіонів країни за показниками екологічних наслідків сільськогосподарської діяльності підприємств. Розроблені статистичні запитальники із екології та проведено вибіркоче обстеження як додаткове джерело даних для статистичної оцінки та розрахунків

екологічних наслідків діяльності сільськогосподарських підприємств. На основі отриманих даних розраховано рівень техногенного навантаження на атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення галузі тваринництва, зокрема викидами метану та аміаку.

06.01.19.0037/0518U000297

Корепанов Олексій Сергійович. Методологічні засади статистичного забезпечення управління розвитком "розумних" сталих міст в Україні: Дис... д.е.н. /Національна академія статистики, обліку та аудиту. – Захищена 18.12.2018.

УДК 311.21:[330.341.1:338.49](477)(043.3).
451 с.: 144 табл., 84 іл. – Бібліогр.: 506 назв.

У роботі сформовано систему метаданих інформаційної моделі управління розвитком "розумних" сталих міст. Визначено сектор ІКТ для статистичних цілей та проаналізовано його представлення в міжнародних і національних статистичних класифікаціях. Проаналізовано основні джерела та проблеми використання великих даних в офіційній статистиці. Сформовано напрями використання великих даних операторів мобільного зв'язку для статистичних цілей. Обґрунтовано методологічні засади побудови системи статистичних показників сталого та "розумного" розвитку міст і територіальних громад. Сформовано систему статистичних показників оцінювання сталого розвитку. Розроблено концептуальні засади формування системи індикаторів ефективності "розумних" сталих міст в Україні. Проаналізовано методичні підходи до розрахунку індексів розвитку ІКТ і проведено диференціацію регіонів України за їх рівнем. Здійснено оцінювання готовності громад України до впровадження концепції "розумності" та територіального розвитку інформаційного суспільства.

06.01.19.0038/0418U000520

Битківська Анна Вікторівна. Облік та аудит процедур банкрутства підприємств : Дис... к.е.н. /Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 20.12.2017.

УДК 657.1/.6:658.155:005.334.4(043.5).
209 с.: 23 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 314 назв.

Дисертацію присвячено науковому обґрунтуванню теоретичних положень та вдосконаленню організаційно-методичного забезпечення бухгалтерського обліку і аудиту в процедурах відновлення платоспроможності та банкрутства підприємств. Обґрунтовано значущість бухгалтерського обліку й аудиту як важливих елементів системи інформаційного забезпечення процедур відновлення платоспроможності та банкрутства. З'ясовано особливості дії та встановлено доцільність застосування окремих принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності у процедурах відновлення платоспроможності та банкрутства. Розвинуто організаційні та методичні положення бухгалтерського обліку на кожному етапі судового і досудового процесів відновлення платоспроможності й банкрутства. Розроблено комплексний методичний підхід до обліку доходів і витрат підприємства в процедурах відновлення платоспроможності та банкрутства. Виокремлено основні види аудиту, що можуть застосовуватися до підприємств-боржників (банкрутів), та охарактеризовано їх специфіку. Вдосконалено методику проведення аудиту в процедурах відновлення платоспроможності та банкрутства й розроблено методику постліквідаційного аудиту.

06.01.19.0039/0418U000521

Гандзюк Ольга Володимирівна. Формування

облікової звітності як складової інформаційної системи підприємства: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищено 15.12.2017.

УДК 657.37.

261 с.: 13 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 274 назви.

Об'єкт - процес формування, представлення та аналітичної обробки облікової звітності підприємств будівельної галузі. Мета - обґрунтування теоретичних та організаційно-методичних положень і розробка на цій основі практичних рекомендацій з удосконалення засад формування облікової звітності та її аналізу як складової інформаційної системи підприємства. Методи - загальнонаукові й спеціальні методи та прийоми, теоретичне узагальнення, групування і порівняння, системний підхід, методичний інструментарій моделювання, методи індукції та дедукції. Результати - розробка теоретичних та практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організаційно-методичних засад формування й аналізу облікової звітності як складової інформаційної системи будівельних підприємств. Новизна: - удосконалено класифікацію облікової звітності за рахунок доповнення існуючих класифікаційних ознак такими: за способом формування показників, за часовим фактором, за формуванням відповідно до нормативно-правової бази; порядок врахування впливу організаційно-технологічних особливостей будівельних підприємств на організацію обліку та формування показників форм облікової звітності; структуру елементів облікової політики та її зміст для підприємств будівельної галузі в частині узгодження положень облікової політики з потребами управління та показниками облікової звітності; організаційно-методичні підходи до формування та розкриття обліково-економічної інформації у фінансовій та податковій звітності, в частині включення до звітних форм статей, які відображають діяльність будівельних підприємств, а також внесення пропозицій щодо змін у вітчизняному законодавстві; методику аналізу фінансової та податкової звітності через застосування комплексу методів тактичного і стратегічного аналізу; методичні положення оперативного аналізу через використання розроблених дашбордів; - набули подальшого розвитку трактування сутності понять "облікова звітність" та "інформативність звітності"; пропозиції щодо використання форм управлінської звітності; питання трансформації вітчизняної облікової звітності до міжнародної практики, в частині подання звіту про управління й окреслено його структурні елементи для будівельних підприємств; процеси удосконалення автоматизації аналізу облікової звітності у будівельних підприємствах. Впроваджено в діяльності ТзОВ "Тернопільбуд", ПП "Шляховик", ПП "Промінь", ПП "Інвест-Родина" та в навчальному процесі Тернопільського національного економічного університету. Сфера використання - діяльність будівельних підприємств.

06.01.19.0040/0418U000656

Демків Христина Святославівна. Аналіз торговельних операцій з предметами антикваріату: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищено 01.03.2018.

УДК 339.375:339.18.021.

162 с.: 33 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертацію присвячено розвитку теоретичних і практичних положень з організації та методики аналізу торговельних операцій з предметами антикваріату. Уточнено сутність понять "антикваріат", "предмет колекціонування", "аналіз господарської діяльності" з метою систематизації понятійно-категоріального апарату і виокремлення об'єктів аналізу. Надано рекомендації щодо застосування змішаної

організаційної системи аналізу діяльності суб'єктів на ринку антикваріату із окресленням її переваг. Визначено обов'язкові складові етапів аналітичного процесу діяльності суб'єктів на ринку антикваріату. Проаналізовано діяльність Інтернет-аукціонів за використанням класифікації предметів антикваріату та колекціонування, а також доведено необхідність підвищення чіткості відображення змісту господарських операцій з такими предметами у фінансовій звітності. В процесі дослідження кон'юнктури ринку антикваріату подано загальну модель аналізу діяльності суб'єктів на цьому ринку. Адаптовано методику бенчмаркінгу до практики суб'єктів на ринку антикваріату. Розроблено алгоритм визначення інвестиційної вигоди від вкладання коштів в українські монети. Подано алгоритм розрахунку можливої прогнозованої вартості карток споживача з попереднім визначенням рейтингового коефіцієнта.

06.01.19.0041/0418U000657

Нікітан Наталія Олександрівна. Контроль за виконанням видаткової частини бюджету органами Державної казначейської служби:

Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищено 01.03.2018.

УДК 657.6:351.72.07:336.146 (043.3).

203 с.: 13 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Дисертація присвячена вдосконаленню теоретичних, організаційних і методичних положень контролю за виконанням видаткової частини бюджету органами державної казначейської служби. Доведено потребу в уточненні ступеня державного фінансового контролю, казначейського контролю, видатків як об'єкта контролю та принципів їх здійснення. Удосконалено організаційні та методичні положення щодо повноважень органів казначейської служби в частині контролю за видатками, узгоджено повноваження суб'єктів контролю, запропоновано уточнення повноважень контролю органів ДКСУ. Сформульовано нові й розширено існуючі положення Методичних рекомендацій, що використовуються органами ДКСУ для застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства. Визначено напрями модернізації системи інформаційного забезпечення органів Казначейства. Удосконалено порядок відображення інформації органами ДКСУ щодо порушень бюджетного законодавства. Розроблено порядок використання результативних показників і способів їх узагальнення у системі внутрішнього контролю підвідомчих установ.

06.01.19.0042/0418U000703

Лазаршин Андрій Віталійович. Аналітичне забезпечення управління діяльністю автотранспортних підприємств: Дис... к.е.н. /ДВНЗ

"Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищено 03.04.2018.

УДК 657.3:005.52:[334.72:622.341.35](043).

160 с.: 48 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

Дисертацію присвячено вдосконаленню теоретико-методичних засад і розробці практичних рекомендацій, спрямованих на поліпшення аналітичного забезпечення управління автотранспортним підприємством як необхідної передумови його ефективної діяльності. Уточнено сутність, мету, завдання та об'єкти аналітичного забезпечення управління автотранспортними підприємствами. Виокремлено абсолютну та відносну складові цінності аналітичної інформації. Встановлено основні тенденції ринку автотранспортних послуг для потреб стратегічного аналізу. Вдосконалено методику прогнозного факторного аналізу коефіцієнта поточної ліквідності і сформовано матрицю очікуваної поведінки цього показника для управлінського впливу на рівень платоспроможності автотранспортного підприємства. Си-

стематизовано перелік аналітичних показників для основних напрямів інформаційного забезпечення управління діяльністю автотранспортного підприємства. Уточнено технологію аналітичного процесу з урахуванням критерію релевантності. Удосконалено порядок ідентифікації релевантних фінансових аналітичних показників за методом факторного аналізу головних компонент. Визначено перелік основних показників методик стратегічного аналізу за критерієм релевантності. Доповнено структурні компоненти матриці SWOT-аналізу автотранспортного підприємства з урахуванням стратегічних пріоритетів транспортної галузі України.

06.01.19.0043/0418U000728

Олійник Вікторія Сергіївна. Бухгалтерський облік і контроль виплат працівникам: теорія, методика, практика (на прикладі кримінально-виконавчих установ): Дис...

к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 03.04.2018.

УДК 657.471.12 (043.3).

160 с.: 32 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Дисертацію присвячено вдосконаленню теоретичних, методичних та організаційних засад бухгалтерського обліку і контролю виплат працівникам в умовах реформування кримінально-виконавчої системи та відповідно до міжнародних і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. Розкрито сутність понять "виплати працівникам", "заробітна плата", "оплата праці" на основі порівняльного дослідження вітчизняних і зарубіжних джерел, нормативно-правових актів та висвітлено взаємозв'язки між досліджуваними термінами. Розроблено методику обліку заробітної плати засуджених до обмеження волі, які залучаються до оплачуваної праці за строковими трудовими договорами в установі, на державному підприємстві установи та контрагентських об'єктах. Удосконалено аналітичний облік виплат працівникам у різних категорій працівників кримінально-виконавчих установ. Визначено напрями забезпечення повноти фінансування кримінально-виконавчих установ у частині видатків на оплату праці. Удосконалено форми звітності із загальнообов'язкового державного соціального страхування та податкової звітності у контексті формування інформації про виплати засудженим. Розвинуто напрями удосконалення методики та організації контролю виплат працівникам за різними категоріями працівників та етапами обліку виплат. Систематизовано та поглиблено загальні напрями удосконалення бухгалтерського обліку та контролю виплат працівникам.

06.01.19.0044/0418U000804

Шеремета Віталій Петрович. Бухгалтерський облік податку на прибуток та відображення його у фінансовій звітності: Дис...

к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 24.05.2018.

УДК 657.446; 336.226.12; 657.372.12.

204 с.: 56 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 211 назв.

Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретичних засад бухгалтерського обліку оподаткування прибутку підприємств в умовах застосування МСФЗ та розробка методичних і практичних рекомендацій щодо визначення бази оподаткування податку на прибуток та її відображення у фінансовій звітності на прикладі підприємств машинобудівної галузі. Дисертацію присвячено науковому обґрунтуванню теоретичних положень та вдосконаленню організаційно-методичного забезпечення бухгалтерського обліку податку на прибуток підприємств та його відображення у фінансовій звітності на прикладі підприємств машинобудування. У дисертації визначено економічну сутність поняття "податок

на прибуток", особливості його визначення у міжнародній практиці, розкрито порядок трансформації звітності вітчизняних підприємств у звітність за стандартами МСФЗ та US GAAP. Розкрито особливості організації бухгалтерського обліку податку на прибуток на підприємствах машинобудування з урахуванням специфіки виробничого процесу та особливостей діяльності. Запропоновано методичний підхід розрахунку податку на прибуток на базі показників бухгалтерського обліку через коригування фінансового результату до оподаткування. Даний підхід базується на схемі економічного планування показників підприємства, а тому природним чином відповідає теорії прибутку. Розроблена практична облікова багатофункціональна модель у форматі MS Excel, яка передбачає прямий та обернений спосіб формування показників декларації з податку на прибуток на двома методами (балансовим та дохідно-витратним), що дозволяє одночасно реалізовувати одразу дві функції обліку - контролю, шляхом тестування правильності показників декларації з податку на прибуток, та інформаційну через автоматичне формування показників декларації з податку на прибуток за допомогою коригувань фінансового результату, визначеного за стандартами бухгалтерського обліку.

06.01.19.0045/0418U000915

Гриневиц Юлія Валеріївна. Статистичне оцінювання молодіжного ринку праці України:

Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 18.06.2018.

УДК 331.5-053.6:005.521]:311.17(043.3).

193 с.: 50 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

Дисертаційна робота присвячена подальшому розвитку теоретичних та методологічних засад статистичного оцінювання функціонування молодіжного ринку праці. Удосконалено понятійний апарат статистики ринку праці та отримано теоретичне обґрунтування змісту поняття "молодіжний ринок праці" як статистичної одиниці. Запропоновано класифікація ключових чинників впливу на функціонування молодіжного ринку праці. Удосконалено систему статистичних показників функціонування молодіжного ринку праці. Здійснено статистичне оцінювання впливу структури молоді за віком на рівні економічної активності, зайнятості та безробіття молоді. Адаптовано метод кластерного аналізу щодо виокремлення однорідних територій за основними показниками функціонування молодіжного ринку праці. Запропоновано методичні підходи рейтингового оцінювання регіонів країни за станом і розвитком молодіжного ринку праці. Науково обґрунтовано застосування методів прогнозування основних показників функціонування молодіжного ринку праці на короткострокову перспективу.

06.01.19.0046/0418U000916

Шубенко Єлизавета Сергіївна. Моделювання обліку власного капіталу в умовах реорганізації господарських товариств: Дис... к.е.н.

/ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 26.06.2018.

УДК 657.411-047.58:[334.72.2:005.591.4(043.3).

197 с.: 20 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

Дисертацію присвячено вдосконаленню бухгалтерського обліку власного капіталу та побудові облікових моделей, що відображають взаємозв'язок юридичного, організаційного, технологічного, методичного забезпечення обліку власного капіталу в умовах реорганізації для практичного використання з метою управління. У дисертації визначено економіко-правову сутність власного капіталу як об'єкта бухгалтерського обліку з урахуванням факту припинення суб'єкта господарювання або його виділу. Систематизовано операції з власним капіталом, які характерні господарським товари-

ствам в умовах їх реорганізації за її формами (приєднання, злиття, виділ, поділ, перетворення), що дало змогу окреслити комплекс очікуваних облікових операцій з акціями (частками) для господарських товариств-учасників реорганізації з урахуванням їх організаційно-правової форми. Удосконалено організаційне забезпечення обліку власного капіталу з огляду на характерні особливості процедури реорганізації й інформаційні потреби акціонерів (учасників) господарських товариств-учасників реорганізації. Упорядковано інформацію щодо вибору процедури оцінки акцій (часток) відповідно до реорганізаційних операцій з ними за участю господарських товариств з різними організаційно-правовими формами. Розроблено облікові моделі в умовах приєднання, злиття, виділу, поділу, перетворення, які містять юридичне, організаційне, технічне та методичне забезпечення обліку власного капіталу з метою прийняття ситуаційних управлінських рішень щодо умов розміщення корпоративних прав акціонерів (учасників).

06.01.19.0047/0418U000917

Ткаченко Микола Анатолійович. Методи та моделі управління ризиками проектів у сфері інформаційних технологій: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 18.06.2018.

УДК 330.46:[005.8:005.334:004](043.3).

162 с.: 33 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 170 назв.

Дисертація присвячена розробленню концептуальних положень та відповідних їм моделей в управлінні ризиками IT-проектів, які передбачають класифікацію ризиків на основі критеріїв успішності виконання проекту з точки зору зацікавлених сторін, оцінювання ризиків відхилення від графіку та бюджету на основі методу управління буфером, керованих ланцюгів Маркова й принципів методології Scrum, а також використання методів управління знаннями в управлінні ризиками з урахуванням особливостей методологій, що застосовуються при створенні програмного забезпечення, та інкрементального способу виконання IT-проектів. Розроблено узагальнену схему виявлення ризиків IT-проекту з урахуванням джерел ризику, подій, наслідків і цілей. Визначено напрями застосування методів і моделей, які ґрунтуються на знаннях для налаштування ефективної комунікації між зацікавленими сторонами IT-проекту. Розроблено модель управління ризиками IT-проектів, що ґрунтується на знаннях, з використанням бази знань про ризики та експертної системи. Засобами середовища CLIPS розроблено програмне забезпечення у вигляді експертної системи для підтримки прийняття рішень з управління ризиками IT-проектів.

06.01.19.0048/0418U000927

Горай Олег Станіславович. Бухгалтерський облік наслідків бойових дій та окупації державних територій: Дис... к.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 26.06.2018.

УДК 657.421.1:657.471.1.

180 с.: 37 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

У роботі розкрито нові наукові положення щодо розвитку організації та методики бухгалтерського обліку наслідків бойових дій та окупації державних територій. Розроблено теоретичні положення, що стосуються виявлення властивостей наслідків бойових дій та окупації державних територій як об'єкта бухгалтерського обліку. Розроблено механізм ідентифікації досліджуваного об'єкта бухгалтерського обліку, що лягло в основу комплексу запропонованого пакету первинних документів. Запропоновано порядок оцінки наслідків бойових дій та окупації державних територій для

цілей їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку. Удосконалено порядок облікового відображення через формування аналітичного обліку та порядку застосування елементу методу подвійний запис. Розроблено механізм відновлення первинних бухгалтерських документів, що втрачені або пошкоджені в результаті бойових дій та окупації державних територій. Представлені в роботі розробки впроваджені в практичну діяльність таких суб'єктів господарювання: ПАТ "Енергомашспецсталь", ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат", ТОВ "АКВАТЕРМ-АЛЬЯНС", Житомирський державний технологічний університет.

06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини

06.01.19.0049/0418U000524

Пашинська Ксенія Сергіївна. Міжнародне інвестування проектів державно-приватного партнерства: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 17.04.2018.

УДК 339.727:334.7.

210 с.: 32 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 330 назв.

Дисертація присвячено дослідженню закономірностей, умов та чинників міжнародного інвестування проектів державно-приватного партнерства у форматі досягнення глобальних цілей сталого розвитку. У дисертації проаналізовано інтенцію наукової думки щодо сутності державно-приватного партнерства, досліджено методологічну варіативність моделей ДПП, виявлено і охарактеризовано сучасні чинники й умови розвитку ДПП у форматі переорієнтування міжнародного інвестування на сталий розвиток. З урахуванням світової практики міжнародного інвестування проектів державно-приватного партнерства у контексті соціальної орієнтації економік ідентифіковано переваги і ризики та окреслено підходи до розвитку моделей міжнародного інвестування проектів ДПП. Запропоновано стратифікацію країн за рівнем розвитку ДПП. Здійснено аналітичні оцінювання особливостей інвестиційної участі ТНК у проєктах ДПП. Розроблено алгоритм фінансово-інвестиційного механізму ДПП. Виявлено шляхи поетапної побудови працездатного механізму досягнення збалансованості державних і приватних інвестиційних мотивацій залежно від стадій зрілості ДПП, проаналізовано підходи до оцінювання ефективності механізмів міжнародного інвестування проектів державно-приватного партнерства, охарактеризовано ключові точки зростання вітчизняної економіки на базі ДПП.

06.01.19.0050/0418U000528

Романюта Едуард Едуардович. Міжнародна конкуренція податкових систем та політика оподаткування України в контексті Євроінтеграції: Дис... к.е.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 28.12.2017.

УДК 339.9:336.02.

235 с.: 18 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 262 назви.

Об'єкт – процеси розвитку міжнародної конкуренції податкових систем. Мета – розвиток теоретичних основ міжнародної податкової конкуренції, виокремлення новітніх тенденцій світової та європейської економіки у сфері суперництва національних податкових юрисдикцій і розробка практичних рекомендацій щодо формування в Україні конкурентоспроможного фіскального механізму у контексті Євроінтеграції. Методи – логічно-теоретичний, класифікацій, системного аналізу і синтезу, кореляційно-регресійного аналізу, статистичні та економіко-математичні методи. Результати – визначено новітні тенденції світової та європейської економіки у сфері конкуренції національних податкових юрис-

дикцій, розроблено практичні рекомендації щодо формування в Україні конкурентоспроможного фіскального механізму в умовах євроінтеграції. Новизна – здійснено класифікацію форм міжнародної конкуренції податкових систем залежно від критеріїв; удосконалено трактування міжнародної конкуренції податкових систем; обґрунтовано методичні підходи до оцінки фіскальної відповідності євроінтеграції України; виокремлено тенденції податкової конкуренції у європейському просторі щодо посилення нерівності в доходах і багатстві; набули подальшого розвитку теоретико-організаційні підходи щодо створення міжнародної інституції глобального управління податками з функціями стандартизації, трансфертного ціноутворення та боротьби з недобросовісною податковою конкуренцією; сформульовано науково-методичні положення концепції реформування податкової системи України за ендегенними, екзогенними, мультиплікативними та пільговими блоками. Впроваджено у практичну діяльність Комітету Верховної ради України з питань бюджету, Управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності Тернопільської обласної державної адміністрації, Головного управління державної фіскальної служби України у Тернопільській області та в навчальний процес Тернопільського національного економічного університету. Сфера використання – діяльність Міністерства фінансів України, Комітету Верховної Ради України з питань Євроінтеграції, Державної фіскальної служби України.

06.01.19.0051/0418U000751

Кузьмінов Микола Вікторович. Розвиток системи підтримки експортної діяльності аграрних компаній: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 17.04.2018.

УДК 339.1(4)+631.11.

158 с.: 21 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 241 назва.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню розвитку системи підтримки експортної діяльності аграрних компаній в умовах трансформації глобальної економічної системи та обґрунтуванню пріоритетних напрямів її модернізації в інституційному середовищі України на основі адаптації успішного зарубіжного досвіду. Узагальнено теоретичні основи формування багаторівневої системи підтримки експорту, досліджено відповідні мотивації і політики в умовах регіональної та глобальної регулятивної уніфікації, проаналізовано взаємодію форм та інструментів підтримки експорту аграрних компаній, визначено особливості мегарегіонального аграрного протекціонізму в глобальній торговельній системі. Здійснено компаративний міжкраїновий аналіз аграрного експорту, розглянуто моделі його підтримки в країнах з різним рівнем розвитку; проведено оцінку ефективності інструментів експортної підтримки аграрних компаній. Визначено галузеві і геостратегічні пріоритети розвитку аграрного експорту України, проаналізовано експортну діяльність українських аграрних компаній на світовому ринку, охарактеризовано євроінтеграційний потенціал підтримки експорту сільськогосподарської продукції України, обґрунтовано напрями модернізації системи державної підтримки експорту аграрних компаній України.

06.01.19.0052/0418U000805

Гурмак Валентина Михайлівна. Транснаціональний фактор модернізації економіки Республіки Корея: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 22.05.2018.

УДК 339.92:338.1(519.5) (043.3).

194 с.: 20 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 285 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню транснаціонального фактора модернізації національної економіки на прикладі моделі, реалізованої в Республіці Корея. У дисертації обґрунтовано теоретичні засади транснаціоналізації діяльності міжнародних корпорацій в умовах глобалізації бізнесу, розкрито зміст інноваційної компоненти діяльності членів, обґрунтовано транснаціональну модель модернізації південно-корейської економіки як комплексного державно-приватного механізму. На основі узагальнення сучасної практики діяльності корейських транснаціональних корпорацій протягом останніх десятиліть досліджено ефективність використання основних інструментів модернізації національної економіки, насамперед стимулювання досліджень і розробок в транснаціональних корпораціях, забезпечення державою фінансування освітньої та наукової сфери, перерозподіл витрат на створення креативної знанневої економіки, використання режимів наукових парків та технополісів з метою оптимізації витрат на науку та інновації, прискорення інноваційного процесу, посилення дієвості національної інноваційної політики в контексті транснаціоналізації. У дисертації розкрито вплив корейських транснаціональних корпорацій на модернізацію економіки Республіки Корея. Обґрунтовано перспективи і напрямки економічного співробітництва між Республікою Корея і Україною у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

06.01.19.0053/0218U001847

Розробка стратегії геоправління конкурентоспроможним розвитком аграрного сектору України: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Херсонський державний аграрний університет"; Керівник Грановська Вікторія Григорівна. – ДР 0116U005512. УДК 339.9:332.2:330.5:574.4:631/635.

264 с.

Проект розробки стратегії геоправління конкурентоспроможним розвитком аграрного сектору України спрямований на вирішення визначених у Державній цільовій програмі розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року, Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020" та Стратегії розвитку областей України на період до 2020 року проблем: створення сприятливого бізнес-середовища, залучення інвестицій, спрощення та сприяння входженню країни на міжнародний ринок; забезпечення продовольчої безпеки; розробки інноваційного механізму геоправління аграрним сектором; створення агрокорегіонів; забезпечення екологічної стабільності країни; задоволення стратегічної потреби країни у споживанні якісної аграрної продукції тощо. Проект відповідає завданням та цілям програм Європейського Союзу "SAPARD", "ISPA", "SIGMA" та спрямований на вирішення проблеми зміни галузевої структури, удосконалення організації виробництва та методів управління. Отже, розробка інноваційної адаптивної моделі геоправління, що є основою формування стратегії конкурентоспроможного розвитку аграрного сектору в умовах глобалізації є науковим аспектом, що дозволить вирішити вищезазначені проблеми господарювання суб'єктів аграрного сектору України.

06.01.19.0054/0218U002192

Концептуальні основи економічної політики країн світу в контексті досягнення цілей розвитку тисячоліття: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Стукало Наталя Вадимівна. – ДР 0115U002391. УДК 339.97.

217 с.

Об'єкт дослідження - процеси розробки, забезпечення, реалізації економічної політики країн світу. Мета НДР - визначення концептуальних основ економічної політики країн світу, теоретичне обґрунтування інструментів її реалізації з

метою досягнення цілей розвитку тисячоліття, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення економічної політики України. Методи дослідження: системний підхід та комплексний аналіз, аналіз та синтез, аналогія, порівняння, типологізація, спостереження, графічна інтерпретація, математичне моделювання економічних процесів. Результати дослідження: розкрито новітні методологічні підходи до формування економічної політики; проаналізовано відповідності сучасної економічної політики країн світу цілям розвитку тисячоліття, сформульованим у Декларації тисячоліття ООН; досліджено проблеми дисбалансів сучасного економічного розвитку; визначено рівень досягнення цілей розвитку тисячоліття окремими країнами світу; здійснено порівняльний аналіз особливостей економічної політики різних країн світу, у тому числі України, використовуючи адекватні дослідницькі методики; розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення економічної політики України; розроблено концепції формування економічної політики України з метою досягнення цілей розвитку тисячоліття; сформульовано основні положення та пропозиції щодо вдосконалення економічної політики країн світу з метою забезпечення цілей розвитку тисячоліття. Наукова новизна: визначено концептуальні основи економічної політики країн світу, теоретично обґрунтовано інструменти її реалізації з метою досягнення цілей розвитку тисячоліття, а також розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення економічної політики України. Сфера використання: органи законодавчої і виконавчої влади. Результати також будуть використані фахівцями, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.01.19.0055/0518U000286

Августин Руслан Ростиславович. Пріоритети та механізми системної детінізації економіки України: Дис... д.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 20.11.2018.

УДК 351:338.24:343.37(477)(043.3).

460 с.: 32 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Об'єкт: процеси детінізації економіки. Мета: розроблення теоретико-методологічних засад, обґрунтування пріоритетів та механізмів системної детінізації економіки України. Методи: логічного узагальнення, групування, аналізу і синтезу, науковий метод статистичного аналізу і розрахунку, методи економіко-математичного прогнозування, теоретичного узагальнення, стратегічного менеджменту, системного підходу. Запропоновано: науково обґрунтовано теоретико-методологічні положення державної політики системної детінізації економіки; визначено методологічні засади розробки Концепції державної політики системної детінізації економіки; розроблено концептуальний підхід до ідентифікації та утвердження стратегічної основи й напрямів формування державної політики детінізації національного господарства; удосконалено методичний інструментарій оцінювання рівня тінізації економіки з урахуванням регіональних особливостей. Сфера використання: Верховна рада України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

06.01.19.0056/0218U001927

Трансформаційний потенціал цифровізації економіки України: Заключний звіт /Інститут економіки промисловості НАН України; Керівник

Вишневський Валентин Павлович. – ДР 0118U002109. УДК 338.45:681.5: 330.341:004(477).

176 с.

Виявлено особливості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та їх роль у цифровізації національних економік. Визначено чинники впливу процесів цифровізації на кінцевий випуск товарів і послуг в економіці. Обґрунтовано форму залежності між цифровими витратами і реальними результатами у вигляді зростання кінцевого виробництва товарів і послуг. Побудовано функції залежності цифрових витрат та реальних результатів та виконано їх параметризацію. Оцінено трансформаційний потенціал цифровізації економіки України та обґрунтовано рекомендації щодо його підвищення.

06.01.19.0057/0218U002041

Фінансове та обліково-аналітичне забезпечення розвитку підприємств автотранспорту та дорожнього господарства: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Базиліук Антоніна Василівна. – ДР 0116U007238. УДК 656.13.

145 с.

Звіт про НДР: 145 с., 17 рис., 30 табл., 67 джерел. У роботі досліджені науково-теоретичні основи ресурсного забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, здійснено аналіз інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства автотранспорту на прикладі ПАТ "Українська автомобільна корпорація", визначені шляхи вдосконалення механізму управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства. Розроблені нові методичні рекомендації з визначення інтегрального показника соціально-економічного ефекту від спрямованих фінансових ресурсів на потреби дорожнього господарства.

06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес

06.01.19.0058/0218U002093

Розробка методів керування системою трансферу технологій: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Бедюх Олександр Радійович. – ДР 0116U004825. УДК 330.341.1. 1:001; 338:001.

239 с.

Об'єкт дослідження: система трансферу технологій в інноваційній економіці України у контексті процесу євроінтеграції. Мета роботи: окреслити механізм управління формуванням організаційної системи трансферу технологій в Україні. Методи дослідження: у роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: аналізу і синтезу – для вивчення й узагальнення головних проблем управління системою трансферу технологій; логічного узагальнення – для визначення сучасного стану й проблем розвитку української системи трансферу технологій; статистико-економічний – для визначення тенденцій розвитку системи трансферу технологій, а також робота з базою даних проєктів, що мають комерційний потенціал, просування та комерціалізація пропозицій. Розробка методів керування системою трансферу технологій є важливою складовою менеджменту наукових розробок та базою для формування нових конкурентоспроможних напрямів розвитку науки та технологій. В результаті роботи було узагальнено зарубіжний досвід та тенденції організації ефективної взаємодії науки та бізнесу. Висвітлено напрями та шляхи формування інфраструктурної підтримки системи трансферу технологій в Україні, зокрема в університетах, у контексті євроінтеграції. Проаналізовано роботу традиційної моделі трансферу технологій у світових університетах, а також інституцій-

ні проблеми, що виникають у процесі її реалізації. Розглянуто практичні заходи розвитку та адміністративні шляхи управління системою трансферу технологій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, зокрема висвітлено основні результати науково-дослідної частини в плані популяризації та комерціалізації створеної науково-технічної продукції, а також останні досягнення, що отримані в процесі співробітництва з Консорціумом EEN-Ukraine

06.56 Суспільно-економічна структура

06.01.19.0059/0418U000940

Жихарцева Олена Олександрівна. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності інтегрованих корпоративних систем: Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 04.07.2018.

УДК 334.012.82:005.

254 с.: 35 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 234 назви.

Об'єкт: організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності інтегрованих корпоративних систем. Мета: обґрунтування теоретичних основ, науково-методичних і практичних рекомендацій для удосконалення організаційно-економічного механізму управління ефективністю діяльності інтегрованих корпоративних систем. Методи: метод аналізу і синтезу; метод експертних оцінок; метод порівняння; методи економіко-математичного моделювання, математичної статистики; метод системного аналізу; індуктивний і дедуктивний методи. Запропоновано: удосконалені: науково-методичні підходи до системної класифікації фінансово-промислових груп; організаційну будову (алгоритм) організаційно-економічного механізму управління ефективністю діяльності інтегрованих корпоративних систем; концепцію формування та реалізації структурних змін у макросередовищі в управлінні організаційно-економічним механізмом; економіко-математичний інструментарій оцінки інтегрального коефіцієнта ефективності діяльності інтегрованих корпоративних систем; модель організаційно-економічного механізму управління ефективністю діяльності інтегрованих корпоративних систем. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка

06.01.19.0060/0518U000279

Федулова Світлана Олександрівна. Теоретико-методологічні засади розвитку регіональних соціально-економічних систем в умовах обмеженості водних ресурсів: Дис... д.е.н. /Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. – Захищена 30.10.2018.

УДК 330.341.1:338.49:332.1(477).

504 с.: 53 табл., 114 іл. – Бібліогр.: 358 назв.

Об'єкт - процес формування концептуальних підходів до розвитку регіональних соціально-економічних систем в умовах обмеженості водних ресурсів; мета - формування теоретико-методологічних положень розвитку регіональних соціально-економічних систем в умовах обмеженості водних ресурсів; методи - історико-логічний; абстракції та аналогії; теоретичного узагальнення, аналізу і синтезу; статистичний аналіз, метод на основі "динамічного нормативу"; методи системного аналізу; графічний, а також засоби MS Excel і Matlab803-2014a - для обробки статистичних даних; новизна полягає у розвитку теоретико-методологічних положень регулювання розвитку регіональних соціально-економічних систем в умовах обмеженості водних ресурсів;

теоретичні та практичні результати, ступінь впровадження - пройшли експертизу і отримали схвальний відгук від спеціалістів Департаменту економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації (довідка №1763/0/31-17 від 28.12.2017 р.) та були використані під час формування "Програми розвитку малого та середнього підприємництва у Дніпропетровській області на 2017-2018 роки". Пропозиції дисертанта були використані у роботі Дніпропетровської обласної ради у діяльності Управління стратегічного планування та інвестиційної політики і були прийняті до виконання у проект "Стратегія розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року (рішення Дніпропетровської обласної ради від 26.09.2014 р. № 561-27/VI). Результати дисертаційного дослідження були використані у діяльності Управління розвитку підприємства, торгівлі, побуту та регуляторної політики Кременчуцької міської ради при виконанні "Програми сприяння розвитку малого і середнього підприємництва у місті Кременчуці на 2015-2017 роки від 23.12.2014 р." (довідка №01-52/2748 від 22.12.2017 р.). Результати дисертаційного дослідження впроваджено в практичну діяльність Департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури Хмельницької обласної державної адміністрації при підготовці "Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2011-2020 роки" (довідка № 03.01-2988/17 від 27.12.2017 р.). Також окремі результати дослідження було впроваджено в практичну діяльність Департаменту економічного розвитку і торгівлі Запорізької обласної державної адміністрації при підготовці "Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2020 р." та при проведенні аналізу результатів оцінки внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку області (довідка № 01-08/0036 від 16.01.2018 р.). Практичне значення одержаних результатів підтверджується також схвальним відгуком від спеціалістів ГО "Регіональне агентство розвитку" (довідка № 17/3 від 15.01.2018 р.) та використовувались при розробці довгострокових планів соціально-економічного розвитку Одеської області. Результати дослідження були запроваджені в навчальний процес ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет" при викладанні дисциплін "Регіональна економіка", "Економіка природокористування", "Моделювання економіки" (акт впровадження від 19.12.17 р.). Окремі результати дослідження розроблено в рамках міжнародного проекту "Water Harmony II, Erasmus+ (ERASMUS+ № 561755-EPP-1-2015-1-NO-EPPKA2-SVNE-JP)" при підготовці лекцій відповідно до вимог даного проекту, а саме: "Economics in water treatment", "Economics in wastewater treatment" та "Business development. Innovation and entrepreneurship (innovations in the water industry, examples)" (акт впровадження); галузь - розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

06.01.19.0061/0518U000280

Гриневиц Людмила Володимирівна. Теоретико-методологічні засади подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону: Дис... д.е.н. /Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. – Захищена 16.11.2018.

УДК 332.143.454(477).

404 с.: 65 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 340 назв.

Об'єкт: процес подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону. Мета: розробка теоретико-методологічних засад та обґрунтування науково-методичних і практичних рекомендацій щодо подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону. Методи дослідження: логічно-

го, монографічного та контент-аналізу; статистичні; теорії логіки; гіпотетико-дедуктивний; імітаційного моделювання; системний; сценарний та матричний підходи. Новизна: сукупність основних висновків - теоретичне узагальнення та нове вирішення важливої науково-прикладної проблеми, що виявляється у обґрунтуванні теоретико-методологічних засад подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону. Теоретичні та практичні результати: розроблено - концепцію подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону з позиції еволюційної парадигми, механізм подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону в короткочасному вигляді, методичні підходи до діагностики та до ідентифікації дисбалансу професійного розподілу людського капіталу на засадах системного та сценарного підходів; впроваджено - імітаційну модель подолання дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону на основі системи індикаторів у межах соціальних, економічних, демографічних та інноваційних чинників, методичний підхід до прогнозування дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону, методичний підхід до розпізнавання появи дисбалансу професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил регіону, методичний підхід до типізації регіонів за дисбалансом професійного розподілу людського капіталу продуктивних сил. Ступінь впровадження: Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної адміністрації (довідка № 07-34/18 від 19.01.2018р.), Харківський обласний центр зайнятості (довідка № ХОЦЗ-18-1253 від 27.03.2018р.), Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації (довідка № 06-55/1931 від 06.12.2017р.), Головне управління статистики України в Харківській області (довідка № 06-15/029 від 07.02.2018р.). Результати дисертаційного дослідження використовуються в навчальному процесі Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця при формуванні навчально-методичної бази і викладанні навчальних дисциплін "Методи статистичного аналізу та планування національної економіки", "Методи прогнозування соціально-економічних процесів", "Статистичні методи оцінки регіонального розвитку" (довідка № 21.6/10-1082 від 11.04.2018р.). Сфера (галузь) використання - регіональна економіка

06.01.19.0062/0218U002156

Формування системи механізмів управління природними ресурсами в умовах євроінтеграційних процесів: Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України"; Керівник Бистряков Ігор Костянтинівич. – ДР 0115U005548. УДК 338.2:330.15.

619 с.

Розроблено поетапний алгоритм впровадження інноваційного фінансово-економічного механізму децентралізованого управління природними ресурсами в євроінтеграційних умовах; визначено основні напрями трансформації діючої структури управління природними ресурсами територіальних громад в умовах євроінтеграційних процесів; запропоновано моделі для використання та управління природними ресурсами громад на основі комунально-рентного підходу на принципах структурного і проектного управління та корпоративних засадах господарювання; обґрунтовано фінансово-економічний інструментарій платного використання природних ресурсів шляхом застосування гнучкої рентної політики для вилучення та ефективного перерозподілу на користь держави, регіонів та суб'єктів господарювання

регіональної ренти через модернізацію фіскальної системи країни.

06.71 Галузева структура економіки. Галузева і спеціальні економічні науки

06.01.19.0063/0518U000186

Усикова Олена Миколаївна. Розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу: теорія, методологія, практика: Дис... д.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 13.07.2018.

УДК 338.43:330.341.1.

412 с.: 47 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 255 назв.

Дисертацію присвячено розробці та обґрунтуванню теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій з формування та реалізації моделей розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу суб'єктів агробізнесу. Обґрунтовано концепцію формування, імплементації, реалізації та розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу для різних за розмірами суб'єктів аграрного бізнесу, в основі якої лежить створення ринкових конкурентних переваг через запровадження елементів, компонент та інструментів інновацій у виробничу та управлінську складові діяльності на засадах принципу забезпечення результативного розвитку аграрного виробництва, як основного джерела формування інвестиційного потенціалу, шляхом використання функціонально-операційної моделі, що заснована на інструментальній реалізації базових політик (товарної, цінової, комунікаційної та збутової) виробничо-комерційної діяльності підприємств. Ідентифіковано принципи та методологічні підходи до управління розвитком інноваційно-інвестиційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу на засадах формування стратегічних зон інноваційної активності через встановлення критеріїв та масштабів виробництва інноваційної (в умовах аграрного виробництва - покращеної) продукції, кон'юнктури на товарних ринках з виокремленими особливостями створення цільового споживачького попиту, з урахуванням якого виділені напрями отримання конкурентних переваг на основі інновацій, які можливим є застосовувати за окремими елементами або в системі, зокрема, зміни логістичної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу з урахуванням зниження виробничих витрат, які формують обсяги необхідних інвестицій, та реалізацію товарів в системі вертикальної та горизонтальної інтеграції, а також через запровадження інновацій в діяльність аграрних підприємств шляхом адаптивного використання сучасних виробничих та управлінських інструментів в умовах господарської діяльності суб'єктів аграрного бізнесу.

06.01.19.0064/0418U000895

Коробкова Олена Миколаївна. Організаційно-економічні основи регулювання митної брокерської діяльності: Дис... к.е.н. /Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. – Захищена 21.06.2018.

УДК 338.47+336.24.07.

214 с.: 9 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

Об'єкт - процес розробки організаційно-економічних основ митної брокерської діяльності в Україні. Мета - розроблення та обґрунтування теоретичних положень і методичних підходів до удосконалення організаційно-економічних основ і економічного інструментарію регулювання митної брокерської діяльності, як специфічного виду підприємництва. Методи дослідження - історико-порівняльного; економіко-статистичного; аксіоматичного;

абстрактно-логічного; системного; графічного аналізу; метод аналогій. Теоретичні і практичні результати - Одержані в процесі дослідження результати можуть бути використані в процесі подальшого розвитку організаційних умов регулювання митної брокерської діяльності. Використання результатів дослідження в процесах вдосконалення системи державного регулювання митної брокерської діяльності зумовить підвищення її ефективності на всіх рівнях, а також забезпечить збільшення надходжень до державного бюджету. Наукова новизна - обґрунтування та розробка теоретико-методичних положень щодо розвитку організаційно-економічних основ регулювання митної брокерської діяльності в Україні. Ступінь впровадження - використано: Одеським національним морським університетом у навчальному процесі на факультеті транспортних технологій і систем під час розроблення навчальних планів та програм, а також при проведенні лекцій і практичних занять з дисциплін: "Інфраструктура морського бізнесу" (Акт використання від 20.06.2017 р.), "Митне право" (Акт використання від 20.06.2017 р.), "Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності" (Акт використання від 20.06.2017 р.), у науковій роботі та навчальному процесі Інституту сучасного управління та бізнесу, курсах підвищення кваліфікації митних брокерів (Акт використання від 01.02.2016 р.), у практичній діяльності ТОВ "ІНМАР-КОМ" (Акт використання від 20.03.2016 р.). Сфера (галузь) використання - економіка та управління національним господарством.

06.01.19.0065/0418U000944

Кучер Роман-Даниїл Аскольдович. Державне регулювання розвитку інвестиційної інфраструктури АПК України: Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 05.07.2018.

УДК 330.341.1: 338.242.

237 с.: 18 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 211 назва.

У дисертації вирішена сукупність завдань щодо обґрунтування теоретико-методичних засад і прикладних інструментів удосконалення державного регулювання розвитку інвестиційної інфраструктури АПК в Україні. Об'єктом дослідження є процес удосконалення інвестиційної інфраструктури АПК; предметом - теоретико-методичні засади, інструменти та засоби державної політики розвитку інвестиційної інфраструктури АПК в Україні. Узагальнено еволюцію теорій інвестування в контексті формування та оцінювання інвестиційної інфраструктури. Виявлено теоретико-методичні особливості характеристик інвестиційної інфраструктури АПК. Проаналізовано макроекономічні передумови активізації інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки України. Здійснено аналіз чинників та умов функціонування інвестиційної інфраструктури АПК. Проведено економетричне оцінювання факторів інвестування в агропромислове виробництво. Обґрунтовано стратегічні пріоритети розвитку інвестиційної інфраструктури АПК. Ідентифіковано організаційно-економічні засоби формування системи інвестиційної інфраструктури АПК. Визначено чинники удосконалення бізнес-інфраструктури як умов покращення інвестиційної привабливості АПК.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.01.19.0066/0418U000545

Онищенко Василь Васильович. Механізм бюджетного регулювання в умовах децентралізації: Дис... к.е.н. /ПВНЗ "Європейський університет". – Захищена 28.01.2018.

УДК 336.14:352.

261 с.: 30 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертація присвячена дослідженню теоретичних та практичних аспектів механізму бюджетного регулювання задля розробки науково-обґрунтованих пропозицій щодо підвищення його ефективності та досягнення збалансованості бюджетної системи в умовах проведення реформи децентралізації в Україні. Розкрито сутнісно-концептуальні основи механізму бюджетного регулювання на основі різних наукових поглядів щодо даної проблеми. Проаналізовано стан функціонування механізму бюджетного регулювання в умовах децентралізації, на основі аналітичних даних щодо структурних елементів бюджетної системи України визначено рівень її децентралізації.

06.01.19.0067/0418U000768

Лебеда Марина Олександрівна. Фіскальний та регулюючий потенціал податку на доходи фізичних осіб-підприємців: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 26.04.2018.

УДК 336.225.621.11.

194 с.: 31 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо поліпшення реалізації фіскального і регулюючого потенціалу податку на доходи ФОП. У роботі теоретичні положення та моделі, що застосовуються в сучасних наукових дослідженнях для пояснення і прогнозування суспільних наслідків оподаткування особистих доходів та доходів від малого підприємництва, адаптовані до специфічних рис українського підприємництва та актуальних завдань вітчизняної фіскальної системи. У результаті було сформульовано, теоретично та емпірично обґрунтовано гіпотезу про наявність двох головних чинників наближення фактичних показників фіскального регулювання малого підприємництва в Україні до потенційного рівня. По-перше, посилення податкового навантаження на ті групи платників податку на доходи ФОП, що мають доходи значно вище середніх. По-друге, перетворення розміру декларованих доходів на провідний чинник диференціації податкового навантаження, що, на відміну від домінуючого в чинній системі оподаткування доходів ФОП принципу диференціації за ознакою природи (джерела) отримуваних доходів, дозволятиме гармонійно поєднувати принципи соціальної справедливості розподілу податкового навантаження із заходами стимулювання розвитку малого підприємництва. Здійснене прогнозування обсягів бюджетних надходжень податку на доходи ФОП підтвердило вагомий приріст очікуваних бюджетних надходжень внаслідок запровадження додаткової диференціації ставок оподаткування і перенесення податкового тягаря на отримувачів доходів значно вищих середнього рівня.

06.01.19.0068/0418U000769

Фещенко Олег Петрович. Управління фінансовим станом корпорацій: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 26.04.2018.

УДК 336.6.

191 с.: 31 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

Обґрунтовано сутність корпорації та її фінансового стану. Уточнено сутність управління фінансовим станом корпорації, визначено його суб'єкт і об'єкти, принципи і завдання. Розроблені етапи управління фінансовим станом корпорації. Доведено, що ефективність управління фінансовим станом корпорації визначається наявністю методичного та організаційного забезпечення. Проаналізовано фінансовий стан двадцяти дев'яти компаній за сім років. Стандартний

коєфіцієнтний аналіз доповнено регресійним аналізом панельних та міжгрупових даних. Систематизовано фактори, які впливають на оптимізацію грошових потоків та їх синхронізацію. Традиційну класифікацію факторів доповнено інституціональною ознакою. Обґрунтовано етапи синхронізації грошових потоків. Удосконалено підхід щодо проведення діагностики фінансового стану корпорацій на основі дискримінантної функції. Найважчий підхід доповнено оцінкою ризику розбалансування грошових потоків. Визначено та обґрунтовано складові інтегрального аналізу, розраховано інтегральний показник фінансового. Обґрунтовано етапи визначення інтегрального показника фінансового стану корпорацій.

06.01.19.0069/0418U000807

Землячова Ольга Андріївна. Взаємодія банків і страхових компаній: передумови, тенденції, шляхи розвитку: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 29.05.2018.

УДК 336.71:368.81]:334.752.

210 с.: 26 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 212 назви.

У дисертації розкрито сутнісні характеристики фінансового посередництва на фінансовому ринку, а також виявлено і охарактеризовано його учасників, де серед головних виступають банки і страхові компанії які, враховуючи відповідні передумови, переважно економічного характеру, активізують процеси взаємодії між собою. Окремо досліджено закордонні та національні тенденції розвитку взаємодії банків і страхових компаній та визначено головні проблеми такої взаємодії на вітчизняному фінансовому ринку. Дослідження банківсько-страхової інтеграції як результату взаємодії банків і страхових компаній дозволило визначити спадковість форм цієї взаємодії та виокремити специфічні характеристики основних форм такої взаємодії з метою удосконалення існуючих підходів до їх класифікації. В межах характеристики форм банківсько-страхової взаємодії наведено моделі інтеграції банків і страхових компаній, основні напрями банківсько-страхової інтеграції, а також позитивні та негативні наслідки інтеграції для учасників цих напрямів. Аналіз процесів інтеграції банків і страхових компаній в Україні дозволив скласти періодизацію розвитку таких процесів в країні, що складається з п'яти етапів, і в межах якої банківсько-страхова інтеграція в державі, під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників, пройшла значний шлях: від простих форм до використання найбільш ефективних видів юридичної інтеграції. Запропоновано шляхи удосконалення маркетингового забезпечення, оцінки фінансової стійкості та страхування банківських ризиків у контексті банківсько-страхової взаємодії в Україні.

06.01.19.0070/0418U000842

Браткова Іванна Миколаївна. Фінансові інструменти внутрішніх державних запозичень в Україні: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 05.06.2018.

УДК 336.27(477)(043.3).

277 с.: 43 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 295 назв.

У дисертації розкрито економічну сутність державних цінних паперів, об'єктивну необхідність їх розміщення, проаналізовано становлення вітчизняного ринку ОВДП та визначено стан нормативно-правового забезпечення його функціонування. В роботі визначено сучасні тенденції та суперечності розвитку ринку внутрішніх державних запозичень в Україні.

06.01.19.0071/0218U001825

Організаційно-методичне та фінансове забезпечення процесів функціонування дохідних будинків в Україні: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Університет банківської справи"; Керівник Вознюк Микола Андрійович. – ДР 0118U001261. УДК 336. 581 : 624 (477).

135 с.

Мета дослідження - розроблення методичних засад формування методів залучення інвестицій в будівництво дохідних будинків та практичних рекомендацій щодо організації їх функціонування в Україні. У процесі роботи удосконалено методичні положення щодо впровадження нових технологій управління дохідною нерухомістю та надано рекомендації щодо формування системи бюджетування в керуючих організаціях. На підставі аналізу світового досвіду розроблено модель формування дохідних будинків в рамках приватно-державного підприємництва на ринку найму та оренди жила на основі створення закритих пайових інвестиційних фондів нерухомості; сформульовано пропозиції щодо впровадження нових інструментів, зокрема "Іпотечний кредит з наймом", "Кредитний наймання", "Житловий вклад (депозит)". Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.01.19.0072/0218U001934

Теоретико-методологічні засади регулювання розвитку фінансової системи України:

Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Грабчук Оксана Миколаївна. – ДР 0116U002057. УДК 336.1(477).

134 с.

Об'єкт дослідження - фінансова система України. Мета роботи - розробка концептуальних засад регулювання розвитку фінансової системи України в умовах змінного економічного середовища. Методи дослідження - абстрагування, системного та синергетичного підходів, аналізу й синтезу, дедукції, індукції. Теоретичні і практичні результати науково-дослідної роботи та їх корисність полягають в обґрунтуванні теоретико-методологічних засад регулювання розвитку фінансової системи та її окремих складових у період ринкової трансформації економіки України. Зокрема, було удосконалено науково-методичний підхід до оцінки спрямованості бюджетної політики; удосконалено теоретико-методологічні засади забезпечення зростання фінансового потенціалу територій; визначено особливості реформування місцевих бюджетів в умовах впровадження бюджетної децентралізації; обґрунтовано необхідність реформування пенсійної системи України; удосконалено теоретичні засади розвитку ринку цінних паперів в Україні; удосконалено теоретичні підходи до розуміння сутності й ролі фінансової безпеки домогосподарств і суб'єктів господарювання у забезпеченні фінансової безпеки держави; набули подальшого розвитку теоретико-організаційні основи розвитку страхового ринку України за рахунок удосконалення управління діяльністю страхової компанії, а також теоретико-методичні засади регулювання діяльності суб'єктів господарювання. Результати дослідження впроваджені в освітній процес Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара при розробці навчально-методичних комплексів і викладанні дисциплін "Бюджетна система", "Бюджетний менеджмент", "Державна фінансова політика", "Податкова система", "Ринок фінансових послуг", "Стратегія торгівлі на ринку Forxh", "Страховий андеррайтинг", "Страховий менеджмент", "Фінанси", "Фінансова безпека", "Фінансовий контроль". Також наукові результати впроваджені у діяльність Департаменту фінансів Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Департаменту економіки, фінансів та міського бюджету Дніпровської міської ради та Прива-

тної виробничо-комерційної фірми "Бреккер". Сфера використання: заклади вищої освіти, суб'єкти господарювання, органи державного управління. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни

06.01.19.0073/0218U001834

Проблема політекономічного аналізу сучасного економічного розвитку: Заключний звіт /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"; Керівник Савчук Володимир Сафронівич. – ДР 0112U005377. УДК 336,7.

71 с.

Об'єктом дослідження є економічний розвиток (як системного явища, інституціональної синергетичної форми руху та прояву ринкового господарства з позицій забезпечення стратегічних конкурентних переваг суб'єктів господарювання різних рівнів в умовах глобальної економіки, якісної трансформації методів державного управління, стрімкого скорочення традиційних ресурсів, динамічного зростання потреб людини і держави та предметного прагнення до їх максимального задоволення) у всіх його вимірах та процес трансформації економічної системи України в напрямі побудови сучасного постіндустріального суспільства. Предметом дослідження є сучасні теорії економічного розвитку, практика господарської діяльності, економічні відносини в процесі формування і розвитку ефективної моделі економічного розвитку, характер та особливості державного регулювання в сучасних розвинутих економічних системах та транзитивних економіках.

06.01.19.0074/0218U001909

Формування механізму забезпечення сировиною підприємств деревообробної галузі України: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Гужва Ігор Юрійович. – ДР 0118U006166. УДК 338.012.

24 с.

Науково-дослідна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку джерел посилань з 11 найменувань. Основний текст роботи викладено на 24 сторінках комп'ютерного тексту, що містить 6 таблиць і 7 рисунків. Об'єкт дослідження - розвиток виробництва продукції глибокої переробки цінних сортиментів деревини в Україні. Предмет дослідження - механізм забезпечення сировиною підприємств деревообробної галузі України. У першому розділі досліджено динаміку розвитку деревообробної галузі промисловості і сегменту виробництва продукції з цінних сортиментів деревини зокрема в Україні протягом 2014-2018 рр. Другий розділ містить аналіз перспектив деревообробної промисловості України за умов збереження нормативно-правового вакууму на внутрішньому ринку деревини. У третьому розділі викладено сценарний прогноз перспектив розвитку ринку дефіцитних лісоматеріалів в Україні. Четвертий розділ розкриває перспективні економіко-правові засади функціонування ринку дефіцитних лісоматеріалів в Україні.

06.01.19.0075/0218U002282

Розробка теоретичних та методичних положень стратегії активізації конкурентного потенціалу національної економіки: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Маркович Ірина Богданівна. – ДР 0114U001310. УДК 338.242.

182 с.

Здійснено комплексний аналіз змін у тенденціях регіоналізації та поляризації світової економіки під впливом глобальних факторів впливу. Зокрема, проаналізовано закономірності біфуркаційних циклів економічних систем, які породжені нестабільністю економічного середовища якісно нового рівня, та обумовлені трансформаційними тенденціями світового розвитку. Обґрунтовано, що інституціональні каталізатори змін у національній та світовій економіці можуть мати й ірраціональну основу, що закладає деструктивні підвалини поступальному розвитку економічних систем. Здійснено декомпозицію змісту категорії "трансформація економічного простору" з використанням методу денотатного графу. Проведено теоретико-емпіричне обґрунтування важливості державного управління та регулювання процесами макро- та мікрорівня шляхом ідентифікації залежностей між показниками економічної свободи країн та окремими індикаторами їхнього економічного розвитку. Виявлено, що для більшості країн характерні прямі зв'язки між розширенням економічної свободи та зростанням добробуту населення. Здійснено дослідження основних принципів розвитку регіональної політики та її впливу на зміни організаційних форм функціонування підприємств. Здійснено розробку системи заходів посилення інноваційної конкуренції на основі трансформації підходів до організаційно-управлінської організації роботи суб'єктів господарювання. Зокрема, здійснено групування країн за Індексом інноваційного потенціалу відповідно до рівня доходів населення та політичного режиму. Виявлено, що найбільш сприятливими для нарощення інновацій є режим демократії. Також важливим елементом зростання та реалізації інноваційного потенціалу є стимулюючий вплив внутрішньої та зовнішньої конкуренції. Розраховані індекси Баласса та Хілмана для окремих груп товарів експорту України та поданий механізм переходу підприємств до мережевої форми взаємодії на основі критеріїв сумісності. Здійснено узагальнення й уточнення дефінітивно-категоріального апарату інституціоналізації економічних процесів та виявлення необхідних інституційних передумов підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Подано етапність проходження трансформаційного періоду інституціоналізації ринку, обґрунтована роль держави у цих процесах як основного суб'єкта та об'єкта змін. Обґрунтовано роль міжнародної торгівлі у формуванні та реалізації конкурентного потенціалу економіки, зокрема описано фактори, які справляють найсильніший вплив на особливості інтеграційної взаємодії між державами, а також подано особливості розвитку міжнародної економічної інтеграції в контексті формування регіональних торговельних угод. Виявлено системні зміни у принципах організації міжнародної торгівлі. Подана характеристика інтеграційних об'єднань країн та причини зміни позицій регіонів у світовій торгівлі товарами відповідно до їх активності у інтеграційних об'єднаннях. Проведено розробку системи принципів багатосторонньої інтеграції України із іншими суб'єктами економічного простору. Доведено, що особливістю інтернаціоналізації за участю України є нерівномірність розподілу експортних виробництв, низький рівень експортної спеціалізації регіонів. Охарактеризовано основні загрози економічній безпеці України, зокрема суперечність чинного законодавства та правова неврегульованість широкого кола питань економічного розвитку, низький рівень капіталізації українських банків, тінізація та корумпованість української економіки, структурні диспропорції, політична неврегульованість і т.д. Окреслено вектори модернізації технологій управління підприємством, а також технології ситуаційного управління, які є важливим чинником, що спроможний сповільнити чи прискорити економічний розвиток підприємства, а це, в свою чергу, визначається

ефективністю функціонування певних економічних процесів. Здійснено побудову моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління підприємством на основі використання теорії нечітких множин. Обґрунтовано важливість реалізації функції соціальних технологій в управлінні підприємством. Крім того, здійснено структурування інструментарію мотиваційного механізму здійснення підприємствами соціально відповідальної діяльності. Проаналізовано можливі напрями вдосконалення методологічних засад дослідження проблем та державно-управлінських аспектів забезпечення національної безпеки, що передбачає вжиття низки взаємопов'язаних заходів щодо її підвищення через активізацію підприємницького потенціалу.

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.01.19.0076/0418U000720

Говорко Оксана Володимирівна. Підвищення соціально-демографічного потенціалу за умов реформування системи охорони здоров'я населення: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 29.03.2018.

УДК 314.116:614(043.3).

263 с.: 19 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 255 назв.

Обґрунтовано теоретико-методичні та науково-практичні засади формування соціально-демографічного потенціалу на основі реалізації реформи охорони здоров'я та підвищення якості життя населення. Здійснено аналіз стану та факторів підвищення соціально-демографічного потенціалу України та Вінницької області. Окреслено проблеми системи охорони здоров'я населення та шляхи їх вирішення. Побудовано структуру системи підвищення соціально-демографічного потенціалу за умов реформування охорони здоров'я населення, що є гнучкою, динамічною, адаптивною та регулюючою структурно-логічною моделлю і передбачає взаємодію всіх складових: принципів формування, важелів, інструментів, функцій, механізмів, методів і заходів регулювання, із розвиненими каналами зворотного зв'язку, які можуть сигналізувати про відхилення в її реалізації. Визначено склад індикаторів соціально-демографічного потенціалу країни, що охоплює різноманітні сфери життєдіяльності та включає складові індикатори: соціального, демографічного, інфраструктурного та діяльнісного потенціалів.

06.01.19.0077/0418U000722

Наумова Марія Олександрівна. Активізація соціального підприємництва як чинник підвищення якості життя населення: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 28.03.2017.

УДК 338.22:364.2-781.3:331.5(043.3).

200 с.: 23 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертацію присвячено узагальненню теоретичних і методичних засад, розробленню прикладних напрямів активізації соціального підприємництва (СП) в Україні та оцінці його впливу на підвищення якості життя населення, обґрунтуванню орієнтирів державної політики стимулювання його розвитку в Україні. Систематизовано вектори впливу соціального підприємництва на показники якості життя населення за різними сферами його активності, що надало змогу оцінити його внесок у вирішення суспільно значущих проблем. Проведено кількісний і якісний SWOT-аналіз і власне соціологічне дослідження розвитку соціального підприємництва в Україні, що сприяло визначенню й оцінці його сильних і слабких сторін, а також загроз і можливостей для формування найбільш ефективних напрямів сприяння його розвитку. Емпіричні результати, отримані внаслідок

застосування економетричного аналізу в процесі узагальнення науково-методичних підходів до оцінювання впливу СП на якість життя населення, підтвердили теоретичні припущення про прямий зв'язок між ними. Запропоновано механізм активізації соціального підприємництва в Україні, що включає нормативно-правове, фінансово-економічне, науково-кадрове, організаційне й інформаційне забезпечення та пріоритетні напрями його дії.

06.01.19.0078/0218U001929

Досягнення соціальної справедливості щодо вимушених переселенців: Заключний звіт /Інститут економіки промисливості НАН України; Керівник Новікова Ольга Федорів. – ДР 0118U004782. УДК 331.556.2:330.431.1+314.151.3(477.62).

129 с.

У ході дослідження розроблено теоретико-методологічні засади застосування принципів соціальної справедливості до процесу вимушеного переселення зі Сходу України. Виявлено та систематизовано основні загрози та ризики в контексті порушення принципів соціальної справедливості. Розроблено та апробовано методика виміру рівнів ризику по відношенню до ВПО. Систематизовано та обґрунтовано основні шляхи вирішення житлових проблем, забезпечення ефективною зайнятості та гідної оплати праці, активізації підприємницької діяльності та забезпечення участі громадянського суспільства у попередженні проявів соціальної несправедливості щодо реалізації прав ВПО. Обґрунтовано пропозиції та рекомендації щодо підвищення рівня соціальної справедливості у формуванні державної політики стосовно внутрішньо переміщених осіб.

06.01.19.0079/0218U002099

Удосконалення системи забезпечення якості результатів професійного навчання з урахуванням європейських рекомендацій щодо доступу до безперервного професійного навчання: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Мінсоцполітики і НАН України; Керівник Терюханова І.М., Дрозач М.І. – ДР 0117U004431. УДК 331.544..

40 с.

Метою дослідження є удосконалення вітчизняної нормативно-правової бази для забезпечення якості результатів професійного навчання шляхом розробки проектів нормативно-правових документів: Положення про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві; Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту; Положення про професійне навчання на основі модульної технології. Об'єктом дослідження є система професійного навчання працівників в Україні. Предметом дослідження є система забезпечення якості результатів професійного навчання працівників в Україні.

06.01.19.0080/0218U002100

Оновлення розділу 1 "Професії керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців" Випуску 1 "Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності" Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників: аналіз складності завдань та обов'язків, визначених кваліфікаційними характеристиками посад (професій) працівників, які є загальними для всіх видів економічної діяльності (професії керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців) в умовах проведення

євроінтеграційних реформ економіки України: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Мінсоцполітики і НАН України; Керівник Терюханова І.М., Носіков О.М. – ДР 0117U004432. УДК 331.542..

59 с.

Метою дослідження є розробка Проекту нової редакції розділу 1 "Професії керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців" Випуску 1 "Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності" ДКХП. Об'єктом дослідження є процес зміни законодавчих та діяльних умов функціонування посад і професій працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності. Предметом дослідження є кваліфікаційні характеристики посад і професій працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності в Україні.

06.01.19.0081/0218U002101

Розроблення проекту Положення про ведення Національного класифікатора України ДК 003 "Класифікатор професій": Заключний звіт /Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Мінсоцполітики і НАН України; Керівник Терюханова І.М., Носіков О.М. – ДР 0117U004433. УДК 331.542.. 12 с.

Метою дослідження є розробка проекту нової редакції Положення про ведення Національного класифікатора України ДК 003 "Класифікатор професій". Об'єктом дослідження є порядок введення нових професійних назв робіт до КП, внесення змін та доповнень до КП у зв'язку зі змінами відповідних законодавчих та нормативних актів України. Предметом дослідження є чинне Положення про ведення Національного класифікатора України ДК 003 "Класифікатор професій".

06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством

06.01.19.0082/0418U000680

Бойко Марія Олександрівна. Науково-методичні засади оцінки стану економічної безпеки стивідорної компанії: Дис... к.е.н. /Інститут проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. – Захищена 15.03.2018.

УДК 338.47:656.078.

209 с.: 16 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 203 назви.

Об'єкт - процес формування методів оцінки стану економічної безпеки портової стивідорної компанії; мета - розвиток наукових і методичних засад оцінки стану економічної безпеки ПСК; методи - теоретичного узагальнення, порівняння, аналізу, синтезу, абстрагування, економіко-статистичний; новизна - полягає у розвитку науково-методичних засад оцінки стану економічної безпеки стивідорної компанії; теоретичні та практичні результати - полягають у розробці економічного інструментарію забезпечення економічної безпеки, методичних підходів і прийомів її оцінки та розробка інструментарію, який дасть змогу оцінити внутрішні та зовнішні загрози економічної діяльності ПСК; ступінь впровадження - використано в діяльності ТОВ "Бруклін-Київ" (Акт впровадження № 53 від 08.09.2017 р.); у науковій роботі Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (Акт впровадження від 19.06.2017 р.); у науковій діяльності Варненського економічного університету (Акт впровадження № 203 від 13.09.2016 р.). Окремі положення дисертаційної роботи використовуються в навчальному процесі Одеського національного морського університету на кафедрі "Економіка підприємства та підприємництво на морському транспорті" при

проведенні практичних занять з дисципліни "Економічна безпека підприємств" напряму підготовки 6.030504 "Економіка підприємств" та при виконанні випускних робіт студентами напряму підготовки 6.030504 "Економіка підприємства" та спеціальностей 7.03050401 "Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)" та 7.03060101 "Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)" (Акт впровадження № 75 від 10.05.2016 р.); галузь - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

06.01.19.0083/0418U000719

Головчук Олександр Володимирович. Управління інноваційною діяльністю промислового підприємства в умовах глобалізації:

Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 29.03.2018.

УДК 658.152 : 330. 341.1:339.9.

292 с.: 36 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

У роботі узагальнено розвиток наукового знання про природу інновацій та зміст інноваційних процесів в економічних системах, систематизовано існуючі науково-методичні підходи до управління інноваційною діяльністю на промислових підприємствах та обґрунтовано доцільність удосконалення цієї діяльності в умовах глобалізації на основі принципових положень концепції Total Quality Management (TQM). Проаналізовано стан і чинники економічної динаміки підприємств машинобудування в Україні, охарактеризовано стратегії і результати інноваційної діяльності підприємств Подільського регіону, зроблено оцінку компліментарності систем менеджменту якості й управління інноваціями у розрізі конкурентних стратегій підприємств однієї із галузевих підгруп. Сформовано науково-методичні рекомендації для розвитку функціонального забезпечення управління інноваційною діяльністю промислового підприємства з урахуванням принципових положень концепції Total Quality Management, сформовано відповідний методичний інструментарій і розроблено рекомендації для його практичного застосування.

06.01.19.0084/0418U000721

Ходакевич Богдан Олександрович. Забезпечення ефективності діяльності ІТ-підприємств: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 28.03.2018.

УДК 65.014:330.341.

202 с.: 20 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

Дисертацію присвячено розв'язанню теоретичних і методичних проблем оцінювання ефективності діяльності та розвитку підприємств інформаційно-комунікаційної сфери, забезпеченню підвищення їх ефективності за допомогою засобів раціональної організації діяльності. На основі результатів дослідження сформовано сучасне бачення економічного аналізу ефективності ІТ-підприємств, визначено його економічну сутність і складові, сформульовано базову організаційну систему забезпечення ефективності їх діяльності та розвитку. Обґрунтовано специфічні принципи економіко-математичного моделювання ефективності діяльності таких підприємств. Раціоналізація наявних методів оцінювання ефективності дозволила формалізувати сучасну методологію аналітичного обґрунтування управлінських рішень у даній сфері, удосконалити технологію інструментарій управління витратами підприємств. Запропоновано нові й адаптовано наявні методи оцінювання організації ІТ-підприємств, а також бізнес-моделей їх діяльності. Визначено роль, місце і порядок діагностики ефективності функціонування таких підприємств, обґрунтовано застосування об'єктних ді-

агностичних методів. За результатами дослідження теорії і практики оцінювання ефективності ІТ-компаній, діагностики їх фінансово-економічного стану визначено пріоритети подальшого розвитку та засоби удосконалення їх діяльності, що потребують упровадження тактичних і стратегічних організаційних рішень.

06.01.19.0085/0418U000843

Петруха Сергій Валерійович. Антикризове регулювання аграрного сектору економіки України: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 05.06.2018.

УДК 338.43:332.12.

603 с.: 4 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 630 назв.

Дослідження присвячено обґрунтуванню теоретико-методологічних засад, науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо напрямів та механізмів антикризового регулювання аграрного сектору економіки України з урахуванням необхідності забезпечення його сталого розвитку в умовах глобальних кризових викликів та активізації євроінтеграційних процесів.

06.01.19.0086/0418U000869

Маршук Ліна Миколаївна. Організаційно-економічний механізм формування і підвищення ресурсно-фінансового потенціалу підприємства: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 27.06.2018.

УДК 658.15:[65.012:621](477)(043.3).

254 с.: 14 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Дисертацію присвячено розробленню теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо формування та підвищення ресурсно-фінансового потенціалу на підприємствах машинобудування в умовах нестійкої ринкової економіки для переходу на етап сталого розвитку. Досліджено змістовне наповнення понять "потенціал", "ресурсний потенціал", "фінансовий потенціал" та надано авторське визначення "ресурсно-фінансового потенціалу"; удосконалено базові принципи формування ресурсно-фінансового потенціалу. Розкрито властивості потенціалу машинобудівного підприємства, що ґрунтуються на ряді статичних та динамічних законів та концептуальні засади основи побудови механізму формування й підвищення потенціалу підприємства. Проведено аналіз ресурсно-фінансового потенціалу досліджуваних машинобудівних підприємств Хмельниччини та сформовано рекомендації для покращання становища; розширено систематизацію зовнішніх факторів впливу на формування і розвиток ресурсно-фінансового потенціалу виробничої системи, що наведена в аспекті економічних, соціальних, політичних, правових, науково-технічних та природних чинників; виокремлено найвагоміші з них. Досліджено основні внутрішні фактори впливу на формування і підвищення потенціалу підприємств машинобудування; обґрунтовано заходи, спрямовані на розвиток та відновлення ресурсно-фінансового потенціалу підприємств машинобудівної галузі; сформовано та обґрунтовано функціональну послідовність етапів процесу оцінки ресурсно-фінансового потенціалу підприємства; запропонована система показників оцінювання рівня ресурсно-фінансових потенційних можливостей підприємства. Побудовано структурно-логічну модель організаційно-економічного механізму формування та підвищення ресурсно-фінансового потенціалу машинобудівного підприємства, який є сукупністю принципів, методів, інструментів, важелів та організаційно-економічних заходів, спрямованих, в першу чергу, на розвиток як ресурсних, так і фінансових можливостей підприємства. Охарактеризовано економічну, організаційну та

функціональну складові моделі даного механізму.

06.01.19.0087/0418U000870

Вешко Оксана Володимирівна. Кроскультурний менеджмент в реалізації стратегії розвитку підприємства: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 27.06.2018.

УДК 658.012.32:005.21: 005.95.96.

264 с.: 24 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 232 назви.

Охарактеризовано соціокультурні аспекти управління підприємством на етапі реалізації стратегії розвитку та в умовах міжкультурної організаційної взаємодії, систематизовано наукові погляди на сутність і функції кроскультурного менеджменту в процесі реалізації стратегій розвитку підприємства. Обґрунтовано ключову роль організаційної культури в сукупності технологій кроскультурного менеджменту та охарактеризовано її мотиваційний потенціал в контексті цілей розвитку міжнаціональних підприємств. Проаналізовано стратегії і результати господарювання спільних підприємств як мультикультурного середовища організаційної взаємодії. Здійснено оцінку результатів реалізації стратегічного вибору спільних машинобудівних підприємств в контексті завдань розвитку їх ресурсних і ринкових можливостей та діагностовано особливості кроскультурних аспектів організаційної взаємодії у їх діяльності. Обґрунтовано науково-методичні підходи і сфери використання кроскультурного менеджменту в стратегічному управлінні сучасними підприємствами. Визначено сфери імплементації технологій та інструментів кроскультурного менеджменту в процесі реалізації стратегії розвитку такого підприємства і сформовано науково-методичні рекомендації для організаційного забезпечення розвитку підприємства згідно з концепцією "менеджменту різноманітності". Розроблено науково-практичні рекомендації для реалізації мотиваційного потенціалу організаційної культури в контексті стратегії розвитку спільного підприємства.

06.01.19.0088/0418U000918

Даниленко Валерій Володимирович. Управління конкурентоспроможністю підприємств-виробників зерна в умовах нестабільної кон'юнктури ринку: Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 13.07.2018.

УДК 338.436:339.924:631.11.

185 с.: 33 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 185 назв.

У дисертаційній роботі здійснено вирішення важливого наукового завдання обґрунтування теоретичних, методичних та прикладних положень щодо

управління конкурентоспроможністю продукції аграрних підприємств-виробників зерна в умовах нестабільної кон'юнктури цільових ринків збуту. Досліджено генезис понятійно-категоріального апарату досліджень конкурентоспроможності підприємств та їх продукції. Обґрунтовано умови виникнення конкуренції на ринках сільськогосподарської сировини з нестабільною кон'юнктурою. Проаналізовано існуючі методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємств-виробників зерна. Ідентифіковано кон'юнктуру та конкурентні структури цільових ринків збуту підприємств-виробників зерна. Визначено структурно-динамічні характеристики результативності діяльності підприємств-виробників зерна в контексті змін кон'юнктури цільових ринків збуту. Виконано оцінку конкурентоспроможності підприємств-зерновиробників та результативності процедур її корекції. Окреслено сценарії підвищення ефективності та конкурентоспроможності

підприємств-виробників зерна. Виокремлено та обґрунтовано збутові технології підвищення економічної ефективності виробництва та реалізації зерна. Обґрунтовано інтеграційні механізми підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств-виробників зерна. Обґрунтовано концептуальні засади побудови механізму управління конкурентною поведінкою підприємств-виробників зерна на цільових ринках з нестабільною кон'юктурою на основі вибору раціональної комбінації інструментів та процедур впливу на економічну ефективність виробничо-комерційної діяльності товаровиробників.

06.01.19.0089/0418U000919

Безкровний Андрій Васильович. Управління міжгалузевою взаємодією підприємств та об'єднань агропромислового виробництва:

Дис... к.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 14.07.2018.

УДК 338.436:339.924:631.11.

200 с.: 24 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 225 назв.

В дисертації отримано обґрунтовано теоретичні та методичні засади формування та функціонування системи регулювання міжгалузевої взаємодії підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Виявлено ключові закономірності, які визначають процес формування ефективного міжгалузевого обміну і забезпечують еквівалентність міжгалузевих вартісних потоків та збалансованість відтворювального процесу підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Ідентифіковано структуру та сутність системи інституційного регулювання міжгалузевого обміну в агропромисловому виробництві, принципи її раціональної організації та впливу на управління операційною діяльністю підприємств та об'єднань. Виокремлено вплив факторів та умов, що визначають характер ефективності міжгалузевого обміну на основі цін, його розвиток та динаміку процесів функціонування підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Розроблено наукові підходи стосовно визначення ефективності міжгалузевого обміну між підприємствами агропромислового виробництва. Сформовано комплекс показників для оцінки ефективності регулювання процесів міжгалузевого обміну в агропромисловому виробництві. Виконано оцінку ключових кредитного та страхового механізмів інституційного регулювання діяльності підприємств аграрного виробництва в системі міжгалузевого обміну агропромислового виробництва та виявити вплив системи цих заходів на їх розвиток. Відображено напрями розвитку механізму міжгалузевого обміну підприємств агропромислового виробництва. Обґрунтовано на основі застосування засобів економіко-математичного моделювання науковий підхід до оцінки рівня еквівалентності міжгалузевого обміну підприємств та об'єднань агропромислового виробництва України, в якому застосовано єдиний норматив прибутку з позиції рівності оплати праці та рентабельності капіталу, що дозволяє проаналізувати еквівалентність міжгалузевого обміну по кожній стадії відтворювального циклу, не обмежуючись одним з них для узгодження й раціоналізації обсягів та форм управління суб'єктів агропромислового виробництва.

06.01.19.0090/0418U000941

Левкович Андрій Васильович. Облік і внутрішній контроль в управлінні логістичними витратами виробничих підприємств: Дис...

к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 06.07.2018.

УДК 657.1:658.7:334.716+657.633.

186 с.: 17 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

Об'єкт:система обліку і внутрішнього контролю логістичних витрат підприємств з виробництва контрольно-вимірювальних приладів. Мета: вдосконалення обліку та внутрішнього контролю в системі управління логістичними витратами підприємств з виробництва контрольно-вимірювальних приладів. Методи: індукція, дедукція, історичний, узагальнення і групування, моделювання, порівняння, графічний. Удосконалено: класифікацію логістичних витрат, яка, деталізує склад логістичних витрат за фазами логістики та структурними підрозділами, що задіяні у логістичних процесах; організаційно-інформаційне забезпечення системи управління логістичними витратами на основі виокремлених двох рівнів центрів відповідальності; методик обліку логістичних витрат підприємств з виробництва контрольно-вимірювальних приладів та систему бюджетування логістичних витрат за центрами відповідальності; організаційно-методичні засади внутрішнього контролю логістичних витрат підприємств. Сфера застосування: виробничі підприємства.

06.01.19.0091/0418U000942

Мелех Ярослав Романович. Облік і аналіз нематеріальних спортивних активів футбольних клубів: Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 22.06.2018.

УДК 657.421.3.

185 с.: 24 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 241 назва.

Об'єкт: Облікове відображення та аналіз операцій з нематеріальними спортивними активами футбольних клубів. Мета: вдосконалення обліку і аналізу нематеріальних спортивних активів у футбольних клубах. Методи: індукція, дедукція, історичний, аналіз, синтез, узагальнення і групування, апроксимація та абстракція, графічний. Вперше одержано: методично-організаційне забезпечення облікового відображення у складі нематеріальних спортивних активів отриманих зі здійсненням витрат прав реєстрації гравців з використанням методу капіталізації і амортизації. Удосконалено: розроблено пакет первинних і зведених документів, форм управлінської звітності та формат приміток для розкриття інформації про нематеріальні спортивні активи за МСФЗ; розроблено Положення про облікову політику футбольних клубів у частині обліку нематеріальних спортивних активів; побудовані із застосуванням регресійного аналізу математичні моделі залежності цін міжнародних трансферних контрактів від фізичних характеристик гравців, продуктивності та статусу клубів для визначення початкової ціни трансферного контракту. Сфера застосування: футбольні клуби.

06.01.19.0092/0218U001833

Маркетингове управління розвитком підприємства: Заключний звіт /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"; Керівник Федорченко А.В. – ДР 0113U004265. УДК 658.8.

43 с.

Мета НДР - розробка методичного забезпечення маркетингового управління розвитком підприємств в умовах сучасного ринкового середовища, дослідження впровадження інноваційних процесів та маркетингового забезпечення їхньої продукції. Наукова новизна отриманих результатів зумовлена системним підходом до проведення дослідження місця і ролі методології та інструментів маркетингу в системі управління і регулювання економічного розвитку підприємств і організацій України, подоланні кризових явищ, а також у підвищенні ефективності маркетингового управління діяльністю підприємств, організацій, установ різних форм

власності. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.01.19.0093/0218U001933

Економіко-управлінські аспекти розвитку соціально-економічних систем: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Гринько Тетяна Валеріївна. – ДР 0116U002056. УДК 65.

193 с.

Об'єкт дослідження - механізм формування та забезпечення сталого розвитку соціально-економічної системи України. Мета роботи - формування теоретичних та методологічних засад забезпечення інноваційного та сталого розвитку соціально-економічної системи України. Методи дослідження - аналізу й синтезу, системного підходу, абстрагування, економіко-математичного моделювання. Теоретичні і практичні результати: сформовано теоретико-методологічні положення і розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення й підтримки інноваційного (соціально-орієнтованого) та сталого розвитку соціально-економічних систем України. Новизна - обґрунтовано методологічні положення щодо формування соціальної відповідальності підприємства та сталого (життєдайного довговічного) розвитку господарювання. Ефективність впровадження обумовлена без кризовим станом господарювання на довгострокову перспективу. Сфера використання: освітя, науково-дослідна та виробничо-комерційна. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.07 Загальна теорія держави і права

10.01.19.0094/0418U000550

Головатий Василь Ярославович. Уніфікація судової практики: загальнотеоретична характеристика: Дис... к.ю.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.12.2017.

УДК 340.132;340.137.

201 с. – Бібліогр.: 278 назв.

Дисертація присвячена виявленню загальних закономірностей уніфікації судової практики, її особливостей у континентальному, загальному, міжнародному типі правових систем та правовій системі України. В роботі виявлено юридичну природу уніфікації судової практики та її результату – уніфікованої судової практики, сформульовано визначення їх понять та виокремлено стадії її здійснення. Охарактеризовано подібне та відмінне в уніфікації судової практики континентального, загального, міжнародного типу правових систем, виокремлені її особливості у них. Виявлено проблеми уніфікації судової практики в Україні, зокрема відсутність науково обґрунтованої вітчизняної теорії прецедентного права, в тому числі і уніфікації судової практики; легалізації понять: "уніфікація судової практики" та "судовий прецедент" в національному законодавстві; регламентарного акту, який би визначав правила уніфікації судової практики в Україні. Розроблені пропозиції щодо вдосконалення уніфікації судової практики, зокрема в контексті реформування сучасної судової системи України.

10.01.19.0095/0418U000551

Бризцький Максим Ігорович. Правовий механізм лобіювання: загальнотеоретична та порівняльно-правова характеристика: Дис... к.ю.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.12.2017.

УДК 340.134:[328.184:342.5](100+477)(043.5).

215 с. – Бібліогр.: 297 назв.

У роботі виявляються ознаки лобіювання, уточнюється його поняття та структура; аналізуються такі елементи лобіювання, як мета, суб'єкт, об'єкт, сама активність, засоби, результат; здійснюється визначення поняття правових засобів лобіювання, проводиться їх класифікація; виявляються ознаки правового механізму лобіювання, формулюється його дефініція. Аналізується правова доктрина, джерела права, судова практика, правові традиції, локальні нормативні акти, чинна практика та традиції лобіювання у правових системах загального (США, Канада, Велика Британія, Ірландія, Австралія), континентального (Франція, Німеччина, Литва, Угорщина, Польща, Грузія, Австрія, Словенія), європейського міждержавного (Європейський Союз, Рада Європи) типу, виявляються подібні ознаки та особливості їх правового механізму лобіювання. Виявляються стан, особливості та проблеми правового механізму лобіювання в Україні; сформульовано пропозиції до змісту вітчизняного закону про лобіювання.

10.01.19.0096/0418U000648

Ромащенко Вікторія Андріївна. Правове регулювання інформаційного суспільства в Україні: загальнотеоретичне дослідження:

Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 16.03.2018.

УДК 340.116:343.2/7(53).

225 с. – Бібліогр.: 296 назв.

Дисертація присвячена дослідженню основ правового регулювання інформаційного суспільства, впливу різних факторів на процес його формування та вивченню поняття правового регулювання інформаційного суспільства як різновиду правового регулювання суспільних відносин і як виду соціального регулювання. У цілому воно має свій власний предмет, об'єкт, метод, мету та сферу правового регулювання, а також йому притаманні свої характерні особливості та притаманні йому ознаки.

10.01.19.0097/0418U000684

Бичковський Євген Леонідович. Науково-практичний коментар в правовій системі України: Дис... к.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 30.03.2018.

УДК УДК 340.149.

224 с. – Бібліогр.: 247 назв.

У дисертації досліджується юридичний характер, властивості та особливості створення науково-практичного коментаря у правовій системі України. Науково-практичний коментар визначено як доктринальний акт, який містить узгоджені наукові погляди та концептуальні висновки вчених та/або практиків правової сфери щодо сутності письмових правових актів, порядку їх утілення в життя та зв'язку з іншими актами.

10.01.19.0098/0418U000685

Журенок Тетяна Володимирівна. Правові засади легалізації та делегалізації неурядових організацій у сучасних державах: Дис... к.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 30.03.2018.

УДК УДК 340.11(342.534.2 + 347.174).

240 с. – Бібліогр.: 312 назв.

Доведено твердження про природу легалізації неурядових організацій як правову підставу взаємодії держави та організацій громадянського контролю. Проведено порівняння форм офіційного визнання неурядових організацій (НУО) та процедурних аспектів їх легалізації в сучасних державах.

Запропоновано ввести до комплексного критерію класифікації громадських організацій порядок здійснення їх легалізації.

10.01.19.0099/0418U000734

Сидоренко Андрій Юрійович. Відомча нормотворчість в Україні (теоретико-правовий аспект): Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 30.03.2018.

УДК 340.12.

250 с. – Бібліогр.: 225 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене аналізу феноменології відомчої нормотворчості, визначенню її специфічних рис. Охарактеризовано надбання вітчизняних і зарубіжних правничих шкіл із зазначеної проблематики. Систематизовано існуючі в юридичній науці уявлення щодо розуміння поняття "відомча нормотворчість", його призначення, на підставі чого запропоновано авторську дефініцію вказаного поняття та охарактеризовано його важливі риси. Проаналізовано принципи та стадії (етапи) відомчої нормотворчості. Виявлено своєрідність нормативної бази України та деяких зарубіжних країн, що регламентує питання відомчої нормотворчості.

10.01.19.0100/0418U000838

Капічон Ольга Григорівна. Історико-правова спадщина академіка В.В.Копейчикова:

Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 27.06.2018.

УДК 34 (477) (092).

234 с. – Бібліогр.: 247 назв.

У дисертації здійснено комплексне дослідження історико-правової спадщини академіка В.В.Копейчикова. Висвітлено тематику наукових розробок вченого. Виходячи з результатів дослідження історико-правового доробку визнаного науковця, ґрунтуючись на теоретичних основах та емпіричній базі, враховуючи позитивний та негативний історичний досвід, поєднуючи історичний та правовий матеріал, виокремлено низку положень, що виносяться на захист. Визначено місце історико-правової спадщини вченого, його наукової школи з прав людини у сучасній юридичній науці, обґрунтоване теоретичне і практичне значення одержаних результатів, сформульовано висновки, пропозиції та рекомендації щодо подальшого їх наукового осмислення.

10.01.19.0101/0418U000861

Золотухіна Ольга Миколаївна. Функціональне призначення нотаріату: теоретико-правові аспекти: Дис... к.ю.н. /Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК". – Захищена 15.06.2018.

УДК 347.961.1.

261 с. – Бібліогр.: 325 назв.

У дисертаційній роботі встановлено теоретико-правові аспекти функціонування нотаріату, надано їх характеристику, виявлено недоліки та обґрунтовано практичні рекомендації щодо удосконалення функціонування нотаріату в Україні. Автор провів аналіз та розкрито особливості історії розвитку наукового пізнання функціонального призначення нотаріату, здійснено періодизацію історії становлення його правового забезпечення, а також встановлено методологічну основу дослідження. У праці узагальнено і охарактеризовано ознаки функцій нотаріату, на підставі чого удосконалено визначення поняття "функції нотаріату". Оскільки функції нотаріату є складним багатоаспектним, системним явищем, запропоновано їх класифікацію та охарактеризовано їх різновиди. Встановлено та розкрито особливості форм і методів реалізації функцій нотаріату. Аналіз правового забезпе-

чення функціонування нотаріату в Україні дозволив встановити його недоліки та обґрунтувати напрями вдосконалення. Встановлено проблеми реалізації функцій нотаріату в Україні, а також виокремлено і обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення практики функціонування нотаріату в Україні.

10.01.19.0102/0418U000898

Бондаренко Аліна Ігорівна. Концепт правозахисної діяльності сучасної держави: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 07.07.2018.

УДК 340.12:342.7.001.36.

208 с. – Бібліогр.: 312 назви.

Дисертацію присвячено побудові загальнотеоретичної юридичної моделі правозахисної діяльності сучасної держави, виявленню її інституційних засад і сучасних тенденцій розвитку. Досліджено проблеми інституціоналізації правозахисної діяльності сучасної держави та її оформлення як державної функції, а також три основні напрями реалізації цієї функції. Проаналізовано ключові тенденції розвитку правозахисної функції сучасної держави. Обґрунтовано, що запорукою належної реалізації державою правозахисної функції є система недержавного правозахисту.

10.09 Історія держави і права

10.01.19.0103/0418U000781

Каненберг-Сандул Оксана Костянтинівна. Правове становище німецьких колоністів на Півдні України (кінець XVIII ст. – 1917 р.):

Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 19.05.2018.

УДК 340.15(477.7=12.2)"17/19/7":342.7.

267 с. – Бібліогр.: 380 назв.

У дисертації здійснено історико-правовий аналіз правового становища німецьких колоністів на південноукраїнських землях у XVIII – на початку XX ст. Розкрито зміст та обсяг соціокультурних прав і свобод, які надавалися російською державою німецьким колоністам при переселенні. Охарактеризовано особливості реалізації німецькими колоністами права на вільне віросповідання, заходи держави у сфері закріплення та охорони релігійних прав і свобод, еволюцію державної політики у релігійному питанні. Визначено особливості реалізації німецькими колоністами мовних прав та права на освіту, охарактеризовано зміни у змістовій системі освіти німецьких колоній під впливом політики русифікації.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.01.19.0104/0418U000897

Китайка Ольга Василівна. Конституційно-правовий статус дитини в Україні та міжнародні ювенально-правові стандарти: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 05.07.2018.

УДК 342.726-053.2/-053.6(477).

217 с. – Бібліогр.: 244 назви.

Дисертація є першим монографічним дослідженням конституційно-правового статусу дитини й оптимізації теоретичних підходів до цього статусу та його нормативної регламентації в Україні з урахуванням міжнародних ювенально-правових стандартів. Виявлено два підходи до визначення сутності конституційно-правового статусу дитини в Україні: ліберальний та патерналістський. Встановлено, що елементами конституційно-правового статусу дитини

в Україні є конституційні права дитини, громадянський стан дитини, конституційна правосуб'єктність дитини, принципи конституційно-правового статусу дитини та гарантії конституційних прав дитини.

10.17 Адміністративне право

10.01.19.0105/0518U000300

Аверочкіна Тетяна Володимирівна. Адміністративна юрисдикція України в прибережних водах: Дис... д.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 14.12.2018.

УДК 342.951:351.813(477).

513 с. – Бібліогр.: 961 назва.

Дисертація є першим в Україні комплексним науковим дослідженням, присвяченим вивченню адміністративної юрисдикції України у прибережних водах та державного управління ними. Розроблено авторську концепцію адміністративної юрисдикції України у прибережних водах та здійснення прав прибережної держави у водних просторах, на яких поширюється її суверенітет або суверенні права.

10.01.19.0106/0418U000529

Рум'янець Юрій Вікторович. Концептуально-методологічні засади протидії вчиненню корупційних правопорушень службовцями органів місцевого самоврядування: Дис... к.ю.н. /Міжрегіональна академія управління персоналом. – Захищена 26.12.2017.

УДК 342.9.

231 с. – Бібліогр.: 311 назва.

Дисертаційна робота є першою у сучасній вітчизняній науці адміністративного права спеціальним комплексним дослідженням концептуально-методологічних засад протидії вчиненню корупційних правопорушень службовцями органів місцевого самоврядування. У ній актуалізується проблема пошуку новітніх концептуально-методологічних засад протидії вчиненню корупційних правопорушень службовцями органів місцевого самоврядування. Пропонуються ряд заходів, що мають новітні концептуально-методологічні підходи до протидії вчиненню корупційних правопорушень службовцями органів місцевого самоврядування.

10.01.19.0107/0418U000537

Кудрявцев Олексій Віталійович. Адміністративно-правове забезпечення діяльності Державної архітектурно-будівельної інспекції в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 26.12.2017.

УДК 351.785.

259 с. – Бібліогр.: 261 назва.

Дисертація присвячена дослідженню теоретичних і практичних проблем діяльності ДАБІ в Україні. У роботі з'ясовано місце ДАБІ в системі органів публічної адміністрації. Визначено принципи регулювання діяльності ДАБІ. Проаналізовано нормативно-правові акти, що регулюють її роботу. Охарактеризовано поняття, види та напрями діяльності ДАБІ. Досліджено порядок здійснення ліцензійних та контрольно-наглядових процедур у роботі ДАБІ. Здійснено аналіз гарантій діяльності ДАБІ в Україні. Охарактеризовано взаємодію ДАБІ з державними інституціями, органами місцевого самоврядування та громадськістю. Визначено напрями та шляхи удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності ДАБІ в Україні

10.01.19.0108/0418U000538

Селіванова Наталя Петрівна. Адміністративно-правове забезпечення функціонування

системи електронних закупівель в Україні:

Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 27.12.2017.

УДК 342.9:351.82.

222 с. – Бібліогр.: 195 назв.

У дисертації наведено нове розв'язання наукового завдання стосовно адміністративно-правового забезпечення функціонування системи електронних закупівель. Розкрито зміст адміністративно-правового забезпечення функціонування системи електронних закупівель. Описано механізм адміністративно-правового забезпечення функціонування системи електронних закупівель в Україні. Визначено форми адміністративної діяльності публічної адміністрації щодо забезпечення функціонування системи електронних закупівель в Україні. З'ясовано методи адміністративної діяльності стосовно функціонування системи електронних закупівель в Україні. Проведена компаративістична характеристика зарубіжного досвіду забезпечення функціонування системи електронних закупівель. Удосконалено законодавство щодо підвищення ефективності функціонування системи електронних публічних закупівель.

10.01.19.0109/0418U000599

Нікулін Віталій Андрійович. Адміністративно-правове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування з питань реклами: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 07.02.2018.

УДК 342.951:659.1.

223 с. – Бібліогр.: 220 назв.

Дисертацію присвячено розкриттю сутності та поняття адміністративно-правового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування з питань реклами, їх повноваження у цій сфері. Визначено поняття та сутність адміністративно-правового забезпечення, досліджено досвід країн Співдружності Незалежних Держав, країн Європи, Сполучених Штатів Америки, Японії щодо забезпечення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері реклами. Розкрито адміністративно-правові гарантії діяльності органів місцевого самоврядування з питань реклами, досліджено нормативно-правове забезпечення їх діяльності. Запропоновані зміни до КУпАП щодо встановлення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про зовнішню рекламу.

10.01.19.0110/0418U000600

Панчук Владислав Анатолійович. Адміністративно-правовий статус помічника судді в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 07.02.2018.

УДК 342.56:35.

231 с. – Бібліогр.: 202 назви.

У дисертації розкрито теоретико-правові засади адміністративно-правового статусу помічника судді. Визначено поняття адміністративно-правового статусу помічника судді. Розкрито юридичну природу помічника судді як службовця патронатної служби. З'ясовано місце помічника судді. Виявлено принципи адміністративної діяльності помічника судді. Сформовано зміст адміністративно-правового статусу помічника судді. Визначено функції помічника судді як основні напрями його діяльності. Розкрито завдання помічника судді. З'ясовано особливості адміністративних обов'язків помічника судді. Розкрито юридичну природу та здійснено класифікацію адміністративних прав помічника судді. Здійснено компаративістичну характеристику зарубіжного досвіду визначення статусу помічника судді. Удосконалено законодавство щодо адміністративно-правового статусу помічника судді.

10.01.19.0111/0418U000601

Красногор Олександр Володимирович. Адміністративно-правовий захист прав і законних інтересів нотаріусів в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 06.02.2018.

УДК 342.92:347.961.

212 с. – Бібліогр.: 176 назв.

У дисертації на основі теорії адміністративного права, вітчизняного та країн-учасниць ЄС законодавства і практичної діяльності публічної адміністрації наведено нове розв'язання наукового завдання щодо розвитку засад та адміністративного інструментарію адміністративно-правового захисту прав і законних інтересів нотаріусів в Україні. Розкрито поняття та сформовано зміст адміністративно-правового захисту прав і законних інтересів нотаріусів як адміністративної діяльності публічної адміністрації на основі реалізації норм адміністративного права. Комплексно розкрито юридичну природу прав і законних інтересів нотаріусів як об'єкта адміністративно-правового захисту. З'ясовано адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, які впливають на захист прав і законних інтересів нотаріусів в Україні. З'ясовано механізм адміністративно-правового захисту прав і законних інтересів нотаріусів. Виявлено ефективний досвід адміністративно-правового захисту прав і законних інтересів нотаріусів у країнах-учасницях ЄС. Удосконалено законодавство з метою підвищення ефективності захисту та законних інтересів нотаріусів.

10.01.19.0112/0418U000603

Лазаренко Максим Валентинович. Адміністративно-правове регулювання безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 06.02.2018.

УДК 351.811.12 (477).

235 с. – Бібліогр.: 283 назви.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове розв'язання наукового завдання щодо окреслення та удосконалення питань, пов'язаних з адміністративно-правовим регулюванням безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі. Розкрито поняття та зміст адміністративно-правового регулювання безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі, правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, які здійснюють адміністративно-правове регулювання безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі. Розкрито складові адміністративно-правового регулювання безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі. Виявлено та описано спеціальні принципи у сфері адміністративно-правового регулювання безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі. Виявлено й описано ефективний зарубіжний досвід фіксації порушень правил дорожнього руху в автоматичному режимі. Запропоновано зміни й доповнення до чинного законодавства щодо фіксації порушень правил дорожнього руху в автоматичному режимі.

10.01.19.0113/0418U000638

Остапенко Інна Олегівна. Адміністративно-правовий статус начальника військового гарнізону в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 06.03.2018.

УДК 355.454(477).

262 с. – Бібліогр.: 279 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних засад та організаційно-правових проблем реалізації адміністративно-правового статусу начальника військового гарнізону. Визначено поняття та структуру

адміністративно-правового статусу начальника військового гарнізону. Охарактеризовано адміністративно-правове регулювання діяльності начальника військового гарнізону. Окреслено основні елементи адміністративно-правового статусу начальника військового гарнізону. Розкрито форми вираження та правового оформлення управлінських рішень начальника військового гарнізону. Сформовано теоретичні та практичні рекомендації, спрямовані на удосконалення адміністративних засад діяльності начальника військового гарнізону. Розглянуто адміністративно-правові способи забезпечення законності та дисципліни у військовому гарнізоні.

10.01.19.0114/0418U000639

Маркіна Анна Миколаївна. Адміністративно-правове регулювання надання медичних послуг в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 07.03.2018.

УДК 342.92:347.961.

219 с. – Бібліогр.: 204 назви.

У дисертації на основі теорії адміністративного права, вітчизняного й зарубіжного законодавства наведено нове розв'язання наукового завдання стосовно розвитку засад та адміністративного інструментарію адміністративно-правового регулювання надання медичних послуг в Україні. Розкрито зміст адміністративно-правових відносин у галузі охорони здоров'я. З'ясовано наукову природу принципів надання медичних послуг як основних керівних засад і вимог, які розповсюджуються на суб'єктів надання медичних послуг. Доведено, що система принципів правового регулювання у сфері надання медичних послуг формується і реалізується через правове опосередкування спеціальної публічної адміністрації на основі норм адміністративного права.

10.01.19.0115/0418U000646

Савчук Роман Михайлович. Перекладач як учасник адміністративного судочинства: процесуальний статус, компетентність, неупередженість: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 17.03.2018.

УДК 342.922:347.994(477).

204 с. – Бібліогр.: 218 назв.

Дисертацію присвячено встановленню особливостей процесуального статусу перекладача в адміністративному судочинстві, гарантій його неупередженості та компетентності як умови ефективності участі у процесі. Участь перекладача в адміністративному судочинстві досліджено як гарантію забезпечення процесуальної основи мови судочинства в адміністративних судах; розкрито зарубіжний досвід участі перекладача в адміністративному судочинстві; узагальнено вимоги до особистості перекладача як учасника адміністративного судочинства. Сформульовано сутність і зміст процесуального статусу перекладача в адміністративному судочинстві; досліджено права перекладача і гарантії їх забезпечення; охарактеризовано обов'язки і відповідальність перекладача як учасника адміністративного судочинства. Встановлено, що основу процесуального статусу перекладача в адміністративному судочинстві становлять права, обов'язки, гарантії та відповідальність. Свободи і законні інтереси перекладача визначено як елемент його процесуального статусу в адміністративному судочинстві. Обґрунтовано доцільність нормативного закріплення вимоги компетентності перекладача як умови набуття адміністративного процесуального статусу. Визначено перспективи удосконалення правового регулювання процесуального статусу перекладача в адміністративному судочинстві, зокрема шляхом уточнення процесуальних підстав відводу; визначення вимог компетентності як умови набуття процесуального статусу перекладача

ча; встановлення додаткових гарантій його неупередженості і компетентності.

10.01.19.0116/0418U000647

Герман Олександр Олександрович. Митні формальності щодо автомобільних транспортних засобів: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 16.03.2018.

УДК 351.713:656.13 (477).

211 с. – Бібліогр.: 211 назва.

Дисертацію присвячено науковому дослідженню порядку здійснення органами митного спрямування ДФС України митних формальностей щодо автомобільних транспортних засобів. Визначено зміст та юридичні властивості поняття "автомобільний транспортний засіб". Окреслено проблемні аспекти та перспективи модернізації адміністративно-правової технології здійснення митних формальностей щодо автомобільних транспортних засобів на сучасному етапі державотворення з урахуванням світових тенденцій розвитку міжнародної торгівлі та потреб забезпечення національної безпеки.

10.01.19.0117/0418U000715

Сабадаш Інна Володимирівна. Адміністративно-правовий статус судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 21.03.2018.

УДК 342.9:340.69.

213 с. – Бібліогр.: 250 назв.

У дисертації розкриваються ознаки та особливості адміністративно-правового статусу судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ. Характеризуються правові засади набуття адміністративно-правового статусу судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ. Встановлюються передумови реалізації адміністративно-правового статусу судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ. Визначаються сутність та склад елементів адміністративно-правового статусу судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ.

10.01.19.0118/0418U000718

Вітко Артем Леонідович. Публічне адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 22.03.2018.

УДК 351.861:620.9.

207 с. – Бібліогр.: 263 назви.

Дисертацію присвячено визначенню особливостей публічного адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави. Охарактеризовано сферу забезпечення енергетичної безпеки держави як об'єкт публічного адміністрування. Визначено концептуальні засади державної політики у сфері забезпечення енергетичної безпеки України. Сформульовано поняття та визначено принципи публічного адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави. Розкрито правові засади публічного адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави та з'ясовано місце серед них норм адміністративного законодавства. Окреслено систему суб'єктів публічного адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави. Розкрито форми та методи публічного адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки держави.

10.01.19.0119/0418U000780

Корвайко Андрій Олександрович. Адміністративно-правове регулювання державного управління у галузі закордонних справ в Україні: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 19.05.2018.

УДК 342.951:354.11(477).

255 с. – Бібліогр.: 246 назв.

У дисертації надано комплексну характеристику теоретико-методологічних, правових та організаційних засад державного управління у галузі закордонних справ в Україні та його змісту: форм та методів державного управління у галузі закордонних справ та контролю у галузі закордонних справ. Досліджено галузь закордонних справ як об'єкта державного управління. Охарактеризовано дипломатичну службу в Україні, що розглядається як багатоспектрне явище, як: інструмент здійснення зовнішньої політики, діяльність, спрямована на реалізацію завдань держави у зовнішньо-політичній діяльності, система органів публічного управління, різновид службової діяльності, правовий інститут.

10.21 Фінансове право

10.01.19.0120/0418U000899

Барін Олександр Робертович. Правові основи податкової системи України: сучасний стан, основні елементи, принципи: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 07.07.2018.

УДК 347.73:336.148(477).

193 с. – Бібліогр.: 207 назв.

Дисертація є одним із перших у вітчизняній фінансово-правовій літературі монографічних наукових досліджень, в якому, зважаючи на євроінтеграційні процеси та кризовий стан держави, розглянуто теоретичні та практичні проблеми правових основ податкової системи у сучасних умовах. Досліджено загальні положення про податкову систему у правовому вимірові, проаналізовано принципи як засадничі елементи податкової системи, розглянуто податковий обов'язок та податкову правосуб'єктність як суб'єктні елементи податкової системи.

10.27 Цивільне право

10.01.19.0121/0518U000273

Чанишева Аліна Рашидівна. Зміст зобов'язальних відносин за цивільним законодавством України: Дис... д.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 10.11.2020.

УДК 347.412(477).

476 с. – Бібліогр.: 440 назв.

Дисертація є першим у вітчизняній науці цивільного права спеціальним комплексним дослідженням змісту зобов'язальних відносин за цивільним законодавством України. У дисертації виокремлено прості та складні зобов'язання, визначено їх поняття, а також поняття основних зобов'язань. Виділено у структурі зобов'язальних відносин допоміжні та додаткові зобов'язання і визначено їх поняття. Обґрунтовано доцільність застосування терміну "зобов'язальні відносини", сформульовано поняття зазначених відносин, надано загальну характеристику їх структури та змісту. Розглянуто цивільно-правові явища, що виходять за межі понять зобов'язань і зобов'язальних відносин. Відмежовано зобов'язальні відносини від суміжних правових категорій (договору, публічних прав, абсолютних прав, зобов'язань, що виникають через завдання шкоди внаслідок недоліків товарів, робіт, послуг). Виокремлено основні майнові та основні організаційні зобов'язання, з'ясовано їх зміст, моменти ви-

никнення та припинення. Визначено правову природу, стори, зміст, моменти виникнення та припинення допоміжних майнових, допоміжних організаційних, організаційно-інформаційних та інформаційних зобов'язань, допоміжних заставних зобов'язань. Охарактеризовано зміст, моменти виникнення та припинення окремих видів акцесорних (додаткових забезпечувальних) зобов'язань (акцесорних зобов'язань сплати неустойки, зобов'язань поруки, акцесорних зобов'язань гарантії, завдатку). Виокремлено додаткові зобов'язання відшкодування збитків, індексації заборгованості та сплати процентів, з'ясовано їх правову природу, зміст, моменти виникнення та припинення. Обґрунтовано існування додаткових зобов'язань, що виникають після припинення основних зобов'язань, охарактеризовано їх зміст, моменти виникнення та припинення.

10.01.19.0122/0518U000274

Давидова Ірина Віталівна. Правочини та їх недійсність в інформаційному суспільстві:

Дис... д.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 10.11.2020.

УДК 347.135:004.77.

486 с. – Бібліогр.: 719 назв.

У дисертації вперше у вітчизняній науці цивільного права здійснено спеціальне комплексне дослідження теоретичних та практичних проблем правочинів та їх недійсності в інформаційному суспільстві. У дисертації виявлено стан наукових розробок таких категорій, як інформаційне суспільство, ІТ-сфера, правочин, недійсність правочину. Розкрито поняття та сутність інформаційного суспільства. Охарактеризовано вплив інформаційного суспільства на розуміння правочинів. З'ясовано сутність правочинів та надано їх загальну характеристику в контексті розвитку інформаційного суспільства. Визначено особливості правочинів в інформаційному суспільстві. З'ясовано особливості застосування категорії правочинів в контексті використання технології блокчейн та аналогічних інформаційних технологій, а також співвіднесено правочини зі смарт-контрактами. Охарактеризовано суб'єктивний склад правочинів в інформаційному суспільстві. Розглянуто формування та розвиток концепції недійсності правочинів. Визначено підстави визнання правочинів недійсними у сучасних умовах. Здійснено класифікацію недійсних правочинів. З'ясовано особливості визнання правочинів недійсними у сфері використання інформаційних технологій. Охарактеризовано правові наслідки недійсності правочинів за чинним цивільним законодавством України. Визначено співвідношення загальних, додаткових та спеціальних наслідків недійсності правочинів в інформаційному суспільстві. Сформульовано наукові висновки та пропозиції щодо удосконалення правового регулювання правочинів та їх недійсності в інформаційному суспільстві.

10.01.19.0123/0518U000275

Бігняк Олександр Валентинович. Цивільно-правовий захист корпоративних прав в Україні:

Дис... д.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 09.11.2020.

УДК 347.721-049.65(477).

474 с. – Бібліогр.: 668 назв.

Дисертація є першим у вітчизняній юридичній науці цивільно-правовим дослідженням проблем захисту корпоративних прав в Україні з застосуванням концептного підходу. У дисертації сформульовано концепцію цивільно-правового захисту корпоративних прав як концепту, як елементу механізму правового регулювання, як правового інституту, як конструкту. Досліджено поняття та особливості корпорацій. Виявлено особливості створення та функціонування юридичних осіб корпоративного типу в Україні (квазі-корпорацій).

Розглянуто поняття форм, способів та засобів захисту корпоративних прав. Досліджено особливості захисту корпоративних прав держави, корпоративних прав учасників акціонерних товариств. Окреслено перспективи розвитку правового регулювання захисту корпоративних прав на сучасному етапі розвитку України. Охарактеризовано правову природу та запропоновано класифікацію форм захисту корпоративних прав, досліджено матеріально-правові способи захисту корпоративних прав, правова природа та види корпоративних спорів. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції з удосконалення чинного законодавства України щодо правового регулювання захисту корпоративних прав.

10.63 Трудове право

10.01.19.0124/0418U000716

Коломоєць Павло Володимирович. Гарантії реалізації трудових прав поліцейських:

Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 31.03.2018.

УДК 351.74:331.

173 с. – Бібліогр.: 155 назв.

У дисертації сформульовано поняття та розкрито значення гарантії реалізації трудових прав поліцейських, визначено їх види та досліджено сучасний стан правового регулювання гарантії реалізації трудових прав поліцейських. Під гарантіями реалізації трудових прав поліцейських запропоновано розуміти нормативно закріплену систему умов, засобів та прийомів, направлених на забезпечення правового статусу поліцейського. Удосконалено визначення соціального захисту поліцейських під яким запропоновано розуміти сукупність цілеспрямованих державних заходів організаційно-правового, фінансового та матеріального характеру, які спрямовані на реалізацію законодавчо закріплених соціальних гарантії, а також на забезпечення належних умов праці співробітникам органів Національної поліції та надання державної підтримки поліцейським та членам їх сімей, які через незалежні від них обставини потребують матеріально-фінансової та організаційно-правової допомоги

10.01.19.0125/0418U000717

Мельник Валентин Володимирович. Правові засади вирішення трудових спорів у судовому порядку:

Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 31.03.2018.

УДК 331.109.31.

209 с. – Бібліогр.: 325 назв.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, яке полягає у тому, щоб розкрити сутність та особливості правових засад вирішення трудових спорів та надати конкретні пропозиції і рекомендації щодо їх удосконалення. Окреслюються історичні передумови реалізації суб'єктами трудових правовідносин права на захист у судовому порядку. Встановлюється коло трудових прав суб'єктів трудових правовідносин як об'єкта захисту у судовому порядку.

10.71 Правоохоронні органи

10.01.19.0126/0418U000649

Кісліцина Ірина Олександрівна. Роль прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод про визнання винуватості: питання теорії і практики:

Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 17.03.2018.

УДК 343.163:343.222.

205 с. – Бібліогр.: 242 назви.

Дисертація є однією з перших в українській правовій науці роботою, що присвячена дослідженню ролі прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод про визнання винуватості. Досліджено організаційно-правові аспекти участі прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод про визнання винуватості. Системно проаналізовано історію розвитку інституту укладення угод про визнання винуватості, поняття та основні риси угод про визнання винуватості. Розкрито правовий статус прокурора як ініціатора і учасника угоди про визнання винуватості.

10.77 Кримінальне право

10.01.19.0127/0418U000612

Ясінь Ілона Миколаївна. Кримінально-правова кваліфікація незаконного збагачення за законодавством України: Дис... к.ю.н. /Львівський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 16.02.2018.

УДК 343.35 (477) (043.3).

236 с. – Бібліогр.: 306 назв.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням кримінально-правової кваліфікації незаконного збагачення за законодавством України. У роботі проаналізовано концептуальні передумови кримінально-правової кваліфікації незаконного збагачення. Здійснено теоретичний аналіз ознак складу злочину "Незаконне збагачення" як юридичної підстави кримінально-правової кваліфікації, на основі чого запропоновано зміни до конструкції відповідного складу злочину. Вироблено видові правила кримінально-правової кваліфікації незаконного збагачення за кримінальним правом України, як з точки зору *de lege lata*, так і *de lege ferenda*.

10.01.19.0128/0418U000613

Романюк Ігор Миколайович. Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на інтелектуальну власність в Україні: Дис... к.ю.н. /Львівський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 16.02.2018.

УДК 343.533(477).

238 с. – Бібліогр.: 287 назв.

Дисертація присвячена кримінально-правовій характеристиці злочинів, що посягають на інтелектуальну власність в Україні. Розкрито стан дослідження кримінально-правової характеристики складів злочинів, що посягають на інтелектуальну власність в Україні, а також генезу становлення та розвитку законодавства щодо кримінально-правової охорони інтелектуальної власності. З'ясовано ознаки та зміст поняття злочинів, що посягають на інтелектуальну власність. Вивчено зарубіжний досвід кримінально-правової охорони інтелектуальної власності. Проаналізовано юридичний аспект складів злочинів, що посягають на інтелектуальну власність (об'єкти складів цих злочинів, об'єктивні сторони, суб'єкти складів злочинів та їх суб'єктивні сторони). Виокремлено кваліфіковані та особливо кваліфіковані складі злочинів, що посягають на інтелектуальну власність.

10.01.19.0129/0418U000742

Загородній Ігор Вікторович. Розслідування злочинів, пов'язаних із нанесенням тілесних ушкоджень: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 28.04.2018.

УДК 343.985 (477).

242 с. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертація є одним із перших після прийняття нового КПК України спеціальним комплексним дослідженням розслідування злочинів, пов'язаних із нанесенням тілесних

ушкоджень. У дисертації розглянуто сучасний стан науково-забезпечення розслідування злочинів, пов'язаних із нанесенням тілесних ушкоджень, та виокремлено комплекси невирішених проблем. Розроблено класифікацію злочинів цієї категорії з урахуванням криміналістично значимих критеріїв. З урахуванням сучасної практики розслідування вказаних злочинів оновлено їх криміналістичну характеристику. На основі наявних теоретичних напрацювань та матеріалів практики виокремлено типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування, визначено систему завдань, які підлягають розв'язанню, та відповідних алгоритмів їх вирішення для кожної ситуації. З урахуванням положень оновленого кримінального процесуального законодавства розроблено систему обставин, які підлягають встановленню, що включає вісім блоків даних. Враховуючи зміни у системі слідчих (розшукових) дій, виокремлено тактичні особливості їх проведення та функціональне призначення під час розслідування кримінальних проваджень за злочинами цієї категорії. Окреслено систему негласних слідчих (розшукових) дій, які проводяться під час досудового розслідування таких злочинів, а також виокремлено відповідні завдання, що вирішуються за допомогою кожної з них. Досліджено основні форми використання спеціальних знань під час розслідування та окреслено типове коло завдань, які вирішуються за допомогою конкретних судових чи криміналістичних експертиз.

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.01.19.0130/0518U000197

Ващук Олесь Петрівна. Антроподжерельна невербальна інформація в кримінальному провадженні: криміналістичні засади: Дис... д.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 04.07.2020.

УДК 343.98+316.772.2.

510 с. – Бібліогр.: 713 назви.

Дисертація є першою в Україні кваліфікаційною науковою працею, у якій запропоновано комплексну криміналістичну концепцію сприйняття та використання антроподжерельної невербальної інформації в кримінальному провадженні. Визначено ступінь наукової розробленості проблеми дослідження та застосування невербальної інформації в криміналістиці. Охарактеризовано загальні наукові положення сприйняття та використання невербальної інформації в кримінальному провадженні. Визначено поняття та джерела антроподжерельної невербальної інформації в кримінальному провадженні та здійснено її класифікацію. Охарактеризовано значення антроподжерельної невербальної інформації в кримінальному провадженні. Сформульовано принципи використання антроподжерельної невербальної інформації в кримінальному провадженні. Диференційовано методи і засоби дослідження антроподжерельної невербальної інформації в кримінальному провадженні. Охарактеризовано традиційні методи і засоби дослідження антроподжерельної невербальної інформації в кримінальному провадженні та запропоновано інноваційні методи її дослідження. Визначено загальні положення тактики використання антроподжерельної невербальної інформації на досудовому розслідуванні. Окреслено специфіку сприйняття і використання антроподжерельної невербальної інформації під час проведення допиту. Сформульовано практичні рекомендації щодо сприйняття і використання антроподжерельної невербальної інформації під час проведення обшуку. Визначено загальні положення тактики використання антроподжерельної невербальної інформації в судовому провадженні й запропоновано тактичні рекомендації сприйняття та її використання в судовому провадженні.

10.01.19.0131/0418U000654

Павич Христина Миронівна. Закриття кримінального провадження судом першої інстанції: Дис... к.ю.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 06.03.2018.

УДК 343.138.

291 с. – Бібліогр.: 278 назв.

Дисертація присвячена характеристиці підстав закриття кримінального провадження судом, дослідженню порядку закриття кримінального провадження судом, а також удосконаленню їх правової регламентації. У роботі досліджено генезу інституту закриття кримінального провадження судом, проаналізовано нормативно-правове регулювання та реалізація норм інституту закриття кримінального провадження судом у законодавстві зарубіжних держав, на підставі аналізу законодавчих норм та наукової літератури в Україні охарактеризовано кожну із наведених законодавцем підстав закриття кримінального провадження судом, а також досліджено порядок закриття кримінального провадження з кожної з підстав за результатами підготовчого та судового провадження. В результаті аналізу норм кримінального процесуального законодавства, а також доктринальних підходів, сформульовані пропозиції, спрямовані на вдосконалення правового регулювання закриття кримінального провадження судом першої інстанції, та розроблено практичні рекомендації з удосконалення практики закриття кримінального провадження судом першої інстанції.

10.01.19.0132/0418U000713

Лубенцов Андрій Васильович. Теоретичні та методичні основи судової автотехнічної експертизи: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 21.03.2018.

УДК 343.98.

211 с. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертацію присвячено аналізу теоретичних та методичних основ судової автотехнічної експертизи. Визначено основні ознаки та сформульовано поняття судової автотехнічної експертизи. Удосконалено класифікацію судових автотехнічних експертиз. Сформульовано поняття об'єктів судової автотехнічної експертизи та виділено основні їх види. Досліджено предмет та завдання автотехнічної експертизи. Виділено зміст судово-експертної діяльності в галузі автотехнічної експертизи, яку становлять конкретні дії, пов'язані з організацією та проведенням автотехнічної експертизи. Проаналізовано принципи судово-експертної діяльності в галузі автотехнічної експертизи. Визначено особливості підготовки та призначення судової автотехнічної експертизи. Досліджено особливості проведення судової автотехнічної експертизи та оцінювання висновку експерта.

10.85 Криміналістика

10.01.19.0133/0418U000714

Перлін Станіслав Ігорович. Техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування підрозділами Експертної служби МВС України: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 22.03.2018.

УДК 343.98 (477).

237 с. – Бібліогр.: 221 назва.

У дисертації здійснено аналіз сучасних можливостей Експертної служби МВС України щодо техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування, визначено основні напрями підвищення результативності та прикладні рекомендації щодо реалізації цих можливостей.

Досліджено сутність і зміст техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування Експертною службою МВС України, його правові та організаційні засади. Охарактеризовано підрозділи Експертної служби МВС України як суб'єкти техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування, зокрема, проаналізовано їх структуру та практичні можливості.

10.01.19.0134/0218U002309

Методика проведення молекулярно-генетичних досліджень: Заключний звіт /Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України; Керівник Аббасов Руслан Гідаяддинович. – ДР 0117U004099. УДК 343.98.

93 с.

З початку 80-х років ХХ ст. використання технологій для аналізу дезоксирибонуклеїнової кислоти (далі - ДНК) призвели до революції в молекулярно-генетичних дослідженнях. Сліди біологічного походження людини, виявлені на місці події, містять у собі цінну для слідства інформацію. Виявлення полімеразної ланцюгової реакції (далі - ПЛР) дало змогу багаторазово збільшити початкову кількість біоматеріалу, що дозволило ідентифікувати особу при використанні лише кількох пікограм геномної ДНК людини. Уперше склад інгредієнтів, які входять до реакційної суміші для проведення ПЛР, і основні принципи використання праймерів для одержання копій ДНК було описано Кліппом [Клерре К. et al., 1971]. У 1985 році на фірмі Cetus був відкритий основний принцип полімеразної ланцюгової реакції - експонентне збільшення кількості копій фрагмента вихідної ДНК [Mullis K.B., 1990]. Застосування високотехнологічних методів аналізу послідовностей ДНК, які мають у своєму складі таандемні повтори, стало проривом в криміналістичній ідентифікації особи [Butler J.M., 2006]. Набір повторюваних послідовностей певної довжини є унікальним для кожного індивідуума, окрім однояйцевих близнюків. Залежно від розміру, повтори розподіляють на міні- та мікросателіти [Пименов М.Г. і др., 2001]. Уперше про доцільність використання гіперваріабельних мінісателітів (далі - VNTR-локуси) повідомив видатний англійський генетик Джеффріс у 1985 році [Jeffreys A.J. et al., 1985a; 1985b]. Впродовж 90-х років широкого розповсюдження набуло вивчення мікросателітів (далі - STR-локуси), застосування яких давало більше можливостей для точної ідентифікації особи [Fregeau C.J., Fourney R.M., 1993; Wang Y., 1995]. Саме з того часу, на протязі більше ніж 20 років, STR-локуси широко використовуються у криміналістичному ДНК-аналізі. На їх основі створені бази даних геномної інформації людини, які сприяють вирішенню незліченних випадків у системі кримінального правосуддя. ДНК - це досить стабільна молекула, яка може зберігатись тривалий період часу. Так, завдяки великій колекції зразків та слідів ДНК, яка збиралась з початку 90-х років, американським військовим вдалося ідентифікувати десятки тисяч солдат, що загинули [Butler J.M., 2010]. У даній методиці описані сучасні методи встановлення генетичних ознак людини. Робота передається за кордон за договірною ціною.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.09 Історія політичних вчень

11.01.19.0135/0418U000758

Козакевич Ірина Олегівна. Франкфуртська школа критичної теорії та її вплив на розвиток світової політико-філософської думки: Дис... к.політ.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 17.05.2018.

УДК 321:159.953 (09) (477).

228 с. – Бібліогр.: 438 назв.

У дисертації аналізується вплив критичної теорії та діяльності представників Франкфуртської школи на розвиток світової політико-філософської думки та формування ціннісної основи сучасного суспільства. Доведено, що історико-політологічний екскурс у теоретичні основи та практики Франкфуртської школи може слугувати своєрідним дискусійним майданчиком для обговорення минулого, сьогодення і майбутнього західного суспільства, його історії та соціально-політичних змін, які відбуваються вже в наш час, в тому числі й в умовах суспільства, що демократизується. Здійснено політологічний аналіз критичної філософії у контексті перегляду цінностей, орієнтирів, традицій, норм політичного життя суспільств ХХ і ХХІ ст. Узагальнено напрацювання Франкфуртської школи щодо сумісності політики і моралі в умовах зтяжної суспільно-політичної кризи, війни, наростання протестних настроїв. Поглиблено політологічні підходи до ідеї критичної теорії. Стверджується, що у працях представників Франкфуртської школи найчастіше критична опозиція урівноважувалась усвідомленням багатогранності феномену влади, розширенням його змісту від виключно влади держави до влади науки, інтелекту, поезії, музики, релігії, сім'ї тощо.

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.01.19.0136/0418U000570

Тимченко Михайло Михайлович. Партиїні комунікації сучасної України: структурно-функціональний вимір: Дис... к.політ.н. /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 29.12.2017.

УДК 321.65:321.7.

242 с. – Бібліогр.: 212 назви.

Об'єкт - партійна комунікація як інструмент вирішення стратегічного та тактичного комплексу завдань політичних партій. Мета - встановлення функціональних особливостей та тенденцій розвитку комунікацій політичних партій України в контексті символіко-ціннісних, процесуальних і організаційних змін в рамках партійної системи сучасної України. Методи - структурно-функціональний, порівняльний, історичний, системного аналізу, інституційний підхід, метод кей-стаді, методологічні засади теорії корпоративізму. Доведено, що ефективність функціонування партійної структури в умовах трансформації політичної участі та процесів партійного будівництва вирішальним чином залежить від ефективності використання як внутрішнього, так і зовнішнього комунікативного інструментарію. Сучасні електоральні виклики, які стоять перед політичними партіями, обумовлюють постійний пошук нових форм взаємодії партійної структури з зовнішніми акторами, метою чого є розширення електоральної бази, побудова мережі прихильників та активістів, оптимізація партійної структури та формалізованої партійної документації до рамок існуючої інституціональної системи. Сфера - партійне будівництво, вироблення комунікативної стратегії політичної партії, навчальний процес.

11.01.19.0137/0418U000571

Манташян Мгер Каренович. Політико-інституційна стабільність в сучасній Україні: вплив безпекових викликів: Дис... к.політ.н. /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 29.12.2017.

УДК 323.21:321.7.

204 с. – Бібліогр.: 286 назв.

Об'єкт - політичний вимір функціонування політичної стабільності в Україні. Мета - встановлення особливо-

стей впливу безпекових викликів на політико-інституційну стабільність в сучасній Україні. Методи - системний, структурно-функціональний, інституційний підхід, компаративний аналіз. Встановлено зміст поняття і явища політико-інституційної стабільності. Визначено критерій демаркації між впливом внутрішніх і зовнішніх викликів на стан політико-інституційної стабільності. Розкрито оптимальне співвідношення демократичної політичної стабільності та впливу викликів безпекового середовища в сучасній Україні. Розвинуто характеристику достатніх (мінімальних) вимог до політико-інституційної стабільності в сучасній Україні за умови наявності зовнішніх та внутрішніх викликів політичній безпеці. Обґрунтовано оптимальне співвідношення демократичної політичної стабільності та впливу викликів безпекового середовища. Уточнено механізми компенсування безпекових викликів зовнішньої та внутрішньої локалізації для транзитивної політичної системи України. Сфера - прийняття політичних рішень, навчальний процес.

11.01.19.0138/0418U000692

Чебаник Віталій Ігорович. Вплив політичних партій на формування та розвиток регіональної політики (на прикладі Закарпатської та Чернівецької областей): Дис... к.політ.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 30.03.2018.

УДК 329(477.85):352"2006/2012":329.05.

275 с.: 4 табл. – Бібліогр.: 474 назви.

Здійснено комплексне політологічне дослідження впливу обласних осередків політичних партій Закарпатської та Чернівецької областей України на вироблення та реалізацію регіональної політики упродовж 1999-2014 рр. Систематизовано основні методологічні та концептуальні підходи до вивчення регіональної політики в Україні та участі політичних партій у її виробленні. Розкрито специфіку процесів формування партійного спектру в Закарпатській та Чернівецькій областях та особливості участі обласних осередків політичних партій у реалізації механізмів вироблення регіональної політики. Проаналізовано участь обласних організацій політичних партій у виборчих процесах місцевого, регіонального та всеукраїнського рівнів та охарактеризовано еволюцію взаємодій обласних осередків політичних партій з громадськими організаціями у вимірі їх комунікативних стратегій. Обґрунтовано, що структурні характеристики участі обласних осередків політичних партій.

11.01.19.0139/0418U000759

Прядко Тетяна Петрівна. Популізм як ризик демократичного розвитку і засіб політичної мобілізації електорату: Дис... к.політ.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 17.05.2018.

УДК 32.01 : 321 (477).

264 с. – Бібліогр.: 348 назв.

У дисертації розглядаються актуальні проблеми функціонування сучасної демократії в умовах глобальної кризи, одним із проявів якої є стрімке поширення політичного популізму. Досліджується внутрішня сутність популізму як компоненту політичної культури демократичного суспільства; з'ясовуються ризики і загрози популізму для успішної трансформації сучасної демократії. Аналізуються об'єктивні (історичні, економічні, соціальні, політичні) та суб'єктивні (ментальні, соціально-психологічні) чинники постійної актуалізації популізму в різних його історичних і видових проявах: ідеології, політичного руху, політичної діяльності, політичних технологій, типу мислення. Окремлено основні механізми та чинники мінімізації негативного його

впливу на функціонування демократичної системи. Стверджується, що парадокс популізму проявляється в тому, що він сигналізує про виникнення внутрішніх проблем у системі та певною мірою вказує на напрямки її трансформації й удосконалення задля встановлення нової рівноваги та забезпечення стабільного розвитку демократії.

11.01.19.0140/0418U000826

Іванець Тетяна Мирославівна. Трансформація партійної системи Японії: Дис... к.політ.н. /Маріупольський державний університет. – Захищена 09.06.2018.

УДК 329(520)(043.3).
210 с. – Бібліогр.: 170 назв.

Дисертацію присвячено аналізу трансформаційних процесів в партійній системі Японії у 2009 - 2017 роках. Охарактеризовано основні теоретичні підходи до вивчення партійних систем. Досліджено існуючі типології партійних систем та партій. Вивчено взаємозв'язок між партійною та виборчою системами країни. На основі узагальнення досвіду науковців розроблено власний підхід до визначення понять "партійна система" та "політична партія". Досліджено рівень наукової розробки та джерелознавчу базу питань трансформації партійної системи Японії. Класифіковано основні наукові доробки та джерела з досліджуваної проблеми. На основі аналізу ключових методів та підходів науково-пізнання, сформовано методологічну базу дослідження.

11.01.19.0141/0418U000860

Попазогло Влада Сергіївна. Деструктивні неформальні політичні інститути: форми прояву та механізми взаємодії: Дис... к.політ.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 01.06.2018.

УДК 328.188(100)(043.5+043.5).
185 с. – Бібліогр.: 362 назви.

Об'єкт - неформальні деструктивні інститути політики; мета - концептуалізація неформальних деструктивних інститутів політики, форм їх прояву та визначення механізмів протидії їм; методи - системний, структурно-функціональний, порівняльний; новизна - на основі аналізу зарубіжної і вітчизняної неформальної політики пропонується механізми запобігання деструктивній інституціоналізації політики; результати - можуть використовуватися у навчальному процесі при підготовці лекцій, підручників, посібників із політології, політичних технологій; у практичній діяльності суб'єктів політики з протидії неформальній підривної інституціоналізації.

11.01.19.0142/0218U001813

Щорічна доповідь про становище молоді в Україні за підсумками 2017 року "Участь молоді у процесах реформування держави":

Заключний звіт /Державний інститут сімейної та молодіжної політики; Керівник Ярошенко А.В. – ДР 0118U005091. УДК 316.346.32.

103 с.

Об'єкт дослідження – участь молоді в процесах реформування держави. Мета роботи – аналіз стану і ключових проблем української молоді, рівня її участі у процесах реформування держави, а також аналіз державної молодіжної політики на сучасному етапі, її оновлення і реорганізації, обґрунтування основних пріоритетів, шляхів, рекомендацій щодо підвищення її ефективності. Результати та їх новизна – досліджено особливості становища української молоді за результатами 2017 року; вивчено участь молоді в державотворчих процесах та управлінні державними справами, роль

молоді у становленні громадянського суспільства, у реформуванні економіки, гуманітарному розвитку та інтеграційних процесах України; ефективність та проблеми реалізації державної молодіжної політики протягом 2017 року; розроблено та описано модель участі молоді в процесах ухвалення рішень; підготовлено рекомендації щодо формування перспективних напрямів оновлення державної молодіжної політики. Ключові слова: молоді, державна молодіжна політика, модель участі молоді, молоді в процесах ухвалення рішень, суспільно-політична активність, громадянська активність, молоді в державотворчих процесах. Звіт про проведення дослідження загальним обсягом 103 сторінки, містить 4 розділи, висновки, додатки.

11.01.19.0143/0218U001886

Державна політика щодо захисту прав національних меншин: досвід України та Польщі:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Луцишин Галина Іванівна. – ДР 0118U001679. УДК 323.1; 323.12.

76 с.

Досліджено особливості реалізації сучасної державної політики України та Польщі щодо захисту прав національних меншин. На основі комплексного наукового дослідження діяльності української національної меншини в сучасній Польщі (на території Вармінсько-Мазурського, Поморського, Західнопоморського воєводства) розроблено рекомендації щодо використання польського досвіду роботи місцевих органів влади у підтримці національних меншин, реалізації державних та недержавних програм та фондів, які підтримують діяльність національних меншин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.01.19.0144/0418U000693

Юрчак Віталія Михайлівна. Близькосхідні конфлікти у двосторонніх взаєминах Французької Республіки та США: Дис... к.політ.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 30.03.2018.

УДК 327.56. 009.17 (44) + (73).
214 с. – Бібліогр.: 301 назва.

Проаналізовано та систематизовано стан наукової розробки, джерельну базу і теоретико-методологічні засади дослідження близькосхідних конфліктів у двосторонніх взаєминах Французької Республіки та США. Досліджено близькосхідні конфлікти, які мають вагомe значення для франко-американських відносин та здійснюють безпосередній вплив на їх еволюцію. Доведено, що палестино-ізраїльський конфлікт, іракська криза, ліванська криза, іранська ядерна проблема, арабські революції, війна в Лівії та сирійська криза здійснили істотний вплив на розвиток франко-американських двосторонніх відносин. Упродовж 2002-2017 рр. у двосторонніх взаєминах між США та Францією відбувся перехід від фази протистояння до фази поглиблення взаємовигідного співробітництва і формування франко-американського партнерства на Близькому Сході.

11.01.19.0145/0418U000795

Кужельний Микола Олексійович. Зовнішня інформаційна політика України в державотворчому процесі України: Дис... к.політ.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 25.05.2018.

УДК 327.8(477):32.019.51"1991/2017".
251 с.: 6 іл. – Бібліогр.: 308 назв.

Викладено концептуальні засади дослідження, наведено огляд джерельної бази, присвяченої проблематиці змісту та розвитку зовнішньої інформаційної політики України. З'ясовано стан наукової розробки проблеми в політичній науці. Розглянуто основні концепції зовнішньої інформаційної політики, науково-теоретичні підходи до її аналізу. Надано наукову періодизацію процесу здійснення зовнішньої інформаційної політики України у час суспільної трансформації. Проаналізовано інституціонально-правові чинники, які обумовлюють зміст й особливості зовнішньої інформаційної політики України, як держави, яка перебуває в умовах суспільної трансформації: юридично-правову базу її розробки та здійснення, роль державних інституцій, політичних інтегрів і політичних акторів, причетних до її реалізації.

11.01.19.0146/0418U000911

Прихненко Максим Іванович. Вплив моделі лідерства Тоні Блера на зовнішню політику Великої Британії: Дис... к.політ.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захисена 27.06.2018.

УДК 32:327(410)(043.3).

203 с. – Бібліогр.: 333 назви.

Дослідження присвячено проблемі вивчення впливу моделі лідерства Тоні Блера на зовнішню політику Великої Британії. Автор наголошує на тому, що модель лідерства, сформована Тоні Блером, мала безпосередній вплив на процес переосмислення і трансформації зовнішньополітичних векторів держави. Практичні дії політика значною мірою відповідають тим теоретичним основам, які було закладено в зовнішньополітичний курс Британії, а дії Т. Блера були спрямовані не стільки на реалізацію короткострокових ситуативних завдань, скільки на впровадження довготривалої зовнішньополітичної стратегії, метою якої була як трансформація культури стратегічного мислення британських політичних еліт, так і утвердження Британії в статусі одного з лідерів ліберального світу.

11.01.19.0147/0218U001887

Використання інструментарію громадської дипломатії для формування позитивного іміджу України на міжнародній арені: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Сухорольська Ірина Юріївна. – ДР 0118U006090. УДК 327(4/9); 930.22(4/9); 32:316.77; 32:070; 32.049.5; 32:316.65.

22 с.

Розроблено загальні та спеціальні методичні і практичні рекомендації щодо покращення іміджу України за допомогою сучасного інструментарію громадської дипломатії, які враховують необхідність вирішення актуальних проблем міжнародної комунікації на основі принципів взаємовигідної співпраці, довіри, демократичної участі громадян у розробці та втіленні державної політики. Результати досліджень викладені у монографії "Громадська дипломатія та демократичний імідж держави", яка присвячена дослідженню теоретичних основ громадської дипломатії, передових практик її реалізації, взаємозв'язків із демократизацією та покращенням іміджу держави, а також у фахових статтях та матеріалах міжнародних наукових конференцій. Для продовження досліджень та організації практичної роботи створено спеціалізований підрозділ "Офіс громадської дипломатії" у межах науково-аналітичного центру політичних досліджень "Вектор" при кафедрі політології та міжнародних відносин Національного університету "Львівська політехніка". Робота розповсюджується за договірною ціною.

11.01.19.0148/0218U001932

Безпека за допомогою інтеграції: застосування досвіду Європейського Союзу для врегулювання конфлікту в Україні: Заключний звіт /Національний університет "Киево-Могилянська академія"; Керівник Гнатюк Микола Миколайович. – ДР 0118U002384. УДК 327.56:061.1ЄС(4+477).

47 с.

Предметом дослідження виступає вплив євроінтеграційної моделі на перспективи постконфліктного врегулювання та досягнення національної єдності в Україні. Для досягнення мети дослідження проаналізовано діяльність ЄС в ключових сферах політик, які безпосередньо впливають на стан суспільної безпеки. Результати дослідження представлено у серії аналітичних публікацій на офіційному урядовому порталі "Європейський портал (<https://eu-ua.org/>).

12 НАУКОЗНАВСТВО

12.41 Організація науки. Політика в галузі науки

12.01.19.0149/0218U001907

Оцінка оцінювання наукових організацій в Україні: можливе використання досвіду Німеччини (Eval-Science): Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Єгоров Ігор Юрійович. – ДР 0118U004735. УДК 001.89:001.32.

96 с.

Представлено дослідження зарубіжного досвіду щодо методології та організації оцінювання діяльності наукових установ (методики оцінювання Товариства Макса Планка та Асоціації Лейбніца (Німеччини)). Визначено особливості оцінювання ефективності наукової діяльності та фінансування наукових установ у зарубіжних країнах (Австрії, Великобританія, Франція, США, Швеція, Республіка Казахстан тощо). Також проведено аналіз результатів анкетного опитування щодо проблем оцінювання наукових установ в Україні. Крім того, за результатами виконання НДР започатковано роботу щодо налагодження наукових зв'язків між установами НАН України, які отримали високі бали при оцінюванні 2016-2018 рр. та відібраних експертами з Німеччини й відповідними установами Асоціації Лейбніца

12.01.19.0150/0218U002157

Комплексне науково-методичне та інформаційне забезпечення організації та проведення державної наукової і науково-технічної експертизи: Заключний звіт /ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"; Керівник Ковальчук В.Б. – ДР 0117U000560. УДК 001.89.

258 с.

1.Проведено аналіз світового досвіду організації відбору інновацій на основі науково-технічної експертизи. 2.Розроблено науково-обґрунтований типовий процес організації та проведення наукової і науково-технічної експертизи в УкрІНТЕІ. 3.Підготовлені пропозиції до Закону України "Про наукову і науково-технічну експертизу" та деяких нормативних актів МОН України. 4.Розроблені науково-обґрунтовані методики проведення державної наукової і науково-технічної експертизи запитів, робіт і проектів, що фінансуються у 2017 році, а також звітів про їх виконання. 5.Розроблена Концепція створення Комплексної автоматизованої інформаційної системи організації та проведення наукової і науково-технічної експертизи в УкрІНТЕІ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

13 КУЛЬТУРА

13.07 Теорія, методологія і філософія культури

13.01.19.0151/0418U000513

Пархоменко Ірина Ігорівна. Теоретичні концепції сучасної економіки культури: філософсько-культурологічний аналіз:

Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.12.2017.

УДК УДК 130.2:330.163.14.

230 с. – Бібліогр.: 239 назв.

В дисертації запропоновано типологію теоретичних концепцій сучасної економіки культури, що обґрунтовують економічний статус сфери культурного виробництва відповідно до західноєвропейської наукової традиції ХХ ст. щодо розуміння культури: 1) культурфілософські (Т.Адорно, Ж.Бодріяр, П.Бурдьє, М.Хоркхаймер, С.Леш, С.Ларі, Д.Уррі); 2) культурно-індустріальні (Р.Вільямс, Н.Гарнем, Б.Мьєж, П.Л.Сакко); 3) економіко-управлінські (В.Баумоль, В.Боуен, М.Блауг, В.Гінзбург, А.Кламер, А.Скот, Д.Тросбі, Б.Фрей, Д.Хезмондалш). В основі типології розуміння сучасної економіки культури як напрямку міждисциплінарних досліджень економічного статусу сфери культурного виробництва відповідно до наукових розробок західноєвропейських вчених в галузі гуманітарних та соціальних наук.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.01.19.0152/0418U000516

Нечишуренко Павло Павлович. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб формування дослідницьких компетентностей старшокласників у профільному навчанні хімії:

Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 20.12.2020.

УДК 004::[001.891:54+372.854]::373.5.

424 с.: 22 табл., 76 іл. – Бібліогр.: 349 назв.

Об'єкт: інформаційно-комунікаційні технології навчання хімії в закладах загальної середньої освіти; мета: обґрунтувати теоретико-методичні засади використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу формування дослідницьких компетентностей старшокласників у профільному навчанні хімії; методи: аналіз, узагальнення, систематизація науково-методичної та психолого-педагогічної літератури, моделювання, педагогічне спостереження, анкетування, аналіз досвіду роботи вчителів, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: теоретично обґрунтовано модель формування дослідницьких компетентностей старшокласників у профільному навчанні хімії; результати: розроблено та впроваджено методику використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу формування дослідницьких компетентностей старшокласників у профільному навчанні хімії, програму комп'ютерно орієнтованого факультативного курсу "Основи кількісного хімічного аналізу" для учнів 10 класів профільних шкіл, локалізовано українською мовою віртуальну хімічну лабораторію Virtual Lab, розроблено модуль VlabEmbed системи Moodle для підтримки навчальних хімічних досліджень; галузь – інформаційно-комунікаційні технології в освіті

14.01.19.0153/0418U000933

Черниш Тетяна Миколаївна. Інформаційно-комунікаційний потенціал гуманітарної освіти в умовах глобалізації:

Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2018.

УДК 140.8:316.77.

217 с. – Бібліогр.: 297 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене концептуалізації впливу інформаційно-комунікаційного потенціалу гуманітарної освіти в умовах глобалізації. На основі комплексного, системного, соціоаксіологічного, інформаціологічного, синергетичного методів та підходів розглянуто вплив інформаційно-комунікаційного потенціалу на розвиток гуманітарної освіти в умовах глобалізації; розкрито епістемологічні виміри інформаційно-комунікаційного потенціалу гуманітарної освіти; проаналізовано концепт інформаційно-комунікаційного потенціалу гуманітарної освіти; визначено методологію дослідження інформаційно-комунікаційного потенціалу гуманітарної освіти. Досліджено місце і роль культурних маркерів інформаційно-комунікаційного потенціалу гуманітарної освіти в умовах глобалізації; розкрито сутність віртуалізації як нової форми світоглядної культури та взаємодії у мережевому просторі; сформувано концепцію впливу інформаційно-комунікаційного потенціалу на розвиток гуманітарної освіти в умовах глобалізації. Розроблено напрями вдосконалення впливу інформаційно-комунікаційного потенціалу на розвиток гуманітарної освіти в умовах інформаційного суспільства та глобалізації; обґрунтовано багатовимірну сутність універсальї інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарної освіти; виявлено напрями вдосконалення впливу інформаційно-комунікаційного потенціалу на розвиток гуманітарної освіти в інформаційному суспільстві та глобалізації.

14.01.19.0154/0218U001888

Створення теоретичних і методичних основ професійної підготовки майбутніх інженерів на засадах каузального навчання:

Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Лазарев Микола Іванович. – ДР 0117U001240. УДК 37.148. 283 с.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх інженерів. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи професійної підготовки майбутніх інженерів на засадах каузального навчання. Метою дослідження є розроблення теоретичних та методичних основ професійної підготовки майбутніх інженерів на засадах каузального навчання. Методи дослідження. Теоретичні, а саме, аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, абстрагування, конкретизація та аналогія з метою оброблення інформації наукової та навчально-методичної літератури; структурно-функціональний метод - для розроблення теоретичних засад професійної підготовки майбутніх інженерів на основі каузального навчання; методи моделювання, методи розв'язання професійних задач - для розроблення методів і моделей змісту професійної підготовки майбутніх інженерів на основі каузального навчання. Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що вперше теоретично обґрунтовано та розроблено: - концепцію професійної підготовки майбутніх інженерів на основі каузального навчання, яка ґрунтується на основі моделювання реальної системи професійної діяльності інженера, спрямовану на вирішення професійних задач з урахуванням розуміння структури каузальних зв'язків побудови та функціонування технічних систем; - зміст професійної підготовки майбутніх інженерів, реалізований як система каузальних моделей змісту формування

професійних компетентностей на основі фундаментального інваріантного каузального ланцюга знань щодо вирішення професійних задач зі створення та експлуатації технічних систем, що дає можливість формувати у студентів знання та уміння на понятійно-аналітичному та продуктивно-синтетичному рівнях засвоєння; -методи професійної підготовки майбутніх інженерів, як методи каузального формування системи професійних компетентностей, які побудовані на основі опрацювання фрагментів узагальненого каузального ланцюга знань змісту професійної підготовки, що дозволяє сформувати у майбутніх фахівців систему професійних компетентностей. Структура дослідження полягала в обґрунтуванні і розробці моделей змісту та методів професійної підготовки майбутніх інженерів на основі каузального навчання. Теоретична значущість отриманих результатів дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні каузального навчання до формування системи професійних компетентностей, який можна використовувати для професійної підготовки майбутніх інженерів з різних галузей знань. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.01.19.0155/0218U002165

Теоретичні та методичні засади різновекторності інноватики у вихованні: досвід, реалії, перспективи: Заключний звіт /Рівненський державний гуманітарний університет; Керівник Петренко Оксана Борисівна. – ДР 0115U000268. УДК 37 : 005 . 591 . 6.

396 с.

Розвиток інноваційних виховних ідей представлений як вектори спрямованості змісту виховання - від загальнотеоретичних засад, історико-педагогічної генези проблеми до досвіду практичного впровадження інноватики у виховний процес загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів, закладів вищої освіти, дитячого будинку сімейного типу. У межах виконання проекту у 2015-2017 рр. його виконавці взяли участь у 127 конференціях, семінарах, круглих столах. Видано: 101 статтю у фахових виданнях України, 8 - з імпаکت-фактором у міжнародних наукометричних базах даних, 10 - у зарубіжних виданнях, 63 - у нефахових виданнях, 21 тез доповідей. Видруковано 2 монографії, 4 розділи у колективних монографіях, 13 підручників, навчальних посібників, словників. Захищено 1 докторську та 8 кандидатських дисертацій. Виконавцями проекту отримано 4 свідоцтва авторського права. Видано шість номерів фахового збірника наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету "Інноватика у вихованні" (Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 21161-10961Р).

14.01.19.0156/0218U002219

Науково-методичне забезпечення навчання географії України в загальноосвітніх навчальних закладах: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Надтока Олександр Федорович. – ДР 0115U003073. УДК 372.891.

78 с.

Об'єкт дослідження є процес навчання географії України в загальноосвітніх навчальних закладах. Предмет дослідження: науково-методичні засади курсів "Географія України" для основної і старшої школи та їх навчально-методичне забезпечення; цілі і зміст формування географічної картини світу в учнів основної школи та підготовка учнів старшої школи до майбутньої професійної діяльності, пов'язаної з географією України; педагогічні технології їх впровадження в підручники, навчальні посібники, збірники завдань. Мета дослідження: обґрунтувати зміст навчальних курсів географії України в основній і профільній школі, розробити навчально-методичне забезпечення їх реалізації в ди-

дактичному процесі. В процесі третього узагальнювально-упроваджувального етапу НДР проаналізовано стан розробленості проблеми в зарубіжній і вітчизняній педагогічній теорії та практиці та визначено основні засади оновлення змісту географічної освіти в основній та старшій школі. Здійснено моніторинг стану навчання географії України в основній та старшій школі та обґрунтована педагогічна доцільність шляхів його подальшого розвитку. Визначено та теоретично обґрунтовано методичні основи відбору, структурування і реалізації змісту географічних курсів "Україна у світі: природа, населення" та "Україна і світове господарство" в основній школі та географія України в старшій школі. Розроблено Концепцію навчання географії України в основній та старшій школі. Забезпечено її оприлюднення на різних носіях. Здійснено впровадження матеріалів Концепції у загальноосвітні навчальні заклади.

14.01.19.0157/0218U002224

Науково-методичне забезпечення контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів з мов та літератур етнічних меншин на засадах компетентнісного підходу: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Курач Лариса Іванівна. – ДР 0115U003078. УДК 373.3/5.091.26:[81'243+82(100)]-054.57(477=11/=8).

74 с.

Відповідно до поставлених завдань у контексті виконання НДР теми "Науково-методичне забезпечення контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів з мов та літератур етнічних меншин на засадах компетентнісного підходу" співробітниками відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури було: узагальнено теоретико-експериментальні результати розробки науково-методичного забезпечення контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4 кл. з мов іврит (Бакуліна Н.В.), ромської мови (Кондур З.А.), 5-6 класів з російської мови (Курач Л.І., Фідкевич О.Л., Колесник К.В.), 5 кл. із зарубіжної літератури на засадах компетентнісного підходу до навчання; перевірено ефективність системи компетентнісно-орієнтованих завдань, яка включає колективні (парні й групові), індивідуальні (завдання для самостійної роботи), завдання для самоконтролю та самооцінювання, взаємоконтролю та взаємооцінювання (російська мова 5,6кл., новогорьцька мова 5кл., мова іврит - 3,4 кл., зарубіжна література - 5 кл.); здійснено коригування змісту рукописів експериментальних підручників і посібників за результатами апробації; застосовано здобуті результати дослідження до підготовки рукописів підручників: "Русский язык", 5 клас для шкіл з російською мовою навчання (10,0), "Зарубіжна література", 5 клас для шкіл з українською мовою навчання (10,0), "Мова іврит", 3 клас для шкіл з українською мовою навчання (10,0), "Мова іврит", 4 клас для шкіл з українською мовою навчання (10,0); навчальних посібників "Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів з мов та літератур етнічних меншин"; "Тетрадь для контрольних работ по русскому языку. 5 класс" для шкіл з російською мовою навчання (2,0), "Зошит для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 3 класів з мов іврит" для шкіл з українською мовою навчання (0,5), "Зошит для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 4 класів з мов іврит" для шкіл з українською мовою навчання (0,5)

14.01.19.0158/0218U002225

Моніторингові системи оцінювання якості освіти на основі тестових технологій: Заклю-

чний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Жук Юрій Олексійович. – ДР 0115U003079. УДК 373.3/.5.014.6:005.585:005.584.1.

60 с.

Визначено концептуальні засади побудови переліку показників якості загальної середньої освіти (ЗСО), обґрунтовано основні технологічні вимоги, яким мають відповідати показники якості ЗСО, сформульовано основні принципи добору цих показників, вироблено концептуальні засади побудови переліку показників якості ЗСО з урахуванням потреб і особливостей рівнів управління освітою, розроблено науково-обґрунтовані рекомендації щодо удосконалення організаційних засад впровадження моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти на основі тестових технологій в Україні, з'ясовано, основні тенденції та недоліки у запровадженні моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти в Україні, сформульовано та обґрунтовано рекомендації органам управління освітою щодо запровадження на різних рівнях управління освітою в Україні моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти, заснованих на використанні тестових технологій. розроблено структурно-функціональну модель системи моніторингу якості освіти, яка враховує можливість використання на різних рівнях оцінювання: інституціональному, регіональному, загальнодержавному, проаналізовано інструментарій міжнародних порівняльних моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти з точки зору використання тестових технологій.

14.01.19.0159/0218U002227

Методика компетентнісно орієнтованого навчання історії та правознавства в основній школі: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Ремех Тетяна Олексіївна. – ДР 0115U003081. УДК 373.5.016:[34+94].

64 с.

Найважливішими досягненнями відділу за поточний рік стало розроблення методики історії та правознавства у контексті компетентнісного навчання; методики проведення практичних занять з історії в основній школі; методичних рекомендацій вчителям щодо організації дослідницької діяльності учнів в процесі навчання всесвітньої історії; компетентнісно орієнтованої методик розвитку в учнів основної школи дослідницьких умінь та навичок у процесі вивчення всесвітньої історії; моделі сучасного методичного посібника "Методика компетентнісно орієнтованого навчання всесвітньої історії у 7 класі"; системи прийомів і методів організації компетентнісно орієнтованого навчання історії та правознавства учнів основної школи; системи пізнавальних завдань із формування предметних компетентностей учнів; методичних підходів до формування етнокультурних понять у відповідності з логікою вивчення й розкриття історичного навчального

матеріалу.

14.01.19.0160/0218U002229

Методика навчання української мови учнів 8-9 класів: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Голуб Ніна Борисівна. – ДР 0115U003083. УДК 372.881.116.2.147:147.15.

76 с.

Коригування змісту методики; апробування методики, закладеної в підручники для 8-го і 9-го кл.; апробування посібника; узагальнення зібраних даних; упровадження наукових результатів в освітню практику; аналіз результатів експерименту; моніторинг упровадження; виявлення соціаль-

ного ефекту упровадження результатів НДР; написання наукового звіту за темою дослідження, підготовку рукописів планових посібників і методичних рекомендацій. Загальна кількість опублікованих праць - 35; Підручник - 1; методичні рекомендації - 1; статей (у т.ч. у зб. наук. праць) - 24; тез - 9. Рукопис посібника "Навчання синтаксису на уроках української мови учнів 8-9 класів".

14.01.19.0161/0218U002232

Науково-методичне забезпечення навчання фізики й астрономії в старшій школі на профільному рівні: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Непорожня Лідія Вікторівна. – ДР 0115U003086. УДК 373.5.016:53.

81 с.

Узагальнено результати експериментальної перевірки методики навчання фізики й астрономії в старшій школі, зокрема, таких аспектів: формування природничо-наукової компетентності старшокласників у процесі навчання фізики (Л.В. Непорожня); розроблення компетентнісно-орієнтованої методики інтегрованого навчання фізики і астрономії та її навчального забезпечення (Т.М. Засєкіна, Д.О. Засєкін); формування предметної компетентності старшокласників у процесі розв'язування фізичних задач (Ю.С. Мельник); формування політехнічного складника предметної компетентності з фізики (В.В. Сіпій); науково-методичне забезпечення навчання астрономії в старшій школі на профільному рівні (М.В. Головка, І.П. Крячко); здійснено кількісний і якісний підсумковий аналіз результатів педагогічного експерименту; статистично доведено наявність позитивних змін у формуванні компонентів природничо-наукової та предметної компетентності старшокласників.

14.07 Загальна педагогіка

14.01.19.0162/0418U000766

Чжан Сяосін. Виховання етнічної толерантності студентів засобами діяльності музичного клубу: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 17.05.2018.

УДК 378.015.31:[061.237:78]:172.3-029:39.

206 с.: 8 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено проблемі виховання етнічної толерантності студентів засобами діяльності музичного клубу. Обґрунтовано сутність, чинники та особливості виховання етнічної толерантності студентів засобами клубної діяльності. Визначено критерії вихованості етнічної толерантності студентів (когнітивний, емоційно-мотиваційний, поведінковий), відповідні показники та рівні вихованості (мінімальний, середній, достатній). Надана характеристика напрямів діяльності музичного клубу щодо виховання етнічної толерантності студентів. Упроваджено змістовно-технологічне забезпечення виховання етнічної толерантності студентів засобами діяльності музичного клубу

14.01.19.0163/0218U002064

Теоретико-методичні засади формування загальнопедагогічної компетентності сучасного вчителя в контексті становлення європейського простору вищої освіти: Заключний звіт /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; Керівник Акімова Ольга Вікторівна. – ДР 0115U002571. УДК 378.04:37.

540 с.

Обґрунтовано концепцію та розроблено технологію формування загальнопедагогічної компетентності майбутніх учителів в умовах становлення європейського простору вищої освіти. З'ясовано сутність загальнопедагогічної компетентності вчителя, її місце та значення в структурі чинників ефективності педагогічної діяльності. Уточнено зміст і визначено структурні компоненти загальнопедагогічної компетентності сучасного вчителя, розкрито критерії і показники її сформованості у студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Обґрунтовано концепцію формування загальнопедагогічної компетентності майбутніх учителів, що ґрунтується на засадах системного, особистісно орієнтованого, суб'єктного і контекстного підходів та орієнтується на активізацію механізмів загального й професійного саморозвитку студентів, створює умови для самоорганізації навчально-професійної діяльності, виявлення й розвитку творчих можливостей особистості. Визначено принципи і педагогічні умови формування загальнопедагогічної компетентності майбутніх учителів у процесі вивчення педагогічних дисциплін. Розроблено модульно-варіантну технологію формування загальнопедагогічної компетентності майбутніх учителів, що забезпечує поетапний перехід студентів від навчальної діяльності академічного типу до квазіпрофесійної, а згодом до навчально-професійної з відповідною трансформацією орієнтовної основи професійних дій.

14.01.19.0164/0218U002222

Науково-методичне забезпечення навчання української літератури в старшій школі: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Фасола Анастасія Миколайівна. – ДР 0115U003076. УДК 37.035:37.016:821.161.2. 72 с.

Об'єкт дослідження: процес навчання української літератури в старшій школі (базовий рівень). Мета дослідження - розроблення науково-методичного забезпечення (змісту, методів, організаційних форм і засобів) навчання української літератури в старшій школі на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого і діяльнісного підходів. Дослідження здійснювалося за допомогою таких методів: а) теоретичних - системний аналіз літературознавчих, психолого-педагогічних, методичних джерел, нормативних освітніх документів, чинних програм, шкільних підручників і методичних посібників з проблеми дослідження з метою укладання поняттєвого апарату й визначення теоретико-методичних засад дослідження; метод теоретичного моделювання для розроблення методики навчання української літератури в старшій школі на засадах особистісно орієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів; б) емпіричних - діагностичні (анкетування, бесіди з учителями й учнями) та обсерваційні методи (спостереження за педагогічним процесом, відвідування уроків української літератури, аналіз усних і письмових відповідей, творчих робіт учнів) для з'ясування стану досліджуваної проблеми у шкільній практиці, вироблення критеріїв ефективності експериментальної методики; метод педагогічного експерименту (констатувальний і формувальний етапи); аналіз результатів експериментального навчання для одержання вірогідних кількісно-якісних характеристик його ефективності. Здобуті результати наукового дослідження: - розроблено й апробовано інноваційне науково-методичне забезпечення: а) концепцію літературної освіти в старшій школі, у якій зазначено ключові підходи до організації навчання української літератури: - побудова курсу літературної освіти на основі "читацькоцентричної парадигми вивчення літератури" (О. Ісаєва); - організація навчання української літератури на засадах діяльнісного, особистісно зорієнтованого, компетентнісного, культурологічного й аксіологічного підходів; - вивчення художнього твору на-

самперед як естетичного явища, форми суспільної свідомості, що репрезентує художній напрям певної епохи; - акцентування уваги вчителя й учнів на вагомості самостійного опрацювання тексту, оволодінні різноманітними читацькими стратегіями, діалогічними уміннями роботи з текстом, формуванні суб'єктності учня-читача, читацької компетентності, основою чого є організаційно-діяльнісні уміння; б) навчальну програму з української літератури для 10-11 класів (базовий рівень), у якій історія літератури трактується як історія пошуку форм і засобів відображення змін у світогляді і світосприйманні людини певної епохи, осмислення нею свого місця в суспільстві, прагнення гармонії зі світом і з самою собою; предметні знання і вміння розглядаються як засіб читацького й особистісного розвитку учня, при цьому акцент зроблено на формуванні його читацької суб'єктності; виокремлено діяльнісну лінію, що реалізується через системне формування загальнонавчальних умінь; в) підручник і хрестоматію з української літератури, у яких практично реалізуються ідеї Концепції літературної освіти в старшій школі. Підручник авторами розглядається як засіб самонавчання, формування читацької (предметної і загально навчальної) і ключових компетентностей, читацького й особистісного саморозвитку. Пріоритетними для навчальної книжки визначено завдання: допомогти учневі пізнати і зрозуміти: себе як особистість і читача; світ: навколишній і художнього твору (в авторській оцінці і судженнях героїв); своє місце у світі; по-друге, навчити самостійно здобувати і застосовувати знання, вибудовувати і здійснювати індивідуальну читацьку програму, розвивати критичне мислення, спробувати себе у різноманітних життєвих ролях, бути готовим постійно навчатися, змінюватися і пристосовуватися; по-третє, допомогти вчителю організувати навчання української літератури на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів; - створено й апробовано експериментальну методику навчання української літератури учнів 10 класу (базовий рівень) на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого і діяльнісного підходів, яка реалізована в підручнику "Українська література. 10 клас" (базовий рівень). Сутність методики полягає у створенні оптимальних умов для формування читацької (предметної і між-предметної) та ключових компетентностей (комунікативної, інформаційно-комунікаційної, уміння вчитися та ін.), становлення учня як суб'єкта читацького й особистісного саморозвитку. Це досягається: трансформацією змісту навчального матеріалу, типології, структури уроку, що забезпечує засвоєння вивченого на діяльнісній основі; зверненням до активних та інтерактивних методик і технологій навчання: проектних, дебатних, рольових тощо; оптимальним поєднанням колективної, парно-групової та індивідуальної діяльності учня; опертям на його суб'єктний досвід, акцентуванням уваги на виробленні організаційно-діяльнісних умінь. Сукупність означених методичних підходів забезпечує реальну участь школяра в освітньому процесі і сприяє формуванню його суб'єктності як основи компетентностей. - конкретизовано структуру читацької компетентності; введено до понятійного поля дефініцію "інформаційно-читацька компетентність"; обґрунтовано необхідність визначення читацької компетентності як предметної і загальнонавчальної, виокремлення у навчальній програмі наскрізної діяльнісної лінії; - сформовано перелік критеріїв оцінювання відповідності підручника української літератури засадам особистісно зорієнтованого і компетентнісного навчання: зміст підручника представляє письменника насамперед як особистість, а художній твір як естетичне явище; авторський текст і завдання спрямовують увагу учня на себе як особистість і читача, формують потребу в самонавчанні і самовдосконаленні, виробленні умінь керувати своєю читацькою діяльністю; у підручнику чітко сформульовано цілі вивчення навчально-

го матеріалу, визначено навчальний маршрут, подано рекомендації щодо організації навчальної діяльності та критерії оцінювання її результативності; передбачено можливість різних форм організації навчальної діяльності (індивідуальної, парної, групової, колективної) та ін.; - підготовлено рукописи концепції літературної освіти в старшій школі (1,0), навчальної програми "Українська література. 10-11 класи" (базовий рівень) (2,0), підручника "Українська література. 10 клас" (базовий рівень) (15,0), хрестоматії "Хрестоматія з української літератури. 10 клас" (базовий рівень) (15,0). Результати науково-дослідної роботи реалізовано також у двох навчальних програмах з української літератури для 10-11 класів (рівень стандарту і профільний рівень), створених науковими співробітниками відділу в складі робочої групи Міністерства освіти і науки України. Теоретична новизна дослідження полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад навчання української літератури в старшій школі з урахуванням визначених Державним стандартом підходів; розробленні й апробації методики навчання української літератури в старшій школі на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого і діяльнісного підходів; підготовці та впровадженні в процес навчання української літератури в 10 класі (базовий рівень) інноваційного науково-методичного забезпечення, розробленого з урахуванням освітніх завдань сучасної шкільної літературної освіти. Практична значущість науково-дослідної роботи. Результати дослідження спрямовані на підвищення якості шкільної літературної освіти шляхом вдосконалення організації процесу навчання української літератури в старшій школі на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого і діяльнісного підходів і можуть бути використані в процесі навчання української літератури в старшій школі, на курсах підвищення кваліфікації учителів-словесників ОППО, у викладанні фахових методик вищих педагогічних навчальних закладів різних рівнів акредитації. Про ефективність виконаної науково-дослідної роботи свідчать відповідність її результатів сучасним досягненням педагогічної, психологічної методичної наук і соціокультурним викликам часу; завданням сучасної шкільної літературної освіти щодо формування компетентного учня-читача; позитивні результати моніторингу впровадження експериментальної методики навчання української літератури в 10 класі (базовий рівень) загальноосвітніх навчальних закладів, довідки про впровадження результатів дослідження, видані експериментальними загальноосвітніми навчальними закладами. Соціальний ефект дослідження полягає в тому, що його практичні результати будуть спрямовані на підвищення якості шкільної літературної освіти, більш комфортної і результативної соціалізації школярів, формування творчого учня-читача з високим рівнем загальної культури, національної самосвідомості, активною громадянською позицією, високими загальнолюдськими і національними цінностями; підготовку конкурентоспроможного випускника, здатного навчатися протягом усього життя. Галузь використання - педагогіка, методика навчання (українська література), загальноосвітні навчальні заклади (старша школа), система вищої педагогічної та післядипломної педагогічної освіти.

14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія

14.01.19.0165/0418U000553

Вознюк Оксана Василівна. Педагогічна діяльність протестантських громад у контексті освітньо-виховних процесів в Україні (середина XIX - 30-ті рр. XX ст.): Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.12.2017.

УДК 37.013.2:[274:2-774](477)"1850/1940"(043.3). 206 с. – Бібліогр.: 325 назв.

Дисертація присвячена дослідженню педагогічної діяльності протестантських громад у контексті освітньо-виховних процесів в Україні середини XIX - початку XX ст. Проаналізовано тенденції освітньої діяльності протестантських громад на етапі їх духовної інституалізації у вітчизняному та зарубіжному суспільному просторі. Виявлено, що на становлення і розвиток протестантських освітньо-виховних ідей впливали реалії європейської Реформації та вітчизняних пошуків XVI - XVII ст. Як наслідок, започатковувались засади нового типу, де пріоритетним ставало увага до особистості дитини, розвитку її здібностей, формування морально-духовних цінностей. Вітчизняна наукова і освітня інтелігенція XIX ст. схвалювала педагогічні ініціативи протестантських громад, зокрема, щодо практики рідної мови, поширення елементарної освіти, друкованої літератури українською мовою. З'ясовано, що педагогічна діяльність протестантських громад полягала також в широкій роботі серед дітей та молоді, з молодими батьками. Встановлено, що у навчальній та виховній роботі важливою була мораль, яка проголошувала головними чеснотами працю, ініціативність, залучення до активного суспільного життя, усвідомлення власної гідності, поваги до ближнього, готовність до допомоги, любов до рідної землі.

14.01.19.0166/0418U000568

Мурована Ірина Володимирівна. Розвиток дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині (остання чверть XX - початок XXI століття): Дис... к.пед.н. /Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 18.01.2018.

УДК 793.3 - 053.4 "(477. 65)" 19.../...20. 288 с. – Бібліогр.: 217 назв.

Об'єкт дослідження - розвиток дитячої хореографічної освіти в Україні; предмет дослідження - особливості розвитку та формування змісту дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині (остання чверть XX - початок XXI століття); мета дослідження - виявити та узагальнити особливості історико-педагогічного аналізу на основі розвитку дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині останньої чверті XX - початок XXI століття; методи дослідження: історико-структурний метод, за допомогою якого забезпечено розробку структури дослідження, здійснено аналіз суспільно-економічних та соціокультурних передумов розвитку дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині; метод систематизації і теоретичного узагальнення досліджуваного матеріалу, який дав змогу узагальнити розвиток дитячої хореографічної освіти у зазначений період; компаративний метод, що уможливив зіставлення, порівняння та виокремлення загального й особливого в розвитку дитячої хореографічної освіти в окреслений період; контент-аналіз наукових джерел, періодичних видань, програмно-методичної літератури та державних нормативних документів; ретроспективний аналіз і синтез архівних та сучасних друкованих джерел із досліджуваної проблеми, який дав змогу простежити в динаміці розвиток дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині останньої чверті XX - початок XXI століття; педагогічне спостереження (безпосереднє, опосередковане, сконцентроване) за процесом розвитку досліджуваного феномена; наукова новизна дослідження полягає у тому, що: - вперше: на основі історико-педагогічного аналізу виявлено і узагальнено особливості розвитку дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині останньої чверті XX - початку XXI століття; проаналізовано зміст навчальних програм з хореографічних дисциплін для навчальних закладів та поза-шкільних виховних закладів естетичного спрямування; сха-

рактизовано особливості розвитку дитячої хореографічної освіти на Кіровоградщині в період реформування, перебудови та модернізації освітньої галузі; обґрунтовано зміст, форми і методи організації навчально-виховного процесу та культурно-просвітницької діяльності дитячих хореографічних колективів Кіровоградщини; узагальнено діяльність обласного загальноосвітнього навчально-виховного комплексу гуманітарно-естетичного профілю (гімназії-інтернату-школи мистецтв) м. Кіровоград.

14.01.19.0167/0418U000579

Чепурна Людмила Георгіївна. Становлення та розвиток навчальної книги для розумово відсталих дітей в Україні (1917-2000 рр.):

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 31.01.2018.

УДК 376-056.36.091.3"1917/2000"(091)(043.3).

195 с. – Бібліогр.: 235 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене цілісному історико-педагогічному аналізу процесу становлення та розвитку навчальної книги для розумово відсталих дітей в Україні. Виділені та обґрунтовані етапи розвитку навчальної книги для дітей з інтелектуальними порушеннями в Україні. Визначено суспільно-політичні, соціально-економічні та організаційно-педагогічні чинники, що впливали на процес теорії і практики становлення та розвитку спеціального шкільного підручника. Висвітлені суперечності й особливості розвитку змісту шкільних підручників у визначених етапах та перспективні шляхи їх подальшого вдосконалення. З'ясована інноваційна роль українських дефектологів у становленні та розвитку підручників для допоміжної школи.

14.01.19.0168/0418U000709

Кривохижа Ірина Валентинівна. Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх фахівців музичного мистецтва у сучасній Польщі:

Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 05.04.2018.

УДК 378.147.091.2:78.

339 с.: 4 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 295 назв.

Об'єкт дослідження - професійна підготовка фахівців музичного мистецтва у системі вищої освіти Польщі; предмет дослідження - організаційно-педагогічні засади професійної підготовки фахівців музичного мистецтва у Польщі; мета дослідження - на основі наукового аналізу виявити та узагальнити організаційно-педагогічні засади професійної підготовки фахівців музичного мистецтва у сучасній Польщі, охарактеризувати її особливості та визначити можливості використання позитивних ідей польського досвіду в Україні; методи дослідження - для розв'язання поставлених завдань і реалізації дослідження було використано комплекс загальнонаукових методів: теоретичні: аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, систематизація, класифікація, порівняння - для організації процедури наукового мислення, теоретичного аналізу й узагальнень, які стали основним засобом вивчення науково-педагогічних та мистецтвознавчих джерел, що дозволило визначити етапи й здійснити періодизацію розвитку професійної музичної освіти у Польщі; емпіричні: історико-компаративістський - для вивчення, зіставлення й узагальнення взаємодії та взаємовпливів української та польської системи підготовки фахівців-музикантів, який забезпечив розробку структури дослідження; наукова новизна та теоретична значущість одержаних результатів дослідження полягає у тому, що: вперше здійснено аналіз організаційно-педагогічних засад підготовки майбутніх фахівців музичного мистецтва у Польщі, сутність яких виявля-

ється у впровадженні сучасних підходів та принципів організації підготовки фахівців-музикантів, використанні системи європейських рамкових кваліфікацій, розширенні у професійній підготовці фахової складової, запровадженні інноваційних технологій, форм і методів організації навчального процесу.

14.15 Система народної освіти

14.01.19.0169/0218U002221

Науково-методичне забезпечення навчання природознавства в старшій школі: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Ільченко Віра Романівна. – ДР 0115U003075. УДК 371.09.

66 с.

За 2017 рік співробітниками відділу: узагальнено теоретико-експериментальну роботу з підтем дослідження та впроваджено її результати в практику шкіл та ВНЗ; доведено в процесі експерименту та впровадження ефективність розроблених навчальної програми з інтегрованого курсу "Природознавство" для учнів 10-11 класу, підручника "Природознавство-11" та методичного посібника для вчителів "Методика навчання природознавства в старшій школі", втілення в них інтегрованого, особистісно-орієнтованого і діяльнісного підходів у навчанні та сприяння підвищенню ефективності засвоєння учнями знань про об'єкти і явища природи в довкіллі; оволодіння більшістю учнів експериментальних класів природничо-науковою компетентністю як здатністю оперувати базовими закономірностями природи; формування у старшокласників цілісних знань про природу та природничо-наукової картини світу, сформованості образу природи як основи життєствердного національного образу світу, наукового мислення; написано підручники: "Фізика"-9 (авт. Гуз К.Ж., Ільченко О.Г.) і "Хімія"-9 (авт. Коваленко В.С., Ляшенко А.Х., Стець Н.П.), які мають гриф МОН та "Біологія"-9 (авт. Гриньова М.В., Гринюк О.С.), які є складовими системи підручників до освітньої галузі "Природознавство", що обумовлюють формування образу природи і природничо-наукової компетентності учнів та є основою наступності під час вивчення інтегрованих курсів у 10-11 класах; опубліковано науково-публіцистичне видання "Письма из Педагогического ликбеза или Грамматика любви" – 304 с. Укладачі: В.Р. Ільченко, В.О. Продаєвич. У змісті книги подані актуальні для виконання НДР публікації "Педагогічні засади ефективного навчання природознавства в загальноосвітній школі", "Про життєствердний образ світу учня і його компетентності" та ін. Упродовж 2017 року здійснено впровадження результатів науково-дослідної роботи, підготовлено до видання такі планові рукописи: навчальну програму з інтегрованого курсу: "Природознавство" для 10-11 кл. (авт. Ільченко В.Р., Гуз К.Ж., Ільченко О.Г., Гринюк О.С., Ляшенко А.Х.); підручника "Природознавство-11" (авт. Ільченко В.Р., Гуз К.Ж., Ільченко О.Г., Гринюк О.С., Ляшенко А.Х.); методичного посібника для вчителів "Методика навчання природознавства в старшій школі" (авт. Ільченко В.Р., Гуз К.Ж., Ільченко О.Г., Гринюк О.С., Ляшенко А.Х.). Взяття участь у: 5 науково-практичних конференціях міжнародного та всеукраїнського рівнів (Київ, Полтава, Кременчук, Дніпро), організовано і проведено 1 Всеукраїнську науково-практичну конференцію з теми дослідження. За результатами проведеного у 2017 році дослідження співробітниками відділу опубліковано 14 статей і 9 тез.

14.01.19.0170/0218U002223

Науково-методичне забезпечення поглибленого навчання інформатики в основній школі: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної

академії педагогічних наук України; Керівник Ляпинський Віталій Васильович. – ДР 0115U003077. УДК 371:372:378.

62 с.

За результатами проведення етапу дослідження виконавцями науково-дослідної роботи було визначено основні методи, прийоми і техніки, які ефективні на уроках поглибленого вивчення інформатики в основній школі, зокрема виокремлено метод проблемних ситуацій, метод проєктів "мікрофон", "акваріум" і отримані дані щодо визначення доцільності їх застосування; сформовано підходи до формування змісту методичних посібників, а саме: доступність для реалізації максимальною частиною вчителів, можливість адаптування до різних комплектацій апаратно-програмного забезпечення, явне визначення можливості застосування методичних прийомів і технік за різних умов навчання (кількісний склад навчальних груп, наявність спеціфічного матеріального і кадрового забезпечення тощо); підтверджено застосовність усталених принципів формування змісту підручників і методичних посібників: принципу виховного навчання, принципу науковості і доступності, принципу системності навчання, принципу свідомого засвоєння знань і розумової активності, принципу наочності, принципу зв'язку навчання з життям, принципу внутрішнього предметних і міжпредметних зв'язків, принципу урахування індивідуальних особливостей учнів; виокремлено проблемні питання, пов'язані з формуванням і реалізацією оновлених змісту і структури інформатичної освіти в процесі поглибленого вивчення інформатики в основній школі. На основі отриманих теоретично висновків розроблено рукопис підручника з інформатики для 9-го класу за програмою поглибленого вивчення інформатики для 8-9 класів, розроблено рукопис методичного посібника "Інформатика 9", підготовлено матеріали для внесення змін до навчальної програми.

14.01.19.0171/0218U002228

Проектування змісту профільного навчання технологій у старшій школі: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Тарара Анатолій Михайлович. – ДР 0115U003082. УДК 371.035.3.

53 с.

Завершено експериментальне апробування змісту розроблених навчальних програм та посібників у навчальному процесі старшої профільної школи. Виконано кількісний та якісний аналіз результатів формувального експерименту, здійснено їх узагальнення. За результатами експериментального апробування розроблених матеріалів скориговано наукове обґрунтування проектування змісту профільного навчання технологій та спроектований зміст. За результатами дослідження підготовлено рукопис монографії.

14.01.19.0172/0218U002230

Теорія і технології управління загальноосвітніми навчальними закладами як активними соціально-педагогічними системами: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Калініна Людмила Миколаївна. – ДР 0115U003084. УДК 371.20:351.851.

68 с.

На узагальнювально-впроваджувальному етапі науково-дослідної роботи методологічно обґрунтовано теорію державно-громадського управління активними складноорганізованими соціоекономічними системами, концепцію ядра теорії, закономірності, аксіоми, принципи управління на засадах синергетики; з'ясовано стан впровадження механізмів державного управління ЗСО як систему-конфігуратор, яка регулює потоки системи ЗСО, зміна яких детермінує рівні системи ЗСО, і знаходить прояв в сукупності матеріальних

та ідеальних компонентів - цільового (сервісного щодо надання якісної освіти та рівного доступу до неї замовників освіти), нормативно-правового (регламентація взаємодії суб'єктів управління, громадського самоврядування та замовників освіти на партнерській та довірчо-діалогічній основі, засадах теорії людиноцентризму (В. Кремень), системології, синергетики), організаційного (процедури ухвалення управлінських рішень в управлінському циклі, запровадження комплексного організаційного механізму управління та організаційної культури та учасників взаємодії), інформаційного (система інформаційно-аналітичного забезпечення управління та моніторингу якості освіти), мотиваційного (як засіб "перетворення руху" - управлінської енергії суб'єктів взаємодії в енергію суб'єктів керованої системи для досягнення мети та рух механізмів управління); обґрунтовано тенденції державно-громадського управління закладами освіти як активними складноорганізованими соціоекономічними системами; проаналізовано способи та форми організації профільного навчання в закладах освіти сільської місцевості та визначено особливості профільного навчання в освітньому окрузі. Одержані наукові та практичні результати подано в рукописах двох монографій "Управління загальноосвітніми навчальними закладами як активними системами: моделі та механізми" (14,0), "Варіативність форм організації профільного навчання в сільській місцевості: теорія і практика" (5,0), рукописі практичного посібника "Громадсько-активні школи: управління та механізми розвитку" (6,0).

14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка

14.01.19.0173/0418U000930

Савченко Людмила Леонідівна. Підготовка майбутнього вихователя до патріотичного виховання дітей дошкільного віку в Україні (1985 - 2012 рр.): Дис... к.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 25.06.2018.

УДК 378.011.3-051:373.2.035(477)"1985/2012"(043.5).

172 с.: 3 табл. – Бібліогр.: 210 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню організації процесу підготовки майбутнього вихователя до патріотичного виховання дітей дошкільного віку в Україні (1985 - 2012). Обґрунтовано суспільно-політичні, соціально-економічні та культурні умови підготовки вихователів до патріотичного виховання дошкільників у педагогічних закладах вищої освіти України досліджуваного періоду. Визначено основні етапи у підготовці майбутніх вихователів до патріотичного виховання дітей дошкільного віку в Україні (1985 - 2012). Розкрито науково-методичні основи змісту та педагогічного інструментарію підготовки майбутніх вихователів до патріотичного виховання дітей дошкільного віку у досліджуваний період.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.01.19.0174/0518U000296

Нищета Володимир Анатолійович. Методика формування риторичної компетентності учнів основної школи в процесі навчання української мови: Дис... д.пед.н. /Херсонський державний університет. – Захищена 30.11.2018.

УДК [373.5.16:811.161.2]:808.5(043).

428 с.: 33 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 640 назв.

Розроблено, обґрунтовано й експериментально перевірено методику формування риторичної компетентності учнів

основної школи в процесі навчання української мови; схарактеризовано поняття риторичної компетентності та її компоненти; досліджено психолого-педагогічні, лінгвістичні й лінгводидактичні чинники формування риторичної компетентності з урахуванням особливостей шкільної мовної освіти. Описано філософський, культурологічний, соціологічний, педагогічний, психологічний, лінгвістичний, риторичний аспекти дослідно-експериментального навчання української мови; обґрунтовано доцільність реалізації риторичного аспекту української мови; визначено лінгводидактичні засади формування риторичної компетентності (методологічні підходи, зокрема, риторичний підхід у шкільній мовній освіті, принципи шкільної риторичної мови, методи, прийоми, засоби); репрезентовано інноваційні технології риторизації.

14.01.19.0175/0418U000530

Шпіца Роксолана Ігорівна. Формування мистецьких знань учнів 7-8 класів на інтегрованих уроках музики: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.12.2017.

УДК 37.016:78 (043.3).

259 с.: 12 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

Дисертацію присвячено проблемі формування мистецьких знань учнів 7-8 класів на інтегрованих уроках музики в загальноосвітній школі. Розглянуто стан проблеми, з'ясовано сутність феномена "знання", дано визначення поняттю "мистецькі знання учнів 7-8 класів", окреслено основні напрямки розгляду мистецьких знань, висвітлено їх зміст та структуру. Окреслено специфіку інтегрованого уроку музики як умови успішного засвоєння мистецьких знань та розкрито його педагогічний потенціал. Проаналізовано методичне забезпечення дисциплін "Музичне мистецтво" / "Мистецтво" та вивчено педагогічний досвід вчителів-практиків. Розроблено діагностичний інструментарій констатувального експерименту, обґрунтовано критерії, показники та визначено рівні сформованості мистецьких знань учнів 7-8 класів. Теоретично обґрунтовано організаційно-методичну модель формування мистецьких знань учнів. Систематизовано та узагальнено хід та результати педагогічного експерименту; здійснено перевірку та оцінку ефективності розробленої авторської методики.

14.01.19.0176/0418U000575

Васильюк Оксана Сергіївна. Методика реалізації міжпредметних зв'язків з українською літературою у навчанні історії учнів 8-9 класів: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 10.01.2018.

УДК 373.5:94 (477).

297 с.: 7 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

У дисертації проаналізовано різні підходи до реалізації міжпредметних зв'язків української літератури та історії на бінарному уроці в системі інтегрованого навчання; визначено особливості використання міжпредметних зв'язків історії з українською літературою в умовах компетентно орієнтованого навчання, з урахуванням розвитку усіх складових предметної історичної компетентності. У дослідженні теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність застосування авторської методики реалізації міжпредметних зв'язків, охарактеризовано її особливості та компоненти. Розроблено методичні умови застосування міжпредметних зв'язків, за яких ефективно покращується в учнів 8-9 класів історична компетентність в умовах компетентного підходу та міжпредметної інтеграції.

14.01.19.0177/0418U000581

Скриннік Наталія Володимирівна. Методи-

ка навчання української літератури учнів 5-6 класів з використанням хмарних технологій:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 30.01.2018.

УДК 37.016:821.161.2]:004(043.3).

324 с. – Бібліогр.: 483 назви.

Дисертація присвячена теоретико-експериментальному дослідженню ефективної методики навчання української літератури учнів 5-6 класів у інноваційному хмаро орієнтованому середовищі. У роботі виокремлено та описано рівні й критерії сформованості художньо-читацької компетентності, яка стала ключовим предметом вимірювання. У дослідженні запропоновано концептуальну модель навчання української літератури в ХОНС; розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено методичний комплекс на її основі, який синтезував адаптовані традиційні та новітні прийоми, форми, типи уроків. Експериментально було підтверджено гіпотезу, що дана методика сприяє поглибленому діалогу з автором, ліричними героями та іншими читачами; покращує образне, творче й критичне мислення школярів; підвищує читацько-пізнавальні інтереси; урізноманітнює способи взаємодії під час навчання літератури; розширює шляхи розвитку особистості та її етнідентифікації.

14.01.19.0178/0418U000587

Ван Сює. Формування звукообразних уявлень молодших школярів у процесі фортепіанного навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 30.01.2018.

УДК 378.4.091.33:785 (510+477).

235 с.: 15 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

У дослідженні актуалізовано проблему формування звукообразних уявлень молодших школярів спеціалізованих музичних закладів у процесі фортепіанного навчання. Звернення до цієї теми зумовлено модернізацією музичної освіти Китаю, пріоритетним завданням якої стало посилення художньо-естетичної спрямованості навчання молодих музикантів, оволодіння необхідними навичками в галузі інструментального виконавства шляхом осмислення і узагальнення надбань, накопичених кращими музикантами-виконавцями минулих часів й сучасності. На основі узагальнення естетико-філософської, мистецтвознавчої і психолого-педагогічної літератури здійснено термінологічний аналіз поняття "звукообразні уявлення" та розкрито його зміст. У дослідженні воно характеризується як інтегративна єдність музично-слухових і рухових елементів, здатних змінюватися й удосконалюватися в процесі музичної діяльності за умов спеціальних педагогічних впливів. Доведено, що до роботи над втіленням образно-художнього змісту музичного твору долучаються три види звукообразних уявлень: конкретної звукової фактури (ладо-гармонічні, ритмічні, гармонічні), асоціативні (ідейно-емоційно-образні) та "технічні" (моторні). Відповідно формування звукообразних уявлень характеризуються процесуальністю та послідовністю і здійснюється за чотирма фазами: установка на цілісне естетичне засвоєння звуків; естетичне сприйняття звуків відповідно до їх складності; злиття емоційно-чуттєвої активності і процесу звукоутворення; катарсис та оцінка звукових образів. Крізь призму аксіологічного, особистісно-орієнтованого, і творчодіяльницького підходів побудовано компонентну структуру звукообразних уявлень у процесі навчання гри на фортепіано молодших школярів, яка представляє єдність мелодійного, темброво-динамічного, артикуляційного, метроритмічного та формоутворювального компонентів. Розроблено методику формування звукообразних уявлень молодших школярів у процесі навчання гри на фортепіано, яка

забезпечувалася трьома взаємозв'язаними етапами, кожен з яких передбачав поступове формування всіх компонентів звукообразних уявлень, впровадження розроблених педагогічних умов і принципів, форм та методів роботи з учнями.

14.01.19.0179/0418U000596

Строгаль Тетяна Юріївна. Формування емоційно-естетичного досвіду підлітків на уроках музики: Дис... к.пед.н./Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 13.02.2018.

УДК 37.016:78]:[159.942+17.022.1 (043.3).

260 с.: 38 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Дисертацію присвячено проблемі формування емоційно-естетичного досвіду підлітків. Основу теоретичного дослідження складає методологічне осмислення провідної педагогічної умови - застосування субкультурного контексту уроку музики, яка отримала в роботі ключове формотворче значення у формуванні емоційно-естетичного досвіду підлітків на уроках музики. Практичний концепт розкривається завдяки використанню педагогічного потенціалу арт-терапевтичного комплексу методів, його застосування в навчальному процесі під час опанування підлітками музичним мистецтвом на уроках в загальноосвітній школі. Це дозволяє досягти мети, що полягає у формуванні емоційно-естетичного досвіду засобами активізації гедоністичного фактору музично-слухацьких потреб підлітків. Дослідницьким шляхом було досягнуто поглиблення естетичного сенсу в бінарній сутності емоційно-естетичного досвіду через його поширення під час спілкування з кращими зразками музичного мистецтва різних стилів та напрямів - від доступних молоді до більш складних, естетично значущих зразків з метою збагачення емоційного досвіду до аксіологічного рівня. Зважаючи на соціально-психологічне розмежування за різними субкультурними спрямуваннями, розроблено педагогічний арт-терапевтичний методичний комплекс для створення можливості досягнення природного музично-емоційного комфорту.

14.01.19.0180/0418U000608

Бублей Тетяна Анатоліївна. Методика диференційованого навчання фізичних вправ учнів основної школи з відхиленнями у стані здоров'я: Дис... к.пед.н./Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 02.03.2018.

УДК 373.5.091.33-056.26:796.012.6 (043.3).

201 с.: 21 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертація присвячена проблемі диференціації фізичних навантажень під час навчання фізичних вправ учнів 5-9 класів з відхиленнями у стані здоров'я. Встановлено, що освітні завдання на уроках фізичної культури учнів спеціальної медичної групи реалізуються недостатньо. Вивчено практичний досвід організації уроків фізичної культури, особливості захворюваності, психофізичний та мотиваційний стан учнів середнього шкільного віку, які віднесені до спеціальної медичної групи. Розроблено методику диференційованого навчання фізичних вправ учнів основної школи з відхиленнями у стані здоров'я, що базується на основі урахування рухових протипоказань, індивідуально-типологічних особливостей психофізичного розвитку та інтересу школярів у процесі реалізації освітньо-рухових завдань та підтверджено її ефективність. Запропоновано структуру оцінювання навчальних досягнень з фізичної культури учнів 5-9 класів, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи). Визначено критерії оцінювання рухово-оздоровчих досягнень учнів середніх класів, які мають відхилення у стані здоров'я, на уроках фізичної культури.

14.01.19.0181/0418U000609

Марущак Мар'ян Осипович. Методика оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи в процесі занять футболом: Дис... к.пед.н./Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 02.03.2018.

УДК 373.5.091.26:796.332/.333(043.3).

210 с.: 11 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

Дослідження присвячено проблемі контролю навчальних досягнень учнів основної школи в процесі навчання футболу. Розкрито динаміку показників фізичного стану, загальної та спеціальної фізичної підготовленості школярів 5-9 класів у процесі занять футболом. Визначено інформаційно значущі показники фізичного стану для спеціальної рухової підготовленості учнів середніх класів під час вивчення футболу. Розроблено прогнозовані (можливі) індивідуальні норми оцінки навчальних досягнень у футболі на основі математичних моделей у вигляді регресійних рівнянь. Запропоновано "Електронний журнал з фізичної культури учнів основної школи (варіативний модуль "Футбол)" для оцінювання успішності школярів у процесі занять футболом. На прикладі оцінювання успішності учнів 5-9 класів на уроках фізичної культури в процесі вивчення модуля "Футбол" обґрунтовано систему педагогічного контролю навчальних досягнень учнів основної школи з інших модулів навчальної програми з фізичної культури.

14.01.19.0182/0418U000658

Ян Янчі. Методика навчання гри на саксофоні учнів-початківців закладів позашкільної спеціалізованої освіти: Дис... к.філос.н./Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 14.03.2018.

УДК 378.011.3 - 051:784]: 373.3(043.3).

205 с.: 13 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі удосконалення методики навчання гри на саксофоні учнів-початківців у закладах мистецької освіти першого ступеня. Розроблено та експериментально перевірено методику навчання гри на саксофоні у навчальному духовому ансамблі з початку занять учнів. Встановлено, що ефективною формою навчання учнів-початківців у класі саксофона в умовах ранньої адаптації до музичного навчання поряд з індивідуальними заняттями, є колективне музикування. У дослідженні виділено структурні компоненти музичного навчання учнів-саксофоністів, а саме: потребова - пізнавальний, операційно - технологічний, регулятивно - оцінний. Доведено, що ефективність навчання в умовах ранньої адаптації до музичного навчання ґрунтується на методологічних підходах - компетентнісному та кооперовано-діяльнісному; залежить від забезпечення відповідних педагогічних принципів, умов, форм та методів навчання. Розроблено, теоретично обґрунтовано і експериментально перевірено модель музичного навчання учнів-саксофоністів на засадах ранньої адаптації, яка наочно описує цей процес та складається з поєднання основних його елементів, які впроваджуються на трьох етапах дослідження: аналітико-підготовчому, змістовно-рефлексивному та виконавсько-творчому. Ефективність методики навчання гри на саксофоні учнів мистецьких навчальних першого ступеню в умовах ранньої адаптації підтвердилася математико-статистичною перевіркою (за критеріями Кохрена та Фішера).

14.01.19.0183/0418U000726

Котлярчук Галина Йосипівна. Виховання в учнів основної і старшої школи дбайливого ставлення до природи в процесі вивчення

української літератури: Дис... к.пед.н. /Інститут проблем виховання НАПН України. – Захищена 27.03.2018.

УДК 373.5016:821.161.2].015.31:502/504.

295 с.: 25 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 0 назв.

У дисертаційному дослідженні здійснено теоретичний аналіз поняттєво-термінологічного апарату дослідження, актуалізовано змістові характеристики базових дефініцій, уточнено сутність провідного поняття дослідження "дбайливе ставлення до природи". Схарактеризовано структурні компоненти, критерії та показники, визначено рівні вихованості в учнів основної і старшої школи дбайливого ставлення до природи. Теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методику виховання в учнів основної і старшої школи дбайливого ставлення до природи в процесі вивчення української літератури та педагогічні умови її ефективної реалізації.

14.01.19.0184/0418U000764

Терещенко Світлана Веніамінівна. Розвиток креативності підлітків на інтегрованих уроках музики: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 16.05.2018.

УДК 373.5.091.33-026.15:78 (043.5).

250 с.: 9 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 280 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено проблемі розвитку креативності підлітків на інтегрованих уроках музики. У дисертації здійснена аналітика наукової літератури з питань дослідження, опрацьовані теоретико-методологічні підвалини феномена креативності, розкрито стан проблеми творчого розвитку особистості школяра-підлітка засобами мистецтва в гуманітарно-педагогічному знанні. Визначено та обґрунтовано сутність і структуру креативності учнів-підлітків у вимірах холистсько-емерджентного, особистісно-діяльнісного, праксіологічного, компетентнісного, інтегрованого та середовищного підходів. Вивчено питання інтегрованого навчання з позиції розвивального потенціалу інтегрованих уроків музики через створення евристичного художньо-освітнього середовища. Оновлено зміст методичного забезпечення інтегрованих уроків музики, спрямованих на розвиток креативності школярів-підлітків. Розроблено та теоретично обґрунтовано організаційно-методичну модель розвитку креативності підлітків на інтегрованих уроках музики. Експериментально перевірено та результативно підтверджено ефективність створеної методики, яку було впроваджено у освітній процес закладів загальної освіти країни.

14.01.19.0185/0418U000812

Бойченко Артем Васильович. Формування рухових здібностей учнів 8-9 класів у процесі занять футболом з використанням інноваційних технологій: Дис... к.філол.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 30.05.2018.

УДК 373.5.016.796.332(043.5).

237 с.: 16 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

Об'єкт дослідження - процес фізичного виховання учнів 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Мета дослідження - теоретично обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити методику формування рухових здібностей учнів 8-9 класів у процесі занять футболом з використанням інноваційних технологій. Методи дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше: визначено динаміку показників фізичної підготовленості та функціонального стану організму учнів 8-9 класів загальноосвітніх

навчальних закладів; обґрунтовано та розроблено річну програму занять "Футбол дітям" для учнів 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, яка базується на використанні оптимальних співвідношень специфічних і неспецифічних засобів підготовки; визначено позитивні зміни параметрів функціональної, фізичної, технічної підготовленості учнів 8-9 класів із застосуванням інноваційних технологій; теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методику формування рухових здібностей учнів 8-9 класів у процесі занять футболом з використанням інноваційних технологій. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх впровадження в процес занять фізичними вправами учнів 8-9 класів. Обґрунтовані в процесі наукових пошуків кількісні параметри фізичної, технічної підготовленості можуть застосовуватися для оптимізації інтегральної підготовки учнівських команд з футболу до участі в змаганнях різного рівня. Розроблена методика формування рухових здібностей учнів 8-9 класів у процесі занять футболом з використанням інноваційних технологій дозволяє підвищити ефективність процесу навчання на уроках фізичної культури завдяки застосуванню методів наочності та спеціальних комплексів фізичних вправ. Матеріали таблиць, практичні рекомендації та висновки можна застосовувати в освітньому процесі закладів вищої освіти, вищих училищ фізичної культури. Основні положення, висновки та результати дослідження впроваджено: в освітній процес учнів низки навчально-виховних закладів м. Харкова, Маріуполя.

14.01.19.0186/0418U000828

Лі Лань. Формування художнього сприйняття підлітків у процесі фортепіанного навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 13.06.2018.

УДК 378.016:780.616.432.

216 с.: 11 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 406 назв.

У дослідженні актуалізується проблема формування художнього сприйняття підлітків у процесі фортепіанного навчання. Автором проаналізовано погляди представників різних галузей знань на зазначену проблему, розкрито сутність художнього сприйняття, визначено критерії, показники, рівні сформованості досліджуваної якості. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено поетапну методику формування художнього сприйняття підлітків у процесі фортепіанного навчання, в основу якої покладено розроблені принципи саморегуляції, інформаційності, контекстності, асоціативності художнього сприйняття та співвідношення емоційного і раціонального логічного та художнього сприйняття, а також педагогічні умови, що позитивно впливають на формування художнього сприйняття підлітків (метафоричне осмислення художньої реальності, розвиток творчої самостійності підлітків, єдність естетичного та етичного в процесі формування художнього сприйняття). Методика реалізується за трьома етапами: відтворювально-наслідувальним, інтеграційно-збагачувальним та самостійно-інтерпретаційним, протягом яких впроваджувалися мотиваційні, пояснювально-ілюстративні, пізнавальні, ігрові та спеціальні (художньої творчості, художньої змістовності, художнього контролю, художнього збагачення, художнього наведення) методи навчання.

14.01.19.0187/0218U002220

Формування змісту профільного навчання в єдності його інваріантної і варіативної складових: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Васківська Галина Олексіївна. – ДР 0115U003074.

УДК 371.1.013.

64 с.

У процесі реалізації теми наукові співробітники відділу дидактики поставлені завдань виконали: узагальнено та систематизовано теоретичні висновки дослідження змісту профільного навчання в єдності його інваріантної та варіативної складових; розроблено та апробовано концептуальну модель формування змісту профільного навчання в єдності його інваріантної і варіативної складових; експериментально перевірено ефективність: а) концептуальної моделі формування змісту профільного навчання в єдності інваріантної і варіативної складових; б) розробленої структурно-функціональної моделі формування варіативного компонента змісту освіти; в) моделі проектування змісту профільного навчання на основі метапредметного підходу; г) концептуальної моделі формування змісту профільного навчання на аксіологічних засадах; обґрунтовано перспективи впровадження аксіологічних засад у зміст освіти старшої школи для підвищення якості профільної підготовки майбутніх випускників; систематизовано дидактичні умови реалізації моделі проектування змісту профільного навчання в єдності його інваріантної і варіативної складових на основі метапредметного підходу; узагальнено та впроваджено результати дослідження щодо реалізації інтегративного підходу до формування змісту профільного навчання в єдності інваріантної та варіативної складових; розроблено методичні рекомендації щодо формування краєзнавчої компетентності в учнів старшої школи; здійснено моніторинг функцій, визначено роль, схарактеризовано призначення аудіовізуальних засобів у формуванні змісту профільного навчання в єдності його інваріантної і варіативної складових; підготовлено рукописи колективної монографії "Формування змісту профільного навчання: теоретико-методологічний аспект" та посібника "Конструювання і реалізація змісту профільного навчання: особистісно орієнтований підхід"; здійснено моніторинг упровадження результатів дослідження; упорядковано і видано неперіодичний збірник наукових праць відділу дидактики "Дидактика: теорія і практика" (13,58 обл.-вид. арк.). Усього за звітний період науковці відділу дидактики опублікували 49 праць, у т.ч.: 1 – монографія, 1 – навчальна програма (сайт МОН України); 12 – статті у фахових виданнях України; 23 – статті у наукових виданнях України; 5 – публікації у наукових виданнях інших держав; 7 – наукові тези. Публікації видруковано у виданнях, що входять до наукометричних баз даних: 2 – Scopus; 3 – Web of Science; 6 – Google Академія; 8 – Index Copernicus; 1 – CiteFactor; 6 – РИНЦ; 2 – PBL; 2 – MNISW (11 pkt); 2 – EBSCO, 2 – PubMed / Medline. Підготовлено й упроваджено 38 електронних ресурсів (1 – офіційний сайт МОН України; 37 – Електронна бібліотека НАПН України). Завантажень з Електронної бібліотеки НАПН України – 4367. Усього – 8600. Розміщено ресурсів – 230, у т.ч. 37 у 2017 році. Переглядів ресурсів сайту відділу дидактики – 35 297; хостів – 12 087; відвідувачів – 14 141; найактивніші відвідувачі на 07.12.2017 з таких країн: Україна (50,60%), Німеччина (27,50%), Росія (14,60%), США (2,90%), Японія (2,20%); усього країн – 64); Упродовж січня-листопада 2017 р. у соціальній мережі Facebook оприлюднено 32 події відділу дидактики. Інформування охоплено майже 4450 осіб. Майже 780 користувачів Facebook уподобали сторінку відділу дидактики. Топ-5 шанувальників сторінки склали користувачі з України, Росії, Польщі, США і Канади. Співробітники відділу взяли участь у 30 масових заходах (з них: 1 – захід, внесений до плану роботи НАПН України; 5 – Інституту педагогіки), у т.ч.: 11 міжнародних конференцій; 5 – в установах інших країн (Польща – 2, Росія – 2, Білорусь – 1), 6 – в установах України; 10 – заходів всеукраїнського рівня; 9 – заходів локального рівня. Середній індекс цитувань науковців відділу – h4,375 (у т.ч.:

Васьківська Г.О. – 6; Кизенко В. І. – 7; Барановська О. В. – 5; Косянчук С. В. – 5; Кравчук О. П. – 1; Трубочева С. Е. – 6; Чорноус О. В. – 2; Доброскок І. І. (0,5 ст., сумісник) – 3). Усі науковці представлені у системі "Бібліометрика української науки". Кількість зарубіжних видань, у яких науковці беруть участь як рецензенти, – 4.

14.01.19.0188/0218U002231

Науково-методичне забезпечення компетентісно орієнтованого навчання математики в старшій школі на профільному рівні: Звіт / Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України; Керівник Бурда Михайло Іванович. – ДР 0115U003085. УДК 373.1:51 (075).

53 с.

Встановлено, що компетентісно орієнтований підхід до відбору змісту й організації навчання математики в старшій школі на профільному рівні передбачає реалізацію методикою навчання основних функцій математичної освіти (власне математична освіта, освіта за допомогою математики, спеціалізуюча) та врахування особливостей компонентів навчальної діяльності учнів (мотиваційного, змістового, процесуально-операційного, прогностичного, рефлексивно-оцінного). З'ясовано складові компетентностей учнів. Обґрунтовано, що успішне формування математичної і ключових компетентностей потребує посилення прикладної спрямованості змісту математики. Визначено відповідні психолого-дидактичні і методичні вимоги до відбору змісту математики, дотримання яких забезпечує прикладну спрямованість навчання. Розроблено зміст, методи і засоби компетентісно орієнтованого навчання математики в старшій школі з урахуванням сучасних досягнень дидактики і психології.

14.29 Спеціальні школи. Дефектологія

14.01.19.0189/0418U000774

Брушневська Ірина Миколаївна. Формування комунікативного компонента мовленнєвої діяльності дітей п'ятого року життя із загальним недорозвитком мовлення: Дис... к.пед.н. / Інститут спеціальної педагогіки Академії педагогічних наук України. – Захищена 29.05.2018.

УДК 376-056.264-053.4"465*05":[376.016:811.161.2'342].

258 с.: 9 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

У дисертації розроблено та апробовано діагностичний комплекс визначення рівня сформованості всіх складових комунікативного компонента мовленнєвої діяльності. Обґрунтовано педагогічну модель формування комунікативного компонента мовленнєвої діяльності дітей п'ятого року життя із загальним недорозвитком мовлення з урахуванням основних підходів до її реалізації в умовах спеціальної групи дошкільного навчального закладу. Розроблено методикою формування комунікативного компонента мовленнєвої діяльності дітей п'ятого року життя із загальним недорозвитком мовлення. Її специфіка полягає в урахуванні як основи психолінгвістичних механізмів формування комунікативної активності у такої категорії дітей. Визначено організаційні форми, принципи, педагогічні умови, діагностико-превентивний, комунікативно-діяльнісний, комунікативно-аналітичний етапи впровадження, продумані зміст, методи і прийоми компенсаційної роботи спрямовані на подолання порушень формування складових комунікативного компонента, зокрема, процесів ймовірного прогнозування. Розроблено та експериментально апробовано спеціальну програму та відповідні методичні рекомендації для педагогів з урахуванням основних показників сформованості комунікативного компонента мовленнєвої діяльності дітей п'ятого року життя із загальним недорозвитком мовлення.

14.01.19.0190/0418U000775

Хайдарова Оксана Сергіївна. Формування уявлень про навколишній світ у молодших школярів з інтелектуальними порушеннями: Дис... к.пед.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 29.05.2018.

УДК 376.016:502/504:37.026.

285 с.: 1 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 281 назва.

Дисертаційне дослідження присвячено актуальній проблемі формування уявлень про навколишній світ у молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку легкого та помірного ступенів. Представлено аналіз загальної та спеціальної психолого-педагогічної літератури й аналіз наукових досліджень щодо навчально-пізнавальної діяльності як фундаменту для формування уявлень; особливості розвитку пізнавальної діяльності у дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеня; проаналізовано науково-теоретичні підходи до формування уявлень про навколишній світ у молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня. Виявлено стан та рівні сформованості уявлень про навколишній світ у молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку легкого і помірного ступенів; визначено особливості уявлень про навколишній світ у молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня. Розроблено диференційовану педагогічну технологію формування уявлень про навколишній світ у молодших школярів з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня та методичні рекомендації щодо її реалізації. За результатами формувального експерименту доведено доцільність та ефективність використання даної педагогічної технології, що сприяє покращенню якості уявлень про навколишній світ.

14.01.19.0191/0418U000785

Лянна Ольга Володимирівна. Відновлення мовленнєвого спілкування при афазії у осіб післяінсультного стану: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 30.05.2018.

УДК 376-056.264:81'234.2:616.831-005.1-021.68.

269 с.: 8 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі відновлення мовленнєвого спілкування при афазії у осіб післяінсультного стану. Визначено сучасні науково-теоретичні засади вивчення проблеми мовленнєвого спілкування, конкретизовано особливості проявів синдрому афазії у осіб післяінсультного стану та визначено сучасні підходи до організаційно-методичного забезпечення відновлювального навчання при афазії. Подано теоретичне обґрунтування методики формувального етапу експерименту, з'ясовано особливості порушення мовленнєвого спілкування в осіб з післяінсультною афазією. Обґрунтовано педагогічні умови оптимізації корекційно-відновлювального навчання. Розроблено та доведено ефективність методики відновлення мовленнєвого спілкування при афазії у осіб післяінсультного стану.

14.01.19.0192/0418U000790

Роденюк Марина Єгорівна. Корекція пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку з церебральним паралічем засобами Монтессорі-терапії: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 29.05.2018.

УДК 376-056.36.02:[37.091.4 Монтессорі:615.851.4].

237 с.: 9 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 241 назва.

Дисертаційне дослідження присвячене актуальній психолого-педагогічній проблемі обґрунтування доцільності використання технології Монтессорі-терапії в практиці корекції пізнавальної діяльності дошкільників з церебральним паралічем в умовах терапевтичного середовища. Досліджено механізм формування теоретико-методологічного підґрунтя терапевтичної концепції методу наукової педагогіки М. Монтессорі як засобу розвитку пізнавальної діяльності дітей з церебральним паралічем. Визначено компоненти пізнавальної діяльності та критерії їх сформованості. Обґрунтовано технологію коригування пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку з церебральним паралічем засобами Монтессорі-терапії в умовах терапевтичного середовища, яку сформовано з урахуванням теоретико-методологічних основ застосування Монтессорі-терапії та позицій нейропсихологічного підходу, що полягають у використанні схеми впровадження "методу заміщуючого онтогенезу". Статистично підтверджено ефективність запропонованої технології.

14.31 Професійно-технічна освіта. Педагогіка фахової школи

14.01.19.0193/0218U002203

Проектування інформаційно-освітнього середовища професійно-технічних навчальних закладів: Заключний звіт /Інститут професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України; Керівник Гуменний Олександр Дмитрович. – DR 0115U002085. УДК 337.02.

33 с.

Предмет дослідження: організаційно-педагогічні умови проектування інформаційно-освітнього середовища ПТНЗ. Мета: науково обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити електронні ресурси інформаційно-освітнього середовища професійно-технічних навчальних закладів. Для цього: 1. Здійснити узагальнення результатів дослідження. 2. Експериментально апробувати проект інформаційно-освітнього середовища 3. Впровадити проект ефективного інформаційно-освітнього середовища у ПТНЗ. 4. Підготувати науковий звіт.

14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи

14.01.19.0194/0518U000214

Рева Тетяна Дмитрівна. Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу у навчанні хімічних дисциплін майбутніх провізорів: Дис... д.пед.н. /Національний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 20.09.2018.

УДК 378.147.091.3:615.54:615.15.

597 с.: 15 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 594 назви.

У дисертації представлено результати цілісного наукового аналізу проблеми реалізації компетентнісного підходу у навчанні хімічних дисциплін майбутніх провізорів. Обґрунтовано методичні й теоретичні основи реалізації компетентнісного підходу у навчанні хімічних дисциплін майбутніх провізорів на ідеях його синергії із системним, діяльнісним, особистісно орієнтованим, аксіологічним науковими підходами. Визначено складники компетентнісно орієнтованої методичної системи (мета, зміст і ресурси дисциплін хімічного циклу, методи навчання, засоби навчання, форми організації навчання) навчання хімії. Розроблено й обґрунтовано модель формування готовності викладачів медичних і фармацевтичних закладів вищої освіти до реалізації компетентнісного підходу у навчанні хімічних дисциплін майбутніх провізорів. Розроблено та обґрунтовано структурно-функціональну модель реалізації компетентнісного підходу

у навчанні хімічних дисциплін майбутніх провізорів. Розроблено й упроваджено пропозиції щодо змісту й переліку професійних компетентностей Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 "Охорона здоров'я" спеціальності 226 "Фармація, промислова формація" (проект), а саме: Кластер 2 "Компетентності у сфері надання фармацевтичної допомоги населенню"; Кластер 5 "Забезпечення та управління якістю"

14.01.19.0195/0518U000290

Кузнєцова Олена Тимофіївна. Методична система застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання студентів:

Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 14.12.2018.

УДК 796.035-057.87:796.011.3 (043.3).

613 с.: 64 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 562 назви.

Дисертація присвячена проблемі вдосконалення фізичного виховання у закладах вищої освіти, одним із шляхів вирішення якої є конструювання й впровадження методичної системи застосування оздоровчих технологій у здоров'язбежувальний освітній простір з метою формування оздоровчої компетентності студентів. Аналіз літератури засвідчив, що оздоровчі технології з широким арсеналом форм, засобів і методів можуть стати тим чинником, який сприятиме покращенню соматичного здоров'я, фізичної та професійно-прикладної підготовленості майбутніх фахівців. Констатувальний етап педагогічного експерименту підтвердив низьку ефективність діючої методичної системи у закладах вищої освіти, виявлено низькі показники мотивації та фізичного стану сучасних студентів. Визначено інформативно значущі для навчання оздоровчих технологій компоненти професійно-прикладної, функціональної, психофізіологічної підготовленості студентської молоді. Науково обґрунтовано і розроблено концепцію та модель методичної системи застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання, впроваджено комп'ютерний програмно-прикладний комплекс. Експериментальна перевірка ефективності запропонованої методичної системи засвідчила її позитивний ефект порівняно з чинною методичною системою, щодо покращення показників соматичного здоров'я, морфофункціонального розвитку, фізичної підготовленості, професійно важливих психологічних якостей та теоретико-методичних знань студентів.

14.01.19.0196/0418U000514

Морквян Ірина В'ячеславівна. Формування інтелектуальних умінь майбутніх учителів інформатики у процесі вивчення природничо-математичних дисциплін:

Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 20.12.2020.

УДК [378.015.31:5]:004 (043).

344 с.: 18 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 342 назви.

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх учителів інформатики; мета: теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити модель формування інтелектуальних умінь майбутніх учителів інформатики в процесі вивчення природничо-математичних дисциплін; методи: аналіз, систематизація та узагальнення наукової літератури, моделювання, анкетування, тестування, спостереження, опитування, аналіз продуктів навчальної діяльності студентів, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: розроблено модель формування інтелектуальних умінь майбутніх учителів інформатики в процесі вивчення природничо-математичних дисциплін;

викремлено групи інтелектуальних умінь та визначено їхні функції; розроблено технологію навчання через створення освітніх програмних засобів із застосуванням сервісів Веб 2.0; результати: розроблено навчальну робочу програму вибіркового курсу "Мультимедійні засоби навчання, методика їх створення та використання" для студентів спеціальності "Інформатика"; навчально-методичне забезпечення до цього курсу; програму формування інтелектуальних умінь майбутніх учителів інформатики в процесі вивчення природничо-математичних дисциплін через створення освітніх програмних засобів; технологію навчання через створення освітніх програмних засобів із застосуванням сервісів Веб 2.0; методичні рекомендації для викладачів та студентів "Віртуальні інтерактивні дошки та їх використання в освітньому процесі"; рекомендації студентам щодо розробки освітніх програмних засобів та методики їх застосування на різних етапах занять із природничо-математичних дисциплін; галузь – теорія і методика професійної освіти

14.01.19.0197/0418U000531

Денисюк Інна Сергіївна. Формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.12.2017.

УДК 378:78-043.86 [781.65:785].

256 с.: 12 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 247 назв.

Дисертацію присвячено актуальній проблемі формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки. У роботі розкрито зміст поняття "музична імпровізація", визначено особливості її застосування у виконавській діяльності музиканта. Розкрито сутність навичок імпровізації майбутнього учителя музики, окреслено їх зміст і компонентну структуру. Означені навички трактуються як особистісне новоутворення, яке зумовлює здатність музиканта створювати музику експромтом, художньо-перетворювати її у процесі виконання і регулювати виконавський процес. Обґрунтовано принципи та педагогічні умови формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки. В результаті дослідження проблеми формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики і аналізу результатів констатувального експерименту, встановлено критерії та показники, а також схарактеризовано рівні сформованості означених навичок. Розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено поетапну методику формування імпровізаційних навичок, яка реалізовувалась зі студентами місцевих факультетів на індивідуальних заняттях і в поза аудиторній роботі.

14.01.19.0198/0418U000541

Аль-Фаваді Худам Межаал Саліх. Розвиток креативної здібності студентів факультетів художньої освіти в процесі навчання декоративно-прикладному мистецтву:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.12.2017.

УДК 37.032.

277 с.: 8 табл. – Бібліогр.: 263 назви.

Дисертацію присвячено проблемі розвитку креативної здібності студентів факультетів художньої освіти в процесі навчання декоративно-прикладному мистецтву. Проаналізовано наукову літературу, розкрито різні аспекти розгляду категорії "креативна здібність" та "креативність", визначено поняття "креативна здібність студентів факультетів художньої освіти", його зміст, структуру та критеріальний апарат. У дослідженні окреслено виражальні можливості декоративно-прикладного мистецтва, висвітлено

сутність категорії "екологічна маргіналізація" в полі художніх ремесел та виявлено її роль у розвитку креативної здібності студентів. Теоретично обґрунтовано методичну модель, розроблено методику розвитку креативної здібності студентів художніх факультетів та впроваджено у навчальний процес на підготовчому, технологічному та художньо-реалізаційному етапах в умовах вивчення авторського практикуму "Художньо-практична творчість". Результати експериментальної перевірки засвідчили дієвість та ефективність методики і доцільність її використання у процесі підготовки студентів факультетів художньої освіти.

14.01.19.0199/0418U000552

Титаренко Валерій Миколайович. Підготовка майбутніх учителів технологій до формування в учнів основної школи здоров'язбережувальної компетентності у процесі трудового навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.12.2017.

УДК 378.22:377.5:[613/614] (043.5).

305 с.: 23 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 306 назв.

Дисертація присвячена підготовці майбутніх учителів технологій до формування в учнів основної школи здоров'язбережувальної компетентності у процесі трудового навчання. У роботі на основі сучасних наукових підходів проведено з'ясування стану дослідженості проблеми в педагогічній теорії і практиці, розроблено теоретичні основи і методику підготовки майбутніх учителів технологій до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів, розроблено програми і навчально-методичне забезпечення дисципліни "Основи виробничої безпеки у майстернях", обґрунтовано та експериментально перевірено комплекс педагогічних умов підготовки майбутніх учителів технологій до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів основної школи у процесі трудового навчання та доведено його ефективність.

14.01.19.0200/0418U000569

Коптева Ольга Миколаївна. Формування соціально-професійної зрілості учнів закладів професійно-технічної освіти: Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 18.01.2018.

УДК 371.124.

230 с.: 25 табл. – Бібліогр.: 219 назв.

Об'єкт дослідження - процес професійної підготовки учнів закладів професійно-технічної освіти; предмет дослідження - педагогічні умови ефективного формування соціально-професійної зрілості учнів закладів професійно-технічної освіти; мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці ефективності педагогічних умов формування соціально-професійної зрілості учнів закладів професійно-технічної освіти; специфіка об'єкта та мета дослідження зумовили використання комплексу теоретичних та емпіричних методів: теоретичні методи: аналіз, синтез, порівняння й узагальнення наукової літератури з філософії, психології та педагогіки, побудова теоретичної моделі; синтез емпіричного матеріалу, класифікація, дедукція, індукція, моделювання; емпіричні методи: діагностичні методи (анкетування, інтерв'ювання, бесіди, соціометричні методи); обсерваційні методи (пряме, побічне, включене спостереження, безпосереднє й опосередковане); прогностичні методи (експертних оцінок, узагальнення незалежних характеристик, моделювання, екстраполяції, шкалювання, ранжування тощо); експериментальні методи; прагматичні методи (аналіз освітньої діяльності, професіо-

графічний аналіз тощо); наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягає в тому, що вперше: обґрунтовано теоретичні й методичні засади формування соціально-професійної зрілості учнів професійно-технічних навчальних закладів, яку визначено як якість особистості учня, що характеризується прийняттям та засвоєнням соціальних та професійних норм і цінностей, відповідальним ставленням до своїх професійних обов'язків та активною участю у практичній діяльності.

14.01.19.0201/0418U000582

Чайка Олена Миколаївна. Розвиток творчої самостійності студентів у процесі вивчення методики викладання зарубіжної літератури: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 31.01.2018.

УДК 378.016:[37.016:82](043.3).

286 с.: 27 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

У дисертації запропоновано теоретично обґрунтовану та експериментально перевірену методичну систему розвитку творчої самостійності студентів у процесі вивчення методики викладання зарубіжної літератури. В основу системи покладені філософські погляди на творчість і самостійність особистості як основу буття людини, сутність, мету й джерело її діяльності; психолого-педагогічні положення про розвиток особистості в навчальному процесі, формування активності, самостійності та творчих здібностей суб'єктів навчання; методичний досвід порушеної проблеми в практиці фахової підготовки майбутнього вчителя зарубіжної літератури. Експериментально доведено вагомість і результативність запропонованої методики, яка підвищує ефективність навчання та професійного саморозвитку, вдосконалює методичну підготовку студентів-філологів у вищих педагогічних закладах освіти, забезпечує створення якісно нових нестандартних цінностей навчально-виховного значення та зумовлює творче ставлення до обраного фаху в умовах реформування сучасної школи та реалізації концепції літературної освіти в Україні.

14.01.19.0202/0418U000588

Ван Чень. Методика формування виконавського артистизму студентів магістратури в процесі вокально-фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 29.01.2018.

УДК 378.011.3-051:784(477+510).

245 с.: 14 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 231 назв.

У дисертації здійснено дослідження проблеми формування виконавського артистизму в процесі фахової підготовки магістрантів-вокалістів. Визначено сутність досліджуваного феномена, специфіку його прояву у виконавській діяльності майбутніх викладачів вокалу. Встановлено структуру виконавського артистизму магістрантів в єдності мотиваційно-мобілізаційного; мистецько-компетентнісного; вокально-технологічного; творчо-інтерпретаційного, виконавсько-комунікативного компонентів, обґрунтовано методологічні засади організації формувального експерименту, схарактеризовано дидактичні принципи організації навчального процесу та педагогічні умови, сприятливі для досягнення студентами зрілого виконавського артистизму. Представлена методика поетапного формування виконавського артистизму магістрантів та результати експериментально-досвідної роботи з формування означеного феномену в майбутніх викладачів вокалу.

14.01.19.0203/0418U000589

Ван Чжун. Методика підготовки іноземних студентів до ансамблевої роботи зі шкільною

МОЛОДЦЮ: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 13.02.2018.

УДК 378:37.091.212-054.6+78.

241 с.: 20 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

У дисертації досліджено проблему підготовки іноземних студентів? майбутніх учителів музики до організації аматорських ансамблевих колективів в умовах позакласної музично-виховної діяльності. Здійснено порівняння традицій ансамблевого музикування, укорінених в українському й китайському народному мистецтві. Встановлено, що в українській музично-педагогічній практиці існують значні резерви щодо вдосконалення методики роботи з різнорідними шкільними ансамблями. Теоретично обґрунтовано і можливість успішної адаптації науково-методичного й практичного досвіду роботи з музичними ансамблями китайських школярів. Визначено сутність поняття "ансамблева робота", а також специфіку підготовки до неї вчителя музики. Розглянуто поняття "ансамбль" з точки зору узагальненого, універсального значення поняття. Приділено увагу феномену творчого колективу музикантів-аматорів, презентації його різновидів. Обґрунтовано структурні компоненти підготовки студентів до ансамблевої роботи, розроблено й апробовано методику підготовки студентів до роботи з ансамблями різного типу, доведено її ефективність у підготовці майбутніх фахівців до роботи зі шкільними музичними ансамблями.

14.01.19.0204/0418U000590

Хуан Яцян. Методика розвитку творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 14.02.2018.

УДК 378.147 : 37.015.31 + 78.071.2.

232 с.: 23 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

У дисертації досліджено проблему розвитку творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. Розглянуто феномен самовираження особистості крізь призму триади "самоактуалізація" – "самореалізація" – "самовираження". Доведено, що досліджуваний феномен є процесом реалізації власного особистісно-фахового потенціалу і виконавсько-педагогічного досвіду через усвідомлене експресивно-інтонаційне звукове втілення індивідуальних художньо-виконавських концепцій, що забезпечує особистісно-фахове самоздійснення самоствердження, самореалізацію та самотворення. Визначено компоненти, критерії, показники та рівні розвиненості творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки. У дисертації розроблено та експериментально перевірено методику розвитку творчого самовираження майбутніх учителів музики в процесі виконавсько-інструментальної підготовки.

14.01.19.0205/0418U000591

Чжан Няньхуа. Формування художньо-інформаційної компетентності студентів факультетів мистецтв у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 30.01.2018.

УДК 378.137:016(043.3).

233 с.: 19 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

У дисертації досліджується проблема формування художньо-інформаційної компетентності майбутніх учителів музики, важливість якої визначена тим, що основою компетентності вчителя є активне знання закономірностей

розвитку особистості. Інформаційна компетентність майбутнього вчителя музики передбачає високий рівень розвитку наукового мислення, що спрямовано на організацію самостійної інформаційної діяльності на засадах системності, цілісного, комунікативного, акмеологічного, проективного та творчого підходів. Доведено ефективність формування художньо-інформаційної компетентності майбутнього вчителя музики у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін за умови впровадження авторської методики, яка забезпечує динаміку рівнів досліджуваної сформованості від низького до високого. Дана методика охоплює адаптивно-репродуктивний етап, який спрямовано на закріплення основних понять, фактів, операцій щодо використання художніх знань у навчальній діяльності майбутніх учителів музики; оперативно-евристичний, який орієнтовано на актуалізацію необхідних знань, умінь, що характеризується пошуком даних, а також усвідомленням професійної значимості інформації; конструктивно-креативний етап - передбачає знаходження нових ідей, актуалізації методологічних знань у вирішенні творчо-навчальних завдань. Практичним результатом впровадження розробленої та апробованої методичної моделі формування художньо-інформаційної компетентності майбутнього вчителя музики у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін є позитивна динаміка зростання всіх структурних компонентів досліджуваного педагогічного явища, що дає підстави зазначити доцільність та перспективність її застосування для підвищення ефективності фахової підготовки майбутніх учителів музики у системі вищої музично-педагогічної освіти.

14.01.19.0206/0418U000614

Шиянюк Лариса Василівна. Текстоцентричний підхід до формування україномовної комунікативної компетентності студентів вищих технічних навчальних закладів I-II рівнів акредитації: Дис... к.пед.н. /Херсонський державний університет. – Захищена 16.02.2018.

УДК 37.01/.016:811.161.2:377(043.3).

365 с.: 22 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 365 назв.

У дисертації розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено методику формування україномовної комунікативної компетентності студентів технічного вишу I-II рівнів акредитації. На основі науково-теоретичного аналізу лінгвістичних, психологічних, психолінгвістичних, дидактичних, лінгводидактичних, лексикографічних праць обґрунтовано теоретичні засади дослідження та доцільність формування україномовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців технічного профілю на засадах текстоцентричного, компетентнісного, комунікативно-діяльнісного, когнітивно-комунікативного, особистісно зорієнтованого, функційно-стилістичного підходів; визначено поняття "україномовна комунікативна компетентність"; схарактеризовано місце знань у системі компетентнісного навчання.

14.01.19.0207/0418U000615

Чень Чунься. Формування лінгвосоціокультурної компетентності китайських студентів у процесі навчання російської мови: Дис... к.пед.н. /Херсонський державний університет. – Захищена 16.02.2018.

УДК 811.161.1'243'27: 378.147.091.33.

398 с.: 18 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 309 назв.

У дисертації теоретично обґрунтовано й експериментально верифіковано методику формування лінгвосоціокультурної компетентності іноземних студентів-філологів (ЛСКК) для рівня володіння мовою від А2 до В1. Інваріантні когнітивний, діяльнісний і особистісний складники ма-

ють лінгвістичний та екстралінгвістичний рівні й містять варіативні професійно й національно орієнтовані компоненти. Мовні одиниці різних рівнів складають лінгвосоціокультурний, лінгвоопераціональний та лінгвоаксіологічний корпуси. Визначено критерії (гносеологічний, операціональний, аксіологічний) та акмеологічний субкритерій і показники оцінювання ЛСКК.

14.01.19.0208/0418U000619

Євдокімова-Лисогор Леся Анатоліївна. Підготовка майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу в процесі вивчення соціогуманітарних дисциплін: Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 22.02.2018.

УДК 378:338.48(043.3).

258 с.: 20 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Об'єкт дослідження - професійна підготовка майбутніх фахівців сфери туризму; предмет дослідження - педагогічні умови підготовки майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу у процесі вивчення соціогуманітарних дисциплін; мета дослідження - теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови, що сприяють ефективній підготовці майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу у процесі вивчення соціогуманітарних дисциплін; методи дослідження: теоретичні: аналіз, синтез, узагальнення й систематизація науково-теоретичної, навчально-методичної літератури для визначення понятійно-категоріального апарату дослідження, виокремлення особливостей професійної діяльності фахівця сфери туризму, розкриття сутності поняття "міжкультурний діалог фахівця сфери туризму", уточнення структури його готовності до міжкультурного діалогу, визначення й обґрунтування педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців сфери туризму, розробки моделі їх реалізації; емпіричні: діагностичні (бесіда, анкетування, тестування, педагогічне спостереження, у тому числі опосередковане, експертне опитування) для вивчення результатів навчальної діяльності та встановлення рівня готовності студентів до міжкультурного діалогу педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи) для перевірки ефективності впливу визначених педагогічних умов; статистичні: методи математичної статистики (перевірка гіпотези, методи порівняння результатів дослідження на основі критерію Пірсона ??, метод рангової кореляції Спірмена) для кількісного та якісного аналізу емпіричних даних і перевірки їх достовірності; наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше: розкрито сутність поняття "міжкультурний діалог фахівця сфери туризму", який розглядається як процес професійної й ділової взаємодії з представниками різного культурного та мовного походження на основі суб'єкт-суб'єктних відносин, що передбачає обізнаність щодо особливостей інших культур і комунікативної поведінки їх носіїв, здатність сприймати й поважати культурні та особистісні відмінності клієнтів та партнерів з орієнтацією на загальнолюдські цінності, набуття досвіду творчої діалогічної взаємодії в ситуаціях професійної діяльності; теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено: педагогічні умови, що забезпечують ефективну підготовку майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу, а саме: організація навчально-творчої діяльності у процесі підготовки майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу; управління навчально-творчим процесом підготовки майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу; діалогізація педагогічного процесу підготовки майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу.

14.01.19.0209/0418U000620

Божко Людмила Володимирівна. Формирование профессиональной компетентности будущих учителей технологий и черчения средствами проектирования: Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 22.02.2018.

УДК 378: [37.011.3-051:62/64].

233 с.: 23 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

Об'єкт дослідження - процес професійної підготовки майбутніх учителів технологій і креслення; предмет дослідження - експериментальна методика формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій і креслення; мета дослідження - теоретично обґрунтувати педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій і креслення засобами проектування й дослідницьким шляхом перевірити результативність їх реалізації в навчально-виховному процесі у вищій педагогічній школі; методи дослідження: теоретичні: теоретичний аналіз й узагальнення філософської, психологічної, педагогічної, методичної та навчально-методичної літератури, методи теоретичного прогнозування для порівняння й зіставлення різних підходів до обраної проблеми, визначення її теоретичних основ і понятійно-категоріального апарату, виявлення результативності експериментальної роботи, подальшого визначення динаміки формування професійної компетентності майбутнього вчителя; емпіричні: соціологічне опитування (анкетування, бесіда, інтерв'ю) студентів, викладачів кафедр, учителів, а також методи самооцінки, експертної оцінки, шкалування, ранжирування, методу полярних профілів із метою конкретизації критеріїв, показників і рівнів сформованості професійної компетентності майбутніх учителів технологій і креслення; педагогічне спостереження, тестування, контрольні, проектні та творчі роботи для визначення рівнів сформованості професійної компетентності майбутніх учителів; педагогічний експеримент, спрямований на з'ясування ефективності розроблених формувальних засобів; статистичні: критерій Фішера, Х²-критерій Пірсона з метою кількісного та якісного аналізу результатів оцінки експериментальних даних, перевірки статистичних гіпотез, визначення значущості отриманих результатів; наукова новизна дослідження: уперше розроблено та науково обґрунтовано модель формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій і креслення засобами проектування; розроблено технологію її реалізації у процесі вивчення фахових дисциплін, що побудована на дотриманні педагогічних умов (урахування особливостей творчого технічного навчального середовища; сприяння накопиченню техніко-технологічних знань в майбутніх учителів технологій і креслення за рахунок формування операційно-технологічного фонду; стимулювання проектно-технічного мислення майбутніх учителів технологій і креслення у процесі проектування; використання технології модерації як засобу формування професійної компетентності у майбутніх учителів технологій і креслення засобами проектування); визначено критерії (ціннісно-мотиваційний, когнітивно-функціональний, творчо-перетворювальний та діяльнісно-результативний) та показники професійної компетентності майбутніх учителів технологій і креслення, охарактеризовано рівні її сформованості (низький, середній, достатній, високий); подальшого вдосконалення зазнали форми та засоби професійної підготовки майбутнього вчителя технологій і креслення у світлі компетентнісного підходу.

14.01.19.0210/0418U000687

Ткаченко Ольга Василівна. Професійно-педагогічна підготовка агрономів-дослідників в аграрних університетах: Дис... к.пед.н. /Інсти-

тут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищена 28.03.2018.

УДК 378.015:63-057.4.

293 с.: 11 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 334 назви.

Дисертація є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників в аграрних університетах. Доведено доцільність цієї підготовки на магістерському рівні вищої освіти, розкрито її сутність, схарактеризовано структурні складові (психолого-педагогічну, методичну, науково-дослідницьку та самоосвітню). Виявлено педагогічні умови професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників: формування мотивації й спрямованості магістрантів до здійснення професійно-педагогічної діяльності; проектування змісту навчальних дисциплін професійно-педагогічної підготовки в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу; функціонування школи молодого вкладача вищого навчального закладу аграрного профілю.

14.01.19.0211/0418U000696

Батьо Марія Зіновіївна. Підготовка майбутнього вихователя до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку: Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 26.03.2020.

УДК 378.011.3-051:373.2.

268 с.: 16 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 354 назви.

Об'єкт: професійна підготовка майбутніх вихователів дітей дошкільного віку; мета: теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити технологію особистісно зорієнтованої підготовки майбутніх вихователів до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку; методи: аналіз, систематизація та узагальнення наукової літератури, анкетування, спостереження, опитування, аналіз продуктів навчальної діяльності студентів, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: обґрунтовано та розроблено технологію особистісно зорієнтованої підготовки майбутнього вихователя до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку; виокремлено критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутнього вихователя до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей; результати: розроблено робочу програму та навчально-методичне забезпечення спецкурсу "Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку" для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр"; інформаційних та методичних матеріалів до лекційних та семінарських занять, спрямованих на підготовку майбутнього вихователя до організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку; завдань для педагогічних практик студентів спеціальності "Дошкільна освіта?"; галузь – теорія і методика професійної освіти

14.01.19.0212/0418U000697

Кравчишина Олена Олександрівна. Формування готовності майбутніх вихователів до використання засобів медіаосвіти у навчально-виховному процесі дошкільних навчальних закладів: Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка". – Захищена 26.03.2020.

УДК 37.011.3-051:373.2.091(043.5).

295 с.: 21 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 306 назв.

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; мета: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити комплекс професійно зорієнтованих технологій формування готовності

майбутніх вихователів до використання засобів медіаосвіти в навчально-виховному процесі закладів дошкільної освіти; методи: аналіз, систематизація, спостереження, анкетування, тестування, експертна оцінка та самооцінка студентів педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: теоретично обґрунтовано та визначено комплекс професійно зорієнтованих технологій, що становить цілісну сукупність і містить технології особистісно-смыслового розвитку студентів, когнітивно-контекстного і практико зорієнтованого навчання, формування особистісно-професійної рефлексії; результати: розроблено програму та навчально-методичне забезпечення спецкурсу "Використання медіазасобів в освітньому процесі ДНЗ? для студентів спеціальності "Дошкільна освіта?"; технологічні карти підготовки та проведення занять з використанням професійно зорієнтованих технологій з фахових дисциплін ("Дошкільна педагогіка?", "Основи валеологічного виховання дошкільників?", "Методика застосування комп'ютерних технологій у дошкільних закладах? та ін.); банк медіазанять для студентів-практикантів та вихователів закладів дошкільної освіти; галузь – теорія і методика професійної освіти

14.01.19.0213/0418U000698

Бі Цзінчен. Методика формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до саморозвитку в процесі вокально-хорового навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 10.04.2018.

УДК 371.016.37 (043.3).

221 с.: 10 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 177 назв.

У дисертації досліджується проблема формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до саморозвитку в процесі вокально-хорового навчання. Конкретизовано поняття "готовність майбутнього вчителя музичного мистецтва до саморозвитку в процесі вокально-хорового навчання", розкриті теоретичні та практичні аспекти формування цього феномена. Доведено ефективність формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до саморозвитку в процесі вокально-хорового навчання за умов впровадження експериментальної методики, яка забезпечує динаміку формування рівнів досліджуваної готовності від низького до високого. Дана методика спрямована на різнобічний інтелектуальний і творчий розвиток студентів, формування у них здатності до постійної самоосвіти протягом усього життя. Означена методика складається з трьох етапів: пізнавально-оцінювального, конструктивно-розвивального, творчо-виконавського, що носять варіативний характер. Узагальнення результатів упровадження експериментальної методики у практику мистецьких ВНЗ України і Китаю дозволило визначити педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до саморозвитку в процесі вокально-хорового навчання. Практичним результатом впровадження розробленої та апробованої методики формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до саморозвитку в процесі вокально-хорового навчання є позитивна динаміка зростання всіх структурних компонентів досліджуваного педагогічного явища, що дає підстави зазначити доцільність та перспективність її застосування для підвищення ефективності фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у системі вищої музично-педагогічної освіти.

14.01.19.0214/0418U000699

Гу Цзін. Методика формування вокального слуху майбутніх учителів музики України та Китаю: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 11.04.2018.

УДК 371.016: 057 (043.3).

225 с.: 17 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 185 назв.

У дисертації досліджено проблему формування вокального слуху майбутніх учителів музичного мистецтва України та Китаю. Уточнено поняття "вокальний слух майбутнього вчителя музики", розкрито його зміст та специфіку. У дослідженні теоретично розроблено структуру вокального слуху майбутніх учителів музики, важливими складовими якої виступає взаємозв'язок наступних компонентів, а саме: мотиваційно-спрямованого, компетентісно-інформаційного, креативно-діяльнісного. Запропоновано методику формування вокального слуху студентів, що передбачає дотримання трьох взаємопов'язаних етапів. Мотиваційно-організаційний етап спрямовано на усвідомлення студентами значущості розвинутого вокального слуху у майбутній професійній діяльності, формування установки на досягнення успіху у вокальному навчанні. Розвивально-дієвий етап присвячується розширенню обізнаності студентів у питаннях голосоутворення і звукосприйняття, теоретичних знань, необхідних для усвідомленого здійснення вокально-слухової діяльності. На цьому етапі рекомендується впровадження лекційного курсу, завданням якого є ознайомлення студентів зі специфікою вокально-слухової діяльності вчителя музики. Рефлексивно-творчий етап підпорядковано формуванню здатності студентів до самоконтролю і самоаналізу вокальної діяльності, активізації творчих проявів студентів під час практичної роботи над набуттям вокально-слухових умінь і навичок. Ефективність методики виявилась у позитивній динаміці рівнів сформованості вокального слуху майбутніх учителів музичного мистецтва.

14.01.19.0215/0418U000700

Лі Цзяці. Методика формування художньо-проектних умінь майбутніх учителів музики в процесі вивчення фахових дисциплін:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 11.04.2018.

УДК 378:37.091.313+78.071.2.

243 с.: 8 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 172 назви.

У дослідженні актуалізовано проблему фахової підготовки майбутнього учителя музики через формування художньо-проектних умінь. У роботі розкрито сутність поняття "художньо-проектні уміння" з урахуванням художнього середовища навчання та музично-педагогічної діяльності майбутнього учителя музики. Здійснено класифікацію художньо-проектних умінь відповідно до характерних функцій. У контексті фахової діяльності майбутнього вчителя музики обґрунтована структура художньо-проектних умінь, яка складається з операційного, організаційного, синтезуючого, продуктивно-творчого компонентів. Окреслено основні методологічні підходи та художньо-педагогічні принципи формування художньо-проектних умінь майбутнього вчителя музики в процесі вивчення фахових дисциплін. Виявлено можливості навчального процесу мистецько-педагогічних факультетів, щодо залучення студентів до художньо-проектної діяльності. У роботі запропоновано організаційно-методичну модель формування художньо-проектних умінь майбутніх учителів музики, яка складається з чотирьох блоків: теоретико-методологічного, проектувально-технологічного, формувального, контрольно-оцінювального. Опрацьована методика формування художньо-проектних умінь майбутніх учителів музики, визначено критерії та показники виявлення рівнів сформованості означеного феномена, запропоновано відповідні педагогічні умови, методи, проектно-практичні завдання та відповідні форми роботи, які враховують специфіку художньо-проектної діяльності майбутнього вчителя музики і дозволяють ефективно використовувати проє-

кту технологію в процесі вивчення музично-педагогічних дисциплін, спецкурсів та педагогічної практики. Здійснена математично-статистична перевірка ефективності розробленої методики (за критеріями Фішера та Стьюдента).

14.01.19.0216/0418U000701

Хуан Чанхао. Методика вокального навчання майбутніх учителів музики на засадах особистісно-орієнтованого підходу:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 10.04.2018.

УДК 378.147:784(043.3).

193 с.: 9 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

Актуальність дисертаційного дослідження обумовлена системністю розглядання одного з найбільш визначальних аспектів підготовки майбутніх педагогів-музикантів - особистісно-професійного становлення у вокальному навчанні. Розроблено та експериментально перевірено методику вокального навчання майбутніх учителів музики на засадах особистісно-орієнтованого підходу. У дослідженні виділено структурні компоненти особистісно-професійного становлення у вокальному навчанні студентів: ціннісно-орієнтаційний пізнавальний, перетворюючий, комунікативний. Доведено, що ефективність особистісно-професійного становлення у вокальному навчанні ґрунтується на методологічних підходах - особистісно-орієнтованому і компетентісному та залежить від забезпечення відповідних педагогічних принципів, умов та методів навчання. Розроблено, теоретично обґрунтовано і експериментально перевірено організаційно-методичну модель вокального навчання майбутніх учителів музики на засадах особистісно-орієнтованого підходу та відповідну методику, яка впроваджувалася на трьох етапах дослідження: інформаційно-діялісному, оцінювально-аналітичному та виконавсько-творчому. Ефективність методики вокального навчання майбутніх учителів музики на засадах особистісно-орієнтованого підходу підтвердилася математико-статистичною перевіркою.

14.01.19.0217/0418U000702

Моцар Марія Миколаївна. Формування полікультурної компетентності майбутніх перекладачів з використанням технологій дистанційного навчання:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 12.04.2018.

УДК 378.14:004.4:81*25.

245 с.: 9 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 310 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню проблеми формування полікультурної компетентності перекладачів засобами інформаційних технологій дистанційного навчання. Виявлено й теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування полікультурної компетентності перекладача (проектування мовного парасередовища за допомогою інтерактивних технологій навчання; побудова процесу навчання іноземним мовам на основі діалогу культур і актуалізації суб'єктного досвіду; структурування навчального матеріалу на основі модульного підходу та комплексу "міжкультурних завдань"; ампліфікацію змісту освіти майбутніх перекладачів наскрізними курсами по формуванню полікультурної компетентності та її компонентів) та модель їх реалізації з такими складниками: мета, завдання, шляхи забезпечення ефективності підготовки майбутніх перекладачів, особливості підготовки перекладачів, компоненти полікультурної компетентності перекладача, критерії, показники, рівні сформованості полікультурної компетентності перекладача засобами інформаційних технологій дистанційного навчання, результат. Визначено, що структуру полікультурної

компетентності майбутніх перекладачів складають ціннісно-мотиваційний, когнітивний і професійно-діяльнісний компоненти. Сформованість полікультурної компетентності майбутніх перекладачів визначається високим, середнім і низьким рівнями за певними показниками. У процесі експериментального дослідження доведено ефективність педагогічних умов використання засобів інформаційних технологій дистанційного навчання у підготовці майбутніх перекладачів.

14.01.19.0218/0418U000710

Демченко Віталій Васильович. Формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури:

Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 05.04.2018.

УДК 378.091.31-027.22:796(043.3).

246 с.: 17 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 253 назви.

Об'єкт дослідження - процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури; предмет дослідження - педагогічні умови формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури; мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність педагогічних умов формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури; методи педагогічного дослідження: теоретичні: вивчення, аналіз та узагальнення наукової літератури для ознайомлення зі станом досліджуваної проблеми, систематизація, порівняння, узагальнення одержаних науково-теоретичних даних; емпіричні: спостереження, анкетування, метод незалежних оцінок для діагностики рівня сформованості готовності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури, педагогічний експеримент - для перевірки ефективності педагогічних умов формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури; методи математичної статистики - для обробки результатів експериментальної роботи; наукова новизна і теоретичне значення дослідження - вперше розкрито сутність феномена "готовність до професійного самовдосконалення майбутнього учителя фізичної культури" як інтеграційної характеристики професійно зрілої особистості, здатної свідомо і самостійно ставити перед собою відповідні завдання та успішно здійснювати професійну діяльність і вдосконалюватися в ній; визначено та пояснено критерії сформованості досліджуваного поняття: педагогічна спрямованість, самостійність та професійна зрілість; обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності до професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури: міжпредметна інтеграція у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури; мотивація до самовдосконалення у майбутніх учителів фізичної культури; самостійна робота майбутніх учителів фізичної культури засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

14.01.19.0219/0418U000711

Бурмакіна Наталія Сергіївна. Формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей:

Дис... к.пед.н. /Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Захищена 10.04.2018.

УДК 378.126:371.134:63.

321 с.: 26 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 320 назв.

Дисертація присвячена проблемі формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей. У дисертації проаналізовано основні базові поняття досліджуваної проблеми, обґрунтовано на-

укові підходи до формування означеної компетентності. На основі аналізу науково-педагогічної літератури запропоновано структуру професійно-педагогічної компетентності магістранта, яка містить мотиваційний, когнітивний, операційно-технологічний та особистісний компоненти. Визначено систему критеріїв та показників для оцінювання рівнів сформованості досліджуваної компетентності. Розроблено авторську модель формування професійно-педагогічної компетентності магістранта аграрної спеціальності, що складається з цільового, змістового, методичного та діагностично-результативного блоків; запропоновано етапну методику її реалізації. Основні результати дослідження впроваджено в освітній процес аграрних закладів вищої освіти.

14.01.19.0220/0418U000712

Постова Світлана Анатоліївна. Підготовка майбутніх учителів інформатики до розвитку творчого мислення старшокласників у позанавчальній діяльності:

Дис... к.пед.н. /Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Захищена 11.04.2018.

УДК 378.011.3:004+159.955:37.091.3.

318 с.: 37 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 374 назви.

Дисертаційна робота є комплексним теоретико-експериментальним дослідженням проблеми підготовки майбутніх учителів до розвитку творчого мислення старшокласників у позанавчальній діяльності. У дослідженні подано узагальнюючу теоретичну та методологічну характеристику становлення проблеми розвитку творчого мислення старшокласників, здійснено аналіз понятійно-категоріального апарату. Науково обґрунтовано структурні компоненти моделі підготовки студентів до розвитку творчого мислення старшокласників у позанавчальній діяльності: цільовий, концептуальний, змістовий, процесуальний та результативний; складові (психологічна, науково-теоретична та практична), критерії (мотиваційний, інформаційний, операційно-діяльнісний, творчо-особистісний, результативно-рефлексивний), відповідні до них показники, а також рівні (початковий, середній, достатній, високий) готовності майбутніх учителів. Упроваджено модель за допомогою технології підготовки майбутніх учителів до розвитку творчого мислення старшокласників у позанавчальній діяльності. Проаналізовано рівень розвитку творчого мислення старшокласників - учасників МАН та предметних олімпіад. Ефективність моделі перевірена шляхом упровадження авторської технології. Основні результати дослідження впроваджено в освітній процес вищих навчальних закладів.

14.01.19.0221/0418U000727

Ван Сяочень. Методика формування гуманістичної художньо-світоглядної позиції майбутніх учителів музики у процесі музичного навчання:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 14.03.2018.

УДК 378.011.3-057:78]:165.742 (043.3).

272 с.: 24 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

У дисертації визначено змістовий аспект сучасного трактування гуманістичного художнього світогляду особистості, який включає: уявлення про людину як про вищу цінність, головного носія всієї системи цінностей та розуміння, що благо людини - є міра всіх речей; уявлення про людину як індивідуальність, що володіє правом на інтелектуальну, економічну свободу, моральну автономію, соціокультурну суверенність; потреба людини в позитивній свободі, відкритості, здатність до вільного самовияву в полікультурному соціумі; засвоєння загальнолюдських норм гу-

маністичної моралі, їх діапазону і конкретного змісту (доброти, взаєморозуміння, милосердя, співчуття, толерантності тощо) і культивування гуманності як значущого особистісного параметра; планетарна свідомість, глобалізм, повагу до достоїнств і прав людини, незалежно від її расової, релігійної, національної та соціальної приналежності; прагнення людини до самоорганізації, самореалізації, самовіддачі як до засобу і способу вираження власного "Я" в полікультурному просторі; гуманні відносини між людьми, що дозволяють їм зберігати людську гідність, реалізовувати власний художньо-творчий потенціал, не обмежуючи при цьому інтересів іншої людини, формування готовності та вміння жити в полікультурному середовищі, представленій системою загальнолюдських і культурних цінностей, де кожен її учасник в діалоговому спілкуванні зберігає і стверджує культурну ідентичність і виявляє готовність здійснити "обмін" культурами, цінностями, смислами, творчістю. Визначено загальну структуру (гностичний, емоційно-ціннісний та конативно-діяльнісний компоненти) і зміст гуманістичної художньо-світоглядної позиції майбутніх учителів музики, описані особливості процесу та запропонована методика її формування в умовах педагогічних ВНЗ, що включає пізнавально-мотиваційний, ціннісно-орієнтаційний та діялісно-творчий етапи. Результативність запропонованої методики виявилась у позитивній динаміці рівнів сформованості гуманістичної художньо-світоглядної позиції студентів експериментальної групи за всіма критеріями і показниками порівняно з контрольною.

14.01.19.0222/0418U000756

Василиків Іван Богданович. Підготовка майбутніх фахівців з маркетингу до використання інформаційних технологій у професійній діяльності: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 11.05.2018.

УДК 378.147:339.138:004(043.5).

281 с.: 9 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 185 назв.

У дисертації висвітлено сутність та особливості використання інформаційних технологій як необхідної умови професійної підготовки фахівців з маркетингу в сучасному інформаційному суспільстві. Визначено та обґрунтовано базові компоненти ІТ: інформаційний світогляд, ІТ-компетентність. Проаналізовано психолого-педагогічні засади формування інформаційної компетентності майбутніх фахівців з маркетингу, виявлено низку позитивних та негативних чинників використання комп'ютерної техніки й інформаційних технологій. Розкрито передумови ефективно побудови ІТ майбутніх маркетингологів на різних рівнях управління освітою, а також на основі системного, особистісно орієнтованого, діялісного і компетентнісного підходів розроблено відповідну педагогічну модель. Подано аналіз аспектів створення розвивального інформаційно-освітнього середовища для формування ІТ майбутніх фахівців маркетингу (застосування інноваційних форм навчання, наявність електронного навчально-методичного забезпечення, організація самостійної роботи студентів із використанням інформаційних технологій, робота над інформаційно-пошуковими задачами тощо). Наголошено на необхідності використання інноваційних форм занять; сучасного навчально-методичного забезпечення; організації самостійної роботи студентів у інформаційно-освітньому середовищі для формування їхньої ІКТ. Дослідженням визначено, що ІТ майбутнього фахівця маркетингу проходить чотири рівні (низький, достатній, середній, високий) та залежить від ступеня сформованості його інформаційної компетентності.

14.01.19.0223/0418U000757

Гу Жань. Методика етнокультурної педагогічної підтримки особистості майбутнього вчителя музики в процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 15.05.2018.

УДК 378.011.3-057:78]:39(043.3).

263 с.: 19 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 212 назв.

Дисертація містить результати дослідження методика етнокультурної педагогічної підтримки особистості майбутнього вчителя музики в процесі фахової підготовки. Проаналізовано стан даної проблеми у науковій літературі, у теорії та практиці фахової підготовки студентів. Визначено загальну структуру і зміст етнохудожньої підготовленості майбутніх учителів музики, описані особливості процесу її формування в умовах педагогічних ВНЗ. Розроблено методику формування етнокультурної підготовленості майбутніх учителів музики, яка включала діагностично-організаційний, аналітично-трансформаційний, проектно-творчий та інтеграційно-узагальнюючий етапи, та визначені педагогічні умови підвищення ефективності цього процесу. Результативність застосованої методики виявилась у позитивній динаміці рівнів сформованості етнокультурної підготовленості студентів експериментальної групи за всіма критеріями і показниками порівняно з контрольною.

14.01.19.0224/0418U000760

Смолюк Артем Іванович. Професійний саморозвиток майбутніх учителів початкової школи в освітньому середовищі педагогічного коледжу: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 10.05.2018.

УДК 377.011.3-051.

233 с.: 11 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Дисертація є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми формування готовності до професійного саморозвитку майбутніх учителів початкової школи в освітньому середовищі педагогічного коледжу. У роботі обґрунтовано та експериментально перевірено взаємозв'язок впливу компонентів освітнього середовища педагогічного коледжу на професійний саморозвиток майбутніх учителів початкової школи у процесі їхньої професійної підготовки; поглиблено уявлення про змістові характеристики компонентів готовності до професійного саморозвитку майбутнього вчителя початкової школи; спроектовано технологію формування готовності до професійного саморозвитку майбутнього вчителя початкової школи; визначено критерії, показники та рівні сформованості готовності до професійного саморозвитку майбутніх учителів початкової школи в освітньому середовищі педагогічного коледжу. Виокремлені основні положення про напрями психолого-педагогічного супроводу процесу професійного саморозвитку майбутніх учителів початкової школи в освітньому середовищі педагогічного коледжу.

14.01.19.0225/0418U000761

Сунь Пенфей. Формування вміння семіотичної інтерпретації творів мистецтва в процесі фахової підготовки майбутніх учителів музики: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 15.05.2018.

УДК 378 + 37.036 + 784.96.

245 с.: 15 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

Дослідження присвячено проблемі пояснення учням художньо-образного змісту творів музики та інших видів мистецтва. З'ясовано, що фундаментом об'єктивних суджень про зміст художніх творів є розуміння вчителем знаково-символічної мови мистецтва. Уміння семіотичної інтерпре-

тації художніх творів трактується як комплексна професійна якість особистості вчителя, що включає: практичне знання художніх знаків (їх форм, значень, системних властивостей і прагматики); вміння рефлексивного сприйняття художньої форми; володіння вербальною мовою. В основу методики покладено культурологічний, поліхудожній, діяльнісний, компаративно-аналітичний підходи; принципи наочності, діалогічності, праксеологічності, толерантності. Розроблена методика має досягти оптимальних результатів при умовах: емоційно-перцептивної яскравості і жанрово-стильової репрезентативності художніх прикладів; використання інтерактивних форм роботи; інтенсивної мовної практики студентів. Запропоновані два класи методів роботи: а) такі, що формують здатність до виявлення і сприйняття-розуміння знаків художнього твору; б) спрямовані на вміння передавати словами усвідомлений знаковий сенс творів. Визначено критерії оцінки вміння семіотичної інтерпретації: перцептивний, емпірико-гностичний, креативний, мовний. У ході формувального експерименту доведено ефективність розробленого в дисертації комплексу принципів, умов, методів і прийомів підготовки студентів до освоєння семіотичних властивостей творів мистецтва.

14.01.19.0226/0418U000762

Сітак Ірина Вікторівна. Методика навчання диференціальних рівнянь майбутніх бакалаврів з інформаційних технологій: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 15.05.2018.

УДК 378.147:517.9:004.

315 с.: 14 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 325 назв.

У дослідженні запропоновано теоретико-експериментальне розроблення комп'ютерно-орієнтованої методики навчання диференціальних рівнянь майбутніх бакалаврів з комп'ютерних наук. Обґрунтовано доцільність створення методики навчання як комп'ютерно-орієнтованої. Представлено скореговані цілі навчання диференціальних рівнянь студентів, майбутня професійна діяльність яких пов'язана з інформаційними технологіями. Зміст навчання доповнений систематизованими завданнями та професійно орієнтованими моделями реальних проблемних ситуацій. Створені засоби навчання передбачають використання комп'ютерно-орієнтованого супроводу через розроблення й застосування матеріалів сайту, що завдяки започаткованій концепції забезпечують теоретичне й практичне аудиторне опанування дисципліни, управління самостійною навчально-професійною діяльністю студентів. Експериментальна перевірка ефективності розроблених елементів комп'ютерно-орієнтованої методики навчання диференціальних рівнянь підтвердила висновки про результативність її впровадження в навчальний процес майбутніх фахівців з ІТ.

14.01.19.0227/0418U000763

Тань Сяо. Формування когнітивно-емоційного сприйняття музичних творів віденських класиків майбутніми викладачами в процесі фортепіанного навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 16.05.2018.

УДК 378.016:[780.8:780.616.432]:159.942.5(043.3).

226 с.: 13 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

У дисертації досліджено проблему формування когнітивно-емоційного сприйняття музичних творів віденських класиків у майбутніх викладачів у процесі фортепіанного навчання; проаналізовано стан досліджуваної проблеми в музично-педагогічній науці і практиці; розкрито зміст поняття "когнітивно-емоційне сприйняття музичних творів віденських класиків" і виведено його формулюва-

ння; розроблено й теоретично обґрунтовано компонентну структуру означеного феномена в єдності мотиваційно-спрямованого, аксіологічного, інтелектуально-емоційного і самостійно-результативного компонентів. Теоретично розроблена і експериментально перевірена авторська модель формування означеного феномена, що обумовила поетапне використання запропонованої методики під час формування когнітивно-емоційного сприйняття музичних творів віденських класиків у майбутніх викладачів у процесі фортепіанного навчання; розроблено критерії й показники оцінки її ефективності та виявлено рівні сформованості.

14.01.19.0228/0418U000765

Шакотько Віктор Васильович. Методична система формування інформологічних компетентностей майбутніх учителів інформатики: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 15.05.2018.

УДК 378.147.011.3-051:37.016:004(043.3).

309 с.: 8 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 317 назв.

У дисертації запропоновано методичну систему формування інформологічних компетентностей майбутніх учителів інформатики, теоретично обґрунтовано та розроблено основні компоненти зазначеної системи, описано методи та засоби експериментальної перевірки ефективності такої системи. Уточнені в матеріалах дисертації підходи до пояснень основних понять інформології використано в підручниках з інформатики для 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Визначено структуру та зміст навчальної дисципліни "Основи інформології та методика навчання основних понять інформології в середній школі" як дисципліни для студентів спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика) або інших спеціальностей галузі знань 01 Освіта

14.01.19.0229/0418U000777

Мартиненко Олена Євгенівна. Методика формування англомовної компетентності майбутніх перекладачів в аудіюванні в умовах заочної форми навчання: Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 29.05.2020.

УДК 378.147.091.33 – 028.17:811.111'25]:37.018.43 (043.3).

390 с.: 19 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню проблеми формування у майбутніх перекладачів англомовної компетентності в аудіюванні в умовах заочної форми навчання. У роботі розглянуто методичні підходи формування у майбутніх перекладачів англомовної компетентності в аудіюванні в умовах заочної форми навчання, а також принципи навчання, які лягли в основу методики навчання студентів англомовного аудіювання текстів різних жанрів (інтерв'ю, фрагментів лекцій, новин і оголошень); уточнено зміст і структуру компетентності в аудіюванні, а також визначено практичну, розвивальну, виховну, лінгвосоціокультурну і професійну мету навчання аудіювання текстів різних жанрів; виділено специфічні знання, навички, вміння, комунікативні здібності і стратегії аудіювання, якими мають оволодіти майбутні перекладачі; визначено труднощі аудіювання текстів різних жанрів; труднощі, пов'язані з умовами сприймання аудіотексту; індивідуально-особистісні труднощі; труднощі, пов'язані з мовними особливостями аудіотекстів різних жанрів; запропоновано стратегії аудіювання, націлені на подолання цих труднощів; розглянуто особливості формування англомовної компетентності в аудіюванні майбутніх перекладачів з точки зору лінгвістичних, лінгвопсихологічних, фізіологічних та психічних особливостей мовлення носіїв мови; описано етапи сприйняття усного повідомлення та механізми

аудіювання; проведено огляд використаних діяльностей і ресурсів електронного кейсу з аудіювання з предмету "Перша іноземна мова" (англійська), який містить комплекс вправ для формування у майбутніх перекладачів англомовної компетентності в аудіюванні у віртуальному навчальному середовищі Moodle.

14.01.19.0230/0418U000796

Дендеренко Олександр Олександрович. Формування професійної компетентності майбутніх судових механіків у процесі інтеграції природничих і загальнотехнічних дисциплін: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 31.05.2018.

УДК 378.6:629.5.07.

274 с.: 38 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 366 назв.

У дисертації досліджено проблему формування професійної компетентності майбутніх судових механіків засобами інтеграції природничих (фізика) і загальнотехнічних дисциплін (гідромеханіка, технічна механіка, технічна термодинаміка, електротехніка). Уточнено сутність поняття "інтеграція", "формування професійної компетентності майбутнього судового механіка". Охарактеризовано складові професійної компетентності майбутніх судових механіків та визначений критеріально-рівневий апарат для її діагностування. Спроектовано та обґрунтовано моделі формування професійної компетентності майбутніх судових механіків. Визначено педагогічні умови реалізації запропонованих моделей інтеграції природничих і загальнотехнічних дисциплін як засобу формування в майбутніх судових механіків професійної компетентності. Розроблено комплекс навчально-методичного забезпечення реалізації інтеграції природничих і загальнотехнічних дисциплін у вищому морському закладі освіти. Педагогічний експеримент підтвердив ефективність розроблених моделей формування професійної компетентності майбутніх судових механіків засобами інтеграції природничих (фізика) і загальнотехнічних (гідромеханіка, технічна механіка, технічна термодинаміка, електротехніка) дисциплін.

14.01.19.0231/0418U000808

Проценко Андрій Анатолійович. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики: Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 31.05.2018.

УДК [378.091.212.091.-027.22:796]:005.336.2(043.3).

327 с.: 14 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Об'єкт дослідження - професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах; предмет дослідження - педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики; мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити модель формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики; методи дослідження: теоретичні - теоретичний аналіз наукової літератури і нормативних документів, синтез, порівняння, узагальнення і систематизація одержаних даних із метою визначення підходів до сутності понять "професійна компетентність майбутніх учителів", специфіки професійної діяльності та професійних функцій учителя фізичної культури; змісту та структури професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури; критеріїв та рівнів її сформованості; місця педагогічної практики в системі засобів формування професійної компетентності то-

що для теоретичного обґрунтування моделі; моделювання формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики; емпіричні - педагогічне спостереження, анкетування, бесіда; педагогічний експеримент; анкета щодо визначення складу професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури; анкета "Задоволеність організацією педагогічної практики"; методика "Мотиви вибору професії" (за В. Міжєріковим); анкета "Самооцінка професійно-педагогічної мотивації" (за М. Фетіскіним, адаптована А. Проценком); адаптована методика М. Фетіскіна "Діагностика рівня парціальної готовності до професійно-педагогічного саморозвитку"; аналіз академічної успішності студентів; аналіз звітної документації, характеристик на студентів; експертне оцінювання; статистичні методи - зокрема, непараметричний статистичний тест Т критерій Вілкоксона, коефіцієнт варіації; наукова новизна: вперше обґрунтовано педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики (організаційно-управлінські умови професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури; організаційно-педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики).

14.01.19.0232/0418U000809

Шуппе Людмила Володимирівна. Формування культурологічної компетентності бакалаврів романської філології у процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 31.05.2018.

УДК 371.134:371.212:811.13:008(043.3).

260 с.: 10 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 338 назв.

Об'єкт дослідження - фахова підготовка бакалаврів романської філології; предмет дослідження - педагогічні умови формування культурологічної компетентності бакалаврів романської філології у процесі фахової підготовки; мета дослідження - теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування культурологічної компетентності бакалаврів романської філології у процесі фахової підготовки; методи дослідження: теоретичні - аналіз, синтез, узагальнення, систематизація наукової, навчально-методичної літератури, нормативно-правових документів для обґрунтування концептуального апарату дослідження; абстрагування, дедукція і конкретизація з метою визначення сутності і структури культурологічної компетентності бакалаврів романської філології, уточнення її показників і критеріїв; вивчення, порівняння та узагальнення практичного досвіду зарубіжних та вітчизняних університетів для вияву стану фахової підготовки бакалаврів романської філології з формування в них культурологічної компетентності; проектування, схематизація і моделювання для розробки варіативних моделей фахової підготовки з формування культурологічної компетентності бакалаврів романської філології; емпіричні - діагностичні (анкетування, інтерв'ювання, бесіди, тестування), обсерваційні (пряме, побічне, включене спостереження, безпосереднє й опосередковане) та прогностичні (експертних оцінок, узагальнення незалежних характеристик, моделювання, екстраполяції, шкалування, ранжування тощо) методи для вияву рівнів сформованості культурологічної компетентності бакалаврів романської філології; праксиметричні (аналіз освітньої діяльності, професіографічний аналіз тощо) та експериментальні (педагогічний експеримент: констатувальний, формувальний, контрольний) методи для перевірки ефективності запропонованих педагогічних умов і доцільності моделі фахової підготовки з формування культурологічної компетен-

тності бакалаврів романської філології; статистичні - для кількісного оброблення показників та перевірки достовірності одержаних результатів; наукова новизна - вперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено: педагогічні умови формування культурологічної компетентності бакалаврів романської філології: декомпозиція цілей, змісту та способів викладання навчальних дисциплін в контексті культурологічної освітньої парадигми; актуалізація особистісного сенсу тих, кого навчають, у професійній ідентифікації та самовизначенні як медіаторів культур у сфері міжкультурної комунікації та іншомовної освіти; застосування технік діалогу культур упродовж педагогічної практики.

14.01.19.0233/0418U000818

Хомич Ірина Миколаївна. Формування готовності майбутніх учителів музики до педагогічної взаємодії з навчальним хоровим колективом: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 13.06.2018.

УДК 378.011.3-51:78(043.3).

199 с.: 11 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

У дисертації досліджується проблема формування готовності майбутніх учителів музики до педагогічної взаємодії з навчальним хоровим колективом. Розкрито зміст і специфіку, розроблено компонентну структуру означеного феномена. Визначено критерії, показники і рівні сформованості підготовленості майбутніх учителів музики до педагогічної взаємодії з навчальним хоровим колективом, розроблено методи, прийоми, етапи навчальної діяльності. Представлено методичну модель підготовки майбутніх учителів музики до педагогічної взаємодії з навчальним хоровим колективом, що включає наступні етапи: інформаційно-аналітичний, фахово-продуктивний, ціннісно-саморегулятивний, усвідомлено-креативний. Розроблено та експериментально перевірено поетапну методику підготовки майбутніх учителів музики до продуктивної педагогічної взаємодії з хором. Статистична перевірка отриманих експериментальних даних засвідчила позитивну динаміку формування готовності майбутніх учителів музики до педагогічної взаємодії з навчальним хоровим колективом.

14.01.19.0234/0418U000823

Мусоріна Марина Олександрівна. Формування технічної компетентності майбутніх фахівців судноводіння у процесі навчання технічних дисциплін: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 15.06.2018.

УДК 378.147:629.5.072.8(043.3).

204 с.: 11 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

У дисертації вперше розроблено, науково обґрунтовано, експериментально перевірено та впроваджено методику формування технічної компетентності майбутніх фахівців судноводіння у процесі навчання технічних дисциплін. Окреслено основні етапи наукової думки за проблемою формування технічної компетентності майбутніх фахівців судноводіння у процесі навчання технічних дисциплін. Виявлено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування технічної компетентності майбутніх фахівців судноводіння у процесі навчання технічних дисциплін. Удосконалено зміст, форми, методи і засоби навчання технічних дисциплін для формування технічної компетентності майбутніх фахівців судноводіння; подальшого

розвитку набула організація викладання технічних дисциплін через використання хмарних технологій, особистого е-кабінету, дистанційне навчання тощо. Розроблено методику формування технічної компетентності майбутніх фахівців судноводіння у процесі навчання технічних дисциплін, здійснено її дослідно-експериментальну апробацію у процесі навчання технічних дисциплін.

14.01.19.0235/0418U000852

Радван Нассіб. Удосконалення виконавських умінь педагога-скрипаля в умовах вищої музично-педагогічної освіти: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2018.

УДК 378.016:780.614.331.

207 с.: 12 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

У дослідженні актуалізовано проблему удосконалення виконавських умінь майбутніх педагогів-скрипалів у процесі фахової підготовки; розглянуто стан досліджуваної проблеми у музично-педагогічній науці і практиці; розкрито педагогічну сутність виконавства як творчої діяльності. У зв'язку з цим проаналізовано феномен "інструментальне виконавство" та розкриті різні підходи до його визначення; запропоновано поняття "виконавські уміння педагога-скрипаля"; розроблено і теоретично обґрунтовано структуру виконавських умінь майбутнього педагога у процесі навчання гри на скрипці в єдності мотиваційно-вольового, когнітивно-аналітичного, ціннісно-орієнтаційного, операційно-технічного та творчодіяльнісного компонентів, які формують професійно значущі якості - емпатію, артистизм, рефлексію, самостійність, творчу активність, ініціативність. Розроблено діагностичний інструментарій констатувального і формувального експериментів, який уможливило виявлення рівнів сформованості означеної якості. У дослідженні встановлено й науково обґрунтовано критерії та показники, котрі відповідають компонентній структурі виконавських умінь. Вони дозволили діагностувати компонентну структуру виконавських умінь на різних етапах експериментального навчання. Експериментально підтверджено ефективність запропонованих педагогічних умов, методів і творчих завдань, спрямованих на удосконалення виконавських умінь майбутніх педагогів-скрипалів. Виявлено статистично достовірну динаміку їх зростання, а також можливість переходу студентів з низького рівня інструментально-виконавських умінь на більш високий.

14.01.19.0236/0418U000862

Вей Чжеюань. Міжкультурне виховання студентів вищих навчальних закладів засобами музики: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2018.

УДК [378.016:78] : 303.4(043.3).

349 с.: 6 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

У дисертації обґрунтовано технологію міжкультурного виховання студентів засобами музики у позааудиторній роботі вищого навчального закладу; структуру міжкультурної вихованості студентів (мотиваційний, емоційно-емпатійний, когнітивно-ідентифікаційний, культурологічно-комунікативний, рефлексивно-ціннісний компоненти), критерії, показники та рівні її сформованості; визначено зміст міжкультурного виховання студентів засобами музики (теоретичний та практичний блоки); уточнено теоретичний зміст складових міжкультурного виховання студентів (міжкультурної комунікації, міжкультурної толерантності та міжкультурної ідентичності); вдосконалено форми та методи виховної роботи зі студентською молоддю у позаауди-

торний час; виокремлено перспективні напрями використання технології міжкультурного виховання студентів засобами музики у позааудиторній роботі вищого навчального закладу у КНР; подальшого розвитку дістали наукові положення щодо впливу музики на виховання молоді.

14.01.19.0237/0418U000863

Ду Лян. Музично-просвітницька діяльність студентів у позанавчальній роботі як умова їх самореалізації: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищено 26.06.2018.

УДК [378.015.31:78]: 159.923.2.

207 с.: 18 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Дисертація присвячена проблемі музично-просвітницької діяльності студентів університету як педагогічній умові самореалізації особистості. Дослідження передбачало розробку й обґрунтування педагогічних умов, змісту, форм і методів музично-просвітницької діяльності студентів, які забезпечують їх успішну самореалізацію. У роботі обґрунтовано зміст і структуру понять "музично-просвітницька діяльність", "самореалізація студента"; розкрито зміст, функції та особливості виховного впливу музично-просвітницької діяльності на самореалізацію студентів; визначено критерії, показники і рівні самореалізації студентів у позанавчальній музично-просвітницькій діяльності. Практичне значення результатів дослідження засвідчує реальну цінність розробленої і впровадженої науково-методичної програми на допомогу вчителям музики "Позаурочна музично-просвітницька діяльність". Запропоновано структурно-функціональну модель музично-просвітницької діяльності, що впливає на самореалізацію студентів. Розроблено та апробовано методичні рекомендації "Самореалізація особистості студента в умовах музично-просвітницької діяльності". Результати наукового дослідження дозволили підтвердити ефективність запропонованого алгоритму позанавчальної музично-просвітницької діяльності, спрямованої на самореалізацію студентів.

14.01.19.0238/0218U001910

Формування професійної компетентності у інженерів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Резнік Світлана Миколаївна. – ДР 0118U001576. УДК 378.

48 с.

Об'єкт дослідження - процес формування професійної компетентності інженерів-машинобудівників. Мета дослідження - розробка методики формування професійної компетентності інженерів. Методи дослідження - теоретичні - вивчення та аналіз наукових джерел з метою з'ясування стану розробленості зазначеної проблеми, визначення теоретичних засад і ключових понять дослідження (аналіз, синтез, класифікація, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, порівняння), емпіричні - педагогічне спостереження, бесіда, опитування, тестування, контент-аналіз). Результати та їх новизна - вперше розроблено методи використання педагогічних умов формування професійної компетентності інженерів. Набули подальшого розвитку зміст, форми і методи формування базової професійної компетентності інженерів-машинобудівників. Визначені компоненти та структура професійної компетентності інженерів. Результати НДР впроваджені у освітній процес Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - удосконалення педагогічного процесу формування професійної компетентності інженерів-машинобудівників, підвищення рівня розвитку професійної компетентності інже-

нерів, підвищення затребуваності фахівців машинобудівної сфери.

14.01.19.0239/0218U001925

Розвиток науково-дослідницької компетентності співробітників виробничого підприємства: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Резнік Світлана Миколаївна. – ДР 0118U002013. УДК 378.

56 с.

Об'єкт дослідження - процес формування науково-дослідницької компетентності фахівців на підприємстві. Мета роботи - розробка моделі формування науково-дослідницької компетентності фахівців на підприємстві. Методи дослідження - теоретичні - вивчення та аналіз наукових джерел з метою з'ясування стану розробленості зазначеної проблеми, визначення теоретичних засад і ключових понять дослідження (аналіз, синтез, класифікація, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, порівняння), емпіричні - педагогічне спостереження, бесіда, опитування, тестування, контент-аналіз). Результати та їх новизна - вперше розроблено авторську модель формування науково-дослідницької компетентності фахівців; уточнено структуру науково-дослідницької компетентності, зміст, форми і методи формування зазначеної компетентності. Результати та область застосування: удосконалення педагогічного процесу формування науково-дослідницької компетентності фахівців, підвищення рівня розвитку дослідницьких якостей фахівців з метою їх конкурентноспроможності на ринку праці.

14.01.19.0240/0218U002237

Концептуальні основи компетентнісного підходу до професійної підготовки фахівців філологічних спеціальностей: Заключний звіт /Київський національний лінгвістичний університет; Керівник Бондаренко Олександр Федорович. – ДР 0115U002519. УДК 378.147.

387 с.

Здійснено цілісний аналіз проблеми впровадження компетентнісного підходу до професійної підготовки фахівців філологічних спеціальностей у закладах вищої освіти, встановлено сутність професійної компетентності фахівців філологічних спеціальностей. Розроблено концептуальні основи і модель впровадження компетентнісного підходу до професійної підготовки фахівців філологічних спеціальностей. Визначено структуру і зміст електронних інформаційно-методичних пакетів з філологічних дисциплін з використанням системи Moodle.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки

14.01.19.0241/0418U000542

Гапончук Олена Миколаївна. Організаційно-педагогічні умови консультативної діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищено 18.01.2018.

УДК 37.013.42(076).

325 с.: 21 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 301 назва.

У роботі розкрито сутність і структуру консультування в системі професійної діяльності соціального педагога; проаналізовано зарубіжний досвід шкільного консультування; подано трактування консультативної діяльності соціального педагога в ЗНЗ, її особливості та напрями. Розкрито критерії, показники і рівні ефективності консультативної діяльності в ЗНЗ. Обґрунтовано організаційно-педагогічні умови

консультативної діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі (актуалізація ролі, проектування змісту й напрямів, збагачення форм, методів і методик, розширення напрямів та оптимізація інформаційно-методичного забезпечення консультативної діяльності соціального педагога; сприяння створенню соціально орієнтованого середовища консультування; розвиток професійної компетентності в напрямі консультативної діяльності). Перевірено ефективність їх упровадження на практиці. Підготовлено методичні рекомендації для удосконалення консультативних навичок соціальних педагогів.

14.01.19.0242/0418U000673

Байдюк Наталія Василівна. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 15.03.2018.

УДК 37.013.42:305]-053.6(043.3).

345 с.: 25 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 292 назви.

У дисертації розкрито зміст понять "підготовка майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин" як процесу та "готовність майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин" як результату; визначено сутність гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі та особливості їх прояву. Здійснено аналіз теорії та практики запровадження гендерної складової у процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів. Визначено компоненти, критерії, показники та виявлено рівні готовності майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі. Доведено, що ефективними організаційно-педагогічними умовами підготовки майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі є інтеграція гендерних знань у процес професійної підготовки; використання інноваційних інтерактивних технологій гендерної освіти в навчальній та позанавчальній роботі; залучення студентів до громадської та проектної діяльності в осередку гендерної освіти.

14.01.19.0243/0418U000686

Креденець Надія Ярославівна. Теорія і практика соціального партнерства у професійній підготовці фахівців сфери послуг в Австрії та Німеччині: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Захищена 28.03.2018.

УДК 316.77:377.016:338.46(436+430)(043).

352 с.: 6 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 361 назва.

У дисертації здійснено аналіз стану дослідженості проблеми в працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Вивчено розвиток соціального партнерства у професійній підготовці фахівців сфери послуг в Австрії і Німеччині та розкрито теоретичні й практичні засади цього явища. Проаналізовано законодавче забезпечення соціального партнерства у професійній освіті Австрії і Німеччини, що спрямоване на врегулювання відносин між соціальними партнерами у професійній освіті. Структурні особливості соціального партнерства у професійній підготовці фахівців для сфери послуг (водопостачання / водовідведення) в Австрії і Німеччині супроводжуються пошуком шляхів формування змісту освіти на принципах модульності, профільної спрямованості, кредитного виміру якості, єдності теоретичного й практичного компонентів.

14.01.19.0244/0418U000747

Кушнірчук Оксана Романівна. Соціально-педагогічна профілактика проституції не-

повнолітніх у школах-інтернатах: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.04.2018.

УДК 376 (58+64) : 37.018.3 : 316.624.

324 с.: 4 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 421 назва.

У дисертаційному дослідженні визначено місце проституції у системі поведінкових проявів, розкрито полісемантичність і міждисциплінарність поняття проституції, запропоновано авторське визначення понять "проституція", "проституція неповнолітніх", "проституція неповнолітніх вихованок шкіл-інтернатів". Визначено чинники проституції неповнолітніх вихованок шкіл-інтернатів. Окреслено критерії, показники та виявлено рівні ризику втягування до проституції неповнолітніх вихованок шкіл-інтернатів. Визначено зміст соціально-педагогічної профілактики проституції неповнолітніх вихованок у школах-інтернатах, розроблено та апробовано організаційно-змістового забезпечення (напрями, форми, методи) технології соціально-педагогічної профілактики проституції неповнолітніх вихованок у школах-інтернатах, що реалізувалась на концептуально-стратегічному, операційному, підсумковому і коригувальному етапах.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.01 Загальні питання психології

15.01.19.0245/0418U000694

Ятищук Анастасія Анатоліївна. Проблеми психології виховання у творчій спадщині С. Балея: Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г. С. Костюка Академії педагогічних наук України. – Захищена 05.07.2017.

УДК 159.9 (092) (477.84).

194 с.: 3 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 401 назва.

Робота присвячена вивченню проблем психології виховання та шляхів їх розв'язання в теоретичному спадку видатного українсько-польського вченого Степана Балея. Здійснений теоретико-методологічний аналіз творчої спадщини вченого, проаналізовані передумови формування його наукового світогляду, розглянута система його науково-психологічних поглядів. Психологія виховання С.Балея, що складає основу його наукової спадщини, є цілісною системою поглядів, яка характеризується єдністю структурних і функціональних елементів мети, факторів, принципів, змісту та методів виховання, орієнтованих на практичну реалізацію психологічно обґрунтованого виховання та навчання, злібно особистісного і творчого за своєю суттю. У роботі здійснено ретроспективний аналіз становлення ідей психології виховання Степана Балея у системі наукового знання, обґрунтовано оригінальність поглядів вченого на розв'язання проблем психології виховання. Окреслено значення ідей психології виховання С. Балея для розвитку теорії та практики педагогічної психології, їх роль у контексті завдань сучасної освіти, запропоновано шляхи впровадження ідей психології виховання вченого у педагогічну практику.

15.21 Загальна психологія

15.01.19.0246/0218U002015

Психічна ригідність в системі емоційних переживань професійних спортсменів з кульової стрільби під час змагальної діяльності: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Тімченко

Олександр Володимирович. – ДР 0115U002023. УДК 159.9: 159.94.

232 с.

Мета дослідження - визначити особливості прояву психічної ригідності у професійних спортсменів з кульової стрільби для забезпечення успішності їх змагальної діяльності. Об'єкт дослідження - психічна ригідність професійних спортсменів з кульової стрільби. Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань використовувалися такі методи: теоретичного (аналіз, порівняння, систематизація та узагальнення науково-теоретичних і спеціальних дослідних даних) та емпіричного дослідження (метод включеного спостереження застосовувався для вивчення особистості спортсмена-стрілка в реальних умовах спортивної діяльності); метод експертних оцінок (полягав в опитуванні спеціально відібраних експертів за ознаками їхнього формального професійного статусу, які надавали необхідну інформацію про об'єкт оцінки); індивідуальна психологічна співбесіда (для уточнення висновків, зроблених експертами або дисертантом); метод математичного моделювання (для побудови представленої системи, яка відображає комплекс істотних параметрів об'єкта дослідження та здатна замінити його в процесі пізнання); психодіагностичне обстеження (для виявлення основних значень за параметрами дослідження було застосовано комплекс психодіагностичних методик: "Томський опитувальник ригідності" Г.В. Залевського (ТОРЗ) - особистісний опитувальник, спрямований на діагностику психічної ригідності; "Стандартизований метод дослідження особистості" (СМДО) (авт. Л.М. Собчик та Л.М. Лук'янова) - модифікований і рестандартизований варіант тесту ММРІ, який дозволив описати повний портрет спортсмена-стрілка, що включав, крім кількісних і якісних характеристик стійких професійно важливих якостей, широкий спектр таких структурних компонентів особистості, як мотиваційна спрямованість, тип реагування на стрес, захисні механізми, фон настрою, ступінь адаптованості спортсмена, можливий тип дезадаптації тощо. Тест використовувався також для оцінки актуального психічного стану обстежуваного; методика "Рівень суб'єктивного контролю" Дж. Ротера (адаптація Є.Ф. Бажина, С.О. Голинкіної, О.М. Еткінда) - дозволила вивчити внутрішню спрямованість спортсмена, здатність усвідомлювати та брати на себе відповідальність за ухвалені рішення і виконані дії; методика "Дослідження тривожності" (авт. Ч.Д. Спілберг; адаптований варіант Ю.Л. Ханіна) - була націлена на виявлення особливостей особистісної та ситуаційної тривожності досліджуваних; опитувальник В.І. Моросанової "Стиль саморегуляції поведінки - ССП-98" - використовувався для вивчення стилю саморегуляції у спортсменів); статистичні методи для обробки даних (кореляційний аналіз - для встановлення взаємозв'язку явищ, що досліджуються (коефіцієнт кореляції підраховувався за формулою Пірсона); одновимірний дисперсійний аналіз, за допомогою якого досліджувався вплив однієї або декількох незалежних (номінальних) змінних на одну залежну (метричну) змінну, а також взаємодія номінальних змінних між собою; підрахунок відмінностей за t-критерієм Стьюдента, призначеного для оцінки відмінностей між двома вибірками за рівнем певної ознаки, кількісно вимірної (для великих вибірок з нормальним розподілом); підрахунок відмінностей за ?-критерієм Фішера, призначеного для зіставлення двох вибірок за частотою зустрічальності аналізованого ефекту; непараметричний статистичний критерій, що використовувався для зіставлення двох незалежних вибірок за рівнем ознаки, що вимірювалася кількісно (U-критерій Манна - Уїтні). Одержані кількісні дані оброблялися за допомогою комп'ютерної програми SPSS 8.0). Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: - вперше: а) проведено комплексне дослідження психічної ригідності в системі емоційних переживань професійних спортсменів з кульової стрільби під час змагальної діяльності; б) отримано дані порівняльного аналізу розвитку

психічної ригідності у спортсменів вищої кваліфікації залежно від їхнього професійного стажу та віку; - уточнено і систематизовано дані про складові психоемоційного переживання у професійних спортсменів з кульової стрільби у період змагальної діяльності; - доповнено дані стосовно засобів та прийомів психологічного супроводу спортсменів вищої кваліфікації; - удосконалено діагностичний комплекс методів та методику дослідження психічної ригідності у спортсменів вищої кваліфікації; - набула подальшого розвитку система наукових поглядів щодо використання комплексного підходу до вивчення несприятливих факторів особистості спортсменів вищої кваліфікації.

15.01.19.0247/0218U002206

Психолого-педагогічні засади становлення професійної суб'єктності: Заключний звіт /Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського; Керівник Мороз Руслана Анатоліївна. - ДР 0115U001209. УДК 159.923.

169 с.

В дослідженні проаналізовано зовнішні та внутрішні чинники становлення професійної суб'єктності та об'єктивні чинники впливу на формування професійної суб'єктності майбутніх фахівців різних напрямів підготовки. Досліджено професійну ідентичність, професійні складові, суб'єктивні відчуття успішності як маркери професійної суб'єктності. Упроваджено інноваційні технології розвитку професійної суб'єктності. Розроблено комплексну психологічну технологію психологічної підготовки до виконання професійної діяльності як практичний засіб сприяння розвитку професійної суб'єктності майбутніх фахівців.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.01.19.0248/0418U000525

Михайлюк Інна Володимирівна. Психологічні чинники формування діалогічної компетентності майбутніх психологів: Дис... к.психол.н. /Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. - Захищена 19.12.2017.

УДК 159.946.3:808.56:005.336.2(043.5).

200 с.: 26 табл., 13 іл. - Бібліогр.: 276 назв.

Дисертація присвячена дослідженню психологічних чинників формування діалогічної компетентності майбутніх психологів. У роботі уточнено психологічний зміст поняття діалогічна компетентність. Виокремлено психологічні чинники, що здійснюють зовнішній і внутрішній вплив на формування діалогічної компетентності майбутніх психологів у процесі професійної підготовки. Розроблено концептуальну структурно-функціональну модель діалогічної компетентності психолога. Визначено комплекс засобів діагностичної оцінки структурно-функціональних компонентів діалогічної компетентності майбутніх психологів. Виявлено рівні сформованості структурно-функціональних компонентів діалогічної компетентності майбутніх психологів залежно від їх соціально-демографічних характеристик (стать, вік). Встановлено достовірний вплив внутрішніх чинників на сформованість діалогічної компетентності та її структурних компонентів. Представлено програму соціально-психологічного тренінгу спрямованого на формування діалогічної компетентності майбутніх психологів, наведено результати її експериментального впровадження. Визначено психологічні чинники, котрі сприяють формуванню діалогічної компетентності майбутніх психологів у процесі професійної підготовки. Гіпотези, розроблені на початку дослі-

дження, знайшли своє достовірне підтвердження в ході проведення експериментального дослідження.

15.01.19.0249/0418U000623

Папуша Владислав В'ячеславович.
Психолого-педагогічні чинники запобігання
віктимній поведінці підлітків: Дис...
к.психол.н. /Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 27.02.2018.

УДК 159.922: 343.988.

270 с.: 11 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

Дисертація містить теоретичне узагальнення та нове вирішення проблеми запобігання віктимній поведінці підлітків, зокрема в ній здійснено: експериментальне вивчення потенційної віктимності та її реалізації у поведінці підлітків; виявлено особистісну детермінацію віктимної поведінки підлітків, побудовано факторну конфігурацію індивідуально-психологічних властивостей гіпервіктимних та невіктимних підлітків; проведено експериментальне дослідження впливу дитячо-батьківських стосунків на віктимність підлітків; описано основні форми прояву насильства в освітньому середовищі школи; теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено дієвість психолого-педагогічних чинників запобігання віктимній поведінці підлітків; розроблено та апробовано авторську програму тренінгу психолого-педагогічної корекції і профілактики віктимної поведінки. Емпіричний аналіз змістових характеристик основних типів віктимної поведінки підлітків здійснено за двома, критеріями: реалізованої та потенційної віктимності. Виявлено, що за шкалою "реалізована віктимність" для трети підлітків властиві показники, що значно перевищують норму. З'ясовано, що віктимність у підлітковому віці є складним, багаторівневим утворенням, яке детерміноване нейродинамічними, психодинамічними і особистісними властивостями. Різні ступені виразності віктимності пов'язана із різним рівнем сформованості абсолютних показників нейродинамічних, психодинамічних і особистісних властивостей, а також характером взаємозв'язків між ними. Доведено ефективність авторської програми психолого-педагогічної корекції і профілактики прояву підлітками віктимної поведінки, яка проявляється у позитивних змінах: кількість досліджуваних з показниками, що відповідають нормі збільшилася з 53,3 % до 76,6 %.

15.01.19.0250/0418U000632

Канюка Світлана Іванівна. **Формування толерантності жінок різного віку як умови їх психологічної готовності до майбутнього материнства:** Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.02.2018.

УДК 159.922.6-55.26.

358 с.: 21 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 309 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню проблеми формування толерантності жінок різного віку як умови їх психологічної готовності до майбутнього материнства. Визначено теоретичні підходи до вивчення проблеми толерантності жінок різного віку як умови їх психологічної готовності до материнства. Досліджено структуру толерантності та психологічної готовності жінок до материнства, їх взаємозв'язок. Виділено систему показників, якими характеризуються структурні складові толерантності, що впливають на психологічну готовність жінок до майбутнього материнства (ціннісно-мотиваційна складова: ціннісні орієнтації та базові настанови; когнітивна складова: усвідомлення суті толерантності та її цінності в особистому житті, мотивація до її підвищення, освіченість з питань толерантності; емоційна складова: емпатійні здібності та самоставлення; пове-

дінкова складова: комунікативна толерантність, самоактуалізація, вольова саморегуляція). Обґрунтовано критерій (за рівнем сформованості структурних складових толерантності) та визначено рівні розвитку толерантності жінок різного віку (істинна толерантність, квазітолерантність, псевдо-толерантність, зовнішня толерантність). Виокремлено типи жінок за сформованістю толерантності та психологічної готовності до материнства (ідеальна матір, конформна матір, проактивна матір, толерантна не-матір, відкрита матір, егоїстична матір, егоцентрична матір). Обґрунтовано та розроблено систему формування толерантності жінок як умови їх психологічної готовності до материнства, апробація якої довела її ефективність та необхідність впровадження в систему підготовки майбутніх матерів.

15.01.19.0251/0418U000695

Базиленко Анастасія Костянтинівна. **Психологічні чинники формування соціальної активності студентської молоді (на прикладі студентського самоврядування):** Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 28.03.2018.

УДК 159.922.8-057.875:37.018.7] (043.5).

169 с.: 35 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 341 назва.

Дисертацію присвячено дослідженню психологічних чинників формування соціальної активності студентської молоді (на прикладі студентського самоврядування). У роботі визначено основні наукові підходи до проблеми соціальної активності особистості, уточнено її сутність, виокремлено мотиваційний, ціннісний, емоційно-вольовий, пізнавально-рефлексивний та діяльнісний компоненти, критерії та показники. Досліджено рівні та особливості соціальної активності студентської молоді. Визначено психологічні чинники формування соціальної активності студентської молоді на макро-, мезо-, мікрорівні. Обґрунтовано роль студентського самоврядування як особливості соціального середовища, що сприяє формуванню соціальної активності студентської молоді через актуалізацію низки психологічних механізмів. Розроблено психологічну програму формування соціальної активності, доведено ефективність її використання в освітньому процесі ВНЗ.

15.01.19.0252/0418U000740

Сміла Наталія Володимирівна. **Особливості психологічної готовності майбутнього лікаря до професійної діяльності:** Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 17.04.2018.

УДК 159.922:159.9.072: 616-057.875:614.23.

204 с.: 47 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 181 назва.

Дисертаційну роботу присвячено теоретико-методологічному обґрунтуванню та емпіричному дослідженню психологічної готовності майбутніх лікарів до професійної діяльності з урахуванням її компонентів, факторів та стадій розвитку. В роботі теоретично обґрунтовано основні стадії становлення психологічної готовності до професійної діяльності з урахуванням основних вікових особливостей майбутніх фахівців. Зокрема, виділено стадії: первинні уявлення про професійну діяльність, нормативні уявлення, зосереджене опанування професією, корекція професійних уявлень. Розроблено структуру психологічної готовності лікаря до здійснення професійної діяльності, що включила в себе такі п'ять компонентів: професійно-інтелектуальний, комунікативний, вольовий, моральний, нервово-психічний. Зміст та сутність визначених компонентів підтверджено з використанням методу експертних оцінок. За допомогою емпіричного дослідження виявлено особливості та фактори розвитку психологічної готовності до професійної діяльності

майбутніх лікарів. Визначено, що всі компоненти готовності розвиваються поступово і досягають свого максимуму в період безпосередньої адаптації до професійної діяльності. Через узагальнення результатів факторного аналізу визначено фактори розвитку психологічної готовності лікарів до професійної діяльності на різних етапах її становлення. Окреслено перспективи та напрямки майбутніх досліджень.

15.01.19.0253/0418U000782

Чемісова Тетяна Сергіївна. Психологічні умови розвитку творчої компетентності вчителя у процесі професійного становлення:

Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 22.05.2018.

УДК 159.923.2:37.011.3.015.31-051(043.3).

208 с.: 28 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Дисертацію присвячено проблемі психологічних умов розвитку творчої компетентності вчителя у процесі професійного становлення. Творчу компетентність пропонується розглядати як якісну характеристику професійної компетентності педагога. Представлено теоретичну модель розвитку творчої компетентності вчителя в процесі професійного становлення, у якій виокремлено компоненти творчої компетентності (мотиваційний, змістовий, прогностично-рефлексивний) та компетенції, що входять до кожного з компонентів; етапи та рівні її розвитку (репродуктивний, пошуково-дослідницький та творчий). Визначено показники (потреба у творчій діяльності, комунікативність, професіоналізм, готовність до творчості) та критерії досягнення творчої компетентності у процесі професійного становлення вчителя. Обґрунтовано психологічні умови та проаналізовано особливості розвитку творчої компетентності вчителів у процесі професійного становлення. За результатами апробації авторської програми розвитку творчої компетентності розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення умов середовища, сприятливого для розвитку творчої компетентності вчителя у процесі його професійного становлення.

15.01.19.0254/0418U000784

Падалка Роман Григорович. Психологічні особливості розвитку екологічної свідомості молодшого школяра:

Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.05.2018.

УДК 159.922.72:37.015.31:504(043.3).

234 с.: 18 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню проблеми психологічних особливостей розвитку екологічної свідомості молодшого школяра. Визначено теоретичні підходи до емпіричного дослідження даної проблеми, розроблена теоретична модель екологічної свідомості. Досліджено структуру та психологічний зміст її компонентів (когнітивного, емоційного, поведінкового), виділено критерії та показники рівнів розвитку екологічної свідомості у молодшого школяра, досліджена динаміка розвитку екологічної свідомості, типи домінуючих установок у ставленні молодших школярів до природи (когнітивний, естетичний, етичний, прагматичний), вивчені провідні компоненти їх суб'єктивного ставлення до природи (когнітивний, перцептивно-афективний, практичний, вчинковий), виділені та охарактеризовані типи емоційно-ціннісного ставлення дітей до природи (позитивно-активний, позитивно-пасивний, нейтральний). З'ясовані особливості екологічної свідомості в залежності від місця проживання досліджуваних, гендерні особливості. Розроблена та апробована програма психологічного супроводу розвитку екологічної свідомості молодшого школяра.

15.01.19.0255/0418U000800

Мусаєлян Олена Миколаївна. Психологічні особливості запобігання аутоагресивній поведінці студентської молоді:

Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г. С. Костюка Академії педагогічних наук України. – Захищена 29.05.2018.

УДК 159.938.3:378.

160 с.: 28 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню психологічних особливостей запобігання аутоагресивній поведінці студентської молоді. У роботі визначено теоретичні підходи до вивчення проблеми аутоагресивної поведінки студентської молоді. Уточнено сутність поняття аутоагресивної поведінки особистості, набули подальшого розвитку положення про специфіку, показники й чинники аутоагресивної поведінки студентської молоді. Досліджено рівні (високий, середній, низький) схильності до аутоагресивної поведінки студентської молоді, визначено розподіл досліджуваних студентів за формами прояву аутоагресивної поведінки тощо. Виявлено гендерно-вікові та соціально-демографічні особливості аутоагресивної поведінки студентської молоді. Визначено індивідуально-психологічні (негативне ставлення до себе, емоційна нестабільність, ригідність, відсутність життєвих ціль) та соціально-психологічні (непевненість у міжособистісних стосунках з однолітками (одногрупниками), ставлення студентської молоді до протилежної статі, задоволеність інтимними стосунками з близькою людиною) чинники аутоагресивної поведінки студентської молоді. Визначено соціально-психологічні умови запобігання аутоагресивній поведінці. Обґрунтовано та розроблено програму запобігання аутоагресивній поведінці студентської молоді, доведено ефективність її використання у освітній практиці закладів вищої освіти з метою запобігання аутоагресивній поведінці студентської молоді.

15.01.19.0256/0418U000801

Чукавіна Тетяна Едуардівна. Педагогічне спілкування як умова активізації навчальної діяльності студентів вищих медичних навчальних закладів:

Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 29.05.2018.

УДК 37.015.3:378.661-057.875.

198 с.: 42 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 264 назви.

У дисертації досліджується феномен педагогічного спілкування викладачів медичних ВНЗ в контексті активізації навчальної діяльності студентів. Встановлено, що викладачам медичних ВНЗ властиві стилі педагогічного спілкування: владно-лідуючий, спонтанно-ліберальний і креативно-демократичний. Створено дослідницьку модель операційних характеристик педагогічного спілкування викладачів за результатами кореляційного аналізу використаних методик. Розроблено та апробовано програму тренінгу спрямованого на удосконалення комунікативних навичок викладачів медичних ВНЗ. Після участі в тренінгу у викладачів як спеціальних, так і гуманітарних дисциплін підвищилися показники за владно-лідуючим і креативно-демократичним стилями педагогічного спілкування, натомість суттєво зменшилася кількість викладачів зі спонтанно-ліберальним стилем. Доведено залежність мотивації навчання студентів від стилю педагогічного спілкування викладачів, зокрема у досліджуваних студентів зростає мотивація до навчання у ВНЗ, найбільшої ваги набули мотиви професійно-ціннісні, соціально-ідентифікаційні та самовиховання. Доведено, що запропонована тренінгова програма спрямована на усвідомлення мотивів і стилю спілкування та збагачення комунікативної компетентності, є ефективним чинником розвитку комунікативної компетентності і продуктивної педагогічної

взаємодії із студентами медичних ВНЗ.

15.01.19.0257/0418U000821

Сідун Оксана Юріївна. Сугестивність як детермінанта узалежнених форм поведінки в юнацькому віці: Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.05.2018.

УДК 373.5.015.3:159.964.225 (043).

270 с.: 29 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

У дисертаційному дослідженні здійснено теоретичний і емпіричний аналіз сугестивності як детермінанти узалежнених форм поведінки в юнацькому віці. У роботі визначено теоретичні підходи до вивчення проблеми особливостей прояву сугестивності як детермінанти узалежнених форм поведінки в юнацькому віці. Виявлено індивідуально-психологічні (особистісні) та соціальні чинники підвищеної сугестивності. Виокремлено критерії рівнів (високий, середній, низький) сугестивності. Розкрито особливості прояву сугестивності та її зв'язок з індивідуально-психологічними характеристиками особистості юнацького віку (самооцінка, тривожність, "Я-образ"). Досліджено стилі виховання в сім'ї як соціальний чинник виникнення сугестивності. Обґрунтовано теоретичну модель профілактики та корекції сугестивності в юнацькому віці. Розроблено апробовано авторську профілактично-корекційну програму зі зниження сугестивності особистості "Психопрофілактика та психокорекція зі зниження сугестивності в юнацькому віці" та доведено її ефективність.

15.01.19.0258/0418U000846

Донченко Ольга Сергіївна. Розвиток професійної креативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами арт-терапії: Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2018.

УДК 378.011.3-051:373.2]:005.963.1:[159.9:]615.85:7].

261 с.: 12 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 308 назв.

У дисертації здійснено аналіз теоретичних підходів до вивчення проблеми креативності, професійної креативності; розкрито сутність поняття "професійна креативність вихователів закладів дошкільної освіти", визначено структурні компоненти (мотиваційний, когнітивний, операційний, регулятивний), критерії (творча мотивація професійної діяльності, творче розв'язання професійних завдань, творча операціоналізація професійних завдань, регуляція творчої професійної діяльності), показники та рівні (високий, достатній, середній, низький) розвитку досліджуваної здатності. Емпірично досліджено особливості розвитку професійної креативності в майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти та динаміку впродовж процесу фахової підготовки, виявлено недостатній рівень її розвитку у студентів. Теоретично доведено доцільність застосування арт-терапії як засобу розвитку професійної креативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Обґрунтовано модель та розроблено й апробовано програму розвитку професійної креативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Доведено її ефективність та доцільність впровадження в процес професійної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти у вищому закладі освіти

15.01.19.0259/0418U000847

Процик Любов Сергіївна. Особливості реалізації механізмів психологічного захисту інтелектуально обдарованими підлітками: Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2018.

УДК 37.015.3:159.925-049.65](043.3).

292 с.: 21 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню особливостей реалізації механізмів психологічного захисту інтелектуально обдарованими підлітками. У роботі висвітлено теоретичні та методологічні засади вивчення проблеми інтелектуально обдарованості й творчості підлітків, здійснено аналіз досліджень механізмів психологічного захисту підлітків представниками різних психологічних шкіл, виділено прояви інтелектуально обдарованості та роль механізмів психологічного захисту в розвитку особистості старшого підлітка. Встановлено три рівні інтелектуально обдарованості: виражена, прихована, мало виражена. Доведено, що реалізація механізмів психологічного захисту підлітками залежить від рівня розвитку їх інтелектуально обдарованості, вольових якостей, саморегуляції, самосприймання та впливає на вибір копінг-стратегій. Теоретично обґрунтовано, розроблено та апробовано програму оптимізації конструктивних механізмів психологічного захисту інтелектуально обдарованих старших підлітків. Використання комплексу вправ, спрямованих на розвиток творчої інтелектуально обдарованості, емоційно-вольової сфери, самооцінки, мотивації, рівня домагань опосередковано сприяло оптимізації конструктивних механізмів психологічного захисту.

15.01.19.0260/0218U001921

Когнітивні особливості професійного самовизначення студентів-психологів: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Попова Галина Вікторівна. – ДР 0118U001575. УДК 159.923.

39 с.

Об'єкт дослідження – професійне самовизначення особистості. Мета дослідження – визначити когнітивні детермінанти динаміки професійного самовизначення студентів-психологів та розробити програму оптимізації професійного самовизначення студентів-психологів. Методи дослідження: для розв'язання основних завдань дисертаційного дослідження та досягнення мети був використаний комплекс методів: теоретичні (аналіз, систематизація, узагальнення, які використовувалися для обґрунтування теоретико-методологічних положень дослідження особливостей формування професійного самовизначення студентів-психологів); емпіричні (анкетування, тестування, контент-аналіз, психолого-педагогічний експеримент); математичні методи статичної обробки даних: факторний аналіз, t-критерій Ст'юдента, кореляційний аналіз. Визначено специфіку уявлень щодо сенсу і змісту професійної діяльності психолога студентів-психологів, а саме: у групі зі спрямованістю на професійну самореалізацію, значущими поняттями є – професійний "Образ-Я", навчальна діяльність, в інших групах – сім'я, дружні стосунки, пошук себе та планування дозвілля. Запропоновано впровадження авторської розвивально-корекційної програми оптимізації професійного самовизначення студентів-психологів. Зокрема, набуває наукової значущості використання розробленої авторської коучингової колоди метафоричних асоціативних карт "Супервізія" як одного із методів оптимізації професійного самовизначення студентів-психологів.

15.41 Соціальна психологія

15.01.19.0261/0418U000783

Габа Ірина Миколаївна. Соціально-психологічні складові розвивального потенціалу освітнього середовища вищого навчального закладу: Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 15.05.2018.

УДК 159.923.33.

165 с.: 10 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

У дисертації подано теоретичне узагальнення дослідження соціально-психологічних складових і особливостей прояву розвивального потенціалу освітнього середовища ВНЗ, розроблено моделі його оцінки. На основі аналізу стану теоретико-методологічного дослідження проблеми розвивального потенціалу освітнього середовища ВНЗ запропоновано теоретичну модель характеристики зазначеного феномена. Розроблено емпіричну модель дослідження розвивального потенціалу, визначено його складові в різних суб'єктів освітнього середовища ВНЗ. На основі розробленої емпіричної моделі визначено соціально-психологічні особливості розвивального потенціалу освітнього середовища конкретного ВНЗ. Підготовлено програму оцінювання розвивального потенціалу освітнього середовища та здійснено її апробацію у Навчально-науковому інституті педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

15.81 Прикладна психологія

15.01.19.0262/0518U000278

Брюховецька Олександра Вікторівна. Психологічні основи формування професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів: Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 27.11.2018.

УДК 159.92:373.091.113(043.3).

412 с.: 51 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 701 назва.

Дисертацію присвячено психологічним особливостям формування професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів як під час професійної підготовки (здобуття вищої освіти), так у процесі післядипломної освіти (підвищення кваліфікації). Обґрунтовано авторську концепцію формування професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розроблено модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів; визначено рівні і чинники сформованості професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів; розкрито особливості організаційно-психологічного супроводу формування професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів, визначено організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів в процесі професійної підготовки (здобуття вищої освіти) і післядипломної освіти (підвищення кваліфікації).

15.01.19.0263/0418U000572

Гафіатуліна Анна Вікторівна. Психологічні особливості формування національної самосвідомості студентської молоді України:

Дис... к.психол.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 30.01.2018.

УДК 159.923:342.1]:378(043.3).

199 с.: 21 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

У дисертації досліджено національну самосвідомість як форму суспільної свідомості, що має соціально-політичне походження - з одного боку, і етнічно-культурне підґрунтя - з іншого; розглядається як рефлексивний рівень національної свідомості. Уточнено модель національної самосвідомості, що представлена когнітивним, емоційно-ціннісним та регулятивним компонентами. У когнітивному та емоційно-ціннісному компонентах виділено зовнішню (образ нації, представником якої є особистість) та внутрішню (образ себе як представника своєї нації) репрезентації. Висвітлено

організаційно-методичні засади діагностичного дослідження національної самосвідомості студентської молоді України; розкрито психологічні особливості національної самосвідомості студентів, що є представниками північної, південної, західної та східної регіональних ментальностей України; визначено спільні та специфічні характеристики нації у національній самосвідомості українських студентів; досліджено особливості колективної самооцінки українських студентів; здійснено аналіз структури ставлення до своєї нації українськими студентами; розроблено й апробовано програму розвитку національної самосвідомості студентської молоді України. Визначено особливості формування національної самосвідомості студентської молоді України: необхідність сприяння інтенсифікації відчуття відповідальності за свою національну спільноту, зацікавленості та симпатії до своєї нації, усвідомленню власних національно-психологічних рис; зменшення впливу настанови до самозвинувачення; врахування регіональних особливостей національної самосвідомості, зокрема, її психосемантичної специфіки.

15.01.19.0264/0418U000580

Андрейко Богдана Володимирівна. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку як чинник порушення емоційного стану батьків: Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 31.01.2018.

УДК 159.942-022.334-055.52:159.922.76 + 043.5.

248 с.: 4 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено вивченню особливостей, порушення та корекції емоційних станів батьків дітей раннього віку з несприятливим прогнозом психофізичного розвитку. Представлені основні засади та аспекти до оцінювання особливостей та чинників порушення психоемоційної сфери батьків. На основі виявлених особливостей емоційної сфери батьків розроблено та апробовано комплексну двоблочну програму психологічної та психотерапевтичної допомоги, яка охоплює етапи діагностичної, психокорекційної, психотерапевтичної та консультативної роботи щодо профілактики та корекції порушення емоційних станів у батьків дітей раннього віку з порушеннями психофізичного розвитку. Отримані результати статистично підтверджують ефективність проведеної психокорекційної та психотерапевтичної роботи.

15.01.19.0265/0418U000634

Ушакова Катерина Юрївна. Психологічні чинники становлення професійної "Я-концепції" у студентів медичних коледжів:

Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.02.2018.

УДК 159.923.2: 615.851.4.

223 с.: 7 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

У дисертації проведено теоретичний аналіз проблеми дослідження, встановлено психологічний зміст і структуру феномена "професійна "Я-концепція" майбутніх медичних працівників". Визначено критерії (усвідомлення студентами себе як майбутніх медичних працівників, їх самооцінювання як майбутніх фахівців медичної сфери, ставлення студентів до себе як медичних працівників у майбутньому, саморегуляція і самоконтроль ними власної поведінки у професійних ситуаціях), показники і рівні (високий, середній, низький) становлення професійної "Я-концепції" студентів медичних коледжів. Емпірично виявлено особливості та психологічні (розвиненість професійної свідомості; ставлення студентів до майбутньої професійної діяльності; співвідношення їх реальних уявлень про себе як майбутніх медичних працівників із ідеальними; місце професійної спрямованості у мотивацій-

ній сфері студентів; прагнення професійної самореалізації; значущість обраної професії, актуальність і значущість професійної самоідентичності) й соціальні (професійна освіта; престижність професії медичного працівника у суспільстві; її соціальний статус у суспільстві; ставлення до медичних працівників у суспільстві) чинники становлення професійної "Я-концепції" студентів медичних коледжів. Доведено ефективність авторської програми психологічного супроводу розвитку професійної "Я-концепції" у студентів медичних коледжів.

15.01.19.0266/0418U000690

Попович Евеліна Михайлівна. Психологічні умови морального розвитку учнів професійно-технічних навчальних закладів:

Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 11.04.2018.

УДК 159.9 – 055.82.

237 с.: 22 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 290 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене розв'язанню проблеми морального розвитку учнівської молоді в закладах професійно-технічної освіти. Здійснено теоретичний аналіз проблеми морального розвитку учнівської молоді в закладах професійно-технічної освіти, визначено та охарактеризовано етапи і структурні компоненти морального розвитку особистості учнів профтехучилищ; виявлено особливості, соціальні, педагогічні та психологічні умови морального розвитку учнів ПТНЗ. Визначено поняття психологічні умови морального розвитку особистості юнацького віку; обґрунтовані критерії (моральна обізнаність, моральна рефлексія, моральні переживання, моральний вчинок), показники та рівні морального розвитку учнів професійно-технічних навчальних закладів; розроблено модель морального розвитку учнів професійно-технічних навчальних закладів. Емпірично встановлено прямий взаємозв'язок між психологічними умовами та рівнями морального розвитку досліджуваних. Доведено доцільність застосування особистісно-орієнтованого підходу до розв'язання проблеми морального розвитку особистості учнів професійно-технічних навчальних закладів. Розроблено теоретичну модель й доведено ефективність програми актуалізації психологічних умов морального розвитку учнів закладів професійно-технічної освіти.

15.01.19.0267/0418U000786

Музичко Леся Тарасівна. Психокорекційна допомога молоді з посттравматичними порушеннями інтелектуальної та емоційно-вольової сфери:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 29.05.2018.

УДК 159.98:371.134-057.

213 с.: 19 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Обґрунтовано та представлено програму подолання посттравматичних порушень у військовослужбовців, що складається із таких компонентів: інтелектуального компонента (доповнення пропозицій, індуктивне мовне мислення, схильність до аналогії, узагальнення, пам'ять, обсяг пам'яті, арифметичні завдання); емоційно-вольового компонента (наявність стресового розладу, тривожність, фрустрація, агресивність, ригідність, невротичність, наполегливість, самоконтроль, схильність до ризику, депресивність, роздратованість, комунікабельність, врівноваженість, реактивна агресивність, сором'язливість, відкритість, екстраверсія, емоційна лабільність, маскуліність, особистісно-адаптивний потенціал, нервово-психічна стійкість, комунікативні здібності, моральна нормативність).

15.01.19.0268/0418U000858

Плескач Богдан Вадимович. Особливості внутрішньоособистісного конфлікту в онкогематологічних хворих:

Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 27.06.2018.

УДК 159.964.21 : 616-006-052(043.5).

308 с.: 35 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 346 назв.

Дисертацію присвячено вивченню внутрішньоособистісного конфлікту онкогематологічних хворих як основи для розроблення рекомендацій щодо його психодіагностики та психологічного супроводу таких пацієнтів. Емпіричним дослідженням охоплено 62 хворих на онкогематологічні захворювання. Контрольна група включала 73 практично здорових осіб. Встановлено, що серед хворих достовірно частіше, у порівнянні з контрольною групою, зустрічалися депресивні, параноїдні, шизоїдні, obsесивно-компульсивні особистісні риси; травма прив'язаності та високий контроль емоцій. Виявлено, що конфліктні поєднання особистісних рис, визначені на основі двох методологій (Л. М. Собчик та Ф. Александера), зустрічаються серед онкогематологічних хворих частіше, а особистісні протиріччя є більш глибокими, порівняно зі здоровими особами. Найбільш характерними для хворих були наступні конфліктні поєднання: obsесивно-компульсивних та параноїдних рис; параноїдних і депресивних рис, які зумовлені травмою прив'язаності; театральньо-нарцистичних та депресивно-obsесивних рис; агресивних та депресивно-obsесивних рис; шизоїдних та obsесивно-компульсивних рис, зумовлених травмою прив'язаності. Встановлено зв'язок між виявленими суперечливостями у поєднанні особистісних рис та психологічним дистресом; між наявністю у хворих окремих конфліктних поєднань особистісних рис та складнощами перебігу лікування. Отримані у дослідженні дані підтверджують висунуту гіпотезу, згідно якої суперечливості у поєднанні особистісних властивостей є основним змістом внутрішньоособистісного конфлікту онкогематологічних хворих, а її загострення має негативний вплив на перебіг лікування. Запропоновано рекомендації щодо психодіагностики внутрішньоособистісного конфлікту у стаціонарних онкогематологічних хворих та означено основні орієнтири психологічного супроводу таких пацієнтів.

15.01.19.0269/0418U000859

Шелестова Олена Вікторівна. Медико-психологічні чинники розладів військово-професійної адаптації військовослужбовців:

Дис... к.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 26.06.2018.

УДК 616.89-008.48::616-055.2.

194 с.: 27 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 155 назв.

Дисертацію присвячено проблемі визначення індикаторів, маркерів та чинників розладів адаптації у військовослужбовців різних форм служби. У роботі: - досліджено особливості змін в когнітивній та психоемоційній, особистісній сферах військовослужбовців з розладами адаптації; - вивчено специфіку впливу професійного стресу на професійну діяльність військовослужбовців; - виявлено особливості порушень у мнестичній, емоційній сфері; - встановлено механізми формування та визначено індикатори, чинники та маркери що призводять до виникнення розладів військово-професійної адаптації військовослужбовців. На основі отриманих даних обґрунтована і розроблена система психологічної корекції розладів адаптації. Сформульовано її загальний принцип у вигляді алгоритму дій, узагальнено етапи, цілі та засоби їх досягнення, оцінено ефективність її впровадження в клінічну медико-психологічну практику. Отримані емпіричні дані підтвердили висунуту на початку дослідження гіпотезу.

15.01.19.0270/0218U002260

Когнітивно-поведінкові і психолінгвістичні стратегії подолання психічної травматизації особистості: Заключний звіт /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; Керівник Засекіна Лариса Володимирівна. – ДР 0115U002345. УДК 159.972:159.964.22.

243 с.

У дослідженні використовується когнітивно-поведінковий і психолінгвістичний підходи як методологічна основа дослідження. Психолінгвістичний підхід передбачає використання методу нарративу для діагностики травматичного досвіду особистості, встановлення найбільш травматичних спогадів та усунення психічної травми шляхом багаторазового повторення. Також використовується комплексна психолінгвістична діагностика, представлена методами психографологічного аналізу мовлення, для визначення вербальних маркерів людини із психічною травматизацією, психічною травмою та посттравматичним стресовим розладом, авторський метод пропозиціонального аналізу автонаративів для виявлення ПТСР на основі індивідуального мовлення та побудови психотерапевтичної роботи з урахуванням основних пропозиціональних одиниць. Когнітивно-поведінковий підхід передбачає використання когнітивних технік роботи із негативними автоматичними думками, негативними дисфункційними припущеннями, методу Сократівського діалогу для зменшення почуття вини, яке часто супроводжує психічну травматизацію, методу майндфулнес терапії, схема-терапії, терапії прийняття і зобов'язання для стабілізації емоційного стану. На основі психолінгвістичних і когнітивно-поведінкових технік розроблено і апробовано авторський метод травмо-фокусованої психолінгвістичної терапії (ТФ КППЛТ).

16 МОВОЗНАВСТВО

16.21 Загальне мовознавство

16.01.19.0271/0518U000292

П'єцух Оксана Іванівна. Парламентські дебати Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії в когнітивно-дискурсивній парадигмі: Дис... д.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 29.11.2018.

УДК 811.111'42:328.161.2-316.46.058.

515 с.: 4845 іл. – Бібліогр.: 576 назв.

Дисертацію присвячено комплексній характеристиці парламентських дебатів Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії як особливого жанру політичного дискурсу на підставі жанрового, інтерактивного та концептуального моделювання в ракурсі когнітивно-дискурсивної парадигми. Започатковано новий напрям дослідження політичного дискурсу парламентських дебатів - дискурсологію парламентаризму, що уможливило всебічний аналіз параметрів парламентських інтеракцій. Розглянуто дослідницькі принципи опису британських парламентських дебатів і когнітивне моделювання як головний метод їхнього аналізу. Визначено етнокультурні, паравербальні і категорійні ознаки жанрової моделі парламентських дебатів у Сполученому Королівстві. Змодельовано інтерактивну специфіку британських парламентських дебатів, особливу увагу зосереджено на стратегічних програмах і тактиках їхньої реалізації учасниками парламентських дебатів. Обґрунтовано поняття дискурсивного концепту і проаналізовано структуру універсальних і ситуативних концептів та їхню мовну репрезентацію в британських парламентських дебатах. Можливість використання - стилістика і лексикологія англійської мови, дискурсологія. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0272/0418U000511

Кищенко Наталія Дмитрівна. Вербалізація концепту WISDOM / МУДРІСТЬ у дискурсі англійської авторської казки: Дис... к.філол.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 29.12.2020.

УДК 811.111'42:821.111 – 343(043.3).

189 с.: 1 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 294 назв.

Реферовану дисертацію присвячено дослідженню змісту і структури концепту МУДРІСТЬ / WISDOM та визначенню лексичних засобів його вербалізації в дискурсі англійської авторської казки. Концепт МУДРІСТЬ визначається як багатовимірне ментальне утворення, що складається з поняттєвого та образно-ціннісного компонентів і в дискурсі англійської авторської казки набуває рис художності. Англійський дискурс авторської казки витлумачено як середовище конструювання казкової образності, зокрема ціннісно маркованих образів мудрості, що актуалізує фрагменти міфологічної і художньої картин світу. Концептуальним підґрунтям образності мудрості є концептуальні метафори і концептуальні метонімії, що структурують образно-ціннісний компонент концепту.

16.01.19.0273/0418U000512

Кравченко Ольга Віталіївна. Прагмакомунікативні засоби створення когнітивного дисонансу у сучасних французьких детективних романах: Дис... к.філол.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 29.12.2020.

УДК 811.133.1'42:82-312.4.

250 с. – Бібліогр.: 281 назв.

У роботі розроблено нову теоретико-методологічну концепцію для вивчення засобів створення когнітивного дисонансу. Класифіковано вербальні (лексичні, синтаксичні, графічні) й невербальні (кінетичні, фонаційні, проксемічні) засоби створення когнітивного дисонансу у сучасних французьких детективних романах. Виявлено психоемоційні та психофізіологічні реакції героїв, що переживають когнітивний дисонанс. Ідентифіковано логіко-інформативні та емоційно-психологічні вербальні й невербальні засоби нейтралізації когнітивного дисонансу у зовнішньому мовленні персонажів, а також у внутрішньому мовленні у формах внутрішнього діалогу, внутрішнього монологу та реплікування.

16.01.19.0274/0418U000543

Павлик Наталія Василівна. Комунікативна та структурно-семантична організація фатичних мовленнєвих актів в англійській та українській мовах (на матеріалі драматичних творів кінця ХІХ - початку ХХ століть): Дис... к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 01.03.2018.

УДК 81-115:[811.111+811.161.2] (043.3).

259 с.: 10 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

У дисертації запропоновано новий підхід до вивчення комунікативної та структурно-семантичної організації фатичних мовленнєвих актів в англійській та українській мовах; уточнено співвідношення між поняттями "фатика", "фатична метакомунікація", "фатичне спілкування", "фатичне мовлення". Розроблено комплексну методику зіставлення фатичних мовленнєвих актів в англійській та українській мовах; ідентифіковано три види фатичних мовленнєвих актів за комунікативною функцією в англійській та українській мовах: встановлення, підтримки та завершення контакту; класифіковано фатичні мовленнєві акти встановлення та завершення контакту за структурою та здійснено їхню семантичну таксономію у зіставленні

ваних мовах; представлено семантичну організацію фатичних мовленнєвих актів підтримки контакту в англійській та українській мовах; схарактеризовано спільні закономірності та національно-культурні відмінності в комунікативній і структурно-семантичній організації фатичних мовленнєвих актів в англійській та українській мовах.

16.01.19.0275/0418U000544

Позніхіренко Юлія Іванівна. Мотиваційна база ергонімів як знаків соціокультурного простору України й англійських країн (на матеріалі назв закладів харчування): Дис...

к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 01.03.2018.

УДК 81-115-029:5:81'44(477:410:73).

264 с.: 6 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 490 назв.

У дисертації запропоновано новий підхід до вивчення мотиваційної бази ергонімів як знаків соціокультурного простору України й англійських країн. У роботі розкрито механізми програмування мотиваційної бази назв закладів харчування України й англійських країн та систематизовано їх за актуалізацією мотиваційних ознак. Схарактеризовано мотиватори, на основі яких утворено назви закладів харчування України й англійських країн, що набули статусу знаків. Укладено ергонімійну карту назв закладів харчування України і зафіксовано в ній домінування мовної мотиваційної ознаки у виборі назви для кожного регіону. Установлено спільні й відмінні тенденції у виборі мотиваційних ознак для найменування закладів харчування України й англійських країн.

16.01.19.0276/0418U000562

Романюк Наталія Михайлівна. Семіотизація мовних кліше як одиниць когніції, культури і дискурсу (на матеріалі англійської та української мов): Дис...

к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.02.2018.

УДК 81'22:811.111:81'42(043.3).

260 с.: 10 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 300 назв.

У дисертації запропоновано новий підхід до зіставно-типологічного вивчення англо- й україномовних кліше як одиниць когніції, культури і дискурсу. Уточнено визначення мовних кліше як результату процесу семіотизації і відокремлено ці знаки від суміжних термінів і понять. Розкрито когнітивні механізми знакової симетрії / асиметрії англо- й україномовних кліше за формою, значенням та функціями; виявлено номінативні й комунікативні мовні кліше за структурно-типологічними параметрами, на основі яких схарактеризовано ці знаки як компоненти етикету і ритуалізовані форми спілкування в зіставлених комунікативних культурах; здійснено дискурсивну таксономію англо- й україномовних кліше та визначено їх варіативність на рівні синонімічних і антонімічних зв'язків. Установлено закономірності й відмінності у процесах когнітивної, культурної і дискурсивної семіотизації англо- й україномовних кліше.

16.01.19.0277/0418U000606

Біла Євгенія Сергіївна. Англійські ароматоніми: структурний, семантичний та когнітивний вимір: Дис...

к.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 16.02.2018.

УДК 811.111'373.2'23'373.611:665.5.

193 с.: 26 табл., 2000 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Дисертацію виконано в руслі когнітивної ономастики. У дисертації увагу приділено мовній природі власних назв на позначення парфумів- ароматонімів, які належать до поля

прагматонімів. Проаналізовано 2000 англійських ароматонімів методом репрезентативної вибірки з англійських друкованих та електронних засобів масової інформації. Також було кваліфіковано зібраний матеріал щодо типів сенсорних модальностей власних назв на позначення парфумів відповідно до домінуючих репрезентативних систем і досліджено структурну організацію ароматонімів з урахуванням превалюючих словотвірних моделей. Можливість використання в курсах з лексикології англійської мови, стилістика, психолінгвістика. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0278/0418U000607

Карпова Дар'я Михайлівна. Фонетичні характеристики регіонального мовлення носіїв валлійського варіанту англійської мови (інструментально-фонетичне дослідження): Дис...

к.філол.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 16.02.2018.

УДК 81'34'282=811.111.

203 с.: 20 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

Реферована дисертація розкриває основні аспекти фонетичних особливостей мовлення носіїв валлійського варіанту англійської мови та присвячена визначенню й аналізу фонетичних змін під впливом соціальних і територіальних чинників. У роботі уточнено поняття варіант і діалект, розглянуто мовну ситуацію в Уельсі, виявлено спільні для кельтських регіонів Великої Британії риси та схарактеризовано статус валлійського варіанту англійської мови. Вдосконалена за допомогою сучасних комп'ютерних технологій методика проведення інструментально-фонетичного аналізу уможливила розкриття своєрідності валлійського варіанту англійської мови як у галузі просодії, так і на сегментному рівні. Можливість використання - теоретична фонетика, соціофонетика, діалектологія. Сфера використання - вища школа.

16.01.19.0279/0418U000641

Хоровец Віра Євгенівна. Когнітивно-граматичне конструювання прийменникової каузативності/каузальності в англійській, новогрецькій та українській мовах: Дис...

к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 28.02.2018.

УДК 81'367.633-115(043.3).

230 с.: 2 табл. – Бібліогр.: 382 назви.

У дисертації розроблено нову теоретико-методологічну концепцію для зіставлення когнітивно-граматичного конструювання прийменникової каузативності/каузальності в англійській, новогрецькій та українській мовах; установлено 5 спільних типів інваріантно-варіантних моделей прийменникового конструювання каузативних ситуацій в англійській, новогрецькій та українській мовах. Укладено відмінний для кожної із досліджуваних мов реєстр прийменників причини, що є маркерами причинно-наслідкових відношень; здійснено граматичне прийменникове конструювання фрагмента ФСП каузальності в англійській, новогрецькій та українській мовах шляхом виявлення ядерно-периферійної його організації; виявлено загальні закономірності у когнітивно-граматичному конструюванні прийменникової каузативності/каузальності, а також відмінності, пов'язані з національно-культурним сприйняттям ситуацій причин та їх наслідків кожним із етносів та з граматичною будовою англійської, новогрецької та української мов.

16.01.19.0280/0418U000705

Ківенко Інна Олександрівна. Мовленнєвий акт подяки: прагматичний аналіз (на матеріалі англійської мов): Дис...

/Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 30.03.2018.

УДК 81'37:572:811.111.

226 с.: 13 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

Рефероване дисертаційне дослідження присвячено вивченню мовленнєвого акту подяки з позицій прагмалінгвістики. Подяка визначається як мовленнєва тактика реалізації стратегій позитивної та негативної ввічливості. У межах позитивної ввічливості подяка спрямована на реалізацію стратегії зближення і стратегії кооперації. Реалізуючи стратегії негативної ввічливості, подяка спрямована на вияв уваги до партнера з комунікації. Вона також слугує засобом мітгації у випадку відмови. В роботі доведено, що як комунікативна тактика позитивної та негативної ввічливості подяка дає змогу комунікантам зберегти своє "обличчя" і підтримати гармонійний перебіг спілкування шляхом уникнення конфлікту. З огляду на теорію мовленнєвих актів подяка визначається як синкретичний мовленнєвий акт, що реалізує одразу кілька ілюкутивних цілей та має певний перлокутивний ефект. Можливість використання - теорія мовленнєвих комунікацій, фонетистика, діалектологія. Сфера використання - вища школа.

16.01.19.0281/0418U000706

Стингач Ольга Вячеславівна. Специфіка взаємодії просодичних та кінесичних засобів у виступах членів Палати громад Великої Британії (інструментально-фонетичне дослідження): Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 29.03.2018.

УДК 811.111'221'34:808.51:328.1.

253 с.: 21 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 337 назв.

Реферовану дисертаційну працю присвячено аналізу взаємодії просодичних та кінесичних засобів мовлення представників Палати громад Великої Британії. В дисертації розкрито основні аспекти їхнього мовленнєвого і жестового спілкування. У роботі узагальнено і систематизовано наукові підходи до вивчення політичного, зокрема парламентського дискурсу; описано взаємодію просодичних і кінесичних засобів комунікації; виявлено гендерну та вікову специфіку невербальної поведінки мовців. На підставі отриманих даних інструментально-фонетичного дослідження констатовано, що характер мовленнєво-жестової взаємодії в парламентському мовленні спрямовано на максимальну ефективну реалізацію функцій впливу на адресата: за допомогою розглянутих жестових одиниць мовець підкреслює, доповнює і підсилює вербальні компоненти парламентського виступу, уяскравлює висловлювання і робить його доступним для розуміння. Можливість використання - теоретична фонетика, соціофонетика, діалектологія. Сфера використання - вища школа.

16.01.19.0282/0418U000707

Пилипак Валерія Павлівна. Егоцентрична семантична опозиція 'там' - 'тут' та її вираження в українській мові: Дис... к.філол.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 29.03.2018.

УДК 811.1 61.2'373.

259 с.: 1000 іл. – Бібліогр.: 416 назв.

У дисертації вперше здійснено теоретичне та практичне дослідження семантичної опозиції 'тут' - 'там' та механізмів її трансформації у протилежну семантичну опозицію 'там' - 'тут' на матеріалі української мови. В інтерпретації контекстуально-ситуативного вираження семантичної опозиції (СО) 'там' - 'тут' було враховано прагматичні мотиви мовця та у зв'язку з цим запропоновано егоцентричне

розуміння природи СО 'там' - 'тут'. В теоретичній частині дисертації розмежовано та проаналізовано поняття лінгвістичний антропоцентризм та егоцентризм, введено поняття "егоцентрична семантична опозиція 'тут' - 'там'" і "егоцентрична семантична опозиція 'там' - 'тут'", визначено статус СО 'там' - 'тут' у контексті вчення про інші семантичні опозиції. Практична частина дослідження присвячена виявленню трансформації звичної для мовленнєвого акту й мовця СО 'тут' - 'там' у СО 'там' - 'тут', а також встановленню типологічних особливостей реалізації цієї семантики на лексико-семантичному, граматичному рівнях та на матеріалі казкового, народнопісенного й рекламного дискурсів української мови. У процесі дослідження встановлено важливу роль суб'єкта мовлення у висловленні й ситуації мовлення як організатора ситуації мовлення й суб'єкта оцінки фактів реальної дійсності - центру мовленнєвого акту. У роботі обґрунтовано широке уявлення про дейксіс в мові та мовленні, що дає змогу говорити про дейксісність як про явище, зумовлене егоцентричністю семантики мовних одиниць і виразів, тобто про відображення позиції суб'єкта мовлення в семантиці лексичних одиниць, граматичних категорій і широким контекстам.

16.01.19.0283/0418U000708

Гарбера Ірина Володимирівна. Концепт людина у фразеології східноєвропейських українських говірок: Дис... к.філол.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 29.03.2018.

УДК 811.161.2'282(477.52/6).

195 с.: 2 табл., 706 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

У роботі виявлено й окреслено специфіку концепту людина у фразеології східноєвропейських українських говірок із опертям на систему кодів культури та з укладанням відповідної лінгвістичної бази даних. Концепт людина позиціоновано як один із основних сегментів концептуальної картини світу українця та структуровано на чотири складники: 1) поняттєвий, що передбачає огляд дефініцій людини в лексикографічних працях; 2) образний, репрезентований вторинною знаковою системою; 3) значеннєвий, представлений фразеологічною парадигмою ареальних фразеологічних одиниць та 4) оцінний, сформований позитивно-оцінними, негативно-оцінними, нейтрально-оцінними ареальними фразеологічними одиницями. Визначено систему кодів культури з послідовним виокремленням соматичного, предметного, зооморфного, антропного, фітоморфного, природного, гастрономічного, духовного, квантитативного, темпорального, міфологічного, акціонального, сенсорного, спатіального, кваліфікативного, мовленнєвого кодів і двокомпонентних та трикомпонентних міжкодових переходів концепту людина у фразеології східноєвропейських українських говірок із простеженням кількісної репрезентації. Здійснено покроковий алгоритм етапів проектування лінгвістичної бази даних "Концепт людина у фразеології східноєвропейських українських говірок" з обов'язковою параметризацією ареальних фразеологічних одиниць за ідеографічною, аксіологічною, структурною класифікаціями

16.01.19.0284/0418U000743

Деренчук Наталія Вікторівна. Мовний портрет сучасного українського політика : Дис... к.філол.н. /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Захищена 27.04.2018.

УДК УДК 81'272'42:32-057.3 (477).

228 с. – Бібліогр.: 237 назв.

У дисертації уточнено сутнісні характеристики сучасного українського політичного дискурсу в плані структурно-функціонального осмислення мовлення політичних діячів.

Здійснено різноаспектний аналіз мовного портрета українського політика, який окреслюється як один із видів опису мовної особистості, що полягає у відображенні певних лінгвістичних та екстралінгвістичних рис, зумовлених жанровою й ситуативною специфікою, у конкретний відтинок часу. Цілісний мовний портрет містить компоненти таких рівнів: психолінгвістичного (соціальні, психологічні особливості, особисті інтереси), мовно-культурного (особливості комунікативної поведінки, ураховуючи чинник адресата та своєрідність його лексики) та рівня лексику (опис та аналіз усіх системно-мовних рівнів).

16.01.19.0285/0418U000791

Кіщенко Алла Миколаївна. Категорія адресантності в художньому тексті: мовні засоби вираження (на матеріалі української прози кінця ХХ - початку ХХІ століття):

Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 17.03.2018.

УДК 81'42:775.2:811.161.2.

225 с.: 5000 іл. – Бібліогр.: 322 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню лексичних і граматичних засобів репрезентації категорії адресантності в сучасній українській прозі. Обґрунтовано комунікативно-прагматичний підхід до аналізу художнього тексту і сфери характеризувано художню комунікацію в категорійному аспекті. Розглянуто мовні засоби репрезентації категорії адресантності крізь призму міжкатегорійної взаємодії. Виявлено особливості лексичних, морфологічних і синтаксичних одиниць як репрезентантів категорії адресантності. Описано комунікативні ролі учасників текстової взаємодії відповідно до виокремлених типів адресантності - внутрішньої і зовнішньої. Визначено та схарактеризовано мовленнєві стратегії взаємодії адресанта з адресатом в сучасній українській прозі. Можливість використання - курси з сучасної української мови, курси з лінгвопрагматики, дискурсологія. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0286/0418U000792

Русавська Ольга Олегівна. Територіальна варіативність просодії англійського мовлення в Канаді (інструментально-фонетичне дослідження):

Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 17.05.2018.

УДК 811.111(71)'27'342.

196 с.: 18 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 283 назви.

У реферованому дисертаційному дослідженні представлено результати комплексного аналізу особливостей територіального варіювання просодії в канадському варіанті англійської мови. Розмаїття просодичних ознак канадської вимовної норми зумовлено різними контактами і неоднорідним характером інтеграційних процесів у територіальних локусах, що пояснюється історичними зв'язками з Англією, Ірландією, Шотландією, Північною Америкою, а також синтезом соціальних і культурних факторів. Національними специфічними характеристиками просодичної системи канадського варіанта англійської мови є висока частотність рівної та низхідної ступінчастої шкали, подрібнене синтагматичне членування, сильнопочатковий тональний контур. Можливість використання - теоретична фонетика, соціофонетика, діалектологія. Сфера використання - вища школа.

16.01.19.0287/0418U000793

Ковальчук Олександра Костянтинівна. Єдність просодичних та кінесичних засобів у мовленні шеф-кухарів (інструментально-фонетичне дослідження на матеріалі бри-

танських телевізійних кулінарних передач):

Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 18.05.2018.

УДК 808.5:811.111'342.9'221:[7.097:647.252].

201 с.: 11 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

Реферовану дисертаційну роботу скеровано на виявлення взаємодії просодичних та кінесичних засобів в англійській професійній комунікації, а саме - у мовленні британських шеф-кухарів. Вивчення мовленнєвої особистості шеф-кухаря і спроба проаналізувати відображення його професійного статусу у мовленнєвій комунікації пояснюється тим, що вплив професії на мовленнєву поведінку з урахуванням гендерного та вікового факторів є наразі найменш дослідженим у сучасній лінгвістиці. На підставі отриманих методом аудиторського, аудіовізуального й інструментального видів аналізу результатів можна стверджувати, що мовленнєвий репертуар шеф-кухарів містить як загальні просодичні характеристики, притаманні носіям британського етносу, так і специфічні просодичні моделі та прийоми, що характеризують своєрідність мовця, різного за віком і гендером. Кінесичне акцентування, яке супроводжує мовленнєву поведінку шеф-кухаря, варіює в залежності від змістових просодичних параметрів мовлення. Можливість використання - теоретична фонетика, в теорію комунікації. Сфера використання - вища школа.

16.01.19.0288/0418U000794

Полянчик Олеся Дмитрівна. Структурні, семантичні та когнітивні виміри космопоетонімії (на матеріалі англомовної науково-фантастичної прози):

Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 18.05.2018.

УДК 811.111'373'38:821.111-3.

180 с.: 8 табл., 1000 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Дисертацію присвячено аналізу семантико-функційних особливостей англомовних космопоетонімів як невід'ємних компонентів художньо-образної системи твору. Здійснено аналіз наукових робіт з дотичних теоретичних проблем, уточнено базові поняття космопоетоніміки, розбудовано денотатно-номінативну класифікацію космопоетонімів, а також розроблено методу їх дослідження. Виявлено структурні та функційні особливості космопоетонімів в англомовній науково-фантастичній прозі. Здійснено аналіз ментального буття космопоетонімів, встановлено структуру і домінуючі гештальти їхнього асоціативного поля. Виокремлено вісім типів реакцій на стимули-космопоетоніми, серед яких три типи є поширеними: гіперонімічні, квалітативні й меронімічні асоціації. Встановлено, що в структурі асоціативного поля космопоетонімів, які послугувати стимулами для проведення вільного асоціативного експерименту, виокремлюються переважно два домінуючі гештальти, які і формують асоціативне гештальтне ядро запропонованого для реагування пропріатива. Можливість використання в курсах з лексикології англійської мови, стилістика, психолінгвістика. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0289/0418U000797

Стрельченко Ксенія Сергіївна. Номінативний простір MYSTERY: лінгвокогнітивний та лінгвосеміотичний аспекти (на матеріалі англомовних художніх творів ХХ-ХХІ ст.):

Дис... к.філол.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 25.05.2018.

УДК 811.111'1+811.111'22+811.111'37(043.3).

234 с.: 3 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 273 назви.

Дисертацію присвячено аналізу номінативного простору MYSTERY в сучасній англійській мові з позицій семіотики

й когнітивної лінгвістики. Встановлено семантичну структуру концепту MYSTERY. Визначено концептуальний простір MYSTERY як синергетичну систему й розглянуто мовні знаки відповідного номінативного простору, що втілюють уявлення англослов'янських лінгвостільностей про енігматичні феномени. Змодельовано зв'язки між компонентами концептуального простору MYSTERY у вигляді фреймової мережі та проаналізовано їхню сценарну реалізацію. Реконструйовано концептуальні моделі, що лежать в основі непрямих номінацій MYSTERY в сучасній англійській мові. Визначено характеристики номінативного простору MYSTERY та проаналізовано функціонально-семантичні й структурні особливості його складників. З'ясовано тактико-стратегічне наповнення сценаріїв ПРИХОВУВАННЯ та РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ТАЄМНИЦІ.

16.01.19.0290/0418U000833

Федорюк Лілія Владиславівна. Концепт смерть в українській когнітивно-мовній картині світу : структура, статика і динаміка:

Дис... к.філол.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 07.06.2018.

УДК 811.161.2:[81-112+81-114]:[83'373.6:81'37].

220 с.: 1 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню мовної репрезентації концепту смерть, який є важливим елементом культури будь-якої національно-культурної спільноти, бере участь у формуванні культурних норм. Концепт розглянуто як когнітивний та лінгвокультурологічний феномен. Встановлено такі інваріантні ознаки концепту: 1) мінімальна одиниця людського досвіду в його ідеальному уявленні; 2) експлікованість словом; 3) польова організація; 4) основна одиниця опрацювання, збереження й передавання інформації; 5) "розмитість" меж; 6) культурна й соціальна маркованість; 7) співвідношення універсального й індивідуального компонентів. Концепт смерть кваліфіковано як абстрактну, номіновану, актуальну, складну (багаторівневу), пару (має антонімічну пару ? життя), універсальну, стійку, споконвічну, телеонімну одиницю. Визначено мотиваційний, поняттєвий, образний, символічний, ціннісний, асоціативний складники досліджуваного концепту у свідомості носіїв української мови (на ґрунті аналізу лексикографічних джерел, результатів асоціативного експерименту й дискурсивного аналізу українського художнього дискурсу). Застосовано шестиетапний аналіз концепту смерть, який поєднує когнітивний та лінгвокультурологічний підходи до його інтерпретації.

16.01.19.0291/0418U000871

Гайдук Неллі Анатоліївна. Актуальні концепти політичної комунікації: прагматична динаміка: Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 22.06.2018.

УДК 811.161.2'42.

232 с.: 2 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

В дисертаційній праці здійснено лінгвокогнітивний, лінгвокультурологічний і прагматичний аналіз змісту базових концептів ТОЛЕРАНТНІСТЬ, МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ, ПЛЮРАЛІЗМ, ГУМАНІЗМ в українському політичному дискурсі. Встановлено, що культурно-ціннісна інтерпретація базових політичних концептів залежить від типів ціннісних відношень, які маркують ці концепти (етичні, естетичні, утилітарні та гедоністичні), і від суб'єктивної чи об'єктивної спрямованості вектора ціннісного ставлення, реалізованого в концепті. З огляду на це визначено варіанти культурно-ціннісної інтерпретації цих концептів і висвітлено їхню прагматичну динаміку, яка виявляється в розмаїтті їхніх оцінних кваліфікацій, зумовленому соціально-історичним контекстом сьогоденної України. Можливість використання -

курси з сучасної української мови, курси з прагмалінгвістики, дискурсологія. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0292/0418U000872

Лакомська Інна Валеріївна. Семантика і структура фразеологізмів у газетних заголовках: впливовий аспект: Дис... к.філол.н.

/Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 22.06.2018.

УДК 811.161.2'373.

230 с. – Бібліогр.: 314 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню семантичної та структурної специфіки фразеологізмів у газетних заголовках у проекції на впливову потужність цих одиниць. Визначено основні вимоги до заголовка як сугестивного активатора, які полягають у компресії форми, семантичній місткості й образності. Виявлено, що вплив є наслідком активації семантики, граматичних особливостей та структури фразеологічних одиниць (ФО). З цією метою проаналізовано лексико-граматичні групи ФО та з'ясовано їхню семантичну специфіку. Також для ідентифікації впливового потенціалу ФО схарактеризовано синтаксичну структуру цих одиниць. Простежено реалізацію їхніх структурно-семантичних трансформацій та пояснено відповідний впливовий ефект. Залучення положень сучасних наукових напрямів (НЛП, сугестивної лінгвістики, психо- та прагмалінгвістики) уможливило виявлення сугестогенів лексико-семантичного і фонетичного рівнів, а також маркерів Мілтон-моделі (нейролінгвістичні предикати, переривання патерну). Можливість використання - курси з сучасної української мови, курси з лінгвопрагматики, дискурсологія. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0293/0418U000873

Столяр Марія Юріївна. Молодіжний сленг у постмодерній українській прозі: прагмалінгвістичний аспект: Дис... к.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 21.06.2018.

УДК 811.161.2'273.3.

523 с.: 24 іл. – Бібліогр.: 334 назви.

Роботу присвячено прагмалінгвістичному аналізу молодіжного сленгу (МС) в українській постмодерній прозі. Залучення лінгвопрагматичного підходу у його єдності із ціннісною й сугестивною кваліфікацією МС української постмодерної прози уможливило з'ясування природи і векторів аксіосистемної маркованості й впливової потужності одиниць і моделей МС та специфіки її реалізації в сегменті постмодерної прози. Експериментальним шляхом встановлено ціннісні пріоритети сучасної молодіжної аудиторії та висвітлено їхню кореляцію із сленговими презентаціями. Описано аксіологічну і семантичну специфіку вокабуляру лексемних та фраземних сленгізмів сучасного постмодерного простору методом семіотричного опису. Визначено функційні пріоритети МС у текстуальних межах постмодерного дискурсу та схарактеризовано впливовий потенціал МС за допомогою методів нейролінгвістичного програмування і сугестивної лінгвістики. Укладено словник молодіжного сленгу сучасної постмодерної прози. Можливість використання - курси з сучасної української мови, курси з лінгвопрагматики, дискурсологія. Сфера вживання - вища школа.

16.01.19.0294/0218U002065

Східнослов'янський глотогенез і динаміка лінгвальних рівнів української мови в загальнослов'янському контексті: Заключний звіт /Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України;

Керівник Вікторак Григорій Петрович. – ДР 0113U000843.

УДК 811.16.81'373.611.81.373.612.

21 с.

Виконане дослідження підносить етимологічні студії в Україні на новий рівень, окреслює шляхи розв'язання багатьох проблем у галузі акцентології, глотогенезу, ономастики, історії літературних мов і славістики. Результати проведеного дослідження відображено у монографіях Г. П. Півторака "Українці: звідки ми і наша мова: Дослідження. Факти. Документи" (К., 2014), "Історико-лінгвістична славістика: Вибрані праці. До 80-річчя від дня народження і 50-річчя наукової діяльності" (К., 2015), В. Г. Скляренка "Історія українського наголосу. Дієслово" (К., 2017), П. О. Селігея "Світло і тіні наукового стилю" (К., 2016); словниках П. О. Селігея "Етимологічний словник запозичених суфіксів і суфіксоїдів в українській мові" (К., 2014), В. В. Лучика "Етимологічний словник топонімів України" (К., 2014); навчальному підручнику В. В. Лучика "Вступ до слов'янської філології" (К., 2013).

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.09 Історія літератури

17.01.19.0295/0418U000577

Турчин Ольга Василівна. Барокова модель діалогу зі світом у творчості Данила Братковського: Дис... к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 30.01.2018.

УДК 821.161.2.09.

227 с. – Бібліогр.: 344 назви.

Дисертацію присвячено аналізу творчості Д. Братковського ("Світ, по частинах розглянений") як моделі діалогу поета зі світом, тогочасним і сучасним, вираженого універсальною картиною. У роботі опрацьовано і узагальнено наукові підходи дослідників України й Польщі до збірки сатиричних епіграм "Світ... ", виявлено закономірності розвитку наукової думки від дискусій навколо проблеми належності польськомовних творів гуманіста із Волині певній національній літературі до прочитання їх у контексті української барокової поезії XVII ст. Висвітлено специфіку втілення у збірці "Світ..." ідей рококо-бароко-сарматизму й хозаризму у класицистичній жанровій формі епіграми та охарактеризовано як барокові риси творів (концептизм, метафоризм, алегоризм і символізм), так і класицистичні (польська мова текстів; сатиричний зміст віршів, що виразив просвітницькі ідеї пріоритету розуму, порядку та суспільного служіння). Використано новітній літературознавчий інструментарій та охарактеризовано модифікацію класицистичного жанру епіграми у творчості поета доби Бароко (діалогізм, посилення на Святе Письмо та вчення Отців Церкви, моральна імперативність, національна тематика, фольклорна мовно-сміхова стихія). Описано внесок Д. Братковського у розвиток української барокової поезії.

17.01.19.0296/0418U000633

Єрьоміна-Чащина Маргарита Віталіївна. Інтертекстуальність як світомоделюючий фактор прози С. Д. Кржижанівського: Дис... к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 06.03.2018.

УДК 821.161.1:82-3(092) (043.3).

235 с. – Бібліогр.: 247 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено осмисленню інтертекстуальності як світомоделюючого фактору естетичної системи малої прози С. Кржижанівського на матеріалі книг новел "Сказки для вундеркиндів" (1918–1925), "Чем люди

мертвы" (1926–1933), "Неукушенный локоть" (1927–1941), "Мал мала меньше" (1937–1940). У дослідженні виявлено і розглянуто константи генезисно-типологічної структури інтертекстуальності прози С. Кржижанівського: літературні, філософські претексти, міфопоетичні, фольклорні, легендарно-теїстичні компоненти, інтермедіальні елементи мистецтва, а також історичні джерела, артефакти інформаційного поля, топоси і локуси художнього простору. Проаналізовано стратегії контамінації, трансформації та модифікації гетерогенного полікультурного матеріалу як основи для створення індивідуально-авторської художньої моделі світу.

17.01.19.0297/0218U002208

Історія літератури і сучасний літературний процес: автор - текст - читач: Заключний звіт /Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомилинського; Керівник Філатова Оксана Степанівна. – ДР 0115U001252. УДК 82(091).

88 с.

У форматі проекту здійснено цілісний аналіз знакових творів української літератури, що репрезентують зміст і внутрішню логіку комунікації автора, читача і тексту та дозволяють простежити еволюцію парадигми автор - текст - читач ("творення - читання - інтерпретація"). За допомогою культурно-історичного, інтертекстуального, психоаналітичного, герменевтичного, кількісного й інших методів дослідження вперше системно проаналізовані естетичні передумови та вплив різнопланових чинників на процес художньої комунікації, визначені особливості формування нових стратегій художньої комунікації у контексті оновлення змісту і форми літератури; параметри та індивідуально-авторські моделі художнього діалогу в контексті зміни тематичної та жанрово-стильової конфігурації української літератури.

17.71 Народна поетична творчість

17.01.19.0298/0218U002315

Документування фольклорних дискурсів: історія, методологія, практика: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Івашків Василь Михайлович. – ДР 0115U003255. УДК 801.81.

90 с.

Проведено комплексний аналіз теоретико-методологічних і пошуково-прикладних аспектів документування фольклорних дискурсів в історико-культурній перспективі: досліджено історію становлення фольклористичної документаційної праці в Україні; розглянуто сучасний стан, досягнення і перспективні напрями розвитку галузі в Україні у контексті світових інноваційних наукових і технологічних підходів; розроблено і реалізовано цілісну концепцію документування фольклорної традиції з урахуванням національної специфіки усної словесності українців і світових напрацювань у галузі документування народнокультурних явищ (зокрема електронного архівування надбань нематеріальної культурної спадщини).

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.31 Образотворче мистецтво

18.01.19.0299/0218U002150

Розробка та впровадження сервісів підтримки функціонування хмарних технологій в НАН України: Заключний звіт /Інститут програмних систем Національної академії наук України; Керівник Перконов Петро Іванович. – ДР 0117U002711. УДК 004.9.

57 с.

Розвиток сучасної приватної хмарної інфраструктури НАН України, забезпеченні підтримки її функціонування постійному користуванні, розробці та впровадженню сервісів, необхідних для підтримки наукових досліджень і ефективної господарської діяльності в установах НАН України. Мета досягається за рахунок впровадження сервісів, що дозволяють автоматизувати процедури адміністрування корпоративної хмарної інфраструктури, динамічного виділення ресурсів споживачам та балансування навантаження на ресурси. Робота розповсюджується за договірною ціною.

18.41 Музика. Музикознавство

18.01.19.0300/0418U000850

Ці Мінвей. Жанрово-стильові пріоритети професійної підготовки вокалістів Китаю на етапі глобалізації: Дис... к.мист. /Харківський національний університет мистецтв ім.І.П.Котляревського. – Захищена 29.06.2018.

УДК 784.071.2 (510) : 378.145.

199 с. – Бібліогр.: 165 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню єдності теоретико-методологічних засад професійної підготовки вокалістів у Китаї та Україні. Якщо раніше критерії вокальної педагогіки в більшій мірі спиралися на технологію звуковидобування ("школи"), то нині актуалізуються вищі щаблі професійної майстерності: музичний інтелект, артистизм, сценічний імідж, що визначають жанрові та стильові уподобання співака.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.01 Загальні питання вивчення масової комунікації

19.01.19.0301/0218U002181

Інтерпретація історичних проблем у міжнародному телемовленні: Заклучний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Різун Володимир Володимирович. – ДР 0116U007375. УДК 316.77; 070.

61 с.

Об'єктом дослідження є сприйняття українськими студентами проблем Голокосту та Голодомору. Предметом дослідження є реакції досліджуваних осіб на обидва демонстровані документальні фільми. Метою міжнародного проекту є показати на підставі експериментального методу за участі українських (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) студентів ефект перегляду двох документальних фільмів на теми Голокосту та Голодомору. В цьому контексті важливо вивчити механізми зміни переконань та психоемоційних станів глядачів під впливом різнобічного висвітлення історичних проблем у міжнародному телемовленні. Методи дослідження: психофізіологічний експеримент із застосуванням електрофізіологічного обладнання, так і психодіагностичних тестів, методика оцінки медіаефектів історичних документальних фільмів, розроблена Ю. Гріммом, ціннісні опитувальники Багатовимірної моделі пізнання історії Ю. Грімма. Чим у рамках міжнародного дослідницького проекту "Інтерпретація історичних проблем у міжнародному телемовленні" обґрунтовується вибір саме зазначених історичних проблем? Голокост - масове винищення євреїв та представників інших національностей під час Другої світової війни, в рамках якого в "таборах смерті" було знищено близько 6 млн. осіб. Голодомор в Україні

1932-1933 років - масовий голод в Україні, спричинений запланованою конфіскацією врожаю зернових та інших продуктів харчування у селян представниками радянської влади у 1932-1933 роках. При цьому радянська влада мала значні запаси зерна в резервах та експортувала його за кордон, блокувала виїзд голодуючих з України. Безпосередні втрати серед мешканців України становлять за даними Апеляційного суду міста Києва майже 4 млн. осіб, а включно з ненародженими - 10 млн. осіб. Тож бачимо приблизно рівні за масштабами втрат історичні проблеми, які відбулися в часових межах 15 років одна від іншої. І для національної пам'яті українського народу ріднішою є біда Голодомору, для австрійського - Голокост, за який етнічні австрійці дотепер відчувають провину (варго лише згадати, ким за етнічним походженням був Адольф Гітлер), а етнічні євреї та представники інших етносів, які мешкають в Австрії, відчувають біль.

20 ІНФОРМАТИКА

20.23 Інформаційний пошук

20.01.19.0302/0218U002083

Дослідження стану і шляхів формування інформаційних ресурсів для забезпечення науково-технічної діяльності в Україні:

Заклучний звіт /ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"; Керівник Камишин Володимир Вікторович. – ДР 0117U001195. УДК 002.53; 002.53:004.65; 002.53:004.62/.63.

300 с.

Об'єктом дослідження є процеси формування та поширення інформаційних ресурсів наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та трансферу технологій на базі УкрІНТЕІ. Метою НДР є удосконалення процесів забезпечення потенційних користувачів в Україні інформаційними ресурсами наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та трансферу технологій, які генеруються в УкрІНТЕІ, а також науковими і освітніми ресурсами відкритого доступу. З огляду на мету дослідження, виконано такі основні завдання: розроблена та впроваджена для апробації електронна система віддаленої реєстрації дисертацій; підготовлений до затвердження проект Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-технічних робіт і дисертацій, вдосконалена та узгоджена Форма облікової картки дисертації; затверджено інструктивний лист МОН України № 6.5-1942 від 21.11.2017, яким всі спеціалізовані вчені ради наукових установ та ВНЗ сповіщені щодо роботи нової системи; вивчений зарубіжний досвід організації та функціонування наукометричних баз, що покладено в основу опрацювання практичних пропозицій з упорядкування наукових електронних ресурсів та створення Національного репозитарію академічних текстів. На основі узагальнення накопиченого досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних систем електронного архівування наукових розробок й надання їх у відкритий доступ, а також рішень, запропонованих експертами, підготовлені пропозиції, які будуть реалізовані при створенні НРАТ; продовжено удосконалення інтегрованого міждержавного електронного майданчика для надання всебічної підтримки суб'єктам підприємницької діяльності в Україні і в інших країнах у питаннях просування інновацій на внутрішній та міжнародний технологічний ринок; вивчено та проаналізовано український і зарубіжний досвід проведення патентно-кон'юнктурних досліджень, існуючу законодавчо-нормативну базу. Підготовлено методичні рекомендації з урахуванням існуючої законодавчо-нормативної бази; вивчено різні методики оцінки конкурсних робіт та вимоги організаторів конкурсів, систематизовано досвід проведення аналогічних заходів, проведено консультації з експертами.

Розроблено критерії відбору заявок у конкурсі стартапів, та методику їх оцінки; спроектовано програмний комплекс автоматичного формування агрегованої з інтернет-джерел інформації, як першу ланку власних підсистем підвищення ефективності наукової діяльності співробітників за рахунок централізації необхідної інформації.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.21 Проблеми релігійної свідомості

21.01.19.0303/0418U000669

Калениченко Тетяна Андріївна. Релігійна складова суспільно-політичного конфлікту кінця 2013-2017 рр. в Україні: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.03.2018.

УДК 261.7.

210 с. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертація присвячена дослідженню релігійної складової у суспільно-політичному конфлікті в Україні з кінця 2013 по 2017 роки, що включає у себе протести на Майдані, анексію Кримського півострова та бойові дії на сході країни. Дослідження зроблене в межах якісного підходу соціології релігії та розкриває аналіз проявів і впливу релігійної складової як суспільної підсистеми на інші соціальні інститути й самі релігійні організації. Автор розглядає релігійну складову та її прояви у публічному просторі, звертається до дезекюляризаційних тенденцій, а також зупиняється на можливому використанні або незалученні релігійної складової з метою деескалації конфлікту. Особливістю цієї роботи є використання власного польового дослідження, проведеного у міждисциплінарному підході, що вирізняє роботу з-поміж іншого аналізу проявів релігійного за останні роки в Україні. У дослідженні також наведені певні практичні напрацювання у сфері так званого релігійного миротворництва, які відображені у практичних рекомендаціях, що потенційно зможуть поглибити та розширити процес деескалації конфлікту або ж його незагострення у майбутньому.

21.31 Філософія і релігія

21.01.19.0304/0518U000903

Попович Василь Михайлович. Взаємозв'язок соціального вчення православних Церков і богословської освіти в Україні: філософсько-релігієзнавчий аналіз: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 20.12.2018.

УДК 261.5 : 261.4.

468 с. – Бібліогр.: 451 назва.

У дисертаційній роботі здійснено комплексний аналіз системи православної богословської освіти в Україні, визначено її базові принципи та конкретні форми у контексті соціального вчення православних Церков як основи формування морально-етичних якостей, громадянської позиції та професійних компетентностей священнослужителів у пастирському, місіонерському та соціальному служінні. Проведено комплексне релігієзнавчо-філософське дослідження особливостей взаємозв'язку соціального вчення православних Церков та богословської освіти в Україні, який дозволив визначити чинники і механізми впливу соціальної доктрини православних церков на систему богословської освіти в Україні, зокрема на формування морально-етичної компетентності і суспільно-громадянської позиції православного духовенства. На основі аналізу корпусу соціальних доктрин православних Церков в Україні та достовірних емпіричних соціологічних даних доведено наявність принципового взаємозв'язку сучасного соціального вчення та православної бо-

гословської системи освіти й виховання в Україні: інкорпорація соціального вчення православних Церков у систему богословської освіти впливає на формування морально-етичної компетентності й суспільно-громадянської позиції православного духовенства через механізми демократизації освітньо-виховного процесу і посилення соціального аспекту в православній богословській освіті (соціальне служіння, практична соціальна робота тощо). Запропоновано авторську періодизацію розвитку православної богословської освіти за наступними критеріями: часовий період; основні соціально-політичні й історичні події та процеси в Україні; історичний аспект розвитку православ'я в Україні; інституційні форми православної богословської освіти (система духовної освіти); основні церковні та світські діячі в сфері становлення і розвитку системи богословської освіти в Україні; соціально-філософська основа богословської освіти (особливості формування соціального вчення, соціальної доктрини православних Церков). Вибудовано історичну хронологію розвитку соціального вчення православних Церков у взаємозв'язку із становленням системи богословської освіти. Виокремлено ключові освітні компетентності православного священнослужителя в сучасній вітчизняній православній богословській освіті. Обґрунтовано доцільність у контексті завдання модернізації, яке стоїть перед православною освітою в Україні в цілому, впровадження в систему православної богословської освіти компетентнісного підходу, що дозволяє подолати протиріччя між основними завданнями церковної освіти: морально-етичним і духовним вихованням у православній традиції і набуттям сучасних богословських знань. На основі аналізу даних авторського соціологічного дослідження представлено структуру ціннісної і моральної свідомості студентів православних духовних вищих навчальних закладів, у якій виділено такі структурні компоненти: когнітивний, світоглядний, поведінковий, емоційний. З'ясовано особливості ставлення до богословської освіти в Україні студентів православних духовних ВНЗ та експертного середовища.

21.01.19.0305/0418U000668

Горбенко Володимир Іванович. Теологічна герменевтика Річарда Хейза: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 28.03.2018.

УДК 227.1.

191 с. – Бібліогр.: 204 назви.

Вперше у вітчизняній теології здійснено цілісний аналіз основних праць Річарда Хейза і реконструйована його теологічна герменевтика з її теоретичними і практичними імплікаціями в богословському дискурсі й духовному житті сучасних християнських спільнот. Доведено, що Р.Хейз реконструює цілісний теологічний дискурс апостола Павла, який укорінений у старозавітних наративах, та виявляє об'єктивну когерентність у богослов'ї Павла. Використовуючи Послання до Галатів 3:1-4:11 в якості прикладу, Р.Хейз показує, що Павло основує свої думки не на системі доктрин або особистому релігійному досвіді, а на "священній історії", "нарративній підструктурі", якою є історія про Ісуса Христа, що надає цілісність і визначає напрямок у богослов'ї і служінні Павла. Наратив про Бога, Ізраїль та про світ, де в центрі Христос, присутній під зовнішнім змістом всіх листів Павла і може бути виявлений завдяки коротким покликанням, індикаторам або інтертекстуальним зв'язкам, які повертають читача його листів назад до нарративної підструктури. Виявлено, що Новий Завіт, для Р.Хейза, - це перш за все історія. Спільнота віруючих людей покликана знаходити аналогії між історією, яку вони читають у Новому Завіті та історією їх повсякденного життя. Через інтегруючий акт уяви сучасні християни, не дивлячись на історію

чні й культурні відмінності, можуть брати участь в істині новозавітного нарративу. Р.Хейз пропонує метафору всеосяжного драматичного нарративу, який вказує на когерентність біблійного оповідання, що проявляється в цілісній структурі божественної драми. Павло, на переконання Р.Хейза, закликає своїх читачів та доглябленого теїзму для розуміння їх нової ідентичності у Христі, яка стає збагненням, будучи частиною метанаративу про Божу діяльність щодо Ізраїлю, який повинен перефокусувати моральне бачення громад, як тоді, так і зараз.

21.01.19.0306/0418U000879

Стрижачук Федір Васильович. Чистий та поглиблений теїзм в богослов'ї Річарда Свінберна: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2018.

УДК 141.41 : 211 (092).

207 с. – Бібліогр.: 198 назв.

Дисертація присвячена дослідженню вкладу Річарда Свінберна в обґрунтування теїстичного світогляду. Робота містить екскурс до традиції природної теології, що має довгу історію і відродилася з новою силою і стала предметом дослідження в аналітичній філософії релігії в другій половині ХХ-го ст. Вивчення історії природної теології розкриває передумови чистого та поглибленого теїзму Р.Свінберна, а дослідження аналітичної філософії релігії другої половини ХХ-го століття висвітлює його контекст. Фокус дослідження спрямований на чистий і поглиблений теїзм Р.Свінберна, який містить епістемологію, концепцію Бога, аргументи на користь існування Бога, аргументи проти існування Бога та філософський аналіз основних християнських доктрин: про Трійцю і боговтілення. В дисертаційній роботі показано, що філософська теологія Р.Свінберна має не лише історичну цінність, а її дослідження дозволяє побачити апологетичний потенціал праць британського філософа для обґрунтування теїзму і базових положень християнського світогляду.

21.01.19.0307/0418U000880

Хром'як Наталія Львівна. Вчення про природне богослов'я Карла Барта і його рецепція у сучасній богословській думці: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 02.07.2018.

УДК 230.1.

219 с. – Бібліогр.: 311 назв.

У дисертації вперше здійснений цілісний аналіз критики природного богослов'я Карла Барта у контексті протистояння основним концепціям цієї теологічної дисципліни ХХ і початку ХХІ століть, у її зв'язку з історичними умовами та викликами, які відображають богословську традицію неоортодоксії, а також дослідження впливу швейцарського мислителя на сучасну філософію і богослов'я аналітичної та континентальної традиції. Доведено, що нове осмислення бартівської критики природної теології є нагальною необхідністю в контексті критики онтології, яка набула бурхливого розвитку в кінці ХХ - на початку ХХІ століття, у зв'язку з намаганнями реабілітувати природну теологію як дисципліну в аналітичній традиції мислення, дати феноменологічну інтерпретацію вченню про аналогії буття в богослов'ї, що залежить від постметафізичної континентальної філософії. Виявлено, що К.Барт рішуче заперечував можливість природної теології як такої, що може привести до легітимізації певного соціального устрою як природного порядку. Таким природним порядком виступав у часи К.Барта нацизм, якому неоортодоксія протиставила абсолютний суверенітет трансцендентного Бога, який знецінював норми соціальності, встановлювані через легалізм чи природне право. В дисертаційній роботі показано, що К.Барт рішуче заперечував

можливість природної теології як такої, що може привести до легітимізації певного соціального устрою як природного порядку. Особлива увага приділяється тому, що учні К.Барта, заради діалогу релігії та науки, намагалися створити неоортодоксальну природну теологію. Для цього визнавалося необхідним подолати розділення між догматичною і природною теологією. Підкреслено, що аналітична природна теологія раціоналізує та антропологізує поняття про Бога, виступає сучасною формою ліберальної антропологічної редукції християнської теології. Показано, що феноменологічна постметафізична природна теологія відновлює метафізичне вчення про аналогії буття, знищуючи можливість для бартівського бачення Бога як абсолютно трансцендентного.

21.41 Релігії, церкви і суспільство

21.01.19.0308/0418U000816

Подорожній Юрій Анатолійович. Діалог церкви і суспільства в сучасній українській теології: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 30.05.2018.

УДК 261.7.

210 с. – Бібліогр.: 475 назв.

У дисертації вперше у вітчизняному дослідницькому дискурсі запропоновано комплексний філософсько-релігієзнавчий аналіз концепцій церковно-соціального теоретичного і практичного діалогу, що розвиваються в українських конфесійних інваріантах соціального вчення, політичної теології та соціально-політичної теології. На основі опрацювання значного обсягу богословських джерел реконструйовано основні теоретичні підходи до вивчення сучасних українських богословських концепцій діалогу церкви і суспільства; проаналізувано етапи формування християнського вчення про партнерство церкви і суспільства у соціальній доктрині католицизму; показано специфіку православного соціального вчення про відносини церкви, суспільства і держави; виявлено основні риси соціально-політичної етики українського греко-католицизму; проаналізовано етапи формування соціальної етики українського протестантизму; визначено основні риси української теології визволення; виявлено особливості соціальної футурології в українській теологічній думці; проаналізовано теорії української протестантської і православної політичної теології щодо відносин церкви і суспільства; визначено трансформуючий потенціал християнської соціально-політичної етики в рефлексіях українських богословів. Доведено, що в українському соціально-етичному дискурсі зменшується вплив соціальної доктрини і зростає значення політичної теології. Ці трансформації пов'язані з переходом церков від деонтології до етики чеснот. При цьому характерною рисою сучасної української теології стала спрямованість на легітимізацію ідеалів модерного лібералізму і постмодерного солідаризму, демократії та саморозвитку, при протистоянні тоталітаризму і релятивізму.

21.01.19.0309/0418U000817

Заремба Євген Миколайович. Міжправославний конфлікт в Україні: витоки, перебіг, перспективи подолання: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 30.05.2018.

УДК 261.7.

230 с. – Бібліогр.: 450 назв.

Дисертація присвячена філософсько-релігієзнавчому аналізу міжправославного конфлікту в Україні як комплексного явища, що сформувалося і постало як наслідок суспільно-політичних протиріч у житті новітньої України та результат дії чинників релігійної геополітики, що лягли в

основу конструювання та ескалації цього конфлікту, а також пошуку шляхів відновлення єдності православних в Україні та утворення тут єдиної Помісної Православної Церкви як ключового питання у розвитку релігійно-церковного середовища країни та повноцінної реалізації ним своїх соціальних та світоглядних функцій. Розкрито сутність геополітичних стратегій Руської Православної Церкви щодо православних в Україні як основну перепону на шляху до розв'язання внутрішньо православних протиріч у країні, об'єднання православних в Україні й утворення єдиної Помісної Православної Церкви. Висвітлено та оцінено основні етапи незалежності православних в Україні у церковному середовищі й українському суспільстві. У результаті дослідження виявлено, що різні історіософські, богословсько-канонічні та міфонаративні концепції стосовно статусу і перспектив давньої Київської митрополії пов'язані з боротьбою Константинопольського і Московського патріархів за вплив у світовому православ'ї. Українські богослови пов'язують перспективи православ'я в Україні з актуалізацією уявлень кийське православ'я як особливий цивілізаційний феномен, що відрізняється від російського православ'я. Все більше теологів вважають, що потрібно релятивізувати церковні структури, абсолютизуючи значення окремої громади або єпископії. В межах цієї теології Церква є мережею релігійних громад, поєднаних самою комунікацією між громадами (єпархіями), а не церковними структурами.

27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ

27 МАТЕМАТИКА

27.17 Алгебра

27.01.19.0310/0218U002195

Узагальнено розв'язні групи і модулі над ними та їх застосування до інших алгебраїчних структур: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Курдаченко Леонід Андрійович. – ДР 0115U002395. УДК 512.544. 167 с.

Об'єкт дослідження: вплив важливих підгруп, факторгруп та груп автоморфізмів на структуру груп, пов'язаних з ними модулів над груповими кільцями, що задовольняють важливим природним обмеженням, а також застосування цих результатів для вивчення деяких типів напівгруп. Мета дослідження: створення теорії узагальнено пільпотентних груп, зокрема з'ясування взаємозв'язків комутанта та його узагальнень з фактор-групою за центром або його узагальненнями, а також взаємозв'язків нижнього гіпоцентра та його узагальнень з фактор-групою за верхнім гіперцентром або його узагальненнями; створення нових методів, що базуються на дослідженнях відповідних класів модулів над груповими кільцями; дослідження нових типів напівгруп, які пов'язані з множиною всіх відображень з групи у решітку. Методи дослідження - сучасні методи теорії груп, кільць, модулів та алгебр. Доведено, що клас локально скінченних груп, кожна з яких є розширенням подільної групи за допомогою обмеженої, є класом Шура та класом Бера. Отримано модульний аналог теореми Шура для модулів над груповими кільцями груп скінченного секційного рангу. Для алгебр Лейбніца отримано аналог теореми Бера. Для груп, фактор-група яких за гіперцентром має той чи інший скінченний ранг, отримані числові інваріанти, які характеризують гіперцентральний резидуал. Одержані умови існування прямих розкладів, в одній частині яких зосереджені всі узагальнено центральні фактори, а інший - всі узагальнено ексцентральні фактори. Отримано опис локально скінченних та деяких класів неперіодичних груп, скінченно породжені підгрупи яких або переставні, або пронормальні. Отримано

опис деяких груп, скінченно породжені підгрупи яких або переставні, або слабо пронормальні. Отримано повний опис локально розв'язних груп, всі підгрупи яких або майже нормальні, або контранормальні. Також отримано опис локально розв'язних груп, всі підгрупи яких або майже нормальні, або абнормальні. Всі результати є новими та відповідають найвищим світовим стандартам у даній тематиці. Отримані наукові результати впроваджені в навчальний процес. Сфера застосування: наука, освіта. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.23 Математичний аналіз

27.01.19.0311/0418U000798

Косован Василь Михайлович. Поліноміальність нарізно поліноміальних функцій:

Дис... к.ф.-м.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 11.05.2018.

УДК 517.51.

140 с. – Бібліогр.: 69 назв.

Основна проблема, яка досліджується в дисертації формулюється так: за яких умов на підмножину степеня довільного поля нарізно поліноміальна функція буде сукупно поліноміальною. Також в дисертації вивчаються властивості узагальнених поліномів.

27.01.19.0312/0218U001919

Класифікаційні методи теорії наближень, теорії крайових задач та їх застосування для керування складними механічними системами:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Донецький державний педагогічний університет"; Керівник Чайченко Станіслав Олегович. – ДР 0118U005313. УДК 517.5; 517.9.

49 с.

Об'єкт досліджень - екстремальні задачі теорії наближення і теорії збіжності відображень, матричні крайові задачі для різноманітних систем звичайних диференціальних, функціонально-диференціальних та диференціально-алгебраїчних рівнянь, а також проблеми керованості та наближеної керованості механічних систем у гільбертових просторах зі скінченновимірним керуванням. Метою проекту є дослідження апроксимаційних властивостей мультиплікаторів у модулярних просторах числових послідовностей, отримання прямих і обернених теорем теорії наближення у просторах типу Орліча, вирішення окремих питань збіжності відображень у метричних просторах. Окремою метою проекту є отримання конструктивних умов існування та побудова ефективних алгоритмів знаходження розв'язків нелінійних матричних диференціальних, функціонально-диференціальних та диференціально-алгебраїчних крайових задач та конструктивне зображення умов наближеної керованості моделей робототехнічних систем, еволюцію яких задано нескінченними системами диференціальних рівнянь відносно коефіцієнтів Фур'є функцій пружних деформацій. Предметом досліджень є найкращі наближення та поперечники, множини мультиплікаторів, прями та обернені теореми теорії наближень, умови збіжності відображень у метричних просторах, ітераційні процедури для розв'язків нелінійних інтегральних та диференціально-алгебраїчних крайових задач, функції керування у вигляді тригонометричних поліномів, класи механічних систем з нестійким зсувом та системи з неповною дисипацією в умовах повної керованості. Методи досліджень - методи теорії апроксимації та теорії екстремальних задач, методи функціонального аналізу, апарат псевдообернення (за Муром-Петроузом) матриць та проекторів, метод найменших квадратів, методи Ляпунова-Пуанкаре, конструкції узагальнених операторів Гріна, методи нелінійної механіки, методи геометричної

теорії керування. Звіт складається з чотирьох розділів. У першому розділі представлені результати досліджень апроксимативних характеристик просторів типу Орлича. Знайдено точні значення величин найкращих наближень, базисних поперечників та поперечників за Колмогоровим деяких множин образів мультиплікаторів у модулярних просторах Орлича, а також описано простір всіх мультиплікаторів між цими просторами. У якості наслідку з отриманих результатів, описано простір всіх мультиплікаторів, що діють між просторами послідовностей зі змінним показником підсумовування. До того ж отримані прямі і обернені теореми теорії наближення у просторах типу Орлича у термінах відповідних модулів неперервності дробового порядку. У другому розділі викладено результати досліджень стосовно отримання теорем збіжності для одного підкласу відображень зі скінченням спотворенням, що діють між двома метричними просторами. Теореми збіжності і локальна поведінка відображень є предметом досліджень багатьох відомих світових математиків (Ю. Решетняк, О. Мартіо, М. Вуорінен, В. Гутляньський, В. Рязанов та інші). Зауважимо, що на основі вказаних теорем може бути отримано теореми існування розв'язків диференціальних рівнянь типу Бельтрамі. На даний час ці теореми встановлено для широких класів відображень, але переважно - тільки в евклідовому просторі. У даному розділі мова йде про відображення метричних просторів. У третьому розділі наведено результати досліджень щодо модифікації класичного методу Ньютона-Канторовича для банахових просторів, які є продовженням досліджень С. Кемпбелла, В.Ф. Бояринцева, А.М. Самойленка, М.О. Перестюка, В.П. Яковця та О.А. Бойчука стосовно вивчення диференціально-алгебраїчних крайових задач. Для знаходження розв'язку нелінійного операторного рівняння побудовано ітераційну схему із квадратичною збіжністю. Продемонстровано, що побудована модифікація методу Ньютона-Канторовича може бути застосована для знаходження наближень до розв'язків нелінійних інтегральних та диференціально-алгебраїчних крайових задач. У четвертому розділі представлено результати досліджень щодо умов апроксимації градієнтного потоку, що відповідає функції Ляпунова, траєкторіями систем диференціальних рівнянь з обмеженим зсувом із використанням функцій керування у вигляді тригонометричних поліномів. Також визначено коефіцієнти зазначених тригонометричних поліномів у термінах розв'язків допоміжних алгебраїчних рівнянь при виконанні певних резонансних співвідношень. Клас розглянутих диференціальних рівнянь містить математичні моделі механічних систем з нестійким зсувом та систем з неповною дисипацією в умовах повної керуваності, для яких одержано параметризацію нестационарних функцій зворотного зв'язку за станом.

27.01.19.0313/0218U002317

Інваріантні функціональні підпростори в нелінійних однорідних просторах та обернені задачі теорії операторів: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Заболотький Микола Васильович. – ДР 0115U003250. УДК 513.88; 517.535; 517.574; 517.9; 539.3.

170 с.

Отримано необхідні та достатні умови існування кутової щільності нулів цілої функції нульового порядку, встановлено критерії існування кутової щільності нулів в деякому підкласі цілих функцій нульового порядку. Досліджено розподіл нулів голоморфних та нулів і полюсів мероморфних функцій скінченного лямбда типу у півсмузі. Запропоновано нове узагальнення за двома напрямками моделей ієрархії нелінійних рівнянь Кадомцева-Петвіашвілі. Досліджено безвідбивні потенціали оператора Штурма-Ліувілья та Шре-

дінгера, асимптотику власних значень оператора Дірака.

27.29 Звичайні диференціальні рівняння

27.01.19.0314/0418U000839

Огуленко Олексій Павлович. Асимптотичні методи дослідження динамічних систем на часових шкалах: Дис... к.ф.-м.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 08.06.2020.

УДК 517.9.

155 с.: 1 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 103 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню динамічних систем на часових шкалах без керування і з керуванням, зокрема обґрунтуванню для таких систем можливості застосування різних схем методу усереднення та розробці на їх основі чисельно-асимптотичного методу розв'язання задач оптимального керування динамічними системами на часовій шкалі. Окремо досліджувались асимптотичні властивості розв'язків побудованої моделі реального процесу на часовій шкалі.

27.01.19.0315/0218U002323

Структура та електронні явища перенесення заряду у двокомпонентних плівкових системах в режимі квантового та квазікласичного розмірного ефекту: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Стасюк Зиновій Васильович. – ДР 0115U003278. УДК 621.315.592.

77 с.

Сучасний поступ в галузях мікро- та наноелектроніки, а також сенсорики вимагає фундаментальних досліджень структури, електричних та оптичних властивостей ультратонких одно- та двошарових плівок металів, нанесених на діелектричні підкладки, фізичні властивості яких модифіковані підшарами поверхневоактивних речовин субатомної товщини. Вивчено кінетичні властивості покриттів (формування енергетичних зон в ультратонких шарах, особливості протікання динамічного та статичного струму, умови появи електропровідності - поріг протікання струму, явища перколяції) у процесі зародження і росту плівок металів, вплив поверхнево активних підшарів на фізичні властивості досліджуваних плівок металів, перехід від квантового до класичного розмірних ефектів у перенесенні заряду. Розроблено унікальну методіку зниження товщини шарів досліджуваних металів, що відповідає порогу протікання струму та методіку створення шарів і поверхонь з наперед заданими властивостями структурою, оптичними та електричними властивостями. Вперше отримано інформацію, яка дозволила подальший розвитку модельних уявлень про природу квантового (балістичного) і класичного розмірного ефектів у шарах металів нанометрової товщини. Встановлено особливості впливу підшарів різної природи на структуру, оптичні властивості та явища перенесення заряду в області товщин (1-50 нм) в одно- та двошарових метало-напівпровідникових плівках. Отримані результати дослідження є унікальними і отримані вперше, що дозволяє використовувати їх у суміжних галузях фізики та хімії (фізика та хімія поверхні, наноелектроніка, сенсорики).

27.01.19.0316/0218U002324

Ефекти спільної дії світла та механічної напруги на структуру електронних станів шаруватих напівпровідників: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Стахіра Йосип Михайлович. – ДР 0115U003260. УДК 621.315.592.

122 с.

Обґрунтовано планомірне створення дискретних періодів кристалічної ґратки шаруватих кристалів відносним зсувом шарів. Показано, що основні зміни, спричинені зсувом шарів, у структурі електронних станів зумовлені процесами зняття виродження енергій цих станів. Встановлено динаміку зняття виродження електронних станів, що дає змогу ідентифікувати їх за моментами часу зняття виродження. На основі цих результатів запропоновано оригінальний спосіб визначення спектральних складових світла за допомогою датчиків, виготовлених із шаруватих кристалів. Спосіб ґрунтується на зміні структури шаруватого кристала під впливом механічного тиску низької частоти, що змінюється за гармонічним законом. Цей спосіб дає змогу визначати спектральний склад оптичного випромінювання у видимій та ближній інфрачервоній областях спектра радіотехнічними засобами без використання диспергуючих елементів. Розробка захищена патентом на корисну модель. Результати досліджень впливу одновісного тиску ($p||c$) на оптичні властивості шаруватих напівпровідників GaSe і Tl₂S дали змогу перевірити застосовність нового фізичного механізму формування краю фундаментального поглинання (КФП) у непрямозонних напівпровідниках. Цей фізичний механізм полягає у формуванні КФП кристалів GaSe і Tl₂S, який у цих сполуках за формою є близьким до експоненти (правило Урбаха), суперпозицією декількох типів непрямих міжзонних переходів електронів. Показано, що чисельні значення зонних параметрів, визначені за результатами моделювання, добре узгоджуються із значеннями цих параметрів, визначених за результатами розрахунків енергетичної зонної структури GaSe і Tl₂S. Одержані результати дають змогу впевнено пропонувати використання цієї моделі для аналізу оптичних властивостей інших напівпровідників, у яких КФП формують декілька типів непрямих міжзонних переходів. Така модель також може бути ефективно використана як методика для визначення оптичної ширини забороненої зони у непрямозонних напівпровідниках, наприклад, у разі експоненціальної форми КФП. Це дасть змогу аналізувати динаміку зміни ширини забороненої зони напівпровідника у разі впливу на нього різних чинників, наприклад, одновісного тиску.

27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними

27.01.19.0317/0218U001863

Нові методи аналізу одновимірних крайових задач: Заключний звіт /Інститут математики НАН України; Керівник Горюнов Андрій Сергійович. – ДР 0117U003482. УДК 517.98.

27 с.

Досліджено найбільш широкий клас лінійних крайових задач для систем звичайних диференціальних рівнянь, розв'язки яких належать комплексному простору Гельдера. Для таких задач встановлено конструктивний критерій неперервності за параметром розв'язку в цьому просторі. Також показано, що похибка і нев'язка розв'язку мають однаковий порядок. На скінченному інтервалі розглядається диференціальний вираз Штурма-Ліувілля з сингулярними коефіцієнтами. Відповідні оператори коректно визначено як квазидиференціальні. Знайдено умови симетричності мінімального оператора, описано всі його самоспряжені, максимальні дисипативні та максимальні акумулятивні розширення в термінах крайових умов.

27.01.19.0318/0218U001906

Методи нелінійного та багатозначного аналізу для задач обробки великих даних рі-

зної природи: Заключний звіт /Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ"; Керівник Касьянов Павло Олегович. – ДР 0118U006047. УДК 517.9.

83 с.

В роботі одержані нові конструктивні умови існування марковських стратегій для стохастичних задач керування з допустимо некомпактними множинами рішень та необмеженими однокроковими функціями вартості у випадку скінченного/нескінченного горизонту та дисконтованого/тотал/усередненого критеріїв. Доведено нові теореми про оцінки збіжності наближених розв'язків до точних в сильних топологіях для класів нелінійних систем. Вивчено асимптотичну поведінку розв'язків досліджуваних задач.

27.01.19.0319/0218U001915

Розробити та дослідити умови оптимальності для загальних класів частково спостережуваних еволюційних процесів прийняття рішень: Заключний звіт /Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Касьянов Павло Олегович. – ДР 0114U000091. УДК 517.9.

204 с.

В роботі конструктивно та якісно досліджені загальні класи частково спостережуваних еволюційних процесів прийняття рішень з необмеженими функціями вартості, некомпактними множинами рішень, одночасно незліченими (в загальних випадках) просторами станів, рішень та спостережень. Отримані результати застосовано до прикладних задач прийняття рішень.

27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики

27.01.19.0320/0218U001837

Математичні моделі біо-медичних проблем:

Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Керівник Деркач Володимир Олександрович. – ДР 0118U002126. УДК 517.958;57.

62 с.

При вдосконаленні попередніх результатів дослідження спектральних проблем для інтегрального оператора Штурма-Ліувілля, дослідження асимптотики лічильної функції для резонансів гамільтоніанів Шредингера з точковими взаємодіями, розв'язання оберненої спектральної проблеми для систем Дірака з нелокальними потенціалами, дослідження перетворення Дарбу операторів Лагерра. Досліджено проблему регулярності критичних точок для інтегрального оператора Штурма-Ліувілля із скінченною кількістю точок повороту.

27.01.19.0321/0218U002273

Ізомонодромні деформації та конформна теорія поля. Етап 3. Матричні елементи вертексних операторів W-алгебр: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України; Керівник Іоргов Микола Зіновійович. – ДР 0117U003293. УДК 517.9.

30 с.

Побудовано розв'язок для системи Фуджі-Сузукі-Тсуді рангу N з n сингулярними точками через конформні блоки W_N-алгебри з центральним зарядом c=N-1. Для цього були доведені певні властивості конформних блоків для W_N-алгебр.

27.37 Варіаційне обчислення і математична теорія оптимального керування

27.01.19.0322/0218U001905

Розробити методи якісного та чисельного аналізу нелінійних систем, що описують поведінку концентрованих суспензій: Заключний звіт /Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ"; Керівник Касьянов Павло Олегович. – ДР 0117U003434. УДК 517.9.

135 с.

Вивчено динаміку розв'язків нелінійних еволюційних рівнянь з виродженнями в автономному та неавтономному випадках, які моделюють динаміку концентрованих суспензій. В роботі для даних задач досліджені питання про глобальне існування, топологічні властивості та граничну поведінку їх слабких розв'язків. Запропоновані та обґрунтовані апроксимаційні схеми для якісного та чисельного вивчення досліджуваних об'єктів. Вивчена їх асимптотична поведінка. Отримані результати щодо існування та властивостей глобальних атракторів для них.

27.39 Функціональний аналіз

27.01.19.0323/0418U000799

Гуменчук Ганна Іванівна. Геометричні властивості ортогонально адитивних операторів: Дис... к.ф.-м.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 11.05.2018.

УДК 517.982.

130 с. – Бібліогр.: 60 назв.

Робота присвячена дослідженню таких властивостей ортогонально адитивних операторів: латеральна неперервність, латеральна монотонність, зберігання диз'юнктивності, вузькість, продовження з різних підмножин векторної ґратки на всю ґратку. Крім того, в роботі досліджено питання існування порядкових базисів Шаудера в банахових ґратках.

27.41 Обчислювальна математика

27.01.19.0324/0218U001889

Розв'язання задач відновлення внутрішньої структури розривних 2D об'єктів: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Першина Юлія Ігорівна. – ДР 0116U001514. УДК 519.6.

291 с.

Існує багато практичних важливих наукових та технічних галузей, в яких об'єкти дослідження математично описуються величинами, що терплять розрив. Такі об'єкти часто виникають в задачах, які використовують дистанційні методи і, зокрема, в задачах томографії, в дефектоскопії при виявленні тріщин у промислових виробках за допомогою неруйнівного контролю та інше. В цих сферах розроблено багато обчислювальних методів, алгоритмів та програмних засобів, направлених на відновлення внутрішніх властивостей об'єкта. Вони добре себе проявляють при відновленні об'єктів з гладкими властивостями, але дають незадовільні результати для об'єктів з розривними характеристиками. Тому задача відновлення внутрішніх властивостей об'єкта, який можна описати розривною функцією, є актуальною. Саме розробці таких методів і присвячений даний проект. Крім того, в проекті вирішується задача виявлення точок та ліній розриву функцій. Точне виявлення розриву кривої має принципове значення для аналізу і дозволить відновити якість явища правильно. Одержані в результаті виконання проекту результати будуть розвитком теорії наближення розривних функцій розривними функціями та основою загального підходу до математичного моделювання й розв'язання задач двовимірної комп'ютерної томографії.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.01.19.0325/0418U000738

Сироткіна Олена Ігорівна. Методи діагностики SCADA систем на основі m-арних кортежів та k-значної логіки: Дис... к.т.н. /Національна металургійна академія України. – Захищена 12.04.2018.

УДК 004.94:004.04:681.518.5.

330 с.: 23 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

Дисертаційну роботу присвячено вирішенню актуальної науково-прикладної задачі забезпечення якості функціонування SCADA системи за рахунок її самодіагностики. На основі об'єктно-класифікаційної моделі запропоновано метод формування простору пошуку діагнозу з використанням математичних методів роботи зі структурою типу m-арні кортежі на основі впорядкованих множин, що мінімізує простір пошуку діагнозу. На основі структурно-логічної моделі вперше отримано функції виявлення та локалізації відмови у системі, запропоновано метод аналізу зміни стану інформаційного потоку в SCADA. Розроблено програмний засіб оперативного контролю працездатності SCADA з визначенням коефіцієнтів нестабільності роботи структурних модулів системи. Комплексне використання отриманих у роботі результатів дозволяє мінімізувати час виявлення схованих відмов до масштабів реального часу; експлуатаційним службам підприємства здійснювати своєчасну діагностику позаштатних ситуацій і причин відмов SCADA системи.

28.23 Штучний інтелект

28.01.19.0326/0418U000640

Єрукаєв Андрій Віталійович. Моделі і методи ідентифікації параметрів при виборі земельних ділянок для об'єктів будівництва: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 16.03.2018.

УДК 004.8:004.6:004.021.

182 с.: 45 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 112 назв.

Об'єктом дослідження є процеси ідентифікації параметрів впливу на вибір земельних ділянок під житлове будівництво. Метою дослідження є розробка моделей, методів та інформаційної технології ідентифікації параметрів при виборі земельних ділянок для об'єктів будівництва, що дозволить підвищити ефективність процесу будівництва багатоквартирних будинків та покращити якість прийняття рішень щодо вибору найбільш придатних земельних ділянок. Основний науковий результат дисертації полягає у створенні моделі SWOT-аналізу в поєднанні з методами нечітких систем для отримання нечіткої моделі оцінки параметрів впливу на вибір земельних ділянок. Результати дослідження впроваджені в навчальному процесі кафедри інформаційних технологій КНУБА.

28.29 Системний аналіз

28.01.19.0327/0218U001918

Розробка інструментарію моделювання стратегії пом'якшення соціальних лих, викликаних катастрофами і тероризмом - дружний рік виконання: Заключний звіт /Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Панкратова Наталія Дмитрівна. – ДР 0118U005004. УДК 519.8:004.8:004.9.

96 с.

Розроблено сімейство модифікованих методів аналізу ієрархії та їх алгоритмічне забезпечення, основане на аналітичній ієрархічній (мережевій) моделі факторів, критеріїв, цілей, можливостей та ризиків, які враховуються при побудові сценаріїв щодо соціального лиха та оцінці способів пом'якшення їх наслідків. Запропоновано методологію та системний підхід до підтримки прийняття рішень (ППР) на основі оцінювання та підвищення узгодженості експертних оцінок, розрахунку ваг елементів ієрархічних та мережевих моделей за умови представлення цих оцінок нечіткими матрицями парних порівнянь та обернено симетричними матрицями парних порівнянь загального виду, що дозволить підвищувати достовірність результатів розв'язків задач ППР в складних слабо структурованих системах. За допомогою розробленого інструментарію моделювання стратегії пом'якшення соціальних лих, викликаних катастрофами і тероризмом, в ситуаційно-аналітичному центрі, створеному в межах проекту НАТО G4877 "Моделювання та пом'якшення соціальних лих, викликаних катастрофами та тероризмом", проводиться моніторинг виявлення та реагування на соціальні катастрофи та теракти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.01.19.0328/0218U002193

Математичні моделі та алгоритми розв'язання неперервних задач покриття на основі теорії оптимального розбиття множин: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Кісельова Олена Михайлівна. – ДР 0115U002392. УДК 519.85.

178 с.

Об'єктом дослідження є теорія неперервних задач оптимального покриття множин (ОПМ) як неklasичних задач нескінченновимірного математичного програмування з булевими значеннями змінних. Метою НДР є створення математичних моделей, розробка та обґрунтування на основі теорії оптимального розбиття множин (ОРМ) методів розв'язання неперервних задач оптимального покриття множин з n -вимірного евклідового простору кулями мінімального радіусу; розробка та програмна реалізація алгоритмів на базі запропонованих методів; застосування розробленого теоретичного апарату та комплексу програм до розв'язання деяких практичних задач оптимізації. Запропоновано розширення задач однократного покриття множин до нового класу неперервних задач ОПМ - задач багатократного покриття, що є задачами нескінченновимірного математичного програмування з булевими змінними. Побудовано і проаналізовано нові моделі таких задач для динамічного та стохастичного випадків, з обмеженнями та без них, з фіксованими і нефіксованими центрами. Обґрунтовано перехід до задач теорії ОРМ. Виявлені властивості отриманих моделей та розв'язків задач оформлено у вигляді відповідних теорем та лем. Побудовано методи та алгоритми розв'язання усіх типів запропонованих задач. Створено комплекси комп'ютерних програм, які реалізують запропоновані методи і алгоритми. Новизна роботи полягає у створенні нових підходів до розв'язання задачі багатократного покриття, які реалізовано в двох алгоритмах: перший засновано на дискретизації області і використанні алгоритмів сортування масиву відстаней від фіксованої точки до заданих центрів; другий - на використанні методів недиференційовної оптимізації. Запропонований алгоритм розв'язання неперервних задач ОПМ, розроблений на основі теорії ОРМ, у порівнянні з алгоритмами зарубіжних та вітчизняних вчених, має наступні переваги: його реалізація не залежить від геометричних особливостей множини, що покривається, розміру простору і вибору квазіметрики; на кожному кроці його ітераційного процесу поліпшується розташування одночасно всіх цен-

трів; передбачається його простота для програмної реалізації; легко узагальнюється на випадок наявності обмежень на розташування центрів. Результати НДР можуть бути використані в економіці, а саме при розв'язанні проблем розміщення у регіонах логістичних, розподільних, сервісних центрів, служб швидкого реагування на надзвичайні ситуації, станцій сотового зв'язку, банкоматів, що сприятиме збереженню енергоресурсів та покращенню економічного та соціального стану країни. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29 ФІЗИКА

29.01 Загальні питання фізики

29.01.19.0329/0218U001861

Дослідження нейтрино і слабкої взаємодії у подвійному бета-розпаді ядра ^{100}Mo : Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Даневич Федор Анатолійович. – ДР 0118U004792. УДК 53.03; 539.1.

65 с.

Метою 2-го етапу НДР були експериментальні дослідження подвійного бета-розпаду ядра ^{100}Mo і розробка методів експериментального пошуку подвійного бета-розпаду. Метод дослідження полягав у розробці низькотемпературних сцинтиляційних болометрів з кристалом подвійного молибдату літію і магнію, нових методів оцінки маси нейтрино з експериментів з кількома нуклідами, методів зниження фону завдяки реєстрації черенковського випромінювання в кристалах оксиду телуру для пошуку подвійного бета-розпаду ядра ^{130}Te , перевірці низькотемпературного сцинтиляційного болометру зі сцинтиляційним кристалом молибдату літію, вимірюванні періоду напіврозпаду ядра ^{100}Mo відносно дво-нейтринного подвійного бета-розпаду. Основні результати: 1. Вперше досліджено кристал $\text{Li}_2\text{Mg}_2(\text{MoO}_4)_3$ як низькотемпературний сцинтиляційний болометр. 2. Запропоновано нові методи оцінки маси нейтрино з експериментів з кількома нуклідами, промодельовано застосування запропонованих підходів до експериментів з пошуку подвійного бета-розпаду за допомогою низькотемпературних сцинтиляційних болометрів з різними ядрами. 3. Вперше показано можливість зниження фону завдяки реєстрації черенковського випромінювання в кристалах оксиду телуру для пошуку 2ν -розпаду ядра ^{130}Te . 4. Перевірено низькотемпературний сцинтиляційний болометр зі сцинтиляційним кристалом молибдату літію, вирошеного методом Чохральського. 5. Уточнено період напіврозпаду ядра ^{100}Mo відносно дво-нейтринного 2ν розпаду на основний рівень дочірнього ядра $T_{1/2} = [6.90 \pm 0.06(\text{стат.}) + 0.17 - 0.15(\text{сист.})] \times 10^{18}$ років.

29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту

29.01.19.0330/0218U002159

Створення державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа: Заключний звіт /Державне підприємство Всеукраїнський наукововиробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Рожнов Михайло Степанович. – ДР 0117U003174. УДК 53.08.

84 с.

Об'єкт дослідження - державний первинний еталон одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа, який розроблюється у ДП "УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ". Мета роботи - створення державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа, який

вперше забезпечить метрологічну простежуваність результатів вимірювань об'єму та об'ємної витрати газів в державі (в першу чергу природного газу), повірку та калібрування витратомірів і лічильників, що застосовуються для комерційного обліку природного газу за робочих умов на високому тиску робочого середовища. З урахуванням нинішньої ситуації на вітчизняному газовому ринку, жорстка економія, а отже точний та достовірний облік є пріоритетним завданням для забезпечення сталого розвитку та енергетичної незалежності держави, що можливий за наявності державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газів в діапазоні тиску від 1 МПа до 5 МПа, який має бути створено вперше. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.05 Фізика елементарних часток

29.01.19.0331/0418U000745

Алькін Антон Олегович. Феноменологія множинного народження заряджених частинок у високоенергетичній взаємодії протонів: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України. – Захищена 19.04.2018.

УДК 537.311; 530.199.

114 с.: 3 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 83 назви.

Описано, передбачено та підтверджено енергетичну залежність повного перерізу взаємодії протонів. З використанням унітаризованих моделей Редже описано диференціальні перерізи розсіяння протонів та антипротонів. Реконструйовано залежність амплітуди розсіяння від прицільного параметра та показано порушення границі чорного диска. Показано, що розподіли множинності заряджених частинок мають двокомпонентну поведінку та не відповідають передбаченням, зокрема не демонструють скейлінгової поведінки. Розроблено феноменологічну модель для опису розподілів множинності в обмежених областях фазового простору фінального стану на основі єдиного модельного розподілу у повному фазовому просторі.

29.15 Ядерна фізика

29.01.19.0332/0418U000616

Бондар Борис Михайлович. Перерізи виходу гамма-квантів при взаємодії швидких нейтронів з ядрами вуглецю, нікелю, олова:

Дис... к.ф.-м.н. /Інститут ядерних досліджень НАН України. – Захищена 15.02.2018.

УДК 539.17.

141 с.: 5 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 117 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню перерізів (n, γ) реакцій при взаємодії швидких нейтронів з ядрами вуглецю, нікелю та олова. Були проведені експериментальні вимірювання гамма-спектрів (n, γ) реакцій при взаємодії 14-МеВ нейтронів з ядрами досліджуваних зразків в широкому енергетичному діапазоні, починаючи від 2 МеВ і до енергії збудження відповідних ядер (біля 22 МеВ).

29.01.19.0333/0418U000617

Черкас Костянтин Андрійович. Ядерні процеси при взаємодії ядер $6\text{Li}+16\text{O}$, $6\text{Li}+18\text{O}$ та $9\text{Be}+15\text{N}$: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут ядерних досліджень НАН України. – Захищена 15.02.2018.

УДК 539.17.

149 с.: 14 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 51 назва.

У дисертації подано результати досліджень автором пружного та непружного розсіяння іонів 18O ядрами 6Li та реакції $6\text{Li}(18\text{O}, 17\text{O})7\text{Li}$ при енергії Елаб(18O) = 114 МеВ,

а також пружного та непружного розсіяння іонів 15N ядрами 9Be при енергії Елаб(15N) = 84 МеВ. Отримано експериментальні дані диференціальних перерізів цих ядерних процесів. Дані проаналізовано за методом зв'язаних каналів (МЗКР) із включенням у схему зв'язку каналів пружного та непружного розсіяння цих ядер та реакцій одно- й двоступінчастих передач нуклонів і кластерів. Цим методом було проаналізовано також експериментальні дані пружного розсіяння ядер $6\text{Li}+16\text{O}$ при енергіях Есцм(16O) = 3,27 - 36,8 МеВ, відомих з літератури, для визначення енергетичної залежності параметрів потенціала WS взаємодії цих ядер. На основі МЗКР-аналізу вище зазначених експериментальних даних визначено параметри потенціалів взаємодії ядер $6\text{Li}+16\text{O}$, $18\text{O}+6\text{Li}$, $17\text{O}+7\text{Li}$, $15\text{N}+9\text{Be}$, параметри деформації цих ядер, енергетичну залежність параметрів ($6\text{Li}+16\text{O}$)-потенціалу та механізми даних ядерних процесів. Ключові слова: атомне ядро, ядерна реакція, метод зв'язаних каналів, кутові розподіли диференціальних перерізів ядерних процесів, оптичний потенціал, оптична модель, енергетична залежність, спектроскопічні амплітуди.

29.01.19.0334/0218U002211

Дослідження складних схем розпаду радіоактивних ядер: Залучений звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Лашко Анатолій Петрович. – ДР 0116U004441. УДК 539.163.

31 с.

Проведено аналіз публікацій по темі дослідження. За результатами цього аналізу випливають наступні висновки: Зростання середньоквадратичного радіусу основного стану 185Hg порівняно із основним станом 186Hg та ізомерного стану 185Hg порівняно з його основним станом безпосередньо пов'язані із різними деформаціями ядра. Підтверджено існування впроваджених рівнів і співіснування форм в парних ізотопах Hg, Pb та Po та в непарних ізотопах Tl, Pb і Bi. Експерименти, проведені за допомогою різних методик довели, що для ядер рідкоземельної області значні деформації зберігаються до $Z = 80$. Висуваються гіпотези про можливість співіснування форм в легких непарних ізотопах Au, в легких непарних ядрах Hg, в нейтронно дефіцитних парних ізотопах Os та в парних ізотопах W. З систематик випливає, що деформація збуджених рівнів ядер-ізотонів з $N = 105$ та $N = 106$ плавно зростає по мірі наближення до замкнутої оболонки з $Z = 82$.

29.17 Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика

29.01.19.0335/0418U000504

Шулима Сергій Ігорович. Кластероутворення в магнітній рідинній системі гас-магнетит: Дис... к.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.12.2017.

УДК 537.63+ 538.95+544.77.

132 с.: 1 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 131 назва.

Дисертація присвячена дослідженню процесів кластероутворення в магнітних рідинних системах гас-магнетит. Головна увага приділяється дослідженню процесів формування та трансформування кластерної структури в класичних і структурованих ферофлюїдах гас-магнетит під дією імпульсного магнітного поля та температури. Показано можливість виникнення кластера граничного розміру магнітних наночастинок при зменшенні рівня покриття частинок сурфактантом. Встановлено, що зовнішнє магнітне поле призводить до зменшення температури руйнування такого кластера. Спектральні залежності ефектів інверсії напрямку оптичної екстинкції і результати моделювання дозволили встановити латеральний характер росту кластерів під дією

імпульсного магнітного поля в класичних ферофлюїдах. Запропоновано метод визначення швидкості росту кластерів магнітних наночастинок в магнітному полі для класичних ферофлюїдів. Рапропоновано методику створення матеріалу нового типу - керованого композитного матеріалу.

29.01.19.0336/0218U002271

Дослідження впливу термодинамічних параметрів фазових переходів у системах із газовими гідратами на ефективність газогідратних технологій: Заключний звіт /Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка; Керівник Зоценко Микола Леонідович. – ДР 01115U002420. УДК 622.691.2; 536.422.

357 с.

Мета дослідження - створення наукового підґрунтя енергоефективної технології виробництва газогідрату у формі, придатній до транспортування і зберігання за нерівноважних умов, шляхом розроблення і обґрунтування її основних термодинамічних параметрів. Завдання дослідження: аналіз термодинамічних умов самоконсервації газогідрату та обґрунтування параметрів їх примусової консервації; обґрунтування термодинамічних параметрів утворення, концентрування і формування газогідратної маси; встановлення способу і параметрів примусової консервації газогідрату; розроблення математичних моделей процесів примусової консервації і дисоціації газогідратних структур із внутрішнім джерелом енергії; встановлення термодинамічних залежностей, покладених в основу технології виробництва штучних газогідратів, придатних до транспортування і зберігання; розроблення перспективних схемних рішень та варіантів апаратурно-технологічного оформлення технології виробництва газогідратних блоків.

29.19 Фізика твердих тіл

29.01.19.0337/0418U000536

Соболь Олександр Олександрович. Надкритична нестабільність у графені з зарядженими домішками: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України. – Захищена 11.01.2018.

УДК 530.145, 538.915.

158 с.: 41 іл. – Бібліогр.: 92 назви.

Дисертація присвячена теоретичному дослідженню властивостей електронних станів у графені з зарядженими домішками. Зокрема, розглянуто явище надкритичної нестабільності, умови його виникнення та особливості прояву в системах домішок із зарядами одного та різних знаків. Для кластера з двох однакових домішок встановлено, що існує критична відстань між ними, при наближенні на яку виникає нестабільність. У потенціалі двох протилежно заряджених домішок знайдено новий прояв надкритичної нестабільності, коли електрон та дірка народжуються з вакууму в зв'язаних станах з відповідними домішками. Окрім того, досліджено можливість реалізації цього явища у системах, де спектр електронів є виключно дискретним: листі графену обмеженої площі та графені у зовнішньому магнітному полі. Шляхом урахування поляризаційних ефектів у магнітному полі обґрунтовано можливість регулювання ефективного заряду домішки за допомогою напруги затвору.

29.01.19.0338/0418U000592

Терещенко Алла Володимирівна. Вплив адсорбції біомолекул на оптичні властивості наноструктурованих плівок TiO₂: Дис... к.ф.-м.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 24.01.2018.

УДК 621.315.592.

164 с.: 6 табл., 70 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Дисертація присвячена вивченню впливу адсорбції біомолекул на прикладі білків імунного комплексу вірусу лейкозу gp51 та порфірину на оптичні властивості наноструктурованих плівок TiO₂, а також встановленню механізму взаємозв'язку між оптичними та адсорбційними характеристиками TiO₂. В зв'язку з цим проведено комплексне дослідження оптичних, структурних та адсорбційних властивостей наноструктурованих плівок TiO₂. Визначені закономірності взаємодії TiO₂ з біологічними об'єктами та їх вплив на оптичні властивості TiO₂. Встановлений механізм взаємодії наночастинок TiO₂ та біомолекул, головні аспекти якого полягають у тому, що основною причиною змін у спектрах фотолумінесценції в результаті адсорбції білків імунного комплексу gp51 на поверхні TiO₂ є електростатична взаємодія між поверхневим негативним зарядом TiO₂ і позитивними частковими зарядами білків gp51. Показано також, що структуру TiO₂/gp51 можна представити як модель типу плоского конденсатора, біологічний прототип якого формується в результаті іммобілізації білка gp51. Доведено, що ефекти зміщення максимуму фотолумінесценції TiO₂ і наявність адсорбційної чутливості до антигену anti-gp51 визначаються бар'єрним ефектом, тобто змінами величини поверхневого потенційного бар'єру TiO₂ в результаті адсорбції антигенів gp51 та його подальшим відновленням після взаємодії TiO₂/gp51 з anti-gp51. Розроблений прототип оптичного біосенсора на основі наноструктурованих плівок TiO₂, модифікованих порфірином, для визначення валінової амінокислоти. Проведено комплексний аналіз рекомбінаційних переходів з урахуванням впливу поверхневого заряду і адсорбції біомолекул на поверхні TiO₂.

29.01.19.0339/0418U000628

Рогоз Владислав Миколайович. Фізико-механічні властивості та мікроструктура покриттів на основі нітриду ніобію, легованого Si та Al: Дис... к.ф.-м.н. /Сумський державний університет. – Захищена 23.02.2018.

УДК 539.25, 539.26.

152 с.: 14 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 259 назв.

Дисертаційну роботу присвячено комплексному дослідженню залежності морфології поверхні, структурних та субструктурних характеристик, елементного складу і механічних властивостей наноконструктивних покриттів NbN, Nb-Si-N та Nb-Al-N від технологічних умов їх осадження. Виявлені особливості переходу від нанокристалічного покриття до наноконструктивного покриття з аморфним прошарком між нанокристалітами шляхом зміни концентрації легувальної домішки кремнію та алюмінію відповідно. Показано, що підвищення негативного потенціалу на підкладці під час осадження позитивно впливає на механічні властивості нітриду ніобію. Збільшення твердості від 28 до 29,5 ГПа та модуля пружності від 240 до 290 ГПа відбувається за рахунок підвищення концентрації більш твердої фази в складі покриття. Легування кремнієм та алюмінієм спричиняє перехід від нанокристалічної структури до наноконструктивного, що зумовлює підвищення твердості до 31 ГПа та модуля пружності до 320 ГПа відповідно.

29.01.19.0340/0418U000629

Доброжан Олександр Анатолійович. Структурні, оптичні і термоелектричні властивості плівок та наночастинок ZnO, CZTS, CZTSe для фото- і термоперетворювачів: Дис... к.ф.-м.н. /Сумський державний університет. – Захищена 23.02.2018.

УДК УДК 523.72:620.91; 537.323; 538.911.

178 с.: 16 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

Дисертаційна робота присвячена оптимізації основних фотоелектричних характеристик, а саме квантового виходу (Q), густини струму короткого замикання (J_{sc}), ефективності (η) пліткових ФЕП на основі ГП n-CdS(ZnSe, ZnS)/p-(CZTS, CdTe) із струмознімальними контактами n-ГТО(ZnO); дослідженню морфологічних особливостей, структурних, субструктурних, оптичних, термоелектричних властивостей та елементного складу плівок ZnO, CZTS, нанесених методом пульсуючого спреї піролізу, для використання у ФЕП та наноструктурованого матеріалу на основі НЧ CZTSe, синтезованих колоїдним методом, для застосування у ТЕП, що можуть працювати паралельно з ФЕП. Установлені взаємозв'язки між фізико- та хіміко-технологічними умовами нанесення плівок і синтезу НЧ, наноструктурованого матеріалу на їх основі, та структурними, субструктурними, оптичними, термоелектричними властивостями, елементним складом будуть використані для подальшого створення ФЕП та ТЕП із покращеними характеристиками.

29.01.19.0341/0418U000810

Кравцова Дар'я Юрївна. Електронна структура та фізико-хімічні властивості мета- і наноматеріалів: Дис... к.ф.-м.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського". – Захищена 29.05.2018.

УДК 538.9.

151 с.: 6 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 120 назв.

Дисертація присвячена вивченню особливостей електронних структур та фізико-хімічних властивостей актуальних мета- і наноматеріалів. Дослідження виконані методами функціоналу електронної густини та псевдопотенціалу із перших принципів. Встановлено, що складені із волокон нанопористого GaAs або волокон графен-SiO₂ фотонні кристали - вузькозонні. Помічено осциляції ширини забороненої зони від відстані між волокнами. Кількісно визначено чутливість фотонного кристалу, складеного із волокон графен-SiO₂, до напрямку збуджуючого електромагнітного поля. Показано, що ширина електронної забороненої зони фотонного кристалу опалового типу на основі TiO₂-рутил не залежить від форми наночастинки, а тільки від періоду їх укладання в просторі метаструктури. Чисельно визначено макроскопічні діелектричні проникності та піки у спектрах поглинання при різних напрямках збуджуючого електромагнітного поля відносно формуючих елементів кристалу. Фотонний кристал, складений із наночастинок TiO₂-анатаз, не змінює діелектричних властивостей при зміні періоду укладання або при зміні напрямку збуджуючого електромагнітного поля. Помічено особливості у просторовому розподілі електронної густини у острівцевих плівках із Ni, Cu та Ni_{0,8}Fe_{0,2}, якими пояснено появу емісійного характеру провідності в експерименті. Встановлено осциляції ширин забороненої зони в електронному спектрі острівцевих плівок Ni_{0,8}Fe_{0,2}, Ni, Cu зі збільшенням відстані між острівцями. Обчислено енергетичні рельєфи підходу атома парової фази до зростаючої плівки твердого розчину AlGa_xN. Виявлено рівність ймовірностей існування плівок GaN та AlGa_xN, котра обумовлює безбар'єрний механізм заміщення атомів Ga на атоми Al і навпаки та пояснює неконтрольованість процесу утворення твердого розчину AlGa_xN. Проаналізовано вплив підкладки для наноплівки GaN на зростання плівки AlGa_xN. Встановлено організацію електронної структури вищих основних та нижчих збуджених станів для 1-6 атомних нанокластерів перехідних металів Cu, Ni, Co, їх оксидів та силіцидів. Показано, що включення у кластери Cu, Ni, Co акцепторних атомів Si сприяє зменшенню енергії збудженого стану. Встановлено твердість нанокластерів алмазу, кубічного BN та їх композиту. Пояснено механізм їх високої твердості за рахунок

утворення орієнтаційного дефекту. Знайдено, що вдалим поєднанням високої твердості та хімічної інертності володіє нанокластер композиту cC-cBN вкритий бором.

29.01.19.0342/0218U001845

Формування фазового складу, структури плівок FePd, FePt - середовища магнітного запису і зберігання інформації підвищеної щільності: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут", інженерно фізичний факультет; Керівник Макогон Юрій Миколайович. – ДР 0116U003691. УДК 539.24/27.

266 с.

Створені наукові основи формування нанорозмірних, термічно стабільних плівок на основі FePd, FePt з магнітно-твердою фазою L1₀. Запропоновано новий науковий підхід щодо застосування механічних напружень в нанорозмірних плівках на основі FePt і FePd для керування температурою хімічного упорядкування, формуванням фазового складу, структури та магнітними властивостями. При осадженні плівок методами фізичної конденсації, контролювати початковий напружений стан у шарі Fe₅₀Pt₅₀ плівкової композиції Fe₅₀Pt₅₀/Me/Fe₅₀Pt₅₀, де Me -(Au, Ag, Cu) можна змінювання товщини, кількості додаткових шарів металу, їх розташуванням, типом підкладки (SiO₂(100 нм)/Si(001) або Al₂O₃), швидкістю нагріву та газовим середовищем відпалу (вакуум, азот, Ar + 3 at.% H і H₂). Розроблені практичні рекомендації щодо контролю процесів хімічного упорядкування при твердофазній реакції Al₁ у L1₀ за рахунок зміни рівня і знака механічних напружень в плівках. Отримано нанорозмірні плівки на основі FePt і FePd зі зниженою температурою формування фази L1₀ та підвищеною термічною стабільністю фазового складу і структури, а також полішеними магнітними властивостями збільшеними H_c, M_s, M_r, орієнтацією вісі легкого намагнічування с перпендикулярно, або паралельно площині плівки. Застосування цих плівок в якості середовища магнітного запису дозволить підвищити щільність магнітного запису термоактивованим методом та стабільність зберігання інформації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.01.19.0343/0218U001893

Оптимізація структури і фазового складу сполук Sn_xSn_y та Zn_{1-x}Mg_xO для пліткових сонячних елементів третього покоління:

Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Опанасюк Анатолій Сергійович. – ДР 0118U002221. УДК 538.975 (043.5).

77 с.

Об'єкт досліджень: процеси фазоутворення у плівках SnS, SnS₂, ZnO, MgO, отриманих при різних фізико-технологічних умовах. Предмет досліджень: структурні, електричні та оптичні властивості плівок SnS, SnS₂, ZnO, MgO, вплив на них умов нанесення. Мета роботи: Вдосконалення обладнання для осадження плівок SnS, SnS₂ методом квазізамкненого об'єму (КЗО) та MgO, ZnO, Zn_{1-x}Mg_xO методом спреї-піролізу. Отримання вказаних плівок при різних фізико-технологічних умовах. Розробка комплексних підходів до вивчення впливів умов одержання плівок на їх структурні властивості з метою визначення оптимальних фізико-технологічних параметрів отримання високотекстурованих однофазних конденсатів з низьким рівнем мікрореформацій, малою концентрацією дефектів пакування та дислокацій в об'ємі зерен, придатних для приладового використання.

29.01.19.0344/0218U001899

Радіаційна стійкість сенсорів магнітно-

го поля на основі графену в нейтронних потоках: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Большакова Інесса Антонівна. – ДР 0118U004932. УДК 539.21:539.12.04;533.95;621.039.6;621.317.4.

81 с.

На 2 етапі НДР проведено перше у світі on-line дослідження графенових сенсорів Холла в ядерному реакторі в процесі опромінення нейтронами до флюенсів ($1E15 - 1E16$) н/см², характерних для зовнішніх областей майбутнього реактора DEMO. Кожні 3 хвилини вимірювалися вихідні холлівські сигнали досліджуваних зразків графенових сенсорів, які разом з тестовим магнітним полем були розташовані в каналі ядерного реактора IBR-2. По отриманому масиву вимірних вихідних сигналів програмним забезпеченням власної розробки розраховано масив електрофізичних параметрів кожного з досліджуваних сенсорів в умовах нейтронного опромінення та побудовані графіки залежності параметрів сенсорів від нейтронного флюенсу. Аналіз залежності параметрів опромінених нейтронами графенових сенсорів свідчить про те, що зміна чутливості (основний параметр) сенсорів та концентрації носіїв заряду знаходиться в межах похибки вимірювань при зростанні нейтронного флюенсу та температури. Зроблена обробка та аналіз результатів експерименту підтвердили теоретичні припущення радіаційної стійкості графенових сенсорів і свідчать про перспективи продовження досліджень в напрямку оптимізації технології цього матеріалу та контактів до нього для застосування графенових сенсорів в умовах ще більших флюенсів та температур. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.01.19.0345/0218U001900

Термоелектронний контроль міжшарових обмінних взаємодій у магнітних наноструктурах- другий рік виконання проекту: Заключний звіт /Інститут магнетизму НАН України; Керівник Полек Т.І. – ДР 0118U004050. УДК 537.312.8; 537.635; 537.638; 538.915.

39 с.

Досліджено транспортні та резонансні властивості двох серій багатошарових магнітних наноструктур з різним інтерфейсом: Co/NiCu100-x/Co та Co/Cu/NiCu100-x/Co. Показано, що при концентраціях Ni менше 15 ат. % у матриці спейсера NiCu100-x відбувається фазовий перехід з магнітного стану до немагнітного у досліджуваних наноструктурах. На прикладі магнітної наноструктури Fe/sp/Fe, де sp слабомагнітний матеріал, продемонстрована можливість температурного керування міжшаровою обмінною взаємодією, та як наслідок перемикання магнітними станами, у магнітних наноструктурах.

29.01.19.0346/0218U001947

Леговані композитні оксидні матеріали для фотонних застосувань: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Маркевич Ірина Василівна. – ДР 0118U001459. УДК 538.9.

72 с.

Об'єкт дослідження - нелеговані та леговані марганцем фосфори MgO-TiO₂ і ZnO-MgO-TiO₂, виготовлені методом високотемпературної твердофазної реакції; плівки та багатошарові структури ZnO, одночасно леговані іонами Tb³⁺ та Eu³⁺, виготовлені методом високочастотного магнетронного розпилення. Мета роботи - встановлення природи центрів збудження і випромінювання, які відповідають за "червону" люмінесценцію в спеціально нелегованих матеріалах, що містять фази титанатів магнію (цинку), встановлення оптимальних режимів синтезу фосфорів ZnO-MgO-TiO₂

з "білим" спектром випромінювання, встановлення способів передачі енергії в структурах на основі ZnO, одночасно легованого іонами Tb³⁺ та Eu³⁺. Методи дослідження - фотолюмінесценція, комбінаційне розсіювання світла, рентгенівська дифракція, електронний парамагнітний резонанс, дифузне відбиття світла, просвічуюча електронна мікроскопія, рентгенофлуоресцентна спектроскопія з дисперсією по енергії, вторинна іонна мас-спектрометрія. Показано, що вузька смуга "червоної" фотолюмінесценції (ФЛ) фосфорів, які містять кристалічні фази титанатів магнію (цинку-магнію), зумовлена оптичними переходами іонів Mn⁴⁺ у цих фазах. Встановлені оптимальні режими синтезу фосфорів на основі ZnO-MgO-TiO₂ з білим спектром ФЛ та (MgO-TiO₂):Mn з інтенсивною червоною ФЛ. Показано, що додавання 0,5 ваг. % Li дозволяє в разі підвищити інтенсивність ФЛ в цих фосфорах. Показано, що акумуляція домішок поблизу кремнієвої підкладки в фазі силікату цинку в плівках ZnO, легованих іонами тербію та європію, а також зменшення товщини легованого тербієм шару в багатошарових структурах ZnO підсилює процес передачі енергії від іонів Tb³⁺ до іонів Eu³⁺. Пропонується, що це обумовлено зменшення відстані між рідкоземельними іонами і тим, що силікат цинку є кращою матрицею для вбудовування рідкоземельних іонів у порівнянні з ZnO.

29.01.19.0347/0218U002082

Формування властивостей перспективних функціональних і конструкційних матеріалів з мультимасштабною структурою: Заключний звіт /Донецький фізико-технічний інститут ім. О.О.Галкіна НАН України; Керівник Білошенко Віктор Олександрович. – ДР 0115U000383. УДК 538.9; 539.2; 620; 621.

243 с.

Об'єкт дослідження - процес структурної модифікації металевих, керамічних та полімерних матеріалів під дією різноманітних зовнішніх впливів. Мета роботи - розробка наукових основ перспективних технологій одержання та обробки металевих, керамічних та полімерних матеріалів на базі встановлення закономірностей еволюції структури від атомного до мікомасштабного рівня та її впливу на механічні та фізичні властивості. Методи дослідження - математичне моделювання, рентгенівський дифракційний аналіз, просвітчаста та скануюча електронна мікроскопія, EBSD аналіз, інфрачервона спектроскопія, дилатометрія, диференціальна скануюча калориметрія, внутрішнє тертя, гідростатичне зважування, механічні випробування, дюриметрія. Результати. Встановлені закономірності і механізми формування та еволюції структур на різних масштабних рівнях у металевих, керамічних та полімерних матеріалах в результаті дії деформацій зсуву, високого тиску та термомеханічних впливів. На прикладі процесу гвинтової екструзії продемонстровано можливість синтезувати цілі конструкції в масивній заготовці шляхом "програмування" вихідного зразка. Показано, що інтенсивна пластична деформація простим зсувом є ефективним шляхом структурної модифікації полімерних матеріалів різної архітектури та відкриває нові можливості в керуванні їх морфологією та властивостями. Розроблені методика неруйнівного контролю міцності зчеплення компонентів волокнистих композитів з мідною матрицею та технологічний регламент на метод оцінки їх адгезійної міцності. Створена щільна лінія виробництва оксидних нанопорошків складних та композитних складів з заданими властивостями. Прогнозне використання результатів робіт. Результати досліджень дозволять в подальшому розробити перспективні технології одержання функціональних і конструкційних металевих, керамічних та полімерних матеріалів з покращеними експлуатаційними характеристиками.

29.01.19.0348/0218U002108

Розробка та підготовка до промислового впровадження технології виробництва медичних пов'язок для лікування ран та опіків на основі радіаційно-зшитих гідрогелів:

Заключний звіт / Інститут фізики НАН України; Керівник Неймаш Володимир Борисович. – ДР 0117U004708. УДК 538.97-405.

80 с.

Експериментально досліджено механічні, гідрофільні, дифузійні і оптичні властивості радіаційно-зшитих гідрогелів на основі системи ПВС-ПЕГ в контексті їх використання в якості медичного перев'язувального матеріалу. Виходячи з отриманих наукових результатів запропоновано новий спосіб радіаційної зшивки полімерних гідрогелів потужними імпульсами релятивістських електронів, який дозволяє суттєво знизити собівартість виробництва медичних пов'язок із гідрогелів для лікування ран та опіків завдяки пришвидшенню процесу зшивки полімерів і використанню більш дешевої сировини. На основі цього способу розроблено технологію малосерійного виробництва перших в Україні медичних пов'язок із радіаційно-зшитого гідрогелю, що мають властивості на рівні кращих світових аналогів, але значно меншу собівартість. Розроблена, змонтована і налагоджена для малосерійного виробництва пілотна технологічна лінія потужністю до 1000 пов'язок на місяць. Кілька десятків експериментальних зразків успішно пройшли випробування в Київському Опіковому Центрі та в Харківському військовому госпіталі. Спільно з ТОВ РАДІТЕХ розпочата процедура введення в обіг (отримання державного дозволу на застосування) медичних пов'язок із радіаційно-зшитого гідрогелю під торговою маркою ГІДРОБИНТ. Розроблено бізнес-план створення масового виробництва медичних пов'язок із радіаційно-зшитих гідрогелів на основі потужностей Інституту фізики НАН України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.01.19.0349/0218U002191

Електродинамічні моделі структур з резонансними властивостями і голографічні методи вимірювань в мікрохвильовому діапазоні:

Заключний звіт / Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Дробахін Олег Олександрович. – ДР 0115U002390. УДК 621.396.

169 с.

Об'єкт дослідження - закономірності процесів розсіювання електромагнітних хвиль мікрохвильового діапазону діелектричними та металевими резонансними структурами. Метою НДР є встановлення закономірностей процесів розсіювання електромагнітних хвиль мікрохвильового діапазону діелектричними та металевими структурами з резонансними властивостями та розробка теоретичних основ застосування голографічного підходу до вимірювань у мікрохвильовому діапазоні та обробки сигналів в часовій, частотних та просторовій областях. Методи дослідження - метод матриць передачі для аналізу шаруватих структур; метод найменших квадратів апроксимації поліномами з не цілими ступенями, метод Коші та метод вибіркової інтерполяції апроксимації відношенням поліномів, методи сучасного спектрального аналізу апроксимації сумою експоненціальних функцій, метод нейронних мереж. Розроблені нові методи апроксимації частотних залежностей елементів матриць розсіювання хвильовідних неоднорідностей та апроксимації оберненої задачі мікрохвильового детектування. Запропоновані нові параметри перетворення форми хвильових імпульсів, пучків і хвильових пакетів, які реалізовані для аналізу бреггівського резонансу в квазі-періодичних шаруватих структурах, зокрема із втратами. Нова локальна форма розкладання за плоскими хвилями розширила застосовність з одночасним змен-

шенням комп'ютерних витрат. Експериментально реалізований метод синтезування апертури у поєднанні з методом фур'є-голографії для багаточастотних сигналів у широкій смузі частот за рахунок використання узагальненої інверсної фільтрації у просторовій області. Результати дослідження впроваджені в навчальний процес кафедри прикладної і комп'ютерної радіофізики ДНУ. Результати роботи можуть бути використані науково-дослідними інститутами та організаціями електронної промисловості і реалізовані в таких областях техніки як неруйнівний контроль, радіолокація, космічний та мобільний зв'язок, інформаційно-комп'ютерні системи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.01.19.0350/0218U002194

Розробка методик розв'язку фундаментальних задач міцності та руйнування кусково-однорідних тіл, скомпонованих з інтелектуальних матеріалів:

Заключний звіт / Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Лобода Володимир Васильович. – ДР 0115U002393.

УДК 539.3.

127 с.

Об'єктом дослідження є процес деформування композитів з тріщинами на межі поділу інтелектуальних матеріалів та в тонкому адгезійному прошарку, що поєднує його п'єзоелектричні та п'єзоелектромагнітні компоненти. Мета проекту - розробка методик та розв'язання ряду нових задач механіки руйнування для складених тіл в ізотропних п'єзоелектричних та п'єзоелектромагнітних матеріалах під дією механічного навантаження, електричних, магнітних та теплових полів, зокрема, побудова розв'язку для п'єзоелектромагнітного біматеріалу з міжфазною тріщиною, яка враховує її електричну та магнітну проникність, під дією різних типів механічного навантаження, електричних та магнітних полів. Використовувались, в основному, аналітичні методи дослідження, зокрема апарат теорії функцій комплексної змінної. При дослідженні тіл скінченних розмірів використано метод скінченних елементів. Досліджена електродована тріщина між двома п'єзоелектричними матеріалами під дією механічного навантаження та електричного потоку, паралельного до берегів тріщини. Проаналізовано процеси руйнування п'єзоелектричних смарт-матеріалів з урахуванням переорієнтації доменів біля вершини тріщини/електроду та використанням когезивних елементів на прикладі багатошарового актуатора. Розв'язано комплекс задач стосовно знаходження електромеханічних факторів та відносної довжини зони контакту для біматеріального п'єзоелектромагнітного простору з електрично та магнітно провідною тріщиною на межі поділу матеріалів під дією електричного і магнітного потоків та механічного навантаження на нескінченності. Проаналізовано утворення тріщин, яке пов'язане з поперековою появою тонких смуг локалізації пластичної деформації. Розглянуті питання, пов'язані з вказаними смугами, при умові, що вони знаходяться в адгезійному прошарку між двома матеріалами. Всі отримані результати є новими, що було підтверджено під час їх представлення на міжнародних наукових конференціях та публікаціями в провідних міжнародних виданнях. Ця обставина підтверджує і їх ефективність. Результати можуть використовуватись у сферах, пов'язаних з проектуванням та виготовленням конструкцій з п'єзоелектричних матеріалів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.01.19.0351/0218U002319

Інженерія багатофункціональних композитних наноструктурованих матеріалів для електроніки і лазерної техніки:

Заключний звіт / Львівський національний університет імені Івана Фран-

ка; Керівник Капустяник Володимир Богданович. – ДР 0116U001540. УДК 539.2162; 539.23; 539.25; 539.21.

306 с.

Звіт про НДР: 306 с., 129 рис., 40 табл., 6 додатків, 301 джерело. Запропоновано моделі конфігураційної залежності електронних і магнітних властивостей нанострічок ZnO від їхньої форми. Запропоновано композитні матеріали і відповідні макети нелінійно-оптичних перетворювачів частоти лазерного випромінювання і схеми застосування фероїків у п'єзоперетворювачах і сцинтиляційних матеріалів в криогенних датчиках ядерних частинок. Створена технологія отримання нового типу мультифероїків з великим магнітоелектричним ефектом.

29.01.19.0352/0218U002326

Активні середовища для твердотільних сенсорів температури та електромагнітних випромінювань: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Павлик Богдан Васильович. – ДР 0116U001542. УДК 621.315.592; 535.016; 535.34; 548.4.

102 с.

Робота спрямована на розширення класу та створення нових функціональних матеріалів для сенсорної електроніки, розробку новітніх систем халькогенідних стекол придатних для біологічних сенсорів в інфрачервоному діапазоні випромінювання, формування стабільних і високочутливих напівпровідникових та оксидних сенсорів, що працюють в екстремальних умовах. Предметом дослідження були: процеси перенесення енергії електронних збуджень, генерації електромагнітних випромінювань у досліджуваних матеріалах та структурах; встановлення взаємозв'язку між умовами синтезу матеріалів та їх люмінесцентними властивостями; процеси еволюції структурних дефектів у кремнієвих р-п структурах. Вперше проведено дослідження ефектів введення галію в As-Se-Te-базовані стекла. Отримано нові середовища для біомедичних сенсорів на основі наноструктурно-модифікованих складуватих систем Ga_xAs_{30-x}Se₅₀Te₂₀, легуваних рідкісно земельними іонами з оптимальними експлуатаційними параметрами для реєстрації ранніх патологій. Розроблена технологія та отримано серії полікристалів Mg₁Ga₂O₄: Mn та Mg₁Ga₂O₄: Mn, Eu і гранатів складу Ca₃Ga₂Ge₃O₁₂ з різною концентрацією іонів Eu³⁺. Встановлено оптимальну концентрацію активатора Eu³⁺ у досліджуваних оксидах. Показано, що досліджувані оксиди є перспективними для використання в якості "червоних" люмінофорів. Встановлено, що введення методом високотемпературної (T ? 1300 K) дифузії атомів кисню в приповерхневий шар кристалу кремнію супроводжується утворенням та підвищенням концентрації киснево-дислокаційних комплексів та термодонорів, які відповідальні за смугу (? = 1,54 мкм) в спектрі електролюмінесценції, а високотемпературний відпал кремнієвих світловипромінюючих структур, тривалістю більше 1 год., підвищує температурну стабільність центрів електролюмінесценції. Розроблена методика, яка дозволяє створювати стабільні, в широкому температурному діапазоні, та високоефективні світловипромінюючі структури на основі p-Si з високою концентрацією дислокацій (1010 см⁻²); Запропоновано спосіб підвищення радіаційної стійкості кремнієвих транзисторних термосенсорів, який базується на їхньому попередньому низькодозному опроміненні з подальшим термічним відпалом і часовою релаксацією за відповідною програмою (захищено патентом (корисна модель)). Сучасний рівень досліджень проведених в рамках виконання даної науково-дослідної роботи підтверджується публікацією отриманих результатів у значній кількості у рейтингових фахових журналах з високим імпаکت-фактором. Окрім того, результати обговорювалися на вітчиз-

няних та міжнародних наукових конференціях та захищені трьома патентами на корисну модель.

29.29 Фізика атома і молекули

29.01.19.0353/0218U002355

Взаємозв'язок просторових масштабів в інтерфейсі тертя: початок ковзання: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Браун Олег Михайлович. – ДР 0116U008690. УДК 39.186:537.

21 с.

Поліпшення існуючих засобів та знання про зв'язок різних масштабів для опису тертя, зокрема, на початку ковзання є переважним напрямком досліджень в трибології. Окрім того, розробка нових експериментальних інструментів, таких STM і АСМ дозволяють контролювати якість фрикційного інтерфейсу з субмікронною точністю. Вагоме значення тертя в цілому та існуючих специфічних фрикційних задач базується на дослідженнях точкового контакту. Тому, опис інтерфейсу моноконтактного тертя суттєво відрізняються від мультиконтактних експериментів, і залежать від багатьох факторів, таких як навантаження, швидкість ковзання та попередньої історії системи. Дослідження моноконтактного тертя експериментально реалізовано за допомогою магнітного левітаційного трибометра (МЛТ). В рамках другого етапу вдосконалено механічну частину левітаційного магнітного трибометра, а саме: (i) зменшення забруднення досліджуваних поверхонь досягнуто за допомогою вертикального кріплення зразка (дозволяє здійснювати швидкі експерименти); (ii) розробка плавного підводу коливної системи до точки кріплення досліджуваної трибологічної пари (ПДМС/скло) запобігає руйнуванню поверхні пластичного матеріалу, що є прототипом органічних моношарів; (iii) оптимізовано функціональність електричних вузлів приладу для запобігання впливу електричних завад. Тестові вимірювання проводилися з металевою кулькою на скляній пластині для різних навантажень. Момент інерції маятника J емпірично визначається для різних позицій стійок з магнітами / навантажень. Таким чином, було розраховано ефективну дію магнітного поля K. Визначення параметру загасання ? коливальної системи було реалізовано за допомогою аналізу кривої загасання енергії. Методика виявилась потужною для визначення коефіцієнтів тертя для пари ПДМС/скло при дуже низьких навантаженнях. Дана методика дозволяє здійснювати швидкі та точні вимірювання точкового контакту. Методика також дозволяє уникнути впливу шорсткості поверхні на фрикційні властивості матеріалів. Наші експериментальні результати для досліджених пар матеріалів (сталь / Cu, сталь / Al, сталь / ПДМС та ін.) добре узгоджуються з відомими табличними даними.

29.31 Оптика

29.01.19.0354/0218U002098

Фотохімічне субнанополірування поверхні діелектриків за допомогою оптичного близнього поля: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Григоров Валерій Іванович. – ДР 0117U006410. УДК 535; 539.183/.184; 681.7; 77; 535.14; 535.33:621.373.8; 537.86.

78 с.

Виконано розрахунок параметрів еванесцентної хвилі в ближній зоні нанонеоднорідностей поверхні кварцу в залежності від середньоквадратичного значення шорсткості. Показано, що взаємодія молекулярного хлору в основному стані з кварцом є термодинамічно не вигідним процесом до 700 K, а у збудженому триплетному стані, як і атомарного хлору - імовірним у всьому діапазоні температур (від 0 до 900 K). Встановлено, що накладання електромагнітного поля

зменшує енергетичні ефекти реакцій, зменшує температуру, необхідну для забезпечення термодинамічної вигідності процесу. Запропоновано використовувати еванесцентну хвилю для поляризації диоксиду кремнію і атомарного хлору з максимально оптимальною орієнтацією їхніх дипольних моментів для оптичної ближньопольової диполь-дипольної взаємодії з використанням найбільш сильної, квазіелектростатичної $1/r^3$, компоненти БП. Показано, що субнанокалізацію процесу фотохімічного травлення здійснює зона найвищого градієнта ближнього поля на вершинах нанонеоднорідностей поверхні, що втягує поляризовані молекули хлору на зразок оптичного пінцета. При цьому ближньопольова субнанокалізація фотохімічних процесів травлення теоретично не має розмірних обмежень аж до розмірів одиначних атомів.

29.01.19.0355/0218U002261

Нові складні халькогеніди талію, карбіди для термоелектрики та нелінійної оптики:

Заключний звіт /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; Керівник Парасюк Олег Васильович. – ДР 0115U002347. УДК 546.261:546.68:548.3.

166 с.

Вивчено ізотермічні ділянки систем $Tl_2S-PbS-SiS_2$, $Tl_2Se-PbSe-Si(Ge)Se_2$, $Tl_2S-HgS-DIVS_2$ при 520 K та вертикальному розділі Tl_2DIVX_3-BiX . Знайдено існування сполук Tl_2PbSiS_4 , $Tl_2PbSi(Ge)Se_4$, $Tl_2PbSi_3S_8$, $Tl_2HgSi(Ge)S_8$ та $Tl_2HgSi(Ge, Sn)S_4$. Вивчено ізотермічні ділянки $Tl_2X-Ga(In)2X_3-Ge(Sn)X_2(8)$ при 670 K та вертикальний ділянки $TlGa(In)X_2-Si(Ge, Sn)X_2(13)$. Знайдено сполуки $Tl_2DIVX_4(12)$, $Tl_3DIVX_8(2)$, $Tl_2DIVX_6(4)$, $Tl_2DIVX_6(4)$, $Tl_3DIVX_8(2)$. Досліджено кристалічну та електронну структуру сполук. Сполуки $Tl_2HgSi(Sn)S_4$ розплавляються інконгруентно (відповідно 654 K і 718 K), тоді як Tl_2HgGeS_4 плавиться конгруентно (698 K). Встановлено, що, крім вищезгаданого, сполуки утворюються в системах. Монокристали $TlInGe_2Se_6$ та тверді розчини $Tl_{1-x}In_1-xSi_x(Ge_x, Sn_x)Se_2$ та $Tl_{1-x}Ga_1-xSn_xSe_2$ вирощувались вертикальними методами Бриджмана-Штокбергер. Кристали - це широкозонні напівпровідники та нові фотопровідні матеріали. Вивчено нелінійні оптичні властивості сполук $TlInGe_2S(Se)6$, $TlInSn_2Se_6$, $TlInGe_3S_8$. Обговорювалися надпровідні, електричні та магнітні властивості карбідів рідкісноземельних металів, зокрема з точки зору низькотемпературної (1D, 2D) їх структури. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.01.19.0356/0218U002268

Нелінійно-оптичні властивості індукованої світлом супрамолекулярної взаємодії бактеріородопсину в мембранах Halobacterium salinarum для створення оптично керованих нанопристроїв в інформаційних технологіях: Заключний звіт /Міжнародний центр "Інститут прикладної оптики" Національної академії наук України; Керівник Корчемська Олена Яківна. – ДР 0117U000805. УДК 547.022;535.012.

53 с.

Досліджено нелінійно-оптичні властивості супрамолекулярних процесів в пурпурних мембранах Halobacterium salinarum, які ініціюються оборотними фотоперетвореннями в окремій молекулі бактеріородопсину, з метою створення оптично керованих нанопристроїв для переключення та фільтрації інформації в реальному часі.

29.01.19.0357/0218U002275

Розробка та впровадження енергоефективних безпечних для зору мікрочіпових лазерів

в області 1.6 мкм для новітніх систем високоточних вимірювань: Заключний звіт /Міжнародний центр "Інститут прикладної оптики" Національної академії наук України; Керівник Тараненко Віктор Борисович. – ДР 0117U004734. УДК 535.37.

55 с.

Проведена оптимізація умов одержання лазерної кераміки ітрій-алюмінієвого гранату (YAG), активованого ербієм і ітербієм (Er, Yb) та пасивних затворів $ZnSe:Cr^{2+}$ та $ZnS:Cr^{2+}$ для спектральної області 1.6 мкм. Розроблено технологічний регламент отримання лазерної кераміки YAG:Yb,Er з високими функціональними характеристиками. Розроблено прототип енергоефективного безпечного для зору мікрочіпового лазера в області 1.6 мкм для новітніх систем високоточних вимірювань.

29.01.19.0358/0218U002299

ІФН-2017/1: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Кладько Василь Петрович. – ДР 0117U001509. УДК 535.8;681.7-520.

35 с.

Проведено аналіз конструкції та параметрів технологічних шарів фотодіоду ФД 3307, найближчого аналога щодо поставленої задачі методами SIMS, XPS та REM (Cross Section). Визначено склад і основні параметри технологічних шарів, що формують конструкцію чіпу чутливого елемента ФД 3307. Визначені технологічні операції та розроблений експериментальний технологічний маршрут виготовлення платівок антимоніду індію з чіпами багатоеlementного фотоприймального пристрою середньохвильового інфрачервоного випромінювання. Розроблена топологія тестової конструкції чіпу. Виготовлені 6 топологічних шарів фототаблиць. Оптимізовано пасивуючі покриття поверхні антимоніду індію власним окисом ($In_2O_3+Sb_2O_3$), що формується анодним окисленням в електроліті на основі персульфату амонію. Показано, що альтернативним способом формування пасивуючого покриття сукупно з захисним шаром SiN_x товщиною - 0.35mm, отриманий методом піролізу сіллану (SiH_4) в парогазовій суміші аміаку з воднем (NH_4+H_2) при зниженому тиску в плазмі (PECVD). Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.33 Лазерна фізика

29.01.19.0359/0218U002325

Сцинтилятори на основі складних оксидів у різних кристалічних формах: особливості люмінесценції та процесів передачі енергії збудження: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Зоренко Юрій Володимирович. – ДР 0115U003279. УДК 535.37.

120 с.

В даній роботі досліджувались люмінесцентні і сцинтиляційні властивості сцинтиляторів на основі монокристаличних півок (МП) гранатів та ортосилікатів в порівнянні з їхніми аналогами у формі монокристалів (МК) та кераміки. Відмінності властивостей головним чином пов'язані з різницею у концентраціях основних типів дефектів досліджуваних оксидів (антивузлові дефекти, кисневі вакансії та їхні агрегати), внаслідок значних відмінностей у складі газової атмосфери і температурах кристалізації цих матеріалів з розплаву методами Чохральського (1750-2100oC), розплаву-розчину методом рідинно-фазної епітакії (1000-1100 oC) та твердофазних реакцій (1000-1750 oC). Вказані дефекти структури гранатів та ортосилікатів утворюють у МК, МП та кераміці цих сполук центри захоплення носіїв заряду обох знаків та суттєво сповільнюють процеси передачі енергії збудження від матриці до центрів люмінесценції

(іони Pr^{3+} та Ce^{3+}), а також зменшують світловий вихід сцинтиляцій. При виконанні цієї НДР були апробовані нові способи зменшення впливу дефектів та домішок компонентів флюсу на сцинтиляційні властивості гранатів і ортосилікатів, кристалізованих у формах МК, МП та кераміки. Зокрема, як новітній методологічний підхід для досягнення цієї мети, була застосована комбінація інженерії ширини забороненої зони та положення випромінювальних рівнів іонів Ce^{3+} та Pr^{3+} , а також енергетичних рівнів інших домішок у забороненій зоні досліджуваних оксидів до базових сцинтиляційних матеріалів - легованих іонами Ce^{3+} та Pr^{3+} гранатів $Y_3Al_5O_{12}$ і $Lu_3Al_5O_{12}$ шляхом заміщення частини катіонів Al^{3+} у різних кристалографічних позиціях ґратки гранатів на іони Ga^{3+} та ортосилікатів Y_2SiO_5 і Lu_2SiO_5 шляхом заміщення частини катіонів Y^{3+}/Lu^{3+} іонами Gd^{3+} . Метою такої інженерії енергетичної структури матриць досліджуваних матеріалів і домішок Ce^{3+} та Pr^{3+} , а також інших іонів і дефектів, було: (i) зменшення впливу дефектів структури гранатів і ортосилікатів на процеси перенесення енергії збудження від матриць до центрів люмінесценції шляхом поглинання їхніх енергетичних рівнів рівнями зон дозволених енергій; (ii)

оптимізація величини ширини забороненої зони цих оксидів; (iii) оптимізація відстаней відповідно між основним і випромінювальними рівнями іонів Ce^{3+} і Pr^{3+} та вершиною валентної зони і дном зони провідності. З цією метою методом РФЕ було проведено вирощування легованих іонами Ce^{3+} і Pr^{3+} МП твердих розчинів гранатів $A_3Al_5-xGaxO_{12}$ та ортосилікатів $A_2-xGdxSiO_5$ ($A = Lu, Y$) з різною концентрацією іонів галію та гадолінію у їхньому складі з розплавів-розчинів на основі оксидів $PbO-B_2O_3$ і $BaO-B_2O_3-BaF_2$, а також вивчено їхні оптичні та сцинтиляційні властивості. Методом рентгенівського мікроаналізу проведено вимірювання складу МП та встановлені коефіцієнти сегрегації домішок Ce^{3+} і Pr^{3+} та катіонів Ga^{3+} і Gd^{3+} при використанні підкладок гранатів YAG і $Gd_3Al_2.5Ga_{2.5}O_{12}$ (GAGG) та силікатів Y_2SiO_5 для кристалізації цих МП. Виконано дослідження морфології та структури поверхні отриманих МП методом електронної мікроскопії. Методом рентгенівської дифракції проведено вивчення структурної досконалості МП та величини розузгодження півка-підкладка. Вивчено вплив умов росту на світловихід та люмінесцентні властивості легованих іонами Ce^{3+} і Pr^{3+} МП гранатів $A_3B_5O_{12}$ ($A = Lu, Gd, Y$; $B = Al, Ga$) та ортосилікатів A_2SiO_5 ($A = Lu, Y, Gd$) з різним співвідношенням катіонів у їхньому складі. Проведено дослідження особливостей люмінесценції та процесів передачі енергії збудження у МП вказаних гранатів і ортосилікатів порівняно з їхніми МК аналогами традиційними методами оптичної спектроскопії із залученням результатів, отриманих з використанням синхротронного випромінювання для збудження люмінесценції цих сполук. По результатах роботи опубліковано 26 статті в журналах зі списку JCR та одна монографія. Результати були представлені в 34 доповідях на міжнародних конференціях, отримано 3 патенти України на корисну модель.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.01.19.0360/0218U002122

Розробка та впровадження спеціалізованого комплексу радіомоніторингу з пошуку та локалізації (на території, що контролюється) спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Заїчко Костянтин Вікторович. – ДР 0111U007799. УДК 623.624.2, 623.24.9.

7 с.

В даній науково-дослідній роботі викладені матеріали дослідження можливості створення спеціалізованого комплексу радіомоніторингу з пошуку та локалізації спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.01.19.0361/0218U002288

Теоретичне та експериментальне дослідження механізмів струмопереносу в омичних контактах до n^+ та n^+-n -Si з сильним вродженням електронів в контактній області: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Конакова Р.В. – ДР 0117U003568. УДК 621.382.

25 с.

Запропоновано модель формування контактної опору в структурах $Au-Ti-Pd-n^+-n-n^+-Si$ зі сходиною легування. За допомогою методів аналізу дифузійного розсіяння рентгенівських променів в 2θ -, 2θ - θ - та θ -сканах а також їх комплексного аналізу проведена оцінка щільності структурних дефектів в n^+ шарах Si сформованих дифузією фосфору, гомогенності їх розподілу по пластині та обраховано внутрішні механічні напруги і концентрацію дислокацій. Встановлено, що оптимальні параметри термообробки при дифузії фосфору для створення n^+ шару в кремнії товщиною 0,5 мкм складають: температура відпалу 925 оС, тривалістю 23 хв - при нижчих температурах значно вища кількість дефектів вакансійного типу, а при вищих - відбувається значний ріст довжини дислокацій, які можуть проростати у активну область. Виявлено, що найбільша щільність дислокацій в зразку виникає при $T_{дифузії} = 970$ оС і складає 6,68-105 см⁻². Експериментально досліджено температурну залежність питомого контактної опору $\rho_c(T)$ для двох типів контактів на основі $Au-Ti-Pd-n^+-n-n^+-Si$ та показано, що, у однакових за металізацією та легуванням n^+-n шару контактах в залежності від концентрації n^- шару може реалізовуватись як ростуча, так і падаюча температурна залежність питомого контактної опору, що може свідчити про визначальну роль сходинок легування у струмопереносі.

30 МЕХАНІКА

30.15 Загальна механіка

30.01.19.0362/0418U000752

Петрученко Оксана Степанівна. Обґрунтування параметрів багатошарової захисної конструкції бойових машин на основі нелінійних математичних моделей: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 18.04.2018.

УДК 623.4.012.

160 с.: 21 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Побудовані нелінійні математичні моделі взаємодії елементу ураження з перешкодою на етапах проникнення, пробиття, вильоту та подальшого удару об неї. На основі теоретичних досліджень запропоновані багатошарові захисні конструкції з рознесеними підпружиненими пластинами, які розміщені під відповідними кутами. Запропонована емпірична формула визначення величини сили лобового опору повітря рухові кулі при надзвуковій та дозвуковій швидкостях і різниці між теоретичними і експериментальними значеннями кінематичних параметрів кулі міститься в межах 1%.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.01.19.0363/0418U000576

Годес Аліна Юліївна. Дугова тріщина в

електрично пасивних та електрострикційних матеріалах: Дис... к.ф.-м.н. /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 19.01.2018.

УДК 539.3.

146 с.: 1 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

Розглянуто задачу визначення напружено-деформованого стану електрично пасивної та електрострикційної матриці з включенням з іншого матеріалу і дуговою тріщиною на межі розділу середовищ під дією навантажень, прикладених на нескінченності. Мета роботи полягає у розробці ефективного алгоритму визначення параметрів руйнування площини з частково відшарованим круговим включенням. Поставлену задачу розглянуто як незв'язану задачу електропружності та розв'язано для безконтактної та контактної моделей тріщини. В рамках безконтактної моделі точний розв'язок поставленої задачі отримано із задачі лінійного спряження для кусково-аналітичної функції, а в рамках контактної моделі задачу зведено до сингулярного інтегрального рівняння з ядром типу Коші. На основі метода колокацій і розвинення в ряди за поліномами Якобі розроблено методику чисельного розв'язання сингулярного інтегрального рівняння, яка дозволяє одночасно врахувати можливість наявності контактної зони та осцилюючих особливостей розв'язку в околі "відкритих" вершин тріщини. Проведено порівняння розкриття тріщини та коефіцієнтів інтенсивності напружень, отриманих в рамках контактної і безконтактної моделей тріщини, визначено границі застосовності зазначених моделей. Результати дисертаційної роботи можуть бути використані у розрахунковій практиці науково-дослідницьких та проектно-конструкторських установ.

30.01.19.0364/0418U000830

Журавльова Зінаїда Юріївна. Плоскі мішані задачі теорії пружності для півнескінченної смуги: Дис... к.ф.-м.н. /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – Захищена 08.06.2018.

УДК 539.3.

160 с.: 1 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 173 назви.

Розв'язання плоскої мішаної задачі теорії пружності для півнескінченної смуги, що знаходиться під впливом навантаження різної природи, зведено до розв'язання сингулярного інтегрального рівняння за допомогою апарату матричного диференціального числення та матричної функції Гріна. Сингулярне інтегральне рівняння розв'язано з урахуванням нерухомих особливостей невідомої функції на кінцях інтервалу інтегрування. Розв'язано задачу незв'язаної термопружності для півсмуги. Задачу для півсмуги, що послаблена трансверсальною тріщиною, зведено до розв'язання системи сингулярних інтегральних рівнянь.

30.01.19.0365/0218U002095

Вирішення прикладних проблем енергетичного комплексу і транспорту на основі сучасних теоретико-експериментальних підходів:

Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Жук Ярослав Олександрович. – ДР 0116U004754. УДК 539.3.

174 с.

Розроблені рекомендації по вдосконаленню існуючих схем експлуатації транспортних і інженерних систем, впровадженню методів ранньої діагностики стану відповідальних конструкцій і систем. Розроблено модель руху трубопроводу з рідиною на основі, що обертається у поздовжньому для трубопроводу напрямку, і вивчено її поведінку при швидкостях течії рідини в докритичній та в закритичній

областях. Досліджено проблему оптимізації експлуатаційного контролю та проведення ремонтів обладнання та трубопроводів АЕС в процесі експлуатації. Описано всі етапи розробки Довідників дефектів. Розроблено Довідник дефектів для зварного з'єднання №4 корпусу реактора ВВЕР-1000. Розроблені та експериментально перевірені нові методи підвищення характеристик засобів дистанційного безконтактного вимірювання параметрів руху об'єктів та конструкцій енергетичного комплексу. Дано постановку і розроблено метод розв'язання задачі про вимушені радіальні коливання і дисипативний розігрів замкнутої сферичної оболонки із фізично нелінійного в'язкопружного матеріалу та її деформування за допомогою п'єзоелектричних сенсорів та актуаторів.

30.01.19.0366/0218U002135

Дослідження кінетики пластичної деформації та руйнування конструкційних металів та елементів конструкцій з концентраторами при динамічному навантаженні та дії імпульсного електричного поля: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г.С.Писаренка Національної академії наук України; Керівник Степанов Геннадій Володимирович. – ДР 0113U000247. УДК 539.3.

199 с.

Визначено вплив ефектів, що пов'язані з дією імпульсного електричного току і імпульсного електромагнітного поля, на характеристики міцності і тріщиноустійкості металів при різних режимах навантаження, релаксацію пружних напружень. Обґрунтовано використання обробки імпульсним електромагнітним полем елементів конструкцій з залишковими напруженнями для їх оптимізації.

30.01.19.0367/0218U002136

Розробка методів оцінки статичної та циклічної міцності металевих конструкційних матеріалів при складному напруженому стані з урахуванням їх експлуатаційної пошкоджуваності: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г.С.Писаренка Національної академії наук України; Керівник Гігіняк Фелікс Федорович. – ДР 0113U000246. УДК 539.4.

286 с.

Представлені результати теоретичних і експериментальних досліджень закономірностей деформування та руйнування металевих конструкційних матеріалів при різних видах навантаження. Отримані нові результати про закономірності процесів статичного, повторно статичного та циклічного навантаження, повзучості та мало циклової втоми з врахуванням пошкоджуваності матеріалів і впливу ряду основних експлуатаційних факторів. Експериментально обґрунтована можливість використання для оцінки довговічності теплостійких сталей модернізованої пружно-в'язко-пластичної моделі матеріалу, яка враховує поточну пошкоджуваність матеріалу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

30.01.19.0368/0218U002186

Розробка науково обґрунтованих підходів до прогнозування несучої здатності просторових конструкцій в умовах нестационарного термомеханічного навантаження: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Селіванов Юрій Михайлович. – ДР 0115U002384. УДК 539.3+535.41.

105 с.

Об'єкт дослідження - процеси деформування та втрати несучої здатності неоднорідних просторових (оболонково-пластинчастих) конструкцій в умовах нестационарного тер-

мосилового навантаження. Мета роботи - створення науково обґрунтованих підходів до прогнозування несучої здатності (міцності та стійкості) просторових конструкцій в умовах розподіленого і локального нестационарного температурного і силового навантаження з використанням методів голографічної інтерферометрії (ГІ) і скінченних елементів (МСЕ). Використовувались сучасні методи математичного, комп'ютерного і експериментального моделювання задач механіки деформівного твердого тіла. Запропоновано метод комбінованих голографічних інтерферограм для дослідження нестационарних полів деформацій неоднорідних оболонково-пластинчатих конструкцій, що істотно розширює прикладні можливості ГІ. На базі цього методу і МСЕ розроблено і апробовано ефективний підхід до визначення нестационарних термонапружень неоднорідних оболонок при неповній інформації про діюче температурне поле. На основі проєкційно-ітераційних схем реалізації МСЕ, що дозволяють істотно зменшити комп'ютерний час розрахунку, розроблені та верифіковані методи і алгоритми розрахунку напружено-деформованого стану (НДС) оболонок з вирізами при пластичній деформації матеріалу. Робота знаходить впровадження у навчальному процесі студентів механічного профілю, при підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації. Результати НДР можливо використовувати при створенні методик для діагностування НДС неоднорідних просторових конструкцій в умовах нестационарного термосилового навантаження, для розрахунку елементів конструкцій на міцність і жорсткість, для наукового обґрунтування рекомендацій з удосконалення нової техніки у різних галузях. Робота розповсюджується за договірною ціною.

30.01.19.0369/0218U002188

Теоретико-експериментальні методи і алгоритми визначення несучої здатності неоднорідних структур із пошкодженнями: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Дзюба Анатолій Петрович. – ДР 0115U002386. УДК 539.3.

200 с.

Об'єктом дослідження є процеси деформування та втрати несучої здатності елементів конструкцій (оболонок, пластин, стержнів, твердих деформівних тіл) за наявності отворів та вирізів різної форми, розмірів і розташування, тріщин, корозійного ураження поверхні їх матеріалу та інших пошкоджень в умовах неоднорідного пружного та пружно-пластичного середовища. Метою роботи є побудова та обґрунтування нових підходів, методів і алгоритмів для визначення несучої здатності неоднорідних структур з пошкодженнями шляхом проведення комплексних чисельних та системних експериментальних досліджень (поляризаційно-оптичними та голографічними методами, тензометрії випробуванням поведінки моделей під дією силових навантажень, методів комп'ютерного моделювання та ін.) і розробки рекомендацій щодо раціональних проєктних, технологічних і експлуатаційних параметрів механічних систем. Результатом роботи є розробка нових та удосконалення існуючих методів, алгоритмів і методик, оригінальні дані числових та експериментальних досліджень оболонкових, пластинчатих та стержневих елементів конструкцій при наявності дефектів різної природи (отворів, тріщин, корозійного ураження та ін.). Результати роботи слугуватимуть науковою основою для вирішення задач прогнозування міцності і стійкості елементів конструкцій при наявності та накопиченні пошкоджень різної природи в машинобудуванні, будівництві, нафтогазовій та гірничовидобувній галузях та визначенні оптимальних параметрів конструкцій нової техніки, що експлуатуються в умовах екстремальних термосилових навантажень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

30.01.19.0370/0218U002199

Математичні моделі, методи розрахунку та експериментальні дослідження багатомасштабних механічних та тепломасообмінних процесів у гетерогенних середовищах: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Кочубей Олександр Олексійович. – ДР 0115U002394. УДК 532.5, 532.595, 532.516.

367 с.

Об'єктом дослідження є багатомасштабні механічні та теплові процеси у гетерогенних середовищах, які, зокрема, мають місце в зоні дуття газу в робочу рідину технологічних апаратів. Метою дослідження є комплексне теоретичне та експериментальне дослідження складних багатомасштабних механічних, теплових, масообмінних та інших фізико-хімічних процесів у гетерогенних середовищах, побудова нового сімейства більш адекватних та точних математичних моделей таких процесів та створення принципово нових методів розрахунку широкого спектру відповідних явищ. Метою експериментальних робіт є встановлення динамічних закономірностей газорідних утворень, що виникають у зоні дуття газу в рідину. Методи дослідження та апаратура: в основу теоретичної частини дослідження покладені аналітичні та обчислювальні методи теорії потенціалу, а також концепція інтегральної гомогенізації. В основі експериментальної частини дослідження лежить ідея фізичного моделювання процесу з наступною комп'ютерною обробкою відеозображень спостережень. Основні теоретичні результати дослідження: а) нова концепція інтегральної гомогенізації та методи розрахунку багатомасштабних процесів у гетерогенних середовищах; б) нові математичні моделі та нові методи розрахунку багатомасштабної течії та процесів тепломасообміну: в областях малих масштабів, в умовах мікрогравітації, у надтекучій рідині. Основні експериментальні та практичні результати: а) нові закономірності щодо частотних характеристик в об'ємі гетерогенних утворень та ймовірності характеристики плескань рідини в залежності від режиму подачі газу; б) нові наближені методи та програми для проведення розрахунків динамічних параметрів процесу десульфурзації чавуну та сталі. Всі отримані наукові результати є новими та відповідають науковому рівню найкращих сучасних світових досягнень, а концепція інтегральної гомогенізації та деякі алгоритми обчислювальної теорії потенціалу не мають світових аналогів. Сфера використання результатів дослідження: результати щодо математичного та комп'ютерного моделювання, методики експериментальних досліджень можуть бути використані у якості науково-технічного інструментарію у металургії, хімічній промисловості, екології, ракетно-космічній техніці, мікробіології. Робота розповсюджується за договірною ціною.

30.01.19.0371/0218U002207

Вплив температури дисипативного розігріву на динамічні характеристики вимушених резонансних коливань тривимірних тіл з непружних п'єзоелектричних матеріалів:

Заключний звіт /Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського; Керівник Будак Валерій Дмитрович. – ДР 0115U001213. УДК 539.3.

155 с.

В роботі досліджено вплив теплових граничних умов на критичне механічне навантаження, після досягнення якого елемент конструкції втрачає своє функціональне призначення із-за досягнення температурою дисипативного розігріву точок деградації матеріалу. При виконанні проєкту розроблено наближені моделі та чисельно-аналітичні методи розв'язання задач вимушених гармонічних коливань і дисипативного розігріву просторових тіл обертання і призмати-

чних тіл з непружних пасивних і п'єзоактивних фізично нелінійних матеріалів, запропоновано критерії теплового руйнування просторових елементів конструкцій з непружних пасивних і п'єзоактивних матеріалів при гармонічних коливаннях. На основі розроблених моделей і методів досліджено резонансні коливання і дисипативний розігрів просторової циліндричної панелі і просторової призми і розраховано критичні значення механічного навантаження.

30.01.19.0372/0218U002278

Оцінювання несучої здатності і залишкової довговічності просторових елементів конструкцій з урахуванням набутих пошкоджень: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Ясній Петро Володимирович. – ДР 0115U002447. УДК 620.19; 539.43.

148 с.

Розроблена методика оцінювання залишкової довговічності роликів МБЛЗ з урахуванням розкиду механічних властивостей і зміни форми фронту тріщини під час підростання. Методика оцінювання залишкової довговічності осей колісних пар рухомого складу залізничного транспорту з урахуванням градієнту структурно-механічних властивостей технологічної та експлуатаційної природи.

31 ХІМІЯ

31.15 Фізична хімія

31.01.19.0373/0418U000650

Панасюк Ярослав Вікторович. Спектрально-люмінесцентні і фотокаталітичні властивості графеноподібного нітриду вуглецю та його наннокомпозитів з оксидом цинком: Дис... к.х.н. /Інститут фізичної хімії ім. Л.В.Писаржевського НАН України. – Захищена 20.03.2018.

УДК 546.173, 535.37, 544.525.6.

193 с.: 10 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

З використанням ряду фізико-хімічних методів охарактеризовано колоїдні розчини графіноподібного нітриду вуглецю (ГНВ) з високою концентрацією, одержаних термічною обробкою ГНВ у водних розчинах гідроксиду тетраетиламонію. Показано, що розчини містять переважно графеноподібні частинки моношарового нітриду вуглецю (МНВ) товщиною 0,33–0,34 нм та латеральним розміром біля 30–50 нм. З'ясовано залежність положення смуги фотолюмінесценції (ФЛ) колоїдів нітриду вуглецю та її інтенсивності від довжини хвилі опромінення. Показано, що збудження колоїдів квантами, енергія яких відповідає довгохвильовій смугі поглинання МНВ, призводить до випромінювання інтенсивної ФЛ у широкій смугі з максимумом при 460–470 нм (квантовий вихід $\Phi = 45\text{--}50\%$). Встановлено спектрально-люмінесцентні властивості бінарних гетероструктур ZnO/МНВ, сформованих на різних стадіях росту наночастинок (НЧ) ZnO при введенні у реакційну суміш добавок МНВ. Поєднання МНВ та ZnO в наногетероструктури призводить до значного зменшення випромінювального часу життя обох компонентів, що свідчить про розділення фотогенерованих зарядів між компонентами при опроміненні таких гетероструктур. З'ясовано характер та зміну ефективності процесів фотопереносу електрона в композитних гетероструктурах МНВ з НЧ ZnO в залежності від їх розміру, пов'язані з просторовим обмеженням фотогенерованих зарядів в НЧ ZnO і обумовлені зміною взаємного енергетичного розташування зон провідності компонентів гетероструктури ZnO/МНВ. Так, у випадку НЧ ZnO розміром близько 3 нм під час фотозбудження композиту може відбуватись перенесення електрона від ZnO до МНВ, а у випадку НЧ

ZnO із розміром понад 4 нм – лише у зворотному напрямку, про що свідчить явище фотоіндукованого зарядження НЧ ZnO. Встановлено закономірності фотокаталітичного виділення молекулярного водню з водних розчинів електронодонорів різної природи при дії ближнього УФ випромінювання на зразки масивного ГНВ, одержані за різних температур та оброблених концентрованою HNO₃. Виявлено активаційний вплив кислотної обробки на утворення H₂ завдяки формуванню у ГНВ структурних дефектів, що виконують роль пасток фотогенерованих зарядів і активних центрів процесу.

31.01.19.0374/0418U000652

Тинкевич Олена Олександрівна. Вплив структури і складу нанокристалів CdTe та композитних матеріалів на їх основі на їхні оптичні властивості: Дис... к.х.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 02.03.2018.

УДК 544.77; 544.2; 542.06; 544.6.

135 с.: 7 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

Додавання різної кількості прекурсорів домішки Me²⁺ (Hg²⁺, Mn²⁺, Zn²⁺) до свіжоутворених нанокластерів CdTe з наступною термообробкою дозволяє отримувати серії колоїдних розчинів нанокристалів Cd_{1-x}MexTe з оптичними властивостями в межах довжин хвиль 496 - 902 нм. Встановлено умови проведення контрольованої анодизації титанових пластинок, що дозволяє отримувати оптично активні у видимому діапазоні світла шари TiO₂ на поверхні. Використання підкладок Ti/TiO₂ дозволяє варіювати фотолюмінесценцію хвилевідних структур на основі нанокристалів CdTe/CdS, впроваджених в полімерну матрицю.

31.01.19.0375/0418U000806

Жох Олексій Олексійович. Вплив дифузійного фактора у процесі перетворення метанолу на каталізаторах H-ZSM-5/Al₂O₃: Дис... к.х.н. /Інститут фізичної хімії ім.Л.В.Писаржевського НАН України. – Захищена 05.06.2018.

УДК 544.478.2; 544.034.4.

179 с.: 15 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

Запропоновано нову кінетичну схему процесу синтезу вуглеводнів та диметилового ефіру із метанолу, яка враховує те, що перетворення метанолу до вуглеводнів та диметилового ефіру відбувається за різними маршрутами на сильних та слабких кислотних центрах відповідно. Розроблено пристрій для дослідження процесів масопереносу у твердих пористих тілах у проточному режимі, який дозволяє вивчати кінетику масопереносу безпосередньо у зерні каталізатора за різних експериментальних умов. Встановлено, що дифузія метанолу в зерні каталізатора є аномальною та описується рівнянням дифузії із дробовою похідною по часу. Дробова розмірність для транспорту метанолу не залежить від пористої будови та залежить від складу каталізатора. Дробовий коефіцієнт дифузії метанолу у зерні каталізатора зростає зі збільшенням вмісту оксиду алюмінію у складі каталізатора. Одержані результати свідчать, що режим дифузії є індивідуальною характеристикою для кожної комбінації дифузату та твердого тіла та обумовлюється реадсорбцією молекул метанолу на поверхні каталізатора. Виявлено вплив дифузійного фактора у процесі перетворення метанолу, який полягає у симбатній залежності швидкості процесу перетворення метанолу від кореня квадратного дробового коефіцієнта дифузії метанолу.

31.01.19.0376/0418U000886

Камінський Олександр Миколайович. Адсорбційна імобілізація цис-дихлордіаміноплатини та йонних форм важ-

ких металів магніточутливими наноконструкціями з різною природою поверхні: Дис... к.х.н. /Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України. – Захищена 03.07.2018.

УДК 544.723.

188 с.: 64 табл., 118 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

Досліджено адсорбцію цис-дихлордіамініплатини (II) магніточутливими наноструктурами з різною хімічною природою поверхні: нанорозмірним однодоменим Fe₃O₄, НК типу ядро-оболонка Fe₃O₄/ДМСК, Fe₃O₄/?-АПС, Fe₃O₄/ПАА, Fe₃O₄/ГА, SiO₂ та НК SiO₂/ДМСК. Вивчено ізотермію і кінетику адсорбції комплексів цис-дихлордіамініплатини (II) в залежності від хімічної природи поверхні наноструктур. Кращі адсорбційні параметри спостерігались у НК Fe₃O₄/ПАА і Fe₃O₄/у-АПС. Показано перспективність синтезованих магніточутливих наноструктур для застосування в онкології у якості засобів адресної доставки лікарських препаратів та локальної онкотерапії. Встановлено, що розрахунок кривої намагнічування магнітної рідини на основі однодоменого Fe₃O₄ в рамках теорії парамагнетизму Ланжевена задовільно узгоджується з експериментальними результатами при допущенні, що намагніченість насичення частинок магнетиту залежить від їх розмірів. Розвинено метод магнітної гранулометрії та обґрунтовано його застосування до вимірювання розмірних параметрів складної оболонкової структури магніточутливих наноконструкцій типу ядро-оболонка. Показано перспективність синтезованих наноструктур для використання у якості магніточутливих адсорбентів комплексів і йонних форм Au³⁺, Ag⁺, Cd²⁺, Pb²⁺, Ni²⁺, Zn²⁺, Cu²⁺ для медичного, технічного та екологічного застосування.

31.01.19.0377/0418U000887

Кусяк Андрій Петрович. Адсорбційна активність поверхні в концепції багаторівневих наноконструкцій з функціями нанороботів: Дис... к.х.н. /Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України. – Захищена 03.07.2018.

УДК 544.723.

208 с.: 40 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертаційна робота розвиває та доповнює концепцію хімічного конструювання багаторівневих наноструктур з ієрархічною наноархітектурою та функціями медико-біологічних нанороботів. У результаті цілеспрямованих досліджень адсорбційних та десорбційних процесів з використанням сучасних експериментальних методів та приладів, біосумісних магніточутливих поліфункціональних наноконструкцій з різною хімічною природою поверхні, сучасних онкологічних препаратів та модельних біологічних середовищ одержано нові наукові та практично важливі результати в галузі хімії та фізики поверхні, створено модельні зразки новітніх тераностичних лікарських засобів, в першу чергу, для потреб онкології, досліджено їх властивості та надано рекомендації щодо їх практичного використання. Встановлено особливості структури поверхні магніточутливих наноконструкцій (МН) складу Fe₃O₄/SiO₂, Fe₃O₄/TiO₂, Fe₃O₄/Al₂O₃ та Fe₃O₄/ГА. Вивчено адсорбційну активність поверхні синтезованих МН (процеси адсорбції/десорбції, залежність адсорбційної активності від рН та часу) щодо комплексів цис-дихлордіамініплатини, доксорубіцину, іонів Zn(II), Cd(II) та Pb(II) з водних розчинів. Встановлено параметри процесу адсорбції іонів Zn(II), Cd(II) та Pb(II) для всіх синтезованих зразків. Експериментально підтверджено здатність функціонування синтезованих МН в біологічному середовищі (в плазмі крові людини). Перевірено та доведено можливість використання стабілізуючих речовин (ДМСО та ПЕГ 2000) з метою запобігання опсонізації МН, доведено здатність МН вилучати іони Pb (II) з плазми крові в

сублетальних та летальних дозах. Розроблено перспективну для практичного використання методику адсорбційної іммобілізації цитотоксичного препарату доксорубіцин на поверхні МН Fe₃O₄/ГА. Експериментально підтверджено, що магніточутливі наноконструкції Fe₃O₄/ДР, Fe₃O₄/SiO₂/ДР, Fe₃O₄/TiO₂/ДР та Fe₃O₄/ГА/ДР виявляють цитотоксичну та протипроліферативну активність по відношенню до клітин дріжджів *Saccharomyces cerevisiae*, використовуючи культуру яких відпрацьовано методику доклінічного контролю цитотоксичної активності МН з іммобілізованим ДР. Використовуючи ансамбль носіїв Fe₃O₄ у якості суперпарамагнітного зонда, теорію парамагнетизму Ланжевена, значення густини складових наноконструкцій, за магнітними вимірюваннями оцінено розмірні параметри оболонки МН Fe₃O₄/ГА/ДР в складі магнітної рідини та підтверджено розрахунки незалежними вимірюваннями питомої площі поверхні наноконструкцій та кінетичної стійкості відповідних магнітних рідин. Отримані результати можуть бути корисними для розробки і оптимізації нових форм магнітокерованих лікарських засобів спрямованої доставки і адсорбентів на основі наноконструкцій типу суперпарамагнітне ядро-оболонка з багаторівневою наноархітектурою та для визначення і контролю розмірних параметрів її компонентів.

31.01.19.0378/0418U000888

Морозова Любов Петрівна. Кластерні структури води на міжфазних границях кремнеземів та деяких тканин організму. Вплив сильних кислот і органічного середовища: Дис... к.х.н. /Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України. – Захищена 03.07.2018.

УДК 544.72.

169 с.: 4 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню адсорбційних та міжфазних властивостей зразків модельних систем на основі високодисперсного кремнезему з мінеральними кислотами та біологічними тканин в середовищі органічних розчинників. Методами ІН ЯМР-, ІЧ-спектроскопії, термогравіметрії вивчено властивості гідратного шару досліджуваних об'єктів. Виявлено суттєві відмінності термодинамічних характеристик гідратаційних процесів при варіюванні текстурними властивостями поверхні нанокремнезему. Показано можливість кластеризації в середовищі органічних розчинників та низький ступінь дисоціації сильних мінеральних кислот у міжфазній воді. Досліджено особливості поведінки високодисперсного кремнезему в експерименті з тканинами ШКТ щурів. Доведено, що вода, яка присутня у внутрішніх порожнинах тканин шлунку та кишечника живих організмів, представлена кластерами у слабоасоційованому стані. У досліді із травним ферментом панкреатином виявлено існування кластерів різних розмірів та явище розчинення слабополярних компонентів у воді за рахунок формування специфічного локального органічного оточення.

31.01.19.0379/0418U000905

Цуркан Анна Вікторівна. Електрохімічний синтез та властивості композиційних покриттів Fe-TiO₂: Дис... к.х.н. /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 27.06.2018.

УДК 544.6:621.357.

155 с.: 19 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 157 назв.

Об'єкт дослідження - електроосадження поліфункціональних композиційних покриттів з метансульфонатних електролітів. Мета дослідження - встановлення основних закономірностей електрохімічного синтезу наноструктурованих композиційних покриттів Fe-TiO₂ з метансульфонатних електролітів і визначення властивостей цих покриттів. Методи

дослідження - циклічна вольтамперометрія, хроноамперометрія, метод електродного імпедансу (вивчення кінетики електрохімічних процесів); фотокolorиметрія (аналіз складу розчинів); метод динамічного розсіювання світла (визначення розподілу частинок у золі та колоїдному електроліті за розміром); сканувальна електронна мікроскопія, енергодисперсійна рентгенівська спектроскопія та рентгенофазовий аналіз (характеристика морфології, структури і хімічного складу синтезованих покриттів). Теоретичні та практичні результати: Отриманий комплекс експериментальних даних стосовно впливу складу електроліту та умов електролізу на вміст TiO_2 у композиційних покриттях Fe-TiO_2 , їх фізико-хімічні, фото- та електрокаталітичні властивості, є науковою засадою нових високоефективних, екологічно безпечних, ресурсо- та енергоощадних технологій синтезу фото- та електрокаталізаторів. Новизна положень та результатів: У роботі вперше отримано комплекс систематичних експериментальних даних про вплив різних факторів на електрохімічний синтез наноконпозиційних покриттів Fe-TiO_2 з метансульфонатного електроліту та на їх склад, структуру і властивості, що дозволило: встановити кінетичні закономірності та механізм впровадження частинок TiO_2 у залізну матрицю та показати, що процес осадження композиції описується вдосконаленою моделлю Гуглієльмі (в якій враховується вплив вмісту дисперсної фази на ступінь заповнення поверхні); розробити методіку електрохімічного нанесення захисної плівки CeO_2 з розчину, що містить іони метансульфонату церію(III) на поверхню покриттів заліза та КЕП Fe-TiO_2 з метою підвищення їх корозійної стійкості; виявити вплив розміру часточок дисперсної фази, способу їх синтезу та модифікації іонами Ag^+ на морфологію поверхні та комплекс властивостей композиційних покриттів; оцінити фотокаталітичну активність наноконпозиційних покриттів Fe-TiO_2 у реакціях фотохімічної деструкції деяких органічних барвників; визначити електрокаталітичну активність композиційних гальваноосадів у процесах виділення водню та кисню у лужному середовищі (яка пов'язана з наявністю TiO_2 та/або окисно-відновних форм Ti_2O_3 - TiOH , що підсилюють електрокаталітичний вплив). Сфера використання: Результати дисертаційної роботи щодо впливу складу електроліту та умов електролізу на вміст TiO_2 у композиційних покриттях, їх фізико-хімічні, фото- та електрокаталітичні властивості мають істотне значення для електрохімії.

31.01.19.0380/0218U002158

Створення стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів: Заключний звіт /Державне підприємство Всеукраїнський науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Мельник Дмитро Миколайович. – ДР 0117U003175. УДК 544.03;544.2.

147 с.

Об'єкт дослідження - стандартні довідкові дані про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів. Мета - створення і забезпечення високого рівня вірогідності та відповідності сучасному світовому науково-технічному рівню довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів, які використовуються в економіці України та для розробки нових технологій і проєктуванні нових виробництв. Створення таблиць стандартних довідкових даних "Олія соняшникова. Густина у діапазоні температури 273... 473 К". Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.01.19.0381/0218U002209

Створення та дослідження воденьсорбційних і фотокаталітичних властивостей нано-

структурованих, високоентропійних та плівкових матеріалів для отримання і накопичення водню, хімічних джерел струму:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Солонін Юрій Михайлович. – ДР 0115U002249. УДК 621.352:541.138:541.145:621.039.533.

150 с.

Об'єкти дослідження - легована Si , Ti , Fe , TiC гідридна фаза MgH_2 , що отримана методами механохімії, магнієвмісних інтерметаліди типу AB_3 ($\text{La}_1\text{-X}\text{MgXNi}_3$), високоентропійних поліметалеви (Ti , Zr , V , Nb) сплави. Мета роботи - розробити фізико-хімічні принципи створення та способи отримання нового покоління металогідридних та фотокаталітичних матеріалів для водневої енергетики та хімічних джерел струму. Методи дослідження - рентгенівська дифрактометрія, термодесорбційна спектроскопія, растрова електронна мікроскопія, мас-спектрометрія, реактивне механічне сплавлення, високотемпературна дифрактометрія в реальному часі; потенціодинамічний метод, фото електрохімічний метод, електрохімічний метод поляризаційних кривих; адіабатична калориметрія. Встановлено, що Ti , Fe , TiC і Si в якості легуючих добавок до магнію в кількості до 10% ваг. дозволяють отримати такі воденьсорбційні та кінетичні характеристики гідридної фази MgH_2 механічних сплавів-композитів, які забезпечують можливість їх практичного використання в стаціонарних акумуляторах водню. Проведено 2-х ступінчаті спікання суміші порошків ($\text{LaNi}_3+\text{Mg}+\text{Ni}$) при температурах 650 0C - 1020 0C. Досліджено структуру, склад та електрохімічні характеристики спечених водень сорбуючих сплавів. Встановлено оптимальні умови спікання, для отримання сплавів з характеристиками, прийнятими для практичного застосування в якості матеріалу водень сорбуючих катодів.

31.01.19.0382/0218U002318

Взаємодія іонізуючого випромінювання із наноконпозиціями на основі наночастинок диспергованих у діелектричні матриці: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Волошинівський Анатолій Степанович. – ДР 0115U003251. УДК 535.37.

134 с.

Визначено особливості взаємодії високоенергетичного випромінювання з композитами на основі полімерів і мікро- та нановключень фторидів та оксидів (BaF_2 , SrF_2 , LaPO_4 - Pr та ін.). З'ясовано, що співвідношення між розміром вкраплених у полістирольну матрицю наночастинок і довжиною вільного пробігу та довжиною термалізації фотоелектрона є визначальним для розуміння процесу перенесення енергії в полімерному композиті. Доведено наявність ефективного безвипромінювального перенесення енергії збудження від наночастинок малого розміру (20 нм) до полістиролу завдяки фотоефекту на відміну від мікро- та наночастинок великого розміру, де домінує випромінювальне перенесення енергії. Полістирольну матрицю збуджують електрони, які вилітають з наночастинок малого розміру під дією рентгенівського випромінювання, і композит демонструє люмінесцентні та часові параметри, властиві полістирольному сцинтилятору без наповнення з часовою константою ~ 2 нс, а інтенсивність випромінювання значно перевершує інтенсивність чистого полістирольного сцинтилятора. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.01.19.0383/0218U002320

Нові оксидні системи з композитною структурою: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Гладішевський

Об'єкт дослідження – неорганічні сполуки класу оксидів і халькогенідів, інтерметалічних сполук та їхніх гідридів, тонкі зміни у хімічному складі, умовах одержання та кристалічній структурі яких приводять до змін у широкому спектрі корисних фізичних властивостей, зокрема системи на основі PbO_2 для електрохімічної енергетики, надпровідні купрати із високими критичними параметрами, манганати з великим магнетоопором, що є надзвичайно чутливими до часткових заміщень атомів, складні халькогеніди та халькоген-галогеніди з напівпровідниковими, фотоелектричними, біомедичними, каталітичними властивостями, а також гідриди інтерметалідів з водень-сорбційними властивостями. Мета роботи – синтез нових оксидів, халькогенідів, халькоген-галогенідів, інтерметалідів та їхніх гідридів, оптимізація умов синтезу простих і складних сполук і твердих розчинів, побудова діаграм стану, визначення кристалічної структури на різних рівнях організації будови речовини, розрахунок електронної структури, вимірювання фізичних властивостей, а також рекомендація сполук для створення матеріалів із потрібними властивостями. Методи дослідження – рентгенівський фазовий аналіз, рентгенівський структурний аналіз, скануюча та трансмісійна електронна мікроскопія, енергодисперсійна рентгенівська спектроскопія, диференціальний термічний аналіз, метод електрошпінної сили, спектроскопія комбінаційного розсіювання світла та інфрачервона спектроскопія, спектроскопія часу життя позитронів до анігіляції, квантово-хімічні розрахунки та отримання кількісних характеристик хімічного зв'язку, кристалохімічний аналіз, вимірювання оптичних, магнітних, електричних, твердотільних, каталітичних та водень-сорбційних властивостей. Вперше досліджено: фазові рівноваги у 20 оксидних, халькоген-галогенідних та інтерметалічних системах, 17 перерізів на предмет утворення сполук, фазовий склад та параметри мікроструктури матеріалів на основі PbO_2 під час електрокристалізації у 6 системах PbO_2 -електроліт, вплив різних комплексних агентів на властивості тонких плівок ZnS , HgS , $HgSe$, $Hg_3I_2Se_2$; процеси комплексоутворення у системах $Re-Se-Hal$ ($Hal - Cl, Br$); вплив обробки та заміщень для серії зразків $PbTe:Ag,Sb$. Оптимізовано умови одержання ЛЗМ/РЗМ-вмісних манганатів MnO_3 та $M_2MnM'O_6$, низки халькоген-галоген вмісних та інтерметалічних сполук. Визначено кристалічну структуру 76 сполук, серед яких 7 сполук є представниками нових структурних типів неорганічних сполук, визначено будову речовини на рівні ближнього, середнього та дальнього порядків організації для 9 хімічно або технологічно модифікованих сполук або композитів, розраховано електронну структуру та отримано кількісні характеристики хімічного зв'язку для 15 сполук. Для безсвинцевих і Pb -вмісних високотемпературних надпровідників $Bi-2223$ характерною є модульована структура, відкрито новий тип неупорядкування у композитних модульованих структурах, що реалізується у структурі сполуки $MnSi_{1,76}$. Проведено вимірювання фізичних властивостей для 28 сполук і композитів. У плані впровадження перспективними серед досліджених сполук та композитів є: сполуки $Rh_2Se_9Cl_6$, $Ir_2Se_9Cl_6$, $Re_3Se_3S_4Br_{13}$ та $Re_4Se_4S_4Br_{16}$ в якості компонентів каталітичних систем (зокрема у процесах у процесі дегідратації гліцерину в акролеїн, гідрування м-нітробензойної кислоти до м-амінобензойної кислоти, отримано 2 патенти України на корисну модель), а також напівпровідників, хімічних реактивів і препаратів; $LiLaP_4O_{12}:Bi$, плівки $Al_2O_3:Ce$ та $Zn,Pg-S,Se$, $Li_2B_4O_7:Ag,Gd$, сполуки La_2CuSbS_5 , La_2CuBiS_5 , $TlHgBr_3$, $AgGaSiSe_4$, $Ag_2Ga_2SiS_6$ в якості напівпровідникових та оптичних матеріалів (зокрема для детектування рентгенівського та гамма-

випромінювання, оптоелектроніка, напівпровідникова техніка, нанофотоніка); композити As_4S_4/Fe_3O_4 , As_4S_4/PVP , $BaZrO_3$ -полістирен, глауколіт/поліанілін в якості твердотільних та мультифункціональних матеріалів (електрооптика, нанофотоніка, сенсорні технології, медицина); сполука $Li_{1,5}Cr_{0,5}NiO_3$ в якості електрохімічного матеріалу (в акумуляторах), сполуки R_2T_2Al ($R -$ рідкісноземельний метал, $T - d$ -елемент) зі структурами типів W_2CoB_2 і Mo_2FeB_2 , в якості водень-сорбційних матеріалів. За тематикою наукового дослідження опубліковано 1 монографію, 2 навчальні посібники, 46 статей, з них – 29 у журналах, що входять до наукометричних баз даних і мають імпакт-фактор, 17 у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України; тези 46 доповідей на наукових конференціях, з них – тези 16 доповідей на міжнародних конференціях; отримано 2 охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності (патенти України на корисну модель). Результати використовують для ідентифікації фаз при розробці нових матеріалів, прогнозуванні діаграм стану ще недосліджених систем, обраховані із експериментальних даних значення стандартних термодинамічних функцій для деяких фаз можуть бути використані при моделюванні $T-x$ діаграм інших систем методами CALPHAD, кількісні параметри фізичних властивостей та процесів гідрування слугують орієнтиром щодо обрання потенційних сполук-кандидатів у виборі об'єктів для майбутніх досліджень. Відомості по діаграмах стану та кристалічних структурах сполук включені в бази даних неорганічних сполук і матеріалів (Pearson's Crystal Data, Швейцарія; Inorganic Crystal Structure Database, Німеччина; International Centre for Diffraction Data, США). Оновлена методологія систематики кристалографічних характеристик неорганічних сполук дозволила систематизувати кристалічні структури 100000 неорганічних речовин, що на сьогодні є найповнішою базою даних такого типу. Здійснено модернізацію комп'ютерних програм для аналізу будови речовини на різних рівнях її організації, хімічного зв'язку, встановлено взаємозв'язок склад-структура-властивості для досліджених класів сполук. Наукові результати також використані як приклади у курсах неорганічної хімії та кристалохімії для бакалаврів і магістрів Львівського університету. НДР належить до фундаментальних досліджень, а її результати є актуальними для хімічних наук, а також суміжних галузей – фізико-математичних, геологічних, біологічних і технічних наук. Одержані експериментальні та теоретичні результати є корисними для науковців Державного вищого навчального закладу "Український державний хіміко-технологічний університет" (м. Дніпро), Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України (м. Київ), Женевського університету (Швейцарія), Карлового університету (м. Прага, Чеська республіка), Інституту хімічної фізики твердих матеріалів товариства Макса Планка (м. Дрезден, Німеччина) та інших наукових установ, а також будуть слугувати для вибору кандидатів для створення матеріалів із корисними властивостями при проведенні подальших досліджень за звітною тематикою.

31.01.19.0384/0218U002321

Синтез і кристалохімія нових інтерметалічних сполук з функціональними властивостями: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Гладішевський Роман Євгенович. – ДР 0115U003257. УДК 546:548.3.

1129 с.

Об'єкт дослідження - багатоконпонентні системи, що містять рідкісноземельні (лужні чи лужноземельні) метали, перехідні d-метали і p-елементи III-V груп періодичної системи, та індивідуальні хімічні фази, що в них утворю-

ються. Предмет дослідження - фазові рівноваги в багатокомпонентних системах, діаграми стану, умови утворення фаз, концентраційні та температурні області їхнього існування, параметри синтезу, кристалічна та електронна структура, хімічний зв'язок, каталітичні, воденьсорбційні, електрохімічні, електротранспортні, термоелектричні та магнітні властивості, а також кристалохімічні особливості нових інтерметалічних сполук, закономірності, які пов'язують їхній склад, структуру та властивості. Мета проекту - одержання нових інтерметалічних сполук рідкісноземельних (лужних чи лужноземельних) металів, перехідних d-металів і р-елементів III V груп періодичної системи, що стануть основою матеріалів із комплексом функціональних властивостей. Проект передбачає фізико-хімічне дослідження діаграм стану багатокомпонентних систем, визначення кристалічної структури сполук, що в них утворюються, а також вивчення комплексу їхніх хімічних і фізичних властивостей. Методи дослідження - синтез сплавів в електродугових, височастотних і муфельних печах (пряма взаємодія компонентів, синтез через лігагури, багатостадійний твердофазний синтез з утворенням проміжних фаз, ампульний синтез), термічна обробка зразків у муфельних і трубчатих печах, диференціальна скануюча калориметрія, диференціальний термічний аналіз, рентгенофазовий аналіз, мікροструктурний аналіз, рентгеноспектральний аналіз, рентгеноструктурний аналіз (методи полі- та монокристалу), розрахунок електронної структури, дослідження каталітичної здатності сплавів як конверторів, визначення хроновольтамперометричних характеристик електродних матеріалів, потенціометричний двозондовий метод для вимірювання електроопору та коефіцієнту Зеебека, відносний метод Фарадея для дослідження магнітної сприйнятливості, екстракційний метод для вимірювання намагніченості. Методами рентгенівського фазового та мікροструктурного аналізів побудовано ізотермічні перерізи діаграм стану 88 потрібних системи в повному або частковому концентраційному інтервалі, а також 24 квазіподвійних систем. Рентгенівськими методами монокристалу та порошку визначено кристалічну структуру 397 інтерметалідів, 11 інших неорганічних сполук, 44 комплексних сполук і 28 багатокомпонентних твердих розчинів, а також визначено електронну структуру та кількісні характеристики хімічного зв'язку для 28 неорганічних сполук. Відкрито низку нових структурних типів, створено карти локалізації інтерметалідів за фундаментальними параметрами. Систематизовано кристалографічні та кристалохімічні параметри, виведено алгоритм взаємозв'язку склад-структура-властивості для окремих класів неорганічних сполук. Для синтезованих сполук досліджено каталітичні, воденьсорбційні, електрохімічні, електротранспортні, термоелектричні та магнітні властивості. Термоелектричні і термометричні матеріали - тверді розчини на основі фаз напів-Гейслера $TiNiSn_{1-x}Ga_x$, $V_{1-x}TixFeSb$, $VTi_{1-x}FexSb$ і скутерудитів $TixCo_4Sb_{12}$, $VxCo_4Sb_{12}$, а також способи синтезу координаційних сполук купруму захищено патентами України. За тематикою наукового дослідження підготовлено та захищено 19 магістерських, 29 дипломних та 84 курсові (7 - магістри II року навчання, 18 - магістри I року навчання і 59 - бакалаври) робіт, 2 докторські та 4 кандидатські дисертації, опубліковано 3 монографії у закордонних видавництвах (Walter de Gruyter, Elsevier), 2 монографії у вітчизняних видавництвах, 3 навчальні посібники, 184 статті (з них: 76 у виданнях, що індексуються базами даних Scopus та/або WoS і 108 у вітчизняних фахових виданнях), тези 217 доповідей на наукових конференціях (з них: тези 28 доповідей на конференціях, проведених за кордоном, і тези 189 доповідей на конференціях, проведених в Україні), отримано 8 патентів України на корисні моделі. Наукові результати використані під час читання загальних і спеціальних

курсів для підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів у галузі неорганічної хімії та кристалохімії. Одержані під час виконання НДР результати використані науковцями Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України, Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України.

31.01.19.0385/0218U002327

Електронні процеси в кремнієвих структурах та створення недорогих сенсорів подвійного призначення на їх основі: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Монастирський Любомир Степанович. – ДР 0116U001543. УДК 544.64; 538.95.

110 с.

На основі розробленої моделі ефекту поля в поруваному кремнію обґрунтовано особливості впливу адсорбційно-електричних ефектів на електропровідність наноструктурованих напівпровідників. Знайдена залежність приповерхневої провідності від величини поверхневого заряду. Вивчено основні закономірності нерівноважних електронних процесів у сенсорних структурах на основі поруваного кремнію і досліджено вплив газового оточення на їх електричні та фотоелектричні параметри. На основі вивчення впливу X-випромінювання на електронні параметри транзисторних термосенсорів запропоновано спосіб підвищення їх радіаційної стійкості шляхом попереднього низькодозного опромінення з подальшим термічним відпадом і часовою релаксацією.

31.01.19.0386/0218U002328

Гібридні наносистеми на основі кон'югованих полімерів та неорганічних напівпровідників з оптоелектронними і сенсорними властивостями: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Аксіментьєва Олена Ігорівна. – ДР 0115U003262. УДК 544.64; 538.95.

156 с.

Обґрунтовано механізм формування гібридних наносистем на основі П-кон'югованих полімерів, карбонових, силіциєвих, оксидних нанокластерів, впроваджених у полімерні матриці. Вивчено структуру і морфологію отриманих наноматеріалів та встановлено зв'язок між умовами синтезу, структурою і властивостями гібридних наносистем. Показано, що кулонівська та гідрофобна взаємодії у бінарних розчинах ПАР-поліелектроліт є визначальними для стійкості дисперсій TiO_2 . Встановлено можливість формування фоточутливих електричних бар'єрів у гібридних структурах.

31.19 Аналітична хімія

31.01.19.0387/0218U002316

Математичне моделювання процесів деформування неоднорідних тіл з тонкими дефектами структури: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Сулим Георгій Теодорович. – ДР 0115U003249. УДК 539.3.

91 с.

Побудовано нові математичні моделі деформування термопружних тіл неоднорідної структури та розроблено аналітичні та числові методи розв'язування динамічних, квазістатичних та статичних задач пружності, теплопровідності та термопружності для структурно неоднорідних тіл та середовищ з тонкими неоднорідностями з урахуванням найбільш істотних ефектів, процесів та явищ, що мають місце при реальних умовах експлуатації.

31.21 Органічна хімія

31.01.19.0388/0218U001860

Синтез та дослідження біологічно-активних речовин на основі нітрогено- та оксигеновмісних гетероциклів: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Шульга Сергій Іванович. – ДР 0112U006975. УДК 547.7/.8.

46 с.

Розроблено зручний метод синтезу N-заміщених похідних -метил-6H-індола(2,3-b) хіноксалінів, а також їх функціональних похідних; знайдені умови для конденсації 1,8-нафталевого ангідриду з амінами та подальшого селективного сульфохлорування. Показана можливість реакції Біджинеллі для 2-ацетилглютамінів. В результаті проведених досліджень одержані невідомі раніше оксигено- та нітрогеновмісні гетероциклічні сполуки, що є перспективними для подальших біологічних досліджень. Методики, запропоновані в роботі, знайшли практичне застосування в навчальному процесі при проведенні лабораторного практикуму.

31.01.19.0389/0218U001939

Розробка фторовмісних мономерів нових типів для синтезу поверхнево-активних полімерів і створення на їх основі діелектричних наночастинок MoS₂ та SiO₂ в пристроях надвисокоємкого генерування і накопичення електричної енергії: Заключний звіт /Інститут органічної хімії НАН України; Керівник Шермолович Юрій Григорович. – ДР 0117U002795. УДК 547.326.

47 с.

Отримані фторовмісні олігомери на основі похідних акрилової кислоти. Досліджена можливість їх використання в пристроях для збереження електроенергії. Показано, що сорбційна модифікація поверхні неорганічних частинок фторованими радикал утворюючими речовинами (поліфторметакрилатом з кінцевою пероксидною групою та/або фтортеломером з кінцевою гідроксильною групою і подальше формування поліелектролітного шару призводить до суттєвого впливу полімерної оболонки з іонами літію у дисульфіді молібдену на термодинамічні і кінетичні параметри пристроїв для зберігання енергії. Робота передається за кордон за довірною ціною.

31.01.19.0390/0218U002322

Молекулярний дизайн нових ансамблів гетероциклів з фармакофорними фрагментами на основі мультикомпонентних і доміно-реакцій та з використанням діазонієвих солей: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Обушак Микола Дмитрович. – ДР 0115U003258. УДК 547.7.

113 с.

Запропоновано нові синтетичні підходи до конструювання ансамблів гетероциклів різних класів, що ґрунтуються на мультикомпонентних і одnoreакторних синтезах, тандемних і доміно реакціях, використанні доступних арендіазонієвих солей як вихідних реагентів. Вперше успішно застосовано у мультикомпонентних реакціях 5-арил-2-фурилкарбальдегід та 3-(5-арил-2-фурил)акролейні та розширено межі застосування реакцій Ганча, Біджинеллі, Радзішевського, Угі. Розроблено нову мультикомпонентну тандемну реакцію Угі-Дільса-Альдера для синтезу ізоіндолів та фуро[2,3-f]ізоіндолів. Розроблено підхід до конструювання сполук, у яких фуранове кільце анельоване з ізоіндольним циклом, виходячи з фурфуролу та фурилакролейну. Запропоновано препаративну нескладну діастереоселективну доміно-реакцію для синтезу гідрованих тієно[2,3-

f]ізоіндолів. Знайдено варіанти нових три- і чотиристадійних доміно-реакцій Кневенагеля-гетеро-Дільса-Альдера. Виходячи з амінотіофенів Гевальда і функціоналізованих 3-амінотіофенів та використовуючи стратегії одnoreакторних, тандемних і доміно-реакцій, розроблено методи синтезу азотвмісних гетероциклів, анельованих з тіофеновим ядром. З'ясовані спільні ознаки реакцій метиленактивних сполук з 1-нітроетенами та з 2-нітротіофенами, в яких атака СН-кислоти відбувається в ?-положення до нітрогрупи, яка на другій стадії інтрамолекулярно відновлюється до оксимної групи. Шести- і п'ятичленні гетероциклічні сполуки (піридини, хінолони, 3-гідроксикумарин, заміщені сиднони) досліджені у реакціях з арендіазонієвими солями і знайдено умови, у яких відбувається арилювання. Серед синтезованих сполук знайдено такі, що виявляють протипухлинну та антимікробну активність, можуть застосовуватись у органічній електроніці, як барвники і комплексоутворювачі для визначення йонів металів.

31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки і їхні синтетичні аналоги

31.01.19.0391/0218U002313

Розробка пристрою для визначення лігандних форм гемоглобіну у цільній крові для експрес-діагностики критичних станів: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Дудок Катерина Перівна. – ДР 0116U001535. УДК 547.963.4.

76 с.

Отримано "зведений спектр поглинання" та мілімолярні коефіцієнти екстинкції для нітрозил форми гемоглобіну. Розроблено і створено новий алгоритм та програму обробки результатів виміру та видачі інформації про відносний вміст шести лігандних форм гемоглобіну в цільній крові. Виготовлено електронні вузли пристрою згідно виготовлених друкованих плат. На основі цього розроблено інвазивну методику та схему інструментального пристрою щодо одночасного визначення шести лігандних форм гемоглобіну у гемолізатах периферичної крові людини.

31.25 Хімія високомолекулярних сполук

31.01.19.0392/0218U001814

Розробка інтелектуальної інформаційної системи екологічного моніторингу стічних вод сільськогосподарських підприємств на основі автономних автоматизованих мультибіосенсорних систем, з'єднаних бездротовою мережею: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики; Керівник Дзядевич Сергій Вікторович. – ДР 0118U006357. УДК 577.113+681.586.

74 с.

Дослідження останніх років свідчать про високий потенціал використання біосенсорних розробок в сільському господарстві з метою екологічного моніторингу стічних вод та водоймищ. Головна перевага таких приладів - висока експресність отримання результатів з високою специфічністю та достовірністю, а також низька собівартість та легкість обробки даних. Наукова значимість даного напрямку полягає у тому, що створення мультибіосенсорних систем на основі низки різних ферментних біосенсорів для визначення вмісту формальдегіду, пестицидів, іонів важких металів, стероїдних глікоалкалоїдів, поверхнево активних речовин та використання їх безпосередньо в зоні забруднення дозволить з високою ефективністю, селективністю та точністю виявляти токсичні речовини. Робота низки таких мультибіосенсорних систем буде програмуватись дистанційно одним блоком керування. Отримана інформація буде оброблятися

мікрокомп'ютером та передаватиметься до координаційного центру і, в разі необхідності, оперативно сповіщати про це відповідні служби. Інформація, що надходитиме від біосенсорних інтелектуальних систем, дасть змогу оперативно реагувати на зміни в екологічному стані середовища поблизу сільськогосподарських підприємств, одразу виявляти джерела забруднення і попереджувати екологічні катастрофи. Екологічний моніторинг може вестись у повністю автоматичному режимі, і сповіщення служби екологічного контролю відбуватиметься лише при перевищенні гранично допустимих концентрацій токсичних речовин в певному місці. Перевагами такого екологічного контролю є мінімальні затрати людських ресурсів, а також малий час від появи забруднення у середовищі до сповіщення про це відповідного контролюючого органу.

31.27 Біологічна хімія

31.01.19.0393/0418U000788

Бурлака Юлія Борисівна. Вплив складових ендогенної інтоксикації на функціональний стан клітин крові у хворих на рак гортані:

Дис... к.б.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 16.05.2018.

УДК 577.152.1+579.841.31+581.1.

190 с.: 19 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 319 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню показників ендогенної інтоксикації, протеолітично-інгібіторного балансу ключових компонентів системи гемостазу та рецепторної відповіді клітин крові у хворих на рак гортані.

31.01.19.0394/0218U002107

Дизайн і синтез специфічних лігандів G-квадруплексів та вивчення їхньої взаємодії з квадруплексними структурами ДНК: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Дубей Ігор Ярославич. – ДР 0112U004217. УДК 577.1+577.323.4+547.8+615.277.3.

202 с.

Запропоновано структури та методи синтезу численних лігандів квадруплексної ДНК (G4). Серед них знайдено ефективні інгібітори теломерази з протипухлинною дією *in vitro* в наномолярних концентраціях (EC50=50-700 нМ). Досліджено механізми взаємодії ліганд-G4 за допомогою біофізичних методів і молекулярного моделювання. При аналізі залежності "структура-активність" визначено фактори, що визначають біологічну активність сполук. Отримані дані є основою для дизайну ефективних інгібіторів і протипухлинних засобів. Розроблено нові реагенти для флуоресцентної детекції G4-ДНК.

34 БІОЛОГІЯ

34.15 Молекулярна біологія

34.01.19.0395/0218U002106

Раціональний дизайн інгібіторів протеїнкіназ як попередників лікарських засобів: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Ярмолюк Сергій Миколайович. – ДР 0112U004110. УДК 547.872;577.366.

196 с.

Розроблено рецепторно-орієнтовані фармакофорні моделі протеїнкіназ FGFR1 і CK2 та ідентифіковано низку хімічних класів низькомолекулярних інгібіторів до цих ензимів. Запропоновано нові методи синтезу сполук. Створено алгоритм оптимізації фармакофорних моделей і рескорингу результатів фармакофорного скринінгу.

34.17 Біофізика

34.01.19.0396/0218U002130

Зелений синтез і характеристика люмінесцентних квантових точок CdTe як екологічно безпечних функціональних матеріалів нового покоління: Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та генетики НАН України"; Керівник Ємець Алла Іванівна. – ДР 0117U003752. УДК 577.3:544.77/546.3.

32 с.

Спектральні характеристики біосинтезованих наночастинок CdTe досліджували за допомогою методів оптичної спектрофотометрії та спектроскопії комбінаційного розсіювання, порівнюючи їх з хімічно синтезованими квантовими точками CdTe, як контрольними зразками. Проведено оцінку впливу біосинтезованих квантових точок CdTe на T- і В-лімфоцити людини. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.21 Ембріологія

34.01.19.0397/0218U002123

Встановлення закономірностей органо- та гістогенезу і топографії внутрішніх органів грудної, черевної порожнин, а також структур центральної нервової системи плодів людини (макроскопічне, гістологічне, імуногістохімічне та УЗ-дослідження). Порівняння отриманих даних з аналогічними у плодів з вродженими аномаліями розвитку: Заключний звіт /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова; Керівник Гумінський Юрій Йосипович. – ДР 0113U005070. УДК 611.018:576.74:611.9:611.94:611.95:611.8.

325 с.

За допомогою анатомо-гістологічних, імуногістохімічних, морфометричних та статистичних методів були ґрунтовані підходи до встановлення закономірностей структури спинного та головного мозку ембріонів та плодів людини. Встановлені особливості цитоархітекtonіки та міграції НСК спинного та довгастого мозку ембріонів і плодів людини у внутрішньоутробному періоді розвитку, де ключовим чинником "правильної" адресної міграції поліпотентних стовбурових клітин є радіальна глія, яка із часом прикорочує своє існування.

34.23 Генетика

34.01.19.0398/0218U002134

Роль епігеномних механізмів в адаптогенезі рослин: Заключний звіт /Інститут клітинної біології та генетичної інженерії НАН України; Керівник Кравець О.П. – ДР 0113U000228. УДК 575.21+575.826+581.1.03+577.346.

247 с.

Встановлено значний внесок епігенетичних механізмів у формування адаптивних реакцій рослин, що проявляється у значних перебудовах метилому і протеому рослин під впливом біотичних і абіотичних стресових факторів. Виявлено наявність статистично достовірного зв'язку між екологічною пластичністю сорту рослин та рівнем його епігенетичного поліморфізму. Вивчена взаємодія різних сигнальних систем рослин у формуванні адаптивної реакції. Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.27 Мікробіологія

34.01.19.0399/0218U002187

Структурно-функціональні властивості природних мікробіоценозів та механізми біологічної дії мікробних препаратів: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Воронкова Ольга Сергіївна. – ДР 0115U002385. УДК 579.26:579.64.

385 с.

Об'єктом дослідження є структурно-функціональні параметри біоплівки, утворюваних асоціаціями бактерій, та за соби впливу на їх метаболічні властивості з метою відновлення екологічної рівноваги в мікробіоценозах, сформованих плівко- та неплівкотвірними штамами бактерій, антагоністична активність стрептоміцетів до фітопатогенних мікроорганізмів та стимулююча активність до зернових рослин, їстівних грибів, вермикультури, механізми взаємовідносин фітопатогенних мікроорганізмів та їх природних антагоністів, ентомопатогенних мікроорганізмів і фітофагів, та факторів, які впливають на них в природних і штучних асоціаціях. Мета роботи - створення концепції про ознаки самоорганізації біоплівок та можливості направлено регулювання їх росту; з'ясування механізмів біосинтетичної та антагоністичної властивості ряду груп мікроорганізмів, що лежать в основі направлено синтезу метаболітів, які зумовлюють синергічну стимулюючу та біозахисну дію асоціації стрептоміцетів, мікробів-антагоністів, фітопатогенних бактерій і грибів, ентомопатогенних мікроорганізмів; створення комплексних поліфункціональних екологічно безпечних мікробних препаратів з широким спектром дії для захисту і стимуляції росту рослин. У процесі науково-дослідної роботи застосовувалися сучасні мікробіологічні, біохімічні, фізіохімічні, молекулярно-генетичні та статистичні методи дослідження, комп'ютерна обробка даних. Вперше визначено відмінності у параметрах приросту біоплівки *S. aureus* та *S. epidermidis*, досліджено інтенсивність катаболічних процесів інтактною плівкою, показано, що дисбіоз, отриманий шляхом інтравагінального введення плівкотвірних штамів стафілококів відрізняється більшою сталістю порушень складу мікробіоти, визначено ефективність застосування пробіотиків для корекції таких станів. Вперше виявлено, що за умов глибинного культивування метаболіти стрептоміцету та препарат ГЗх зумовлюють збільшення біомаси гриба *P. ostreatus* та вермикультури *E. foetida*. Показано ефективність добавки на основі вермикультури до раціону свиней та курчат-бройлерів, що забезпечує збережуваність потомства та більш інтенсивний приріст ваги поросят та курчат. Вперше перевірено виділені ізоляти та колекційні культури *Streptomyces* та *Bacillus* на антагоністичну активність проти різних фітопатогенних бактерій та грибів, підібрано високо-ефективні асоціації мікроорганізмів різних рівнів структурної організації - бактерії, гриби та черви, що можуть бути використані для створення біологічно активних інсектоакарицидних препаратів зі стимулювальною дією для сільськогосподарства. Робота розповсюджується за договорною ціною.

34.29 Ботаніка

34.01.19.0400/0418U000787

Дмитраш-Вацеба Ірина Ігорівна. Раритетні види рослин Південного Опілля: стан популяцій, загрози і перспективи збереження: Дис... к.б.н. /Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного. – Захищена 04.06.2018.

УДК [581.5:582:502.753] (477).

370 с.: 40 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 489 назв.

Дисертація присвячена дослідженню поширення і стану

популяцій раритетних видів рослин Південного Опілля. Раритетна компонента флори включає 269 видів рослин. Встановлено структуру раритетної компоненти флори. Виявлено 2062 популяції раритетних видів, надано комплексну оцінку їх чисельності. Досліджено структуру ценопопуляцій 6 модельних видів. З'ясовано головні чинники зменшення раритетного фіторізноманіття різних типів біотопів. Досліджено вплив скорочення площі та посилення пасторальної дигресії травостою на раритетне фіторізноманіття лучних степів. Встановлено послідовність зникнення популяцій раритетних видів у процесі деградації лучного степу. Запропоновано комплекс заходів для збереження популяцій раритетних видів.

34.01.19.0401/0218U001938

Адаптивна реакція бобово-ризобіальних симбіотичних систем сої на дію стресових чинників та фізіологічно-активних речовин:

Заключний звіт /Інститут фізіології рослин і генетики НАН України; Керівник Рибаченко Лілія Ігорівна. – ДР 0117U003491. УДК 581.557:579.22.

32 с.

Встановлено, що застосування комплексної обробки насіння сої штамом 634б, лектином та фунгіцидами призводить до підвищення активності гваякопероксидази у корневих бульбочках у фазу трьох справжніх листків та інтенсифікації аскорбатпероксидази у фазу цвітіння, що свідчить про розвиток типової пероксидазної реакції рослин у відповідь на інвазію бактерій. Показано, що у симбіотичних системах утворених за участю сої та обробки ризобіями, лектином і фунгіцидами спостерігається підвищення активності досліджуваних ферментів у коренях рослин на фоні зниження їх активності у листках впродовж вегетації, що пов'язано із онтогенетичними перебудовами метаболізму рослин. Виявлено, що у чистому вигляді екзогенний лектин насіння сої в концентрації 100 мкг/мл в якості компонента інокуляційної суспензії стимулює процеси формування та функціонування соєво-ризобіальних систем, проте, не може застосовуватись в якості протектора токсичної дії фунгіцидів на симбіотичний апарат сої. Оскільки, його комплекси із досліджуваними фунгіцидами здійснюють пригнічуючий вплив як на симбіотичний апарат, так і не самі рослини сої. Отримані дані доцільно враховувати при розробці та впровадженні бактеріальних препаратів для рослин сої, застосування яких дозволяє отримувати біологічно чисту продукцію рослинництва, та формувати високі врожаї якісного екологічно безпечного харчового і кормового білка без застосування дорогих, енергоємних і екологічно небезпечних мінеральних азотних добрив. Представлені дослідження є унікальними, не мають аналогів в Україні та відповідають міжнародним стандартам високого рівня.

34.31 Фізіологія рослин

34.01.19.0402/0218U002109

Застосування методів обчислювальної біології для порівняльних флористико-систематичних досліджень об'єктів мікота фітобіоти України: Заключний звіт /Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; Керівник Гелюга Василь Петрович. – ДР 0113U000002. УДК 51-7:581.9:582.28/35/99(477).

153 с.

Проведено порівняльне дослідження видового складу мікоміцетів Українських Карпат і фракції адвентивних рослин урбанофлор 11-ти міст України, розташованих в різних ботаніко-географічних зонах, для виявлення закономірностей їх розподілу та адаптаційних можливостей в умовах

трансформованого природного середовища методами обчислювальної біології.

34.01.19.0403/0218U002183

Популяційно-генетичний аналіз впливу змін клімату на інвазійність адвентивних рослин в Степовому Придніпров'ї: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Лихолат Юрій Васильович. – ДР 0117U006749. УДК 581.95 (582).

78 с.

Об'єктом дослідження є популяційні та генетичні закономірності зростання інвазійності адвентивних рослинних видів за впливу кліматичних змін. Метою роботи є встановлення популяційно-генетичних та цитогенетичних механізмів зростання інвазійності адвентивних рослинних видів для обґрунтування заходів стосовно їх контролю за кліматичних змін у Степовому Придніпров'ї. У роботі використовували популяційні, молекулярно-генетичні та цитогенетичні методи досліджень, методи математичного моделювання. Вперше виявлено одночасну ініціацію інвазійності декількох адвентивних деревних видів у природних, штучних та антропогенно-трансформованих екотопах за умов кліматичних змін. запропоновано прогностичну модель динаміку розвитку інвазійних популяцій адвентивного деревного виду *Ulmus pumila* L. за умов кліматичних змін у Степовому Придніпров'ї. Галузь застосування: природоохоронні відомства регіонального та всеукраїнського підпорядкування; освітній процес у закладах вищої освіти з підготовки екологів та фахівців у галузі фізіології та генетики рослин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.35 Екологія

34.01.19.0404/0518U000298

Бургаз Марина Іванівна. Особливості формування іхтіоценозу Шаболатського лиману в умовах антропогенної трансформації водойми: Дис... к.б.н. /Державна установа Інститут морської біології НАН України. – Захищена 04.12.2018.

УДК 574.5/6:504.55.

175 с.: 22 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

В дисертації розглядаються особливості формування іхтіоценозу Шаболатського лиману в залежності від: солоності вод, зв'язку з суміжними акваторіями, акліматизації і інтродукції риб та антропогенним забрудненням. Встановлені особливості просторового розподілу найбільш масових видів риб в акваторії лиману, розмірно-масова і вікова структура популяцій і її зміни показників які відбулися в результаті антропогенної трансформації водойми в останні роки. Проведено порівняльний аналіз стану кормової бази лиману, охарактеризовано особливості живлення найбільш масових представників іхтіоценозу і зміни, що відбулися в результаті зменшення кормового ресурсу.

34.01.19.0405/0418U000660

Мельничук Світлана Сергіївна. Антропогенна трансформація фітобіоти Національного природного парку "Білобережжя Святослава": Дис... к.б.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 14.03.2018.

УДК 504.12(477.73-751.2).

220 с.: 27 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню ступеню та напрямків антропогенної трансформації фітобіоти Національного природного парку "Білобережжя Святослава" внаслідок значної рекреаційної діяльності. Здійснено аналіз фітобіоти Національного природного парку "Білобережжя

Святослава" у різноманітних аспектах: систематичному, географічному, біоморфологічному, екологічному. Досліджено екотопологічну диференціацію фітобіоти Національного природного парку "Білобережжя Святослава". Проведено аналіз адвентивної фракції фітобіоти Національного природного парку "Білобережжя Святослава". Встановлено первинні ареали, час і спосіб заносу та ступень натуралізації, а також визначено індекси антропогенної трансформації флори, в цілому, та окремих флорокомплексів. Вивчено явище біокумуляції важких металів в ґрунтового покриві та рослинах різних екофітонів та їх вплив на процеси антропогенної трансформації в даних флорокомплексах.

34.01.19.0406/0418U000662

Різничук Надія Іванівна. Популяційно-екологічні особливості видів роду *Polygonatum* Mill. у Передкарпатті: Дис... к.б.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 14.03.2018.

УДК 574.3:581.52: 504.058.

170 с.: 13 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 274 назви.

У дисертаційній роботі проаналізовано структурно-функціональні особливості природних ценопопуляцій видів роду *Polygonatum* Mill. у розрізі едафо-кліматичних параметрів біотопів Передкарпаття. Описано повний онтогенез і морфологічні особливості особин ценопопуляцій видів роду *Polygonatum* Mill. на різних стадіях їх індивідуального розвитку. Охарактеризовано вікову структуру, щільність, мінливість морфологічних параметрів та їх скорельованість, особливості життєвої стратегії і реалізації віталітетного потенціалу у різних біотопічних умовах. З'ясовано характер кореляційних залежностей між дослідженими едафо-кліматичними показниками та ключовими структурно-функціональними параметрами ценопопуляцій. Проаналізовано діагностичне значення структурно-функціональних характеристик для оцінки екологічного стану ценопопуляцій та індикації умов середовища.

34.01.19.0407/0418U000924

Ткаченко Марія Юріївна. Біологія бичка кругляка *Neogobius melanostomus* (Pall., 1814) морських та прісноводних водойм Азово-Чорноморського регіону: Дис... к.б.н. /Інститут біології південних морів ім. О.О. Ковалевського НАН України. – Захищена 26.06.2018.

УДК 597.556.333.1:504.454.

186 с.: 49 табл., 76 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

У дисертації розглядаються особливості біології бичка кругляка *Neogobius melanostomus* (Pall., 1814) в морських та прісноводних водоймах Азово-Чорноморського регіону. Встановлено, що розмірно-масові показники значно різняться в градієнті солоності. Морфологічна мінливість проявляється у розмірах плавців та голови. Загальна плодючість більша у особин з Азовського моря. Найбільш широкий спектр живлення був у риб з Утлюцького лиману. Встановлено, що негативні зміни в структурі популяції виду потребують впровадження низки управлінських та законодавчих дій для зменшення промислового навантаження на вид.

34.01.19.0408/0218U001831

Вдосконалити методи інтенсивного вирощування корошових риб в умовах ставкового господарства та підвищити його рибопродуктивність: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Потрохов Олександр Спиридонович. – ДР 0118U001633. УДК [597.551.2:639.3](285.3)(477.46).

44 с.

На основі проведених досліджень було представлено методику підвищення темпів росту коропових риб на господарстві Новофастів, отримання стандартної товарної продукції. Визначен екологічний стан ставків та підвищена їх рибопродуктивність.

34.01.19.0409/0218U001848

Гідробіологічні спостереження при знятті з експлуатації водоймища-охолоджувача Чорнобильської АЕС,: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Гудков Дмитро Ігорович. – ДР 0118U004065. УДК [577.5:577.34.

136 с.

На основі проведених досліджень були визначені зміни гідрофізичних, гідрохімічних, бактеріологічних та гідробіологічних параметрів водного середовища водоймища-охолоджувача Чорнобильської АЕС в умовах зниження рівня води, які визначають рівень його еколого-санітарного стану за для безпечного трансформування у водно-болотну екосистему

34.01.19.0410/0218U001902

Перспективні стресотолерантні види дендрофлори для покращення стану зелених насаджень в умовах "Міського острова тепла":

Заключний звіт /Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України; Керівник Ольшанський Ігор Григорович. – ДР 0118U002305с. УДК 574.2.

30 с.

Здійснено морфо-фізіологічний аналіз стресотолерантності модельних видів деревних рослин в умовах "міського остову тепла" (на моделі Ботанічного саду ім. акад. О.В.Фоміна, як епіцентру цього феномену в урбондизайні Києва) для визначення ефективності їхньої кліматоформуючої здатності. Показано, що деревні рослини впливають на клімат, зокрема знижують високі температури повітря влітку, змінюють радіаційний і температурний режими, збільшують вологість повітря, захищають прилеглий території від негативного впливу вітрів. За результатами дослідження чистого фотосинтезу за асиміляцією CO₂ модельних видів деревних рослин у Ботанічному саду ім. акад. О.В. Фоміна в умовах спеки встановлено, що найвища інтенсивність чистого фотосинтезу спостерігалась у *Acer velutinum* - 8,23±0,22 мкмоль CO₂/м² х год, найнижча - у *Magnolia kobus* - 0,23±0,10, а в *Catalpa ovata*, *Ginkgo biloba* та *Liriodendron chinense* була середньою - від 4 до 5,1 мкмоль CO₂/м² х год. Найстійкішим з досліджених видів до умов спеки виявився *Ginkgo biloba*. Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.39 Фізіологія людини і тварин

34.01.19.0411/0218U002126

Модифіковані ацетилхолинні похідні піперидину та піперазину як перспективні антидіабетичні препарати: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Фалалеева Тетяна Михайлівна. – ДР 0116U002642. УДК 612.43; 591.147.

237 с.

Об'єкт дослідження: нові гетероциклічні сполуки як перспективні сполуки для лікування цукрового діабету 2 типу, асоційованого з ожирінням. Мета роботи - розробка інноваційних хімічних сполук - кандидатів у лікарські засоби з використанням молекулярного високопродуктивного скринінгу (ВПС) у клітинних і біохімічних системах, а також супутні біоаналітичні дослідження, дослідження фармакологічної ефективності за допомогою специфічних вторинних

біохімічних та клітинних тест-систем, а також експериментів на тваринах. Методи дослідження - хімічні, фізіологічні, біохімічні, імунологічні. Синтезовано зразки синтетичної гетероциклічної сполуки Z56822977 2-[4-(бензилокси)фенокси] оцтової кислоти з визначеними фізико-хімічними та біологічними характеристиками. Отримано результати віртуального та молекулярного високопродуктивного скринінгу на мішенях GPR 119, GPR 40 та SIRT6 нових синтетичних гетероциклічних сполук для лікування цукрового діабету II типу. Вивчено вплив Z56822977 2-[4-(бензилокси)фенокси] оцтової кислоти на параметри: вуглеводного, ліпідного і білкового обміну, цитокінового профілю про/антиоксидантної системи крові у щурів із ожирінням, ускладненим цукровим діабетом II типу. Доведена профілактично-лікувальна дія Z56822977 2-[4-(бензилокси)фенокси] оцтової кислоти для попередження розвитку експериментального ожиріння, ускладненого цукровим діабетом II типу. Встановлено, що введення Z56822977 щурам з ожирінням призводило до поліпшення показників прооксидантно-антиоксидантного статусу. Отримані дані вказують на розвиток активної фази запалення та відсутність сигналу термінації цього процесу у дослідних тварин, що на фоні змін основних біохімічних маркерів може підтверджувати залучення запального процесу в розвиток системних патологій на фоні ожиріння. В ході досліджень показано, що Z56822977 проявляє антизапальні властивості, що свідчить про можливість корекції запальних процесів в організмі. Показано, що введення Z56822977 нормалізує метаболізм у щурів з ожирінням індукованим глутаматом натрію, що підтверджується нормалізацією показників білково-ліпідного та вуглеводного обміну.

34.01.19.0412/0218U002312

Ca²⁺-транспортувальні системи та регуляції клітинного дихання екзокринних залоз у нормі і за дії стресорних чинників:

Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Манько Володимир Васильович. – ДР 0115U003246. УДК 612.

119 с.

Об'єкт дослідження - енергетичне забезпечення секреторних клітин. Предмет дослідження - Ca²⁺-залежна регуляція мітохондріального дихання у секреторних клітинах травних залоз. Мета роботи полягала у з'ясування участі Ca²⁺-сигналізації та мітохондріального окислення у розвитку патологій екзокринних залоз різної етіології. В основні завдання на вирішення яких спрямовано проект: - дослідження регуляції мітохондріального окислення секреторних клітин первинними агоністами (ацетилхолін, холецистокінін, адреналін) за участі катіонів Ca²⁺; -аналіз кінетичної залежності окислення субстратів мітохондріями *in situ* клітин екзокринних залоз за регуляції мітохондріальних функцій катіонами Ca²⁺; -оцінка ролі мітохондрій та Ca²⁺-сигналізації у розвитку патологічних станів травних залоз за гіперстимуляції первинними агоністами, а також у ракових і статевих клітинах; -встановлення зміни енергетичного забезпечення секреторних клітин та його Ca²⁺-залежної регуляції за дії алкоголю; -з'ясування ролі мітохондрій та Ca²⁺-сигналізації у розвитку гострих захворювань печінки і підшлункової залози на моделях *in vivo*. Методи дослідження: біохімічні, полярографічні, цитологічні.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.01.19.0413/0418U000938

Редякіна Ольга Володимирівна. Індивідуальна анатомічна мінливість взаємовідношень стовбура мозку з внутрішньочерепними утвореннями у людей зрілого віку: Дис...

к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 20.06.2018.

УДК 611.814 / .818: 611.819.5: 616-053.85: 575.21.

153 с.: 34 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

У дисертації наведені теоретичні обґрунтування і нове вирішення питання індивідуальної анатомічної мінливості взаємовідношень стовбура мозку з тензоріальним і великим отворами в залежності від типу будови голови у людей зрілого віку. Дослідження виконано на 100 трупах людей різного віку і статі з виготовленням препаратів головного мозку з оболонками його стовбурової частини та оточуючими утвореннями під час патологоанатомічних розтинів. Встановлений існуючий діапазон індивідуальної анатомічної мінливості форми, розмірів та положення стовбура мозку та його відділів у людей зрілого віку чоловічої і жіночої статей. При цьому виявлені краніотопографічні та краніометричні взаємовідношення стовбура мозку з тензоріальним отвором і великим отвором у людей з крайніми формами будови голови (брахі-, мезо- і доліхоцефалів). Вперше знайдені і визначені розміри і форми тензоріально-стовбурових проміжків та потилично-стовбурових проміжків і надана їх індивідуальна анатомічна характеристика у практичному значенні.

34.49 Радіаційна біологія

34.01.19.0414/0218U002104

Роль відновлювального та адаптаційного потенціалу біоти екосистем у формуванні їх надійності та стійкості за умов комбінованої дії іонізуючого опромінення та хімічних стресорів:

Заключний звіт /Інститут клітинної біології та генетичної інженерії НАН України; Керівник Кутлахмедов Юрій Олексійович. – ДР 0113U000227. УДК 628.14.39.+539.1.047.

113 с.

1.Проведене дослідження та аналіз радіоекологічних процесів та радіємності модельних та реальних екосистем в ситуації взаємодії радіації та впливу важких металів. Встановлено параметри взаємодії радіації та важких металів у динаміці, яка відображає адитивність, синергізм та антагонізм цих факторів.Встановлено, що рослини реагують на взаємодію радіації та важких металів на рослини, через вплив на значення показників взаємодії та радіємності.Розроблена методика оцінки екологічної токсичності через показник радіємності модельної екосистеми(екологічний термометр).Одержані результати є основою для розробки концепції радіаційної емності різного типу екосистем та моделювання надійності транспорту радіонуклідів та інших поллютантів від довкілля до людей .

36 ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ

36.16 Вища геодезія

36.01.19.0415/0218U001931

Дослідження сучасної геодинаміки земної кори на геофізичному та геодезичному полігонах в районі антарктичної станції "Академік Вернадський": Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Третяк Корнелій Романович. – ДР 0118U007210с. УДК 528.2/.4.02:551.24; 528.481; 521.93:551.24.

34 с.

У звіті обчислено параметри горизонтальних зміщень пунктів геодинамічного полігону архіпелагу Аргентинські острови та побудовано карти-схеми їх розподілу для чотирьох періодів дослідження (2003-2005 роки; 2005-2014 роки; 2014-2018 роки та 2003-2018 роки). Використовуючи алгоритми визначення параметрів деформацій земної поверхні

у 3D та 2D просторі обчислено елементи тензора швидкості деформацій пунктів геодинамічного полігону архіпелагу Аргентинські острови для всіх періодів дослідження. Для уточнення механізму геолого-тектонічної моделі рухів земної кори та параметрів поля деформацій території геодинамічного полігону архіпелагу Аргентинські острови, ґрунтуючись на аналізі попередніх досліджень, обчислено та побудовано карти-схеми розподілу швидкостей дилатації для всіх періодів дослідження. Виявлено, що деформаційні процеси на території геодинамічного полігону архіпелагу Аргентинські острови мають пульсаційний знакозмінний характер. Застосування наземного лазерного сканування дало змогу перевірити та підтвердити точність цифрового стереофотограмметричного методу для визначення об'ємів острівних льодовиків. За отриманими матеріалами наземного лазерного сканування та наземного цифрового знімання побудовано 3d моделі виходів острівних льодовиків на островах Галіндез та Вінтер. За сумісним опрацюванням матеріалів наземного лазерного сканування та наземного цифрового знімання у 2018 та 2014 роках визначено зміни поверхневих об'ємів виходів острівних льодовиків: - 1200 м3 для західної частини льодовика на острові Галіндез, 600 м3 - для південної частини цього льодовика та 800 м3 для льодовика на острові Вінтер. Робота розповсюджується за договірною ціною.

37 ГЕОФІЗИКА

37.15 Геомagnetизм і високі шари атмосфери

37.01.19.0416/0418U000526

Главатський Дмитро Вікторович. Петромагнетизм і магнітостратиграфія четвертинних лесово-ґрунтових відкладів України: Дис... к.геол.н. /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України. – Захищена 27.12.2017.

УДК 550.384.

232 с.: 11 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

В роботі представлено нові результати палеомагнітних досліджень лесово-ґрунтових відкладів розрізів Бояничі і Коршів (Волинська височина), Роксолани (Причорноморська низовина) і В'язівок (Придніпровська низовина).За розподілом магнітних параметрів, залежних від концентрації, складу, структури, доменного стану та інших характеристик магнітних мінералів, запропоновано районування суберальної формації України на "північну" і "південну" провінції. За результатами магнітостратиграфічних досліджень визначено, що відклади Волинської височини формувалися під час епохи прямої полярності Брюнес, а у розрізах Роксолани і В'язівок встановлено границю Матуяма-Брюнес. Результати дисертації реалізовано у навчальному процесі, вони також можуть використовуватися при корекції стратиграфічних схем і палеогеографічних реконструкцій.

37.01.19.0417/0418U000527

Друкаренко Вікторія Володимирівна. Магнітна сприйнятливість порід осадового чохла та нафтогазоносність Чернігівського сегменту Дніпровсько-Донецького авлакогену: Дис... к.геол.н. /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України. – Захищена 28.12.2017.

УДК 550.382.3:553.98(477).

175 с.: 20 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

Викладено результати лабораторних досліджень магнітної сприйнятливості та густини порід осадового чохла та кристалічного фундаменту з 8 свердловин. Експериментально показаний генетичний зв'язок областей підвищених значень намагніченості зі шляхами міграції і накопичення вуглеводнів. Виявлено інтервали розущільнених порід з підвищеною магнітною сприйнятливостю, які можуть бути мар-

керами проходження вуглеводнів. Підтверджено, що виділені зони в межах осадового чохла пов'язані з магнітними джерелами в кристалічному фундаменті, а також з глибинними розломами і тектонічним швом Херсон-Смоленськ, які можуть бути перспективними на вуглеводні, а розломи підвідними каналами. Встановлені закономірності зміни досліджуваних параметрів в комплексі з іншими геолого-геофізичними даними запропоновано використовувати як локальні прогностичні критерії нафтогазоносності.

37.21 Метеорологія

37.01.19.0418/0218U002352

Розробка і дослідження поверхневої металізації полімерних композитів в'язано-паяними сітками з безсвинцевими припоями для блискавкозахисту в авіаційній техніці і вітроенергетиці: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Мазна Олександра Вікторівна. – ДР 0115U002251. УДК 678.5:621.7:551.5.

125 с.

Об'єкти дослідження - в'язано-паяні мідні сітки із підвищеним ефектом дисипації енергії блискавки з використанням екологічно дозволених безсвинцевих припоїв. Мета роботи - розробка науково-технологічних основ процесів виготовлення блискавкозахисних в'язано-паяних мідних сіток із підвищеним ефектом дисипації енергії блискавки з використанням екологічно дозволених безсвинцевих припоїв для виготовлення і ремонту елементів конструкцій із полімерних композитів у авіаційній техніці і вітроенергетиці. Методи дослідження - оптична мікроскопія, фізико-механічні випробування, визначення змочування методом лежачої краплі з застосуванням способу капілярного очищення розплаву краплі, визначення електричного опору припоїв та сіток 4-х точковим методом, розрядні випробування дією імітованої блискавки на сертифікованому стенді в НД-ПКІ "Молнія". Робота обумовлена необхідністю забезпечення надійної безаварійної роботи об'єктів авіаційної техніки в грозових умовах та запобігання руйнуванню вартісних вітроагрегатів, зокрема, вітролопатей. Завдяки використанню безсвинцевого припою виконуються умови екологічно безпечного виробництва і застосування у виробничих процесах в'язано-паяних сіток та розширення комерційної спроможності їх використання в об'єктах техніки. Розроблені безсвинцеві припої для покриття мідних мікродротів і технологія виготовлення в'язано-паяних мідних сіток з безсвинцевими припоями з оптимальними структурно-ваговими параметрами. Встановлено, що крайові кути змочування мідних дротів зменшуються у разі використання безсвинцевих припоїв SAC(=23) порівняно з припоєм ПОС-61 (=37). Показано, що використання безсвинцевих припоїв призводить до зменшення товщини припаяних прошарків у петельних вузлах і дає можливість зменшення ваги блискавкозахисного сітчастого покриття, на 10-15%. За результатами стендових розрядних випробувань імітованою блискавкою при нормованих імпульсних режимах встановлено ефективність використання нових струмовідвідних матеріалів з безсвинцевими припоями

37.23 Кліматологія

37.01.19.0419/0218U002274

Атмосферні процеси тропосфери Південної півкулі та розроблення довгострокового прогнозування погоди для Антарктичного півострова: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Мартазінова Вазира Файзулівна. – ДР 0117U006255. УДК 551.583.

76 с.

1. Проведено порівняння вимірювань основних метеорологічних величин за даними автоматизованих погодних станцій. Проаналізовано багаторічну зміну кількості атмосферних опадів, проведений аналіз зміни снігового покриву за даними станції Академік Вернадський. Зазначено залежність мінливості погодних умов від переважаючої фази явища Ель-Ніньо - Південне коливання. Показаний вплив атмосферної циркуляції на стан озонного шару за допомогою моделі зміни атмосферної циркуляції в Північній та Південній півкулях. На основі виявлених закономірностей атмосферної циркуляції Південної півкулі, а також зв'язку з явищем Ель-Ніньо, розроблені методи прогнозу температури повітря сезонної завчасності для Антарктичного півострова. 3.

37.27 Гідрологія суші

37.01.19.0420/0418U000561

Осипов Валерій Валерійович. Моделювання стоку сполук нітрогену та фосфору з водозборів малих річок лісової зони України (на прикладі р. Головесня): Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 17.01.2018.

УДК УДК 004.94:556.16+556.114.6.

182 с.: 19 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Дисертацію присвячено моделюванню стоку біогенних елементів, а саме: сполук нітрогену та фосфору, - за допомогою сучасної фізико-математичної моделі з розподіленими параметрами SWAT (Soil and Water Assessment Tool). Наведено методологію адаптації та налаштування моделі для практичного використання в умовах України. Виконано аналіз чутливості параметрів, калібрування та валідацію моделі для тестового водозбору р. Головесня (30,4 км²). Ефективність моделювання оцінено на підставі таких критеріїв: NS, R2, RSR, PBIAS. Показано відповідність отриманих результатів світовим вимогам якості моделювання.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.19 Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі

38.01.19.0421/0218U002266

Субгляціальні і геотектонічні дослідження структурно-геоморфологічних характеристик Антарктичного півострова: Заключний звіт /Інститут геологічних наук Національної академії наук України; Керівник Гожи́к Петро Феодосійович. – ДР 0117U006979с. УДК 551.1:550.83/87.

59 с.

Створено базу даних карт підльодного рельєфу корінних порід, топографії й товщини льодового покриву для всієї території Антарктичного півострова, та більш детально для основних блоків (Земля Палмер, Перехідна зона і Земля Греяма), а також одномірні профілі вказаних параметрів по розрізах. На додаток до характеристик поверхні півострова побудована гравітографічна модель розподілу аномалій щільності Землі до глибин 5300 км. Проведено геолого-геоморфологічний і геотектонічний аналіз нової топографічної інформації в зіставленні з даними глибинної будови Антарктичного півострова. Показано реальний стан в 3D просторі відомих та нововиявлених аномальних геологічних тіл в літосфері Землі.

38.31 Палеонтологія

38.01.19.0422/0418U000925

Курепа Ярослав Сергійович. Стратиграфія і двостулкові молюски верхньокрейдових відкладів північно-східної частини Волино-Поділля:

Дис... к.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної академії наук України. – Захищена 10.07.2018.

УДК 564.1+551.763.3(477.8).

347 с.: 24 табл. – Бібліогр.: 325 назв.

В межах північно-східної частини Волино-Поділля виділено два етапи осадо накопичення: ранньосередньосеноманський та пізньосеноманський-сантонський. Для першого характерним є накопичення теригенних порід глауконіт-кварцового і фосфат-глауконіт-кварцового складу, домішка гравійного матеріалу та скременіння. Пізньосеноманський-сантонський етап охарактеризований різким домінуванням карбонатного і карбонатно-глинистого осадо накопичення. В дисертаційній роботі монографічно описано 81 вид, що належать до 23 родин. Вперше для території північно-східного Волино-Поділля виявлено 47 видів двостулкових молюсків, з них 30 видів вперше виявлені на території всього геологічного регіону, а 2 є новими видами. У верхньокрейдових відкладах виділено вісім комплексів двостулкових молюсків, серед яких найбільш представницькими за кількістю видів є ранньо- та середньосеноманські. З раннього сеноману до раннього турону, а також, ймовірно в кампані та маастрихті, територія дослідження належала до розлогого епіконтинентального морського басейну, розділеного островами підняттями різної величини. Від середнього турону до пізнього сантону територія була повністю покрита морем, у якому встановлено три припідняті ділянки - район базальтового васама на північному-сході та в центрі, підняття кристалічних порід УЩ на сході та порід палеозою на півдні. Ключові слова: двостулкові молюски, верхня крейда, Волино-Поділля, стратиграфія, біостратиграфія, літостратиграфія, палеогеографія, палеоекологічні умови.

38.01.19.0423/0418U000926

Хевпа Зенон Зенонович. Стратиграфія і молюски крейдових відкладів Українських Карпат:

Дис... к.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної академії наук України. – Захищена 10.07.2018.

УДК 564+551.763(477.8).

241 с.: 5 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

В дисертації обґрунтовано детальну стратифікацію та біостратиграфічну шкалу крейдових відкладів Українських Карпат за результатами комплексного систематичного та монографічного вивчення червоногих, двостулкових і голубоногих молюсків. Наведено монографічний опис 17 характерних видів молюсків та атлас їхніх зображень. Довведено і уточнено палеонтологічну характеристику крейдових відкладів Українських Карпат за результатами ревізії й довивчення стратотипів і опорних розрізів світ, аналізу та узагальнення всіх наявних даних за мікро- і макро-фосиліями та нових власних знахідок макрофауни. Розроблено і удосконалено стратиграфічні та біозональні схеми нижньої і верхньої крейди Українських Карпат за новими даними з систематичного складу комплексу малакофауни. Уперше для Українських Карпат обґрунтовано й уточнено за малакофауною обсяги, границі, відносний геологічний вік та латеральне поширення крейдових стратиграфічних підрозділів: стрийської світи у Скибовій зоні, соймульської - у Мармароській, тисальської - у Пенінській, кам'янопотікської, рахівської, блотисенської, сухівської - у Рахівській зоні. Обґрунтовано кореляцію нижньокрейдових темноколірних відкладів Рахівської зони з одновіковими стратонами Західних (Польських, Чеських і Словацьких) та Східних

(Румунських) Карпат. Уперше палеонтологічно комплексно обґрунтовано ранньокрейдовий вік органогенних вапняків у складі олістолітів, поширених у басейні Білої Тиси, отримано нові дані про ранньокрейдову фазу вулканізму в Українських Карпатах. Результати досліджень можна використати при геологознімальних і пошуково-розвідувальних роботах на різні корисні копалини (нафта, газ, будівельні матеріали, мінеральні води), які приурочені до крейдових відкладів. Ключові слова: молюски, крейдові відклади, стратиграфія, біостратиграфія, Українські Карпати. Ключові слова: молюски, крейдові відклади, стратиграфія, біостратиграфія, Українські Карпати.

38.33 Геохімія

38.01.19.0424/0218U002240

Хроностратиграфія та геодинамічні умови формування осадово-вулканогенних порід зеленокам'яних поясів східної частини Українського щита:

Заклучний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Артеменко Геннадій Володимирович. – ДР 0112U006803. УДК 550.93.

259 с.

Об'єкт дослідження - метавулканіти та метаосадові породи зеленокам'яних структур, ТТГ, породи інтрузій. Мета роботи - на основі хроностратиграфічних, петрологічних та ізотопно-геохімічних даних охарактеризувати геодинамічні умови формування осадово-вулканогенних комплексів порід зеленокам'яних структур Середньопридніпровського мегаблоку та Західноприазовського блоку розробити просторово-часову модель формування зеленокам'яних поясів східної частини УЩ. Методи дослідження - іон-іонний мікрозондовий (SHRIMP), LA-ICP-MS та класичний уран-свинцевий методи датування циркону та монациту. Вміст малих та рідкісних елементів в породах визначався методом ICP-MS. Силікатні аналізи виконувались методами мокрої хімії в лабораторії ІГМР НАН України. Встановлено, що мезоархейські граніт-зеленокам'яні асоціації Середньопридніпровського та Приазовського мегаблоків сформувались в результаті підйому мантийного плюму 3,17 - 3,0 млрд років на консолідованому фундаменті, що включав мезоархейський Придніпровсько-Сумський (3,2 млрд років) та еоархей-палеоархейський (3,3-3,67 млрд років) Приазовсько-Оскольський блоки. Дністровсько-Бузький блок еоархейського віку (3,8 млрд років) знаходився за межами впливу цього плюму. Головна частина плюму трасується, вірогідно, зеленокам'яними структурами, що містять перидотитові коматити - це на Середньопридніпровському мегаблоці та Західноприазовському блоці, а зеленокам'яні структури Східного Приазов'я - Павлівська та Зеленогайська ЗС, в них відсутні коматити, утворились, ймовірно, над периферичною частиною плюму. Визначено зональну неоднорідність у складі архейських вулканогенних комплексів зеленокам'яних структур та гранітоїдів Середньопридніпровського та Приазовського мегаблоків та його зв'язок з віком фундаменту. На Західноприазовському блоці з палеоархейським фундаментом вулканізм в зеленокам'яних структурах був бімодальним, а в зеленокам'яних структурах Середньопридніпровського мегаблоку з мезоархейським фундаментом - полімодальний. Встановлена нижня вікова межа формування порід білозерської серії - 3,0 млрд років. Ранній ТТГ магматизм (3,1-3,0 млрд років) проявився синхронно на обох блоках. Пізніші ТТГ (2,92-2,83 млрд років) формувались тільки на Західноприазовському блоці, а на Середньопридніпровському цим фазам відповідають калієво-натрові корові граніти. Це пояснюється, вірогідно, виснаженістю мантиї під більш древньою корою Західноприазовського блоку та глибшими рівнями магмогенерації.

38.01.19.0425/0218U002241

Фізико-хімічні умови утворення техногенних геохімічних аномалій в зоні впливу підприємств чорної і кольорової металургії: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Кураєва Ірина Володимирівна. – ДР 0112U006804. УДК 550.4.

296 с.

Об'єкт дослідження: ґрунтові відклади, донні відклади водойм, рослинність на полігонах дослідження міст Маріуполь, Алчевськ, Кам'янське, Запоріжжя, Константиївка. Ціль - дослідити розподіл мікроелементів в об'єктах навколишнього середовища на територіях під впливом чорної та кольорової металургії та встановити фізико-хімічні умови утворення техногенних геохімічних аномалій. Методи дослідження: загальний хімічний аналіз, мінералогічний, гранулометричний, потенціометричний, атомно-абсорбційний, мас-спектрометрія з індуктивно пов'язаною плазмою, математична, статистична та картографічна обробка. Сформульовано геохімічні підходи комплексного дослідження об'єктів довкілля під впливом підприємств чорної та кольорової металургії з врахуванням ландшафтно-геохімічних умов території. Побудовано карти-схеми розподілу важких металів в ґрунтах на полігонах дослідження та визначено геохімічні асоціації техногенних аномалій. Виявлено особливості утворення техногенних геохімічних аномалій важких металів у забруднених ґрунтах в залежності від їх фізико-хімічних характеристик (рН, ємність катіонного обміну, вмісту органіки, гранулометричного складу). Одержано експериментальні дані буферної здатності ґрунтів, яка зменшується в 5-10 разів в забруднених ґрунтах. Виявлено особливості формування техногенних важких металів: збільшується вміст рухомих форм, що підвищує екологічний ризик потрапляння політантів у трофічний ланцюг. Розраховано біогеохімічні та мікробіологічні показники ґрунтів, характерні для техногенних геохімічних аномалій, сформованих під впливом чорної і кольорової металургії. Здійснено моделювання процесу комплексного утворення важких металів в ґрунтових розчинах поверхневих відкладів техногенно забруднених територій. Встановлено, що основними формами міграції є гідратовані катіони металів. Запропоновано модифіковані композиційні сорбенти для зниження потоку мобільних форм важких металів в трофічному ланцюгу ґрунт-розчин-рослина. Результати дослідження можуть бути використані господарюючими суб'єктами, управлінськими та природоохоронними організаціями при екологічній оцінці компонентів довкілля урбанізованих територій України.

38.01.19.0426/0218U002243

Хроностратиграфія та геодинаміка мегаблоків Українського щита: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Пономаренко Олександр Миколайович. – ДР 0112U006807. УДК 550.93: 551.7+551.25 (477).

566 с.

Об'єкт дослідження - мегаблоки Українського щита. Мета - спроба встановлення взаємозв'язку закономірностей геодинамічного розвитку мегаблоків УЩ, віку та геохімічних особливостей кристалічних комплексів, що їх формують. Методи дослідження - мінералого-геохімічний, структурно-тектонічний, стратиграфічний, ізотопного датування. В результаті структурно-тектонічних досліджень встановлено, що будова УЩ є сумарним ефектом тектоно-метаморфічних трансформацій докембрійського субстрату, Обґрунтована геодинамічна модель формування УЩ в ранньому докембрій на основі зсувної та плитної тектоніки.

38.35 Мінералогія

38.01.19.0427/0218U002085

Розробка критеріїв вартісних характеристик для оцінки колекційних зразків геологічних і природничих пам'яток з метою створення базових реєстрів (бази даних) об'єктів рухомої і нерухомої спадщини: Заключний звіт

/Державний гемологічний центр України; Керівник Гелета О.Л. – ДР 0117U002154. УДК 338.518:679.852.

42 с.

Метою даної роботи є збір, систематизація та узагальнення інформації для розробки методики діагностики та оцінки прогнозної вартості геологічних зразків природного каміння, скам'янілих решток геологічного минулого та метеоритів з метою створення базових реєстрів (бази даних) об'єктів рухомої і нерухомої спадщини. Встановлення оціночної вартості пам'яток Музейного фонду України за встановленими наразі принципами та критеріями не є можливим визначити оціночну вартість дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення, напівдорогоцінного та декоративного каміння, а також колекційних зразків скам'янілих решток геологічного минулого та метеоритів.. Відповідно до Інструкції для ДГЦУ, єдиної установи, яка уповноважена здійснювати визначення вартості та видачу експертних висновків є оптимальним розробити необхідні принципи і критерії. Згідно наказу Міністерства культури і мистецтв України від 15 листопада 2002 року № 647 "Про затвердження переліку державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи культурних цінностей" ДГЦУ надано таке право. На основі результатів виконаних досліджень визначено основні критерії якості природного колекційного каміння, скам'янілих решток геологічного минулого та метеоритів, що впливають на їх подальшу вартісну оцінку. На основі порівняння та співставлення досвіду закордонних колег, встановлено допустиму кількість природних і механічних дефектів по відношенню до площі чи обсягу колекційного зразка природного каміння, яка не повинна перевищувати 40 - 50%. Упровадження розробленої схеми уможливило створення методики, що регламентує дії експертів при проведенні незалежної експертизи-атестації, визначенні власної та торгової назв, та вартості зразків колекційних природних каменів, скам'янілих решток геологічного минулого та метеоритів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.01.19.0428/0218U002242

Алмази та інші мантіїні мінерали південно-західної частини Східно-Європейської платформи: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка; Керівник Квасниця Віктор Миколайович. – ДР 0112U006805.

УДК 549.211+549.51+549.6.

357 с.

Надані результати дослідження типоморфізму морфології, хімічного складу і фізичних властивостей мантіїних мінералів, кристалічних включень в них та їх парагенезисів. Схарактеризовано ізотопний склад вуглецю українських розсипних алмазів, склад і вміст домішково-структурних дефектів та склад і особливості мінеральних і флюїдних включень в їхніх кристалах. На основі цих результатів проведена реконструкція алмазоутворювального середовища (парагенезиси), складу алмазоутворювального флюїду (ростова система) і РТ-умов росту алмазів. За вмістом рідкісних і рідкісноземельних елементів розглянуті специфіка хімічного складу мантіїних мінералів із кімберлітів і ореолів Українського щита (піроп, хромшпінелід, пікроїльменіт та інші) та за результатами вивчення твердофазових вклю-

чень в них виявлені їх парагенезиси. З врахуванням типоморфних ознак вивчених мантійних мінералів визначені геолого-генетичні типи корінних джерел алмазу.

38.01.19.0429/0218U002244

Генезис і розподіл мінералів у геологічних комплексах України: Заключний звіт /Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семеника; Керівник Кульчецька Ганна Олександрівна. – ДР 0112U006808. УДК 549.0 (477).

110 с.

Об'єкт дослідження - мінерали і мінералоїди у надрах України і на території держави Мета роботи - зробити повний облік мінеральних видів та їх різновидів, що трапляються в надрах України, уточнити їх поширення в геологічних комплексах, дати вичерпну характеристику фізичних і хімічних властивостей, зібрати дані щодо генезису і визначити практичну цінність знахідок мінералів Метод дослідження - опрацювання опублікованих і неопублікованих даних про знахідки мінералів, доповнені фізичними і хімічними методами дослідження мінеральної речовини Результати дослідження. Попри те, що за останню десятирічку було виявлено декілька десятків нових для надр України мінералів, число мінеральних видів, відомих в Україні, не збільшилося, а скоротилося за цей час. Це зумовлено змінами в номенклатурі мінералів, що відбулися під егідою Комісії з нових мінералів, номенклатури і класифікації (СNMNC) при Міжнародній мінералогічній асоціації (ІМА). Величезних змін зазнали номенклатури таких великих груп (надгруп) мінералів, поширених в Україні, як амфіболи, пірохлори, турмаліни, апатити тощо. Щоб ідентифікувати мінеральний вид необхідна інформація про позицію того чи іншого хімічного елемента у структурі мінералу, заряд атомів, індивідуальний склад лантанідів. Це ті вимоги дослідження, методи яких на нині для українських мінералогів ще малодоступні. Як наслідок, згадані у літературі знахідки видів, тепер можна ідентифікувати лише як знахідки представників окремих груп або серій мінералів. Проблематичними є запис кирилицею латинських назв мінералів, затверджених СNMNC, широке використання в літературних джерелах дискредитованих назв мінералів і посилання на дискредитовані види, що створює перешкоди для пошукових систем, створення електронних баз даних, автоматизованої систематизації інформації. Тому роботі зі збору інформації передувала робота з впорядкування номенклатури і українських назв мінеральних видів. Створено проект Словника нормативних назв мінералів українською мовою, що вміщає понад 8 тис. термінів, записаних літерами розширеної латиниці, української та російської абеток. Проект виставлено для обговорення на сайті Мінералогічної енциклопедії України. Словник дає відомості про статус мінералу і статус назви, походження назви, варіанти кристалохімічної формули і ступінь поширення мінералу в надрах України. Знахідки рідкісних мінералів або описані за стандартною формою, або вказане літературне джерело, де розміщена інформація про знахідку. Україна знаходиться в ар'єргарді країн, на території яких зареєстровано нові види, сильно поступаючись іншим, навіть значно меншим за розмірами країнам. Зібрані дані з розподілу мінералів показали, що Україні існує величезний потенціал для виявлення нових мінералів. Більш широке впровадження в методику мінералогічних досліджень лише електронного мікрозонда дозволило виявити невідомі досі різновиди мінералів, часто унікальні, а також ряд недіагностованих фаз і природних сплавів. Мінералоги України мають усі шанси поповнити "золотий баланс" держави за рахунок знахідок мінералів, унікальних і невідомих у світі. Результати НДР виставлені на веб-сайті: <http://www.mineralopediaukraine.com/>. Планується опублікувати їх у вигляді багатомовного зведення з ре-

гіональної мінералогії - "Мінералогічна енциклопедія України".

38.61 Гідрогеологія

38.01.19.0430/0218U002127

Гідроекологічна оцінка енергетичного потенціалу річок басейну Дніпра (в межах України) в умовах змін клімату: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Ободовський Олександр Григорович. – ДР 0116U004827. УДК 621.22+556.06+556.182+556.51.028.+556.013+556.536+551.583.13+551.583.

291 с.

Об'єкт дослідження - правобережні річки басейну Дніпра (в межах України) Метою роботи є просторово-часова оцінка енергетичного потенціалу правобережних річок басейну Дніпра та його прогнозування в умовах змін кліматичних характеристик. Методи дослідження - системний підхід дослідження гідродинамічної системи "атмосферні опади - водозбірний басейн - річковий стік", ГІС-аналіз геопросторових даних, методика оцінки гідроенергетичного потенціалу з урахуванням трансформаційних змін клімату та водності річок у регіоні, статистичний аналіз багаторічних коливань гідрометеорологічних характеристик, системний еколого-гідроморфологічний аналіз руслових процесів. У роботі виконано аналіз умов розвитку гідроенергетики (зокрема малої) на території правобережної частини басейну Дніпра (в межах України). Виконано оцінку гідрографічної мережі досліджуваної території. Здійснено аналіз водного стоку та умов його формування. Проаналізовано кліматичні умови та їх вплив на формування водного стоку річок. Побудовано сучасну карту водного стоку річок Правобережжя Дніпра та здійснено оцінку її точності. Здійснено прогнозні оцінки за стохастичними закономірностями багаторічних коливань водного стоку. Здійснено прогноз водного стоку річок на основі сучасних сценаріїв змін клімату. Здійснено обчислення загального, екологічно допустимого та технічно можливого гідроенергетичного потенціалу річок Правобережжя Дніпра, побудовані відповідні карти. За отриманими результатами створена електронна база даних ГІС. Оцінка та аналіз отриманих результатів, їх інтерпретація виконані за допомогою аналітичного інструментарію

39 ГЕОГРАФІЯ

39.21 Економічна і соціальна географія

39.01.19.0431/0518U000253

Мозговий Артем Анатолійович. Конфліктогенність та збалансованість міського розвитку в Україні: Дис... д.геогр.н. /Інститут географії НАН України. – Захищена 14.11.2018.

УДК УДК 911.375.1(477).

385 с.: 18 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 410 назв.

Розроблено методологію суспільно-географічного дослідження конфліктогенності міського розвитку. Простежено роль конфліктів як передумови розвитку суспільно-територіальних систем. Здійснено аналіз суперечностей міського розвитку в Україні з суспільно-географічних позицій. Запропоновано і апробовано авторську методику дослідження конфліктогенності міського розвитку на рівні великих міст України. Обґрунтовано напрями збалансованого (сталого) їх розвитку великих міст України з врахуванням конфліктогенності та імплементації "Цілей сталого розвитку 2030".

39.01.19.0432/0218U002124

Просторові трансформації в Україні: моделі модернізації та планування міських територій:

Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Мезенцев Костянтин Володимирович. – ДР 0116U002636. УДК 911.375+711.4+351.

438 с.

Об'єктом дослідження є міські території. Метою є розробка моделей модернізації міських територій різних типів відповідно до перспективних задач територіального планування. Методи дослідження - регіонального аналізу, картографічний, геоінформаційне моделювання, математико-статистичний, історико-географічний, опитування. Здійснено тестування представлених у науковому дискурсі концепцій трансформації урбанізованих територій. Визначено та систематизовано виклики просторових трансформацій урбанізованих територій. Розроблено оригінальну методику дослідження просторових трансформацій міських територій, що базується на виділенні модельних міст та тестових ділянок. Розроблено принципи та критерії відбору тестових ділянок для виявлення трансформацій міських територій. Розроблено авторську методику польової зйомки, що базується на врахуванні сукупності характеристик об'єктів, важливих для цілей аналізу трансформацій (тип, підтип, стан та інші). Здійснено польову зйомку на тестових ділянках для різних типів міського середовища - столичного, індустріального та аграрного. Виявлено напрями трансформацій просторово-функціональної структури міської території в межах тестових ділянок, а також моделі модернізації території. Визначено чотири типи моделей, у відповідності з якими відбувається модернізація міських територій України. Охарактеризовано роль просторового планування у трансформаційних процесах міських територій та їх розвитку загалом у радянський та пострадянський період, визначено основні тренди еволюції планувальних інструментів. Виявлено особливості сприйняття трансформацій міської території жителями міст різних типів, їх готовність долучатися до перетворень міського середовища.

41 АСТРОНОМІЯ

41.21 Сонце

41.01.19.0433/0218U002333

Спостереження та моделювання сонячних спалахів з високою просторовою роздільною здатністю:

Заключний звіт /Міжнародний центр астрономічних та медико-екологічних досліджень НАНУ; Керівник Чорного Світлана Миколаївна. – ДР 0113U007994. УДК 523.985+523.945+523.942+520.84+520.85.

42 с.

Звіт про науково-дослідну роботу: 42 стор., 24 рис., 1 табл., 44 джерел. Мета дослідження: визначення фізичного стану фотосферних та хромосферних шарів сонячної атмосфери до та під час спалахів для вивчення умов їх виникнення та розвитку. Об'єднання наземного телескопа і космічних засобів в дослідженнях Сонця. Методи дослідження: розробка сучасних засобів для спостережень сонячної атмосфери; обробка спостережень сонячних спалахів з наземних та космічних обсерваторій; отримання та аналіз фізичного стану фотосфери перед сонячними спалахами та на їх початковій стадії; експериментальні і теоретичні дослідження. Результати дослідження: Був суттєво вдосконалений сонячний телескоп АЦУ-26. Створено апаратно-програмний комплекс наведення та гідуювання телескопа та Н монітор-телескоп. Встановлено 3-х каналну систему побудови зображення дзеркальної щільності, що дозволить отримувати зо-

браження ділянки Сонця, на яку наведений телескоп, у лінії К кальцію, у лінії водню Н та у "білому світлі". Проведено багатохвилові дослідження спалахів у великому діапазоні висот сонячної атмосфери (від температурного мінімуму до корони) на основі спостережень, отриманих в попередні роки. Вивчено фізичний стан фотосфери перед сонячними спалахами та на їх початковій стадії на основі спостережного матеріалу із космічних та наземних обсерваторій. Проведено теоретичні розрахунки - моделювання утворення ліній в атмосфері Сонця та проаналізовано точність вимірювання доплерівських швидкостей за їх допомогою.

44/81 ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.01 Загальні питання енергетики

44.01.19.0434/0218U001850

Оцінка стану захисного полімерного покриття в підпокрівельному просторі об'єкта "Укриття" за станом на 2018р: Заключний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Краснов Віктор Олександрович. – ДР 0118U006331. УДК 621.039.

77 с.

Оцінений стан захисного полімерного покриття в підпокрівельному просторі об'єкту "Укриття" станом на 2018 рік та прогноз його стану на наступний рік. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.29 Електроенергетика

44.01.19.0435/0418U000540

Буславець Ольга Анатоліївна. Методи та засоби підвищення достовірності розрахунку та аналізу технологічних витрат електроенергії для обґрунтування їх зменшення: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 28.12.2017.

УДК 621.311.1.

167 с.: 5 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 103 назви.

Об'єктом дослідження є процеси зменшення технологічних витрат електроенергії в електричних мережах. Метою дослідження є покращання ефективності функціонування електричних мереж шляхом підвищення достовірності розрахунку та аналізу технологічних витрат електроенергії для обґрунтування їх зменшення. Методи дослідження: методи математичного моделювання та чисельні методи використані для розрахунку та аналізу технологічних витрат електроенергії для обґрунтування їх зменшення; результати розрахунків аналізуються статистичними методами обробки інформації; з застосуванням методів лінійного та нелінійного програмування формуються алгоритми пошуку оптимальних розв'язків поставлених задач; впливові фактори на втрати електроенергії в електричних мережах досліджуються з застосуванням методів і програм розрахунку усталених режимів. Наукова новизна одержаних результатів: – вперше з використанням математичного моделювання та результатів натурального експерименту розроблено метод оцінювання впливу інформаційного забезпечення на техніко-економічну ефективність електроощадних заходів в електричних мережах, що дозволяє обґрунтовано розвивати інформаційну інфраструктуру розподільних електричних мереж з застосуванням Smart Grid технологій; – вдосконалено метод визначення максимального навантаження трансформатора з використанням характерних графі-

ків навантажень та його навантажувальної здатності, яка визначається у відповідності з його залишковим ресурсом, що дозволяє більш обґрунтовано використовувати його регульовальні можливості для зменшення втрат електроенергії в електричній мережі.

44.01.19.0436/0218U001858

Енергоресурсозбереження у регульованих електроприводах змінного струму при виникненні пошкоджень електричних двигунів:

Заключний звіт /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського; Керівник Мамчур Дмитро Григорович. – ДР 0116U007408. УДК 621.313.333.

231 с.

Об'єкт дослідження - процеси перетворення енергії при діагностиці та компенсації впливу дефектів і несиметрій в електроприводі змінного струму. Мета роботи - впровадження енергозберігаючих заходів у регульованих електроприводах змінного струму (ЕП ЗС) при виникненні пошкоджень електродвигуна (ЕД) на основі визначення їх поточного технічного стану та компенсації впливу дефектів та пошкоджень на режими роботи ЕП та прогнозування його залишкового ресурсу роботи. Предмет дослідження - енергетичні характеристики, діагностичні ознаки дефектів, методи компенсації впливу пошкоджень та дефектів у регульованих електроприводах змінного струму. Основні наукові та практичні результати, їх значення. Розроблений метод ідентифікації параметрів електротехнічного комплексу, на відміну від існуючих, базується на складанні енергетичних моделей в формі рівнянь балансу гармонічних складових потужності між джерелом живлення і елементами енергетичного каналу, що дозволяє розширити кількість визначуваних невідомих параметрів схеми заміщення. Розроблений метод діагностики асинхронних двигунів, на відміну від існуючих, дозволяє за допомогою розробленого алгоритму відокремлювати інформативні частоти у спектрі аналізованого сигналу, таким чином надає можливість виконувати діагностику при живленні від перетворювача частоти.

44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка

44.01.19.0437/0418U000889

Безценний Ігор Валентинович. Основні закономірності процесів спільного спалювання вугілля різного ступеня метаморфізму в факелі: Дис... к.т.н. /Інститут газу. – Захищена 05.07.2018. УДК 662.61.

151 с.: 23 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 106 назв.

Дисертація присвячена дослідженню особливостей процесу пилويدного спалювання сумішей вугілля різного ступеня метаморфізму. Досліджено коксові залишки вугілля марок АШ, П і Г та їх сумішей для визначення кінетичних характеристик швидкості взаємодії коксового залишку вугілля вказаних марок з киснем повітря. Розроблено методику інженерного розрахунку динаміки вигорання сумішей вугілля різного ступеню метаморфізму в неізотермічному потоці. Доповнено довідкові дані Нормативного методу теплового розрахунку котлів для випадку пилويدного спалювання вугільних сумішей. Представлено обґрунтування організації паливненого режиму при пилويدному спалюванні суміші антрациту з газовим вугіллям (вміст останнього до 30%). Результати спалювання даної суміші на котлах ТП-100 та ТПП-210 Зміївської ТЕС показали покращення техніко-економічних показників порівняно зі спалюванням АШ.

44.01.19.0438/0418U000902

Петрик Олексій Анатолійович. Підвищення

ефективності використання теплоти в сталеплавильному агрегаті шляхом допалювання оксиду вуглецю: Дис... к.т.н. /Національна металургійна академія України. – Захищена 27.06.2018.

УДК 662.614.2:661.975:669.18.

168 с.: 14 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 273 назви.

Дисертація присвячена дослідженню підвищення ефективності використання теплоти в сталеплавильному агрегаті шляхом допалювання оксиду вуглецю на основі розробки енергоефективного теплового і кисневого режимів виплавлення сталі, що дозволяють знизити витрати природного газу. Досліджено вплив параметрів дуттьового пристрою (кутів нахилу і діаметрів сопел) під час продування ванни сталеплавильного агрегату киснем на процеси, що протікають в реакційній зоні. Розроблено інноваційну конструкцію дуттьового пристрою з комбінованим розташуванням отворів і сопел. При проведенні балансних плавок на 250-тонному ДСА ПАТ МК "Запоріжсталь" визначено вплив конструкції дуттьового пристрою й інтенсивності продування на процеси допалювання СО. При цьому спостерігається формування факела по довжині ванни, що зноситься потоком димових газів. Експериментально встановлено вплив вмісту вуглецю і тривалості продування на довжину і температуру факела, що зноситься потоком газів, які відходять із зони продування. Визначено раціональні геометричні характеристики дуттьового пристрою за критерієм К (відношення глибини лунки в розплаві до діаметру реакційної зони) і інтенсивності перемішування розплаву. Вперше на основі аналізу механізмів пилоутворення під час продування металу киснем при проведенні промислових експериментів визначено раціональне значення інтенсивності продування, що забезпечує зниження викидів пилу. Розроблений і впроваджений в промислове виробництво новий енергозберігаючий тепловий та кисневий режим виплавлення сталі, що забезпечує підвищення ефективності використання теплоти при допалюванні оксидів вуглецю при використанні інноваційної конструкції фурми в сталеплавильному агрегаті (ДСА), що привело до зниження технологічної витрати природного газу на виплавлення сталі на 6,89 м³/т (з 6,89 до 0 м³/т) і тривалості продування на 0,2 год (з 3,71 до 3,51 год), що дозволило перейти агрегату на процес виплавлення сталі без використання природного газу при забезпеченні високої якості металопродукції.

44.01.19.0439/0218U001838

Подовження ресурсу конвективних поверхонь нагріву котла ТПП 312 шляхом зменшення абразивної ерозії: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики Національної академії наук України; Керівник Халатов Артем Артемович. – ДР 0116U005074. УДК 62-97.

59 с.

Розроблено метод подовження ресурсу конвективних поверхонь нагріву, який базується на локальному захисті труб. Розроблено практичні рекомендації по подовженню ресурсу теплообмінних поверхонь котла ТПП 312.

44.01.19.0440/0218U002338

Розроблення раціональних заходів з модернізації секторів виробництва, транспортування та споживання теплової енергії: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики НАН України; Керівник Дубовський Сергій Васильович. – ДР 0116U003515. УДК 620.9, 621.311.22.

233 с.

Розроблено рекомендації щодо ефективної політики надійного, якісного, соціально доступного та екологічно безпечного теплозабезпечення для створення належних ком-

фортних умов для проживання і праці населення. Вперше в Україні розроблено та реалізовано методологію імітаційного моделювання технологій централізованого, автономного та індивідуального теплопостачання житлових районів з урахуванням регіональних архітектурно-кліматичних відмінностей, обраних технологій термомодернізації житла, існуючої інфраструктури мереж транспортування і розподілу теплової енергії та паливно-енергетичних ресурсів; запропоновано уніфікований енергоекономічний критерій та новий методичний підхід щодо оптимізації складу різнотипних генеруючих джерел локальних систем теплопостачання; вперше розроблені методи визначення показників енергетичної ефективності комбінованого виробництва електричної енергії і теплоти атомними електричними станціями, теплоти і холоду - теплонасосними установками; одержали подальший розвиток оцінки повної енергоемності реконструкції та нового будівництва енергоефективного житлових будинків; вперше розроблено методологічні основи та проект "Методики обчислення частки енергії, виробленої тепловими насосами з відновлюваних джерел" на вимогу Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС та Закону України "Про альтернативні джерела енергії". Результати роботи доцільно використати у подальших фундаментальних та прикладних дослідженнях, спрямованих на розробку комплексних програм реконструкції систем теплопостачання населених пунктів України з використанням новітніх технологій комбінованого виробництва електричної енергії, теплоти і холоду у погодженні із заходами термомодернізації будинків, розробці Національних звітів України щодо використання теплових насосів, як відновлюваних джерел енергії. Результати роботи визначають актуальні напрями та містять нові наукові положення, які забезпечують у сукупності економічно виважений підхід до вирішення проблем комплексної реконструкції систем теплопостачання населених пунктів України з метою докорінного зниження рівня споживання викопного палива, парникових викидів, максимального залучення відновлюваних джерел енергії шляхом погодженого здійснення заходів з підвищення енергоефективності будинків та запровадження новітніх технологій виробництва та постачання теплової енергії.

44.01.19.0441/0218U002342

Розробити методи підвищення енергоефективності систем добування геотермальних ресурсів та їх комбінованого використання для виробництва електроенергії і теплоти із застосуванням підземного акумулювання:

Заключний звіт /Інститут відновлюваної енергетики Національної академії наук України; Керівник Морозов Юрій Петрович. – ДР 0113U001715. УДК 658.26.

142 с.

Розроблено теоретичні основи теплових і гідродинамічних процесів систем добування геотермальних джерел енергії. Запропоновано практичне освоєння потенціалу геотермальних ресурсів України із залученням до паливно-енергетичного комплексу України розвіданих родовищ геотермальних вод, і в першу чергу існуючих на цих родовищах свердловин, а також проведенням роботи по створенню геотермальних енергогенеруючих установок на виведених з експлуатації родовищах нафти і газу. Наведено, що визначення теплофізичних властивостей гірських порід безпосередньо у свердловинах може підвищити точність теплових розрахунків систем добування і акумулювання теплоти Землі в верхніх шарах за рахунок осереднення їх за глибиною в реальних природних умовах.

44.33 Атомна енергетика

44.01.19.0442/0418U000881

Білодід Євген Ігорович. Науково-технічні основи зменшення надлишкового консерватизму при аналізі безпеки ядерних установок: Дис... к.т.н. /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України. – Захищена 18.06.2018.

УДК 621.039.542.

166 с.: 14 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

Дисертація присвячена обґрунтуванню безпеки систем поведінки з відпрацьованим паливом реакторів ВВЕР-440, ВВЕР-1000 та РВПК-1000 з врахуванням зміни розмножуючих властивостей ядерного палива в результаті його експлуатації без зниження існуючого рівня ядерної безпеки. Розроблені та впроваджені науково-технічні основи використання глибини вигорання відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) як фактору безпеки при аналізі безпеки систем поведінки з відпрацьованим паливом реакторів ВВЕР та РВПК для зниження надлишкового консерватизму, притаманного підходу, за якого все паливо вважається свіжим. Це дозволяє більш реально оцінити розмножуючі властивості опроміненого палива та, виходячи з цього, максимально заповнити систему поведінки з паливом та зменшити необхідну кількість додаткових поглиначів для підтримки регламентованого рівня підкритичності. Завдяки цьому знижується вартість поведінки з ТВЗ та кількість радіоактивних відходів ядерної установки в цілому. У результаті виконання поставлених у дисертаційній роботі задач вперше була виконана повна та цілісна науково-технічна робота: від аналізу розмножуючих властивостей ВЯП різного типу до розробки методичних підходів і впровадження врахування глибини вигорання палива в аналізі ядерної безпеки систем поведінки з ВЯП. Розроблені підходи, моделі та рекомендації є прийнятними для всіх сховищ ВЯП реакторів ВВЕР-1000 та РВПК-1000 в Україні. Це дозволяє зробити висновок, що результати роботи можуть бути застосовані на всіх системах поведінки з ВЯП зазначених типів реакторів, а розроблені підходи та рекомендації можуть бути основою для розробки обґрунтування врахування глибини вигорання палива будь-яких реакторів. Наукове значення дисертаційної роботи полягає у отриманні автором особисто наступних результатів: 1. Вперше розроблені науково-технічні основи врахування глибини вигорання палива в аналізі ядерної безпеки систем поведінки з відпрацьованим ядерним паливом реакторів ВВЕР та РВПК в Україні. 2. Розроблений підхід дозволяє використовувати середні параметри експлуатації палива у реакторі без моделювання історії опромінення кожної ТВЗ. 3. Вперше проведено всебічне дослідження впливу історії опромінення і технологічних характеристик ядерного палива реакторів ВВЕР і РВПК на його ізотопний склад та розмножуючі властивості під час зберігання у залежності від глибини вигорання. 4. Вперше визначено консервативний, відносно розмножуючих властивостей систем поведінки з паливом, ізотопний склад ВЯП реакторів ВВЕР 1000 та РВПК-1000. 5. Вперше розроблений та обґрунтований консервативний просторовий розподіл вигорання у ВЯП реакторів ВВЕР-1000 та РВПК 1000 для забезпечення консерватизму оцінок критичності систем поведінки з ВЯП, який вимагається нормативними документами України. 6. Вперше проведено обґрунтування застосовності вибраного переліку ізоотопів і розподілу вигорання для їхнього врахування у розрахунках критичності. На базі проведених досліджень розроблені і впроваджені врахування глибини вигорання для палива реакторів ВВЕР 1000 при обґрунтуванні ядерної безпеки завантаження контейнерів сухого сховища ВЯП (ССВЯП) ВКЗ-ВВЕР на Запорізькій АЕС та врахування глибини вигорання палива реакторів РВПК-1000 при обґрунтуванні ядерної безпеки сховища СВЯП-1 Держав

ного спеціалізованого підприємства "Чорнобильська АЕС".
Ключові слова: вигорання палива, критичність, зберігання, ізотопний склад, аналіз безпеки.

44.01.19.0443/0218U001811

Науково-технічний аналіз фонду галузевих нормативних документів ядерно-енергетичного комплексу на відповідність діючому законодавству: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний науково-інженерний центр систем контролю та аварійного реагування"; Керівник Куц Василь Миколайович. – ДР 0117U005325. УДК 621.039.

28 с.

У процесі виконання роботи: - складено перелік (або кілька переліків за окремими сферами застосування НД) чинних нормативних документів ядерно-енергетичного комплексу, які затверджені Міненерговугілля; - виконано науково-технічний аналіз кожного НД; - розіслано переліки чинних НД ядерно-енергетичного комплексу до зацікавлених організацій галузі; - з урахуванням відгуків зацікавлених організацій складено пропозиції щодо подальшого статусу кожного НД; - підготовлено матеріали для розгляду переліку чинних нормативних документів ядерно-енергетичного комплексу на засіданні секції НТР Міненерговугілля. Результатом роботи є Перелік галузевих нормативних документів ядерно-енергетичного комплексу із зазначенням, які стандарти залишаються чинними, які потребують перегляду, до яких необхідно внести зміни та які необхідно скасувати. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.01.19.0444/0218U001942

Вдосконалення системи моніторингу термогазодинамічного і радіаційного стану нового безпечного конфайнмента та об'єкта "Укриття" щодо їх впливу на персонал і довкілля: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики НАН України; Керівник Круковський П.Г. – ДР 0116U002888. УДК 004.942 : 699.887 : 629.039.58.

21 с.

У звіті наведено результати виконання роботи "Вдосконалення системи Моніторингу термогазодинамічного і радіаційного стану нового безпечного конфайнмента та об'єкта Укриття щодо їх впливу на персонал і довкілля" за договором № К-5-38/2018 від 02.04.2018р. в рамках Цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України "Наукове забезпечення розвитку ядерно-енергетичного комплексу та перспективних ядерних технологій", підрозділ "Створення методик і технологій переробки, довгострокового зберігання і захоронення активних відходів атомно-промислового комплексу, вдосконалення систем моніторингу та контролю щодо його впливу на населення, персонал і довкілля". Основними результатами роботи є: 1. Вдосконалена CFD (Computational Fluid Dynamic) тривимірна модель термогазодинамічного і радіаційного стану Нового Безпечного Конфайнмента (НБК) і Об'єкту Укриття (ОУ) для детального аналізу та прогнозування розповсюдження і осідання радіоактивних аерозолів (РА) в основному об'ємі НБК при вилученні радіоактивних матеріалів із зруйнованого реактора в залежності від режимів роботи системи вентиляції основного об'єму НБК. 2. Розроблена модель вторинного підйому РА при ході людини та падінні конструкцій ОУ на підлогу під НБК при розборці конструкцій ОУ. 3. Проведена апробація та налагодження системи моніторингу в режимі імітаційного моделювання НБК. 4. Проведено переговори з керівництвом ЧАЕС і НБК про шляхи впровадження розробленої системи моніторингу НБК після його введення в експлуатацію наприкінці I кварталу 2019

р.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.01 Загальні питання електротехніки

45.01.19.0445/0218U002175

Розробка та дослідження характеристик імпульсного високочастотного генератора для стимуляції іонно-плазмового осадження покриттів: Заключний звіт /Науковий фізико-технологічний центр МОН та НАН України; Керівник Фаренік Володимир Іванович. – ДР 0115U003166. УДК 537.534.7. 50 с.

Сформовані наноструктуровані елементи із застосуванням імпульсної ВЧ стимуляції. Визначений вплив ВЧ імпульсів на якісні характеристики наноструктур. Робота передається за кордон за договірною ціною.

45.03 Теоретична електротехніка

45.01.19.0446/0218U001830

Дослідження резонансних та нерезонансних явищ в композитних магнетиках з контрольною міжшаровою взаємодією: Заключний звіт /Інститут магнетизму НАН України; Керівник Товстолиткін Олександр Іванович. – ДР 0118U004760. УДК 537.635;537.622.5;537.622.4.

28 с.

Виготовлена серія зразків $Ni_{80}Fe_{20}(5)/Cu(5)/Fe(2)/Cr(dCr)/Fe(6)$ у яких величина і тип (феро- / антиферомагнітний) взаємодії керуються шляхом зміни товщини немагнітного прошарку хрому - dCr від 1,7 до 5 нм. Встановлено, що характер магнітного затухання вільного шару пермалою є немонотонним: проміжна неколінеарна магнітна конфігурація в структурі призводить до суттєво підвищеної спінової релаксації в системі. Отримані результати демонструють можливість налаштування магнітного затухання в магнітом'яких феромагнетиках шляхом відносно невеликих змін в геометрії магнітних багатшарових структур

45.09 Електротехнічні матеріали

45.01.19.0447/0218U001808

Органіко-неорганічні гібридні кристали для перетворення ближнього інфрачервоного світла до видимого: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Дімітрів Олег Петрович. – ДР 0118U003923. УДК 536.53, 621.397,579.017.

48 с.

Отримання композитних структур, які зможуть збирати енергію у відносно широкому діапазоні ближнього ІЧ-діапазону (700-1000) нм і перетворювати його в видимий діапазон (400-700) нм, та посилення цього процесу шляхом регульованого розташування молекул барвника на неорганічних або органічних матрицях

45.01.19.0448/0218U001824

Розробка та виготовлення заготовок пластин захисних з оптичного германію: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Пекар Григорій Соломонович. – ДР 0116U005666. УДК 536.53; 621.397.579.017.

22 с.

Вирощено кристали оптичного германію за розробленою в Інституті оригінальною технологією, розроблено методику виготовлення заготовок пластин захисних з оптичного

германію із заданими Замовником характеристиками. Виготовлені заготовки пластин захисних з оптичного германію передано Замовнику.

45.01.19.0449/0218U001940

Розробка та виготовлення комплектів заготовок пластин захисних з оптичного германію: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Пекар Григорій Соломонович. – ДР 0117U001856. УДК 536.53; 621.397.579.017.

22 с.

Вирощено кристал оптичного германію за розробленою в Інституті оригінальною технологією, розроблено методику виготовлення заготовок з оптичного германію з заданими Замовником характеристиками. Виготовлені заготовки з оптичного германію передано Замовнику.

45.01.19.0450/0218U002140

Розробка способу синтезу легованих нанокристалів та гібридних наноструктур для керування їх випромінюванням: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Корбузяк Дмитро Васильович. – ДР 0117U007074. УДК 62.382.2017.7;621.397.579.017.

33 с.

Встановлені теоретичні засади і визначені практичні шляхи одержання нанокompatитних полімерних плівок з вбудованими нанокристаллами потрійних напівпровідникових сполук $CuInS_2$

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.01 Загальні питання електроніки і радіотехніки

47.01.19.0451/0218U002349

Розроблення технології мікропотужного комбінованого джерела живлення з перетворенням енергії механічних коливань та світлової енергії на основі наноструктурованих матеріалів: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Петрищев Олег Миколайович. – ДР 0116U003809. УДК 620.3: 620.97.

88 с.

Розроблена технологія синтезу наноструктурованих масивів оксидів металів на основі золь-гель методу та методу гідротермального синтезу. Синтез виконувався з розчину ацетату цинка з послідовним осадженням атомарних шарів. Розроблена технологічна схема синтезу наноструктурних масивів оксидів металів комбінованого перетворювача з водних розчинів на основі нітрату цинка. Розроблена математична модель для визначення оптимальних структурних параметрів підкладки для максимальної ефективності перетворення енергії механічних коливань. Отримані експериментальні зразки багатшарових наноматеріалів на основі наноструктурованих масивів ZnO з прозорими електродами. Виконані дослідження п'єзоелектричних та фотовольтаїчних властивостей багатшарових наноматеріалів. Відпрацьована методика створення функціональних елементів перетворювачів енергії. Розроблені технологічні схеми та режими синтезу наноструктурованих масивів ZnO золь-гель методом та методом атомарного осадження зародкових шарів. Отримано наноструктурований композитний матеріал з масивів наноструктур ZnO та ZnO/PZT . Виконувався гідротермальний синтез з розчину на основі ацетата цинка на зародкових шарах. Отримані п'єзоелектричні нанострижки мають довжину (,), а площа їх поперечного перерізу

(відповідає середньостатистичному розміру сторони шестикутника в поперечному перерізі нанострижня -). За рахунок застосування багатшарових масивів наноструктурованих матеріалів отримана потужність 40-60 мкВт для п'єзоелектричного і до 150-200 мкВт для фотовольтаїчного перетворювачів. Робоча область лабораторного зразка складала 30-50 мм². Робота розповсюджується за договірною ціною.

47.13 Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва

47.01.19.0452/0418U000549

Проценко Максим Анатолійович. Технологія виробництва детекторних модулів радіаційного випромінювання: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 28.12.2017.

УДК 621.3.049.7.

239 с.: 23 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

Об'єкт - технологічні процеси (ТП) виготовлення детекторних модулів радіаційного випромінювання (ДМ РВ). Мета - створення ТП виробництва ДМ РВ

з високою щільністю монтажу компонентів у просторі, які дозволяють зменшити багатократне розсіювання в шарах внутрішньої трекової системи. Методи - метод конформних перетворень, аналітичні методи стаціонарної теплопередачі, положення теорії факторного експерименту, метод термодинамічних випробувань. Результати - запропоновано ТП виготовлення ДМ РВ; набула подальшого розвитку математична модель для встановлення завадостійкості ліній передач ДМ, удосконалено маршрутні схеми та режими процесів виробництва гнучких з'єднувальних елементів з безадгезивних алюміній-поліімідних фольгових діелектриків, набув подальшого розвитку метод визначення оптимальних технологічних режимів ультразвукового зварювання та їх підтвердження у процесі безруйнівного оптичного спостереження. Впроваджено - у ТОВ "Світлодіодні технології Україна" (м. Харків), у GSI Центрі із дослідження важких іонів ім. Гельмгольца (м. Дармштадт, Німеччина), на ДП "Науково-дослідний інститут мікроприладів" (м. Київ), а також у навчальний процес Запорізького НТУ та ХНУРЕ. Галузь використання - проектування і виробництво гнучких структур, що входять до складу виробів електронної техніки

47.01.19.0453/0218U001946

Розробка нових технологічних принципів створення планарних композиційних наноструктур на основі оксиду кремнію з реактивним імпедансом індуктивного типу:

Заклучний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Євтух Анатолій Антонович. – ДР 0118U004772. УДК 621.793, 536.53.

88 с.

Звіт подається в одному томі і складає 88 сторінок, у тому числі рисунків 60, таблиць 10, використаних джерел 48, додатків 1. Ключові слова: нанокристали кремнію, металеві включення, іонно-плазмова технологія, нанокompatитні плівки, наноелектроніка. Мета проекту: Розробка фізико-технологічних принципів і ключових технологічних процедур формування планарних безвиткових наноструктур напівпровідник/ SiO_2 з реактивним імпедансом індуктивного типу на основі наногранулярних плівок оксиду кремнію, що містять наночастинки окислених перехідних металів або кремнію. В результаті виконання даної роботи була розроблена іонно-плазмова технологія осадження збагачених кремнієм плівок SiO_x і плівок SiO_x , що містять метали

включення (Fe, Al) та досліджені структурні і електрофізичні характеристики плівок SiOx та нанокompatитних плівок SiO2(Si), SiO2(Si,Me) отриманих в результаті термічного відпаду. Отримані планарні безвиткові наноструктури на основі плівок SiOx(Fe) з реактивним імпедансом індуктивного типу. Встановлено, що використання технології іонно-плазмового розпилення в газовому середовищі O2+Ar дає змогу отримати тонкі плівки SiOx. Зміна співвідношення робочих газів O2/Ar приводить до керованої зміни вмісту Si у вихідній SiOx плівці при її отриманні. Ріст вмісту кисню в атмосфері осадження приводить до зменшення надлишкового кремнію в плівці SiOx і відповідного збільшення індексу стехіометрії x. Оптимізовані основні параметри технологічного режиму іонно-плазмового розпилення. Проведені комплексні дослідження структурних властивостей збагачених кремнієм плівок SiOx та нанокompatитних плівок SiO2(Si), отриманих технологією IPS, за допомогою методів еліпсометрії, ІЧ та КРС -спектроскопії, АСМ мікроскопії, фотолюмінесценції, травлення, HRTEM та встановлені основні закономірності трансформації збагачених кремнієм плівок SiOx в нанокompatитну плівку SiO2(Si), що містить НК Si в діелектричній матриці після високотемпературного відпаду. Встановлено вплив термічного відпаду на електропровідність плівок при їхній трансформації в нанокompatитну плівку SiO2(Si). Введення домішки металів в плівки SiOx і SiOxNy призводить до збільшення провідності особливо в області малих полів (< 1 В). Вплив середовища відпаду (азот або аргон) на провідність плівок SiOx і SiOxNy, що містять металеві включення різняться і залежить від прикладеної напруги (поля) і температури вимірювання. Електропровідність плівки SiOxNy(Al) після відпаду в азоті менша ніж після відпаду в аргоні. Для плівки SiOx(Fe) навпаки, електропровідність після відпаду в азоті вища ніж після відпаду в аргоні. В композиційних плівках SiOx спостерігається ступенева залежність адмітанса від частоти типу закону Мотта для стрибкової провідності на змінному струмі. В композиційних плівках з включеннями металу частотна залежність провідності від частоти змінного струму змінюється не суттєво до 20 мГц. Починаючи з частоти більше 20 КГц і до 1МГц спостерігається ступенева залежність провідності де m 0,55 для алюмінієвих металевих включень і m 0,49-0,52 для металевих включень заліза. В структурі з плівкою SiOxNy(Al) переважає емнісна складова, а в структурі з плівкою SiOx(Fe) реактивна складова імпедансу має індуктивний характер до частоти 1 МГц, потім переходить в емнісний. Відпал композиційних плівок SiOx(Fe) на повітрі при температурах 773 - 873 К призводить до переважання в реактивній частині адмітанса при низьких частотах індуктивного вкладу над емнісним. На підставі результатів проведеного вивчення впливу відпаду на повітрі на частотні залежності адмітанса і кута фазового зсуву композиційних плівок SiOx(Fe) виготовлені прототипи індуктивних елементів.

47.29 Електровакуумні і газорозрядні прилади й пристрої

47.01.19.0454/0418U000604

Алкіб Ахмед М Мохаммед Алджали. Інтеграція електродугових генераторів плазми в установці газифікації сировини: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищена 09.02.2018.

УДК 621.387.1:537.523.5:533:9.07.

150 с.: 5 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 120 назв.

Об'єкт - установці для газифікації сировини з інтегрованим плазмовим генератором; мета - вдосконалення мето-

дів проектування електродугових генераторів плазми; методи дослідження - аналітичні й числові методи розв'язання завдань математичної фізики; практичні результати - удосконалено методику проектування електродугових плазмотронів з урахуванням особливостей їх інтеграції до складу устаткування для газифікації сировини; новизна - удосконалено метод газодинамічного проектування електродугових плазмогенераторів в інтегрованих CAD/CAE-системах з урахуванням надлишкового тиску, характерного для систем газоочищення мобільних плазмових газифікаторів; ступінь впровадження - впроваджено на підприємстві "ХАІ-Сервіс" при виконанні робіт із створення плазмового устаткування для інтеграції в комплекс газифікації; галузь - вторинна переробка неметалевих відходів.

47.41 Радіоелектронні схеми

47.01.19.0455/0418U000605

Фойту Олена Володимирівна. Вдосконалення технології виготовлення поздовжнього силового набору літака з застосуванням високошвидкісної обробки на обладнанні з ЧПК: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищена 09.02.2018.

УДК 621.375.826:621.317:681.785.

194 с.: 3 табл., 84 іл. – Бібліогр.: 133 назви.

Об'єкт - технологічний процес високошвидкісної обробки довгомірного поздовжнього силового набору літака; мета - підвищення продуктивності і якості виготовлення на верстах з ЧПК елементів поздовжнього силового набору літака шляхом застосування методу адаптивного керування контурною подачею й швидкістю різання; методи дослідження - технології літакобудування, планування експерименту, а також теорії інформаційних систем; результати - розроблено програмно-апаратний комплекс який інтегровано до СЧПК та дає змогу виконати збір об'єктивних даних для дослідження верста з ЧПК, застосування методу адаптивного керування дало змогу усунути ефект налипання матеріалу на інструмент та забезпечило підвищення продуктивності виготовлення поясів стрингера у 2 рази при модернізації верста ФП-7СМН2, удосконалений метод дав змогу формувати гладкий S-подібний закон зміни подачі на ділянках розгону/гальмування з урахуванням обмежень швидкості, прискорення, ривка й швидкості зміни ривка, скорочувати час обробки порівняно із сучасними зразками устаткування, оснащеного СЧПК Heidenhain iTNC530, від 3 до 10 %; новизна - вперше розроблено математичну модель формування закону зміни контурної подачі, що забезпечує плавність зміни в часі швидкості, прискорення, ривка та швидкості зміни ривка на основі тригонометричних функцій, на відміну від відомих математичних моделей, які забезпечують плавність зміни тільки швидкості й прискорення; удосконалено концепцію планування контурної подачі, яка на відміну від широко відомої концепції оперативного планування (look ahead) не має обмежень на кількість аналізованих кадрів і час виконання аналізу; набув подальшого розвитку метод адаптивного керування контурною подачею органів верста та й швидкістю різання на основі застосування S-подібного закону розгону/гальмування; ступінь впровадження - впроваджено в ТОВ "Виробниче підприємство Пластар" (акт від 7 листопада 2016 р.), ТОВ "Схід-ЛіЗ" (акт від 12 грудня 2016 р.), в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" (акт від 20 грудня 2016 р.) та на Харківському державному авіаційному виробничому підприємстві (акт від 12 грудня 2016 р.); галузь використання - виробництво літальних апаратів та інші галузі машинобудування.

49 ЗВ'ЯЗОК

49.13 Проектування і конструювання пристроїв зв'язку. Технологія й устаткування для збирання і регулювання апаратури зв'язку

49.01.19.0456/0218U002263

Дослідження надійності телекомунікаційних мереж: Заключний звіт /Державний університет телекомунікацій; Керівник Вишнівський Віктор Вікторович. – ДР 0114U000404. УДК 621.39:681.5 631:681.3.016:001.891/.892.

140 с.

У науково-дослідній роботі було проведено аналіз надійності функціонування телекомунікаційних мереж в умовах обмеженої вихідної інформації. Досліджено метод, що ґрунтується на побудові точних верхніх і нижніх границь функціоналів, які характеризують надійність резервованих мереж та метод визначення гарантованих (максимінних або мінімаксних) значень показників надійності й вартості резервованих мереж.

49.39 Телефонний зв'язок і апаратура

49.01.19.0457/0218U002264

Удосконалення технологій побудови та методів проектування телекомунікаційних мереж із використанням адекватних математичних моделей трафіка: Заключний звіт /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова; Керівник Ложковський Анатолій Григорович. – ДР 0116U003632. УДК 621.395.

366 с.

Метою роботи є удосконалення технологій побудови та методів проектування телекомунікаційних мереж із використанням адекватних математичних моделей трафіка. Проведено аналіз технологійних рішень побудови сучасних мультисервісних мереж зв'язку, а також аналіз методів оптимізації механізмів передавання інформації в сучасних мережах; розроблено метод оптимізації передавання інформації в сучасних мережах шляхом адаптивної оцінки URI в комплексних системах фільтрації контенту; проведено аналіз реальних моделей мультисервісного трафіка; розглянуто основні етапи та особливості проектування мультисервісних мереж зв'язку; наведено приклади застосування математичних методів на початкових стадіях проектування мультисервісних мереж зв'язку; наведено математичних моделей реального мультисервісного трафіка; розроблено методики вибору технологічних рішень побудови мультисервісних мереж наступних поколінь, а також методу розрахунку мультисервісних мереж зв'язку; виконано програмну реалізацію методу вибору технологічних рішень побудови мультисервісних мереж наступних поколінь. Робота передається за кордон за договірною ціною.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.01 Загальні питання автоматики й обчислювальної техніки

50.01.19.0458/0418U000770

Андрейко Віталія Миколаївна. Розвиток методів оцінки якості програмного забезпечення засобів вимірювальної техніки під час сертифікаційних випробувань: Дис... к.т.н. /Національний науковий центр "Інститут метрології". – Захищена 20.04.2018.

УДК 004.05.

184 с.: 8 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 69 назв.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню важливої науково-прикладної задачі у галузі кваліметрії - оцінки якості програмного забезпечення засобів вимірювань шляхом розроблення нових та вдосконалення існуючих методів визначення якісних показників ПП, що має важливе значення при здійсненні сертифікації ПЗ. Для вирішення сформульованої задачі розроблена модель кваліметричної шкали програмних продуктів на основі ряду Фібоначчі; розвинені нормативні та методичні основи оцінки якісних показників програмного забезпечення засобів вимірювань шляхом формування узагальненого показника якості; розроблені графоаналітичні методи побудови "Дерев якості" та "Дерев вимірюваних характеристик якості" з наведенням числових характеристик якісних показників.

50.03 Теорія автоматичного керування

50.01.19.0459/0418U000866

Малієнко Андрій Вікторович. Автоматизація процесів диспетчеризації вугільних шахт на основі системи прийняття рішень диспетчером: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Дніпровська політехніка". – Захищена 07.06.2018.

УДК 681.3:004.8:622.867.

192 с.: 9 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 95 назв.

Представлена робота присвячена вирішенню наукової задачі побудови моделі урахування ймовірнісних зв'язків між контрольованими параметрами роботи вугільної шахти, розробки математичної моделі і алгоритму роботи системи прийняття рішень диспетчером вугільних шахт шляхом оптимізації системи з урахуванням техніко-економічних обмежень та визначення часу актуальності прийняття рішень диспетчером для підвищення ефективності диспетчерського управління вугільними шахтами. Сформульовані основні напрями підтримки процесу оперативного управління ТП диспетчером вугільної шахти на основі комплексної моделі системи прийняття рішень диспетчером у СОДУ. Запропоновано і реалізовано ММ розрахунку оптимальних навантажень на вугільні шахти, що враховує техніко-економічні обмеження, та яка забезпечує функціонування СПРД в структурі СОДУ. Опрацьовані алгоритми роботи основних ТП і їх реалізація в ІМ дозволяють моделювати систему ТП вугільної шахти будь-якої складності, з урахуванням пропускну здатності конвеєрного транспорту, включаючи в систему БН, використання СВП шахти для визначення економічно ефективних режимів роботи вугільної шахти. Проведений аналіз, із застосуванням ймовірнісного експерименту, дозволив підтвердити ефективність застосованої методики розробленої СПРД, при цьому розроблена СПРД дозволяє оцінити ефективність управління, скоротити час і підвищити обґрунтованість прийнятих рішень диспетчером вугільних шахт при виконанні планових показників вугільної шахти.

50.01.19.0460/0218U002138

Розроблення апаратно-програмного комплексу акустичного сканування неоднорідного породного масиву для підвищення безпеки підземних робіт: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет"; Керівник Шашенко Олександр Миколайович. – ДР 0116U007674. УДК 681.88:[528+622].

143 с.

Розроблено конструкторську документацію та програмне забезпечення апаратно-програмного комплексу акустичного сканування породного масиву. Розроблено програму і методику проведення попередніх випробувань дослідного

зразка. Виготовлено та апробовано дослідний зразок. Розроблено рекомендації щодо використання комплексу акустичного сканування породного масиву. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.01.19.0461/0218U000232

Тенденції розвитку маркетингу в сучасному інформаційному просторі: Заклучний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Орлов Петро Аркадійович. – ДР 0117U007666. УДК 004.001.57.

201 с.

Результати дослідження та їх наукова новизна полягають в такому: - узагальнено тенденції та закономірності розвитку маркетингу в сучасному інформаційному просторі як в Україні, так і в інших країнах світу; - запропоновано теоретичне забезпечення для подальшого розвитку концепції соціального маркетингу в умовах глобалізації та ускладнення інформаційно-комунікаційних зв'язків; - розроблено методичний підхід до оцінки рекламного повідомлення, що базується на визначенні найбільш важливих для залучення уваги споживачів параметрів оголошення; - обґрунтовано методичне забезпечення розвитку маркетингової логістики в рамках концепції ефективного підприємництва; - обґрунтовано теоретико-методичні рекомендації щодо удосконалення рекламної діяльності підприємства, що, на відміну від існуючих, передбачають факторний аналіз сприйняття рекламного звернення для обґрунтування пріоритетних засобів розміщення реклами; - запропоновано методичне забезпечення з імплементації регіонального маркетингу в систему управління регіональним розвитком, що передбачає активізацію регіонального брендингу, створення агенцій з регіонального розвитку та краудфандингових платформ; - визначено напрями підвищення ефективності застосування маркетингового інструментарію в умовах прискореного розвитку інформаційного простору.

50.09 Елементи, вузли й пристрої автоматички, телемеханіки й обчислювальної техніки

50.01.19.0462/0218U002152

Розробка загальносистемних проектних рішень щодо побудови інтегрованої хмарної інфраструктури НАН України: Заклучний звіт /Інститут програмних систем Національної академії наук України; Керівник Перконос Петро Іванович. – ДР 0115U003541. УДК 004.75.004.451.

198 с.

Впровадження технологій та засобів, що дозволять поєднання обчислювальних ресурсів в єдину корпоративну хмарну інфраструктуру, автоматизованого її адміністрування, динамічного виділення ресурсів споживачам та балансування навантаження на ресурси. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.33 Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси

50.01.19.0463/0218U001944

Іноваційна система тактильної адаптації документів для людей з особливими потребами (ветеранів війни, студентів, людей літнього віку...): Заклучний звіт /Факультет інформатики та обчислювальної техніки Національного технічного універ-

ситету України "КПІ"; Керівник Стіренко Сергій Григорович. – ДР 0118U004953. УДК 004.383.

70 с.

Об'єкт розробки — нові концепції і високоефективні методи інтеграції комп'ютерних систем спеціального призначення для догляду за людьми з особливими потребами (включаючи людей похилого віку та людей з обмеженими можливостями). Мета роботи — створити і удосконалити програмне забезпечення, яке спрощує взаємодію людей з особливими потребами з текстовим, графічним, невербальним матеріалами за допомогою мультимодальних інтерфейсів. В рамках розвитку нової концепції мультимодальної підтримки людей з особливими потребами на основі інформаційних і комунікаційних технологій проведено дослідження наукових засад і технологічних вимог до окремих компонентів систем мультимодальної підтримки, а саме: аналізу серцебиття без інформації від інших каналів мультимодальної взаємодії та системи комп'ютерного зору. Запропоновано кілька методів машинного навчання для оцінки поточного та накопиченого ефекту фізичних навантажень (фізичної втоми) та завдань комп'ютерного зору на прикладі автоматичного визначення літер складної форми рукописного письма. Запропоновані нові методи загалом дозволяють досягнути поставленої мети із більшою точністю і швидкістю та за рахунок менших витрат. В рамках концепції доповненої екосистеми для ненав'язливого адаптивного персоналізованого догляду за людьми з особливими потребами це дозволяє побудувати синергетичний і орієнтований на користувача інтерфейс для інтуїтивно-зрозумілих мультимодальних взаємодій "людина-машина", включаючи Інтернет речей та машинне навчання.

50.01.19.0464/0218U002270

Розробка та дослідження моделей, методів, комп'ютерних систем і компонентів швидкої обробки даних на основі застосування позиційної системи числення у системі залишкових класів: Заклучний звіт /Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка; Керівник Краснобаєв Віктор Анатолійович. – ДР 0115U002419. УДК 681.142.01.

66 с.

Основна мета роботи це підвищення продуктивності комп'ютерної системи обробки даних, представлених в цілочисельному вигляді. Було вперше отримано метод піднесення залишків цілих чисел за довільним модулем СЗК до степеня натурального числа, який на відміну від відомих, заснований на властивостях системи залишкових класів, шляхом використання табличного принципу обробки даних, що підвищує швидкодію виконання операції піднесення цілих чисел до степеня. У роботі вдосконалено метод табличної реалізації операції множення двох чисел у СЗК за рахунок можливості виконання операції множення, як в додатному, так і в від'ємному числових діапазонах, шляхом застосування спеціального кодування чисел, що підвищує швидкодію реалізації операції множення, а також метод швидкого порівняння двох цілих чисел у СЗК за рахунок підвищення точності порівняння, шляхом подання чисел у штучній формі, що розширює область ефективного використання комп'ютерної системи обробки цілочисельних даних, що функціонує в СЗК.

50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)

50.01.19.0465/0418U000913

Федевич Ольга Юріївна. Інформаційна технологія аналізу та прогнозування трафіку в комп'ютерних мережах: Дис... к.т.н. /Націо-

нальний університет "Львівська політехніка". – Захищена 03.07.2018.

УДК УДК 004.042 + 004.738.

214 с.: 20 табл., 92 іл. – Бібліогр.: 131 назва.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню важливого наукового завдання - розроблення моделі та методів прогнозування та перерозподілу трафіку з метою зменшення часових затримок передавання даних.

50.01.19.0466/0218U002147

Розвиток, доопрацювання згідно змін законодавства України та супроводження типової АІС наукової установи НАН України:

Заключний звіт /Інститут програмних систем Національної академії наук України; Керівник Ігнатенко Петро Петрович. – ДР 0117U002709. УДК 004.738.

17 с.

Проектування, створення та апробація комплексної системи для автоматизації виконання посадових обов'язків адміністративними та науково-виробничими службами: науково-організаційної діяльності, планово-виробничої, кадрової, бухгалтерії, керівників наукових і обслуговуючих підрозділів, канцелярії та адміністрації у наукових установах Національної академії наук України на базі єдиної програмно-інформаційної системи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.01.19.0467/0218U002148

Підтримка та розвиток академічної мережі обміну даних (АМОД) НАН України:

Заключний звіт /Інститут програмних систем Національної академії наук України; Керівник Ігнатенко Петро Петрович. – ДР 0117U002708. УДК 004.738.

77 с.

1. Виконана Четверта черга робіт по вдосконаленню існуючої топології волоконно-оптичної мережі АМОД НАН України, що передбачає заміну послідовного під'єднання частини учасників київського фрагменту АМОД НАН України до Опорних вузлів на пряме, безпосереднє включення. 2. Здійснена експлуатація та супровід автоматизованої системи (IpsNet), для підтримки обліку та актуалізації складу устаткування і матеріалів, які входять до АМОД НАН України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.01.19.0468/0218U002149

Розвиток інформаційного, функціонального та програмного забезпечення електронного варіанту Великої української енциклопедії:

Заключний звіт /Інститут програмних систем Національної академії наук України; Керівник Резніченко Валерій Анатолійович. – ДР 0117U002712. УДК 004.82: 004.89.

21 с.

Робота по встановленню та налаштуванню програмного забезпечення MediaWiki, створенню основних сторінок електронного варіанту Великої української енциклопедії (ВУЕ) (e-VUE) відповідно до розробленого дизайну, розробки категорій та підключення семантичних властивостей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж

50.01.19.0469/0218U001937

Антропоморфний роботизований транспортний засіб для розвантаження людини в умовах підвищеного ризику та невизначеності

рельєфу місцевості: Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Стенін Олександр Африканович. – ДР 0117U001179. УДК 681.3: 621.3.

302 с.

Розроблено нову аналітичну модель кінематики АРТЗ, модель динамічної поведінки крокуючого апарату при пересуванні по довільній поверхні. Показано взаємодію виконавчих органів АРТЗ з його сенсорною системою через навколишнє середовище. Розроблено стратегію динамічної стійкості АРТЗ, математичний опис її дотримання та відновлення при опрацюванні вантажних операцій, систему управління (СУ), як ієрархічну розподілену структуру управління рухом робота. Розроблено архітектуру та алгоритми інтегрованої СУ рухом маніпуляторів, СУ рухом транспортного засобу за траєкторією, а також алгоритми її оптимізації, з урахуванням стійкості робота та можливості корекції заданої траєкторії з використанням розроблених спеціальних каналів управління. Робота передається за кордон за договірною ціною.

50.01.19.0470/0218U002151

Розробка програмного забезпечення для інформаційної підтримки оцінки ефективності діяльності наукових установ НАН України:

Заклучний звіт /Інститут програмних систем Національної академії наук України; Керівник Андон Пилип Іларіонович. – ДР 0117U002710. УДК 004.9.

47 с.

розробка автоматизованої Системи підтримки оцінювання ефективності діяльності установ НАН України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.01.19.0471/0218U002182

Інтелектуальні технології прийняття рішень в задачах мінімізації наслідків техногенних та природних катастроф і аварій:

Заклучний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Бичков Олексій Сергійович. – ДР 0116U004824. УДК 004.89:004.93.

307 с.

Об'єктом дослідження є інтелектуальні технології прийняття рішень щодо мінімізації наслідків природних і техногенних аварій та катастроф. Предмет дослідження становлять принципи, моделі, методи та інструментальні засоби підтримки прийняття рішень при прогнозуванні надзвичайних ситуацій та мінімізації їх наслідків у реальному часі. Метою роботи є підвищення ефективності процесів прийняття рішень при прогнозуванні техногенних аварій та катастроф, а також мінімізації їх негативних наслідків у режимі реального часу за рахунок розробки наукових основ, моделей, методів та інструментальних засобів підтримки прийняття рішень в умовах невизначеності. Головна ідея - полягає в об'єктивізації процесів прийняття рішень при прогнозуванні надзвичайних ситуацій та ліквідації наслідків природних і техногенних аварій та катастроф за рахунок математичної формалізації експертних висновків, побудови відповідних цільових функцій.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.01.19.0472/0218U002280

Синтез нових конструкцій та засобів керування антенними станціями зв'язку з низькоорбітальними супутниками дистанційного зондування Землі: Заклучний звіт /Терно-

пільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Паламар Михайло Іванович. – ДР 0116U004743. УДК 681.51; 621.38.

101 с.

Розроблено імітаційну модель, алгоритм керування та конструкцію опорно-поворотної платформи для наведення антен на основі системи лінійних кінематичних ланок з октаедральною компоновкою актуаторів (механізм Нехарод). Досліджено динамічні параметри АС на основі ОПП Нехарод, похибки наведення та супроводу засобами імітаційного моделювання. Отримано залежності похибок наведення від параметрів конструкції. Розроблено КД на дослідний взірєць ОПП, схеми електронних засобів паралельного керування системою лінійних приводів Нехарод та спеціалізоване ПЗ контролера керування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.01.19.0473/0218U002285

Удосконалення наземного інформаційного комплексу. Створення резервної системи керування антенною системою "Кристал-5М":

Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Паламар Михайло Іванович. – ДР 0117U003210. УДК 681.51; 621.38.

79 с.

Розроблено, виготовлено резервну систему керування АС "Кристал-5М" (ТНТУ.468534.010) у складі: несуча конструкція з блоком комутації; блок керування електроприводами; блок системи керування з індикацією; комплект з'єднувальних кабелів; Проведено монтаж, підключення, налаштування параметрів, перевірку роботи програмного забезпечення, проведено попередні комплексні випробування резервної системи керування АС "Кристал-5М" на об'єкті. Розроблено комплект РКД, ЕКД, здано роботу замовнику. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.49 Автоматизовані системи організаційного керування

50.01.19.0474/0418U000912

Назарук Марія Володимирівна. Інформаційні технології моделювання освітнього соціокомунікаційного середовища великого міста: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 03.07.2018.

УДК 004.94+316.77:004.

169 с.: 9 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 124 назви.

У дисертаційній роботі розв'язано актуальне наукове завдання розроблення інформаційних технологій моделювання освітнього соціокомунікаційного середовища великого міста для інформаційно-технологічного супроводу підготовки фахівців.

50.01.19.0475/0218U000826

Розвиток інформаційної системи моніторингу програм розвитку міста Києва:

Заключний звіт /КНДУ "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Петренко Ігор Миколайович. – ДР 0117U000214. УДК 658.012.011.56:061.5/.6. 18 с.

Об'єктом дослідження є: організаційно-технологічні процеси за ходом розроблення, затвердження та виконання програм розвитку міста, зокрема, міських цільових програм, програм економічного та соціального розвитку м. Києва, аналізу використання бюджетних та позабюджетних коштів, направлених на реалізацію програм розвитку міста. Мета роботи: подальший розвиток інформаційної системи моніторингу програм розвитку міста Києва для здійснення опера-

тивного моніторингу та контролю за реалізацією програм розвитку міста та координації роботи структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з питань розроблення, затвердження і виконання програм розвитку міста. Користувачами інформаційної системи можуть бути: Київська міська рада, Департамент економіки та інвестицій, Департамент фінансів, інші структурні підрозділи КМДА та комунальні підприємства. Джерелом інформації є нормативно-правові та звітні документи органів влади. Наповнення та актуалізація інформаційного фонду ІС програм розвитку міста належить структурним підрозділам КМДА, комунальним підприємствам, які беруть участь у формуванні та реалізації заходів програм розвитку міста

50.01.19.0476/0218U000827

Розробка, модифікація та доповнення функціональних можливостей програмного забезпечення інформаційної технології формування програм капітальних вкладень м. Києва і моніторингу їх виконання: Заключний звіт /КНДУ "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Петренко Ігор Миколайович. – ДР 0117U000215.

УДК 658.012.011.56:061.5/.6.

99 с.

Об'єкт дослідження - організаційно-технологічні процеси розробки програм (проектів програм) капітальних вкладень та капітального ремонту, які формуються в межах Програми економічного і соціального розвитку міста Києва та контролю їх виконання. Мета роботи - удосконалення організаційно-технологічних процесів розробки програм (проектів програм) капітальних вкладень та капітального ремонту, які формуються в межах Програми економічного і соціального розвитку міста Києва та контролю їх виконання, що передбачає розробку та реалізацію додаткових функціональних можливостей інформаційно-аналітичної комп'ютерної технології формування програм капітальних вкладень м. Києва і їх виконання. Джерелами інформації є департаменти, управління, підприємства і організації, які виступають замовниками на будівництво об'єктів та/або виконання робіт з капітального ремонту на території міста. Результати роботи використовуються керівними органами Київської міської державної адміністрації, райдержадміністраціями, департаментами та управліннями, підпорядкованими Київській міській державній адміністрації.

50.01.19.0477/0218U002153

Розроблення вісімнадцятої черги глобальної автоматизованої інформаційної системи "Гарт": Заклучний звіт /Інститут програмних систем НАН України; Керівник Алексєєв Віктор Анатолійович. – ДР 0117U001959. УДК 004.9.

10 с.

Виконано роботи по розробці, дослідній експлуатації та модернізації компонентів спеціального програмного забезпечення: 1.інформаційно-телекомунікаційної системи (ІТС) оперативно-розшукових підрозділів ДПСУ "Гарт-10", підсистема (ПС) "Кримінальний аналіз"; 2.ІТС морської охорони "Гарт-12"; 3.; ПС "Ризик".ПК "Оцінка ризиків". Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.01.19.0478/0218U002154

Розроблення вісімнадцятої черги автоматизованої інформаційної системи прикордонного контролю "Гарт-1": Заклучний звіт /Інститут програмних систем НАН України; Керівник Алексєєв Віктор Анатолійович. – ДР 0117U001960. УДК 004.9.

11 с.

Розроблено (модернізовано) за результатами дослідної експлуатації спеціальне програмне забезпечення функціональних підсистем: - "Контроль другої лінії"; - "Центральна підсистема системи "Гарт-1" - ПК "Оператор ЦСД"; - ПС "Контроль за терміном реєстрації паспортних документів"; - ПС "Гарт-Віза"; - ПК "Гарт-Угон". Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.01.19.0479/0218U002155

Розроблення шостої черги інформаційно-телекомунікаційної системи оформлення і видачі іноземцям та особам без громадянства віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію: Заключний звіт /Інститут програмних систем НАН України; Керівник Алексеев Віктор Анатолійович. – ДР 0117U006421. УДК 004.9.

8 с.

Розроблено бази даних БД та спеціальне програмне забезпечення ІТС "Віза" щодо: - роботи з візовими центрами; - оформлення та видачі електронних віз "Е-Віза"; - комплект технічної документації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52 ПІРНИЧА СПРАВА

52.13 Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин

52.01.19.0480/0518U000287

Захарова Людмила Миколаївна. Еволюція дисипативних структур під час незворотного деформування масиву гірських порід:

Дис... д.т.н. /Інститут фізики гірничих процесів. – Захищена 29.11.2018.

УДК 622.831.2:539.422.3.

362 с.: 1 табл., 128 іл. – Бібліогр.: 367 назв.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.15.09 - "Геотехнічна і гірничо-механіка" - Інститут фізики гірничих процесів НАН України, Дніпро, 2018. У дисертації досліджені закономірності виникнення й еволюції дисипативних структур, а також їх тимчасових і просторових параметрів внаслідок контактної взаємодії породних фрагментів і колективної взаємодії їх кластерів після переходу гірського масиву в поза межний стан, що має важливе значення для забезпечення стійкості масиву гірських порід і гірничих виробок в складних гірничо-геологічних умовах. На основі обґрунтованої методології ідентифіковані дисипативні структури у ґрунтах і масиві гірських порід та досліджені параметри, які характеризують їх еволюцію у часі і просторі. Встановлені основні фактори, які сприяють виникненню дисипативних структур у системах кріплення гірничих виробок й досліджені параметри цих структур, та механізм їх спонтанного виникнення.

52.01.19.0481/0418U000868

Вінівітін Дмитро Вікторович. Оперативне планування і управління гірничотранспортними роботами в залізорудному кар'єрі: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Дніпровська політехніка". – Захищена 07.06.2018.

УДК 651.82.681.324.

175 с.: 12 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 126 назв.

Дисертаційна робота присвячена технологічному обґрунтуванню оперативного планування та управління гірничотранспортними роботами в залізорудному кар'єрі. В роботі запропонована принципова методика оперативного пла-

нування та управління роботою залізорудного кар'єру. Розроблено математичну модель планування гірничих робіт, що дозволяє враховувати напрямок виймання гірських порід, проводити підрахунок об'ємів руди по типам та видам, основного та супутніх металів у руді та розкривних породах, що розробляються, завантаження гірничого та транспортного обладнання, умови виконання планового завдання з якості та кількості видобутої сировини. Ефективність розробленої методики оперативного планування гірничотранспортних робіт оцінюється за рахунок зменшення середньозваженої відстані транспортування гірської маси на 154 м та зменшення середнього відхилення об'ємів гірської маси місячної програми екскаваторних вибоїв від фактичних даних роботи кар'єру на 6,2%.

52.01.19.0482/0218U002114

Комп'ютерне прогнозування і запобігання аварійним режимам буріння похило-скерованих та горизонтальних свердловин на етапах їх проектування і проходки: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Гуляєв Валерій Іванович. – ДР 0115U002270. УДК 624.01.

139 с.

В результаті виконання проекту розроблено математичне забезпечення, придатне для більш точного комп'ютерного прогнозування і запобігання можливих позаштатних ситуацій та аварій при бурінні і оптимізації технологічних процесів буріння. Після адаптації до реальних геологічних умов і фізико-механічних параметрів бурильних систем створене математичне забезпечення може бути використане на етапах проектування геометрії свердловини, конструкції бурильної колони, технології проходки свердловини і ліквідації можливих позаштатних ситуацій.

52.35 Розробка родовищ вугілля і паливних сланців

52.01.19.0483/0418U000931

Хорольський Андрій Олександрович. Оцінка та підвищення надійності технології розробки вугільних родовищ на основі оптимізації параметрів видобувних комплексів: Дис... к.т.н. /Інститут фізики гірничих процесів. – Захищена 05.07.2018.

УДК 622.2+658.5:519.1.51-3.

179 с.: 47 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної науково-практичної задачі, яка полягає в дослідженні надійності технології розробки вугільних родовищ на шахтах України та обґрунтуванні надійних засобів механізації для очисних вибоїв, які знаходяться в межах встановлених раціональних параметрів експлуатації. Для оцінки надійності технологічних схем експлуатації було досліджено дані про фактичні техніко-економічні показники роботи очисних вибоїв та порівняно їх з параметрами дільниць, які формують заданий рівень продуктивності - це дозволило обґрунтувати надійні технологічні схеми з заданими параметрами продуктивності та визначити межі ефективної експлуатації очисних комплексів на шахтах Донбасу. Подальші дослідження встановили взаємозв'язок між технологічними параметрами експлуатації, експлуатаційними характеристикам очисного обладнання та техніко-економічними показниками очисних робіт, це дозволило визначити керуючі фактори, які формують надійність технологічних схем. Формалізація та представлення даних у вигляді мережевих моделей дозволила визначити оптимальну структуру видобувного комплексу у відповідності до параметрів виймальної дільниці.

52.45 Збагачення корисних копалин

52.01.19.0484/0418U000867

Тернова Катерина Віталіївна. Обґрунтування акустичного контролю дисперсності продуктів подрібнення: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Дніпровська політехніка". – Захищена 07.06.2018.

УДК 622.7:622.73.

142 с.: 13 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 100 назв.

Дисертація присвячена обґрунтуванню акустичного контролю дисперсності продуктів подрібнення корисних копалин на основі зв'язку технологічних і акустичних параметрів процесу. Виходячи з аналізу існуючих способів за визначенням дисперсності матеріалів, що подрібнюються, виявлено низку їх недоліків, пов'язаних з тривалістю проведення аналізу, великою похибкою і т. д. Проведено обґрунтування використання акустичного моніторингу дисперсності матеріалу при транспортуванні в потоці газосуспензії. Розглянуто існуючі рівняння кінетики і підходи до моделювання кінетики подрібнення сипких матеріалів. Проведено дослідження кінетики гранулометричного складу продуктів подрібнення з масо енергетичних позицій. Отримано модифікований вид інтегро-диференційного рівняння кінетики тонкого подрібнення руд. Проведено імітаційне моделювання процесу подрібнення і динамічне моделювання кінетики подрібнення. Проведено низку експериментальних досліджень процесу подрібнення різних матеріалів, які дозволили встановити закономірність зміни характеристик акустичних сигналів, що записуються при подрібненні матеріалів різної вихідної дисперсності і отриманих продуктів різної тонини. Встановлено характерні частоти для вузьких фракцій матеріалів. Розроблено експериментальні установки "Гранулометр-1,2" для аналізу гранулометричного складу матеріалів в потоці. Проведено регресійний аналіз для удосконалення конструкції експериментальної установки з урахуванням впливу геометричних параметрів. Розроблено методику контролю якості подрібненого продукту, яка включає візуальне спостереження акустичних сигналів оператором і додатковий комплекс аналізу акустичних сигналів для уточнення результатів моніторингу. Це прискорить процес визначення крупності готового продукту за рахунок акустичного моніторингу з 30 хв до 1 хв, дозволить забезпечити підвищення якості готового продукту і економію електроенергії при виключенні повторної переробки.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.03 Теорія металургійних процесів

53.01.19.0485/0218U001904

Кінетика взаємодії компонентів та структуроутворення в перехідних зонах при отриманні біметалів та шаруваних композитів на основі міді та алюмінію з використанням рідкофазних методів: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Верховлюк Анатолій Михайлович. – ДР 0118U004517. УДК 669:544.4: 621.74.046:546.56.

62 с.

Досліджено і показано, що введення в розплав на основі міді цинку і олова приводить до збільшення контактних кутів змочування в системі нержавіюча сталь - рідина в порівнянні з вихідним сплавом та сплавом, що містить цирконій. Виявлені особливості структуроутворення в багатокомпонентних сплавах в не рівноважних умовах кристалізації, вплив технологічних факторів на структуроутворення та властивості сплавів на основі міді. Досліджено фізико-механічні та технологічні властивості досліджених сплавів.

Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.31 Виробництво чорних металів і сплавів

53.01.19.0486/0418U000729

Бачинський Юрій Дмитрович. Вплив процесу модифікування в передкристалізаційному періоді на структуроутворення і властивості тонкостінних виробів з високоміцного чавуну: Дис... к.т.н. /Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України. – Захищена 11.04.2018.

УДК 669.162.275:669.112:542.65.

176 с.: 40 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дисертація присвячена створенню нових швидкорозчинних феросиліцій-магнієвих лігатур комплексного впливу на розплави на базі дослідження закономірностей взаємодії модифікуючих сплавів з рідким чавуном та розробці параметрів процесу модифікування в передкристалізаційному періоді для отримання з високоміцного чавуну тонкостінних литих виробів без відбілу з дрібнокристалічною структурою і підвищеними властивостями. Досліджено фазовий склад модифікуючих сплавів, що містять такі активні хімічні елементами як Mg, Ca, PЗМ, Si. Досліджено зміну хімічного складу поверхневого шару модифікуючих сплавів, що плавилися в рідкому чавуні, та його вплив на фізико-хімічні процеси в контактній зоні. Визначено кінетичні режими розчинення FeSi і FeSiMg лігатур в розплаві чавуну. Розроблено нові склади швидкорозчинних FeSiMg лігатур з підвищеним вмістом кремнію, а також кальцієм, барієм, ванадієм, марганцем та міддю, використання яких забезпечує отримання в литому стані якісного високоміцного чавуну з міцністю і відносним подовженням, що значно перевищують відповідні показники ДСТУ 3925-99. Отримано нові експериментальні дані про вплив хімічного та фазового складу модифікаторів, параметрів процесу модифікування в передкристалізаційному періоді, хімічного складу чавуну, швидкості охолодження, легування на формування структури, підвищення ливарних і механічних властивостей тонкостінних виробів з високоміцного чавуну.

53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів

53.01.19.0487/0218U001884

Розробка інтерметалідних сплавів на основі алюмінідів титану для деталей газотурбінних двигунів та авіаційно-космічної техніки: Заключний звіт /Запорізька державна інженерна академія; Керівник Белоконь Юрій Олександрович. – ДР 0118U006345. УДК 621.762.4:54-19.

116 с.

В роботі подано результати металографічного, рентгеноструктурного та мікрорентгеноспектрального аналізу дослідження структури TiAl сплаву в умовах термодіагностичного пресування. Результати аналізу дозволили довести, що під час високотемпературного синтезу в TiAl сплаві формується двофазна структура з інтерметалідними фазами TiAl + Ti3Al. В умовах термохімічного пресування та додаткового легування сплаву ніобієм одержано інтерметалідний продукт синтезу із середнім розміром зерна 10...12 мкм.

53.01.19.0488/0218U002340

Розробка теоретичних і технологічних основ виготовлення та застосування наноструктурних і дрібнокристалічних складних модифікуючих лігатур комплексної дії для одержання алюмінієвих сплавів підвищеної якості: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та

сплавів НАН України; Керівник Пригунова Адель Георгіївна. – ДР 0115U002731. УДК 669.112:669.715:004.12.

256 с.

Об'єкт дослідження - процеси структуроутворення модифікуючих лігатур з нано- та дрібнокристалічною структурою, їх впливу на формування виливків та зливків із алюмінієвих ливарних та деформівних сплавів. Мета роботи - розробка наукових і технологічних основ одержання складних наноструктурних і дрібнокристалічних модифікуючих лігатур комплексної та цілеспрямованої дії на процеси структуроутворення і формування властивостей в алюмінієвих сплавах. Методи дослідження - оптична та растрова електронна мікроскопія, кількісна металографія, рентгеноструктурний, рентгеноспектральний, термічний аналіз, випробування механічних властивостей, вимірювання електроопору в твердому стані. За даними наукових досліджень розроблено практичні рекомендації щодо одержання високоміцних алюмінієвих сплавів, що деформуються, с високим комплексом механічних властивостей. Розроблені авторами основи технології виробництва алюмінієвих наноструктурних волокон відкривають широкі можливості для створення нових матеріалів з винятковими властивостями. Результати експериментальних досліджень пройшли перевірку в умовах промислового виробництва ТОВ "Втортех" (м. Бровари, Київська обл.) з позитивним результатом, про що свідчить відповідний акт впровадження. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.49 Металознавство

53.01.19.0489/0418U000857

Нікульченко Ігор Олександрович. Вплив неметалевих включень на структуроутворення та зміцнення поверхневого шару з підвищеними механічними властивостями в сталях при лазерній обробці: Дис... к.т.н. /Національна металургійна академія України. – Захищена 12.06.2018.

УДК 621.785:535.211:669.15-194:669.017(043).

154 с.: 24 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 145 назв.

Встановлені особливості плавлення неметалевих включень і міжфазних границь включення-матриця та формування "сателітних" частинок при лазерній дії. Показані особливості структури включень після швидкісного затвердіння. Досліджено особливості формування зон контактної взаємодії в сталевій матриці та в поверхневих шарах неметалевих включень при лазерній обробці. Показано, що поблизу включень створюються ліквідаційні зміцнені зони, що представляють собою градієнтні і мікрокомпонентні шари різного типу. Встановлені особливості трансформації границь включення-матриця, пов'язані з гетерогенізацією їх структури. Встановлено нові чинники, що визначають вплив неметалевих включень на зміцнення сталей при лазерному впливі. Показано, що лазерна обробка дозволяє зменшити їх середні розміри і забрудненість сталі в зоні обробки. Встановлено вплив режимів деформації та лазерної обробки на ініціювання тріщин поблизу включень. Досліджено вплив структури мікрокомпонентних зон насичення сталевій матриці на поширення тріщин від включень, пов'язаний з їх гальмуванням. Показана можливість локального зміцнення зони викружки залізничних коліс в режимі безперервного випромінювання, коли можна отримати бейнітну структуру лазерно-зміцненого шару. Ключові слова: лазерна обробка, сталь, неметалеві включення, міжфазні границі включення-матриця, плавлення, розчинення, градієнтні та мікрокомпонентні формування, тріщини, пластична деформація.

53.01.19.0490/0218U002137

Розвиток модифікованого методу базових діаграм для прогнозування тривалої міцності

матеріалів: Заключний звіт /Інститут проблем міцності ім. Г.С.Писаренка Національної академії наук України; Керівник Приходько Руслан Павлович. – ДР 0117U002568. УДК 621.039.5:539.374.

56 с.

Проведено докладний аналіз параметричних методів Ларсона -Міллера і Труніна при прогнозуванні тривалої міцності жароміцних матеріалів виходячи з експериментальних даних обмеженого терміну дослідження. Запропоновано уточнення до визначальних рівнянь модифікованого методу базових діаграм, що дозволило підвищити точність прогнозування. Введено обмеження по використанню даного підходу при екстраполяції тривалої міцності на основі експериментальних даних однієї ізотерми.

53.01.19.0491/0218U002164

Вплив умов синтезу на наноструктуру та властивості плівок на основі тугоплавких боридів, силіцидів і оксидів: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Іващенко Володимир Іванович. – ДР 0115U002112. УДК 621.723:620.669.018:45:621.9.02.

154 с.

1). За допомогою теоретичних і експериментальних досліджень пояснений механізм впливу структури на властивості плівок на основі AlMgB14, B-C-N, Cr-B-C-N та Si-C-N залежно від умов осадження. Методами першопринципних розрахунків було пояснено і передбачено утворення стабільних кристалічних і аморфних структур цих систем як функції складу і температури. В результаті розроблені покриття, які можуть бути використані як зносостійкі та захисні шари, а також напівпровідникові плівки, які будуть ефективними в сонячних елементах та в приладах мікро-(нано)-електромеханічних системах (MEMS і NEMS.. 2). Були досліджені і виготовлені товсті плівки для електроніки та приладобудування на основі нанодисперсного SnO2 та боридів кобальта шляхом трафаретного друку. Було вивчено вплив умов термообробки на структурні властивості отриманих гранульованих плівок на основі тугоплавких оксидів та сполук кобальту з метою розробки ефективних технологічних методів керування функціональними властивостями плівок. Кобальт заради розробки ефективних технологічних методів цілеспрямованого керування функціональними властивостями плівок для електроніки та приладобудування. Були виготовлені товсті плівки на основі нанодисперсного SnO2 та боридів кобальта шляхом трафаретного друку. Було вивчено вплив умов термообробки на структурні властивості отриманих товстих плівок.

53.01.19.0492/0218U002294

Розробка наукових і технологічних основ виготовлення формотворного штампового інструменту на основі створення і використання нових перспективних сталей і ливарно-деформаційних методів їх обробки: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича; Керівник Гогаєв Казбек Олександрович. – ДР 0117U003176. УДК 669.14.018.258.

52 с.

У роботі здійснено коректування напівпромислової технології одержання матриць штампового інструменту, розроблені режими термічної обробки сталі з регульованим аустенітним перетворенням при експлуатації складу 4X3H5M3Ф: процеси перекристалізації (неповний відпал), термічне зміцнення (гартування) та відпуску. Встановлені оптимальні режими термічної обробки дослідженої сталі: відпал за температур 750 +/- 20 °С та охолодження з печю, при цьому час витримки залежить від маси заготовки,

гартування за температури 1020 ± 10 °С та охолодження в оливі, відпуск сталі з температурою нагріву 550-560 °С. Проведено дослідно-промислове випробування штампового інструменту сталі 4Х3Н5М3Ф при виготовленні шин та прутків з міді на заводі Спецлітьє (м.Дніпро). Матриці запропонованої сталі показали гарячу стійкість у чотири рази вищу за матриці зі сталі 4Х5МФС, що використовувались на заводі. Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.01.19.0493/0218U002339

Встановлення закономірностей впливу оброблення розплаву електричним струмом різної щільності та частоти на структуру та механічні властивості ливарних алюмінієвих сплавів з підвищеним вмістом заліза: Заключний звіт /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Пригунова Аделя Георгіївна. – ДР 0115U002057. УДК 669.2/. 8.017 : 537.3.39.

270 с.

Об'єкт дослідження процеси формування структури та властивостей модельних сплавів систем Al-Si-Fe, Al-Si-Fe-Mn і вторинних силумінів АК5М2, АК8М3, АК7 при обробленні їх в рідкому стані однополярним імпульсним електричним струмом. Мета дослідження - виявлення закономірностей структури утворення, зміни морфології залізвмісних фаз у доевтектичних силумінах, розроблення науково обґрунтованої технології виробництва промислових сплавів з брукхту та відходів з підвищенням комплексом механічних властивостей. Методи дослідження - оптична та растрова електронна мікроскопія, кількісна металогія; рентгеноструктурний, рентгеноспектральний, термічний, гартівно-мікроструктурний аналізи; випробування механічних властивостей; вимірювання електроопору в рідкому та твердому стані. За результатами досліджень розроблено режими модифікуючого впливу електричного струму, що дозволило підвищити міцність і пластичність вторинних сплавів до рівня їх аналогів, які виплавляються з первинної сировини. Пройшла апробація технології в умовах промислового виробництва (ТОВ "НЗМС" ,м. Дніпро) з позитивним ефектом. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.01.19.0494/0218U002350

Розробка багатокомпонентних жароміцних та жаростійких сплавів на основі системи Nb-Cr-Si з низькою питомою вагою: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Бродніковський Микола Павлович. – ДР 0115U002108. УДК 620.17/18;669.018.4.672.

223 с.

Встановлені закономірності створення однофазної та багатофазної структур в сплавах на основі системи Nb-Cr-Ti-Al-Zr-Mo-Si. Показана можливість значного зменшення температури плавлення за рахунок створення евтектичного сплаву. Це важливо для забезпечення можливості використання методу литва для виготовлення виробів зі сплавів. Отримані сплави на основі ніобію з питомою вагою 6,54 г/см³, які мають міцність при 1000 оС 840 МПа, пластичність при 20 оС приблизно 1% та підвищену жаростійкість. Результати роботи використано для створення сплавів для промислового використання по прямим договорам з кінцевим користувачем.

53.01.19.0495/0218U002351

Визначення властивостей матеріалів та елементів конструкцій теплового захисту багаторазових космічних апаратів при моделюванні входження в атмосферу та орбіталь-

ного польоту. Удосконалення процесів синтезу оксидів металів, отримання та дослідження порошкових матеріалів з використанням концентрованої променевої енергії:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Фролов Геннадій Олександрович. – ДР 0115U002110. УДК 620.19; 539.21.

313 с.

Проведено дослідження термоерозійної стійкості зразків УВТК та її покриттів на вуглець-вуглецевих підкладах до 1830 С. В результаті випробування зразків металевих сплавів на основі NiCr та Nb в умовах радіаційного та конвективного нагріву до 1200 С, встановлено високу ефективність цих матеріалів за рахунок утворення на їх поверхні захисних плівок. Проведені дослідження впливу домішок на формування дрібно-та нанодисперсних матеріалів та покриттів на основі композиційних нітридів. Встановлено, що теплопровідність зразків стільникових конструкцій практично не змінюються при тиску менше 10 -3 мм рт.ст. Одержані експериментальні дані, що характеризують основні стадії перетворення вольфрам-мідного псевдосплаву в окиснювальному середовищі, які корисні для розробки технології регенерації вольфраму з матеріалів, які містять вольфрам.

53.01.19.0496/0218U002353

Фізико-хімічні особливості утворення дисипативних фаз при інтенсивному подрібненні, низькотемпературному синтезі, нанесенні та дифузійному відпалі композиційних покриттів: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Уварова Грина Володимирівна. – ДР 0115U002313. УДК 669.017.3:621.762.222:621.785:621.793:543.2.

155 с.

Встановлено особливості утворення дисипативних фаз при взаємодії механоактивованих сумішей і нанесенні покриттів з їх подальшою хіміко-термічною обробкою та виявлено закономірності утворення композиційних систем різного функціонального призначення на основі карбідів, нітридів, силіцидів та боридів, які завдяки комплексу фізико-хімічних властивостей, а саме високій твердості та стабільності в хімічно агресивних середовищах і при підвищених температурах, забезпечують підвищені фізико-механічні параметри готових виробів.

53.01.19.0497/0218U002354

Вивчення процесів і механізмів структури утворення та формування мікромеханічних властивостей композитів різних структурних типів в системі "вюртцитний нітрид бору-алмаз" при високих тисках і температурі: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Волкогон Володимир Михайлович. – ДР 0115U000102. УДК 621.762:921.34:633.951:648.

139 с.

Встановлено закономірності формування характеристик пружності композитів на основі фаз високого тиску вуглецю різного походження та нітриду бору, проведено експериментальне дослідження їх антифрикційних та різальних властивостей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55 ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ

55.09 Машинобудівні матеріали

55.01.19.0498/0518U000281

Квасницька Юлія Георгіївна. Підвищення

експлуатаційних характеристик жароміцних корозійностійких сплавів на нікелевій основі і розробка технології одержання лопаток ГТД: Дис... д.т.н. /Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України. – Захищена 06.12.2018.

УДК УДК 669.245.018.28:629.7.03.-226.2.

350 с.: 65 табл., 129 іл. – Бібліогр.: 450 назв.

За результатами аналізу сучасних наукових основ процесів структуроутворення у виливках та одержання лопаток для газотурбінних двигунів визначено напрями з удосконалення виробництва і підвищення експлуатаційних характеристик литого металу з жароміцних корозійностійких сплавів. Визначено температурно-часові залежності утворення окрихчувальних фаз у жароміцних сплавах та ефективні способи легування їх тугоплавкими металами (хромом, вольфрамом, молібденом, ніобієм, ренієм і танталом). Вивчено вплив легуючих елементів на фазово-структурну стабільність, корозійну стійкість та фізико-механічні властивості лопаток турбіни і створено новий жароміцний корозійностійкий сплав на нікелевій основі для їх одержання. Для підвищення міцності та чистоти за газами і неметалевими включеннями литого металу, одержання дисперсної структури заданої спрямованості у виливках, зменшення пригару і підвищення геометричної точності лопаток розроблено вогнетривкі матеріали, які модифіковано алюмінієм, кремнієм та бором, для виготовлення керамічних тиглів, ливарних форм, стрижнів і фільтрів. Досліджено вплив модифікуючих добавок у вогнетривках на міцність і термомеханічні властивості керамічних виробів. Вивчено міжфазну взаємодію кераміки при контакті з високотемпературним розплавом жароміцних сплавів. Обґрунтовано доцільність використання керамічних фільтрів у ливничково-живильних системах виливків. Таке рішення дозволило заповнювати форми металом дощовим методом, зменшити термічний удар розплаву на стрижні та знизити вміст газів, неметалевих включень у виливках. Дослідно-промислові випробування на підприємствах України показали, що використання керамічних сумішей для тиглів, форм, стрижнів та фільтрів з модифікованої кераміки дозволяє зменшити брак литих виробів і підвищити геометричну точність лопаток турбіни. Визначено оптимальні технологічні параметри (швидкості охолодження і тверднення виливків, градієнт температур на фронті кристалізації та інш.) процесу одержання з жароміцного сплаву на нікелевій основі турбінних лопаток зі спрямованою структурою. Технологію реалізовано у виробничих умовах на вакуумно-індукційній установці з додатковою системою охолодження ливарної форми з регульованою інтенсивністю. Результати досліджень і створений технологічний процес дозволили одержати лопатки турбін енергетичного та суднового призначення з нового сплаву, які за експлуатаційними характеристиками відповідають світовим аналогам та перевищують на 15 - 20 % їх рівень в литих виробках зі сплаву СМ88У.

55.01.19.0499/0218U002189

Нанорозмірні, аморфні, керамічні, квазікристалічні та композиційні матеріали на основі металів та напівпровідників із підвищеними властивостями: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Башев Валерій Федорович. – ДР 0115U002388. УДК 539.213:548.51:546:52; 620.192.41:669.21.8; 680.18:669.71.

225 с.

Об'єкти дослідження - фізичні закономірності формування аморфних, нано- та мікрокристалічних, квазікристалічних, композиційних металевих та керамічних матеріалів методами швидкого та надшвидкого гартування; еле-

ктронні явища в неоднорідних та неупорядкованих структурах на основі напівпровідників, у тому числі нанорозмірних, керамічних, квантоворозмірних та композиційних на базі оксидів та халькогенідів металів. Мета дослідження - створити нові неоднорідні матеріали для функціональної електроніки з регульованими властивостями і забезпечити їх підвищену експлуатаційну стабільність; отримати експериментальні зразки з покращеними оптичними та електричними властивостями, які дадуть можливість створити нові прилади для мікро- та оптоелектроніки; розробити режими та дослідити вплив кінетико-термодинамічних умов гартування з рідини та пари, ступеня переохолодження розплавів й хімічного складу на формування мікроморфології структури і нових квазікристалічних, метастабільних аморфних та мікрокристалічних фаз із оптимальними фізико-механічними властивостями. Методи дослідження та апаратура - диференціального термічного аналізу, кількісного металографічного, рентгеноструктурного, електронної мікроскопії, магнітних вимірів і побудов температурних залежностей електроопору. Теоретичні і практичні результати - досліджено властивості експериментальних зразків аморфних, нанокристалічних та квазікристалічних систем, які були отримані наступними методами: 1) сплавлення компонентів квазікристалічних сплавів у печі Таммана; 2) splat-охолодження (розплавлену індуктором краплю досліджуваного металу швидко спрямовують на високотеплопровідну підкладку, де відбувається подальша її надшвидка кристалізація); 3) Улітовського-Тейлора (суть його полягає у механічному витягуванні розм'якшеного скляного прірексого волокна з рідким у середині металом при їх швидкому і одночасно примусовому охолодженні проточною водою); 4) триелектродного іонно-плазмового наплення набірних мішеней з чистих елементів. Новизна - розроблено обладнання, яке дозволяє вперше в умовах земного тяжіння одержувати в не змішуваних у рідкому стані системах і чистих металах новий перспективний клас метастабільних плівкових матеріалів, включаючи аморфні; впроваджено у ВНЗ. Сфера (галузь) використання - радіо-, мікроелектроніка, споживачі результатів - підприємства, наукові установи, заклади вищої освіти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.01.19.0500/0218U002190

Мікро- та наносегнетоелектричні кристали з просторовою неоднорідністю. Монокристали, склокераміка, тонкі плівки з особливими електрофізичними властивостями: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Трубіцин Михайло Павлович. – ДР 0115U002389. УДК 621.382.049.77.

131 с.

Об'єкт дослідження - процеси переносу заряду і фазові стани монокристалічних, склокерамічних і тонкоплівкових матеріалів на основі сегнетоелектриків з особливими електрофізичними властивостями. Мета роботи: встановлення закономірностей впливу розмірних ефектів, поверхневих явищ і легування на іонну провідність і фазовий стан монокристалів, склокераміки та тонких плівок на основі сегнетоелектричних сполук системи $\text{Li}_2\text{O}-x\text{GeO}_2$ і вільних від свинцю кристалів натрій-вісмутного титанату $\text{Na}_0,5\text{Bi}_0,5\text{TiO}_3$. Методи дослідження: витягування кристалів із розплаву на затравку, високочастотне магнетронне наплення плівок, диференційно-термічний аналіз, рентгенофазовий аналіз, методи діелектричної, імпедансної, оптичної і радіоспектроскопії. Синтезовано наноструктуровану склокераміку літєвих германатів, встановлено закономірності процесів кристалізації аморфної фази $\text{Li}_2\text{O}-x\text{GeO}_2$, виявлено механізми впливу фазового складу та морфології на електричні власти-

вості. Вирощено кристали $\text{Na}_{0,5}\text{Bi}_{10,5}\text{TiO}_3$ та твердих розчинів на його основі. Синтезовано полікристалічні плівки $\text{Na}_{0,5}\text{Bi}_{10,5}\text{TiO}_3$. Проаналізовано вплив умов технологічної обробки, легування, розмірних ефектів на електрофізичні параметри та оптичні властивості досліджуваних систем. Результати досліджень: отримані зразки склокераміки, монокристалів та плівок можуть бути використані для розробки експериментальних зразків приладів функціональної електроніки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.01.19.0501/0218U002197

Розробка наукових основ підвищення функціональних властивостей металевих матеріалів шляхом комплексної обробки їх розплавів для виробів авіаційно-космічної техніки і транспорту: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Санін Анатолій Федорович. – ДР 0115U002397. УДК 621.762.

114 с.

Об'єкт дослідження - процеси і механізми формування структури, властивостей і фазового складу металевих розплавів різного хімічного складу під впливом комплексної обробки, що забезпечує синергетичні ефекти та базується на нових уявленнях про будову металевої рідини. Мета НДР - розробка нових принципів керування і прогнозованого підвищення якості сталей і сплавів на основі визначених закономірностей формування структури та фазового складу, фізичних, теплофізичних та термодинамічних властивостей металевих розплавів шляхом їх комплексної обробки з реалізацією синергетичних ефектів для використання в ракетобудуванні, авіаційному і транспортному машинобудуванні. Методи дослідження - хімічний, рентгенографічний, металографічний, мікрорентгеноспектральний, кількісний текстурний нейтронний аналізи, випробування механічних властивостей, мікродюрометрія фазових і структурних складових, регресійно-кореляційний метод обробки статистичних даних, математичний метод симплексних решіток Шеффе. Отримані результати - вперше розроблено модифікатори для отримання сталей та сплавів, у тому числі таких, що не виробляються сьогодні в Україні, які забезпечують суттєве зростання механічних та експлуатаційних характеристик для ракетобудування, транспортного та спеціального машинобудування, металургії. Основні теоретичні положення і експериментальні залежності отримані вперше і можуть бути використані для прогнозування розпаду металевих та неметалевих рідин, що дозволить активно керувати процесами диспергування металевих порошків для твердих палив при виробництві двигунів та енергоустановок. Галузь застосування результатів - ракетно-космічна, авіаційна, транспортне машинобудування, металургія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.01.19.0502/0218U002210

Розвиток наукових основ високотемпературної капілярності з можливим застосуванням обчислення з перших принципів адгезії та ступеню змочування, експериментальне дослідження адгезійної взаємодії оксидів металів IVa групи періодичної системи (SiO_2 , GeO_2 , SnO_2) на межі з металами та вивчення електрофізичних властивостей контакту:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Найдич Юрій Володимирович. – ДР 0114U002427. УДК 669: 532.6:541.

138 с.

Об'єкти дослідження - керамічні матеріали на основі оксидів металів IVa групи періодичної системи та тверді розчини на їх основі (SnO_2 , $\text{SnO}_2\text{-1Fe}_2\text{O}_3$, $\text{SnO}_2\text{-0,5CuO}$, а та-

кож SiO_2 як об'єкт для порівняння). Мета роботи - подальший розвиток фізико-хімічних основ високотемпературної капілярності металічних розплавів, які знаходяться в контакті з новими групами оксидних матеріалів, та розробка методів керування адгезійними процесами. Проведене комплексне дослідження міжфазної взаємодії, адгезії та змочування розплавленими металами діоксиду олова. Встановлені особливості процесів змочування металевими розплавами для підкладок SnO_2 в різних умовах: у вакуумі (чистими металами та деякими сплавами), у повітрі та чистому кисні (Ag , Ag-Cu-O та ін.). Отримано концентраційні, часові та температурні залежності крайових кутів змочування для низки металевих розплавів на SnO_2 . Для покращення змочування використовувалися сполуки з високою спорідненістю до електрону (зокрема, кисень) як альтернативний метод легування металічних розплавів. Вивчений вплив парціального тиску кисню на змочування SnO_2 -кераміки. Досліджено вплив електричного струму на змочування у повітрі кераміки на основі SnO_2 розплавами Ag , Ag-Cu , а також у вакуумі ZrO_2 -кераміки розплавами Cu , Ni та деяких сплавів. Проаналізована залежність адгезійних процесів від сили струму та часу витримки. Проведені експерименти по змочуванню в CO_2 підкладок із сталі, нікелю та SnO_2 припоєм ПСР-72, Ag та Cu . На основі теорії функціонала густини (DFT) проведено розрахунки структури кристалічної решітки SnO_2 , а також електронної структури в об'ємі кристалу. Розраховано рівні енергії основного стану одноелектронних орбіталей (Кона-Шема), атомні сили, напруження, а також структурна оптимізація та розрахунок зонної структури і густини електронних станів (DOS). Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.01.19.0503/0218U002279

Розробка методів розрахунку експлуатаційних впливів і моніторингу довговічності елементів конструкції ракети носія при транспортуванні літаком: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Ясній Петро Володимирович. – ДР 0115U002448. УДК 660.178.

80 с.

Розроблена методика експериментальних досліджень вимушених коливань підсиленних циліндричних оболонок. Обґрунтовано розміри і конструкцію моделі підсиленої оболонки, а також платформу для її кріплення і систему вимірювання параметрів коливань при випробуванні на базі серво-гідралічної випробувальної машини STM-100. Розроблено схему кріплення моделі оболонки, розташування зчитувачів та схема обробки інформації. Спроєктовано і виготовлено експериментальну модель 1-ї ступені ракети носія підсилену стрингерами та шпангоутами для дослідження навантаженості при транспортуванні літаком. Надано конструктивно технологічні рекомендації стосовно зменшення вібрацій при транспортуванні.

55.13 Технологія машинобудування

55.01.19.0504/0218U002283

Підвищення ефективності формування якісних показників робочих поверхонь деталей машин: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Дзюра Володимир Олексійович. – ДР 0115U002454. УДК 621.923.77.

130 с.

Розроблено конструкції адаптивних інструментів для розточування внутрішніх циліндричних поверхонь довгомірних заготовок. Визначено конструктивні параметри цих

інструментів при яких забезпечується задана точність обробки в залежності від заданого квалітету отвори та їх діаметрів. Розроблено конструкцію інструмента для нанесення регулярного мікрорельєфу на внутрішні циліндричні поверхні деталей машин. Визначено основні конструктивні параметри інструменту в залежності від заданих параметрів регулярного мікрорельєфу. Розроблений інструмент дозволяє забезпечити необхідне зусилля деформування внутрішньої циліндричної поверхні. Розроблено новий метод визначення впливу подачі на шорсткість поверхні в процесі різання, який враховує стохастичність подачі на верстатах з механічною коробкою передач. При цьому середнє значення подачі визначається за теорією малою вибірки з врахуванням критеріїв однорідності Ірвіна, Романовського та Греббса. Розроблений метод дозволяє точніше встановити вплив подачі на шорсткість поверхні в заданому діапазоні значень подачі та вибрати оптимальні режими обробки. Також розроблено новий метод вимірювання шорсткості внутрішніх циліндричних поверхонь, який реальніше відображає стан поверхні вимірювання. Визначено вплив конструктивних параметрів інструмента для формування регулярних мікрорельєфів та розміщення деформувальних елементів на параметри регулярних мікрорельєфів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.15 Ливарне виробництво

55.01.19.0505/0518U000284

Дорошенко Володимир Степанович. Теоретичні і технологічні основи отримання піщаних форм із сухого дисперсного наповнювача для виробництва легковагих литих конструкцій: Дис... д.т.н. /Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України. – Захищена 22.11.2018.

УДК 621.74.045.072.2.

404 с.: 18 табл., 120 іл. – Бібліогр.: 326 назв.

Дисертація присвячена розвитку теоретичних основ і технологій формоутворення з піщаних сумішей при виготовленні ливарних форм з диференційованими теплофізичними характеристиками, оскільки умовою отримання виливків із заданими структурою метала і властивостями є управління інтенсивністю тепловідведення в ливарній формі. Досліджено та використано такі закономірності фільтраційних явищ і властивостей плинності дисперсного середовища піщаної форми, які дозволили збільшити швидкість охолодження виливка в 1,2-2,0 рази шляхом зміни теплопровідності, пористості наповнювача і конвективної складової теплопереносу в розроблених способах лиття з фільтрацією газоподібного або рідкого холодоагенту крізь піщане середовище форми і переміщенням цього середовища, на відміну від охолодження виливка в традиційній піщаній формі зі сполучним. Виходячи із концепції взаємодії конструкції ливарної моделі з двома плинними середовищами: металом, який заливається і заміщує модель, що газифікується, та заповнює ливарну порожнину, і піщаним середовищем навколо моделі створено методи фізичного, математичного та комп'ютерного проектування легких пористих металовиробів шляхом наслідування ресурсозберігаючих структур природи, як їх описує сучасне природознавство. При створенні технології лиття за крижаними моделями запропоновано математичні моделі їх формоутворення у вигляді формул для розрахунку характеристик їх виробництва з рідкорухомих композицій шляхом охолодження, кристалізації, переохолодження, заморожування в різних середовищах та в залежності від геометричної форми таких моно-, багат шарових і армованих разових моделей. Отримано експериментальні дані кінетики заморожування і міцності на вигин в залежності від температури крижаних моделей. Встановлено умови утворення квазірідкого шару на поверхні таких моделей, і вла-

стивий йому електричний заряд використано для створення і нанесення порошкових протипригарних і герметизуючих покриттів крижаних моделей. Розроблено способи адитивних процесів формування для отримання піщаних виробів деформацією, піщаної форми з диференційованою міцністю при змішуванні матеріалів як дисперсних систем з холодним твердненням отриманої формувальної суміші, в яких поєднуються формування з комп'ютерним управлінням, кріотехнологією, ущільненням вібрацією піщаної суміші з неорганічними зв'язуючими і можливістю її регенерації.

55.31 Інструментальне виробництво

55.01.19.0506/0418U000618

Загребельний Володимир Вікторович. Технологічне забезпечення підвищеної зносостійкості швидкохідної сталі Р6М5 комбінованими методами поверхневого зміцнення: Дис... к.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 01.03.2018.

УДК 621.891.

195 с.: 19 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

В дисертаційній роботі вирішувалось актуальне наукове завдання підвищення зносостійкості поверхневих шарів швидкохідної сталі Р6М5 комбінованими методами нанесення зносостійких покриттів шляхом встановлення закономірностей впливу їх структурно-фазового складу, фізико-механічних властивостей та параметрів структури на трибо-технічні характеристики. Встановлено закономірності формування структури дискретно азотованої сталі Р6М5 в залежності від схем попередньої лазерної обробки та технологічних параметрів азотування. Запропоновано механізм підвищення зносостійкості і стійкості різального інструменту зі сталі Р6М5 за рахунок дискретної лазерної обробки за сітчасто-стілнковою схемою з наступним азотуванням, згідно з яким будуть поєднуватись тонкі, пластичні азотовані ділянки без лазерної обробки, які екранують безпосередній контакт матеріалів трибоспряження і забезпечують протікання процесу припрацювання та зміцнені лазером з високою твердістю ділянки, що забезпечить мінімальні напруження при терті та підвищену зносостійкість. Встановлено зв'язок між зносостійкістю комбінованих покриттів в умовах абразивного зношування не жорстко закріпленими частинками і стійкістю різального інструменту при експлуатації; комбіновані покриття з більшою абразивною зносостійкістю забезпечують вищу стійкість різального інструменту. Запропоновано визначити конструктивні параметри покриттів на різальному інструменті зі сталі Р6М5 дискретного і градієнтних типів на основі експериментальних досліджень в умовах тертя ковзання і абразивного зношування та результатів розрахунків напружено-деформованого стану, що виникає при терті робочої поверхні різального інструменту.

55.01.19.0507/0418U000749

Глембоцька Лариса Євгеніївна. Підвищення продуктивності оброблення плоских поверхонь деталей з важкооброблюваних матеріалів шляхом застосування торцевих фрез із ступінчастим розташуванням ножів: Дис... к.т.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 04.05.2018.

УДК 621.914.22.

172 с.: 11 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 118 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню продуктивності оброблення плоских поверхонь деталей з важкооброблюваних матеріалів за рахунок розробки та використання нових конструкцій торцевих фрез із ступінчастим

розташуванням ножів з циліндричною передньою та плоскою задньою поверхнями за рахунок збільшення подачі, та які забезпечують кращу динамічну стабільність порівняно із стандартними торцевими фрезами. Розроблено конструкцію експериментальної регульованої торцевої фрези, яка забезпечує можливість реалізації різних ступінчастих схем різання. Розроблено математичну модель завантаженості різальних кромок ступінчастої торцевої фрези та сформульовано рекомендації по призначенню раціональних конструктивних параметрів інструмента для конкретного значення глибини різання.

55.01.19.0508/0218U002176

Технологія формування захисних покриттів для різального інструменту на основі багатофазних систем cBN, Ti-B-C та AlN-(Ti-Cr)B₂: Заключний звіт /Науковий фізико-технологічний центр МОН та НАН України; Керівник Турбін Петро Васильович. – ДР 0116U004618. УДК 621.384.653.539.12.04.

64 с.

Шляхом магнетронного розпорощення та вакуумно-дугового нанесення отримано покриття систем cBN, Ti-B-C та AlN-(Ti-Cr)B₂ та визначені їх основні фізико-технологічні характеристики. Доведено, що отримані конденсати перспективні для формування композиційних захисних покриттів для різального інструменту, оснащеного полікристалічним надтвердим матеріалом на основі кубічного нітриду бору. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.36 Котлобудування

55.01.19.0509/0218U001839

Розроблення технології подачі аміновмісного реагенту у димові гази для зниження оксидів азоту в котлі ТПП 312: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики Національної академії наук України; Керівник Халатов Артем Артемович. – ДР 0118U001981. УДК 621.18-5.

35 с.

Розроблено концепцію технології подачі аміновмісного реагенту у димові гази для зниження оксидів азоту в котлі ТПП 312 яка базується на методі селективного некаталітичного відновлення і дозволяє отримати зниження оксидів азоту: 20-25% при подачі реагенту відновника у сопла рециркуляції димових газів, які знаходяться в горі топки на тильній поверхні; в залежності від навантаження 40-60% в разі подачі реагенту відновника у існуючі сопла рециркуляції димових газів та у отвори, які створюються на фронтівій на бокових поверхнях топки котла у перетині біля ширмового пароперегрівника.

55.01.19.0510/0218U001840

Застосування технологій триступеневого спалювання вугілля та селективного некаталітичного відновлення для зниження емісії оксидів азоту в енергетичному котлі ТПП 312: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики Національної академії наук України; Керівник Халатов Артем Артемович. – ДР 0116U004197. УДК 621.18-5.

85 с.

Проведено дослідження роботи змонтованої системи триступеневого спалювання вугілля з паливом допалення вугільний пил на проектних режимах роботи. Позитивний ефект від одночасного застосування технологій ТС та СНКВ залежить від місця введення реагенту відновника. Найбільший ефект досягнуто при введенні аміаку в сопла

рециркуляції разом з димовими газами. Досягнуто зниження оксидів азоту до 51% порівняно зі стандартним котлом. Приріст зниження оксиду азоту порівняно з випадком роботи однієї системи ТС склав 38%.

55.37 Турбобудування

55.01.19.0511/0218U001913

Розроблення енергозберігаючого турбогенератора для утилізації енергії стиснутих газів: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Ванєєв Сергій Михайлович. – ДР 0117U007375. УДК 621.438.9.

265 с.

Об'єкт дослідження - вихрова розширювальна турбомашина и турбогенератор на її основі. Мета дослідження на даному етапі - проведення випробувань дослідного зразка турбогенератора. Методи дослідження - фізичний експеримент з використанням сучасних приладів і апаратури. Результати дослідження: проведено випробування дослідного зразка турбогенератора; розроблено методики і програми розрахунку параметрів і характеристик вихрових розширювальних машин і агрегатів на їх основі; розроблено методику проектування агрегатів на основі вихрових розширювальних турбомашин. Перспективним є використання вихрових розширювальних турбомашин для створення турбогенераторів і трубопроводів з частотою обертання 3000 об/хв потужністю до 500 кВт.

55.42 Двигунобудування

55.01.19.0512/0418U000773

Ломакін Володимир Олександрович. Зменшення нерівномірності ходу двигуна внутрішнього згоряння удосконаленням конструкції маховика: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 18.05.2018.

УДК 621.43.

147 с.: 17 табл., 64 іл. – Бібліогр.: 128 назв.

Дисертацію присвячено розв'язанню наукової задачі зменшення нерівномірності ходу поршневого двигуна внутрішнього згоряння шляхом удосконалення конструкції його маховика. На основі відомих підходів побудовано математичну модель для визначення приведенного моменту інерції кривошипно-шатунного механізму двигуна внутрішнього згоряння в залежності від конструкційних масово-геометричних параметрів та проаналізовано їх вплив. Запропоновано оцінювати зміну приведенного моменту інерції кривошипно-шатунного механізму коефіцієнтом ді, а зміну положення його центра мас коефіцієнтом дс. Представлено результати експериментальних досліджень нерівномірності ходу двигунів MeM3-2457 та FP10C на різних режимах роботи, а також побудовано відповідні регресійні моделі та перевірена їх адекватність. Розроблено конструкцію маховика змінного моменту інерції для одноциліндрового чотиритактного двигуна внутрішнього згоряння FP10C, встановлено, що запропонований маховик зменшує нерівномірність ходу та покращує паливну економічність двигуна.

55.43 Автомобілебудування

55.01.19.0513/0518U000254

Кайдалов Руслан Олегович. Наукові основи створення автомобілів з комбінованою енергетичною установкою: Дис... д.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 31.10.2018.

УДК 629.017.

394 с.: 13 табл., 96 іл. – Бібліогр.: 277 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної наукової проблеми з формування наукових основ створення автомобілів з комбінованою енергетичною установкою. Отримано метод оцінювання впливу конструктивних параметрів і параметрів, що характеризують опір руху, на ефективну роботу ДВЗ при розгоні автомобіля. Розроблено метод оцінювання енергетичної ефективності безступінчастих трансмісій при роботі ДВЗ на постійному швидкісному режимі. Отримано метод зниження непродуктивних втрат енергії (потужності) ДВЗ за рахунок зменшення амплітуди коливань тягової сили при використанні комбінованої енергетичної установки. Розроблено метод оцінювання економії енергії автомобіля з комбінованою енергетичною установкою при сталому русі. Визначено взаємозв'язок між показниками динамічності автомобіля з комбінованою енергетичною установкою при різних варіантах її функціонування. Удосконалено метод визначення найбільш "динамічної" швидкості руху автомобіля, який, на відміну від відомого, дозволяє отримати раціональний взаємозв'язок між швидкістю руху та прискоренням машини (раціональну характеристику розгону при найменших витратах потужності двигуна). Практичне значення одержаних результатів підтверджено впровадженням запропонованих схем комбінованої енергетичної установки та підходів у дослідно-конструкторські роботи на створення нових та модернізацію існуючих автомобілів.

55.01.19.0514/0418U000666
Сергієнко Олександр Володимирович.
Розрахунково-експериментальний метод оцінки енергопоглинальних властивостей елементів пасивної безпеки автомобілів для спорту: Дис... к.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 14.03.2018.

УДК 629.371.23.

184 с.: 15 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 110 назв.

Дисертацію присвячено розробці розрахунково-експериментального методу оцінки енергопоглинальних властивостей елементів пасивної безпеки автомобілів для спорту. Науковими результатами є: 1) математична модель зіткнення автомобіля; 2) математична модель поведінки людини при ударі; 3) методика, що дозволяє визначити питому енергоємність композитних матеріалів. Розроблені моделі та методика дозволяють вперше вирішити науково-прикладну проблему прийняття рішень щодо оцінки енергопоглинальних властивостей елементів пасивної безпеки автомобілів для спорту, та добрати оптимальні параметри конструкції на етапі ескізного проектування. Це дозволяє знизити ймовірність травми людини під час дорожньо-транспортної пригоди. Запропоновані моделі та методи дозволяють підвищити ефективність при забезпеченні пасивної безпеки автомобіля за рахунок поліпшення точності оцінки елементів пасивної безпеки автомобіля у порівнянні із традиційними методами. Визначено питому енергоємність композиційних матеріалів яка складає для вуглепластику 60 Дж/г, для склопластику 22 Дж/г. Ключові слова: пасивна безпека, фронтальне зіткнення, енергопоглинання, композиційні матеріали, питома енергоємність, елементи пасивної безпеки.

55.01.19.0515/0418U000677
Авершин Андрій Геннадійович.
Вдосконалення аеродинамічних характеристик автомобілів для спорту методами чисельного і натурного експерименту: Дис... к.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 14.03.2018.

УДК 681.583.35, 681.587.357.

179 с.: 7 табл., 106 іл. – Бібліогр.: 117 назв.

Дисертаційна робота присвячена питанням зовнішньої і внутрішньої аеродинаміки автомобілів для спорту. Проведено чисельні і натурні експерименти на базі автомобілів ХАДІ-25,31,33,34 лабораторії швидкісних автомобілів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Особлива увага приділяється питанням аеродинамічного вдосконалення заднього дифузора, переднього і заднього антикрила, радіаторного відсіку. У роботі представлені результати аеродинамічних досліджень у вигляді таблиць і графіків. Дана оцінка впливу різних факторів на аеродинамічні властивості гоночних автомобілів і запропоновано шляхи їх поліпшення. Для натурних випробувань гоночного автомобіля використаний прямий метод дорожніх випробувань. Важливе місце в роботі займає зіставлення чисельного експерименту з натурним. Також в роботі розглядається досвід проектування кузова гоночного автомобіля з наднизьким аеродинамічним опором ХАДІ-34. Практична значимість результатів дисертаційної роботи полягає у використанні отриманих рішень при удосконаленні існуючих гоночних автомобілів формули Е-8, а також у створенні нових зразків гоночних автомобілів, що дозволяє істотно підвищити енергетичні та ходові якості з урахуванням прогнозованих експлуатаційних навантажень і швидкостей.

55.01.19.0516/0418U000815
Лиходій Олександр Сергійович.
Підвищення маневреності дволанкового сидельного автопоїзда з активним керуванням поворотом причіпної ланки: Дис... к.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 23.05.2018.

УДК 629.3, 629.06.

276 с.: 6 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 162 назв.

Дисертація присвячена вирішенню питань щодо підвищення маневреності дволанкового сидельного автопоїзда за рахунок удосконалення розрахункових методів, враховуючи функціональні зв'язки між системою активного керування поворотом причіпної ланки та динамікою криволінійного руху автопоїзда, засобами імітаційного моделювання. Об'єкт дослідження - робочі процеси, що відбуваються в системі активного керування поворотом причіпної ланки сидельного автопоїзда. За мету дисертаційної роботи прийнято підвищення маневреності дволанкового сидельного автопоїзда з активним керуванням поворотом причіпної ланки за рахунок узагальнення методології інженерних розробок системи активного керування поворотом. Методи дослідження засновані на математичному (аналітичному та імітаційному) моделюванні на підставі фундаментальних законів теоретичної механіки, теорії автомобілів, векторного аналізу та матричного числення з подальшою реалізацією у вигляді комп'ютерних програм, розроблених у середовищі математичного пакету MatLab. Запропонована методика визначення максимальних значень кутів повороту керованих коліс напівпричепа та розроблений алгоритм керування системою дозволили значно підвищити маневреність автопоїзда. Імітаційне моделювання динаміки руху сидельного автопоїзда значно скоротило час розрахунків завдяки поєднанню методів класичної механіки та векторного числення з методом Фробеніуса. Наукова новизна: вперше отримано взаємозв'язок між кутами складання автопоїзда та кутами повороту коліс його причіпної ланки за критеріями маневреності; встановлено взаємозв'язок між параметрами робочих процесів, що відбуваються у системі активного керування поворотом напівпричепа та параметрами криволінійного руху дволанкового сидельного автопоїзда; набула подальшого розвитку концепція проектування керованих мостів причіпної ланки сидельного автопоїзда. Матеріали дисертаційної роботи прийняті до використання у конструкторському від-

ділі ТОВ "Верхньодніпровський авторемонтний завод" та на приватному підприємстві "Харківський центр післяаварійного захисту "ЕКСПРЕС-СЕРВІС".

55.53 Будівельне і дорожнє машинобудування

55.01.19.0517/0418U000503

Чичур Андрій Іванович. Стохастичне моделювання параметрів двовального бетонозмішувача примусової дії: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 21.12.2017.

УДК 693.542.524.

125 с.: 7 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

Дисертація присвячена обґрунтуванню параметрів двовальних горизонтальних бетонозмішувачів примусової дії шляхом моделювання процесу перемішування на основі стохастичного під-ходу, базуючись на теорії ланцюгів Маркова. На основі проведених робіт розроблена методика дослідження фізики процесу перемішування в двовальних горизонтальних бетонозмішувачах примусової дії з врахуванням техніко-економічних параметрів, силових параметрів, які дозволяють визначити геометричні параметри машини. Отримані аналітичні залежності для визначення параметрів горизонтального бетонозмішувача та методів оцінки ефективності процесу перемішування бетонної суміші. Експериментальні дослідження дозволили визначити час "забуття", який характеризує якість суміші і дає змогу оцінити ефективність роботи змішувача. Різниця теоретичної і експериментальних досліджень лежить в межах 15 %, що дозволяє стверджувати про адекватність теоретичних результатів по відношенню до експериментальних. На основі проведених досліджень розроблений двовальний горизонтальний бетонозмішувач примусової дії з поворотними лопатками. Рекомендації по удосконаленню інженерних розрахунків змішувачів примусової дії передані в ТОВ "ОРІОН.ГРУП"

55.01.19.0518/0218U002116

Проведення тензометричних випробувань машини ПЗМ-3-01: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Мусійко Володимир Данилович. – ДР 0117U001719. УДК 623.2.018:621.879.44.

61 с.

Об'єкт досліджень - дослідний зразок модернізованої полкової землерийної машини ПЗМ-3-01 на автомобільному базовому шасі КраЗ-5233НЕ-000 виготовлений ПАТ "Крюківський вагонобудівний завод". Мета випробувань - визначення силового навантаження та балансу потужності машини в режимі відривання траншей і котлованів. Методи досліджень - експериментальні дослідження натурного зразка машини з використанням методу тензометричних досліджень. В результаті виконаних досліджень визначено витрати потужності на копання ґрунту; загальну потужність, що витрачається на роботу машини в процесі відривання траншей та котлованів; енергоємність розробки ґрунту при відриванні траншей та котлованів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.63 Машинобудування для харчової промисловості

55.01.19.0519/0218U001868

Інноваційні енерго- і ресурсоощадні технології та розробка наукових основ методів дослідження міцності та стійкості елементів конструкцій машин і апаратів харчових виробництв: Заключний звіт /Національний універси-

тет харчових технологій; Керівник Серьогін Олександр Олександрович. – ДР 0112U004631. УДК 633.002.68 : 620.9.

160 с.

Об'єкт дослідження - процеси та технології використання біопалив, зокрема біомаси рослинного походження; процеси спалювання органічної сировини; фізико-хімічні властивості біомаси; термодинаміка, газодинаміка, тепло- і масообмін в умовах заміщення традиційних джерел енергії на альтернативні палива. Мета роботи - полягає у розвитку наукових та науково-технічних та дослідження технологічних засад вирішення багатофакторної проблеми заміщення традиційних джерел енергії на альтернативні види палива та енергії, розроблення та обґрунтування змін конструкцій обладнання заміщення традиційних джерел енергії паливами на основі рослинної біомаси. Методи дослідження - у роботі використовувалися експериментальні та теоретичні методи. Теоретичні дослідження ґрунтувалися на фундаментальних положеннях термодинаміки, гідрогазодинаміки, тепло- масообміну. Математичне моделювання процесів горіння біопалива в обертових печах здійснювалося за допомогою чисельного рішення диференціальних рівнянь з умовами однозначності, що відповідають процесу, який досліджується. Фізичне моделювання використовувалося для підтвердження адекватності математичної моделі та розроблення технічних вимог до біопалива при його використанні в печах. У дослідженнях використовувалися сучасні прилади газового аналізу, тепловізори, прилади для вивчення температурного стану та виконувалися всі вимірювання, необхідні для розрахунку матеріального та теплового балансу процесу. Для оцінки ефективності запропонованих технічних рішень проводили техніко-економічний аналіз запропонованих схем.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.01 Загальні питання ядерної техніки

58.01.19.0520/0218U001821

Літературний огляд оболонок ТВЕЛів та конструкційних матеріалів в водоохолоджувальних реакторах на воді надкритичних параметрів: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Кульментьев Олександр Іванович. – ДР 0117U007427. УДК 621.039.

281 с.

Виконано літературний огляд сучасного стану робіт зі створення одного з найбільш перспективних варіантів реакторів IV покоління - легководного реактора з надкритичним тиском теплоносія. Розглянуто термофізичні властивості води у звичайному та надкритичному станах; процеси радіолізу води; особливості корозії оболонок ТВЕЛів; існуючі на даний час варіанти практичної реалізації реакторів розглянутого типу. Сформульовані конкретні пропозиції щодо вибору матеріалів для оболонок ТВЕЛів і їх випробування в умовах, максимально наближених до тих, що будуть реалізовані в майбутніх реакторах розглянутого типу.

58.01.19.0521/0218U001852

Розробка методик характеристикації ТРВ і упаковок РАВ ЗПТРВ: Заключний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Краснов Віктор Олександрович. – ДР 0117U005093. УДК 621.039.59:504.

45 с.

Розроблено СТП, необхідні для характеристикації упаковок ТРВ у частині встановлення відповідності критеріям питомої активності радіонуклідів, що підлягають паспортизації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

58.35 Дія випромінювань і захист від них

58.01.19.0522/0418U000929

Дибач Олексій Михайлович. Методи оцінювання невизначеностей для підвищення адекватності імовірнісного аналізу безпеки об'єктів атомної енергетики: Дис... к.т.н. /Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України. – Захищена 05.07.2018.

УДК 621.039.58.

167 с.: 14 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Об'єктом дослідження є імовірнісний аналіз безпеки (ІАБ) об'єктів атомної енергетики. Предмет - методи оцінювання невизначеностей та імовірнісні моделі технологічних систем та аварійних процесів об'єктів атомної енергетики. Мета - підвищення адекватності ІАБ об'єктів атомної енергетики за рахунок розроблених методів оцінювання невизначеностей комп'ютерних імовірнісних моделей технологічних систем та аварійних процесів цих об'єктів. Розв'язана актуальна науково-практична задача удосконалення методів і засобів математичного та комп'ютерного моделювання, оцінювання невизначеностей для підвищення адекватності ІАБ об'єктів атомної енергетики. Результати впроваджені та використовуються на об'єктах атомної енергетики.

59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

59.41 Прилади для вимірювання оптичних і світлотехнічних величин і характеристик

59.01.19.0523/0218U002205

Розробка та впровадження експресних сенсорних систем на основі трихвильової фотометрії для екологічного моніторингу за різними забруднювачами водного середовища: Заключний звіт /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Гончарук Владислав Володимирович. – ДР 0117U002686. УДК 681.785.4+543.34.

34 с.

Об'єкти дослідження - штаб кишкової палички *Escherichia coli* 1257 або найпростіші організми *Spirostomum ambiguum*. Мета даної роботи - розширення спектру експрес-сенсорних систем та визначення найбільш ефективних біологічних тестуючих елементів для створення біосенсорів визначення якості природної та питної води. Методи дослідження - спектрофотометричний метод; титриметричний метод; методи прямого посіву та мембранних фільтрів, метод світлової мікроскопії; статистичну обробку даних виконували для встановлення похибки експерименту. Результати роботи: встановлено, що *S. ambiguum* реагує шляхом зниження тривалості життя на присутність будь-якого розчиненого у воді токсиканта. Поєднання біоіндикації із застосуванням найпростішої хімічної кінетики відкриває можливості для біотестування природних і технологічних вод. Створено експериментальну установку, яка включає в себе всі основні елементи біосенсорної системи по схемі: уловлювач - передавач - приймач - інтерпретація. Розроблено колориметричний біосенсор з мікроорганізмами для моніторингу і детектування токсичності води з використанням феррицианіду як колориметричного індикатора і *Escherichia coli* в якості модельної бактерії. Галузь застосування: охорона навколишнього середовища. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів

61.01.19.0524/0218U001872

Отримання та дослідження модельних 4f-електронних систем в екстремальних умовах: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Філіпов Володимир Борисович. – ДР 0114U001859. УДК 661.65; 669.017; 539.216.

79 с.

Отримані та атестовані високочисті порошкові та досконалі монокристалні зразки тетраборидів РЗЕ: GdB₄, TmB₄, LuB₄ - та їх твердих розчинів. Підготовлені зразки для дослідження їх фізичних властивостей. В низьких полях це антиферромагнетики, в високих полях ферімагнетики, в проміжних вони характеризуються плато при намагніченостях, що відповідають дробовим значенням від намагніченості насичення та утворюють страйп-структури. Виявлена складна природа магнітного упорядкування цих фаз, яка обумовлена, як природою РЗ іону, так і геометрією та обмінною фрустраціями ґратки типу TbB₄, побудовані магнітні фазові діаграми, зроблені припущення відповідно еволюції їх магнітної структури. Отримані порошки та вирощені досконалі монокристали гексаборидів YbB₆, LaB₆ з індивідуальними ізотопами бору та природним бором, які були використані для вивчення впливу "масового" ефекту, ізотопного розупорядкування та нестехіометрії на природу надпровідності в борідах структурного типу CaB₆. Отримані та атестовані високочисті вихідні порошки та досконалі монокристали твердих розчинів на основі гексабориду самарію з різним ступенем легування тривалентними іонами рідкісноземельного елементу лантану - SmxLa_{1-x}B₆ (0.5 < x < 1.0) та двовалентними лужно- та рідкісноземельними іонами: Sm_{1-x}SrxB₆ (x = 0.01, 0.03), Sm_{1-x}EuxB₆ (x = 0.005, 0.02, 0.05, 0.95, 0.995), Sm_{1-x}YbxB₆ (x = 0.005, 0.02, 0.05, 0.1). З монокристалів усіх складів підготовлені зразки для дослідження фізичних властивостей цих фаз. Виявлений вплив типу легуючої домішки на валентність іонів Sm, на щільність станів Кондо- та топологічного діелектрика SmB₆, еволюцію транспортного та спінового зазору Eg на рівні Фермі різними методами (термічні, магнітні, спектроскопія, високий тиск). Знайдено підходи до вирощування монокристалів топологічного діелектрику YbB₆ з різним співвідношенням Yb/V. Отримані досконалі монокристали YbB_{5.96} та YbB_{5.994} з різним ступенем дефіциту бору. Їх дослідження дозволило з'ясувати вплив комплектності борної підґратки на транспортні та магнітні властивості гексабориду ітербію в залежності від рівня дефіциту бору. Вперше отриманий неметалевий хід температурної залежності опору та складний характер коефіцієнту Зеебеку. Визначено, що низькотемпературні аномалії транспортних властивостей обумовлені перетинанням між об'ємними та поверхневими внесками електронних станів в зарядовий транспорт. Вирощені досконалі монокристали додекабориду лютецію та гольмію з використанням природного бору та індивідуальних ізотопів бору: LuB₁₂, HoB₁₂. Виконане дослідження особливостей кристалічної структури LuB₁₂ в широкому температурному інтервалі. Зафіксовано зниження кубічної симетрії LuB₁₂ до тетрагональної в інтервалі (50?75) К, де він переходить в фазу каркасного скла при T* та має місце анізотропія його фізичних властивостей, виявлена асиметрія розподілу електронної щільності поблизу вузлової позиції атому Lu. Для кристалів HoB₁₂ з ізотопним та природним бором нижче температури АФМ упорядкування (7.3 К), виявлена суттєва відмінність у характері магнетод-

пору, яка свідчить про різницю в складових обміні, що призводить до різниці в характері їх магнітних структур. Припускається, що істотна анізотропія магнетоопору HoB_{12} з природним бором спровокована зниженням симетрії гратки внаслідок зниження симетрії кубооктаедра B_{12} із-за наявності в природному борі суміші двох індивідуальних ізотопів бору - ^{10}B та ^{11}B з 10 % відміною в їх масах.

61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів

61.01.19.0525/0218U001877

Керування структурою кераміки на основі діоксиду цирконію шляхом впливу на механізми масопереносу при спіканні: Заклучний звіт /Донецький фізико-технічний інститут ім. О.О. Галкіна НАН України; Керівник Лакуста Маргарита Валеріївна. – ДР 0117U003407. УДК 666.3.015.4; 666.3; 666.3.046.4.

56 с.

Об'єкт досліджень - оксидні нанопорошки на основі тетрагонального діоксиду цирконію 3Y-TZP з добавками SnO_2 , SiO_2 , GeO_2 . Було досліджено кінетику ущільнення нанопорошків тетрагонального діоксиду цирконію 3Y-TZP з добавками SiO_2 , GeO_2 , SnO_2 та детально досліджено вплив цих домішок в залежності від їх вмісту (0,2-5 ваг%) на домінуючі механізми масопереносу на початковій стадії спікання нанопорошків 3Y-TZP . Також було досліджено вплив добавок SiO_2 , GeO_2 , SnO_2 на формування структури спечених керамічних матеріалів на основі тетрагонального діоксиду цирконію методами РФА, СЕМ та ЕДС аналізу. Виявлено, що добавки суттєво впливають на ущільнення систем $3\text{Y-TZP-SiO}_2/\text{GeO}_2/\text{SnO}_2$ і приводять до зміни основного механізму масопереносу в залежності від типу, властивостей та концентрації добавок. Виявлено, що домішки викликають зміну параметрів структури спеченої кераміки, а саме розмірів зерен, розподілення частинок за розмірами, фазового складу в залежності від типу добавок. Установлений взаємозв'язок зміни характеристик нанопорошків 3Y-TZP при введенні добавок зі зміною кінетики ущільнення, механізмів масопереносу та властивостями структури отриманої кераміки. Робота передається за кордон за договірною ціною.

61.37 Технологія органічних речовин і продуктів

61.01.19.0526/0218U001891

Похідні 9,10-антрахінону та споріднених карбо- і гетероциклічних систем як прототи-ти потенційних протипухлинних та протигрибкових субстанцій: Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Новіков Володимир Павлович. – ДР 0118U000908. УДК 661.7;547;547:544.424.

65 с.

Проведені дослідження з прогнозування біологічної активності, одержання та дослідження фізико-хімічних властивостей, протигрибкової і цитотоксичної дії сульфуро- та нітрогеновмісних похідних 9,10-антрахінону; запропоновано зручний спосіб одержання дитіокарбаматних похідних 9,10-антрахінону та їх перетворення; експериментальними дослідженнями біологічної активності виявлені перспективні сполуки з фунгіцидним та протипухлинним ефектом в низьких концентраціях; встановлена залежність "структура - дія" та визначені активні фармакофорні фрагменти в структурі молекул, необхідні для реалізації протипухлинної та протигрибкової активності, для подальших структурних модифікацій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.01.19.0527/0218U001892

Створення сульфуровмісних похідних карбоциклічних та гетероциклічних систем - потенційних антигетероциклічних субстанцій:

Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Новіков Володимир Павлович. – ДР 0118U005109. УДК 661.7;661.16;661.12.

85 с.

Досліджено структурний дизайн та синтез нових сульфуровмісних похідних карбоциклічних та гетероциклічних систем - аналогів активних сполук-хітів. Створено базу нових карбоциклічних та гетероциклічних аналогів сполук-хітів. Проведено експериментальні дослідження *in vitro* синтезованих нових сульфуровмісних похідних карбоциклічних та гетероциклічних систем, вихідних продуктів для їх одержання та БіоПАР, досліджено вплив поверхнево-активних речовин мікробного походження на антигетероциклічну активність в суміші з синтезованими сірковмісними сполуками. Досліджено інгібуючий ефект дитіокарбаматів 9,10-антрацендіону *in vivo* за умов їх різної концентрації на АДФ-залежну агрегацію тромбоцитів та агрегації тромбоцитів, індукованої арахідоновою кислотою, показали дозо-залежний вплив та дозволили визначити ефективні сполуки дитіокарбаматної природи з антигетероциклічною дією на ПЗТ крові. При проведенні дослідження оцінки гострої пероральної токсичності *in vivo* на білих мишах визначено, що досліджені сполуки є помірно токсичними. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.51 Технологія переробки нафти і газу

61.01.19.0528/0418U000724

Нагурський Андрій Олегович. Модифікування бітумів з парафіністих залишків каучуками і гумою: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 30.03.2018.

УДК 665.637.8.

168 с.: 30 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 136 назв.

Наведено результати досліджень основних закономірностей процесу модифікування бітумів, одержаних з залишків переробки парафіністих нафт гумовою крихтою і каучуками. Вивчено вплив технологічних чинників на основні показники якості отриманих модифікованих бітумів. Встановлено механізм модифікування бітумів гумовою крихтою за низьких та високих температур. Наведено результати досліджень фізико-хімічних характеристик трикомпонентних бітумних композицій "бітум : ляна олія : каучук СБС" і "бітум : ляна олія : гумова крихта", які можуть використовуватися для одержання рулонних покрівельних матеріалів холодного нанесення. Запропоновано принципову технологічну схему установки одержання модифікованих бітумів та бітумних композицій спеціального призначення.

61.53 Технологія переробки твердих палих копалин

61.01.19.0529/0418U000725

Швед Марія Євгенівна. Одержання та застосування продуктів оксидатійного очищення кам'яного та бурого вугілля: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 30.03.2018.

УДК 502.3:504:5:662.6/74.

215 с.: 67 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробленню наукових основ технологій оксидатійного знесірчення (очищення) низькометаморфізованого високосіркового кам'яного вугілля з метою одержання сировини для виробництва пилового палива та бурого вугілля для отримання смоли

розкладу його органічної маси, яка може застосовуватись у якості компонентів котельних палив та/або дорожніх бітумів. Встановлено вплив чинників на дані процеси і знайдено їхні оптимальні значення. Для можливості реалізації процесу окисдаційного очищення у промисловості запропоновано універсальну технологічну схему процесу, яка дає змогу очищати (знесірчувати) як кам'яне, так і буре вугілля.

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.13 Біотехнологічні процеси й апарати

62.01.19.0530/0418U000834

Іванова Тетяна Сергіївна. Біотехнологія культивування лікарських макроміцетів на відходах перероблення зернових культур:

Дис... к.б.н. /Державне підприємство " Інститут харчової біотехнології та геноміки

Національної академії наук України". – Захищена 15.06.2018.

УДК УДК 582.284+582.282:577.1:664.76.

199 с.: 16 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 289 назв.

Проведений скринінг лікарських макроміцетів на рідких живильних середовищах нового складу - з аспіраційними відходами ячменю, відходами млина III-ої категорії, сухою крихтою, бардою кукурудзи та багасою сорго. Розроблено схему та визначено параметри біотехнологічного процесу глибокого культивування відібраних видів грибів на сухарній крихті для найвищої ефективності біоконверсії субстрату і накопичення біомаси. Вивчено харчову цінність, амінокислотний, жирнокислотний та вітамінний склад отриманої біомаси в стаціонарній фазі росту культур, а також досліджено антимікробну активність біомаси та встановлено відсутність гемаглютинувальної активності.

62.01.19.0531/0418U000939

Бабкіна Марія Михайлівна. Біотехнологічні основи створення препаратів із бактериидно-но активністю на основі модифікованих поліакцепторних сполук:

Дис... к.с.-г.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 05.07.2018.

УДК 636.09:602.4:615.281.9.

255 с.: 31 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертація присвячена визначенню антибактеріальної активності новосинтезованих модифікованих гетероциклічних сполук та встановленню їхньої мінімальної інгібувальної концентрації. Проведена експериментальна робота з підбору культур клітин, культур мікроорганізмів, оптимального розчинника для досліджуваних сполук. Дослідженнями доведено, що оптимальним розчинником для новосинтезованих модифікованих гетероциклічних сполук є диметилсульфоксид (ДМСО), оскільки він проявляє меншу токсичність, здатність до повного розчинення сполук та забезпечує стерильність у розчині. Визначена мінімальна інгібувально-концентрація речовин. Сполуки різних класів виявили різну антибактеріальну активність відносно тест-мікроорганізмів, які досліджувалися. Відібрано 6 речовин, які виявляли активність до усіх 8 тест-мікроорганізмів та характеризувалися низькою токсичністю у відношенні до досліджених культур клітин. Визначено, що ці речовини не виявили токсичної дії на моношар перещеплюваних культур HeLa, Vero та ВНК. Запропоновано новий метод визначення антимікробної активності речовин.

62.99 Інші проблеми біотехнології

62.01.19.0532/0418U000835

Борова Марія Миколаївна. Зелений" синтез

флуоресцентних квантових точок CdS та характеристика їх властивосте: Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України". – Захищена 15.06.2018.

УДК 546.3:544.77:577-04.

174 с.: 5 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

1. У дисертаційній роботі розроблено нові методики "зеленого" синтезу квантових точок CdS з використанням таких біологічних матриць як бактерія *Escherichia coli*, базидіальний гриб *Pleurotus ostreatus*, культура "бородатих" коренів *Linaria maroccana*, суспензійна культура *Nicotiana tabacum* (BY-2). Показано, що максимум поглинання синтезованих квантових точок CdS (*E. coli*) знаходиться у діапазоні 420 - 440 нм, максимум люмінесценції - на довжині хвилі 443 нм. Для квантових точок CdS, що синтезовані з використанням *P. ostreatus* є характерними максимума поглинання (453 нм) та люмінесценції (462 нм). Квантові точки, які отримано за допомогою *L. maroccana*, мають максимума поглинання (398 нм) та люмінесценції (462 нм), тоді як для квантових точок, синтезованих із застосуванням *N. tabacum* (BY-2), притаманні максимума поглинання (292 нм) та люмінесценції (381 нм). За допомогою методу ТЕМ продемонстровано, що квантові точки мають сферичну форму, не мають поверхневих дефектів та мають діаметр у діапазоні від 3 до 9 нм, залежно від обраної для синтезу біологічної матриці. Показано, що квантові точки CdS не чинять суттєвих негативних впливів на рослинні та тваринні клітини, порівняно з неорганічним кадмієм. Крім того, розроблено методику функціоналізації квантових точок CdS (*P. ostreatus*) з використанням ПЕГ та БСА.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.29 Текстильна промисловість

64.01.19.0533/0218U001928

Розробка технологічних параметрів виготовлення двошарового дрібносітчастого трикотажу типу "Омега-3" для виробів медичного призначення з поліпропіленових монониток :

Заключний звіт /Державне підприємство "Київський державний науково-дослідний інститут текстильно-галантерейної промисловості"; Керівник Прокопова Євгенія Анатоліївна. – ДР 0118U002223. УДК 677.07:006.354.

19 с.

Об'єкт дослідження - двошаровий дрібносітчастий трикотаж медичного призначення. Мета роботи - розробка технологічних параметрів двошарового дрібносітчастого трикотажу типу "Омега-3" з поліпропіленових монониток діаметром 0,12 мм та виготовлення дослідної партії полотна. Метод дослідження - експериментальний. Обладнання - основов'язальна рашель-машина HDR-8EH 12 класу. Відповідно до технічних вимог Замовника проведені експериментальні дослідження, в результаті чого розроблені технологічні параметри та тимчасовий технологічний режим виготовлення двошарового дрібносітчастого трикотажу типу "Омега-3" з поліпропіленових монониток діаметром 0,12 мм; вироблена дослідна партія трикотажного полотна в кількості 624 м.кв., що передана Замовнику в установленому порядку.

64.35 Шкіряна промисловість

64.01.19.0534/0418U000814

Ніконова Анна Віталіївна. Розробка ресурсощадної технології виробництва одягових шкір:

Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищена 31.05.2018.

УДК 675.024:675.026.

184 с.: 43 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 196 назв.

Дисертацію присвячено розробці ресурсоощадної технології виробництва шкір для одягу з овечої сировини шляхом сумісного застосування альтернативних мінеральних дубильних сполук, хрому і титану та сучасних полімерних матеріалів на стадії дублення, а також нових жирувальних препаратів при рідинному оздобленні. Встановлено, що завдяки своїй фізико-хімічній природі полімерні матеріали здатні взаємодіяти з колагеном та іншими застосованими реагентами з утворенням зв'язків різного типу, що дозволяє збільшити дифузію та зв'язування дубильних сполук у структурі дерми, і виявляється у прискоренні технологічного циклу, кращому поглинанні дубильних сполук з розчинів, покращенні споживчих властивостей готової продукції. Розроблено дві технології безпікельного мінералполімерного дублення, що дозволяють можливість отримати високоякісні шкіряні вироби при більш раціональному використанні матеріальних, сировинних та енергетичних ресурсів.

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.01 Загальні питання харчової промисловості

65.01.19.0535/0218U001869

Проведення ідентифікації та виявлення фальсифікації харчових продуктів з використанням сенсорних аналізаторів: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Арсеньєва Лариса Юріївна. – ДР 0113U001430. УДК 613.001.3:543.92.

200 с.

Об'єкт дослідження – методологія ідентифікації, контролю якості та безпечності харчових продуктів за леткими сполуками, методологія колориметричної ідентифікації та оцінки якості продукції за кольорними координатами. Мета роботи – дослідження особливостей аналізу та сорбції летких сполук різних груп харчових продуктів на масивах п'єзосенсорів, розробка способів та методик ідентифікації харчової продукції, інструментальної органолептичної оцінки, експрес-способів оцінки якості та безпечності продукції із використанням сенсорних систем з методологією електронний ніс, електронний око. Методи дослідження – аналіз газової фази проводили методом п'єзокварцового мікрозважування на експериментальному газоаналізаторі з методологією електронний ніс. Дослідження кольорних координат проводили на сканері та спектрофотометрі, оброблення проводили за допомогою програми Mathcad 14. Розроблено методологічну основу аналізу різних груп харчових продуктів з використанням електронного носа відповідно до поставленої задачі та характеристик матриці зразка. Розроблено алгоритми експертної системи колориметричної ідентифікації, оцінки якості та безпечності харчової продукції. Отримані закономірності та підходи фундаментального дослідження мають широке коло впровадження, електронний ніс використовують в харчовій промисловості, медицині, хімічній промисловості, для оцінки екологічної безпечності на підприємствах хімічної та харчової промисловості. Запропоновані експрес-способи та методики не потребують багатостадійної пробопідготовки, використання коштовних реактивів та засобів вимірювань та пропонується до впровадження в лабораторіях харчових та торговельних підприємств, в установах з захисту прав споживачів.

65.01.19.0536/0218U001871

Формування і контроль якості та безпечності інноваційних харчових продуктів: Заключний звіт /Національний університет харчових техноло-

гій; Керівник Усатюк Світлана Іванівна. – ДР 0113U001429. УДК 613.001.76:658.56.

118 с.

Об'єкт дослідження - технології виготовлення інноваційних харчових продуктів, збагачених корисними інгредієнтами з оригінальними органолептичними показниками. Мета роботи - створення нових видів продуктів, застосування нових методів контролю якості та безпечності вітчизняних харчових продуктів. Методи дослідження - органолептичні, електрохімічний, потенціометричний, рефрактометричний, тензометричний, термогравіметричний, титриметричний, фотоколориметричний, мікробіологічні, математико-статистичні.

65.35 Кондитерська промисловість

65.01.19.0537/0218U001859

Дослідження хімічних перетворень вуглеводів, виділених з природної сировини, як складових харчових продуктів оздоровчо-профілактичного призначення: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Шульга Сергій Іванович. – ДР 0112U006976. УДК 663.911.

55 с.

Проведено модифікацію картопляного крохмалю хлорангідридами карбонових кислот, досліджено властивості отриманого модифікованого продукту та встановлено, що модифікація змінила форми зв'язків вологи з крохмалем, зовнішній вигляд зерен та ступінь кристалічності. Досліджено процес набухання інуліну в чистих органічних розчинниках та у їх сумішах з водою з різним співвідношенням компонентів. На основі одержаних значень кінематичної в'язкості розраховані величини відносної, питомої та приведеної в'язкості вказаних розчинів інуліну. На основі результатів виконаних досліджень розроблено технологічні схеми добування фруктозо-олігосахаридних сиропів.

65.37 Цукрова промисловість

65.01.19.0538/0218U002235

Удосконалення методів прогнозування технологічних показників цукрових буряків та результатів їх переробки за даними хімічного складу коренеплодів: Заключний звіт /Інститут продовольчих ресурсів НААН; Керівник Чернявська Людмила Іванівна. – ДР 0117U002511. УДК 664.1.

49 с.

Проведено інформаційний пошук щодо застосування математичних моделей у різних країнах, що мають цукробурякове виробництво, для прогнозування технологічних показників переробки цукровмісної сировини за даними визначення хімічного складу цукрових буряків при їх прийманні. Визначено фізико-хімічні показники цукрових буряків, відібраних в зонах бурякосіяння Вінницької області (Крижопільський цукровий завод) та Полтавської області (Яреськівський цукровий завод), за якими обчислено прогнозовані величини виходу цукру, вмісту цукру у мелясі, чистоти очищеного соку, коефіцієнт лужності, чистоти нормальної та заводської меляси, МБ-фактор. Отримані дані можуть бути використані для уточнення технологічного регламенту переробки сировини. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.43 Пивоварна промисловість

65.01.19.0539/0218U002234

Біохімічні процеси та динаміка зміни якісних показників пива в процесі його збері-

гання і реалізації: Заключний звіт /Інститут продовольчих ресурсів НААН; Керівник Мелетьєв Анатолій Євгенович. – ДР 0117U002510. УДК 663.4.

38 с.

Визначено мікробіологічний склад непастеризованого та пастеризованого пива. Показано, що пастеризація є дієвий спосіб для забезпечення біологічної стійкості пива. Дослідження фізико-хімічних показників непастеризованого і пастеризованого пива після 6 місяців зберігання показало, що непастеризоване пиво втратило свої властивості, з'явилося помутніння, що свідчить про його біологічне псування, значно зменшилась величина гіркоти, в той час як в пастеризованому пиві цей показник зменшився лише на 1,2 одиниці. Пастеризоване пиво має кращу біологічну стійкість, вище значення величини гіркоти. Пиво в скляних пляшках та ПЕТ-пляшках майже не відрізнялось за показниками якості. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.45 Спиртова промисловість

65.01.19.0540/0218U002233

Біоконверсія крохмалю в спирт мікроорганізмами різних таксономічних груп: Заключний звіт /Інститут продовольчих ресурсів НААН; Керівник Олійнічук Сергій Тимофійович. – ДР 0117U002509. УДК 663.5/663.1.

44 с.

Науково обґрунтовано спосіб безпосереднього зброжування крохмалевмісної сировини змішаною культурою мікроорганізмів - продуценту ферментних систем гриба *Aspergillus awamori* і дріжджів *Saccharomyces cerevisiae*. Відпрацьовані режими вирощування посівного матеріалу чистих культур продуцентів і підготовки сировини до процесу оцукрювання і бродіння в одну стадію на пшеничному суслі. Крохмалевмісна сировина може бути альтернативною для отримання молочної кислоти з організацією її виробництва на вільних потужностях спиртових заводів. Враховуючи, що молочнокислі бактерії використовують вуглеводи як джерело вуглецю та енергії, то попередня стадія підготовки сировини до бродіння буде спільною як для спирту, так й для молочної кислоти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість

65.01.19.0541/0418U000885

Нечепуренко Кристина Борисівна. Технологія виробів м'ясних посічених з використанням термостабільної пружної емульсії на основі натрію альгінату: Дис... к.т.н. /Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Захищена 27.06.2018.

УДК 547.458:65.012.14.

149 с.: 27 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Дисертацію присвячено науковому обґрунтуванню та розробці технології виробів м'ясних посічених із використанням термостабільної пружної емульсії на основі натрію альгінату. Досліджено функціонально-технологічні, реологічні, термостійкі, фізико-хімічні, структурно-механічні, органолептичні та споживчі властивості, умови та терміни реалізації. Спрогнозовано та експериментально підтверджено, що використання у складі виробів м'ясних посічених структурованої термостабільної пружної емульсії дозволяє більш раціонально використовувати м'ясу сировину, покращити органолептичні показники виробів м'ясних посічених та харчову цінність за рахунок збагачення готової продукції поліненасиченими жирними кислотами. Розроблено і затверджено нормативну і технологічну документацію. Здійснено заходи

з упровадження нової технології на підприємствах із виробництва м'ясної продукції, ресторанного господарства, подано дані щодо економічної ефективності від упровадження виробів м'ясних посічених із використанням

термостабільної пружної емульсії на основі натрію альгінату у виробництві.

65.63 Молочна промисловість

65.01.19.0542/0518U000289

Самойчук Кирило Олегович. Розвиток наукових основ гідродинамічного диспергування молочних емульсій: Дис... д.т.н. /Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Захищена 05.12.2018.

УДК 637.134.

308 с.: 24 табл., 152 іл. – Бібліогр.: 347 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню важливої наукової проблеми підвищення ефективності виробництва питного молока і молочних продуктів, які виробляються з використанням гомогенізації, шляхом розвитку наукових основ гідродинамічного диспергування молочних емульсій. Розроблено теорію гідродинамічного диспергування жирової фази молока на підставі визначення прискорення потоку емульсії, яке може бути універсальним параметром, який визначає руйнування жирових часток емульсій для більшості типів гомогенізаторів молока. На основі нової теорії розроблені математичні моделі гідродинамічного диспергування молочного жиру в пульсаційному апараті з ротором, що вібрує і пульсаційному поршньовому гомогенізатору молока. Розроблена математична модель гідродинамічного диспергування молочного жиру, яка основана на визначенні швидкості жирової кульки відносно дисперсійного середовища в струминному гомогенізаторі молока з роздільною подачею жирової фази при використанні одночасної нормалізації молока за жирністю. Введений показник – "коефіцієнт гомогенізації", який пов'язує прискорення руху емульсії з середнім діаметром жирової частки молочної емульсії, що дозволяє кількісно характеризувати додаткові умови ефективності процесу диспергування жирової фази молока. На основі нових математичних моделей гомогенізації розроблені промислові зразки пульсаційного апарата з ротором, що вібрує, пульсаційного поршньового та струминного гомогенізатора з роздільною подачею жирової фази, які дозволяють отримати молочну емульсію з середнім розміром жирових кульок 0,8 мкм і при цьому мають у 4,9–6,7 рази менші питомі енерговитрати.

65.01.19.0543/0418U000884

Тютюкова Дар'я Олександрівна. Технологія напівфабрикатів з сиру кисломолочного на основі молока з регульованим складом сольової системи: Дис... к.т.н. /Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Захищена 27.06.2018.

УДК 637.354.8.

151 с.: 52 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано технологію напівфабрикатів з сиру кисломолочного на основі молока з регульованим складом сольової системи. Установлено закономірності впливу складу сольової системи молока на формування органолептичних, фізичних, фізико-хімічних і структурно-механічних показників сиру кисломолочного як білкового коагуляту. Обґрунтовано технологічні параметри одержання стійких у часі емульсійних пастоподібних систем на основі сирно-молочних сумішей, технологічні властивості яких сформовано шляхом керованої зміни їх сольового складу. Науково обґрунтовано та розроблено технологію на

півфабрикатів з сиру кисломолочного, досліджено її функціонування як технологічної системи. Одержано комплекс нових даних, що характеризують органолептичні, фізичні, фізико-хімічні, мікробіологічні та токсикологічні показники, харчову цінність нової продукції, науково обґрунтовано умови й строк зберігання. Розроблено та затверджено нормативну та технологічну документацію, здійснено впровадження нових технологій на підприємствах галузі, розраховано економічний ефект від упровадження.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.01.19.0544/0218U002016

Оцінка межі вогнестійкості залізобетонних конструкцій з використанням фіброматеріалів: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Васильченко Олексій Володимирович. – ДР 0115U002024. УДК 614.8.

29 с.

У результаті виконаної науково-дослідної роботи запропоновано методи розрахунку межі вогнестійкості залізобетонних будівельних конструкцій з використанням фіброматеріалів. На основі запропонованої методики проведено розрахунки межі вогнестійкості залізобетонних згинальних конструкцій з використанням фіброматеріалів; межі вогнестійкості залізобетонних безарматурних плит з використанням фіброматеріалів; межі вогнестійкості залізобетонних ферм з використанням фіброматеріалів в їх окремих елементах; межі вогнестійкості залізобетонних будівельних стискальних конструкцій, посилені методом збільшення перетину з використанням фіброматеріалів. Підтверджено, що запропонована методика дозволить підвищити пожежну безпеку та обґрунтувати економічність застосування будівельних конструкцій з використанням фіброматеріалів, дасть можливість попередньої оцінки безпеки їх експлуатації при пожежі.

67.09 Будівельні матеріали і вироби

67.01.19.0545/0418U000635

Волинська Єлизавета Валеріївна. Екобетони на основі шлаколужного цементу з використанням слюдовмісних побічних продуктів гірничо-добувної промисловості: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 05.03.2018.

УДК 666.971; 699.82.

167 с.: 22 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 123 назви.

В дисертаційній роботі обґрунтовано та експериментально доведено можливість інтенсифікації процесів структуроутворення шлаколужного цементу на пізніх етапах тверднення, що забезпечує покращення експлуатаційних та спеціальних властивостей цементу та екобетону на його основі за рахунок використання слюдовмісних побічних продуктів гірничо-добувної промисловості. Розроблено склади екобетонів класів В15...В40, що характеризуються міцністю на розтяг при згині через 28 днів тверднення ($R_{zg} = 7,6...7,8$ МПа), низьким модулем пружності ($E = 28,2\cdot 10^3...29,9\cdot 10^3$ МПа) марками за морозостійкістю F400, високою корозійною стійкістю в розчинах сульфату натрію та магнію ($K_c = 0,9...1,03$)

67.01.19.0546/0418U000691

Скорик Віталій Володимирович. Тампонажні розчини на основі лужного цементу для перемінних умов тверднення в свердловині:

Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 29.03.2018.

УДК 666.94; 691.535; 691.54.

210 с.: 26 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

В дисертаційній роботі виявлені закономірності зміни реологічних та фізико-механічних властивостей полегшеного лужного тампонажного розчину (ПЛТР) системи "мелений доменний гранульований шлак - комплекс сполук лужних металів - комплекс мінеральних добавок - ПАР" для перемінних умов застосування ($t = 22-75$ оС та тиск 0,1-35,0 МПа) в нафтогазових свердловинах з низькими, нормальними та помірними температурами шляхом використання комплексів модифікуючих добавок органічної та мінеральної природи. Розроблено технологічні методи управління цими властивостями. Підтверджено відповідність властивостей розроблених рецептур ПЛТР як стандартним вимогам, так і реальним вимогам промислового використання при цементуванні свердловини в дві секції.

67.01.19.0547/0418U000813

Пасько Антон Васильович. Екобетони на основі лужних цементів з використанням залізовмісних супутніх продуктів промисловості: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 06.06.2018.

УДК 691.5; 691.3.

178 с.: 32 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Об'єкт досліджень - направлене регулювання фізико-хімічного впливу на процеси структуроутворення лужних цементів та екобетонів з високим наповненням залізовмісними супутніми продуктами промисловості та забезпечення їх високої екологічності та ефективності при використанні. Предмет досліджень - екобетони на основі лужного цементу з використанням залізовмісних супутніх продуктів промисловості. Методи досліджень - сучасні методи фізико-хімічного аналізу; статистичні методи планування експерименту. Дослідження іммобілізаційних та радіологічних властивостей лужних цементів та екобетонів на їх основі здійснювалося згідно європейської методики (EN 12457-1:2002 Part 1). Наукова новизна - вперше теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено на модельних системах можливість зв'язування різних сполук заліза в нерозчинні мінерали із забезпеченням як фізико-механічних властивостей штучного каменю лужного цементу, так і зменшення спроможності сполук заліза до вилугування. Встановлено процеси структуроутворення лужних цементів з використанням як компонентів червоного і гальванічного шлаків з регульованим формуванням стійких цеолітоподібних новоутворень та нерозчинних залізовмісних сполук. Доведено можливість отримання лужних цементів з використанням залізовмісних супутніх продуктів промисловості. Встановлено взаємозв'язок зміни міцності цементного каменю від кількості залізовмісних продуктів та аніонної складової лужного компонента. Показано залежність спроможності лужних цементів до іммобілізації різних сполук заліза та катіонів важких металів (Pb+, Ni+), які присутні в червоному та гальванічному шламах, від композиційної побудови таких цементів. Подальшого розвитку набули фізико-хімічні, механічні та технологічні основи композиційної побудови складу бетонів з регламентованими будівельно-технологічними властивостями та максимальним вмістом залізовмісних супутніх продуктів промисловості за критерієм функціональності бетонної суміші, ранньої та марочної міцності, пористості, морозо- та корозійної стійкості із забезпеченням екологічної відповідності бетонів за критерієм радіологічних та іммобілізуючих властивостей. Результати роботи впроваджено у виробництво будівельних матеріалів. Визначена екологічна доцільність розробки. Галузь - будівництво.

67.01.19.0548/0218U001879

Розробка рецептурних та технологічних рішень для пластифікації лужних бетонів для будівництва доріг з використанням супутніх продуктів металургії та теплоенергетики:

Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Ковальчук Олександр Юрійович. – ДР 0116U008073. УДК 691.5.

39 с.

Об'єктом досліджень є лужні цементні з використанням супутніх продуктів металургії та теплоенергетики та бетони на їх основі. Метою роботи є розробка рецептурних та технологічних підходів для забезпечення пластифікації лужних цементів та дорожніх бетонів на їх основі. Визначено основні технічні параметри приготування та укладання бетонної суміші. Проведено дослідження впливу компонентного складу, агрегатного стану та послідовності додавання пластифікуючих добавок на легкоукладальність бетонної суміші.

67.11 Будівельні конструкції

67.01.19.0549/0418U000681

Перов Олексій Миколайович. Міцність, деформативність та тріщиностійкість прогінних залізобетонних елементів при їх згині з крученням: Дис... к.т.н. /Одеський національний морський університет. – Захищена 12.03.2018.

УДК 624.072.2:624.012.

332 с.: 7 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 145 назв.

Дисертація присвячена експериментально - теоретичному дослідженню складного напружено-деформованого стану прогінних залізобетонних конструкцій з урахуванням дії крутного моменту, вивченню впливу конструктивних чинників та зазначеного фактора зовнішнього впливу на їх тріщиностійкість, деформативність та міцність; виявленню нових схем руйнування вказаних конструкцій за складними просторовими перерізами та встановленню їх залежності від відповідного співвідношення дослідних факторів; розробці нової інженерної методики розрахунку міцності просторових перерізів балкових конструкцій при їх згині з крученням; розвитку нелінійної деформаційної моделі залізобетонної конструкції, яка дозволяє урахувати особливості сумісної роботи бетону й арматури на всіх стадіях, включаючи руйнування за одночасної дії поперечної сили, згинального і крутного моментів; експериментальній перевірці можливості та умов застосування найбільш розповсюджених методів розрахунку для перевірки міцності просторових перерізів дослідних елементів; моделюванню складного напружено-деформованого стану вказаних конструкцій шляхом нелінійних скінчено-елементних розрахунків з використанням сучасного програмного комплексу, упровадженню результатів досліджень у будівельну практику і навчальний процес ВНЗ будівельного профілю.

67.01.19.0550/0418U000848

Скочко Людмила Олегівна. Взаємодія багатоярусних утримуючих конструкцій з ґрунтовим масивом: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 27.06.2018.

УДК 624.15; 624.131; 624.137.

188 с.: 11 табл., 74 іл. – Бібліогр.: 201 назв.

Об'єкт дослідження - багатоярусні утримуючі конструкції, що використовуються для стабілізації зсувонебезпечних територій. Предмет дослідження - формування напружено-деформованого стану в елементах системи "утримуючі конструкції - ґрунтовий масив" при зміні

планового-висотного положення ярусів підпірних стін. Мета роботи - розробка методики розрахунку ефективних конструкцій багатоярусних утримуючих конструкцій, що взаємодіють з ґрунтовим масивом на зсувонебезпечній території. Методи дослідження: аналітичні розрахунки підпірних стін з використанням різних методик; числове моделювання напружено-деформованого стану системи "утримуючі конструкції - ґрунтовий масив"; натурні випробування фрагментів утримуючих конструкцій; інструментальні спостереження за деформаціями підпірних стін. Наукова новизна одержаних результатів: вперше розроблена методика, яка дозволяє визначити небезпечні зони виникнення максимальних зусиль і переміщень у палях багатоярусних підпірних стін, які зумовлюються рельєфом, гідрогеологічними умовами, планово-висотним положенням ярусів підпірних стін і відповідними горизонтальними навантаженнями; виявлено, що положення середнього ярусу утримуючих конструкцій є визначальним при формуванні напружено-деформованого стану системи "утримуючі конструкції - ґрунтовий масив", зміна розташування цього ярусу в плані змінює максимальні згинальні моменти у всіх підпірних стінах комплексу протизсувних споруд до 2,5 разів; запропоновано методику багатфакторного аналізу для визначення впливу розміщення ярусів підпірних стін на значення деформацій та максимальних зусиль в елементах утримуючих конструкцій; дістала подальшого розвитку модель деформування ґрунтового середовища на базі дилатансійної теорії для вирішення геотехнічних задач розрахунку багатоярусних утримуючих конструкцій, що полягає у попередній ідентифікації параметрів моделі за результатами натурних випробувань фрагментів утримуючих конструкцій. Галузь - будівництво

67.17 Машини, механізми, устаткування й інструмент, що застосовуються в будівництві і промисловості будматеріалів

67.01.19.0551/0218U002115

Дослідження можливості використання криволінійного конвеєра в спеціальних землерийних машинах: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Мусійко Володимир

Данилович. – ДР 0116U002119. УДК 621.879.44.

107 с.

Об'єкт досліджень - стрічковий конвеєр машини розкриття трубопроводів МВТ-2М. Мета роботи - надати рекомендації для конструювання натурального зразка конвеєра машини МВТ-2М. Метод досліджень - фізичне моделювання. З метою визначення необхідних геометричних та кінематичних параметрів криволінійного конвеєра для машини МВТ-2М було спроектовано, виготовлено та проведено дослідження його фізичної (в масштабі 1 : 5) моделі. У звіті представлено методику, програму, умови проведення дослідження, отримані результати та рекомендації для проектування натурального криволінійного конвеєра машини МВТ-2М.

67.23 Архітектурно-будівельне проектування

67.01.19.0552/0218U002112

Розробити метод прогнозування воднотеплового режиму дорожньої конструкції з урахуванням зміни екологічного стану придорожньої смуги: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Славінська Олена Сергіївна. – ДР 0115U002287. УДК 625.7/.8.

286 с.

Дослідження ґрунтуються на концепції щодо радикальної зміни умов надходження інфільтраційної вологи від атмосферних опадів до робочого шару земляного полотна,

що не відповідає існуючим підходам до прийняття розрахункових значень вологості ґрунту земляного полотна автомобільної дороги та типовим проектним рішенням. У виконаній роботі враховано посилений процес інфільтрації поверхневої води протягом річного циклу, який призводить до суттєвої зміни волого-теплого режиму дорожньої конструкції. Базовим інструментом для проведення наукових досліджень є теорія водно-теплого режиму дорожньої конструкції та придорожньої смуги. На основі запропонованих моделей авторами розроблено методику прогнозування пучиноутворення у межах робочого шару земляного полотна автомобільних доріг та метод розрахунку водно-теплого режиму дорожньої конструкції з урахуванням зміни екологічного стану придорожньої смуги.

67.29 Об'єкти будівництва

67.01.19.0553/0218U002269

Ресурсоекономні технології відновлення й реконструкції житлових, громадських і виробничих будівель та захисних споруд цивільної оборони: Заключний звіт /Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка; Керівник Семко Олександр Володимирович. – ДР 0116U002567. УДК 69.059.004.18:699.85.

789 с.

Об'єкт дослідження: відновлення промисловості, громадської та житлової забудови, захисних споруд цивільної оборони й інженерної інфраструктури районів, постраждалих від надзвичайних ситуацій природного та техногенного (в т. ч. бойових дій) характеру в умовах їх дії та ліквідації; мета дослідження: Основна мета проекту полягає в удосконаленні існуючих та розробленні нових ресурсоекономних технологій (уніфікованих конструкцій, засобів, методів, організаційно-технологічних рішень) відновлення й реконструкції житлових, громадських і виробничих будівель та захисних споруд цивільної оборони з урахуванням сучасних вимог щодо їх індустріальності, надійності та конструктивної безпеки, технічних ризиків й енергоефективності на всіх етапах їх життєвого циклу як єдиної технологічної (нормативної, проектно-розрахункової та конструктивно-організаційної) системи, призначеної для застосування в районах, постраждалих від надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру (в т. ч. бойових дій); методи дослідження та апаратура: при виконанні наукового дослідження було застосовано загальні методи емпіричного та теоретичного дослідження - експеримент, абстрагування, моделювання, аналіз та синтез; методи математичного моделювання; методи фізичного моделювання з використанням методів теорії подібності, методів випробування моделей будівель та споруд; методи теорії ймовірностей, випадкових процесів та екстремумів у поєднанні з методами статистичної обробки випадкових даних; методи імітаційного моделювання Монте-Карло, чисельні методи моделювання теплових режимів, був використаний сучасний досвід експериментальних випробувань, лабораторні методи та обладнання для спостережень за тепловим режимом будівлі та будівельних конструкцій; методи та обладнання для експериментального дослідження напружено-деформованого стану будівельних конструкцій; теоретичні і практичні результати: проведено імовірнісний аналіз навантажень та впливів природного й техногенного походження; проведено аналіз та узагальнення типів дефектів і пошкоджень основних несучих й огорожувальних будівельних конструкцій, будівель і споруд, їх фундаментів та основ, що зазнали фізичного зношення чи непередбачених (аварійних) впливів під час виникнення надзвичайної ситуації природного, техногенного або воєнного характеру; проведено експериментальні дослідження, дослідне проектування (що передувало серійному виробни-

цтву) та нормування розрахунку розроблених у межах проекту нових ефективних типів комплексних ресурсоекономних несучих та огорожувальних будівельних конструкцій будівель і захисних споруд цивільної оборони, їх основ та фундаментів, водонепроникних і деформаційних екранів й армованих масивів, а також будівельних машин та механізмів для їх зведення; розроблено типові (уніфіковані) конструктивні та організаційно-технологічні рішення зведення й удосконалення засобів механізації праці як єдиної технологічної системи, призначеної для застосування в районах, постраждалих від надзвичайних ситуацій техногенного або воєнного характеру в умовах їх дії та ліквідації; досліджено живучість розроблених і удосконалених у межах проекту типів комплексних конструкцій та їх систем (каркасів будівель і захисних споруд), а також їх основ і фундаментів за аварійних впливів (надзвичайних ситуацій природного, техногенного і воєнного характеру); створено відповідну державну нормативну базу, зокрема розроблено рекомендації щодо оцінювання надійності (безвідмовності, довговічності, ремонтпридатності, збережуваності та живучості) відомих і розроблених у межах проекту нових типів ефективних ресурсоекономних комплексних несучих та огорожувальних конструкцій будівель і захисних споруд та їх основ і фундаментів, опубліковано 8 монографій, 9 навчальних посібників та 69 наукових публікацій, в тому числі 8 статей у журналах, що входять до наукометричної бази Scopus, 61 стаття у виданнях, що входять до інших наукометричних баз даних та у фахових виданнях України, прийнято участь у 20 наукових конференціях різних рівнів, в тому числі опубліковано 7 матеріалів конференцій, котрі індексуються у базі даних Scopus, отримано 9 патентів на корисні моделі, захищено 4 кандидатські дисертації та 1 докторську; за 2016 - 2017 роки було виконано госпдоговорів за тематикою на загальну суму 1299.27 тис. грн.; сфера (галузь) використання: будівництво та експлуатація будівель і споруд.

67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва

67.01.19.0554/0418U000645

Кравчук Олександр Андрійович. Фільтрування рідини зі змінною швидкістю руху потоку: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 14.03.2018.

УДК 628.16.067.

168 с.: 1 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальному питанню підвищення ефективності роботи швидких фільтрів з зернистим завантаженням. У ній наведено результати теоретичних та експериментальних досліджень основних характеристик швидких фільтрів з зернистим завантаженням при швидкості, яка істотно змінюється з часом. Представлено трьохблочну математичну модель фільтрування води на швидких фільтрах з зернистою засипкою для випадку змінної з часом швидкості фільтрування, яка дозволяє аналітично визначити основні характеристики даного процесу та тривалість фільтроциклу. Проведено серію експериментальних досліджень роботи швидких фільтрів на лабораторній установці та проаналізовано отримані результати. Розроблено методику інженерного розрахунку швидких фільтрів, які працюють зі змінною з часом швидкістю фільтрування, розглянуто приклади розрахунку. Здійснено порівняльний аналіз отриманих в роботі даних з даними розрахунку за існуючими методиками. Приведені матеріали по впровадженню результатів дисертаційної роботи при розрахунку і проектуванні реальних очисних споруд.

67.01.19.0555/0418U000750

Ободянська Ольга Ігорівна. Підвищення експлуатаційної надійності систем газопостачання населених пунктів антикорозійною міцністю газопроводів: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 25.04.2018.

УДК 621.643-027.45.

186 с.: 31 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної проблеми підвищення експлуатаційної надійності систем газопостачання населених пунктів. На підставі проведеного аналізу означено існуючі методи, способи та технічні засоби оцінювання технічного стану газопроводу та запропоновано математичну модель підтримки прийняття рішень з підвищення експлуатаційної надійності систем газопостачання з врахуванням якісних та кількісних чинників. На базі аналітичних досліджень побудовано та обґрунтовано ієрархічну класифікацію та формалізацію факторів впливу на технічний стан систем газопостачання, яка дає можливість отримати функції належності оцінок впливу кожного фактора. Запропоновано інженерну методику визначення оцінки надійності трубопроводів зовнішніх газорозподільних мереж та програмний продукт для її комп'ютерної реалізації. Це дозволяє використати отриману оцінку факторів впливу при паспортизації технічного стану систем з метою здійснення запобіжних заходів їх безаварійної експлуатації. Наведені теоретичні положення знайшли свої підтвердження в ході експериментальних досліджень чинників, що впливають на умови захисту трубопроводів від електрохімічної корозії. Запропоновано технічні рішення з підвищення експлуатаційної надійності систем газопостачання за рахунок конструкції анодного заземлювача зі зменшеною металоемністю та технологію його влаштування. Проведено техніко-економічне обґрунтування запропонованих засобів електрохімічного захисту для підвищення надійності систем газопостачання антикорозійною міцністю газопроводів.

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.01.19.0556/0418U000851

Бородай Ірина Іванівна. Електромагнітний метод і система контролю газового середовища для підвищення зберігання плодів:

Дис... к.т.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 26.06.2020.

УДК 631.371.

165 с.: 5 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 121 назва.

В дисертаційній роботі для тривалого зберігання яблук в умовах зовнішнього середовища, на основі теоретичних і експериментальних досліджень, створено інформаційний електромагнітний метод для блокування дихання яблук і диференційна резонаторна установка для контролю етилену, що виділяється яблуками, по зміні діелектричної проникності повітряної суміші з етиленом.

68.01.19.0557/0218U001810

Проект Стратегії розвитку еколого-збалансованого аграрного виробництва: Заключний звіт /Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Шкуратов Олексій Іванович. – ДР 0118U002323. УДК 502.33 : 631.15.

26 с.

У запропонованому проекті Стратегії сформульовано положення, завдання, напрями та пріоритети державної політики у сфері екологічної безпеки аграрного сектора економіки, що має стати орієнтиром для державної влади та місцевого самоврядування під час розробки програм розвитку еколого-збалансованого аграрного виробництва. Розкрито напрями, шляхи та механізм реалізації Стратегії розвитку еколого-збалансованого аграрного виробництва.

68.01.19.0558/0218U001864

Оцінка рівня страхового захисту сільськогосподарських підприємств: Заключний звіт /Сумський національний аграрний університет; Керівник Жмайлов Валерій Миколайович. – ДР 0115U001052. УДК 368.5.

175 с.

Метою дослідження є розробка теоретичних, концептуальних та прикладних аспектів щодо ефективного використання інструменту страхування в діяльності сільськогосподарських підприємств. Об'єктом дослідження є процес оцінки рівня страхового захисту сільськогосподарських підприємств. Теоретичною і методологічною основою науководослідної роботи є діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення економічних процесів, законодавчі і нормативні акти органів державної влади України з питань регулювання системи сільськогосподарського страхування. У процесі роботи застосовувалися такі методи економічних досліджень: абстрактно-логічний, порівняльний, морфологічний, економіко-статистичні методи дослідження. Результатами даної науково-дослідної роботи є: досліджено стан ринку сільськогосподарського виробництва та визначено головні перспективи його подальшого розвитку; досліджено стан ринку сільськогосподарського страхування та виділено основні проблеми та перспективи його подальшого розвитку; досліджено подальший розвиток механізмів та інструментів страхового захисту основної діяльності сільськогосподарських підприємств. Ключові слова: ринок, сільськогосподарська продукція, ризик, страхування, земля, продовольча безпека, конкурентоспроможність, агрострахування.

68.05 Ґрунтознавство

68.01.19.0559/0218U001908

Дослідження агрофізичних параметрів ґрунтового покриву України, у розрізі основних агровиробничих груп ґрунтів по природно-сільськогосподарських районах:

Заключний звіт /ННЦ "Інститут ґрунтознавства і агрохімії ім. О.Н. Соколовського НААН"; Керівник Лактіонова Тетяна Миколаївна. – ДР 0118U001360. УДК 631.4.

163 с.

В результаті виконання НДР було створено загальний перелік основних агровиробничих груп ґрунтів у розрізі природно-сільськогосподарських районів для всіх областей України, визначено переліки основних агровиробничих груп ґрунтів у розрізі кожного природно-сільськогосподарського району в кожній адміністративній області України. Виявлено агрофізичні показники основних агровиробничих груп ґрунтів у розрізі природно-сільськогосподарських районів у кожній адміністративній області України, та оформлено відповідні таблиці які включають такі дані: глибина гумусового горизонту (см), вміст фізичної глини (%), вміст мулу (%) і щільність будови ґрунту (г/см³) у шарі 0-35 см. Всі дані отримано з бази даних "Властивості ґрунтів України", у лабораторії Геоєкофізики ґрунтів ННЦ ІГА імені О.Н.Соколовського, та з літературних джерел.

68.31 Сільськогосподарська меліорація

68.01.19.0560/0218U001926

Моніторинг запасів вологи у ґрунті за даними дистанційного зондування: Заключний звіт /Інститут водних проблем і меліорації; Керівник Даниленко Юлія Юрївна. – ДР 0118U005127. УДК 631.6:626.8.

67 с.

Розроблена методика ідентифікації посух з використанням математичного апарату штучних нейронних мереж для отримання залежностей між вологістю ґрунту та даними пасивного й активного дистанційного зондування Землі супутниками Sentinel. У якості вихідних даних щодо вологості ґрунту використовуються показання сенсорів Echorprobe та Watermark, розміщених на станціях вимірювання вологості в межах Херсонської області. Наведено результати застосування навчених нейронних мереж для визначення зміни вологозапасів та ідентифікації явища ґрунтової посухи. Проведене порівняння результатів застосування запропонованої методики з результатами, отримуваними відомими індексами посух. Створене програмне забезпечення для автоматизації розрахунків.

68.35 Рослинництво

68.01.19.0561/0418U000674

Штакал Віктор Миколайович. Продуктивність злакових лучних травостоїв різного видового і сортового складу на осушуваних органічних ґрунтах Лівобережного Лісостепу: Дис... к.с.-г.н. /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України". – Захищена 01.03.2018.

УДК 631.521:633.2:631.8.

211 с.: 34 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 253 назви.

Об'єкт - процес інтенсифікації вирощування різностиглих травостоїв та організація на їх основі укісних конвеєрів на осушуваних торфовищах Лівобережного Лісостепу. Метою досліджень було встановлення еколого-біологічних закономірностей формування різностиглих високопродуктивних укісних сіяних злакових травостоїв залежно від їх видового і сортового складу та удобрення у системі зелених (сировинних) конвеєрів на органічних ґрунтах Лівобережного Лісостепу. Методи - польовий, лабораторний, візуальний, вимірювально-ваговий, розрахунковий, хімічний, математико-статистичний. Вперше в умовах Лівобережного Лісостепу встановлено еколого-біологічну й фітоценотичну активність нових сортів багаторічних злакових трав, що дало змогу підібрати найпродуктивніші з них, що забезпечує одержання з 1 га 9-14 т/га сухої маси або 6-10 т/га кормових одиниць у системі зеленого (сировинного) конвеєра. Основні результати досліджень впроваджено в 2016-2017 рр в господарстві ПП "Соснова" Переяслав-Хмельницького району Київської області на площі 140 га, що забезпечило зростання чистого прибутку на 3500-4100 грн/га. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.01.19.0562/0418U000675

Рудавська Наталія Миколаївна. Формування продуктивності бобово-злакових травосумішей залежно від технологічних заходів вирощування в умовах Лісостепу західного: Дис... к.с.-г.н. /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України". – Захищена 01.03.2018.

УДК 633.2.031:631.816.1:631.847.

223 с.: 32 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 282 назви.

Об'єкт - процеси формування продуктивності сіяних травостоїв, ботанічного складу і структури урожаю. Мета

роботи полягає у виявленні закономірностей формування високопродуктивних травостоїв за різної частки бобових і злакових компонентів у сумішах, розробці ефективних заходів збереження бобових видів трав у лучному ценозі за використання бактеріальних препаратів у поєднанні з мінеральними добривами в умовах Лісостепу західного. Методи - польовий, лабораторний, вимірювально-ваговий, порівняльно-розрахунковий. Уперше виявлені закономірності формування урожайності травосумішей для вирощування на низинних луках Лісостепу західного. Розроблено заходи удосконалення технологій вирощування ценозів, що забезпечить отримання 6,83 - 8,2 т/га кормових одиниць та 0,92 - 1,03 т/га перетравного протеїну. Основні результати досліджень впроваджено в 2012, 2014-2015 рр. в господарствах Львівської області на площі 30, 25 і 30 га, що забезпечило збір 5,7-6,21 т/га кормових одиниць і 0,83-0,89 т/га перетравного протеїну. Галузь використання - сільськогосподарське виробництво.

68.01.19.0563/0218U001815

Каталог сортів лікарських рослин селекції Дослідної станції лікарських рослин ІАП НААН: Заключний звіт /Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Куценко Наталія Іванівна. – ДР 0118U001870. УДК 633,88.

38 с.

Створено каталог сортів лікарських рослин селекції Дослідної станції лікарських рослин ІАП НААН занесених до "Державного реєстру сортів, придатних до поширення в Україні" та тих, що проходять випробування.

68.01.19.0564/0218U001816

Анотований каталог лікарських рослин родини Asteraceae колекції Дослідної станції лікарських рослин ІАП НААН: Заключний звіт /Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Колосович Микола Петрович. – ДР 0118U001863. УДК 633,88.

45 с.

В каталозі наведено коротку характеристику лікарських рослин родини Asteraceae колекційних фондів Д СЛР ІАП НААН. Для кожного зразку колекції наведені народні назви, морфологічні і біологічні особливості, господарське значення та способи розмноження.

68.01.19.0565/0218U001817

Технології розсадного способу вирощування меліси лікарської та материнки звичайної в умовах краплинного зрошення (рекомендації): Заключний звіт /Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Глушенко Людмила Анатоліївна. – ДР 0118U001865. УДК 633,88.

18 с.

У науково-практичних рекомендаціях викладено особливості технології вирощування меліси лікарської та материнки звичайної за розсадного способу вирощування в умовах краплинного зрошення. Рекомендоване для виробників лікарської рослинної сировини, а також для використання в учбовому процесі викладачами і студентами вищих учбових закладів.

68.01.19.0566/0218U001818

Рекомендації із формування високопродуктивних фітоценозів лікарських рослин в

умовах сільських селітебних територій: Заключний звіт /Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Глуценко Людмила Анатоліївна. – ДР 0118U001868. УДК 633,88.

54 с.

У рекомендаціях із формування високопродуктивних фітоценозів лікарських рослин в умовах сільських селітебних територій на основі проведених багаторічних досліджень подано узагальнені вимоги та поради щодо вирощування лікарських рослин, технології переробки і зберігання лікарської рослинної сировини з урахуванням можливостей дрібнотоварного виробництва та у відповідності до сучасних вимог фармацевтичних підприємств.

68.01.19.0567/0218U001819

Належна практика культивування і збору лікарських рослин (GACP) як гарантія якості лікарської рослинної сировини і препаратів на її основі: Заключний звіт /Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Глуценко Людмила Анатоліївна. – ДР 0118U001869. УДК 633,88.

126 с.

У посібнику викладено основні положення з правил вирощування лікарської рослинної сировини та особливості її заготівлі в природних умовах із врахуванням вимог GACP (Good Agricultural and Collection Practice). Також наведено додаткові стандарти для виробництва, первинної переробки та зберігання лікарської рослинної сировини, які визначають найважливіші етапи виробництва для забезпечення якості продукції.

68.01.19.0568/0218U001820

Рекомендації із відтворення рідкісних і зникаючих видів лікарських рослин на території природно-заповідного фонду України: Заключний звіт /Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Глуценко Людмила Анатоліївна. – ДР 0118U001864. УДК 633,88.

26 с.

У розробці висвітлено сучасний стан природних популяцій раритетних видів лікарських рослин. Подано рекомендації із відтворення рідкісних і зникаючих видів лікарських рослин на територіях природно-заповідного фонду України, які можуть бути використані для збереження генофонду видів, занесених до Червоної книги України шляхом забезпечення їх відтворення в умовах *ex situ* та подальшої їх репатріації на території ПЗФ України.

68.01.19.0569/0218U001895

Здійснити порівняльну оцінку енергетичного потенціалу сучасних гібридів буряків цукрових як сировини для виробництва біопалива в зоні Лісостепу України: Заключний звіт /Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН; Керівник Хіврич Олександр Борисович. – ДР 0116U002201. УДК 633.63:631.55:631.92.

58 с.

За результатами досліджень визначено найкращий період збирання буряків цукрових як сировини для виробництва біоетанолу. Визначено перелік гібридів, що є рекомендованими для вирощування на енергетичні цілі в зоні нестійкого зволоження Центрального та Західного Лісостепу України. На основі результатів досліджень розроблено методичні ре-

комендації з технології вирощування буряків цукрових як сировини для виробництва біоетанолу

68.01.19.0570/0218U001896

Концептуальні основи високоефективного функціонування цукробурякового підкомплексу АПК та суб'єктів біоенергетики України в умовах природно-кліматичних змін та посилення ринкової конкуренції: Заключний звіт /Інститут цукрових буряків НААН України; Керівник Бондар Володимир Сергійович. – ДР 0116U002137. УДК 633.63-027.3 : 620.9 : 551.58 (477).

195 с.

Обґрунтовано концептуальні засади і практичні заходи щодо високоефективного функціонування бурякоцукрового комплексу і суб'єктів біоенергетики України в умовах кліматичних змін і посилення економічної конкуренції, розроблено стратегічні напрями та розраховано показники розвитку зазначених галузей в умовах нестабільності світових ринків на перспективу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.01.19.0571/0218U001897

Розробити елементи екологізберігаючої технології вирощування цукрових буряків:

Заключний звіт /Інститут цукрових буряків НААН України; Керівник Бондар Володимир Сергійович. – ДР 0116U002115. УДК 633.63:631.1.

67 с.

Обґрунтовано теоретичні підходи, методичні та практичні рекомендації, спрямовані на розробку і застосування елементів технології вирощування цукрових буряків, які забезпечують збереження навколишнього середовища від хімічного перенавантаження, економію засобів і коштів в умовах загострення економічної конкуренції та глобального потепління. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.01.19.0572/0218U001922

Розробити елементи технології вирощування насіння і садивного матеріалу стевії: Заключний звіт /Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН; Керівник Стефанюк Володимир Йосипович. – ДР 0116U002138. УДК 633.63 : 631.1.

36 с.

Вперше отримано технологію ранньостиглих форм та високоякісного насіння стевії; удосконалено стимуляцію насіння стевії для прискореного проростання. Обґрунтовано режими освітлення 12 клл, 14 клл та його періоди - 12, 16, 18 годин. Удосконалено режими замочування насіння стевії в нанопрепаратах та штамах. Технологія забезпечує підвищення врожайності до 12%, зменшення витрат виробництва на 10-15%. Річний економічний ефект становить 1500-2200 грн/га. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.01.19.0573/0218U001923

Розробити теоретичні основи механізованих технологій вирощування енергетичної верби та тополі для виробництва твердих видів біопалива: Заключний звіт /Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН; Керівник Гументик Михайло Ярославович. – ДР 0116U002199. УДК 631.52.631.527.

75 с.

1. При створенні плантацій тополі за практично однакових показників приживлюваності, вищими показниками висоти рослин відзначаються живці завдовжки 25 см, порівняно з 20-сантиметровими. 2. Досліди з використанням живців, завдовжки 25 см, нарізаних під кутом 450 до осі пагона і перпендикулярно вказують на відсутність суттєвих

переваг одного способу над іншим. 3. Розроблені елементи технології вирощування енергетичної верби на основі використання нових високопродуктивних сортів, а також агротехнічних заходів та мінімізації технологічних операцій сприяють одержанню урожайності на рівні 54,6 т/га сорту Тернопільської та тополі 58,8 т/ та відповідно енергії 573 ГДж/га та 582,2 ГДж/га.

68.01.19.0574/0218U002045

Вивчення впливу паротермічної обробки та механолізу на активацію нанокмплексів гетерополісахаридів плодовоовочевих біосистем при розробці нанотехнологій: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Павлюк Раїса Юрївна. – ДР 0116U000838. УДК 658.310.8.

294 с.

Об'єкт дослідження - технологічні процеси отримання дрібнодисперсних плодовоовочевих біосистем, деструкція та екстракція із рослинної сировини неактивних форм пектинових речовин, інуліну та їх руйнування в розчинну форму. Мета роботи – розробка нанотехнологій дрібнодисперсних добавок в формі пюре та порошоків в нанорозмірній формі з застосуванням як інновації комплексної дії на сировину паротермічної обробки та неферментативного каталізу. Методи дослідження – загальноприйняті і спеціальні оригінальні хімічні, біохімічні, спектроскопічні, мікроскопічні, фізико-хімічні, хроматографічні методи дослідження. Встановлено, що при дії зазначених процесів відбувається активація пектинових речовин, інуліну, білку та БАР, більш повне вилучення їх із сировини із прихованої форми в розчинну легкозасвоювану форму (в 4,5...7,3 раз). На основі проведених досліджень розроблено нанотехнології добавок в формі нанопюре і нанопорошків, нормативну документацію (ТУ на нанодобавки) та випуск експериментальних партій.

68.01.19.0575/0218U002344

Комплексні дослідження продуктивного потенціалу та біохімічного складу насіння високоолійної хрестоцвітої культури редьки олійної як енергетичної сировини для виробництва компонентів дизельного біопалива: Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Блюм Ярослав Борисович. – ДР 0117U002793. УДК (633.85+665.321):662.756.3:665.1.09.

33 с.

Виділено форми та сорти редьки олійної, які вирізняються кращими параметрами росту та урожайності. Встановлені показники урожайного потенціалу насіння рослин редьки олійної (2640-3440 кг/га) та вміст олії у насінні (30-42%). Встановлено енергетичну цінність насіння (5451-6004 ккал/кг) і олії редьки олійної залежно від форми та сорту (8847-9306 ккал/кг) редьки олійної. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.39 Тваринництво

68.01.19.0576/0218U002346

Розроблення новітніх об'ємно-планувальних і технологічних рішень екобезпечних ферм різних типорозмірів з виробництва молока і яловичини: Заключний звіт /Білоцерківський національний аграрний університет; Керівник Луценко Марія Михайлівна. – ДР 0116U002608. УДК 57.086.8:631.11.637.1.

160 с.

В рамках даного проекту, який виконувався в 2016-2017 роках поставлені завдання виконані. Розроблено нові-

тні об'ємно-планувальні і технологічні рішення наступних ферм: - спеціалізованої молочної ферми на 1000 корів з доїнням на установці типу "Паралель"; - спеціалізованої молочної ферми на 500 корів з роботизованими системами доїння; - молочної ферми на 150 корів, створеної шляхом реконструкції існуючого приміщення на 200 корів з доїнням на установці типу "Ялінка"; - молочних ферм на 10, 20 і 50 корів для фермерських і селянських господарств; - спеціалізованої ферми з відгодівлі 2000 голів молодняка, створеної шляхом реконструкції існуючих тваринницьких приміщень; - спеціалізованої ферми з відгодівлі 200 голів великої рогатої худоби з новими об'ємно-планувальними і технологічними рішеннями приміщень.

68.41 Ветеринарія

68.01.19.0577/0418U000903

Лукашук Богдан Олександрович. Лікувально-профілактична ефективність пробіотика та фітобіотика за гастроентериту в поросят: Дис... к.вет.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 05.07.2018.

УДК 619:616-084:616.34.-002:636.084.5:636.4.

149 с.: 22 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 342 назви.

Об'єкт дослідження - гастроентерит у поросят. Мета дослідження - теоретично та експериментально обґрунтувати профілактичну ефективність фітобіотика ЕКСТРАКТ^{ТМ} 6930 у підсисних поросят і пробіотика ТОЙОЦЕРІН 109 та фітобіотика ЕКСТРАКТ^{ТМ} 6930 у лікуванні відлучених тварин, хворих на гастроентерит. Методи дослідження - клінічні, морфологічні, фізичні, біохімічні, імунологічні, бактеріологічні, патолого-анатомічні, патолого-морфологічні, статистичні. Наукова новизна: вперше отримано дані, що характеризують динаміку метаболічних процесів, еритро- та лейкоцитопоезу, клітинної і гуморальної ланок імунітету, мікробіоценозу, морфофункціонального стану органів травлення у поросят, хворих на гастроентерит, за впливу пробіотика ТОЙОЦЕРІН 109 та фітобіотика ЕКСТРАКТ^{ТМ} 6930 у поєднанні з антибіотиком (10 % розчин енрофлоксацину гідрохлориду). На основі вивчення клітинного та гуморального імунітету й кишкового мікробіоценозу встановлені нові аспекти патогенезу гастроентериту в підсисних і відлучених поросят в умовах сучасного свиного комплексу. Вперше теоретично та експериментально обґрунтовано ефективність фітобіотика ЕКСТРАКТ^{ТМ} 6930 для профілактики гастроентериту в підсисних поросят у промисловому виробництві. Впроваджено: отримані результати використовуються в науково-дослідній і навчальній роботі на факультетах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Сфера (галузь) використання: ветеринарна медицина

68.01.19.0578/0418U000904

Зінко Галина Олегівна. Лікувально-профілактична ефективність препаратів Селену та Германію у телят за абомазоентериту: Дис... к.вет.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 05.07.2018.

УДК 619:616.085:615.326:619:616.33:636.2.053.

158 с.: 40 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 310 назв.

Об'єкт дослідження - абомазоентерит у телят. Мета дослідження - експериментально і теоретично обґрунтувати лікувально-профілактичну ефективність препаратів Сел-Плекс і Максидін 0,4, що володіють імуномодулювальною та антиоксидантною дією, та їх вплив на стан системи пероксидного окиснення ліпідів, ендогенної інтоксикації, антиоксидантного та імунного захисту у здорових і хворих на абомазоентерит телят. Методи дослідження - клінічні, морфологічні, фізичні, біохімічні, імунологічні, бактеріологі-

чні, патолого-анатомічні, патолого-морфологічні, статистичні. Наукова новизна: вперше отримано дані, що характеризують інтенсивність процесів пероксидного окиснення ліпідів та стан ендogenousної інтоксикації, системи антиоксидантного захисту, клітинної та гуморальної ланок імунітету у телят, хворих на абомазоентерит, за впливу препаратів Сел-Плекс та Максидін 0,4 в поєднанні з застосуванням антимікробної (Амоксицилін 15 % LA), заміної (Тривітамін) та регідратаційної терапії. Вивчено зв'язок і роль імунної та антиоксидантної систем, що дозволило розкрити окремі ланки патогенезу абомазоентериту у телят. Вперше теоретично та експериментально обґрунтовано ефективність препаратів Сел-Плекс та Максидін 0,4 для профілактики абомазоентериту у телят. Досліджено їх позитивний вплив на процеси пероксидного окиснення ліпідів, ендogenousної інтоксикації, стан антиоксидантної системи, клітинний та гуморальний імунітет. Впроваджено: отримані результати використовуються в науково-дослідній і навчальній роботі на факультетах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Сфера (галузь) використання: ветеринарна медицина

68.47 Лісове господарство

68.01.19.0579/0418U000845

Яновська Грина Миколаївна. Структурні особливості і відновлення монодомінантного букового пралісу в умовах вологої чистої бучини: Дис... к.с.-г.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 22.06.2018.

УДК 630*2:581.148:504.062.4.

235 с.: 13 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

Об'єкт дослідження - монодомінантний буковий праліс вологої чистої бучини Українських Карпат. Мета роботи - виявити структурні особливості будови пралісу в умовах вологої чистої бучини, тенденції її змін і динаміку лісовідновних процесів та опрацювати лісівничі заходи формування стійких високопродуктивних букових лісів. Методи дослідження - вітчизняні лісівничо-таксаційні, лісознавчо-біометричні, міжнародні. На основі встановлення структурних особливостей будови пралісу в умовах вологої чистої бучини, тенденцій їх змін і динаміки лісовідновних процесів вперше отримано такі результати: встановлено, що зміни лісівничо-таксаційних показників букового пралісу в процесі його функціонування є слабкими і не перевищують 7 %. Їх суттєве зростання спостерігається лише за дії екстремальних зовнішніх впливів; виявлено, що найбільш стабільним показником букового пралісу в умовах вологої чистої бучини є площа поперечного перерізу. В середньому вона становить 43 м² · га⁻¹ і змінюється в межах 3-5 %. Найбільш мінливим (до 22 %) є запас деревини за середнього значення 670 м³ · га⁻¹; визначено середню кількість підросту в буковому пралісі вологої чистої бучини, яка становить 26 тис. шт. · га⁻¹ за наявності суттєвих відмінностей на окремих ділянках як кількісних (від 22 до 32 тис. шт. · га⁻¹), так і якісних (частка бука змінюється від 3 до 6 од. у складі); встановлено оптимальну кількість дерев за ступенями товщини в залежності від стадії розвитку (групи віку) монодомінантних букових лісів, яка змінюється від 449 шт. · га⁻¹ у віці молодого покоління до 262 шт. · га⁻¹ у віці стиглості. Практичне значення отриманих результатів. Встановлені особливості структури і функціонування пралісів на різних стадіях розвитку дають змогу визначати способи та інтенсивність проведення лісівничих заходів для підтримання оптимальної структури, високої біотичної стійкості і продуктивності господарсько освоєних букових лісів. Галузь застосування: лісове господарство

68.01.19.0580/0418U000864

Карпин Наталя Іванівна. Види роду *Tilia*

Л. в озелененні м. Львова: Дис... к.с.-г.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 22.06.2018.

УДК 630*177.952 : 71(474.83).

210 с.: 12 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

Об'єкт дослідження - види, підвиди та культивари роду *Tilia* в зелених насадженнях Львова. Мета - виявити видове розмаїття, адаптивний потенціал і стійкість видів роду *Tilia* до умов урбогенного середовища й оцінити їх декоративність та перспективи використання в зелених насадженнях Львова. Методи досліджень - дендрологічні, екологічні, таксаційні, біохімічні, електрофізіологічні, спектрофотометричні, світлової мікроскопії, статистичні. Наукова новизна - вивчено сучасний деревно-чагарниковий склад вуличних насаджень Львова та виявлено 80 видів, які відносяться до 42 родів. У їх складі переважають таксони родів *Tilia* L., *Acer* L., *Fraxinus* L. та *Aesculus* L.; вивчено таксономічний склад роду *Tilia* та встановлено 12 видів, 11 підвидів, 3 різновиди та 5 культиварів; вивчено ферментну активність антиоксидантної системи в листках лип та встановлено великі видові мінливості каталазної та пероксидазної активностей. Практичне використання - результати визначення таксономічного розмаїття роду *Tilia*, стійкості видів лип та їх адаптивного потенціалу і декоративності є основою для розроблення заходів щодо підбору та реконструкції садово-паркових об'єктів, а також в навчальному процесі. Галузь використання: садово-паркове господарство.

68.01.19.0581/0418U000865

Ткачук Оксана Михайлівна. Водорегулювальна і ґрунтозахисна роль лісів Передкарпаття: Дис... к.с.-г.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 22.06.2018.

УДК 630*[116+114+622].

210 с.: 31 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Об'єкт дослідження - дубово-буково-ялицеві ліси Передкарпаття. Мета - кількісна оцінка водорегулювальних і ґрунтозахисних властивостей лісів Передкарпаття, їх змін під впливом лісогосподарської діяльності та опрацювання заходів щодо посилення цих функцій. Методи досліджень - лісівничі, ґрунтово-гідрологічні, математично-статистичні. Наукова новизна - висвітлено особливості водорегулювальних властивостей системи "насадження-ґрунт", які покращуються із збільшенням віку насаджень, сягаючи максимуму у стиглих деревостанах із розвинутим підостом; з'ясовано, що порівняно із безлісними угіддями сучасна лісистість водозборів Передкарпаття здатна посилювати режим річкового стоку у чотири рази, збільшувати річні ресурси підземного живлення рік об'ємом 300 м³·га⁻¹; охарактеризовано ґрунтозахисну роль лісу на водозборах і берегах рік, яка порівняно із нелісовими умовами в 1,6-3 рази ослаблює ерозійні явища та сприяє чистоті поверхневих вод; оцінено зміни ґрунтозахисних властивостей лісу під впливом вибіркового і суцільного рубок та формування йогонового покоління; удосконалено підходи до оптимізації лісистості території Передкарпаття з урахуванням площі і висоти водозборів над рівнем моря та особливостей гідрографічної мережі; набуло подальшого розвитку ведення лісового господарства з урахуванням водорегулювальної і ґрунтозахисної ролі лісу. Практичне використання - результати є основою для запобігання інтенсифікації поверхневого стоку води і розвитку ерозійних явищ опрацьовано шляхи оптимізації лісистості території залежно від розмірів водозборів й рівня їх заліснення, які можна використовувати при розробці регіональних природоохоронних програм. Удосконалено ведення лісового господарства з позицій збереження захисних властивостей лісу, результати яких впроваджено у виробництво державними підприємствами, а також в навчальному процесі. Га-

дузь використання: лісове господарство.

68.01.19.0582/0218U001823

Розробка моделей емісії вуглецю внаслідок деструкції деревного детриту в лісових екосистемах: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Білоус Андрій Михайлович. – ДР 0118U004169. УДК 630*2:581.116.

153 с.

Об'єкт дослідження - деструкція деревного детриту в лісових екосистемах. Мета дослідження - встановлення закономірностей накопичення і емісії вуглецю в компонентах мортмаси лісових екосистем. Методи дослідження - метод хронологічної послідовності, таксаційні методи, експертні оцінювання, математичне моделювання, методи аналізу, синтезу та системного підходу. Галузь застосування - лісове господарство. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.01.19.0583/0218U002198

Теоретичне обґрунтування впровадження у степу України лісотипологічних принципів з метою відновлення лісів, зупинення деградації ґрунтів та запобігання опустелювання:

Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Зверковський Василь Михайлович. – ДР 0115U002398. УДК 630*144(477.63).

361 с.

Об'єкт дослідження - природні і штучні лісові екосистеми підзони різнотравно-кострицево-ковилових степів (південно-східного регіону України) як фактори позитивного середовищевірного процесу; їх вплив на запобігання опустелювання, вітрової та водної ерозії, техногенної деструкції, підвищення їх меліоративного впливу на родючість ґрунтів у степу. Мета - досліджень екологічне обґрунтування, розробка та удосконалення лісотипологічних принципів організації природних і штучних лісових біогеоценозів як дієвого фактора підвищення матеріально-енергетичного ресурсу, запобігання деградації ґрунтів і процесів опустелювання степової зони України. Методи досліджень - оновлені та загальноприйняті у біогеоценології, геоботаніці, флористиці, фізіології рослин, мікробіології ґрунтів, фітокліматології та ґрунтознавстві. Надана характеристика сучасного стану біорізноманіття та просторово-функціональної організації, показників стійкості та адаптації до антропогенного навантаження лісових біогеоценозів степової зони, удосконалено їх типологічну оцінку та ординацію. Визначені принципи та підходи до відновлення та створення лісових біогеоценозів з високим лісомеліоративним впливом для запобігання деградації ґрунтів і процесів опустелювання. Розроблено критерії оцінки та підвищення стійкості, продуктивності та пертинентності лісових екосистем з використанням нових методологічних підходів. Науковою новизною є застосування оцінки фізіологічних аспектів адаптивного потенціалу деревних видів та гемеробії антропогенно-трансформованих ландшафтів у комплексних біогеоценологічних дослідженнях лісів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

69.25 Аквакультура

69.01.19.0584/0218U002196

Дослідження адаптогенних механізмів функціонування різних типів водних екосистем Придніпров'я та визначення шляхів збільшення їх продуктивності: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара;

Керівник Федоненко Олена Вікторівна. – ДР 0115U002396. УДК 639.3.

179 с.

Об'єкт досліджень - процеси формування біоресурсного потенціалу водойм Придніпров'я в умовах антропогенного пресу. Мета роботи - розробка нових методологічних підходів і технологій використання ресурсних видів та біотичних угруповань гідробіонтів із збереженням їхньої відновлювальної спроможності та підвищеного репродукційного потенціалу. Методи досліджень - іхтіологічні, фізіолого-біохімічні, паразитологічні, токсикологічні, гідрохімічні, гідробіологічні, моделювання біологічних процесів, методи статистичного аналізу. Проведена оцінка стану найважливіших видів водних біоресурсів Придніпровського регіону в умовах антропогенного впливу. Наукову новизну мають встановлені адаптаційні реакції гідробіонтів на зміни навколишнього середовища, а також досліджені біологічні та екологічні аспекти гідробіонтів-вселенців, що утворюють біоперешкоди у водоймах Придніпровського регіону. Вперше розроблені методичні основи формування біоресурсного потенціалу малих водних екосистем регіону і критерії оцінки якості рибної продукції. Запропоновано концепція розвитку рибного господарства регіону на наступні п'ять років. Розроблений комплекс заходів щодо розвитку аквакультури в умовах посиленого антропогенного впливу уявляє практичний інтерес для державних і приватних підприємств рибної галузі та агропромислового комплексу України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.25 Стічні води, їх очищення і використання

70.01.19.0585/0418U000670

Божко Ігор Костянтинович. Комбінована система теплоснабження на основі ґрунтових теплообмінників: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 14.03.2018.

УДК 628.884; 536.24.

166 с.: 11 табл., 79 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної проблеми – дослідження оптимальної експлуатації існуючих та розробці нових енергоефективних теплонасосних систем теплостачання. На підставі моделювання було обґрунтовано доцільність застосування горизонтальних ґрунтових теплообмінників неглибокого (до 2 м) залягання у теплонасосних системах теплостачання. Виконано комплекс теоретичних та експериментальних досліджень їх роботи в складі експериментальних теплонасосних систем теплостачання. Встановлена оптимальна конструкція горизонтального ґрунтового теплообмінника та умови сезонного вилучення природної теплоти ґрунту. На основі отриманих результатів було розроблено та впроваджено комбіновану теплонасосну систему теплостачання на основі ґрунтових теплообмінників та досліджено спільну роботу низькотемпературних опалювальних приладів різного конструктивного виконання. Розроблена методика розрахунку основних параметрів горизонтальних ґрунтових колекторів неглибокого залягання. Запропоновано використання ґрунтових теплообмінників в системі кондиціонування повітря для відновлення температурного стану ґрунтового масиву в літній період.

70.01.19.0586/0218U001924

Використання потенціалу гідробіонтів для конверсії біосировини та забруднень стічних вод: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут", факультет

біотехнології і біотехніки; Керівник Кузьмінський Євгеній Васильович. – ДР 0117U002389. УДК 579.088;158.54.

208 с.

Розроблено нову технологію переробки біосировини з отриманням енергоносіїв при одночасному очищенні стічних вод рибницьких господарств із замкнутим циклом водозабезпечення. Створено замкнений цикл переробки відходів, в якому на кожній стадії селекціоновано необхідну асоціацію мікроорганізмів. Запропоновано очищення стічної води від біогенних елементів за допомогою мікроводоростей, метаболізм яких керовано змінюється з метою підвищеного виходу триацилгліцеролів - сировини для отримання біодизельного палива. Відходи мікроводоростей та культуральне середовище запропоновано використовувати для вирощування риби. Кінцевою продукцією запропонованої біотехнології є організми вищих трофічних рівнів, приріст біомаси яких можна утилізувати як корм рибакам. Високі кондиції якості очищеної води дають змогу мінімізувати скид у природні водойми та значно збільшити рівень рециркуляції (до 90-95%). Встановлено, що культивування ряскових в очисних спорудах - установках із замкнутим циклом водозабезпечення (УЗВ) дозволяє трансформувати в цінну для риб білкову біомасу 97-99% розчинених сполук нітрогену та фосфору, внаслідок чого на 15-20% знижується потреба у кормах, зменшуються витрати на очищення води та обсяги утворених відходів. Визначено, що рівень мінералізації утворених осадів досягає 65-70%. Висока кормова цінність олігохет дозволяє суттєво знизити витрати на корми для молодших вікових груп риб, що позитивно відображується на собівартості виробленої продукції. Визначено параметри біотехнологічного процесу культивування мікроводорості *Chlorella vulgaris* з підвищеним вмістом ліпідної фракції для отримання біодизельного палива за використання екстракту пташиного посліду. З метою підвищення виходу водню вперше запропоновано поєднати ферментативний процес переробки низькопотенційної біоенергетичної сировини з біопаливним елементом, за використання якого одночасно можна одержати біопаливо і електричну енергію.

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКАРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі

71.01.19.0587/0418U000943

Павлова Марина Борисівна. Управління асортиментом товарів в роздрібних мережах крупноформатних підприємств торгівлі: Дис... к.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 05.07.2018.

УДК 65.014.1:339.372.4.

243 с.: 26 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 199 назв.

Об'єкт: процес становлення мережевих структур у роздрібній торгівлі та управління асортиментом товарів. Мета: обґрунтування науково-методичних і прикладних засад управління асортиментом товарів у роздрібних мережах крупноформатних підприємств торгівлі й розроблення підходів стратегічного його розвитку. Методи: абстрактно-логічний, теоретичних узагальнень; системно-еволюційний; структурних; економетричні методи; інституціональний аналіз; матричний метод. Запропоновано: удосконалені: обґрунтування теоретико-методичних засад формування асортименту товарів, методичні підходи управління асортиментом на основі асортиментної структури, концептуальні підходи до управління асортиментом товарів і стимулювання їх продажу на засадах інструментів мерчандайзингу, теоретико-методичні положення розробки асортиментної стратегії. Сфера використання: Міністерство економічного

розвитку і торгівлі України, суб'єкти підприємницької діяльності.

73 ТРАНСПОРТ

73.01 Загальні питання транспорту

73.01.19.0588/0218U002043

Сучасні проблеми маркетингу на автомобільному транспорті: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Лаврик Іван Федорович. – ДР 0118U001018. УДК 656.13:658:339.138.

182 с.

Звіт про НДР: с.211, 30 рис., 24 табл., 73 джерел. Об'єкт дослідження - процес організаційно-економічного забезпечення маркетингу вантажних автотранспортних підприємств. Мета роботи - розроблення механізмів та методичних основ з організаційно-економічного забезпечення маркетингу на вантажних автотранспортних підприємствах, застосування яких дозволить збільшити ймовірність виконання стратегічних цілей вантажних автотранспортних підприємств та забезпечити його всіма необхідними для цього ресурсами. Методи дослідження - діалектичний метод пізнання, системний підхід, метод групування та порівняння, абстрактно-логічний метод, статистичні методи дослідження динаміки та фінансовий аналіз, метод аналізу SWOT, PEST-аналіз, дискримінантний аналіз, методи динамічного програмування. Визначені сучасні проблеми маркетингу на підприємствах автомобільного транспорту. Розглянута маркетингова складова стратегії розвитку вантажних автотранспортних підприємств. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.29 Залізничний транспорт

73.01.19.0589/0518U000291

Ананьєва Ольга Михайлівна. Розвиток теоретичних основ побудови заводостійких систем управління залізничним транспортом:

Дис... д.т.н. /Український державний університет залізничного транспорту. – Захищена 06.12.2018.

УДК 621.391:681.518.

355 с.: 9 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

Об'єкт дослідження - процес передачі й обробки інформаційних сигналів в індуктивних каналах зв'язку автоматизованих систем управління залізничним транспортом. Предмет дослідження - методи та засоби приймання та обробки сигналів, що забезпечують заводостійкість систем управління залізничним транспортом. Дослідження проводилося із застосуванням сучасних методів теорії поля, електричних кіл, зв'язку, оптимізації, синтезу, математичного моделювання. У результаті роботи вирішено актуальну науково-прикладну проблему формування заводостійких систем управління залізничним транспортом шляхом подальшого розвитку науково обґрунтованих методів, моделей, технічних засобів та стратегій прогнозування процесу розповсюдження, передачі, приймання та обробки інформаційних сигналів у каналах зв'язку систем залізничної автоматики. Розроблена динамічна модель каналу передачі сигналів АЛСН, що дозволяє встановити залежність впливу швидкості руху поїздів на роботу систем автоматичного управління рухомим складом. Синтез заводостійких пристроїв приймання числових кодів АЛСН та інформаційних сигналів тональних рейкових кіл дає змогу зменшити втрати на 12-15% від позаграфікових зупинок поїздів і зниження (тимчасового обмеження) їх швидкості внаслідок збоїв у роботі пристроїв залізничної автоматики. Упровадження вищевказаних розробок дає змогу зменшити збитки від затримок поїздів внаслідок відмов існуючих пристроїв сигна-

лізації, централізації та блокування, які залежно від їхнього характеру призводять до порушень графіка руху поїздів. Сферою їх застосування є системи автоблокування та підприємства з розроблення й проектування засобів інтервального регулювання рухом поїздів.

73.01.19.0590/0418U000554

Семененко Юрій Олександрович. Стабілізуючі силові активні фільтри для підвищення ефективності тягового електропостачання постійного струму: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. – Захищена 27.12.2017.

УДК 621.331:621.311.1.

207 с.: 3 табл., 74 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності тягового електропостачання постійного струму шляхом компенсації гармонік випрямленої напруги в широкому діапазоні частот і стабілізації напруги на виході тягової підстанції за допомогою комбінованого активного фільтра та активного фільтра-стабілізатора послідовного типу. Виконано дослідження ефекту подавлення канонічних і неканонічних гармонік напруги тягової мережі з допомогою комбінованого активного фільтра послідовного типу з селективними ланками. Запропоновано у структурі послідовного активного фільтра з емнісним накопичувачем енергії застосувати спеціальну схему заряду, що дозволяє забезпечити активну фільтрацію та стабілізацію вихідної напруги перетворювального агрегату. Результати експериментальних досліджень, отриманих на основі імітаційного моделювання, підтверджують результати теоретичних досліджень.

73.01.19.0591/0418U000558

Нерубацький Володимир Павлович. Підвищення енергоефективності електричного рухомого складу в режимах тяги і рекуперації: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. – Захищена 27.12.2017.

УДК 621.337.5.

186 с.: 10 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Дисертація присвячена вирішенню науково-практичної задачі підвищення енергетичної ефективності режимів тяги і рекуперативного гальмування електричного рухомого складу постійного і змінного струмів шляхом впровадження новітніх систем керування напівпровідниковими перетворювачами. Підвищення енергетичної ефективності електричного рухомого складу постійного струму досягається шляхом забезпечення стійкості процесу регулювання струмів якоря та обмотки збудження тягового двигуна постійного струму в режимі рекуперативного гальмування за рахунок оптимізації системи автоматичного регулювання за параметром її швидкодії, що можна досягти реалізацією умов процесу кінцевої тривалості. Підвищення енергетичної ефективності електричного рухомого складу змінного струму досягається за рахунок застосування активних чотириквadrантних перетворювачів із системами керування, побудованих на базі гістерезисної та широтно-імпульсної модуляції, які реалізують покращення показників якості електричної енергії в режимах тяги і рекуперативного гальмування, а також дозволяють знизити частоту комутації силових ключів, чим досягається зниження динамічних втрат і збільшення коефіцієнта корисної дії.

73.01.19.0592/0218U001898

Енергоефективна технологія розподіленої передачі електроенергії транспортним засобам: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка

В.Лазаряна; Керівник Сиченко Віктор Григорович. – ДР 0118U006261. УДК 629.4.072.

87 с.

Об'єктом дослідження є показники енергетичної ефективності розподілених систем тягового електропостачання. Метою роботи є розробка технології розподіленої передачі електроенергії транспортним засобам із застосуванням активної фільтрації, яка дозволить зменшити втрати електроенергії в тягових мережах. Методи дослідження - експериментальні та аналітичні. В результаті виконаних досліджень запропоновано і теоретично обґрунтовано наукові принципи побудови сучасних енергоефективних систем тягового електропостачання постійного струму розподіленого типу з урахуванням електромагнітної сумісності з суміжними низькоенергетичними системами залізничного транспорту та з системами зовнішнього електропостачання. Створено імітаційну модель та виконані експериментальні дослідження на діючих ділянках електрифікованих залізниць для підтвердження її адекватності. На основі цієї моделі визначено практичні рекомендації щодо оцінки енергоефективності систем тягового електропостачання та розробки критеріїв їх техніко-економічної оцінки та порівняння при використанні різної схематехніки. Робота розповсюджується за договорною ціною.

73.31 Автомобільний транспорт

73.01.19.0593/0418U000667

Бажинова Тетяна Олександрівна. Оцінка автомобілів за рахунок визначення показників якості на етапі експлуатації: Дис... к.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 21.03.2018.

УДК УДК 629.113.

181 с.: 15 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 108 назв.

Об'єкт дослідження – процес визначення показників якості автомобілів на етапі експлуатації. Метою роботи є підвищення ефективності оцінки показників якості автомобілів за рахунок кількісної їх оцінки на етапі експлуатації. Вирішення поставленої задачі забезпечується використанням системного підходу та раціонального поєднання теоретичних і експериментальних досліджень, узагальнення та аналізу відомих наукових результатів, а також використання математичного моделювання, математичної статистики, вперше розроблених спеціальних методик. У дисертаційній роботі вирішене актуальне науково-прикладне завдання, що створює умови для ефективного використання транспортних засобів за рахунок удосконалення методу оцінки показників якості автомобілів на етапі експлуатації. Програма, згідно з технічними характеристиками легкового автомобіля і умов експлуатації, розраховує оцінку показників його якості на етапі експлуатації.

73.01.19.0594/0418U000678

Осипов Валентин Олександрович. Удосконалення методу оцінки безпеки дорожнього руху на окремих ділянках автомобільних доріг: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 30.03.2018.

УДК 656.13.

245 с.: 34 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 145 назв.

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення і нове вирішення науково-прикладної задачі, що полягає у підвищенні безпеки дорожнього руху на окремих ділянках автомобільних доріг. Удосконалено метод оцінки безпеки дорожнього руху на окремих ділянках автомобільних доріг за рахунок розробки методу експертної оцінки безпеки дорожнього руху. Із цією метою в роботі розроблені критерії

оцінювання і встановлені показники рівня безпеки окремих ділянок автомобільних доріг. Розроблено метод розрахунку втрат від дорожньо-транспортних пригод в якому запропоновано при розрахунку ризику виникнення ДТП враховувати вплив засобів пасивного протиаварійного забезпечення дорожнього руху. Розроблена практична методика експертної оцінки рівня безпеки дорожнього руху та розроблені і втілені в практику рекомендації, впровадження яких дозволить зменшити кількість ДТП і важкість наслідків від них.

73.01.19.0595/0418U000735

Тютюнник Яна Сергіївна. Удосконалення проектування автомобільних доріг в місцях розташування автозаправних станцій: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 20.04.2018.

УДК 625.748.54.

193 с.: 34 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 157 назв.

Дисертація присвячена розробці критерію та визначенню параметрів віднесення ділянок доріг до ділянок підвищеної небезпеки на основі врахування потенційного небезпечного впливу автозаправних станцій на рух транспортних потоків на автомобільних дорогах і встановленню параметрів безпечних відстаней відносного розташування автомобільних доріг та автозаправних станцій.

73.01.19.0596/0418U000736

Тарабан Сергій Миколайович. Методи і моделі раціональної організації функціонування автотранспортних потоків на вулично-дорожній мережі міста: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 20.04.2018.

УДК 656.11.

280 с.: 22 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Дисертаційна робота присвячена подальшому розвитку методів і моделей раціональної організації функціонування автотранспортних потоків у містах. За результатами проведених досліджень розроблено модель раціональної організації функціонування автотранспортних потоків у містах та метод формування раціональної мережі моніторингу автотранспортних потоків. Удосконалено імітаційну електротехнічну аналогову модель аналізу і оптимізації функціонування автотранспортних потоків на вулично-дорожній мережі міста та метод моделювання динаміки величини інтенсивності руху із використанням нейронних мереж.

73.01.19.0597/0418U000767

Тріфонов Дмитро Миколайович. Поліпшення паливної економічності і екологічних показників автомобіля використанням теплових акумуляторів фазового переходу для прогріву двигуна: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 18.05.2018.

УДК 629.331:662.994.

236 с.: 21 табл., 85 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

Дисертація присвячена вирішенню науково-технічної задачі, спрямованої на поліпшення паливної економічності і екологічних показників автомобільних двигунів з іскровим запалюванням в режимі прогрівання. Проведено дослідження впливу підігріву повітря на впуску тепловим акумулятором фазового переходу, в якому акумулюється утилізована частина теплової енергії відпрацьованих газів на паливну економічність та екологічні показники бензинових двигунів з різними системами живлення в режимі прогрівання. В результаті досліджень встановлено, що при підігріві повітря на впуску зменшується тривалість прогрівання двигуна, витрата палива на прогрів, масові викиди шкідливих речовин,

а також тривалість прогрівання трикомпонентного каталітичного нейтралізатора.

73.01.19.0598/0418U000802

Омаров Джанай Магомедович. Підвищення продуктивності та якості міських автобусних перевезень: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 01.06.2018.

УДК 656.072.5:519.876.2.

221 с.: 7 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 108 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено підвищенню продуктивності та якості міських автобусних перевезень шляхом удосконалення організації перевезень пасажирів міським громадським транспортом на основі визначення оптимальної кількості резервних автобусів.

73.01.19.0599/0418U000803

Додух Катерина Михайлівна. Удосконалення методу розрахунку максимальної інтенсивності руху на двосмугових автомобільних дорогах: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 01.06.2018.

УДК 625.711.1.

237 с.: 34 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 119 назв.

Дисертація присвячена удосконаленню методу розрахунку максимальної інтенсивності руху на двосмугових автомобільних дорогах. На основі встановлених залежностей удосконалено метод розрахунку максимальної інтенсивності руху та розроблено методику визначення періоду ефективного функціонування автомобільної дороги та підвищення максимальної інтенсивності руху за рахунок проектування елементів перехрещень та примикань автомобільних доріг на одному рівні.

73.01.19.0600/0218U001853

Виконати аналіз та розробити альбом типових рішень з організації дорожнього руху на пішохідних переходах та транспортних розв'язках: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Печончик Тарас Іларіонович. – ДР 0118U000764. УДК 625.7.

24 с.

Об'єкт дослідження - нормативні документи, що встановлюють вимоги до дорожніх огорожень. Мета роботи - розвиток та удосконалення нормативно-технічної бази дорожнього господарства з питань безпеки дорожнього руху, забезпечення приведення вітчизняної нормативної бази до вимог умов асоціації України з Європейським Союзом. Метод дослідження - гармонізація вимог нормативних документів з безпеки руху шляхом розроблення альбому типових проектних рішень з організації дорожнього руху на пішохідних переходах та транспортних розв'язках з усіма необхідними розрахунками, поясненнями та обґрунтуваннями. Актуальність розробки полягає у виконанні вимог пункту 8 статті 56 Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейськими Співтовариствами з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, учиненої в м. Брюссель двадцять першого березня дві тисячі чотирнадцятого року, ратифіковано із заявою Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII, а також вимог статей 9 та 27 Закону України "Про дорожній рух". Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0601/0218U001854

Провести моніторинг змін у законодавчих і нормативних документах з ціноутворення у будівництві, адаптувати їх до сфери

дорожнього господарства та виконати аналіз цін на матеріали для дорожніх робіт:

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Бібік Юлія Миколаївна. – ДР 0117U001952. УДК 388.1:625.7/.8.

132 с.

Об'єкт дослідження - актуалізація бази даних щодо роз'яснень з проблемних питань кошторисного ціноутворення, формування цін на основні дорожньо-будівельні матеріали, розрахунок усереднених показників вартості експлуатації на нові машини і механізми, розрахунок укрупнених кошторисних цін і нормативів, підготовка збірника роз'яснень з питань визначення вартості дорожніх робіт. Мета роботи - проведення аналізу змін в нормативних документах з питань ціноутворення, проведення щомісячного моніторингу цін на основні дорожньо-будівельні матеріали, виконання аналізу та внесення змін до укрупнених кошторисних цін та нормативів на виконання дорожніх робіт, виконання оновлення та наповнення інформаційно-аналітичної системи щодо запроєктованих і побудованих об'єктів-аналогів на автомобільних дорогах загального користування. Метод дослідження - наповнення інформаційно-аналітичної системи щодо запроєктованих та побудованих об'єктів-аналогів на автомобільних дорогах, оновлення електронного банку цін на основні дорожньо-будівельні матеріали, актуалізація бази даних щодо роз'яснень з проблемних питань кошторисного ціноутворення. Актуальність науково-дослідної роботи полягає в тому, що її результати будуть сприяти об'єктивному, правильному та справедливому визначенню вартості дорожніх робіт, що забезпечить оптимальне та ефективне витрачання бюджетних коштів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.01.19.0602/0218U001855

Провести наукове дослідження та надати пропозиції щодо удосконалення методології розрахунку показників кошторисного прибутку, загальновиробничих і адміністративних витрат при визначенні вартості дорожніх робіт: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Бібік Юлія Миколаївна. – ДР 0118U000763. УДК 388.1:625.7/.8.

19 с.

Об'єкт дослідження - процес визначення кошторисного прибутку, загальновиробничих та адміністративних витрат відповідно до діючої та нової методології. Мета роботи - визначення достовірного науково обґрунтованого розміру показників кошторисного прибутку, загальновиробничих та адміністративних витрат і зміна методології їх розрахунку. Метод дослідження - аналіз отриманих зауважень та пропозицій від зацікавлених організацій та їх доопрацювання: перерахунок показників кошторисного прибутку, загальновиробничих і адміністративних витрат за попередні роки та наукове їх обґрунтування. Впровадження - встановлення на економічно обґрунтованому рівні показників кошторисного прибутку, достовірне визначення показників загальновиробничих та адміністративних витрат, наукове обґрунтування зміни методології розрахунку кошторисного прибутку, адміністративних та загальновиробничих витрат. Актуальність роботи обумовлюється тим, до того, що результати проведеного наукового дослідження дозволять достовірно визначити кошторисний прибуток, адміністративні та загальновиробничі витрати, що дасть можливість компенсувати підприємству фактично понесені витрати і розвивати виробництво (оновлювати виробничі бази, парк машин і механізмів) та забезпечувати матеріальне стимулювання працівників. Ро-

бота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0603/0218U001856

Провести аналіз, правове дослідження та підготувати пакет документів для врегулювання питання щодо вирубки зелених насаджень у смузі відведення автомобільних доріг загального користування: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Харитонova Наталя Миколаївна. – ДР 0117U005116. УДК 625.7. 117 с.

Об'єкт дослідження - питання щодо видалення та вирубки придорожніх зелених насаджень у смузі відведення автомобільних доріг загального користування. Мета роботи - проведення аналізу, правового дослідження та підготовки пакету документів для врегулювання питання щодо вирубки зелених насаджень у смузі відведення автомобільних доріг загального користування. Область застосування - у сфері дорожнього господарства. Метод дослідження - аналітичні, інформаційно-пошукові. Результат роботи: розроблено проект нормативно-правового акту - Постанова Кабінету Міністрів України про затвердження 2 Порядку організації робіт по видаленню та відновленню насаджень у смузі відведення автомобільної дороги загального користування" і передано Замовнику для подальшого затвердження в установленому порядку відповідно чинного законодавства. Впровадження розробки - врегулювання питання щодо поводження з насадженнями під час організації та забезпечення експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0604/0218U001857

Провести дослідження та підготувати науково обґрунтовані пропозиції щодо реформування системи кошторисного ціноутворення при реалізації довгострокових контрактів на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Бібік Юлія Миколаївна. – ДР 0117U005118. УДК 388.1:625.7/.8.

23 с.

Об'єкт дослідження - процес реалізації довгострокових контрактів з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування. Мета роботи - проведення дослідження та підготовки науково обґрунтованих пропозицій щодо реформування системи кошторисного ціноутворення при реалізації довгострокових контрактів на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування. Методи дослідження - аналіз нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів з питань визначення вартості експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування, доопрацювання розроблених пропозицій з урахуванням наданих коментарів. Впровадження - при реалізації довгострокових контрактів на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування в частині визначення вартості робіт. Значимість роботи обумовлюється тим, що результати роботи будуть використані при подальшому впровадженні довгострокових контрактів на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування на основі кінцевих результатів. Розроблені пропозиції дозволять охарактеризувати основні труднощі процесу впровадження довгострокових контрактів та визначити які зміни і в яких документах та підходах потрібно внести для врегулювання цього процесу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0605/0218U001865

Виконати аналіз та переглянути ГБН В.2.3-37641918-552:2015 "Автомобільні дороги. Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів дорожнього будівництва: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Ілляш Сергій Іванович. – ДР 0117U005119. УДК 625.7/.8.

28 с.

Об'єкт дослідження - об'єкти дорожнього будівництва. Ціль роботи - проведення досліджень та розроблення національного стандарту (ДСТУ) щодо вимог до визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів дорожнього будівництва. Методи досліджень - збір і аналіз вихідних даних, аналіз вітчизняної законодавчої та нормативної бази. Впровадження - удосконалення нормативної бази Укравтодорого щодо проектування будівництва об'єктів дорожнього господарства. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0606/0218U001866

Провести удосконалення функціональних можливостей інформаційно-аналітичної системи моніторингу надходження та використання одержувачами коштів, передбачених на фінансування дорожнього господарства:

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Печончик Тарас Іларіонович. – ДР 0118U000766. УДК 388.1:625.7/.8.

56 с.

Об'єкт дослідження - інформаційно-аналітична система моніторингу надходження та використання одержувачами коштів, передбачених на фінансування дорожнього господарства. Мета роботи - удосконалення функціональних можливостей системи автоматизованого збору і аналізу інформації щодо руху коштів для оперативного та стратегічного управління фінансовими ресурсами в дорожньому господарстві шляхом розроблення нових програмних модулів. Метод дослідження. Дослідження виконувалося методом експертного аналізу наступних аспектів створення та застосування форм: джерела збору первинної інформації; формати передачі інформації; канали доставки інформації; фінансовий зміст та характер інформації; зовнішнє представлення, інформативність і ергономічність форм; періодичність формування та застосування; наявність джерел та методик аналізу даних на достовірність, незаперечливість та повноту інформації. Впровадження. Моніторинг та контроль коштів, передбачених на фінансування ремонтно-будівельних робіт та послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування з урахуванням усіх джерел. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0607/0218U001867

Виконати аналіз та розробити національні стандарти щодо методів випробувань бітумних в'язучих з ідентичним ступенем відповідності до європейських норм (11 документів): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Копинець Іван Вікторович. – ДР 0117U001934. УДК 691.16:625.85.

33 с.

Об'єкт дослідження - бітум та бітумні в'язучі. Мета дослідження - вдосконалення нормативної бази дорожнього комплексу та її гармонізація із стандартами Європейського Союзу шляхом розроблення національних стандартів щодо

методів випробувань бітумів та бітумних в'язучих. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.01.19.0608/0218U002038

Науково-методологічні основи інтегрованої системи управління науковими проектами:

Заклучний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Данчук Віктор Дмитрович. – ДР 0116U002632. УДК 656.013.658.

209 с.

В роботі сформульовані фундаментальні основи розробки відкритих інтелектуальних інтегрованих систем (ІС), що функціонують на принципах синергетики. Дослідження ефектів самоорганізації, проведені на теоретичному рівні, дозволяють визначати життєвий цикл таких систем. Використання запропонованих підходів дозволить вирішити задачу систематизації та інтелектуалізації процесів управління великими масивами неструктурованої або слабо структурованої інформації, що надходить ззовні системи, а також забезпечити адаптацію системи до індивідуальних особливостей користувача. Запропоновані теоретичні підходи потребують перевірки шляхом впровадження в реальних проєктах на прикладному рівні для підтвердження їх високої ефективності.

73.37 Повітряний транспорт

73.01.19.0609/0218U001862

Провести дослідження та розробити методичні рекомендації з встановлення коефіцієнтів зменшення міцності геосинтетичних матеріалів на етапі будівництва та коефіцієнтів впливу геосинтетичних матеріалів на зміну несної здатності ґрунтової основи:

Заклучний звіт /Товариство з обмеженою відповідальністю "Гідрозахист"; Керівник Гамеляк Ігор Павлович. – ДР 0116U007527. УДК 19.020, 93.080.20.

42 с.

Розроблено методичні рекомендації з встановлення коефіцієнтів зменшення міцності геосинтетичних матеріалів на етапі будівництва та коефіцієнтів впливу геосинтетичних матеріалів на зміну несної здатності ґрунтової основи. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.47 Взаємодія різних видів транспорту. Змішані перевезення

73.01.19.0610/0418U000665

Мусатенко Олена Вікторівна. Підвищення ефективності логістичної системи постачання з використанням автомобільного транспорту:

Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 30.03.2018.

УДК 656.135.

164 с.: 4 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено підвищенню ефективності процесу постачання товарів шляхом формування раціональної моноцентричної розподільчої системи та вибору параметрів управління постачаннями і технології автомобільних перевезень

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.01 Загальні питання медицини й охорони здоров'я

76.01.19.0611/0218U002102

Способи представлення енциклопедичних знань у мережі Інтернет: Заклучний звіт

/Державна установа "Інститут енциклопедичних досліджень Національної академії наук України"; Керівник Железняк Микола Григорович. – ДР 0115U001321. УДК 001.85+016:030(477).

47 с.

Характеризовано українські електронні енциклопедії різних видів, які функціонують в мережі Інтернет в межах українського інформаційного простору. Представлено переваги, які мають електронні енциклопедії порівняно з традиційними паперовими енциклопедичними виданнями. Водночас показано й слабкі місця електронної енциклопедистики, що можуть мати певний негативний вплив на розвиток класичної енциклопедичної справи. Відтак виконавці дослідження запропонували власне бачення розвитку електронної енциклопедистики. В результаті, електронні енциклопедії рекомендовано, одного боку, як джерело найважливіших знань з тієї чи іншої сфери буття, а з іншого - як одну з технологій розвитку інформаційного суспільства в Україні та захисту українського інформаційного простору. Підготовлено методичні рекомендації зі створення електронних енциклопедій. Підготовлено методичні рекомендації зі створення електронних енциклопедій (опубліковано у виданні "Методичні засади створення паперових і електронних енциклопедичних видань", Київ, 2015).

76.01.19.0612/0218U002226

Трансформаційні процеси у шкільній освіті країн Європейського Союзу та США: Заключний звіт /Інститут педагогіки Національної академії педагогічних

наук України; Керівник Локшина Олена Ігорівна. – ДР 0115U003080. УДК 61:377.5.

63 с.

В умовах європейського вибору України та глобалізаційних викликів сучасності обґрунтовано важливість дослідження досвіду країн ЄС та США в аспекті співвіднесення вектору та сутності освітніх реформ в Україні з реформами зарубіжжя. Зроблено висновок про гуманістичний вимір трансформацій в освіті України на сучасному етапі; розкрито, що децентралізація в освіті покликана враховувати місцеві інтереси щодо вибору моделей управління, добору і структурування змісту освіти, фінансового забезпечення; доведено синхронізацію розвитку освіти в Україні із світовими тенденціями в аспекті стандартизації; виявлено проблеми, що характеризують нинішній стан диференційованого навчання в українській загальноосвітній школі. Розкрито, що напрями трансформацій шкільної освіти в Україні (децентралізація освіти, запровадження 12-річної школи; трансформація освіти на компетентнісні засади, стандартизація змісту, диференціація навчання) синхронізуються з освітніми трансформаціями в країнах ЄС та США.

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.01.19.0613/0418U000559

Филенко Борис Миколайович. Патоморфологічні особливості високодиференційованого плоскоклітинного раку легень: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.12.2017.

УДК 616.24-006.04-091.8.

162 с.: 5 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 256 назв.

Дисертація присвячена вирішенню проблеми оптимізації патоморфологічної діагностики і обґрунтування прогностичних критеріїв шляхом визначення взаємозв'язку між гісто-структурними особливостями плоскоклітинного раку легень з ороговінням і експресією молекулярно-генетичних маркерів проліферації, апоптозу, диференціації та адгезії. Основу

клініко-морфологічних, імуногістохімічних і гістологічних досліджень дисертаційної роботи склали 54 випадки післяопераційного матеріалу. Встановлено, що розмір пухлини, наявність вторинних змін в карциномі (ракова каверна) та запальної інфільтрації в оточуючих тканинах не є достовірними прогностичними критеріями при високодиференційованому плоскоклітинному раку легень. Визначено, що при плоскоклітинному раку легень з ороговінням формуються суданофільні, ШИК- та тіонін-позитивні "ракові перлини", які характеризуються різним ступенем диференціювання. За допомогою імуногістохімічних методів дослідження встановлено особливості експресії молекулярно-біологічних маркерів клітинної проліферації, диференціації, адгезії, апоптозу та їх значення у морфогенезі плоскоклітинного раку легень з ороговінням. Співставлення морфологічних, морфометричних та молекулярно-генетичних особливостей високодиференційованого плоскоклітинного раку легень дозволило уточнити механізми формування різних гістохімічних типів "ракових перлин" та провести обґрунтування морфологічних критеріїв прогнозу. Доповнено наукові дані про прогностичне значення маркерів проліферації (Ki-67 та cyclin D1), цитодиференціювання (E-кадгерин і СК НМВ) та регуляторів апоптозу (p53 і Bcl-2). Встановлено, що несприятливими прогностичними морфологічними критеріями є переважання пухлинних комплексів з ліпід-позитивними раковими перлинами, що асоціюється з високим індексом проліферації, експресією p53 і Bcl-2 та низькою реакцією на E-кадгерин і СК НМВ, переважанням паренхіматозного компонента над стромальним. Отримані дані розширюють уявлення про морфологічну діагностику та прогноз даного захворювання.

76.01.19.0614/0418U000560

Соколова Світлана Сергіївна. Морфофункціональні особливості цитоподібної залози у дітей, народжених з малою вагою (експериментально-клінічне дослідження): Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.12.2017.

УДК 618.33:616.441:616-018.

219 с.: 37 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню морфофункціональних особливостей цитоподібної залози дітей, народжених з малою вагою тіла, від матерів, складовими способу життя яких були тютюнопаління та обмежене харчування, розширенню та доповненню інформаційної бази патоморфології щодо внутрішньоутробного розвитку та особливостей будови цитоподібної залози під впливом негативних чинників. У проведеному дослідженні використано архівний, секційний та експериментальний матеріал. Під час проведення дослідження цитоподібної залози було з'ясовано, що ступінь вираженості гістологічних, морфометричних та імуногістохімічних змін в органі залежить від структурно-функціонального типу будови, який змінювався залежно від гестаційного віку та тривалості життя плодів/дітей. Значні зміни були зареєстровані при десквамативному типі будови органа у плодів/дітей з малою вагою тіла, матері яких зловживали тютюнопалінням.

76.01.19.0615/0418U000655

Смірнов Антон Сергійович. Морфофункціональний стан шлунка за умов тривалої дії на організм тварин епіхлоргідрину: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 28.02.2018.

УДК 616.33-091.8-092.9-099:543.395(043.3).

237 с.: 29 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 379 назв.

Метою дослідження було з'ясування патогенезу впливу тривалої дії епіхлоргідрину на шлунок щурів шляхом поглибленого вивчення його морфофункціонального стану та визначення ефективності застосування екстракту ехінацеї пурпурової і тіотриазоліну щодо корекції його порушень. За результатами дослідження встановлено, що тривала дія епіхлоргідрину спричиняє порушення морфофункціонального стану шлунка. Відбуваються зміни процесів клітинного поділу, диференціювання та функціонування структур стінки та слизова оболонка пілоричного відділу шлунка, які полягають у зменшенні товщини стінки, зменшенні мітотичної активності клітин слизової оболонки та інтенсивності синтезу і секреції муцинів, зміні клітинного складу слизової оболонки, а також організації хроматину поверхневих епітеліоцитів шлункових ямок і мукоцитів пілоричних залоз, розвитку гіпотрофії слизової оболонки, зниженні протеолітичної активності шлункового соку. В основі механізму uszkodжуючої дії епіхлоргідрину лежить його вплив на організацію хроматину і мітотичну активність клітин. Зменшення кількості еухроматину спричиняє пригнічення синтезу муцинів. Зміна організації хроматину обумовлює порушення процесів диференціювання клітин слизової оболонки, внаслідок чого зменшується кількість ендокриноцитів, які секретують серотонін і гастрин, що, в свою чергу, спричиняє зменшення продукції муцинів, зниження протеолітичної активності шлункового соку, пригнічення мітотичної активності клітин слизової оболонки. Застосування екстракту ехінацеї пурпурової зменшує ступінь і тривалість збереження порушень морфофункціонального стану пілоричного відділу шлунка щурів, що виникають під впливом епіхлоргідрину. Відбувається зменшення виразності гіпотрофії слизової оболонки пілоричного відділу, поліпшується стан клітинного складу слизової оболонки та організація хроматину поверхневих епітеліоцитів, зростає протеолітична активність шлункового соку. Використання тіотриазоліну на тлі введення епіхлоргідрину послаблює ефекти цього ксенобіотика. Відбувається зменшення виразності гіпотрофії слизової оболонки. Поліпшується структурна організація поверхневих епітеліоцитів шлункових ямок і мукоцитів пілоричних залоз та процеси клітинного диференціювання, зростає мітотична активність, значно покращується стан процесів синтезу та секреції муцинів. Позитивний ефект тіотриазоліну щодо попередження ураження шлунка та зменшення ступеня його патологічних змін, які спричиняє епіхлоргідрин, є більш виразним, ніж ефект від застосування екстракту ехінацеї пурпурової.

76.01.19.0616/0418U000771

Дуккарт Ксенія Борисівна. Інформаційна технологія аналізу зміни показників одноканальної електрокардіограми у різних станах організму людини: Дис... к.т.н. /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. – Захищена 15.05.2018.

УДК 616.12+08.318.1.

182 с.: 40 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 159 назв.

У дисертаційній роботі розв'язано важливе науково-практичне завдання вдосконалення методів аналізу функціонального стану серцево-судинної системи на основі оцінювання "тонких" змін форми фрагментів одноканальної електрокардіограми у різних станах організму. Основу інформаційної технології складають нові методи, які реалізують розвиток ідей фазаграфії за умов оцінювання електрокардіограми під навантаженням за допомогою якісного та кількісного аналізу регуляторних патернів та когнітивного графічного образу, а також ряду традиційних та модифікованих методів обчислення хаотичності біомедичних сигналів. Вперше запропоновано метод визначення площі фазового портрета ентропії, обчисленої в ковзних вікнах, яка несе

важливу інформацію про тонкі зміни ЕКГ-сигналу, викликані зовнішніми впливами на організм людини. Розроблена інформаційна технологія підтримки прийняття рішень користувача інтегрує в своєму складі програмні модулі, що реалізують розроблені методи. На основі оброблення реальних даних обґрунтовується інформативність розроблених методів, проводяться дослідження у клінічній практиці, зокрема у разі оперативного втручання (операцій аортокоронарного шунтування та стентування), медикаментозного лікування та навантажувальних тестів.

76.01.19.0617/0418U000772

Евтушенко Андрій Сергійович. Інформаційне забезпечення оцінювання функціонального стану людини за умов підвищених зорових навантажень: Дис... к.мед.н. /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. – Захищена 15.05.2018.

УДК 612.821/.84:002.1.

233 с.: 3 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 358 назв.

У дисертації дано нове розв'язання актуального науково-практичного завдання оцінювання функціонального стану людини у разі зорових навантажень з використанням запропонованих моделей, методів та критеріїв визначення цього стану за зоровими і психофізіологічними характеристиками, та розробленого інформаційного забезпечення для авто-матизованого визначення астенопічних станів та вчасного їх корегування. Розроблене інформаційне забезпечення для автоматизованого оцінювання функціонального стану людини за умов зорової праці базується на використанні запропонованих індексів, методів визначення цього стану і ступеня виразності загальних і зорових скарг та рекомендацій щодо індивідуалізованого корегування наявного стану, що дає змогу скоротити час тестування, уможливило вчасне виявлення та корегування змін функціонального стану людини, зокрема астенопічних станів. Використання інформаційного забезпечення, реалізованого у автоматизованій системі підтримки прийняття рішень лікарем-офтальмологом, дозволило поліпшити зорові функції у (67+8,6)% осіб, знизити ступінь виразності загальних скарг у (50+9,1)%, зорових скарг - у (53+9,1)% осіб, очних скарг - у (40+8,9)% осіб.

76.01.19.0618/0418U000910

Іваночко Руслана Богданівна. Стан системи L-аргінін/NO-синтаза/аргіназа особливості оксидативних процесів у хворих з хронічною нирковою недостатністю за умов гемодіалізу: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 27.06.2020.

УДК 616.61-008.64-036.12-085.386-092.

156 с.: 19 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Об'єкт – функціональний стан системи L-аргінін/NO-синтаза/аргіназа та перебіг оксидативних процесів за хронічної ниркової недостатності (ХНН); мета – з'ясувати функціональний стан системи L-аргінін/NO-синтаза/аргіназа та особливості оксидативних процесів у хворих з хронічною нирковою недостатністю різної етіології за умов гемодіалізу; методи – біохімічні, лабораторні, інструментальні, статистичні; результати – уперше у хворих з ХНН різної етіології охарактеризовані особливості стану системи L-аргінін/NO-синтаза/аргіназа у комплексі з оцінкою рівнів її вазоактивних у плазмі крові та лізаті лімфоцитів; засвідчено, що у хворих на ХНН на тлі уремії виявляється дисфункція системи L-аргінін/NO-синтаза/аргіназа, після сеансу гемодіалізу зниження рівня уремії поєднувалось із більш виразним зниженням в плазмі крові концентрації L-аргініну, нітрит-

аніона, асиметричного диметиларгініну та симетричного диметиларгініну, гідроген сульфід, активності аргінази; у хворих з ХНН до сеансу гемодіалізу виявлялись ознаки активації процесів перекисного окиснення ліпідів зі зростанням рівня ТБК-активних продуктів та зниженням рівня вітаміну С в плазмі крові, а після гемодіалізу спостерігали зниження вмісту ТБК-активних продуктів та поглиблення дефіциту вітаміну С; у хворих на ХНН виявили: дисбаланс обміну катехоламінів; у плазмі крові на тлі діабетичної нефропатії, пов'язаної із цукровим діабетом 2-го типу, зміни основних показників нітрато-оксидативних процесів та системи антиоксидантного захисту за спрямованістю були подібними до відповідних змін у хворих на ХНН на тлі гломерулонефриту; у лізаті лімфоцитів відзначено зростання вмісту ТБК-активних продуктів, активності іNOS, зменшення активності eNOS та вмісту L-аргініну у порівнянні з контрольною групою, сеанс гемодіалізу спричиняв значне зниження активності іNOS та eNOS, зменшення вмісту ТБК-активних продуктів, L-аргініну та нітриту-аніону у лізаті лімфоцитів хворих на ХНН; галузь – медицина.

76.01.19.0619/0418U000937

Ступницький Мирослав Андрійович. Патолофізіологічні механізми розвитку та критерії ризику ускладнень поєднаної торакальної травми: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 20.06.2018.

УДК 617.54-001-08-039.74-06-092.

196 с.: 23 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 239 назв.

У дисертаційній роботі представлено результати вивчення основних патолофізіологічних механізмів травматичної хвороби поєднаної торакальної травми у ранньому посттравматичному періоді. Достовірно погіршує прогноз поєднання торакальної травми з тяжкою черепно-мозковою травмою. Встановлено бажаний рівень гемоглобіну у разі тяжкої поєднаної торакальної травми на 1-2-гу добу. Порушення обміну мікроелементів характеризується зниженням їх концентрацій в плазмі крові за рахунок крововтрати. Неможливість ентерального харчування негативно впливає на метаболізм міді та заліза. Уперше виявлено вплив інфузійної терапії на концентрації маркерів оксидативного стресу. Дуже висока, а також дуже низька концентрації малонового діальдегіду та карбонільних груп білків - достовірні прогностичні ознаки несприятливого результату. Протягом раннього посттравматичного періоду критичного значення набуває активація синтезу α 1-глобулінів. Вперше виявлена асоціація рівня травматичного шоку з концентраціями церулоплазміну та гаптоглобіну на 1-2-гу добу після травми. Розроблено прогностичну модель оцінки тяжкості порушення гомеостазу, на основі якої створено схему прогресування травматичної хвороби поєднаної торакальної травми.

76.01.19.0620/0218U002177

Розроблення інноваційних лікарських субстанцій для подолання метаболічного синдрому: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Толмачов Андрій Олексійович. – ДР 0116U007672. УДК 61:577.1.

105 с.

Об'єкт дослідження: Органічні гетероциклічні сполуки як потенційні лікарські засоби. Досліджено три хімічних агоністи рецептора FFA1: EN300-183708 та Z1768420549, які характеризуються чудовою селективністю з рецептором FFA1 (GPR40) у порівнянні з панелями інших рецепторів вільних жирних кислот (FFA2 / GPR43, FFA3 / GPR41 і FFA4 / GPR120). Біологічні випробування експериментальних сполук у глюкозогелерантному тесті на інтактних тваринах продемонструвало виражений гіпоглікемічний ефект

обох препаратів in vivo. Дослідження гострої токсичності препарату Z1768420549 виявило наявність гепатотоксичного впливу - при застосуванні доз 10 мг/кг та вищих спостерігалось підвищення активності печінкових ферментів у сироватці крові, при застосуванні доз 25 мг/кг та вищих спостерігалось порушення формули крові та збільшення маси печінки.

76.01.19.0621/0218U002248

Дослідження фармакологічних та токсикологічних властивостей наночастинок металів та композитів нанодисперсного кремнезему з органічними речовинами: Заключний звіт /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Зайченко Ганна Володимирівна. – ДР 0116U004905. УДК 615.2.015:[546.3-022.513.2+546.284'221-31.92 с.

Об'єкт дослідження: залізодефіцитна анемія, генералізована інфекція, полімікробна первинна інфекція кровобігу, інфекції шкіри і м'яких тканин. Вивчений вплив наночастинок заліза на гістологічну структуру внутрішніх органів щурів на фоні курсу експериментального протианемічного лікування, встановлений вплив наночастинок срібла, міді та кон'югату наночастинок міді з цефтріаксоном на морфологічний стан внутрішніх органів щурів при терапії генералізованої інфекції та місцевих інфекційно-запальних процесів. Визначена протимікробна активність композиту нанодисперсного кремнезему з полігексаметиленгуанідину гідрохлоридом in vitro щодо стандартних тест-штамів мікроорганізмів

76.01.19.0622/0218U002253

Вивчити неоднорідність діагностичних зображень в індіфікації типу морфологічної перебудови органів та тканин із використанням ґрід-технологій : Заключний звіт /ДУ "Інститут ядерної медицини та променевої діагностики Національної академії медичних наук України"; Керівник Дікан Ірина Миколаївна. – ДР 0115U000366. УДК 61:577.3.

36 с.

Створено програмне забезпечення, в якому реалізовані спеціально розроблені алгоритми на основі розрахунку гетерогенності, а також глобального та локальних індексів просторової автокореляції із урахуванням довірчих рівнів, що дозволяють використовувати чіткі кількісні критерії стану ураження. Використані методи візуалізації дозволяють точно оцінити характер та границі новоутворень або перероджених тканин в зоні інтересу. Клінічний аналіз ефективності створених інструментів демонструє більш високу діагностичну точність у порівнянні з існуючими методами оцінки неоднорідності. Дане програмне забезпечення має модульну структуру, може бути легко модернізоване чи доповнене, а також дозволяє в подальшому використовувати розподілені обчислення у ґрід-кластері задля підвищення швидкості обчислень.

76.09 Медичні матеріали, засоби і вироби

76.01.19.0623/0218U002111

Наукове обґрунтування переліку та кількісних показників лікарських засобів, витратного та інвентарного медичного майна для оснащення військових мобільних госпіталів:

Заключний звіт /Українська військово-медична академія; Керівник Гульба Вадим Серафимович. – ДР 0117U004460. УДК 615.46/47.

50 с.

Об'єкт дослідження - медичне постачання військових мобільних госпіталів. Предмет дослідження - перелік та кількісні показники лікарських засобів, витратного та інвентарного медичного майна для оснащення військових мобільних госпіталів. Мета роботи - обґрунтувати перелік та кількісні показники лікарських засобів, витратного та інвентарного медичного майна для оснащення військових мобільних госпіталів. Методи дослідження - бібліосемантичний метод, метод інформаційного пошуку, контент-аналіз, математико-статистичний, методи логічного, порівняльного та системного аналізу. У процесі виконання науково-дослідної роботи здійснено підбір, аналіз та узагальнення воєнно-наукових, медико-фармацевтичних, нормативних джерел інформації з проблематики нормування лікарських засобів, витратного, інвентарного медичного майна, вивчено та проаналізовано організаційно-штатну структуру військових мобільних госпіталів, проаналізовано методологію формування переліку та кількісних показників медичного майна та техніки; розроблено перелік та кількісні показники лікарських засобів, витратного та інвентарного медичного майна для оснащення військових мобільних госпіталів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.13 Медична техніка

76.01.19.0624/0218U002284

Методи та засоби виявлення патологічних станів для систем медичного контролю функціонального стану організму людини: Заключний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Дедів Леонід Євгенович. – ДР 0115U002455. УДК 519.218. 128 с.

На підставі зробленого змістовного опису ритмічних біосигналів показано, що їх адекватне відображення та вибір часово-інваріантної та інформативної характеристики для задачі медичної діагностики патологічних станів організму людини можна провести на основі математичної моделі таких біосигналів у вигляді стохастичного коливання, зокрема поданні їх у вигляді періодично корельованого та споріднених з ним випадкових процесів. Така математична модель на відміну від відомих, враховує у своїй структурі періодичність, випадковість форм патологічних станів та часово-фазову структуру цих біосигналів, що забезпечить можливість ідентифікації патологічного стану та контроль зміни в часі, а у разі застосування відповідних алгоритмів опрацювання у вигляді спеціалізованого програмного забезпечення медичних експертних систем – автоматизації процедури ідентифікації.

76.29 Клінічна медицина

76.01.19.0625/0518U000288

Кремзер Олександр Олександрович. Хронічна серцева недостатність у хворих на ішемічну хворобу серця із кардіоваскулярними факторами ризику: концепція діагностики, прогнозування та лікування: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 30.11.2018.

УДК 616.12-008.331.1-037-084(477.44).

348 с.: 57 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 403 назви.

У ході роботи клінічними та анамнестичними методами, з використанням ехокардіографії, вимірювання толерантності до фізичного навантаження, визначення циркулюючого рівня біомаркерів, що характеризують різні етапи патогенезу ХСН (NT-pro-MHUP, галектину-3, високочутливо-го С-реактивного протеїну, остеопротегерину, індексу інсулінорезистентності, кількості проангіогенних циркулюючих

ендотеліальних прогеніторних клітин з імунними фенотипами CD14+CD309+ та CD14+CD309+Tie-2+), встановлено вплив додаткових метаболічних факторів кардіоваскулярного ризику на перебіг ХСН ішемічного генезу. В роботі розвинуто концепцію та встановлено роль ендогенної репаративної системи серця і судин за допомогою визначення кількості проангіогенних циркулюючих ендотеліальних прогеніторних клітин в індивідуалізованій оцінці ризику виникнення несприятливих клінічних подій та прогнозуванні ефективності лікування у хворих з ХСН ішемічного генезу. Ретельно проаналізовано внесок традиційних (цукровий діабет) і додаткових метаболічних факторів ризику, а саме: асимптомної гіперурикемії, субклінічного гіпотиреозу, інсулінорезистентності на тривалість життя пацієнтів з ХСН ішемічного генезу.

76.01.19.0626/0518U000299

Гривенко Сергій Геннадійович. Реконструктивні хірургічні способи корекції естетичних (косметичних) деформацій передньобочкової стінки живота: Дис... д.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 13.12.2018.

УДК 617.55:616.89-008.446.

480 с.: 45 табл., 146 іл. – Бібліогр.: 555 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці та впровадженню в практику оптимальної техніки і тактики при реконструктивних оперативних втручаннях на передньобочковій стінці живота. В експерименті обґрунтовано доцільність використання рішень для покращення естетичних наслідків після реконструктивних оперативних втручань на передній стінці живота. Розроблено алгоритм передопераційної підготовки пацієнтів для проведення хірургічної корекції передньої стінки живота. Визначено концептуальні і методичні підходи до реконструктивних операцій. Запропоновано нові методики лікування вентральних, троакарних та пупкових гриж. Доведено перспективність комбінованої фіксації протеза. Досліджено ступінь тканинної травми за рівнями прозапальних маркерів. Встановлено вищу травматичність традиційних втручань з приводу післяопераційних вентральних грижпорівняно з лапароскопічними. Визначено порушення імунотенезу та запропоновано інтегративну терапію для попередження і прогресування ендогенної інтоксикації. Представлено особливості ранньої діагностики, профілактики та лікування патологічних рубців стінки живота.

76.01.19.0627/0418U000518

Танасієнко Ольга Миколаївна. Обґрунтування лікувально-діагностичної тактики при сепсисі у постраждалих з полісистемними пошкодженнями: Дис... к.мед.н. /Донецький національний медичний університет. – Захищена 15.12.2017.

УДК 617.5-001.1/.3-06:616.9.

193 с.: 48 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Об'єкт дослідження - сепсис у постраждалих з політравмою; мета - підвищити виживаемість постраждалих з політравмою та сепсисом шляхом створення науково обґрунтованої клініко-діагностичної схеми лікування, що спрямована на усунення та зниження впливу причинних факторів виникнення летального результату перебігу травматичного процесу; методи - клінічний, лабораторний, імунологічний, клініко-експертний, медичної непараметричної статистики; новизна та результати - вперше встановлено клініко-епідеміологічні та визначено клініко-нозологічні характеристики травматичного процесу у постраждалих з політравмою та сепсисом; верифіковано реакцію маркерів запалення на розвиток сепсису у постраждалих з політравмою;

визначено можливості гуморальних факторів у ранній діагностиці сепсису серед постраждалих з політравмою; науково обґрунтовано, розроблено та впроваджено клініко-діагностичну схему лікування сепсису, застосування якої зумовлює підвищення виживаності та зниження летальності серед постраждалих з політравмою та сепсисом; впроваджено - у навчальний процес на кафедрі травматології та ортопедії Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького МОЗ України, кафедрі медицини катастроф Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України, кафедрі травматології, ортопедії та військово-польової хірургії ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського", у практику відділення травматології КЗОЗ "Харківська обласна клінічна лікарня - центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф", відділення політравми Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги, відділення травматології та ортопедії Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова, відділення травматології Житомирської міської лікарні № 2; галузь використання - лікувально-діагностичний процес спеціалізованих травматологічних відділень, центрів екстреної медичної допомоги, науковий і педагогічний процеси кафедр травматології та ортопедії, військово-польової хірургії, екстреної медичної допомоги, анестезіології й реаніматології медичних навчальних закладів.

76.01.19.0628/0418U000519

Стулікова Вікторія Сергіївна. Клініко-експериментальне обґрунтування лікування пульпіту тимчасових зубів у дітей із застосуванням сучасних ампутаційних методів:

Дис... к.мед.н. /Донецький національний медичний університет. – Захищена 15.12.2017.

УДК 616.314.9:616.314-089.837-06.

184 с.: 20 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Об'єкт дослідження - запалення пульпи тимчасових зубів з повністю сформованим коренем у дітей; мета - підвищення ефективності лікування хронічного фіброзного пульпіту в тимчасових зубах з повністю сформованим коренем вітальною пульпотомією у дітей з больовим синдромом в анамнезі шляхом експериментального та клінічного обґрунтування вибору ефективних лікувальних засобів; методи - ретроспективний аналіз медичної документації, клінічні (стоматологічне обстеження, визначення індексів інтенсивності карієсу тимчасових зубів та гігієни порожнини рота у дітей), рентгенологічні (визначення стану кісткової тканини коміркового відростка щелепи в ділянці тимчасових зубів до та після лікування), гістологічні (вивчення гістологічної будови пульпи тимчасових зубів лабораторних тварин та патогістологічних змін у пульпі за її запалення та після проведеного лікування), статистичні; новизна та результати - доповнені наукові дані про розповсюдженість стоматологічних захворювань у дітей різного віку, які мешкали у місті Донецьк, встановлено, що статистично значуще найчастіше за стоматологічною допомогою у 2012-2013 роках зверталися діти віком від 1 до 6 років, у тому числі з приводу пульпіту в тимчасових зубах; вперше розроблено та застосовано показник інтенсивності надання стоматологічної допомоги дітям, який статистично значуще самим високим щодо карієсу та пульпіту виявився у дітей віком від 1 до 6 років; доповнено наукові дані про гістологічну будову пульпи тимчасових зубів лабораторних тварин, зокрема, в'єтнамських вислобрюхих свиней, виявлені патогістологічні зміни, які відбуваються в пульпі тимчасових зубів цих тварин за наявності експериментального пульпіту та під впливом лікування вітальною пульпотомією за застосування різних лікувальних засобів, за вітальною пульпотомією з використанням

матеріалу, який містить мінерал триоксид агрегат, через 2 місяці у кореневій пульпі виявлені ознаки затухання запалення, відновлення пульпи та формування колагенового містка; удосконалено лікування хронічного фіброзного пульпіту в тимчасових зубах з повністю сформованим коренем у дітей з больовим синдромом в анамнезі вітальною пульпотомією зі застосуванням стоматологічного матеріалу, який містить мінерал триоксид агрегат, та доведено його високу клінічну ефективність, що у термін 12 місяців становила 89,47 %; впроваджено в практику комунальної міської установи "Стоматологічна поліклініка № 1" міста Краматорськ, міської стоматологічної поліклініки № 1 міста Кіровоград, приватної стоматологічної клініки ТОВ "ФІРМА "ПРАЙМ" ЛТД" міста Київ, а також у педагогічний процес на профільних кафедрах Донецького національного медичного університету МОЗ України та Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України; галузь використання - лікувально-діагностичний процес стоматологічних лікувальних закладів, науковий і педагогічний процеси кафедр стоматологічного профілю вищих медичних навчальних закладів.

76.01.19.0629/0418U000532

Шаповалова Катерина Ігорівна. Балонна дилатація великого дуоденального соска при лікуванні холедохолітазу (експериментально - клінічні дослідження): Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти. – Захищена 11.01.2018.

УДК 616.366/.367-003.7-089.819.5.

135 с.: 17 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 201 назва.

Проведено експериментальне дослідження на трупному матеріалі для вивчення часу та швидкості роздування балона та його вплив на сфінктерний апарат ВДС. Проспективно проаналізовані віддалені результати лікування 145 хворих холедохолітазом, які було розподілено на чотири групи. Хворим I А та I Б груп було проведено ендоскопічні методики лікування холедохолітазу (повна ЕПСТ та дозована ЕПСТ із балонною дилатацією), а хворим II А та II Б груп було проведено лапароскопічні методики лікування (ЛХЕ із балонною дилатацією холедоха та ЛХЕ без балонної дилатації). Виявлено суттєві переваги методики дозованої ЕПСТ із балонною дилатацією в порівнянні з повною ЕПСТ: гостру кровотечу з папіллотомної рани після ЕПСТ спостерігали у 11 (26,1 %) хворих I А групи та у 2 (6,6 %) хворих I Б групи ($p < 0,05$); віддалені післяопераційні ускладнення спостерігалися у 3 рази рідше (16,7 % проти 50 %), після дозованої ЕПСТ із балонної дилатацією проти повної ЕПСТ ($p < 0,05$). Ефективність одномоментного видалення конкрементів в I А групі склала 50 %, а в I Б групі 83,3 % ($p < 0,01$). Використання вдосконалених методик балонної дилатації дозволяє уникнути інтраопераційної перфорації і післяопераційної неспроможності великого дуоденального соска. Комплексне вивчення віддалених результатів показало переваги лапароскопічної холецистектомії з балонною дилатацією ВДС у хворих холедохолітазом, у хворих II А групи цей показник був на 17 % рідший (80,0 % порівняно з 63,1 %), ніж у II Б групі ($p < 0,05$). Після грубої ревізії жовчних проток відбувається порушення сфінктерного апарату, що призводить до рецидивів холедохолітазу та стенозу ВДС. Балонна дилатація ВДС дозволяє уникнути двоетапного лікування холедохолітазу, запобігає виникненню післяопераційної біліарної гіпертензії, зберігає фізіологічний пасаж жовчі в дванадцятипалу кишку, зберігає цілісність сфінктерного апарату ВДС і не призводить до розвитку гострого панкреатиту.

76.01.19.0630/0418U000533

Цветаєва-Берест Дар'я Андріївна. Преди-

ктивна та прогностична значимість ABC-транспортерів (Pgp, MRP1, BCRP) у хворих на рак молочної залози. - Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису: Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти. - Захищена 21.12.2017.

УДК 618.19-006.6-07-035.

152 с.: 41 табл., 21 іл. - Бібліогр.: 223 назви.

До дослідження включено 100 пацієнок з раком молочної залози (стадії II, III, IV), які отримували лікування у КУ "Запорізький обласний клінічний онкологічний диспансер" ЗОР. Експресія BCRP спостерігалася у 60% пацієнок, MRP1 - у 43,0% пацієнок, Pgp - у 22,0%. Спільна експресія 2-х ABC-транспортерів спостерігалася у 29,0% пацієнок, спільна експресія 3-х ABC-транспортерів - у 11,0%, в цілому спільну експресію 2х або 3х транспортерів спостерігали у 40,0% хворих. Найчастіше зустрічалася спільна експресія MRP1 і BCRP 87,5% всіх випадків спільної експресії у 35 хворих із 40. Хворі з експресією лише одного ABC- транспортеру - склали 34,0%, ABC-негативними були 26,0%. В цілому фенотип множинної лікарської стійкості спостерігався у 74,0%. Хворих було розподілено на дві групи на підставі аналізу експресії трьох ABC-транспортерів: 1) "без мембранної експресії" - 73 особи (73,0%), пухлина яких не мала мембранної експресії ABC-транспортерів з наявністю будь-якого рівня цитоплазматичної експресії 1+ /2+ / 3+, або без експресії ABC-транспортерів взагалі; 2) "Мембранна експресія" - 27 осіб (27,0%), пухлини яких мали мембранну експресію одного або двох ABC-транспортерів. Обидві групи було обстежено, вони отримували хіміотерапевтичне лікування згідно зі стандартами. Пацієнтки з групи "мембранної" експресії ABC-транспортерів мали прогресію на тлі ХТ в 74,0% випадків, в той час як у цілому в групі досліджуваних пацієнок прогресію спостерігали в 25,0% випадків ($p < 0,001$). Мембранну спільну експресію двох ABC-транспортерів було асоційовано з прогресуванням на фоні лікування в 87,5% випадків, в той час як прогресія в цілому в групі мембранної експресії становила 74,0%. Зроблено висновки про те, що саме мембранний характер експресії і спільної експресії має негативне предиктивне значення та асоційований з прогресією на фоні лікування. Цитоплазматичну експресію, спільну експресію двох або трьох транспортерів не було асоційовано з прогресією на фоні ХТ (прогресія була лише в 4,2-6,6% випадків). Ці варіанти експресії мають позитивне предиктивне значення. Встановлено, що група "Мембранної експресії" достовірно відрізнялася (мала гіршу трирічну PFS) від групи "Усі пацієнти" ($p=0,005$) і від групи "Без мембранної експресії" ($p=0,001$). Причому, підгрупи "Без мембранної експресії" та "Усі пацієнти" не мали статистично значущої відмінності за трирічною безрецидивною виживаністю ($p=0,232$). Факт мембранної експресії ABC-транспортерів мав негативне прогностичне значення.

76.01.19.0631/0418U000534

Арсенідзе Тетяна Олександрівна. Променева діагностика структурно-функціонального стану стегнової кістки при дисплазії кульшового суглоба у дітей раннього віку: Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти. - Захищена 28.12.2017.

УДК 616.075.73+616:849-053.2.

152 с.: 22 табл., 29 іл. - Бібліогр.: 182 назви.

Було вивчено рентгенограми кульшових суглобів 168 дітей, яких було поділено на 2 групи: основна - 97 (57,7%) дітей із дисплазією кульшового суглоба та порівняння - 71 (42,3%) дитина, в яких кісткової патології не було виявлено. Встановлено, що у дітей грудного віку з ДКС швидкість формування елементів суглоба (даху вертлогової западини,

голівки і шийки стегнової кістки) залежить від строків початку консервативного лікування (до 3-х та після 4-х місяців). За допомогою математичного моделювання нами було розроблено програму "OsteoGraf-child" для визначення показників мінеральної щільності губчастої речовини (МЩГР) та мінеральної щільності кортикального шару (МЩКШ). Встановлено референтні показники мінеральної щільності стегнової кістки у дітей протягом перших 3-х років життя: МЩГР поступово збільшується з 0,15 до 0,23 г/см³, МЩКШ - з 0,46 до 0,75 г/см³; відношення МЩГР:МЩКШ = 1:3. Визначено, що при дисплазії кульшового суглоба МЩГР не зростає до 6 міс., потім спостерігається її зниження до 0,09±0,01 г/см³ (на 35,7% від показнику новонародженого) в 6-12 міс.; далі до 3-х років визначається її приріст на 50,0%, але це значення не досягає вікової норми ($p < 0,05$); МЩКШ у кожній підгрупі основної групи вірогідно нижче показників групи порівняння. Відношення МЩГР:МЩКШ = 1:2, що вказує на відставання формування стегнової кістки відносно віку.

76.01.19.0632/0418U000546

Шевчук Леся Анатоліївна. Стан діастолічної функції міокарда лівого шлуночка серця у хворих на лімфому при різних режимах хіміотерапевтичного лікування: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. - Захищена 27.12.2017.

УДК УДК 616 - 006.44 - 085.28 : 616.127 008 073.75.

215 с.: 77 табл., 58 іл. - Бібліогр.: 212 назви.

Дисертація присвячена проблемі діагностики ранніх доклінічних проявів кардіотоксичного впливу поліхіміотерапії у хворих на лімфому шляхом визначення діастолічної функції лівого шлуночка.

76.01.19.0633/0418U000547

Нестеренко Тетяна Миколаївна. Індивідуалізація консервативного лікування хворих на місцево поширений рак шийки матки з урахуванням факторів прогнозу: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. - Захищена 27.12.2017.

УДК УДК 618.146 006.6 036.2 08 037.

164 с.: 15 табл., 44 іл. - Бібліогр.: 246 назв.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності променевого лікування хворих на місцево поширені форми раку шийки матки шляхом застосування хіміорадіомодифікаторів з урахуванням агресивності пухлини та її чутливості до цитостатичних впливів за допомогою визначення молекулярно-генетичних ознак пухлинного вогнища.

76.01.19.0634/0418U000573

Фридель Роман Ігорович. Неoad'ювантна хіміопроменева терапія з внутрішньоартеріальним введенням цитостатиків у лікуванні хворих на рак внутрішньогрудного відділу стравоходу: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. - Захищена 17.01.2018.

УДК 616.329-006.6-089-085.28?085.849.

150 с.: 22 табл., 19 іл. - Бібліогр.: 152 назви.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі сучасної онкології ? підвищення показників виживаності хворих на рак стравоходу шляхом внутрішньоартеріального введення цитостатиків у поєднанні з променевою терапією

76.01.19.0635/0418U000574

Аскольський Антон В'ячеславович. Прогнозування виникнення та профілактика ранньої антрациклінової кардіотоксичності хіміотерапії у хворих на рак грудної залози:

Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 17.01.2018.

УДК 618.19-006.6-085.28-06:616.12.

159 с.: 23 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 114 назви.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі сучасної онкології - зменшенню кардіотоксичних проявів хіміотерапії та покращенню якості життя хворих на рак грудної залози шляхом прогнозування та профілактики ранньої антрациклінової кардіотоксичності

76.01.19.0636/0418U000583

Дубиніна Ганна Миколаївна. Підвищення ефективності лікування хворих з вперше виявленим дисемінованим і поширеним раком передміхурової залози за допомогою комбінованої хіміогормональної терапії на основі мітоксантрону: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 25.01.2018.

УДК Щербина Микола Олександрович.

138 с.: 32 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 127 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі клінічної урології - підвищенню ефективності лікування пацієнтів з вперше виявленим дисемінованим і поширеним раком передміхурової залози шляхом використання комбінованої хіміогормональної терапії на основі мітоксантрону. В результаті дослідження доведена ефективність поєднання мітоксантрону і АДТ у пацієнтів з метастатичним гормонально-наївним РПЗ стосовно поліпшення вільної від прогресії пухлини виживаності. Обґрунтована безпека комбіновано-го хіміогормонального лікування на основі мітоксантрону і АДТ. Продемонстровані пріоритети комбінованої хіміогормональної терапії на основі мітоксантрону і АДТ відносно динаміки сумарного балу чотирьох загальних доменів залежної від здоров'я якості життя і середнього балу больового синдрому. Представлено прогностичне значення клініко-морфологічних параметрів пухлини, побічних ефектів і показників якості життя у пацієнтів з метастатичним гормонально-наївним РПЗ, які отримували комбіновану хіміогормональну терапію на основі мітоксантрону і АДТ.

76.01.19.0637/0418U000584

Верьовкіна Наталія Олегівна. Удосконалення лікування хворих на місцево поширений рак грудної залози з урахуванням імунобіологічних властивостей пухлини:

Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 31.01.2018.

УДК 618.19 - 006.6 - 036.2 -097.

151 с.: 30 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

Дисертацію присвячено оптимізації лікування хворих на місцево поширений рак грудної залози шляхом прогнозування чутливості до хіміотерапії з урахуванням імунобіологічних маркерів пухлинної тканини

76.01.19.0638/0418U000585

Мацькевич Вікторія Миколаївна. Променева діагностика стану кісткової тканини при хронічній ішемії нижніх кінцівок: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 31.01.2018.

УДК 616-71+611.018.43+616-005.4+611.98.

207 с.: 29 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

У дисертації вивчено проблему інформативності та клінічної цінності променевих методів дослідження кісткової тканини та артеріального русла у пацієнтів з периферичними захворюваннями артерій нижніх кінцівок, спричиненими облітеруючим атеросклерозом та діабетичною макроангіопатією.

76.01.19.0639/0418U000586

Меркулова Ірина Олегівна. Вплив антитромботичної терапії на фосфоліпіди мембран еритроцитів та тромбоцитів крові у хворих на ішемічну хворобу серця в поєднанні з фібриляцією передсердь: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 01.02.2018.

УДК 616.12 - 005.4:616.12 - 008.313.2] - 085.273.53:577.125.53.

190 с.: 39 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертаційна робота присвячена проблемі вибору оптимальної схеми антитромботичної терапії у хворих на ішемічну хворобу серця в поєднанні з фібриляцією передсердь на основі урахування патогенетичної ролі змін показників жирнокислотного спектру фосфоліпідів мембран еритроцитів та тромбоцитів в механізмі розвитку різних клінічних форм фібриляції передсердь. В ході роботи встановлені особливості жирнокислотного спектру фосфоліпідів мембран еритроцитів та тромбоцитів крові у хворих на ІХС без порушень серцевого ритму та в поєднанні з різними клінічними формами ФП. Вивчені зміни жирнокислотного спектру фосфоліпідів мембран еритроцитів та тромбоцитів на фоні відновлення синусового ритму. Виявлені кореляційні зв'язки між кількістю надшлуночкових екстрасистол та жирнокислотним спектром фосфоліпідів мембран тромбоцитів у хворих на ішемічну хворобу серця з пароксизмальною та персистуючою формами фібриляції передсердь після відновлення синусового ритму. Показано, що хворим на ішемічну хворобу серця в поєднанні з пароксизмальною та персистуючою клінічними формами ФП є доцільним призначення схеми медикаментозної терапії, що включає в себе використання ривароксабану, а хворим на ішемічну хворобу серця в поєднанні з постійною формою фібриляції передсердь призначення схеми фармакотерапії, що включає варфарин, є бажанішим. Також, у хворих на ішемічну хворобу серця з фібриляцією передсердь з вихідним збільшенням відносного вмісту пальмітинової та олеїнової кислот, зменшенням стеаринової кислоти в фосфоліпідах мембран еритроцитів та ліноленової кислоти в фосфоліпідах мембран тромбоцитів призначення ривароксабану є доцільнішим, бо асоціюється зі зменшенням тривалості пароксизму фібриляції передсердь; а при зниженні відносного вмісту арахідонової кислоти в фосфоліпідах мембран тромбоцитів до нормалізації жирнокислотного складу мембран призводить призначення варфарину.

76.01.19.0640/0418U000593

Синиця Юлія Павлівна. Оцінка структурно-функціонального стану серцево-судинної системи у хворих на первинну подагру в поєднанні з артеріальною гіпертензією та його корекція: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 14.02.2018.

УДК 616-002.78-085.036.8 : 616.12-008.331.1.

185 с.: 22 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 284 назви.

У дисертаційній роботі проведено оцінку структурно-функціонального стану серцево-судинної системи у хворих на первинну подагру в поєднанні з артеріальною гіпертензією (АГ). Із отриманих в результаті дослідження даних виявлено, що розвиток АГ у хворих на первинну подагру характеризується достовірно більшою гіпертрофією серця. Для хворих із поєднанням захворювань: подагра та АГ найчастішим типом ремоделювання лівого шлуночка (ЛШ) є концентрична гіпертрофія ЛШ (48,8% випадків). Для хворих на первинну подагру в поєднанні з АГ характерне часте (82,5%) порушення діастолічної функції ЛШ (з перевагою ІІ типу в 42,5% випадків), яке детерміноване з індексом маси

міокарда ЛШ (бета = +0,45, $p < 0,01$) та тривалістю подагри (бета = +0,31, $p < 0,001$). Для хворих на подагру та АГ характерне частіше виявлення дисфункції ендотелію порівняно з хворими з АГ або подагрю (67,5% проти 47,5% та 35,0% відповідно), з високою активністю перекисного окиснення ліпідів та зниженою активністю антиоксидантної системи. Найбільш виразні зміни виявлено за показниками часу відновлення діаметра плечової артерії та приросту діаметра плечової артерії. Предикторами ендотеліальної дисфункції є підвищена концентрація сечової кислоти (бета = -0,31, $p = 0,01$) та зниження активності супероксиддисмутази (бета = +0,72, $p < 0,01$). Поєднання подагри та АГ супроводжується достовірним збільшенням товщини комплексу інтима-медіа сонних артерій на 20,0% порівняно з хворими на АГ або подагру ($p < 0,05$), але без суттєвого порушення гемодинаміки в брахіоцефальних судинах. Загальний периферійний опір ниркових артерій достовірно не відрізнявся за своїми середніми рівнями як між групами, так і порівняно з нормативними значеннями ($p > 0,05$). Курсове призначення кверцетину до антигіпертензивної та гіпоурікемічної терапії через 6 місяців терапії сприяє більш швидкому досягненню цільового рівня сечової кислоти (77,8%), нормалізації функції ендотелію, регресії гіпертрофії ЛШ, відновленню діастолічної функції ЛШ, зниженню загального периферійного опору ниркових артерій, нормалізації артеріального тиску та поліпшенню клінічного перебігу подагри.

76.01.19.0641/0418U000594

Гриценко Андрій Анатолійович. Оптимізація скринінгу, діагностики, контролю ефективності лікування вагінальних інфекцій під час вагітності: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ

"Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 31.01.2018.

УДК 618.3-06:618.15-022.7]-07-085.

221 с.: 28 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Наукова праця присвячена зниженню частоти акушерської та перинатальної патології шляхом оптимізації скринінгу, діагностики та корекції порушень біотопу піхви у вагітних. Робота базується на проспективному рандомізованому дослідженні 148 вагітних, 40 невагітних та ретроспективному аналізі 173 карт вагітних з внутрішньоутробною інфекцією. В результаті проведених досліджень доведено можливість використання рН піхвового секрету як інформативного, інтегрального, доступного методу діагностики порушень мікробіоти піхви. Розроблено метод корекції порушень мікробіоти піхви, де базисною позицією є створення середовища з рН 4,0-4,4 у піхві (нормоценоз). Встановлено значення рН, якісну та кількісну бактеріологічну характеристику для 5 типів мікробіоти. Виявлено, що кількість ускладнень гестації та вогнищ інших локусів інфекції зростають з підвищенням показника рН піхви. Встановлено високу корелятивну залежність показника рН, концентрації лактобацил у піхві та рівня статевих і гонадотропних гормонів. Застосування розробленого методу корекції біоценозу піхви дало можливість знизити частоту ускладнень гестації у вагітних з інфекцією піхви: дисфункцію плаценти з 79,9 % до 51,3 %, загрозу передчасних пологів з 22,2 % до 15,0 %, прееклампсію з 25,9 % до 13,2 %, інтранатального дистресу з 9,3 % до 3,2 %, виписку на 7 добу з 45,9 % до 11,8 %.

76.01.19.0642/0418U000595

Аксьонова Анастасія Валеріївна. Прогнозування розвитку прееклампсії на основі вивчення маркерів атерогенної дисфункції: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 15.02.2018.

УДК 618.3-06:618.8-009.24]-036.3-037:577.125.8.

212 с.: 24 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 380 назв.

Дисертація присвячена теоретичному узагальненню та перспективному вирішенню актуального наукового завдання сучасного акушерства - підвищенню ефективності діагностики та можливостей прогнозування розвитку прееклампсії шляхом вивчення змін продукції атерогенних та антиангіогенних судинних маркерів у сироватці крові та доплерометричних показників кровоплину в маткових артеріях вагітних. У ході дослідження продемонстровано, що у жінок з прееклампсією вже з II триместру вагітності відбуваються виражені зрушення в метаболізмі ліпідів у вигляді дисліпідемії з підвищенням атерогенного потенціалу сироватки крові за рахунок гіпертригліцеридемії та зменшенням ліпопротеїнів високої щільності. Ризик розвитку прееклампсії зростає при підвищенні рівнів тригліцеридів в сироватці крові $>1,73$ ммоль/л при прееклампсії легкого ступеня та $>1,86$ ммоль/л при її середньому та важкому ступенях. Для жінок з ПЕ характерна наявність поліморфізму генів ліпідного обміну 34CG + 34GG гену PPAR- γ та ins/del + del/del гену ApoB. Встановлено, що визначення пульсаційного індексу при доплерометрії маткових артерій в комбінації із підвищеними рівнями атерогенних тригліцеридів та судинного ендогліну достовірно прогнозує розвиток тяжких форм патології. Відзначено, що ступінь тяжкості прееклампсії корелює з виразністю атерозу спіральних артерій (коефіцієнт асоціації каппа 0,630) та інших структурних складових плаценти, що можна вважати одним із критеріїв її розвитку. Удосконалено клініко-діагностичний алгоритм ведення пацієнток, у яких передбачається розвиток прееклампсії. Розроблено прогностичну модель ризику розвитку прееклампсії шляхом математичного методу бінарної логістичної регресії, прогностична точність якої складає 88 %.

76.01.19.0643/0418U000597

Кривоустов Олександр Сергійович. Прогнозування та оптимізація лікування загрозового аборт у жінок з урахуванням алейного поліморфізму гена рецептора прогестерону: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 15.02.2018.

УДК 618.39-021.3-02-07-085+612.63.031.3:577.21.
197 с.: 26 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Дана дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності лікування жінок із загрозовим аборт шляхом застосування терапії препаратом натурального мікронізованого прогестерону з урахуванням даних клінічного перебігу та алейного поліморфізму гена рецептора прогестерону. Визначено ризик виникнення загрозового аборт у урахуванням SNP PGR. З'ясовано, що високий рівень стресу за шкалою PSS та гомозиготне носійство G-алелю за SNP PGR rs590688 є факторами, які асоціюються з вищим ризиком розвитку захворювання. У гомозиготних носіїв G-алелю за rs590688 ризик розвитку захворювання у 2,5 рази вищий, ніж у носіїв інших генотипів за цим поліморфізмом. Здійснений клініко-генетичний прогноз відповіді на терапію препаратом натурального мікронізованого прогестерону у жінок із загрозовим аборт в залежності від особливостей клінічного перебігу та SNP PGR rs590688. Розроблено та впроваджено персоналізований підхід до лікування жінок із загрозовим аборт препаратом натурального мікронізованого прогестерону з урахуванням клініко-генетичного прогнозу відповіді на зазначену терапію.

76.01.19.0644/0418U000602

Бевзюк Любов Володимирівна. Клініко-генетичне обґрунтування використання спіронолактону і триметазидину в лікуван-

ні хворих з фібриляцією передсердь та супутньою вік-залежною патологією: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 15.02.2018.

УДК 616.12-008.313-053.9-08:615.222.

182 с.: 36 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертаційна робота присвячена покращенню результатів лікування хворих похилого віку на ФП за умов коморбідної патології на основі визначення клінічно-патогенетичної обґрунтованості тривалого (12-ти місячного) призначення спіронолактону або триметазидину. Додаткове призначення спіронолактону у хворих з ФП призводило до покращення якості життя, зменшення рецидивів аритмії, додаткового зниження офісного та амбулаторного АТ, відновлення добових ритмів АТ, виразного регресу ГЛШ, покращення систолічної та діастолічної функції ЛШ, зменшення явищ електричної негомогенності міокарда. Прийом триметазидину супроводжувався подібними, проте менш вираженими змінами, зменшенням ЧСС при постійній ФП. Найбільш виражена позитивна динаміка мала місце при супутніх ЦД 2 типу та ХХН.

76.01.19.0645/0418U000611

Сиченко Юрій Олександрович. Реперфузійна терапія у різних категорій хворих гострим коронарним синдромом з підйомом ST і стратифікація остаточного ризику: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 14.02.2018.

УДК 616.127-005.8-036.11-073.96:616.132.2-072.2-073.735.4.

116 с.: 24 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 213 назви.

Дисертація присвячена удосконаленню лікування гострого коронарного синдрому з підйомом ST шляхом оптимізації підходів вибору стратегії реперфузійної терапії у різних категорій пацієнтів на основі визначення і співставлення клінічної значущості оцінки реперфузії міокарда щодо найближчого та віддаленого прогнозу, за резолюцією сегменту ST та її незалежних предикторів. У дисертаційній роботі доведено, що у хворих на ГКС з елевацією сегмента ST, які отримують реперфузійну терапію для оптимізації стратифікації ризику важких серцево-судинних "подій" як у найближчому, так і у віддаленому періоді, доцільно оцінювати її ефективність щодо реперфузії шляхом визначення резолюції сегмента ST після ППКВ – на $\geq 70\%$ через 30 хв, а для ТЛТ – $\geq 50\%$ на 90 хв та 180 хв. У хворих з ГКС з підйомом ST, які отримують ТЛТ стрептокіназою, для оцінки ефективності реперфузії щодо ризику ГЛШН доцільно визначати резолюцію $ST \geq 50\%$ через 180 хв. Навіть в умовах обмеженого ресурсного забезпечення доцільно віддавати перевагу ППКВ перед ТЛТ у всіх хворих з ГКС з елевацією сегмента ST, незалежно від ризику за ТІМІ і часу ішемії, оскільки при високому ризику, його використання асоціюється із покращенням прогнозу в госпітальному періоді, а при низькому – зі зменшенням важких серцево-судинних "подій" протягом наступних 3 років.

76.01.19.0646/0418U000621

Онишук Людмила Олександрівна. Диференційовані патогенетичні підходи до профілактики та лікування гастропатій, індукованих прийомом нестероїдних протизапальних препаратів: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 01.03.2018.

УДК 616.33-02:615.276.065]-07-084-085.

160 с.: 34 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Робота присвячена підвищенню ефективності профілактики та лікування НПЗП-індукованих уражень га-

строудоденальної зони шляхом використання персоналізованого підходу до комплексного дослідження клініко-ендоскопічних і функціональних особливостей гастропатій, індукованих прийомом НПЗП. Встановлено кореляційний зв'язок між рівнем інфікування *H. pylori* і моторно-евакуаторною функцією шлунка та ступенем тяжкості НПЗП-гастропатій. Проаналізовано частоту генетичного поліморфізму ізоферментів *CYP2C19* і *CYP2C9* у пацієнтів з НПЗП-гастропатіями. Доведена ефективність застосування цитопротекторного засобу ребаміпіду в лікуванні НПЗП-гастропатій.

76.01.19.0647/0418U000624

Кузьменко Олег Володимирович. Ендовенозна лазерна коагуляція з різними типами світловодів у хірургічному лікуванні варикозної хвороби нижніх кінцівок: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 01.03.2018.

УДК 616.831-005.4.

185 с.: 33 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 225 назв.

У проспективне дослідження увійшло 265 хворих на ВХНК яким виконували комбіновану ЕВЛК із застосуванням торцевого та радіального світловодів з подальшим порівняльним аналізом результатів лікування (частота травматичного невриту сафенного нерву, рецидиву вертикального рефлюксу, шкала тяжкості венозної дисфункції за VSS, якість життя за CIVIQ-2) протягом року після операції. Встановлено залежність результатів лікування від діаметру СФС. Критичний найбільший діаметр СФС за якого ймовірність реканалізації перевищує 50 % при застосуванні торцевого світловоду становить понад 16 мм, при застосуванні радіального - понад 23 мм. Розроблено алгоритм лікування хворих з ВХНК басейну ВПВ із диференційованим застосуванням різних типів світловодів, вдосконаленої комбінованої методики усунення протяжного вертикального рефлюксу та кросектомії, який дозволив в однорічному післяопераційному періоді достовірно зменшити частоту посттравматичного невриту (у хворих з тотальним рефлюксом) з 35,5 % до 0 %, частоту рецидиву вертикального рефлюксу з 11,5 % до 1,8 %, середнє значення загального клінічного балу з 2,8 балу до 1,8 балу, збільшити глобальний показник якості життя з 88,2 балу до 92,9 балу, забезпечити більший відсоток добрих результатів лікування 92,9 % проти 81,8 %.

76.01.19.0648/0418U000627

Істоміна Ольга Володимирівна. Оптимізація діагностики ендотеліальної дисфункції та прогнозування перебігу хронічного обструктивного захворювання легень в поєднанні з гіпертонічною хворобою: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 23.02.2018.

УДК [616.24-007.272-036.12+616.12-008.331.1]-018.74-008.6-07:57.083.3.

177 с.: 22 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 339 назв.

Робота присвячена оптимізації діагностики ендотеліальної дисфункції у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень з супутньою гіпертонічною хворобою на підставі вивчення системи оксиду азоту, рівні катехоламінів, васкулоендотеліального фактору росту (ВЕФР), рівні біогенних елементів, вазоактивних гормонів, пептидів та нейромедіаторів та можливістю їх використання з метою прогнозування ступеню тяжкості стану хворих на поєднану патологію. З'ясовано наявність змін у системі оксиду азоту у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень, що поглиблювалися з приєднанням ГХ. Констатовано зміни у функціонуванні протеолітичній системі крові, найбільш ін-

формативними з яких виявилися АПФ і карбоксипептидази N. Виявлено високу активність ВЕФР та значне зниження ВП, що доводить патогенетичну роль ендотеліальної дисфункції у формуванні коморбідної патології. Продемонстровано зміни у рівні катехоламінів при ХОЗЛ. Максимальні зміни відбувались на тлі ГХ. Виявлено формування діастолічної дисфункції обох шлуночків та розвитку гіпертрофічних типів ремоделювання у хворих на поєднану патологію. На підставі математико-статистичного аналізу отриманих результатів було розроблено класифікаційні функції, що дають можливість прогнозування ступеня тяжкості хворих на поєднану патологію.

76.01.19.0649/0418U000637

Мелліна Вікторія Борисівна. Ефективність лікування дисбіокулярної амбліопії при співдружній косоокості за допомогою призмових окулярів: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 16.03.2018.

УДК 617.7-76.29.5.6.

163 с.: 31 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

Проаналізовано результати впливу модифікованих призм Френеля на показники зорових функцій у 235 дітей, на основі яких розроблено окуляри комбінованої дії, які поєднують в собі одночасно рефракційну та призмову лінзи та виконують одночасно три функції: плеоптики, ортоптики та корекції аномалії рефракції. За допомогою даних окулярів проліковано 88 дітей з дисбіокулярною амбліопією та порівняли з результатами у 61 дитини, яким проведено плеопто-ортоптичне апаратне лікування. Визначено чим більша сила призми тим більший вплив вона має на ГЗ, біокулярний зір та КЧ. Встановлено, що лікування дисбіокулярної амбліопії призмовими окулярами ефективніше на відміну від апаратного. Визначено позитивний вплив окулярів, як на монокулярні так і на біокулярні зорові показники за рахунок пролонгованого безперервного лікування, що неможливо при апаратному лікуванні. Розроблено методику підбору сферо-циліндро-призмових окулярів. Встановлено терміни лікування даними окулярами- кращі результати відзначені через 6 міс на відміну від 3-х міс. Надані практичні рекомендації лікарям офтальмологам щодо підбору та лікування призмовими окулярами.

76.01.19.0650/0418U000651

Короп Злата Анатоліївна. Тактика лікування ановуляторного безпліддя у жінок з гіперандрогенією та ожирінням: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 01.03.2018.

УДК 618.177-089.888.11-036-008.9:616.

168 с.: 23 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

Наукова робота присвячена відновленню репродуктивної функції шляхом підвищення ефективності лікування ановуляторного безпліддя у жінок, з гіперандрогенією та ожирінням в результаті оптимізації методів прогнозування, діагностики та лікування даного порушення з подальшим удосконаленням алгоритму запропонованих лікувально-профілактичних заходів. Досліджено роль ожиріння та гіперандрогенії в генезі жіночого безпліддя. Показано вплив дисгормональних та дисметаболических порушень на клінічний перебіг жіночого безпліддя. Представлено роль порушень секреції пептидних і стероїдних гормонів в генезі хронічної ановуляції при різному ступені ожиріння та наявності гіперандрогенії. Встановлено кореляційні взаємозв'язки між індексом маси тіла, дозуванням гонадотропінів та тривалістю стимуляції у жінок з ожирінням та гіперандрогенією. Це дозволило науково обґрунтувати удосконалений

алгоритм проведення допоміжних репродуктивних технологій з врахуванням індексу маси тіла та наявності гіперандрогенії. Показано порівняльні аспекти частоти та структури порушень репродуктивної функції у жінок із ожирінням тіла та гіперандрогенією. Представлено найбільш інформативні маркери стану оваріального резерву і андрогенного статусу у пацієнок з ожирінням та гіперандрогенією. Розроблено критерії показань і розроблено тактику проведення допоміжних репродуктивних технологій у пацієнок з ожирінням та гіперандрогенією.

76.01.19.0651/0418U000661

Степанішина Яна Анатоліївна. Оптимізація лікування неходжкінської первинної медіастинальної В-великоклітинної лімфоми з урахуванням імуногістохімічних та молекулярно-генетичних особливостей:

Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 14.03.2018.

УДК УДК 616 006.44 085.277.3.

155 с.: 27 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 133 назви.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі сучасної онкології - поліпшенню ефективності лікування пацієнтів з первинною медіастинальною (тимічною) В-великоклітинною лімфомаю за рахунок визначення оптимального режиму імуно-поліхіміотерапії з урахуванням факторів прогнозу перебігу захворювання

76.01.19.0652/0418U000676

Матвійків Назар Ігорович. Оптимізація програми діагностики та лікування фонових захворювань шийки матки у жінок з доброякісними пухлинами яєчників: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 02.03.2018.

УДК 616-071+616-08+618.146+616-006.3+618.11.

197 с.: 25 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності лікування жінок з фоновими процесами шийки матки, поєднаними з доброякісними пухлинами яєчників, шляхом оптимізації діагностичного алгоритму, персоналізованого підходу до вибору лікувально-профілактичної програми та індивідуалізації терапевтичної тактики із урахуванням процесів гормонального дисбалансу та механізмів імунореактивності на локальному рівні. Встановлено фактори ризику хронізації запального процесу та імовірності диспластичних уражень, значиму частку мікст- інфікування та вірусних асоціацій, вторинні гормональні порушення та активацію прозапального ряду цитокінів на тлі депресії sIg A, IL-1В та інтерфероногенезу. Запропоновано оптимізований діагностичний алгоритм і програму моніторингу та поетапної медичної допомоги, що сприяли зниженню частки рецидивів патології шийки матки у пацієнок.

76.01.19.0653/0418U000682

Нацевич Руслан Олександрович. Клініко-організаційні засади лікування постраждалих внаслідок дорожньо-транспортних пригод на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах із застосуванням концепції притрасової лікарні: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України". – Захищена 06.03.2018.

УДК 616.71 - 001.5 : 629.113.

309 с.: 97 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 183 назви.

Обсяг дослідження склав 316 випадків постраждалих з полісистемними пошкодженнями внаслідок дорожньо-

транспортних пригод на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах. Вивчено та проаналізовано клініко-епідеміологічну та клініко-нозологічну характеристики пошкоджень, визначено клінічні результативні ризики виникнення летального результату перебігу травматичного процесу. Проведено аналіз ефективності застосування сучасних медичних технологій лікування на етапах надання медичної допомоги та визначено заходи щодо підвищення ефективності надання медичної допомоги. Обґрунтовано пріоритет застосування стандартизованої системи оцінки тяжкості пошкодження на догоспітальному етапі. Шляхом моделювання із застосуванням ризикорієнтованого методу, доведено необхідність функціонування притрасових лікарень з функціональним об'єднанням догоспітального та раннього госпітального етапів. Введено поняття "зона ризику" та визначені критерії зони ризику. Встановлено, що застосування моделі притрасової лікарні дозволяє змінити інтегральні ризики з показників катастрофічного (більше 0,8) та критичного (0,5-0,79), що відповідає зонам дуже високого та високого ризику щонайменше до зони помірного ризику, де показник інтегрального ризику суттєвий (0,25-0,49) та зони низького ризику, де показник несуттєвий (менше 0,25).

76.01.19.0654/0418U000683

Штонда Дмитро Володимирович. Діагностика і лікування перипротезних переломів стегнової кістки після ендопротезування кульшового суглоба: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України". – Захищена 06.03.2018.

УДК 616.728.2-089.28-06:616.718.4-089.28-031.63-001.5-08.

192 с.: 14 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 199 назв.

У дисертації вивчено динамічні зміни кісткової тканини скелету та стегнової кістки навколо ніжки ендопротеза протягом 5-10 років після тотального безцементного ендопротезування кульшового суглоба методом двохфотонної рентгенівської абсорбціометрії в 40 пацієнтів залежно від віку пацієнта та терміну післяопераційного періоду. За допомогою імітаційного комп'ютерного 3D-моделювання теоретично обґрунтовано доцільність диференційованого підходу до планування та виконання остеосинтезу перипротезних переломів стегнової кістки після ендопротезування кульшового суглоба різними типами імплантів, проведено вивчення стабільності металоостеосинтезу даного типу переломів в умовах збереженої якості кісткової тканини стегнової кістки й остеопорозу. На основі комп'ютерних розрахунків представлено біомеханіку взаємодії моделей "ніжка ендопротеза - стегнова кістка" та "ніжка ендопротеза - кістковий фрагмент - фіксатор" при осьовому навантаженні кінцівки середньостатистичною вагою тіла людини (750 Н). У клінічному розділі роботи виконано порівняння ефективності традиційних і удосконалених методів лікування перипротезних переломів стегнової кістки після ендопротезування кульшового суглоба. Проаналізовано результати лікування 67 хворих на перипротезні переломи стегнової кістки після ендопротезування кульшового суглоба, що виконувалося на клінічних базах кафедри ортопедії і травматології № 1 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика в київських міських клінічних лікарнях № 6 і № 8 у період з 2009 по 2017 роки.

76.01.19.0655/0418U000688

Кошак Юрій Феодосійович. Діагностика та хірургічне лікування хворих із поєднаними формами туберкульозу і раку легень: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 16.03.2018.

УДК 616.24-002.5-008.811.9-089.

180 с.: 32 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Представлено перший в Україні аналіз ефективного хірургічного лікування хворих із поєднаними формами легеневого туберкульозу та недрібноклітинного раку легень із застосуванням стерномедіастинального хірургічного доступу. Мета дослідження - підвищити ефективність хірургічного лікування хворих із поєднаними формами легеневого туберкульозу та недрібноклітинного раку легень. Було проведено ретроспективний аналіз 91 випадку пацієнтів із поєднаними формами легеневого туберкульозу та раку легень, які проходили лікування у протитуберкульозних диспансерах, хірургічних відділеннях різних регіонів України. Проаналізовано морфологічні особливості поєднаних форм легеневого туберкульозу та недрібноклітинного раку легень у групах порівняння, яких досліджували ретроспективно. Показано вплив легеневого туберкульозу на операційне лікування хворих із поєднаними формами туберкульозу та раку легень у групах порівняння. Встановлено збільшення трирічної виживаності у пацієнтів основної групи.

76.01.19.0656/0418U000723

Кондакова Олена Юрївна. Хірургічне лікування хворих з поєднаними захворюваннями органів черевної порожнини та птозом її передньої стінки: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 19.04.2018.

УДК 616.336-002-06-089.87.

163 с.: 28 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

Дисертаційна робота присвячена поліпшенню безпосередніх та однорічних віддалених результатів хірургічного лікування хворих з об'єднаними захворюваннями органів черевної порожнини і птозом її передньої стінки шляхом розробки нових методів лапароскопічних симультанних втручань і оптимізації етапів операції. Розроблена методика симультанного лапароскопічного втручання, яка передбачала введення троакара безпосередньо через апоневротично-м'язовий шар черевної стінки, дозволила знизити травматичність доступу, проводити операцію при внутрішньочеревному тиску 6-8 мм рт ст, ушивати троакарні рани без технічних складнощів. Застосування розробленої лапароскопічної методики дозволило достовірно ($p < 0,05$) знизити число періопераційних ускладнень з боку серцево-судинної і дихальної систем відповідно з 17,6% (група порівняння 1) і 22,9% (група порівняння 2) до 4,0% (основна група), ранніх місцевих післяопераційних ускладнень з 20,0% і 25,0% до 6,0%, віддалених через 1 рік після операції ускладнень з 20,8% і 25,0% до 7,2%; підвищити середній бал фізичного компонента здоров'я з 79,61 \pm 0,94 і 81,43 \pm 0,91 до 87,89 \pm 1,03 бала, та середній бал психологічного компонента здоров'я з 80,60 \pm 0,96 і 81,86 \pm 1,15 до 86,25 \pm 1,23 бала

76.01.19.0657/0418U000730

Стахорна Юлія Сергіївна. Профілактика невиношування вагітності у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 30.03.2018.

УДК 618.14-039-06:618.39-084.

161 с.: 22 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 273 назви.

Дисертаційна робота присвячена зниженню частоти невиношування у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки на підставі наукового обґрунтування та впровадження удосконаленого алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтована необхідність удосконалення своєчасної діагностики та профілактики невиношування вагітності у жінок з вродженими

аномаліями розвитку матки. Встановлена залежність частоти та причин репродуктивних втрат вагітності у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки, при цьому показано, що найвищий рівень цього ускладнення має місце при внутрішній перегородці матки та при дворогій матці, а найнижчий - при однорогій матці. Представлені особливості формування та локалізації хоріона у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки, що дозволило розширити наявні дані щодо патогенезу невиношування та передчасних пологів. Вивчена частота й основні причини невиношування вагітності у I триместрі та передчасних пологів у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки. Встановлені порівняльні аспекти клінічного перебігу вагітності і пологів, функціонального стану фетоплацентарного комплексу, а також стан новонароджених у жінок з різними формами вроджених аномалій розвитку матки. Встановлені особливості преморбідного фону, спадкового анамнезу, клінічного перебігу вагітності і пологів, частоти та структури акушерських і перинатальних ускладнень у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки, які були діагностовані до настання та під час даної вагітності, що дозволило показати частоту та причини невиношування вагітності у I триместрі та передчасних пологів у жінок в залежності від форми даної патології. Удосконалено і впроваджено алгоритм діагностичних і лікувально-профілактичних заходів щодо зниження частоти невиношування вагітності та передчасних пологів у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки з подальшою профілактикою перинатальної патології.

76.01.19.0658/0418U000731

Сухоставець Наталія Петрівна. Оптимізація діагностики та тактики ведення вагітних з доброякісними пухлинами та пухлиноподібними утвореннями яєчників: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 30.03.2018.

УДК 618.39-055.28-084.

143 с.: 28 табл. – Бібліогр.: 271 назв.

Дисертаційна робота присвячена оптимізації діагностики та тактики ведення вагітності у жінок з доброякісними пухлинами та пухлиноподібними утвореннями яєчників шляхом удосконалення діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтована необхідність оптимізації діагностики та оперативного лікування доброякісних пухлин яєчників та пухлиноподібних утворень яєчників під час вагітності з метою зниження частоти акушерської та перинатальної патології. Встановлено взаємозв'язок клінічних, ехографічних, ендокринологічних та імунологічних досліджень у вагітних жінок з доброякісними пухлинами та пухлиноподібними утвореннями яєчників. Це дозволило поширити наявні дані про патогенез новоутворень яєчників та розвиток акушерської і перинатальної патології. Досліджена частота, структура й основні варіанти оперативного лікування доброякісних пухлин та пухлиноподібних утворень яєчників під час вагітності. Встановлені порівняльні аспекти клінічного перебігу вагітності і пологів, функціонального стану фетоплацентарного комплексу, а також стан новонароджених у жінок з доброякісними пухлинами та пухлиноподібними утвореннями яєчників, які відмовились від операції та були прооперовані під час вагітності. Показана морфологічна характеристика видалених новоутворень яєчників під час вагітності. Встановлені особливості преморбідного фону, спадкового анамнезу, клінічного перебігу вагітності і пологів, частоти та структури акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з доброякісними пухлинами та пухлиноподібними утвореннями яєчників, які були діагностовані під час вагітності, що дозволило показати основні фактори ризику розвитку ново-

утворень яєчників у вагітних жінок. Удосконалено і впроваджено алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів щодо підвищення ефективності діагностики та своєчасності оперативного лікування доброякісних пухлин та пухлиноподібних утворень яєчників у ранні терміни вагітності з переважанням лапароскопічного доступу та подальшою профілактикою акушерських та перинатальних ускладнень.

76.01.19.0659/0418U000732

Петриченко Вадим Віталійович. Оптимізація методів профілактики та лікування артеріальної гіпотензії під час проведення спінальної анестезії при кесаревому розтині:

Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 05.04.2018.

УДК 618.5-089.888.61-089.5-032:611.829]-06:616.12-008.331.4-02-084-085.225:616.456.032.14.

152 с.: 29 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Наукова робота присвячена оптимізації схем інфузійної терапії під час проведення спінальної анестезії при операціях кесарева розтину з метою профілактики та лікування розвитку артеріальної гіпотензії. В роботі досліджено та проаналізовано стан та зміни периферичної та центральної гемодинаміки роділь при операціях кесарева розтину в умовах проведення спінальної анестезії з метою попередження виникнення розвитку артеріальної гіпотензії та її лікування різними варіантами інфузійної терапії. У ході дослідження було оцінено вплив різних методів профілактики та лікування артеріальної гіпотензії на новонародженого. По завершенню дослідження встановлено, що найефективнішими методиками у профілактиці та лікування артеріальної гіпотензії у роділь в умовах проведення спінальної анестезії при операції кесарева розтину є постійна інфузія фенілефрину у дозі 25 мкг/хв (0,3 мкг/кг/хв). При застосуванні даної методики встановлено, що центральна та периферична гемодинаміка мала стабільні показники на всіх етапах дослідження, а гіперперфузія плода виникала найрідше. На основі отриманих результатів сформульовані рекомендації по профілактиці та лікуванню артеріальної гіпотензії, яка виникає під час операції кесарева розтину в умовах проведення спінальної анестезії.

76.01.19.0660/0418U000737

Аліпова Наталія Федорівна. Оптимізація діагностики та профілактики гестаційних і перинатальних ускладнень при тиреоїдній дисфункції: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 20.04.2018.

УДК 618.3/.7-06:616.441-002.28-097]-07-08: 612.017.1.

185 с.: 43 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертацію присвячено підвищенню ефективності діагностики та профілактики гестаційних і перинатальних ускладнень при тиреоїдній дисфункції у жінок-носіїв антитіл до тиреоїдної пероксидази (АТ-ТПО) шляхом вивчення особливостей тиреоїдного та цитокінового статусів, розробки та впровадження науково обґрунтованого комплексу діагностичних і лікувально-профілактичних заходів. Встановлено критичне порогове значення вихідного рівня АТ-ТПО, вище якого прогнозують високий ризик розвитку гестаційних ускладнень. Визначено провідні гестаційні та перинатальні ускладнення у жінок-носіїв АТ-ТПО та доведено, що частота цієї патології залежить від рівня АТ-ТПО. Вивчено функціонування гіпофізарно-тиреоїдної системи, особливості цитокінового профілю в динаміці гестаційного періоду у пацієнок з різними рівнями АТ-ТПО. Виявлено високу частоту виникнення гіпотиреозу субклінічного та маніфе-

стного. Розширено наявні дані про пато- генез гестаційних і перинатальних ускладнень на основі отриманих взаємозв'язків між клінічними змінами та особливостями тиреоїдного та цитокінового статусів. Отримані результати дозволили науково обґрунтувати диференційний комплекс діагностичних і лікувально-профілактичних заходів в залежності від рівня АТ-ТПО.

76.01.19.0661/0418U000744

Набхан Олена Володимирівна. Профілактика невиношування вагітності у II триместрі у жінок, які багато народжують: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 20.04.2018.

УДК 618.39-055.28-084.

169 с.: 29 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 264 назви.

Дисертаційна робота присвячена зниженню частоти невиношування вагітності у II триместрі та перинатальної патології у жінок, які багато народжують, на підставі вивчення клініко-ехографічних, доплерометричних, ендокринологічних, біохімічних і мікробіологічних особливостей, а також шляхом розробки та впровадження удосконаленого алгоритму лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтована необхідність удосконалення тактики ведення вагітності у жінок, які багато народжують з метою зниження частоти репродуктивних втрат. Встановлено взаємозв'язок клінічних, ехографічних, доплерометричних, ендокринологічних, біохімічних і мікробіологічних досліджень у жінок, які багато народжують із передчасними пологами в анамнезі. Це дозволило поширити наявні дані про патогенез невиношування вагітності у жінок, які багато народжують, та мають в анамнезі передчасні пологи. Встановлені порівняльні аспекти клінічного перебігу вагітності і пологів, функціонального стану фетоплацентарного комплексу, а також стан новонароджених у жінок, які багато народжують, із передчасними пологами в анамнезі. Встановлені особливості клінічного перебігу вагітності і пологів, частоти та структури невиношування у жінок, які багато народжують, із недоношуванням в анамнезі, що дозволило показати основні фактори ризику розвитку репродуктивних втрат у цих жінок. Удосконалено і впроваджено комплекс лікувально-профілактичних заходів щодо підвищення ефективності профілактики невиношування та зниження частоти перинатальної патології у жінок, які багато народжують, на підставі використання направленої корекції істмікоцервікальної недостатності та плацентарної дисфункції, а також порушень мікробіоценозу статевих шляхів.

76.01.19.0662/0418U000753

Пасічнюк Ірина Петрівна. Вплив нутритивного забезпечення та харчової поведінки на фізичний розвиток школярів у міській і сільській місцевостях: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 21.04.2018.

УДК 616-053.5/.7-041.3:613.22/.25]:352/.353.1.

194 с.: 32 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню впливу нутритивного забезпечення та харчової поведінки на фізичний розвиток школярів у міській і сільській місцевостях, обґрунтуванню факторів ризику формування недостатньої та надмірної маси тіла школярів, шляхів попередження їх розвитку шляхом розробки диференційованого підходу до корекції харчування.

76.01.19.0663/0418U000754

Меньшикова Анна Олексіївна. Неінвазійна дихальна підтримка глибоконедошених новонароджених з дихальними розладами: механізми дії і клінічне застосування: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 21.04.2018.

УДК 616.23/.24-007.2-053.32-085.816.2.

186 с.: 24 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

У роботі проаналізовано особливості клінічного перебігу респіраторного дистрес-синдрому у глибоконедошених новонароджених дітей. Доведено, що за наявності РДС застосування методів неінвазійної дихальної підтримки після народження зменшує тривалість наступної штучної вентиляції легень. Визначено чинники ризику, які підвищують ймовірність повторної інтубації у сучасній вітчизняній популяції новонароджених дітей з дуже малою масою тіла.

76.01.19.0664/0418U000789

Комаровська Інна Василівна. Прогностична цінність дослідження адипонектину, резистину та секстероїд зв'язуючого глобуліну на різних стадіях діабетичної ретинопатії у хворих на цукровий діабет 2 типу: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 07.06.2018.

УДК 617.735-002:616.379-008.64]:577.17.02+612.398.132-037.

160 с.: 35 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 269 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуального завдання сучасної офтальмології - підвищенню ефективності діагностики прогресування ДР у хворих на ЦД 2 типу й ожиріння шляхом встановлення прогностичної цінності дослідження адипонектину, резистину та секстероїд зв'язуючого глобуліну. Встановлено, що пацієнти з ДР, ЦД 2 типу та ожирінням знаходяться поза протекторною роллю адипонектину на структурі ока, за рахунок зниження його концентрації. Встановлено, що у хворих з ДР, незалежно від стадії, з ЦД2 і ожирінням виражена статистично значуща пряма залежність концентрації резистину в сироватці крові від тривалості ЦД2. Додовнено наукові дані про роль гендеру в реалізації впливу ССЗГ на судинну й сітчасту оболонку ока. У групі порівняння перевищення референсних значень концентрації ССЗГ в сироватці крові було за рахунок осіб жіночої статі, при ЦД2 - вже за рахунок чоловіків. Визначено довірчі інтервали концентрації адипонектину, резистину і ССЗГ в крові, які лягли в основу розробки рекомендації для ранньої профілактики діабетичних мікросудинних ускладнень і пом'якшення патогенного впливу ожиріння на виникнення й розвиток ДР усім пацієнтам з ЦД2 і ожирінням.

76.01.19.0665/0418U000819

Кукушкіна Світлана Миколаївна. Імунологічні критерії прогнозу ефективності інтерферонотерапії у хворих на меланому шкіри: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 06.06.2018.

УДК 616.5-006.81-085.37-037:612.017.1.

187 с.: 37 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Дисертація присвячена питанням прогнозування ефективності комбінованого лікування хворих на меланому шкіри на основі визначення особливостей змін в їх імунній системі під впливом інтерферонотерапії.

76.01.19.0666/0418U000820

Мартинчик Аріна Валеріївна. Прогностичне

значення молекулярно-генетичних та імуногістохімічних характеристик при неходжкінських дифузних В-великоклітинних лімфомах: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 06.06.2018.

УДК 616 - 006.44 - 085.277.3.

148 с.: 14 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі сучасної онкології - визначенню ролі імуногістохімічних та молекулярно-генетичних маркерів у прогнозуванні перебігу неходжкінських дифузних В-великоклітинних лімфом для виділення груп ризику з урахуванням біологічних характеристик пухлини.

76.01.19.0667/0418U000829

Голюк Наталія Ярославівна. Особливості патології шийки матки у користувачів гормональної контрацепції: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 29.05.2018.

УДК 618.146-006-02:578.827.1]-085.

192 с.: 30 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 293 назви.

Об'єкт – особливості патології шийки матки у жінок, користувачів гормональної контрацепції; мета – покращити ефективність лікування патології шийки матки у користувачів комбінованих оральних контрацептивів (КОК) шляхом розробки диференційованих діагностично-лікувальних заходів на основі визначення маркерів порушення мікробіоти піхви, папіломавірусного інфікування та особливостей кольпоскопічної і цитологічної картини шийки матки; методи – клініко-параклінічні, імуноферментні, молекулярно-біологічні, ультрасонографічні, інструментальні, біохімічні, імунохемілюмінесцентні, математичні, статистичні; результати – у роботі наведено нове вирішення актуальної проблеми сучасної гінекології щодо оптимізації тактики ведення жінок із патологією шийки матки при застосуванні гормональної контрацепції шляхом розробки диференційованих лікувальних заходів на основі визначення маркерів порушення мікробіоти піхви, папіломавірусного інфікування та особливостей цитологічної картини шийки матки; уточнені основні чинники ризику, відношення шансів та відносний ризик патології шийки матки та ВПЛ-інфікування при порушенні стану мікробіоти піхви в залежності від тривалості прийому КОК; показана роль дисбіотичних процесів нижнього відділу генітального тракту, використання бар'єрного методу контрацепції, особливостей сексуального життя, в інфікуванні вірусу папіломи людини (ВПЛ) у жінок, які живляють КОК і розвитку патології шийки матки; отримані нові дані щодо частоти і типів дисбіотичних процесів піхви у споживачів КОК; встановлено кореляційні зв'язки дисбіозу піхви, частоти і типів ВПЛ-інфікування з ризиком розвитку патології шийки матки при застосуванні КОК; отримані результати дозволили розширити наявні дані щодо патогенезу патології шийки матки на тлі тривалого прийому КОК, та науково обґрунтувати необхідність удосконалення діагностичних і лікувальних заходів; обґрунтований оптимальний режим диференційованих лікувальних програм для жінок з патологією шийки матки, ВПЛ-інфікуванням і дисбіозами піхви, які тривало використовують гормональну контрацепцію; галузь – медицина.

76.01.19.0668/0418U000831

Мальська Андріана Андріївна. Клінічні особливості перебігу та віддалені результати лікування атривентрикулярної комунікації у дітей раннього віку: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 02.06.2018.

УДК 616.124/.125-007.21-053.1-036-089-036.8-053.3.

193 с.: 21 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

Дисертаційна робота присвячена новому напрямку вирішення актуальної проблеми щодо своєчасної і ефективної діагностики атривентрикулярної комунікації (АВК), на основі вивчення її етіологічних та клінічних особливостей. На підставі отриманих даних розроблено комплексну методику ранньої діагностики АВК протягом перших місяців життя.

76.01.19.0669/0418U000832

Лабінський Павло Андрійович. Харчовий статус та мікронутрієнтний баланс у дітей з функціональними розладами біліарного тракту: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 23.06.2018.

УДК 616.361-008.6-053.2-07:(616.391.05+613.22)-07.

157 с.: 42 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

У роботі представлено сучасні погляди на проблематику функціональних розладів біліарного тракту у дитячому віці. Висвітлено та проаналізовано підходи до тактики лікування дітей з функціональними розладами біліарного тракту. В результаті дослідження вивчено харчовий статус дітей з ФРБТ на основі аналізу харчових щоденників. Проведено аналіз регіональних клінічних особливостей дітей з ФРБТ з аналізом частоти скарг в динаміці дослідження.

76.01.19.0670/0418U000836

Лебедева Катерина Олегівна. Діагностика та хірургічне лікування хворих на гострий апендицит з атипичним перебігом: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 25.06.2018.

УДК 616.346.2-002.1-039-07-089.

206 с.: 36 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 343 назви.

Дисертація присвячена розв'язанню актуальної наукової задачі невідкладної хірургії органів черевної порожнини - покращанню результатів хірургічного лікування хворих шляхом удосконалення методів діагностики та оперативних втручань. Встановлено, що до основних факторів, які зумовлюють атипичний перебіг гострого апендициту слід віднести: атипичне розташування запального червоподібного відростка; похилий або старечий вік хворих; важку фонову супутню патологію (імунодефіцит, онкологія, тощо). Запропоновано способи діагностики гострого апендициту з тазовим розташуванням червоподібного відростка (ректальна термокактографія) та перитоніту (етаноловий тест). Удосконалено способи хірургічного лікування гострого деструктивного апендициту, ускладненого тифлітом, шляхом перитонізації кукси відростка клейовою композицією та евертованим клаптом очеревини, розширивши показання до лапароскопічної апендектомії. Впровадження удосконалених технологій діагностики та хірургічного лікування гострого апендициту дозволило зменшити частоту розвитку ускладнень у ранньому післяопераційному періоді з 9,9 до 3,5 %, а у віддалені строки - з 14,1 до 1,2 %.

76.01.19.0671/0418U000837

Балінська Маріанна Іванівна. Обґрунтування комплексного лікування хворих похилого та старечого віку з хронічною венозною недостатністю нижніх кінцівок в стадії трофічних виразок: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 25.06.2018.

УДК 116.14-008.64:617.58-002.44-089-085-053.89/9.

189 с.: 19 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

Дисертація присвячена дослідженню лабораторних, патоморфологічних аспектів розвитку ХВН у стадії ТВ та особливостям комплексного хірургічного та медикаментозного лікування даного захворювання у осіб похилого та старечого віку. Вплив на розвиток ХВН має не лише порушення венозного відтоку, а й ендотеліальна дисфункція, в патогенезі якої в тому числі значну роль відіграють VEGF-A, NO, підвищення рівню нітритів у крові та ПА в ендотеліоцитах. У лікуванні хворих використовувались як консервативні методи лікування, так і хірургічні. Консервативне лікування включало в себе застосування антибіотиків, судинних препаратів, антикоагулянтів, антиагрегантів, флеботоніків. В якості місцевої терапії нами впроваджено використання NO-терапії апаратом "Плазон" та ААС. Комплексне використання цих методик призвело до зменшення больового синдрому на 3,9±0,5 добу лікування, очищення ТВ на 4,7±1,1 добу, появи грануляцій 4,4±1,1 добу та крайової епітелізації 4,9±0,9. Повне загоєння виразки відбувалось на 14,2±2,3 добу. Комплексне використання, запропонованих вище методик, у хворих з ХВН в стадії ТВ у осіб похилого та старечого віку підвищує ефективність лікування, прискорює строки загоєння виразок, що значно покращує якість життя хворих.

76.01.19.0672/0418U000853

Скоморохова Тетяна Володимирівна. Оптимізація планування та променевого лікування хворих з пухлинами верхніх дихальних шляхів: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 13.06.2018.

УДК УДК 616.2 006 085.849.1/.5.

207 с.: 41 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

У дисертації наведено нове вирішення актуального завдання радіології - підвищення ефективності лікування хворих з пухлинами верхніх дихальних шляхів і покращання якості життя шляхом застосування сучасних технологій планування та проведення променевої терапії з урахуванням біологічних властивостей пухлини

76.01.19.0673/0418U000854

Ковальський Василь Володимирович. Прогностичне та лікувальне значення лімфаденектомії при місцево-розповсюдженому та метастатичному раку нирки: Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 13.06.2018.

УДК УДК 616.61 006.6 033.2 089.87:616.428] 037.

167 с.: 13 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 219 назв.

У дисертаційній роботі представлено нове вирішення наукового завдання з оптимізації хірургічного лікування місцево-розповсюдженого та метастатичного раку нирки на основі вивчення ефективності лімфаденектомії метастатично уражених регіонарних лімфатичних вузлів у хворих на рак нирки III IV стадій, а також встановлення впливу лімфогенного метастазування на прогноз захворювання.

76.01.19.0674/0418U000855

Матвеев Сергій Олександрович. Тромболітична терапія у лікуванні тромбоемболії легеневої артерії: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України". – Захищена 14.06.2018.

УДК 616.131- 005.6/7- 085.273.55.

165 с.: 19 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

В роботу включено 146 пацієнтів з ТЕЛА. Розподіл пацієнтів по тяжкості із застосуванням індексу Міллера при АПГ та індексу емболії при МСКТ ОГК показав однакове співвідношення. В групі пацієнтів яким виконали МСКТ ОГК масивна ТЕЛА виявлена у 64 (66,7 %) пацієнтів, у 19

(19,8 %) субмасивна і у 13 (13,5 %) немасивна. В групі пацієнтів яким виконана АПГ, масивна ТЕЛА виявлена у 33 (67,3 %) пацієнтів, у 6 (12,2 %) субмасивна і у 11 (22,4 %) немасивна. $p > 0,05$. Серед 146 госпіталізованих хворих, за час лікування у відділенні, зафіксовано 12 (8,2 %) випадків повторних ТЕЛА, з них 4 (2,7 %) летальних випадки. З урахуванням високого відсотку рецидивів і летальних випадків, пацієнтам, крім УЗДС вен нижніх кінцівок, необхідно виконувати МСКТ венакаваграфію. За 3 роки зафіксовано 11 (7,9 %) випадків віддалених рецидивів ТЕЛА. Усі рецидиви трапились в строки від 1 до 7 років після першого епізоду ТЕЛА, в 10 (6,8 %) випадках після припинення прийому, або неадекватній дозі антикоагулянтів. У всіх 10 (6,5 %) пацієнтів обстежених методом ПЛР діагностики варіантних генів тромбофілії, виявлені порушення в різній мірі. Застосування програми попередження повторних ТЕЛА, привело до тенденції зниження частоти повторних епізодів ($p = 0,08$).

76.01.19.0675/0418U000856

Борзова-Коссе Соф'я Ігорівна. Роль тромбоспондину-2 і остеопонтину в ремоделюванні лівого шлуночка у хворих на гострий інфаркт міокарда і ожиріння: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 15.06.2018.

УДК 616.127-005.8-036.11-056.257-078:57.088.6:616.124.2-007.6(043.3).

143 с.: 23 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 234 назви.

Дисертація присвячена дослідженню підвищення ефективності діагностики та лікування хворих на гострий інфаркт міокарда з супутнім ожирінням на підставі вивчення патогенетичної ролі остеопонтину та тромбоспондину-2 в процесах ремоделювання лівого шлуночка. Проведене дослідження виявило що особливостями розвитку гострого інфаркту міокарда (ГІМ) у хворих з ожирінням є гіперактивність модулятора адгезії тромбоспондину-2 та висока модуляторна активність подібної спрямованості з боку остеопонтину поряд з його прозапальними ефектами. Доведена ефективність комплексного застосування зофеноприлу та спіронолактону в терапії хворих після перенесеного гострого інфаркту міокарда незважаючи на прогресування абдомінального типу ожиріння, що позитивно впливає на активність регуляторів конфігурації позаклітинного матриксу та показники структурно-функціонального стану міокарду лівого шлуночка. Розроблено модель прогнозування розвитку Q-позитивного інфаркту міокарда у хворих на гострий коронарний синдром з елевацією сегменту ST за наявності супутнього ожиріння, на підставі аналізу прогностичної цінності тромбоспондину-2 та рутинних лабораторних даних пацієнтів.

76.01.19.0676/0418U000875

Слащева Тетяна Георгіївна. Контроль артеріального тиску, фактори, що з ним асоціюються, та можливість його покращення в різних неорганізованих популяціях пацієнтів з артеріальною гіпертензією: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска" Національної академії медичних наук України. – Захищена 03.07.2018.

УДК 616.12-008.331.1+612.14+616.13.

227 с.: 39 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

В дисертаційній роботі визначено фактори, пов'язані із якістю контролю артеріального тиску (АТ) у пацієнтів різних популяцій. У ретроспективний аналіз залучено дані 9870 пацієнтів. Встановлено, що за допомогою доступних антигіпертензивних препаратів можливим є досягнення цільо-

вого АТ у 58,9 % пацієнтів впродовж 3 місяців та виділено фактори, з якими асоціюється недостатня ефективність терапії. 43,2 % пацієнтів з АТ мали низьку прихильність до лікування, яка покращувалася на фоні терапії. Визначено фактори, які незалежно корелюють із прихильністю. Вперше в Україні оцінено можливість контролю АТ в різних когортах пацієнтів з АТ в залежності від віку, статі та наявності супутньої патології (ІХС, цукрового діабету, ураження нирок) та визначено предиктори недосягнення цільового АТ в цих когортах. Вперше порівняно контроль АТ і особливості пацієнтів (демографічні, соціальні, прихильність) в різних регіонах України. Запропоновано спосіб прогнозування ефективності терапії у пацієнтів з цукровим діабетом.

76.01.19.0677/0418U000876

Кобилецький Олег Ярославович. Роль нейрогенних біомаркерів в прогнозуванні наслідків тяжкої черепно-мозкової травми: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України". – Захищена 03.07.2018.

УДК 612.017.1:616.831-001-036.17-037-06.

227 с.: 21 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Дисертація присвячена проблемі оптимізації діагностики та прогнозування результатів лікування тяжкої черепно-мозкової травми. Проведено аналіз динаміки біохімічних показників та нейрогенних біомаркерів у 72 пацієнтів з тяжкою черепно-мозковою травмою і її роль у прогнозуванні наслідків ТЧМТ. Встановлені порогові значення нейрогенних біомаркерів UCH-L1 і білка S100 при прогнозуванні наслідків тяжкої черепно-мозкової травми за ШНГ. Отримані числові значення біохімічних показників (деоксирибонуклеїнової кислоти (ДНК), рибонуклеїнової кислоти (РНК), дезоксирибонуклеази (ДНКаза), рибонуклеази (РНКаза), оксиду азоту (NO), середніх молекул (СМ), аргініну, перекисного окислення ліпідів (ПОЛ)) використано при розробці калькулятора розрахунку прогнозованих наслідків. У роботі доведена клініко-патогенетична, діагностична і прогностична значимість нейрогенних біомаркерів у прогнозуванні перебігу та наслідків тяжкої черепно-мозкової травми для оптимізації методів своєчасної та ефективної діагностики даної патології. Розроблено критерії для побудови прогностичних висновків із врахуванням порушень біохімічних показників, нейрогенних маркерів та даних нейровізуальних досліджень у динаміці гострого періоду тяжкої черепно-мозкової травми. На основі отриманих результатів розроблений, апробований та впроваджений в практику алгоритм діагностики тяжкої черепно-мозкової травми шляхом використання електронної програми математичного прогнозування.

76.01.19.0678/0418U000877

Сергієнко Юлія Геннадіївна. Хірургічне лікування гіперваскуляризованих менингіом з передопераційною емболізацією судин пухлин: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України". – Захищена 10.07.2018.

УДК 616.831-006.328-005-089.163-089.819.5.

178 с.: 19 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

В дисертаційній роботі запропоновано новий науково обґрунтований підхід до вирішення задачі покращення результатів хірургічного лікування хворих з гіперваскуляризованими менингіомами головного мозку шляхом застосування різних варіантів ендоваскулярної емболізації судин пухлин в передопераційному періоді. Проаналізовано результати клініко-інструментального обстеження і лікування 103 пацієнтів з гіперваскуляризованими менингіомами головного мозку (ГВМГМ), які знаходилися на лікуванні в ней-

рохірургічному відділенні КЗОЗ "ХОКЛ-ЦЕМД та МК" - Комунального закладу охорони здоров'я "Харківська обласна клінічна лікарня - Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" та в нейрохірургічному відділенні Харківською клінічною лікарнею на залізничному транспорті №1 Філії "Центр охорони здоров'я" ПАТ "Українська залізниця" з 2006 по 2016 рр. Вік пацієнтів становив від 19 до 69 років, серед них жінки становили 59 (57,3%), чоловіки - 44 (42,7%). Переважали ГВМГМ базальної локалізації - 43 (41,7%) випадки, конвексимальні менингіоми зустрічалися у 35 (33,9%) спостереженнях, парасагітальні - у 22 (21,5%) та субтенторіальні - у 3 (2,9%). Найчастіше гіперваскуляризовані менингіоми кровопостачалися з басейну зовнішньої сонної артерії (ЗСА) одного боку - 53 (51,5%) випадків, одночасно з басейну ЗСА і басейну ВСА - 27 (26,2%) менингіом, одночасно з басейнів ЗСА двох боків - 15 (14,6%) менингіом. Пацієнтів розподілено на дві групи: І група 43 (41,8%) - пацієнти, яким застосовано ендоваскулярну емболізацію судинної мережі перед резекцією гіперваскуляризованих менингіом, та ІІ група 60 (58,2%), пацієнтів якої прооперовано без застосування цієї методики. Для об'єктивізації результатів лікування, хворих І групи поділено на підгрупи, в залежності від особливостей ангіоархітекtonіки пухлин і застосованого матеріалу для емболізації. На основі аналізу лікування пацієнтів з гіперваскуляризованими менингіомами розроблено схему діагностичних і лікувальних заходів, яка реалізує диференційований підхід до застосування передопераційної ендоваскулярної емболізації судинної мережі гіперваскуляризованих менингіом. Це дозволило досягти збільшення радикальності резекції гіперваскуляризованих менингіом, мінімізувати інтраопераційну крововтрату і травматичність втручання; супроводжувалося зменшенням кількості випадків рецидивів і продовженого росту гіперваскуляризованих менингіом та подовженню безрецидивного періоду зі збереженням рівня якості життя пацієнтів.

76.01.19.0679/0418U000878

Павлов Андрій Ігорович. Травматичні внутрішньочерепні гематоми задньої черепної ямки. Краніометрична характеристика, діагностика і лікування: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України". – Захищена 03.07.2018.

УДК 616.714.35-001:531.7:616-07-08.

155 с.: 16 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

У дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення та новий підхід для вирішення актуального науково-прикладного завдання нейрохірургії - підвищення ефективності діагностики та лікування хворих з гематомами ЗЧЯ на підставі вивчення краніометричних характеристик анатомічних структур ЗЧЯ, визначення критичного об'єму ЗЧЯ як показника анатомічно "тісної" ЗЧЯ та з'ясування критичного співвідношення об'ємів гематоми і ЗЧЯ. Проаналізовано результати клініко-інструментального обстеження, лікування 100 пацієнтів з верифікованими травматичними гематомами ЗЧЯ, які перебували на лікуванні. Виходячи з клініко-анатомічних форм ушкоджень структур ЗЧЯ внутрішньочерепних гематом ЗЧЯ, виділено п'ять форм: постраждалі з ушкодженнями ЗЧЯ, локалізованими суб- та супратенторіально - епідуральні гематоми (63 спостереження - 46%); субдуральні гематоми (23 спостереження - 16,8%); внутрішньомозочкові гематоми (16 спостережень - 11,7%); внутрішньошлуночкові (27 спостережень - 19,7%) з локалізацією всередині четвертого шлуночка і водопроводу мозку, та множинні гематоми (8 спостережень - 5,8%). Розрахунок об'ємів ЗЧЯ на КТ, МРТ-знімках, дозволив вдосконалити математичну модель, виражену формулою $V = 1/3 S \cdot (b + c + (a2 + ae + e2) / a2)$, де $S = ?ad / 4$. З'ясовано, що об'єм

ЗЧЯ у дорослих варіює від 140 до 230 смЗ, у середньому - 178+-19,14 смЗ, що потребує індивідуалізації, диференційованості тактики лікування травматичних внутрішньочерепних гематом ЗЧЯ. Доведено, що краніометричними ознаками "тісної" ЗЧЯ є зростання співвідношення об'єму мозкової речовини ЗЧЯ до її кістковому об'єму, а показник об'єму ЗЧЯ менший ніж 178 смЗ запропоновано вважати клінічно "тісною" ЗЧЯ. На підставі аналізу лікування пацієнтів з травматичними гематомами ЗЧЯ, а також запровадженій математичної моделі розроблено критерії для диференційованого застосування хірургічного лікування, де співвідношення об'ємів гематоми і ЗЧЯ більше ніж 14% обґрунтовує доцільність проведення хірургічного втручання.

76.01.19.0680/0418U000883

Живило Ірина Олександрівна. Структурно-функціональний стан великого кола кровообігу у хворих ідіопатичною та асоційованою з вродженими вадами серця легеневою артеріальною гіпертензією: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України. – Захищена 03.07.2018.

УДК 616.131-008.331+616.12-007.2-053.1+616.13.
164 с.: 19 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 164 назви.

Дисертаційна робота присвячена вивченню структурно-функціонального стану артерій великого кола кровообігу у хворих з ідіопатичною та асоційованою з ВВС ЛАГ, удосконаленню діагностики та визначенню прогностичних критеріїв перебігу ідіопатичної ЛАГ в українській популяції на основі комплексної оцінки із використанням методу визначення жорсткості артерій, результати якого не залежать від рівню системного АТ. Рівень серцево-гомількового судинного індексу, як маркера жорсткості артерій, асоціюється з погіршенням функціональних можливостей та прогнозом у пацієнтів з ідіопатичною ЛАГ. Його використання можливе нарівні з іншими відомими на даний час прогностичними маркерами.

76.01.19.0681/0418U000893

Завізон Євген Миколайович. Вибір методу завершення операції при виконанні релапаротомії: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 15.06.2018.

УДК 616.381-089.85.
171 с.: 35 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 191 назва.

В роботі висвітлені особливості ускладнень та тяжкості стану пацієнтів після релапаротомії в залежності від способу ушивання передньої черевної стінки. Визначена частота розвитку абдомінального компартмент-синдрому та формування післяопераційних вентральних гриж. Також чітко визначений вплив інтраабдомінальної гіпертензії на стан хворих та розвиток гриж після пошарового ушивання середньої рани. Визначені переваги декомпресійного ушивання передньої черевної стінки та обґрунтовані показники внутрішньочеревного тиску в момент завершення втручання, при котрих ушивання рани пошарово може супроводжуватись розвитком інтраабдомінальної гіпертензії III ступеня і вище. В подальшому проведено розробку способу профілактики абдомінального компартмент-синдрому, котрий запобігає формуванню післяопераційних гриж, та впровадження диференційованого підходу до завершення релапаротомії в залежності від показників внутрішньочеревного тиску і рівня контамінації операційної рани з наступною оцінкою результатів його застосування. Використання диференційованого підходу до завершення релапаротомії дозволило попередити розвиток абдомінального компартмент-синдрому в ранньому післяопераційному періоді та знизити частоту фор-

мування гриж на тлі неконтамінованої черевної порожнини на 47,6 %, контамінованої - на 35,1 %.

76.01.19.0682/0418U000894

Битяк Сергій Юрійович. Лікування і профілактика ускладнень у хворих з неспроможністю стравохідних анастомозів: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 03.07.2020.

УДК 616.329-089.84-008.46:616-329-089.86-085-084-06.
180 с.: 34 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню проблеми покращення результатів хірургічного лікування хворих із неспроможністю стравохідних анастомозів шляхом розробки оптимальної хірургічної тактики лікування, спрямованої на зниження летальності та частоти ускладнень. Диференційоване використання різних мінімально-інвазивних методів при лікуванні хворих даної категорії дозволило покращити показники ефективності лікування і зменшити кількість складних травматичних оперативних втручань. Визначено найбільш ймовірні збудники інфекційних ускладнень в різні періоди лікування, розроблено диференційований підхід до вибору схем емпіричної антимікробної терапії. Встановлено, що використання стравохідних стентів, які саморозширюються, є методом вибору у лікуванні такого ускладнення як неспроможність стравохідного анастомозу. Впровадження аналізу змін рівня цитокінів і молекул адгезії дозволяє виявити пацієнтів групи ризику розвитку ранніх післяопераційних ускладнень. Використання стравохідних стентів за розробленими у ході виконання роботи методами та способами корекції технічних ускладнень стентування, а також за умови додержання розроблених показань та протипоказань до стентування дає змогу якісно покращити медичну допомогу хворим із неспроможністю швів стравохідних анастомозів.

76.01.19.0683/0418U000896

Долик Павло Степанович. Реабілітація жінок після органозберігаючих операцій при лейоміомі матки: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 27.06.2018.

УДК 618.177-089.888.11-006.363.03/618.14.004.14.
168 с.: 23 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

Дисертація присвячена проблемі зниженню частоти рецидивів лейоміоми матки у жінок після органозберігаючих операцій шляхом оптимізації удосконалення алгоритму запропонованих реабілітаційних лікувально-профілактичних заходів. Проведене комплексне дослідження та вивчено частоту ЛМ при безплідді з уточненням показань до проведення консервативної міомектомії. В роботі розроблено алгоритм діагностичних, лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на покращання репродуктивної функції у жінок з лейоміомою матки (ЛМ). Доповнено деякі дані про взаємозв'язок репродуктивного здоров'я у жінок, оперованих з приводу ЛМ, зі станом процесу репарації в матці і ендокринного регулювання репродуктивної системи. Обґрунтовано строки планування вагітності після операції міомектомії у жінок з ЛМ, які обумовлені чіткими закономірностями відновного процесу у ендометрії і міометрії у процесі репарації тканин після хірургічного видалення вузлів. Розроблено і науково обґрунтовано лікувальні заходи щодо супроводу вагітності у жінок після реконструктивно-пластичних операцій з приводу ЛМ.

76.01.19.0684/0418U000900

Хмель Олена Станіславівна. Функція тромбоцитів та ендотелію судин у хворих на осте-

оартроз в поєднанні з артеріальною гіпертензією під впливом лікування: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України". – Захищена 03.07.2018.

УДК 616.72-002:616.12-008.331.1:616.155.2:611.018.74]-08.152 с.: 21 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Об'єкт дослідження: остеоартроз в сполученні з артеріальною гіпертензією. Предмет дослідження: добовий профіль артеріального тиску (АТ), добове моніторування ЕКГ з визначенням варіабельності ритму серця; активність спонтанної та індукованої агрегації та адгезії тромбоцитів з АДФ, колагеном та тромбіном; морфологічний стан тромбоцитів; фактор Віллебранда; ступінь ураження суглобів за Kellgren та Lawrence; 10-річний ризик фатальних серцево-судинних подій за шкалою SCORE; оцінка рівню життя за опитувальником SF-36; рівень болю за шкалою ВАШ, анкетною для визначення альго-функціонального індексу Lequesne та опитувальником WOMAC, вплив на досліджувані показники протягом лікування мелоксикамом та антигіпертензивною терапією в складі лізиноприлу та амлодипіну. Мета дослідження: Підвищити ефективність і безпеку лікування хворих на остеоартроз у поєднанні з артеріальною гіпертензією на підставі вивчення функціонального стану та морфологічних особливостей тромбоцитів та ендотелію судин. Методи дослідження: загальноклінічні методи обстеження для оцінки проявів ОА та АГ; біохімічні методи (загальний холестерин, сечова кислота, С-реактивний білок) для оцінки виразності запалення та наявності гіперхолістеринемії; лабораторні методи: визначення показників системи згортання крові; оптична агрегатометрія з індукторами агрегації АДФ, колагеном, тромбіном, ристоміцином з метою оцінки агрегаційних властивостей тромбоцитів та рівню фактору Віллебранда; інструментальні методи: проведення добового моніторування АТ для визначення проявів АГ, добового моніторування ЕКГ за методом Холтера з визначенням варіабельності ритму серця для виключення серцевих аритмій, що спричиняють порушення гемодинаміки та потребують медикаментозної корекції, визначення 10-річного ризику фатальних серцево-судинних подій за шкалою SCORE, для хворих на остеоартроз додатково - опитувальники для оцінки виразності болю (ВАШ, WOMAC, Lequesne) та якості життя (SF-36); біостатистичні методи оцінки та аналізу отриманих даних. Наукова новизна отриманих результатів: у хворих на ОА у поєднанні з АГ доведено діагностичну значимість оцінки функції тромбоцитів за допомогою визначення ступеню агрегації тромбоцитів та ультраструктурного аналізу тромбоцитів. Зроблений внесок до вирішення проблеми підвищення адгезивних та агрегаційних властивостей тромбоцитів, коагуляційних властивостей гемостазу у хворих на остеоартроз у поєднанні з артеріальною гіпертензією. Підтверджено дані щодо асоціації прийому НПЗЗ (мелоксикаму) з підвищенням агрегаційних властивостей тромбоцитів та рівню фактору Віллебранда у хворих на ОА у поєднанні з АГ. Доповнено наукові дані про те, що у хворих на остеоартроз в поєднанні з артеріальною гіпертензією наявне порушення як коагуляційної, так і тромбоцитарної ланки гемостазу. Вперше проведено оцінку взаємозв'язку характеристик добового моніторування артеріального тиску зі ступенем агрегації тромбоцитів з АДФ, колагеном та тромбіном, а також рівнем фактору Віллебранда. Доповнено наукові дані щодо здатності комбінованої антигіпертензивної терапії у складі лізиноприлу та амлодипіну позитивно впливати на коагуляційну ланку гемостазу, агрегаційні властивості тромбоцитів та функцію ендотелію судин, а також на рівень якості життя хворих.

76.01.19.0685/0418U000901

Смоліна Людмила Олександрівна. Оптимі-

зація лікування гонартрозу в практиці сімейного лікаря: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". – Захищена 02.07.2018.

УДК 616.728.3-018.3-003.8-085.382-032: 611.72-082-058.9-039.57: 362.121.

198 с.: 21 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 292 назв.

Об'єкт дослідження: гонартроз. Мета дослідження: оптимізація лікування хворих на гонартроз (ГА), шляхом застосування внутрішньосуглобових ін'єкцій тромбоцитарної аутологічної плазми (ТАП) в комплексній терапії та алгоритму прогнозування перебігу остеоартрозу (ОА) для гальмування процесу деградації суглобового хряща та продовження строків ремісії в практиці сімейного лікаря. Методи дослідження: клініко-анамнестичні - для оцінки клінічних проявів ГА та вивчення етіологічних чинників захворювання; антропометричні - для оцінки статури та індексу маси тіла (ІМТ); функціональний (index WOMAC - Western Ontario and McMaster University Osteoarthritis) - для суб'єктивної оцінки загально стану пацієнта та якості життя; інструментальні (рентгенографія колінних суглобів в двох проекціях) - для оцінки стадії ГА; лабораторний (загальний аналіз крові (ЗАК) - для виключення схованої патології формули крові та анемії, С-реактивний білок (СРБ) - для оцінки запального процесу при ГА, VDR, LCT та FDPS - для визначення їх кількості та якості впливу генотипу на ГА); статистичний (варіаційна статистика, кореляційний метод) - з метою математичної обробки; інформаційно-ентропійний аналіз (Е.В. Гублер, 2002) - з метою аналізу випадкових величин та градієнту правдивості. Наукова новизна отриманих результатів: вперше визначено частоту окремих фенотипових та сомато-вісцеральних ознак НДСТ та поліморфізму генів VDR, LCT та FDPS у хворих на ГА. На основі проведеного комплексного клініко-лабораторного та генетичного дослідження вперше визначено найбільш прогностично значущі фактори, що впливають на ранню появу симптомів, перебіг та відповідь на лікування при ГА. Шляхом узагальнення результатів математичного прогнозування створено алгоритм оцінки ризику формування ГА та способ лікування хворих на ГА. Вперше в Україні запропоновано персоналізований підхід до лікування ГА, визначено ефективність та безпеку застосування ТАП в комплексній терапії ГА з урахуванням генетичних особливостей пацієнта та обґрунтовано модель прогнозування відповіді на лікування.

76.01.19.0686/0418U000914

Грабовський Юрій Володимирович. Значення радіологічних методів досліджень в діагностиці та оцінці ефективності лікування тромбоемболії легеневої артерії:

Дис... к.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 04.07.2018.

УДК УДК 616.131 005.6/7 073.916.

142 с.: 15 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності діагностики тромбоемболії легеневої артерії за допомогою променевих методів перфузійної пульмоноскінтиграфії та комп'ютерної ангіопульмонографії. Представлені результати комплексного обстеження 103 пацієнтів з підозрою на ТЕЛА з низьким та середнім ступенем її вірогідності.

76.01.19.0687/0418U000920

Долженко Марина Олександрівна. Особливості болювого синдрому при політравмі у геронтологічних хворих:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 02.07.2018.

УДК 616.12-008.331.1-053.89.

150 с.: 14 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 191 назва.

Досліджено розвиток та перебіг больового синдрому та результати застосування різних схем знеболення у післяопераційному періоді у 94 геронтологічних хворих із скелетною політравмою. На основі вивчення об'єктивних показників стрес-реалізуючої системи (глікемія та рівень кортизолу у сироватці крові) та суб'єктивних методів оцінки інтенсивності болю (візуальна аналогова шкала болю) доведено, що застосування і морфіну гідрохлориду, і налбуфіну гідрохлориду й комбінації центральних та периферичних інгібіторів циклооксигенази (ЦОГ) парацетамолу та мелоксикаму має однакову анальгетичну ефективність у післяопераційному періоді. Базуючись на результатах спостереження побічних ефектів застосованих схем знеболення (показників функції зовнішнього дихання - рСО₂ та частоти дихань, частоти розвитку нудоти, сонливості та шкіряного свербіжжя) показано, що застосування морфіну гідрохлориду для післяопераційного знеболення є найбільш безпечним. Шляхом визначення концентрації медіаторів системної запальної відповіді (СЗВ) інтерлейкіни 6 та 8, ендотеліну 1, показників системи регуляції агрегатного стану крові (РАСК) розчинного фібрин-мономерного комплексу та антитромбину III доведено, що знеболення комбінацією інгібіторів ЦОГ є найбільш патогенетично обгрунтованим, так як купірує больовий синдром завдяки зниженню вмісту медіаторів СЗВ, які є одним з етіологічних факторів болю, позитивно впливає на стан системи РАСК та не викликає побічних ефектів, характерних для опіатів

76.01.19.0688/0418U000921

Мисниченко Ольга Владиславівна.

Ангіопоетин-2 та васкулоендотеліальний фактор росту у хворих на гіпертонічну хворобу в поєднанні з абдомінальним ожирінням в динаміці терапії: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.06.2018.

УДК 616.12-008.331.1-085:616-056.52:577.112.3:611.018.74.
178 с.: 18 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Роботу присвячено підвищенню ефективності лікування хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) з абдомінальним ожирінням (АО) на підставі результатів вивчення рівнів в крові потужних проангіогенних і проартеріогенних факторів з прозапальною дією ангіопоетину-2 (Анг-2) та васкулоендотеліального фактору росту (ВЕФР) у цих хворих в динаміці антигіпертензивної та гіполіпідемічної терапії на тлі рекомендацій щодо корекції способу життя. Найбільш високі рівні в крові Анг-2 були виявлені у хворих на ГХ з АО при 3 ступені ГХ, початкових порушення вуглеводного обміну, комбінованій дисліпідемії та при високому-дуже високому і дуже високому загальному серцево-судинному ризику, а найбільш високі рівні в крові ВЕФР - при гіперхолестеринемії і дуже високому загальному серцево-судинному ризику. Показано, що однорічна комбінована антигіпертензивна терапія блокаторм рецепторів ангіотензину II і дигідропіридинним антагоністом кальцію тривалої дії з додаванням високоселективного бета-адренблокатора з вазодилатуючою дією та/або тiazидоподібного діуретика на тлі статинотерапії і рекомендацій щодо корекції способу життя у хворих на ГХ з АО проявляє виражений антигіпертензивний ефект, сприяє зниженню вираженості метаболічних порушень та достовірно зниженню рівнів в крові ВЕФР. В той же час достовірно зниження рівнів в крові Анг-2 виявляється тільки у тих хворих, у яких були досягнуті цільові рівні артеріального тиску.

76.01.19.0689/0418U000922

Узун Дмитро Юрійович. Клініко-патогенетичне обгрунтування оптимізації лі-

кування постімплантаційної фібриляції передсердь у хворих на ішемічну хворобу серця: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.06.2018.

УДК 616.12-008.313.2-318-77]-07-08-084-039.35-053.9.

165 с.: 19 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

У дисертації представлено теоретичне обгрунтування і досягнуто нове практичне вирішення актуального наукового завдання у галузі клінічної медицини, а саме кардіології, щодо визначення механізмів розвитку постімплантаційної фібриляції передсердь при ішемічній хворобі серця та підвищення ефективності лікування й профілактики пароксизмів у хворих старших вікових категорій. Під спостереженням перебували 387 пацієнтів. На підставі комплексу клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень оцінено стан серцево-судинної системи, доведено патофізіологічну й прогностичну роль маркерів системного запалення, параметрів коагуляції-агрегації, гіпероксидзації, ендотеліальної функції судин, ліпідних метаболічних чинників та маркерів ремоделювання міокарда у виникненні й підтримці пароксизмальної форми миготливої аритмії та її ускладнень, оцінено їх динаміку на тлі використання двох терапевтичних режимів (стандартного загальноновизнаного медикаментозного та з додаванням ліпосомальних форм фосфатидилхоліну й кверцетину), оцінено безпосередні та віддалені результати, частоту припинення пароксизмальної активності, річну виживаність і якість життя хворих старших вікових категорій з постімплантаційною фібриляцією передсердь.

76.01.19.0690/0418U000923

Бутова Тетяна Сергіївна. Особливості поєданого перебігу артеріальної гіпертензії та цукрового діабету 2 типу у постменопаузі у залежності від поліморфізму генів ESR1 і AR: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.06.2018.

УДК [616.12-008.331.1+616.379-008.64] :618.173:575.174.015.3(043.3).

139 с.: 19 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

1. Об'єкт дослідження: артеріальна гіпертензія у поєднанні з цукровим діабетом; мета - визначення особливості перебігу, оптимізація прогнозування та лікування артеріальної гіпертензії у поєднанні з цукровим діабетом 2 типу у постменопаузі шляхом вивчення патогенетичного аспекту поліморфізму генів ESR1 і AR; методи дослідження: клінічні, лабораторні, генетичні, аналітико-статистичні; новизна - визначено вплив концентрації естрадіолу та дигідротестостерону на рівень загального холестерину, ліпопротеїдів високої та низької щільності, тригліцеридів, глюкози, глікозильованого гемоглобіну у сироватці крові у жінок у постменопаузі, хворих на артеріальну гіпертензію і цукровий діабет. Уперше охарактеризовано різницю вмісту естрадіолу та дигідротестостерону у сироватці крові в залежності від наявності певного генотипу поліморфізму генів рецепторів естрогенів ESR1 і андрогенів AR у жінок у постменопаузі, які хворіють на артеріальну гіпертензію та цукровий діабет 2 типу. Визначено, що наявність гетерозиготного TC генотипу поліморфізму гену ESR1 та "коротких" алелей гену AR асоціюється з негативними змінами метаболізму ліпідів, вуглеводів та гемодинамічних показників, більш тяжким клінічним перебігом захворювань. Доведено, що у жінок, хворих на артеріальну гіпертензію та цукровий діабет 2 типу у постменопаузі достовірно переважає гетерозиготний TC генотип поліморфізму T397C гена ESR1 та 19 CAG-повтори гену AR над гомозиготними TT і CC генотипами та іншими алелями CAG-повторів, що є групою ризику виникнення даної коморбідної патології. Галузь застосування - медицина.

76.01.19.0691/0218U001846

Вивчення впливу стресу на розвиток і перебіг серцево-судинної та судинно-мозкової патології, а також обґрунтування концепції його мінімізації в сучасних умовах:

Заключний звіт /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска" Національної академії медичних наук України; Керівник Корнацький Василь Михайлович. – ДР 0116U001026. УДК 616.12 + 616 831 - 005; 612.176.

81 с.

Об'єкт дослідження - пацієнти: ДУ "ННЦ "Інститут кардіології імені акад. М.Д. Стражеска" НАМН України, поліклініки м. Буча Київської області на етапі первинної медичної допомоги, а також дані офіційної медичної статистики показників здоров'я. Мета роботи: вивчення динаміки показників розвитку серцево-судинної і судинно-мозкової патології та соматизованих психічних розладів в умовах стресу і соціальної напруги та обґрунтувати концепцію мінімізації їх впливу на здоров'я народу України. Методи дослідження - соціологічні, психологічні, інформаційно-аналітичні, клінічні, функціональні, лабораторні, статистичні. Були поставлені і вирішені наступні завдання: а) б) провести моніторинг сучасного стану здоров'я населення та медико-соціальних факторів впливу при хворобах системи кровообігу; б) вивчити проблему впливу стресу на стан здоров'я та якість життя населення при хворобах системи кровообігу; в) дослідити розвиток цереброваскулярних порушень у пацієнтів кардіологічного профілю; Отримані дані свідчать про мультифакторну основу рівня здоров'я та ефективності лікування хвороб системи кровообігу (ХСК), серед яких стрес виступає як дестабілізуючий фактор перебігу серцево-судинної і судинно-мозкової патології та розвитку несприятливих психічних розладів. Покращення здоров'я повинно вирішуватися системно, включаючи своєчасну діагностику та мінімізацію негативних чинників розвитку психосоматизованих розладів.

76.01.19.0692/0218U001943

Розробити індивідуальні підходи до медикаментозного та апаратного лікування хворих з артеріальною гіпертензією різного ступеня тяжкості:

Заключний звіт /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска" Національної академії медичних наук України; Керівник Сіренко Юрій Миколайович. – ДР 0116U000057. УДК 616.12-008.331.1-073-085+616.61-005-089.873+612.2.

342 с.

В результаті обстеження пацієнтів, що приймали 3 та більше антигіпертензивних препарати вторинну артеріальну гіпертензію виявлено у 11,52% пацієнтів. Частіше за все серед вторинних АГ було виявлено аденому наднирників та порушення функції щитоподібної залози, що в структурі вторинних гіпертензій складало 56,8%. Резистентну артеріальну гіпертензію виявлено у 31% серед пацієнтів, що приймали 3 та більше антигіпертензивних препаратів. Денервацію ниркових артерій було проведено у 8 пацієнтів (0,7%), серед тих, хто приймав 3 та більше антигіпертензивних препаратів. Денервація ниркових артерій сприяла досягненню у всіх 100% пацієнтів цільового рівня АТ, зменшенню кількості антигіпертензивних препаратів в середньому з 5,5 до 3,5 за добу та була більш ефективною у пацієнтів від 40 до 60 років з більш високими цифрами артеріального тиску. Процедура була абсолютно безпечною, про що свідчить збережена функція нирок через 4,5 років після її проведення. Встановлено, що для резистентної артеріальної гіпертензії характерне переважання синдрому обструктивного апное сну важкого

ступеня. У хворих з артеріальною гіпертензією рееструвалась дуже висока частота синдрому обструктивного апное сну. Резистентна артеріальна гіпертензія, поряд із більшою частотою, характеризувалась більшою тяжкістю синдрому обструктивного апное сну. Уперше встановлено, що вираженість позитивної динаміки при лікуванні постійним позитивним тиском повітря в дихальних шляхах залежала від тяжкості АГ, що визначалась рівнями офісного і центрального АТ, ураженням великих артерій як органів-мішеней, та зменшення рівня нічної гіпоксемії на фоні лікування. Виявлено високу ефективність лікування постійним позитивним тиском повітря в дихальних шляхах у поєднанні з антигіпертензивною терапією у хворих з артеріальною гіпертензією та синдромом обструктивного апное сну середнього і важкого ступенів у зниженні офісних систолічного артеріального тиску (на 11,09+4,47 мм рт. ст.) і діастолічного артеріального тиску (на 7,74+2,81 мм рт. ст.) з досягненням їх цільових рівнів, у зменшенні швидкості поширення пульсової хвилі по артеріях еластичного типу (на 2,19+0,74 м/с) з досягненням нормальних значень цього показника, а також центрального систолічного артеріального тиску (на 10,52+3,84 мм рт.ст.) та центрального діастолічного артеріального тиску (на 7,61+2,82 мм рт.ст.). Факторами, які визначали прихильність хворих з артеріальною гіпертензією та синдромом обструктивного апное сну до лікування постійним позитивним тиском повітря в дихальних шляхах, були маса тіла та тяжкість синдрому обструктивного апное сну. Це підтверджувалось наявністю незалежного зв'язку прихильності до лікування постійним позитивним тиском повітря в дихальних шляхах з масою тіла ($B = 0,346$; $p = 0,005$), індексом десатурацій ($B = 0,432$; $p = 0,010$) та тривалістю хропіння ($B = 0,369$; $p < 0,001$). Встановлено, що прийом антигіпертензивних препаратів телмісартану більш виражено знижував середньодобовий артеріальний тиск при прийомі в ранковій годині порівняно з вечірнім прийомом, олмесартан краще знижував артеріальний тиск при прийомі в вечірній годині, а прийом азилсартану однаково впливав на зниження артеріального тиску не залежно від часу прийому препарату. За впливом на зниження середньонічного АТ вечірній прийом олмесартану був більш ефективним порівняно з ранковим прийомом препарату, як в зниженні САТ, так і в зниженні ДАТ. Азилсартан достовірно краще знижував нічний ДАТ при прийомі в вечірній годині порівняно з ранковим прийомом. Телмісартан більш ефективно знижував середньонічний як САТ, так і ДАТ при ранковому прийомі порівняно з вечірнім.

76.01.19.0693/0218U002066

Визначити роль Т-хелперів 17 типу у формуванні системного запалення у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень:

Заключний звіт /Державна установа "Інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського АМН України"; Керівник Рекалова Олена Михайлівна. – ДР 0115U000251. УДК 616.24-007.272-036.12.017.1.001.5.

228 с.

Об'єкт - периферична кров 59 хворих на хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) в стадії ремісії, 27 хворих на хронічний бронхіт (ХБ) в стадії ремісії, 17 здорових осіб. Мета роботи - з'ясувати роль Т-хелперів 17 типу в патогенезі хронічного обструктивного захворювання легень та їх участь у формуванні системного запалення у хворих на це захворювання. Отримані нові дані щодо участі Т-хелперів 17 типу у патогенезі ХОЗЛ - продукція ІЛ-17А підвищується по мірі прогресування захворювання, збільшення частоти загострень на рік і погіршення дихальної функції. Підвищений рівень в крові ІЛ-17А зв'язаний з показниками запалення (лейкоцитозом та нейтрофіліозом крові, ви-

соким вмістом сироваткових рівнів TNF, IL-8, C-RP). Хронічний запальний процес при ХБ за імунологічними ознаками має менш інтенсивний характер і у більшості хворих не супроводжується гіперпродукцією IL-17A. Розроблена технологія виявлення супутньої серцево-судинної патології у хворих на ХОЗЛ, яка полягає у визначенні рівню C-RP у сироватці крові хворих: підвищення його рівню у 3,5 рази і вище є маркером серцево-судинних захворювань. Розроблена технологія виявлення активності запального процесу у хворих на ХОЗЛ і ХБ, яка полягає у визначенні рівнів IL-17A і C-RP у сироватці крові хворих: підвищення рівню IL-17A в 1,2 рази і вище і C-RP у 1,7 рази і вище є маркерами активності запального процесу. Розроблений "Спосіб визначення активності запального процесу у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень", який дозволяє підвищити точність визначення активності запального процесу на 35,5 %. Розроблена концепція ролі Т-хелперів 17 типу у підтримці хронічного запалення, згідно якій вони стають значимими в патогенезі ХОЗЛ на більш пізніх етапах, сприяючи більш тяжкому перебігу ХОЗЛ. Формуванню системного запалення сприяють загострення ХОЗЛ, які супроводжуються виходом в кров прозапальних цитокінів та ендотеліальних факторів, що посилює ендотеліальні запальні процеси. Сфера застосування - імунологія, пульмонологія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.01.19.0694/0218U002067

Дослідити динаміку фізичної активності та якості життя хворих на бронхіальну астму та розробити нову технологію її відновлювальної корекції: Заключний звіт /Державна установа "Інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського АМН України"; Керівник Фещенко Юрій Іванович. – ДР 0115U000252. УДК 616.248.1-085-084.001.5.

424 с.

Об'єкт дослідження: 120 хворих на бронхіальну астму. Мета роботи - покращання якості життя та фізичної активності хворих на бронхіальну астму шляхом оптимізації діагностики функціонального стану кардіореспіраторної системи та розробки нового способу лікування з використанням етилгідроксипіридин сукцинату на тлі базисної терапії. Методи дослідження: загальноклінічні, функціональні, статистичні. Розроблена технологія відновлення фізичної активності у хворих на бронхіальну астму шляхом застосування етилметилгідроксипіридину сукцинату на тлі базисної терапії періоду ремісії, яка дозволяє підвищити кардіореспіраторну витривалість на 19,1 %, метаболічну вартість виконаної роботи у 1,9 рази, покращити кардіореспіраторний резерв на 46,4 %, аеробну витривалість на 53,0 %, кисневу вартість виконаної роботи до 71,4 %. Розроблено технологію визначення фізичного стану хворих на бронхіальну астму із різним ступенем тяжкості захворювання з метою реальної оцінки і контролю рівня здоров'я, видачі своєчасних рекомендацій із індивідуального рухового режиму,

визначення індивідуального шляху до здоров'я за допомогою опитувальника із визначенням рівня рухової активності та простих 5 морфофункціональних індексів (Кетле, Робінсона, Скібінської, Шаповалової та Руфье). Сфера застосування-пульмонологія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.01.19.0695/0218U002068

Розробити концепцію реформування протитуберкульозної служби в Україні: Заклучний звіт /Державна установа "Інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського АМН України"; Керівник Мельник Василь Михайлович. – ДР 0115U000253. УДК 616-002.5:614.2.001.5(477).

365 с.

Об'єкт - офіційні статистичні звіти, анкети головних лікарів протитуберкульозних диспансерів, нормативно-правові акти. Мета – поліпшити ефективність функціонування протитуберкульозної служби в Україні на засадах концепції її реформування. Методи - анкетування, статистичні. Показано незадовільне функціонування протитуберкульозної служби за 2005-2016 рр. і її недоліки, яка працює неефективно і потребує реорганізації та реструктуризації. Обгрунтовано необхідність зменшення її ліжкового фонду на 20,8 % та його реструктуризації. Встановлено прогноз захворюваності та смертності від туберкульозу (ТБ) на 10 років (до 2025 року). Досліджено основні причини, що впливають на захворюваність і смертність від ТБ. Оцінка результатів виконання "Загальнодержавної програми протидії захворюванню на туберкульоз у 2007-2011 роках" та програми у 2012-2016 рр. показала недостатній контроль за ТБ, не досягнення цілей, які запропоновані ВООЗ для зниження захворюваності та смертності від ТБ. Визначені основні оціночні прогностичні індикатори ефективності заходів щодо виявлення, діагностики, лікування хворих на ТБ та профілактики захворювання, що забезпечують контроль епідемічного щодо ТБ в Україні. Обгрунтовано метод прогнозу захворюваності та смертності від ТБ на основі моделювання процесів їх динаміки за допомогою поліноміального двохступеневого тренду та критерії оцінки раціонального використання ліжкового фонду протитуберкульозних диспансерів, лікарень та санаторіїв. Розроблена концепція реформування протитуберкульозної служби в Україні на основі реформування системи охорони здоров'я, підготовлено проект наказу МОЗ України. Сфера застосування - фтизіатрія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.01.19.0696/0218U002204

Вдосконалити методику хірургічного лікування хворих з гострими розривами міжшлуночкової перегородки: Заклучний звіт /ДУ "Національний Інститут серцево-судинної хірургії ім. М. М. Амосова Національної академії медичних наук України"; Керівник Руденко Анатолій Вікторович. – ДР 0115U002334. УДК 616.12-007.113]-098.168.

98 с.

Звіт про науково-дослідну роботу (НДР): 97 с., 22 табл., 19 мал. 125 літературних джерела. Об'єкт дослідження - кардіохірургічні хворі з постінфарктним розривом міжшлуночкової перегородки, що спостерігалися в НІССХ ім. Амосова М.М. Явища, що будуть вивчатися: міжшлуночкова перегородка, морфологічні зміни в зоні гострого розриву міжшлуночкової перегородки, гемодинамічні зміни на різних етапах виникнення ГРМШП, оптимальні терміноперативного втручання при ГРМШП. Мета:Покращити результати хірургічного лікування постінфарктоного розриву міжшлуночкової перегородки для зменшення летальності та збільшення тривалості та якості життя хворих. Буде розроблено алгоритм ведення хворих з гострого розриву міжшлуночкової перегородки. Будуть описані патоморфологічні та патофізіологічні зміни при ГРМШП. Дана робота має велике науково-практичне значення для сучасної системи охорони здоров'я та направлено на розширення можливостей надання ефективної допомоги у оптимальні строки після виникнення розриву міжшлуночкової перегородки.

76.01.19.0697/0218U002246

Морфофункціональні особливості життєво-важливих органів при артеріальній гіпертензії у віковому аспекті та можливості фармакологічної корекції (експериментально-клінічне дослідження): Заклучний звіт /Націо-

нальний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Чайковський Юрій Богданович. – ДР 0115U000912. УДК 616.12-008.331.1-053.02-092-085:612.08.

125 с.

Результати проведених експериментальних та клінічних досліджень надали можливість сформулювати власну КОНЦЕПЦІЮ механізмів розвитку захворювання у віковому аспекті. За даними досліджень в експерименті та клініці прослідковано процес ремоделювання міокарда та судин при АГ залежно від віку. Доведено роль низькоінтенсивного запалення внаслідок оксидативного стресу як при гіпоксичних, так і геморагічних ускладненнях АГ. Морфологічні зміни в судинах міокарда та мозку щурів з СІСАГ в онтогенезі доводять той факт, що вже у молодих щурів розвивається судинна (ендотеліальна) дисфункція, а переважання апоптозу над некрозом при гіпертензивних змінах викликають фіброз міокарда і стінки судин. Вивчення ролі активних форм кисню (АФК) в механізмах нейродегенерації при ускладненні АГ, показало, що при геморагічному інсульті на відміну від ішемічного ушкодження тканини мозку відбувається переважно за механізмами некрозу і прогресує при артеріальній гіпертензії. Виявлені механізми розвитку захворювання у віковому аспекті являють собою мішені для фармакологічної корекції, яка може бути ефективною для переривання ланцюга і профілактики артеріальної гіпертензії. Залежно від стадії судинних змін - судинна дисфункція - ремоделювання судин - гіпоксичні чи геморагічні цереброваскулярні ускладнення запропоновані різні фармакологічні напрями впливу і оцінено їх ефективність.

76.01.19.0698/0218U002247

Вивчити механізми розвитку кардіоміопатії при цукровому діабеті 1 типу та оптимізувати схему фармакологічної корекції: Заключний звіт /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Майданник Віталій Григорович Хайтович Микола Валентинович. – ДР 0115U000913. УДК 616.127-02-092:616.379-008.64]-085:612.08.

82 с.

Об'єкт дослідження зміни окисного гомеостазу та стану кардіоміоцитів при цукровому діабеті (ЦД) 1 типу та на фоні фармакотерапії. Мета роботи вивчення ролі окисного стресу (ОС) при ЦД 1 типу; ранніх проявів експериментальної діабетичної кардіоміопатії (ДК) у щурів та їх змін під впливом N-ацетилцистеїну (NAC) та лозартану. Методи дослідження - клінічні, інструментальні, біохімічні, електрономікроскопічні, статистичні. Дослідження проведені на 110 щурах-самцях лінії Wistar масою 220-250 г. Також було обстежено 36 дітей (20 хлопчиків та 16 дівчаток), хворих на ЦД 1 типу, віком від 11 до 17 років. При ЦД 1 типу як у пацієнтів, так і в експерименті виявлено зниження антиоксидантної активності (АОА), інтенсифікацію ОС та ліпопероксидації. Через 1 міс у щурів із ЦД 1 типу виявлено зменшення цитопротекторної аутофагії кардіоміоцитів та електрокардіографічні зміни. Останні відмічалися вже на 2-му тижні експерименту. Вивчено залежність структура антиоксидантна активність N-ацетилцистеїну та лозартану *in vitro* та *in silico*. Виявлено кардіопротекторний вплив NAC, лозартану та їх поєднання. NAC за рахунок антиоксидантної дії знижував гіперглікеміє-індуковані прояви ДК. NAC сприяв мембранопротекції, зниженню інтенсивності ОС та ліпопероксидації, відновлював аутофаготичну цитопротекторну активність, серцевий ритм, шлуночкову скорочувальну активність міокарда, що може стати новою терапевтичною стратегією для пацієнтів із ДК.

76.01.19.0699/0218U002249

Удосконалення діагностики, прогнозування

перебігу та лікування системних ревматичних захворювань на основі вивчення патогенетичної ролі імунобіохімічних маркерів запалення та ураження судинної стінки: Заключний звіт /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Яременко Олег Борисович. – ДР 0115U000909. УДК 616-002.77-031-092-07-037-085 :612.017.1. 57 с.

Об'єкт дослідження: псоріатичний артрит (ПСА), вузливий поліартеріїт (ВП) та васкуліти, асоційовані з анти-нейтрофілії цитоплазматичними антитілами (АНЦА), остеоартроз колінних суглобів. Мета роботи: Підвищення ефективності лікування (збереження працездатності та підвищення якості життя) хворих з системними ревматичними захворюваннями шляхом покращення діагностики, раннього призначення патофізіологічно обгрунтованої терапії та попередження ускладнень. Методи дослідження - загальноклінічні, оцінка суглобового статусу, біохімічні, серологічні, розрахункові (визначення індексів активності та відповіді на лікування), інструментальні (ультразвукове дослідження колінних суглобів). Встановлено: Сироватковий рівень еластину з високою чутливістю (75%) та специфічністю (89%) дозволяє диференціювати хворих на ВП та АНЦА-асоційовані васкуліти. Рівень альфа-актину-2 може бути перспективним кандидатом для оцінки відповіді на лікування у хворих на первинний системний васкуліт (ПСВ). Продемонстровано можливість використання рівня VAF як об'єктивного критерія оцінки активності ПСВ. Продемонстровано можливість і переваги використання рівня матричної металопротеїнази-3 як об'єктивного критерія ефективності лікування ПСА. Продемонстровано високу терапевтичну ефективність лефлуноміду не тільки щодо ураження суглобів, а й стосовно псоріатичного ураження шкіри. Запропоновано використовувати в клінічній практиці предиктори відповіді на терапію лефлуномідом у хворих на ПСА. Доведено, що прийом неомілованих сполук олій авокадо та сої призводить до клінічно значущого покращення з позитивними змінами метаболізму хряща та його ультразвукових характеристик у хворих з остеоартрозом колінних суглобів.

76.01.19.0700/0218U002250

Визначити роль пухлино-асоційованих адипоцитів у впливі факторів метаболічного і стромального мікрооточення пухлини на перебіг пухлинного процесу у хворих різного віку: Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім.Р.Є.Кавецького НАН України; Керівник Осинський Сергій Петрович. – ДР 0114U004392. УДК 616.-006.04:616.419:616.33.

162 с.

Вперше на великому за обсягом клінічному матеріалі доведено, що пухлино-асоційовані адипоцити (ПАА) в тканині та кістковому мозку хворих на рак шлунку (РШ) є гіпоксія-залежним фактором, що пов'язаний із ростом пухлини, її регіонарним і віддаленим метастазуванням. Показники кількості ПАА та адипонектин-позитивних клітин в пухлині асоційовані із осіданням дисемінованих пухлинних клітин у місцях віддаленого метастазування та можуть бути використані в контролі перебігу РШ, зокрема і при мінімальній залишковій хворобі. Виявлено, що низка факторів мікрооточення пухлини [щільність мікросудин, пухлино-асоційовані макрофаги, CD8- і CD45RO-позитивні лімфоцити, експресія білку "хомінга" CXCR-4, активність матриксних металопротеїназ (ММП-2)] можуть застосовуватись в прогнозуванні РШ для певних категорій хворих в залежності від віку та маси тіла. Вперше показано, що дисфункціональна жирова тканина є модифікатором мікрооточення пухлини і факто-

ром формування її агресивного фенотипу. Дефекти в механізмі окисного фосфорилування, зростання швидкості генерування супероксидних радикалів (СР) та окиснення гуаніну в ДНК, активності матриксних металопротеїназ (ММП-2 та -9) в прилеглий до пухлини жировій тканині (ППЖТ) активують низку редокс-залежних факторів в пухлині та є важливими чинниками прогресування РШ та раку прямої кишки (РПК). Високі рівні генерування СР та активності желатиназ в ППЖТ асоційовані із віддаленим метастазуванням та можуть мати прогностичне значення при лікуванні РШ та РПК.

76.01.19.0701/0218U002251

Розробити алгоритм застосування комплексу сучасних променевих методів дослідження в діагностичному супроводі лікування різних форм ішемічної хвороби серця: Заключний звіт /ДУ "Науково-практичний центр променевої діагностики НАМН України"; Керівник Дикан Ірина Миколаївна. – ДР 0115U000364. УДК 616-005.4.

43 с.

Об'єкт дослідження: Методом магнітно-резонансної томографії (МРТ), мультidetекторної комп'ютерної томографії (МДКТ) та ехокардіографії (ЕхоКГ). обстежено 62 хворих віком від 36 до 69 років, із них 30 хворих, які перенесли гострий інфаркт міокарда (ІМ) і проходили лікування у різні постінфарктні періоди в спеціалізованому закладі - ДУ ННЦ "Інститут кардіології ім. академіка М.Д. Стражеска" НАМН України, а також обстеження в ДУ "Інститут ядерної медицини та променевої діагностики НАМН України". Контрольну групу склали 32 осіб з верифікованою ішемічною хворобою серця без інфаркта міокарда. Мета роботи: розробити об'єктивні критерії ефективності лікування хворих із різними формами перебігу ІХС з оцінкою структурних та функціональних змін міокарда лівого шлуночка із застосуванням сучасних променевих методів дослідження: кардіо-МРТ, МДКТ-вентрикулографії, ЕхоКГ. Методи дослідження: магнітно-резонансна томографія (МРТ), мультidetекторна комп'ютерна томографія (МДКТ) та ехокардіографія (ЕхоКГ). Встановлено, що за даними кардіо-МРТ, у 10 (42%) хворих виявлено ознаки ГІМ та у 14 (58%) хворих ознаки пізніх постінфарктних змін міокарду ЛШ. У постінфарктному періоді (3-120 місяців) були виявлені рубцеві зміни (ознаки кардіосклерозу) міокарда ЛШ в усіх 14 хворих (58%), із них у 3 (21%) також виявлено аневризматичне розширення верхівки ЛШ. В групі хворих із ГІМ у кількості 10 чоловік виявлено мікрovasкулярну обструкцію (МВО) в зоні ішемічного ураження міокарду ЛШ - у 7 (70%), пристінкові тромби верхівки ЛШ - у 2 (20%). У 1 хворого (10%) із цієї групи виявлено інтраміокардіальний крововилив. Висновки: у хворих із різними формами перебігу ІХС, окрім стандартного Ехо-КГ дослідження, необхідно додатково проводити комплексне кардіо-МРТ дослідження, або МДКТ-вентрикулографію з функціональним аналізом. При цьому, комплексне кардіо-МРТ дослідження дозволяє у хворих із ІМ не тільки точно визначити локалізацію постінфарктних змін серцевого м'яза та оцінити глибину ішемічного ураження, а також виявити порушення сегментарної та глобальної скоротливості міокарда для визначення подальшої тактики лікування та передбачення прогнозу перебігу даного захворювання.

76.01.19.0702/0218U002252

Розробити критерії диференційної та топічної діагностики об'ємних утворень панкреатодуоденальної локалізації на підставі даних сучасних способів постпроцесінгу: Заключний звіт /ДУ "Інститут ядерної медицини та променевої діагно-

стики Національної академії медичних наук України"; Керівник Дикан Ірина Миколаївна, Тарасюк Борис Андрійович. – ДР 0115U000368. УДК 66-071.

49 с.

Вік пацієнтів коливався від 21 до 78 років. Середній вік пацієнтів (49,5 + 28,5) р. Усім пацієнтам було проведено: мультиспіральну комп'ютерну томографію на томографі КТ Aquilion One 640 зрізів (виробництва Японія, Toshiba). Мультиспіральна комп'ютерна томографія з точністю 98,1 - 100,0% здатна ідентифікувати структурні зміни, за якими визначається наявність вогнищевої патології підшлункової залози. За відсутності атрофічних змін у неуразітій тканині різниця була вірогідною. Встановлено, що кількісні перфузіографічні показники (лінійний, об'ємний кровоток, максимальне підсилення) у пацієнтів із вогнищевою патологією підшлункової залози у градації пухлина/пухлина були залежними від гістологічного типу пухлин.

76.01.19.0703/0218U002254

Розробити алгоритм інтегральної променевої діагностики макро- та мікроангіопатій, що зумовлені порушенням метаболізму у хворих на цукровий діабет 2-го типу.: Заключний звіт /ДУ "Інститут ядерної медицини та променевої діагностики Національної академії медичних наук України"; Керівник Дикан Ірина Миколаївна, Тарасюк Борис Андрійович. – ДР 0115U000367. УДК 616.43;616-008.9;616.39.

135 с.

На основі комплексного обстеження хворих на цукровий діабет 2-го типу, яке включало дуплексне сканування магістральних артерій шиї; компресійну потік-залежну вазодилатацію плечової артерії; ультразвукове дуплексне сканування ниркових артерій; ультразвукову доплерографію судин орбіти, ехокардіографію встановлено особливості ураження органів мішеней в залежності від віку пацієнтів, терміну виявлення захворювання, ступеню компенсації глікемії. Ендотеліальної дисфункції, стенотичне ураження каротид, зниження внутрішньоорганного ниркового кровотоку (на рівні міждольових артерій), перебудова гемодинаміки судин орбіти (підвищення швидкості кровотоку в артеріях орбіти на фоні підвищення венозного кровотоку в центральній вені сітківки), діастолічна дисфункція лівого шлуночка серця виявляються уже в період маніфестації захворювання при відносній компенсації глікемії ($HbA1c < 7\%$) та прогресують по мірі збільшення тривалості захворювання і декомпенсації глікемії. Розроблена програма може бути підставою для планування лікувальних заходів та моніторингу його ефективності.

76.01.19.0704/0218U002255

Розробити алгоритм інтегральної променевої діагностики макро- та мікроангіопатій, що зумовлені порушенням метаболізму у хворих на цукровий діабет 2-го типу.: Заключний звіт /ДУ "Інститут ядерної медицини та променевої діагностики Національної академії медичних наук України"; Керівник Дикан Ірина Миколаївна, Тарасюк Борис Андрійович. – ДР 0115U000367. УДК 616.43;616-008.9;616.39.

135 с.

На основі комплексного обстеження хворих на цукровий діабет 2-го типу, яке включало дуплексне сканування магістральних артерій шиї; компресійну потік-залежну вазодилатацію плечової артерії; ультразвукове дуплексне сканування ниркових артерій; ультразвукову доплерографію судин орбіти, ехокардіографію встановлено особливості ураження органів мішеней в залежності від віку пацієнтів, терміну виявлення захворювання, ступеню компенсації глікемії. Ендотеліальної дисфункції, стенотичне ураження каротид, зни-

ження внутрішньоорганного ниркового кровотоку (на рівні міждольових артерій), перебудова гемодинаміки судин орбіти (підвищення швидкості кровотоку в артеріях орбіти на фоні підвищення венозного кровотоку в центральній вені сітківки), діастолічна дисфункція лівого шлуночка серця виявляються уже в період маніфестації захворювання при відносній компенсації глікемії ($HbA1c < 7\%$) та прогресують по мірі збільшення тривалості захворювання і декомпенсації глікемії. Розроблена програма може бути підставою для планування лікувальних заходів та моніторингу його ефективності.

76.01.19.0705/0218U002256

Покриті та комбіновані адсорбенти медичного призначення: Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАНУ; Керівник Ніколаєв Володимир Григорович. – ДР 0114U004391. УДК 615.246.2:544.778.3. 198 с.

Розроблена лабораторна технологія одержання комбінованих гемосорбентів на основі фенолформальдегідної смоли з іммобілізованим фармакопейним декстраном. Покриття декстраном забезпечує підвищення біосумісності гемосорбенту з кров'ю при лікуванні ендогенних та екзогенних інтоксикацій. Декстранове покриття при цьому не зменшує сорбційний потенціал самого гемосорбенту. Розроблена лабораторна технологія отримання комбінованих ліпід-вуглецевих гемосорбентів на основі високоактивного гранульованого гемосорбенту ГСГД з іммобілізованими ліпідами. Ліпофілізація поверхні гранул вуглецевих сорбентів призводить до зростання адсорбції клітинних отрут та речовин гідрофобної природи на тлі високого сорбційного потенціалу вуглецевої матриці. Розроблений лабораторний регламент одержання апікаційних хітозан-вуглецевих композитів на основі вітчизняних волокнистих вуглецевих матеріалів АУВМ "Днепр"-МН з потужною адсорбційною та протимікробною активністю, а також виразною кровоспинною дією за умов паренхіматозної кровотечі, зокрема, посиленої за рахунок введення гепарину та варфарину. Розроблений оригінальний метод виготовлення суспензій вуглецевих ентеросорбентів з підвищеною стабільністю, що полегшує їх введення через зонд при лікуванні гострих кишкових інфекцій, особливо у дітей молодшого віку, та патологічних станів, при яких звичайний прийом ентеросорбентів ускладнений або навіть неможливий

76.01.19.0706/0218U002257

Роль стромального компонента пухлинного мікрооточення у модифікації метастатичних властивостей клітин злоякісних новоутворень: Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького; Керівник Кудрявець Юрій Йосипович. – ДР 0116U007816. УДК 616-006.04:616-033.2:616-091.8. 21 с.

Отримано нову клітинну лінію, що походить із стромального клітинного компоненту спонтанного раку молочної залози щура - лінія СОМК та охарактеризовано її основні ростові, імунофенотипові та цитогенетичні властивості, а також її чутливість до деяких протипухлинних препаратів різного механізму дії. Клітини СОМК було використано в системі ко-культивування із злоякісно трансформованими клітинами молочної залози щура із різними характеристиками ЕМП асоційованих білків для оцінки впливу стромальних клітинних елементів на проліферативні та імунофенотипові властивості пухлинних клітин. Показана значна та статистично достовірна стимулююча дія кондиціонованого середовища (КС) клітин СОМК на проліферативну

та метаболічну активність пухлинних клітин молочної залози щура із мезенхімальним фенотипом (лінія MRS -T5), що виявилась дозо- та часозалежною. Встановлена інгібіція росту та метаболізму клітин лінії СОМК та стимуляція нормальних фібробластів після дії на них КС із пухлинних клітин. Таким чином, отримано нову клітинну лінію, що є потенційною для дослідження біологічних особливостей стромальних клітинних компонентів, пухлинасоційованих фібробластів, так і може використовуватись в системах ко-культивування з пухлинними клітинами для вивчення їх взаємовпливу *ex vivo*

76.01.19.0707/0218U002259

Цитоморфологічна та імуноцитохімічна характеристика лейкозів у післячорнобильський період: Заключний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України; Керівник Глузман Данило Фішелевич. – ДР 0114U004390. УДК 616.155.392: 616-001.28. 74 с.

Розроблений уніфікований класифікатор, що дало можливість обробити та проаналізувати архівний матеріал і дослідити структуру онкогематологічних захворювань у мешканців радіаційно забруднених і умовно чистих територій України в порівнянні з даними загальної популяції хворих (дані НКРУ) за період з 1986р. по 2015р. Встановлена тенденція залежності частоти виникнення ХЛЛ і ГМЛ від рівня радіаційного забруднення території України. Виявлено, що у хворих дорослих України з роками спостерігається збільшення абсолютної кількості випадків В-клітинних новоутворень (В-НХЛ, В-ХЛЛ і плазмоклітинних пухлин). В загальній групі дітей (0-17 років) відмічена тенденція до збільшення питомої ваги МДС і збільшення (в 1,3 рази) частки НХЛ у хворих дітей із РЗ областей. Простежені особливості розподілу питомої ваги онкогематологічної патології в "критичній" віковій групі хворих (0-4 роки на момент аварії на ЧАЕС) і показано збільшення питомої ваги НХЛ, тенденція до поступового росту ХМПЗ і МДС (в 1,4 рази - у осіб жіночої статі), збільшення в 1,4 рази частки ГМЛ у осіб чоловічої статі. Дослідження клінічно та прогностично несприятливих форм ГМЛ свідчить, що в "критичній" віковій групі частіше діагностувались "ранні" форми ГМЛ (M0, M1). Аналіз показників співвідношення ГЛЛ до ГМЛ у хворих з урахуванням ступеня забрудненості областей України виявив тенденцію до зменшення величини показника (збільшення питомої ваги ГМЛ) у хворих РЗ областей, осіб чоловічої статі, які на момент аварії на ЧАЕС перебували в "критичній" віковій групі. Исследование клинически и прогностически неблагоприятных форм ОМЛ свидетельствует, что в "критической" возрастной группе чаще диагностировались "ранние" формы ОМЛ (M0, M1). Анализ соотношения ОЛЛ в ОМЛ у больных с учетом степени загрязненности областей Украины выявил тенденцию к уменьшению величины показателя (увеличение удельного веса ОМЛ) у больных РЗ областей, лиц мужского пола, которые на момент аварии на ЧАЭС находились в "критической" возрастной группе (0 -4 года)

76.01.19.0708/0218U002329

Дослідити патогенетичні механізми впливу симпатичної нервової системи на артеріальну гіпертензію та хірургічні методи її корекції: Заключний звіт /ДУ "Національний інститут серцево-судинної хірургії ім. М.М. Амосова НАМН"; Керівник Лазоришинець Василь Васильович. – ДР 0115U002503. УДК 616.12-008.331.1:616.839.1]-89.873. 125 с.

Реферат. В даній роботі було вивчено стан симпатичної нервової системи за допомогою клінічних та інструментальних методів у пацієнтів з артеріальною гіпертензією. Проаналізовано вплив гіперсимпатикотонії на артеріальний тиск. Вивчено варіанти розташування превертебральних симпатичних гангліїв та можливості їх ендovasкулярної радіочастотної абляції (РЧА). Розроблено моделі хірургічного впливу на тканини симпатичної нервової системи нирок, на симпатичні превертебральні ганглії нирок та надпирників. Розроблено покази для проведення РЧА превертебральних симпатичних волокон та до транскутанної симпатичної абляції аорторенального вузла, засновані на патогенетичному принципі, що призвело до покращення постопераційних результатів. Робота передається за кордон за довірливою ціною.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.01.19.0709/0218U002110

Обґрунтування та розробка концептуальних засад системи медичного постачання у ході застосування військ (сил): Заключний звіт /Українська військово-медична академія; Керівник Гульпа Вадим Серафимович. – ДР 0117U004459. УДК 355:658.7:615.1.

116 с.

Об'єкт дослідження - система медичного постачання Збройних Сил України. Предмет дослідження - концептуальні засади системи медичного постачання у ході застосування військ (сил), принципи їх побудови та функціонування, форми і методи управління процесами забезпечення медичним майном закладів охорони здоров'я Міністерства оборони України. Ціль роботи - обґрунтувати концептуальні засади системи медичного постачання у ході застосування військ (сил). Методи дослідження - бібліографічний, методи логічного, порівняльного та системного аналізу. На підставі результатів досліджень розроблено Керівництво з організації постачання медичною технікою та майном Збройних Сил України у мирний час. Впровадження Керівництва з організації постачання медичною технікою та майном Збройних Сил України у мирний час забезпечить високу бойову та мобілізаційну готовність медичної служби Збройних Сил України, підвищить ефективність та швидкість надання медичної допомоги. Робота розповсюджується за довірливою ціною.

76.33 Гігієна й епідеміологія

76.01.19.0710/0418U000653

Руда Тетяна Володимирівна. Гігієнічна оцінка та регламентування сучасних хімічних засобів захисту олійних культур: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 15.03.2018.

УДК 613:632.95.

299 с.: 78 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертація присвячена оцінці небезпечності за токсикологічними і гігієнічними критеріями і здійсненню гігієнічного регламентування нових діючих речовин діфлуфензопіру та піметрозину і пестицидних препаратів Кельвін Плюс, ВГ, Пленум 50 WG, ВГ, Аканто, КС, Ретенго, КЕ та Амістар Голд 250 SC, КС при їх використанні на посівах олійних культур для мінімізації шкідливого впливу на здоров'я населення, професійні контингенти та навколишнє середовище. Обґрунтовано допустиму добову дозу (ДДД) діфлуфензопіру та піметрозину; вивчені умови праці та розраховані професійні ризики при застосуванні препаратів Кельвін Плюс, ВГ та Пленум 50 WG, ВГ наземним методом, Ретенго, КЕ авіаційним методом, Аканто, КС та Амістар Голд 250 SC,

КС наземним та авіаційним методами; визначені особливості поведінки в об'єктах агроценозу, екотоксикологічні ризики та ризики забруднення ґрунтових вод досліджуваними пестицидами в ґрунтово-кліматичних умовах Поліської та Лісостепової зон України; встановлені особливості впливу діфлуфензопіру та піметрозину на процеси самоочищення модельних водойм та органолептичні властивості води; визначені закономірності поведінки дімоксистробіну в системах "ґрунт - суміжні середовища" в різних ґрунтово-кліматичних умовах; обґрунтовано гігієнічні нормативи та регламенти. Розроблено методики визначення діфлуфензопіру та піметрозину у повітряному середовищі, воді, ґрунті, зерні кукурудзи, насінні ріпаку, а також спосіб одночасного визначення п'яти діючих речовин в одній пробі води методом вискоєфективної рідинної хроматографії.

76.01.19.0711/0418U000704

Собкова Жанна Володимирівна. Гігієнічна оцінка небезпеки циркуляції кандидозної інфекції у хворих та у внутрішньому середовищі багатопрофільного стаціонару: Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва НАМН України". – Захищена 29.03.2018.

УДК 614.4:614.71:614-036.22:579.22:579.87.

169 с.: 21 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 183 назви.

Дисертація присвячена гігієнічній оцінці небезпеки циркуляції кандидозної інфекції у хворих та у внутрішньому середовищі багатопрофільного стаціонару на підставі комплексних санітарно-гігієнічних, епідеміологічних, мікробіологічних досліджень. Узагальнено та науково обґрунтовано доцільність мікробіологічного моніторингу та профілактичних заходів внутрішньолікарняної кандидозної інфекції в умовах багатопрофільного стаціонару. Визначено частоту виділення дріжджоподібних грибів роду *Candida* в біологічному матеріалі хворих та проведено моніторинг внутрішнього середовища (медичне обладнання, руки медичного персоналу, поверхні, повітря та ін.) стаціонару щодо наявності грибів роду *Candida*. Вивчено етіологічну вагомість дріжджоподібних грибів роду *Candida* у структурі збудників внутрішньолікарняних інфекцій у відділенні реанімації та інтенсивної терапії (ВРІТ) та їх біологічні властивості, зокрема: рівень чутливості до антімікотиків, здатність до адгезії та здатність формувати біоплівку для прогнозування розвитку грибової інфекції. Удосконалено умови індикації дріжджоподібних грибів роду *Candida*. Визначено найбільш небезпечні об'єкти ризику інфікування та заходи профілактики. Показано, що у внутрішньолікарняному середовищі реанімаційних відділень об'єктами ризику інфікування є руки медперсоналу, апарати штучної вентиляції легень, внутрішньовенні катетери, повітря, поверхні, біологічний матеріал від хворих. Розроблено алгоритм профілактичних заходів у відділеннях інтенсивної терапії та реанімації.

76.01.19.0712/0418U000825

Коваль Вадим Васильович. Гігієнічна оцінка доочищеної питної води, яка споживається населенням індустриального міста:

Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 15.05.2018.

УДК 614.72-02:613.954.084:519.25.

183 с.: 19 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальної проблеми - науковому обґрунтуванню комплексу заходів щодо забезпечення якості та безпечності доочищеної питної води, яка реалізується з пунктів розливу та споживається населенням індустриального міста, на підставі її гігієнічної оцінки. Надано гігієнічну оцінку доочищеної питної води, яка споживається населенням сучасного промислового мі-

ста, за комплексом показників якості та безпечності. Визначено особливості якості та безпечності води питної водопровідної та доочищеної на підставі порівняльної гігієнічної оцінки. Здійснено порівняльну гігієнічну оцінку споживання питної води системи централізованого водопостачання та доочищеної питної води за розрахованими прогнозними канцерогенними ризиками. Аналіз отриманих результатів дослідження дозволив запропонувати та впровадити комплекс заходів щодо забезпечення відповідності діючим гігієнічним вимогам доочищеної питної води, яка реалізується з пунктів розливу.

76.01.19.0713/0418U000849

Мельник Наталія Андріївна. Токсиколого-гігієнічна характеристика хронічного впливу наночастинок сульфиду свинцю на непошкоджену шкіру та критерії оцінки їх небезпеки (експериментальне дослідження): Дис... к.мед.н. /Державна установа Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України. – Захищена 19.06.2018.

УДК [(546.815-168:615.9):612.79]:001.891.5.
229 с.: 13 табл., 66 іл. – Вібліогр.: 222 назви.

У дисертаційній роботі на основі експериментальних токсиколого-гігієнічних досліджень проведено теоретичне узагальнення та практичне розв'язання актуального завдання медицини праці щодо оцінки емісії НЧ у повітря при відтворенні експериментальної моделі технологічного процесу рекуперації свинцю та встановлення ефектів хронічного впливу НЧ PbS на непошкоджену шкіру у залежності від їх фізико-хімічних характеристик. Досліджено закономірності та особливості емісії НЧ у повітря на різних етапах технологічного процесу рекуперації свинцю; визначені фізико-хімічні властивості НЧ (форма, розмір, хімічний склад) у пробах повітря, відібраних на різних етапах технологічного процесу та дана оцінка їх небезпеки; проведено порівняльний аналіз фільтруючого полотна аерозольних фільтрів "АФА-ХА" та мембранних фільтрів "МЛПОР" і "СИНПОР". В експерименті на лабораторних щурах відтворено модель хронічного впливу на непошкоджену шкіру неорганічних сполук свинцю, представлених мікро- і наночастинами; виявлено ефекти резорбції крізь шкіру мікро- і НЧ свинцю та дана їх порівняльна оцінка; досліджено морфо-функціональні зміни шкіри при хронічному впливі на її непошкоджену поверхню різних за розміром НЧ PbS та визначено закономірності, особливості та можливі механізми їх резорбції крізь шкіру в залежності від розміру НЧ, обгрунтовано критерії оцінки небезпеки НЧ свинцю при впливі на непошкоджену шкіру.

76.01.19.0714/0218U001827

Наукова експертиза нормативно-технічної документації на виробництво, пакування та маркування препаратів Артис Плюс, КС, Корвізар, КЕ, Кантаріс, ТН і Слейд Ультра, ТН: Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U006335. УДК 613:632.95.

5 с.

Проведено наукову експертизу нормативно-технічної документації на виробництво, пакування та маркування препаратів Артис Плюс, КС, Корвізар, КЕ, Кантаріс, ТН і Слейд Ультра, ТН з метою встановлення відповідності вимогам діючого санітарного законодавства України

76.01.19.0715/0218U001828

Наукова експертиза нормативно-технічної документації: "ТУ "Засіб для покращення

адгезії на основі ПАР для агрохімії (Кайт)": Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U006336. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза з метою встановлення відповідності вимогам діючого санітарного законодавства України нормативно-технічної документації: "ТУ "Засіб для покращення адгезії на основі ПАР для агрохімії (Кайт)"

76.01.19.0716/0218U001829

Наукова експертиза засобу для покращення адгезії "Кайт": Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U006338. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза з метою встановлення відповідності медичним критеріям безпеки об'єкту: "Засіб для покращення адгезії на основі ПАР для агрохімії "Кайт". ТУ У 20.5-42259914-001:2018"

76.01.19.0717/0218U001841

Наукові дослідження рівня вмісту діючої речовини препарату Априорі, ВГ в ґрунті: Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U006945. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведено наукові дослідження з визначення рівня вмісту мезотріону - діючої речовини препарату Априорі, ВГ, виробництва компанії Адама АганЛтд, Ізраїль, в наданих замовником зразках ґрунту.

76.01.19.0718/0218U001842

Наукові дослідження препарату Еволюшн, КЕ, експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Поверхнево-активна речовина АмігоСтар (AmigoStar)": Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U002282. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведено науково-дослідні роботи з вивчення динаміки залишкових кількостей діючих речовин препарату Еволюшн, КЕ в горосі, наукову експертизу реєстраційних матеріалів з метою встановлення медичних критеріїв безпеки об'єкту: "Поверхнево-активна речовина АмігоСтар".

76.01.19.0719/0218U001843

Наукова експертиза об'єктів: "Тара полімерна" і "Дифенокназол ТС, 95 %": Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U006943. УДК 613:632.95.

6 с.

Проведена наукова експертиза з метою встановлення відповідності медичним критеріям безпеки об'єктів: "Тара полімерна" і "Дифенокназол ТС, 95 %".

76.01.19.0720/0218U001844

Наукова експертиза об'єктів: "Торф'яні горщики і таблетки "Джиффі", "Горщики та мультиплети "Modiform", "Кокосові таблетки та Гроу Блоки "Джиффі" і "Лак Бальзам": Заключний звіт /Національний медичний університет; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0118U006944. УДК 613:632.95.

4 с.

Проведена наукова експертиза з метою встановлення відповідності медичним критеріям безпеки об'єктів:

"Торф'яні горщики і таблетки "Джиффі", "Горщики та мультиплети "Modiform", "Кокосові таблетки та Гроу Блоки "Джиффі" і "Лак Бальзам"

76.01.19.0721/0218U002286

Розробка сучасної технології діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених професійних захворювань гірників вугільних шахт на різних етапах надання медико-санітарної допомоги в умовах реформування системи охорони здоров'я: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний інститут медико-екологічних проблем Донбасу та вугільної промисловості Міністерства охорони здоров'я України".; Керівник Валуцина Валентина Михайлівна. – ДР 0114U001855. УДК 616-057:613.6.

43 с.

Розроблена та удосконалена медична технологія діагностики, лікування та профілактики професійних шийної та попереково-крижової радикулопатії, пневмокопіозу та хронічних пилових бронхітів, теплових уражень у гірників вугільних шахт на різних етапах надання медико-санітарної допомоги в умовах реформування системи охорони здоров'я.

76.35 Інші галузі медицини й охорони здоров'я

76.01.19.0722/0418U000824

Салієв Андрій Юрійович. Вікові особливості трансформації функціонального стану осіб командного складу з проявами гіпертонічної хвороби першої стадії: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 15.05.2018.

УДК 612.825.8:613.685.

151 с.: 17 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 203 назви.

На основі вивчення гігієнічних умов праці, психологічних, психофізіологічних та фізіологічних характеристик в дисертаційній роботі виявлені вікові особливості трансформації функціонального стану військовослужбовців керівного складу Збройних Сил України, які страждають на гіпертонічну хворобу першої стадії. Визначені особливості діяльності військових управлінців в штатних та екстремальних ситуаціях, характер трудової (службової) діяльності та домінуючі професійно важливі якості, що сприяють та перешкоджають ефективному виконанню управлінської діяльності. Проведено комплексний аналіз режиму та умов праці військовослужбовців керівного складу з оцінкою внеску інформаційного та інших чинників напруженості праці військового керівника. Показано, що напруженість праці військових керівників за "Гігієнічною класифікацією праці...", (2001р.) відноситься до класу 3.2. Виявлено достовірно більшу кількість негативних зрушень психологічних характеристик (емоційного вигоряння, стресостійкості та нервово психічної нестійкості, проявів макіавеллізму) у військових керівників віком менше 40 років, що можуть стати факторами ризику розвитку психосоматичної патології. Встановлено, що протягом 2013-2015 років відбувся істотний перерозподіл структури госпіталізації офіцерів, який проявляється у збільшенні в 5 разів кількості травм і зменненні госпіталізації з приводу гіпертонічної хвороби I та II стадії в 2 рази, що пов'язано з особливостями кризової ситуації на сході України. Виявлені зміни вікової структури госпіталізації військових керівників протягом 2011-2015 років полягають в наявності достовірної динаміки зсуву структури госпіталізації військовослужбовців з приводу гіпертонічної хвороби I стадії з діапазону 31-40 років до 41-50 років ($p < 0,001$) у порівнянні зі стабільною віковою структурою хворих на гіпертонічну хворобу II ста-

дії. Виявлено істотно кращу реакцію військових керівників віком 29-39 років у порівнянні з особами старшого віку на стаціонарне лікування гіпертонічної хвороби за показниками переробки інформації різної за складністю та своїм змістом. Розроблені профілактичні рекомендації щодо збереження працездатності та профілактики розвитку надмірної напруги військовослужбовців керівного складу.

76.01.19.0723/0418U000844

Марюхніч Надія Володимирівна. Лікарський контроль фізичного стану та рухових можливостей при фізичних тренуваннях школярів з ослабленим зором: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 15.06.2018.

УДК 615.825:796.015:617.75-053.5:616-056.2:612.766.1.

194 с.: 36 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 211 назва.

Робота присвячена проблемі лікарського контролю при фізичному вихованні підлітків середнього шкільного віку з ослабленим зором. Методологія виконаної роботи базується на об'єктивній оцінці функціонального стану школярів з ослабленим зором в процесі фізичної реабілітації. Вперше у дівчат середнього шкільного віку з ослабленим зором, які займаються за державною програмою з фізичного виховання, науково обґрунтовано інформативний обсяг функціональних досліджень і оціночні критерії, необхідні для лікарського контролю їх фізичного стану за морфофункціональними показниками щадного фізіологічного багатоборства і загальної фізичної працездатності та аеробної продуктивності при велоергометрії, функцій зовнішнього дихання за показниками спірографії, а також за соматоскопічними ознаками реїтингу постави та руховими функціями при авторефрактокератометрії. Вперше встановлені кореляційні взаємозв'язки між показниками зорових функцій, заломлюючої системи очей дівчат середнього шкільного віку з короткозорістю слабкого та середнього ступеня й короткозорим астигматизмом за даними авторефрактокератометрії та показниками фізичного стану і рухових можливостей. Вперше надано наукове клініко-фізіологічне обґрунтування змісту раціонального реабілітаційного комплексу, який включає спеціальні вправи для тренування акомодатії, самомасаж очей, спеціальні вправи для постави і стоп, дихальні вправи з вольвим керуванням диханням для профілактики спазму акомодатійних м'язів, а також аеробні вправи відповідно до індивідуального рухового режиму.

76.75 Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я

76.01.19.0724/0518U000902

Федосюк Роман Миколайович. Медико-соціальне обґрунтування системи периопераційної безпеки пацієнтів в анестезіології та інтенсивній терапії: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 29.11.2018.

УДК 614.8-052-084:(616-089.5+616.036.882-084):617-089:614.2.

471 с.: 60 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 353 назви.

У дисертації вирішено актуальну наукову проблему обґрунтування і розробки системи периопераційної безпеки пацієнтів в анестезіології та інтенсивній терапії, основною парадигмою якої стала сучасна концепція про систему безпеки як замкнутий цикл побудови і вдосконалення бар'єрів на шляху медичних помилок і несприятливих подій, основними модулями - 8 груп безпекових інструментів, що відповідають визначеним 8 пріоритетам вітчизняної служби

анестезіології та інтенсивної терапії у сфері безпеки пацієнтів, структурними компонентами - заклади охорони здоров'я, медичні навчальні заклади, громадські організації та пацієнти, а логістичними елементами - інтеграція, безперервність, наступність та зворотній зв'язок. Систему розроблено на підставі отриманих даних щодо: існування латентних загроз периопераційній безпеці пацієнтів, закладених у структурно-функціональній організації, архітектурних, інженерно-технічних та матеріально-технічних компонентах служби анестезіології та інтенсивної терапії України; низького рівня стандартизації периопераційних процесів у службі; вкрай низької, порівняно зі статистикою розвинених країн світу, частоти реєстрації несприятливих периопераційних подій у вітчизняній анестезіологічній практиці, а також на підставі результатів критичного аналізу існуючих у світі доказових організаційних технологій підвищення рівня безпеки медичної допомоги. Запропоновано концептуальні підходи до імплементації системи периопераційної безпеки пацієнтів у службі анестезіології та інтенсивної терапії України на національному, регіональному та локальному рівнях.

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.03 Теорія фізичної культури і спорту

77.01.19.0725/0418U000906

Кузнецов Максим Віталійович. Удосконалення фізичної підготовки кандидатів у підрозділи сил спеціальних операцій Збройних Сил України: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 22.06.2018.

УДК 796. 062.4:355.237.3.

236 с.: 35 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 255 назв.

У дисертаційній роботі вирішено актуальне науково-прикладне завдання щодо попередньої підготовки кандидатів у підрозділи новоствореного роду Збройних Сил України - Сили спеціальних операцій (ССО). Основні результати роботи полягають в науковому обґрунтуванні методики підвищення функціонального стану і фізичної підготовленості курсантів ВВНЗ - як основного перспективного контингенту кандидатів до зарахування у підрозділи ССО. Досліджено рівень фізичної підготовленості і функціонального стану курсантів ВВНЗ, який забезпечується (досягається) існуючою практикою проведення практичних занять з фізичної підготовки згідно навчальних програм. Показано, що рівень функціональної і фізичної підготовленості курсантів забезпечує їм отримання залікових оцінок згідно нормативів Наставови з фізичної підготовки Збройних Сил України, але він є недостатнім для успішного проходження випробувань під час відбору у підрозділи ССО. Найбільш слабким показником кандидатів є низький рівень загальної і силової витривалості. Доведено, що впровадження авторської програми розвитку й вдосконалення загальної витривалості на основі підвищення функціональних аеробних можливостей організму курсантів протягом року підтверджується покращенням всіх досліджуваних показників на 15-30%, що достовірно вище по відношенню до показників курсантів, які займались за звичайними навчальними програмами ВВНЗ.

77.01.19.0726/0418U000907

Ільченко Сергій Сергійович. Вплив самоконтролю фізичного стану студентів упродовж навчального року на мотивацію до занять фізичним вихованням: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 21.06.2018.

УДК 796: 378.017: 613 (043.3).

265 с.: 62 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 261 назва.

Дисертація присвячена проблемі підвищення мотивації до занять фізичним вихованням студентів педагогічних спеціальностей шляхом зміни організаційно-методичних умов занять фізичним вихованням студентів 2-го курсу в напрямку вироблення навичок самостійного управління та контролю за своїм фізичним і функціональним станом. Важливим аспектом у фізичному вихованні студентів 2-го курсу стало спрямування дисципліни "Фізичне виховання" на самоконтроль студентів. Науково обґрунтовано ефективність розробленого "Листа самоконтролю фізичного стану студентів", що опирається на теорію рефлексії. Теорія рефлексії для дисципліни "Фізичне виховання", обмеженої роками та годинами викладання, стає важливим принципом функціонування її в нових навчально-виховних умовах закладів вищої освіти. Основою розвитку постійного самоконтролю і саморегуляції людини є самопізнання, що має пряме відношення до рефлексії як механізму розвитку самоконтролю. Доведено, що впровадження листів самоконтролю сприяє покращенню фізичного здоров'я й фізичній підготовленості, змінам у мотивації до занять з фізичного виховання (мотив "отримання консультацій для самостійних занять фізичними вправами" став домінувати в 63,3% хлопців і 56,7% дівчат), виробленню розуміння значущості фізичного виховання у своїй подальшій життєдіяльності, адекватному сприйняттю власних фізичних можливостей, мотивації досягати гармонійного атлетичного розвитку для юнаків і фізичного самовдосконалення в корекції маси тіла для дівчат.

77.01.19.0727/0418U000908

Чухловіна Валерія Валеріївна. Корекція рухових порушень у дітей молодшого шкільного віку зі спастичними формами церебрального паралічу в процесі фізичного виховання: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 21.06.2018.

УДК 796.011.3:616.8-009.12-057.874(043.3).

211 с.: 14 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 249 назв.

У дисертації вперше розроблено технологію, спрямовану на корекцію рухових порушень у дітей молодшого шкільного віку зі спастичними формами церебрального паралічу. Структурними компонентами якої є мета, завдання, принципи, методи і засоби, а також етапи її практичної реалізації та критерії ефективності. Означена технологія реалізовувалась у три етапи: підготовчий, основний, підтримувальний та включала 5 блоків фізичних вправ: релаксацийний, силовий, координаційний, ігровий та руховий. Зміст кожного блоку будувалась в залежності від форми церебрального паралічу, можливості пересування та виявлення рухових порушень. Проведений педагогічний експеримент підтвердив ефективність технології корекції рухових порушень з використанням засобів фізичного виховання, що дає змогу рекомендувати її для використання у процесі фізичного виховання в спеціальних навчальних закладах, в яких навчаються діти з церебральним паралічем.

77.01.19.0728/0418U000909

Петрук Андрій Петрович. Оптимізація методичної складової системи фізичної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів: Дис... к.фіз.вих. /Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. – Захищена 22.06.2018.

УДК 796.355.233.2.

288 с.: 24 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

У дисертаційній роботі вирішено актуальну наукову проблему методичної складової фізичної підготовки курсантів ВВНЗ, які в майбутньому будуть керівниками різних форм фізичної підготовки з підлеглим особовим складом підрозділу. Обґрунтовано програму методичної складової системи

фізичної підготовки курсантів ВВНЗ, в якій поетапно оптимізовано структуру та зміст методичної підготовки під час проведення форм фізичної підготовки з врахуванням особливостей застосування військових підрозділів в сучасних умовах діяльності Збройних сил України. Сформовано методичні завдання та методичні картки для кожного року (від першого і до четвертого) навчання курсантів у ВВНЗ з врахуванням особливостей військово-професійних завдань та дій за призначенням. Експериментально доведено позитивний вплив розробленої автором структури та змісту методичної складової фізичної підготовки на формування методичних вмінь та навичок курсантів майбутніх командирів військових підрозділів ($p < 0,001$). Розширено напрями формування методичних навичок курсантів майбутніх командирів військових підрозділів з навчальних дисциплін військово-професійного спрямування та напрям оптимізації методичної складової фізичної підготовки у ВВНЗ.

77.01.19.0729/0218U002020

Механізми формування державної молодіжної політики та системи розвитку фізичної культури і спорту в вищих навчальних закладах України з особливими умовами навчання: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Домбровська Світлана Миколаївна. – ДР 0115U002036. УДК 351.82:796.011(477).

67 с.

Розроблено й обґрунтовано теоретичні засади та основні положення механізмів взаємодії державних структур у процесі формування змісту організаційно-правового забезпечення державної молодіжної політики та системи розвитку фізичної культури і спорту у вищих навчальних закладах України, зокрема з особливими умовами навчання. Досліджено організаційні структури та функції державного управління фізичною культурою і спортом молоді на основі здійснення компаративного аналізу та періодизації його організаційно-правового забезпечення. Визначено стратегічні напрями й обґрунтовано структурно-функціональний підхід щодо формування механізмів державного регулювання якості розвитку фізичної культури і спорту молоді, який базується на стандартизації й уніфікації процесів управління якістю. Робота передається за кордон за договірною ціною.

77.01.19.0730/0218U002262

Соціально-педагогічні та медико-біологічні основи фізичної активності різних груп населення: Заключний звіт /Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; Керівник Цьбсь Анатолій Васильович. – ДР 0115U002344. УДК 796.011.1-056.2.

348 с.

Вперше визначено стан фізичної активності студентів за міжнародною методикою IPAQ. Встановлено, що більшість респондентів мають низький рівень локомоцій (51,35-85,88 %). Високий рівень фізичної активності, який забезпечує фізіологічну норму людини, демонструють лише 3,53-7,86 % молоді. Авторами розроблено алгоритм програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів, що передбачає визначення рівня фізичного стану та відхилень від санітарно-гігієнічних норм, обґрунтування раціонального змісту, обсягів і методів фізичної активності, послідовності їх виконання на різних етапах оздоровчого тренування відповідно до мети, завдань та індивідуальних морфофункціональних особливостей організму студентів. Також розроблено методику розвитку рухової активності молоді у процесі занять скандинавською ходьбою, яка спрямована на підвищення "відсталих" від норм показників фізичного ста-

ну. Застосування фізичних вправ для розвитку сили, швидкості, швидкісної витривалості, спритності й гнучкості викликано необхідністю формування належної загальної фізичної підготовленості. Використання ігрового та змагального методів дозволило попередити одноманітність і монотонність запропонованих навантажень та посилити мотиваційний складник розробленої методики завдяки варіюванню темпу та швидкості ходьби.

77.05 Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту

77.01.19.0731/0218U001945

Вдосконалення медико-біологічного забезпечення підготовки спортсменів України: Заключний звіт /Національний університет фізичного виховання і спорту України, Науково-дослідний інститут; Керівник Когут Ірина Олександрівна. – ДР 0118U005477. УДК 796.01:61:796.01:57:61:796/799.

458 с.

Звіт складається зі вступу, 4 розділів, заключення, списку використаних джерел і викладений на 97 сторінках; ілюстрований 13 таблицями, 12 рисунками. Мета роботи - підвищення працездатності спортсменів національних збірних команд України з літніх олімпійських видів спорту та підведення їх в оптимальному стані до головних змагань шляхом здійснення аргументованого медико-біологічного супроводу тренувального процесу на основі розробки та обґрунтування комплексу функціональних, біохімічних та молекулярно-генетичних критеріїв для оцінки перебігу адаптаційних процесів та функціонального стану висококваліфікованих спортсменів для подальшої корекції їх тренувального процесу та попередження перенапружень. Завдання роботи: 1. Провести моніторинг функціонального стану спортсменів (елітної/провідної груп) національних збірних команд України з пріоритетних літніх олімпійських видів спорту. 2. Здійснити комплексний медико-біологічний контроль ефективності процесу підготовки спортсменів та його корекції для досягнення найвищого тренувального ефекту і профілактики перенапруження функціональних систем організму спортсменів (елітної/провідної груп) національних збірних команд України з пріоритетних літніх олімпійських видів спорту. 3. Визначити фізіологічні, біохімічні та молекулярно-генетичні маркери перебігу адаптаційних процесів та розвитку патологічних станів під час виконання фізичних навантажень, залучити їх в систему комплексного медико-біологічного контролю. 4. Забезпечити медико-біологічний супровід національних збірних команд України з пріоритетних літніх олімпійських видів спорту в річному макроциклі спортивної підготовки. Об'єкт - система медико-біологічного забезпечення підготовки найсильніших спортсменів України. Предмет - медико-біологічний контроль підготовки спортсменів збірних команд України. Контингент досліджень: представники пріоритетних літніх видів спорту - члени національних збірних команд України (легка атлетика, веслування на байдарках і каное, плавання, стрибки у воду, велоспорт, важка атлетика). Методи: аналіз і узагальнення наукової і науково-методичної літератури; методи вивчення функціонального стану серцево-судинної системи та оцінки варіабельності серцевого ритму; гематологічні та біохімічні дослідження; молекулярно-генетичні методи; оцінка функціонального стану системи зовнішнього дихання; оцінка загальної фізичної працездатності і реакцій кардіореспіраторної системи організму на фізичні навантаження різного характеру енергозабезпечення; методи оцінки функціонального стану нервово-м'язової системи; визначення властивостей нейродинамічних і сенсомоторних функцій у спортсменів; мет-

ди математичної статистики. Діагностична апаратура: цифровий 12-ти каналний інтепретуючий вектор-кардіограф DX-NT Ритм (Україна); цифрові 12-ти каналні інтепретуючі кардіографи CARDIO-TEST та DX-NT (Україна); діагностичний комплекс "КардіоПлюс" (Метекол, Україна); ехокардіограф IMAGIC Agil (Konrton medical SAS, Франція); стаціонарний та мобільний газоаналізатори з програмним забезпеченням "Oxicon Pro", тредміл LE-200 C (Jeager, Німеччина); гематологічний аналізатор "ERMA-210" (Японія), біохімічний аналізатор "HUMALYZER-3000" (Німеччина), 7500 FastReal-time PCR (Applied Biosystems, США), Gene Amp® PCR System 2700 (Applied Biosystems, США), портативний біохімічний аналізатор LP-400 "DR-LANGE" (Dr. Bruno Lange GmbH Medical Division, Німеччина); автоматичний гематологічний аналізатор HTI MicroCC-20 Plus; автоматичний аналізатор електролітів OPTI Lion; діагностичний комплекс "Діагност-1" та програмне забезпечення для дослідження властивостей нейродінамичних функцій (Україна); нейродіагностична система VikingSelect (VIASYS Healthcare, США-Німеччина), аналізатор складу тіла TANTA BC-418MA (EUROPE GmbH., Німеччина). Під час виконання науково-дослідної роботи було вирішено питання щодо застосування медико-біологічного комплексу критеріїв у спортсменів високої кваліфікації для об'єктивної оцінки їх функціонального стану та стану здоров'я і окреслення шляхів корекції відповідно до процесу підготовки та індивідуальних можливостей спортсменів. Система медико-біологічного забезпечення підготовки спортсменів України на даному етапі річного макроциклу дозволила виявити сильні та слабкі сторони підготовки спортсменів, надати тренерам та лікарям оперативну інформацію, на підставі якої було внесено відповідні корективи до тренувального процесу. Встановлено нові інформативні маркери перебігу адаптаційного процесу до інтенсивних фізичних навантажень. Використання детекції поліморфізмів генів та зміни активності генів довгих некодуючих РНК дозволяє розпізнавати високу схильність до розвитку гіпертрофії міокарду, проводити ранню неінвазивну діагностику патологічних та передпатологічних станів міокарду. Результати науково-дослідної роботи дозволили створити передумови для максимальної мобілізації та реалізації потенційних можливостей найсильніших спортсменів України на заключному етапі підготовки в динаміці річного макроциклу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.09 Воєнна історія

78.01.19.0732/0418U000874

Слободянюк Михайло Васильович. Передумови, поява та становлення наркувної емблематики Сухопутних військ Збройних Сил України: Дис... к.і.н. /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Захищена 27.06.2018.

УДК 355.14:355.351(477)"1992/2012".

270 с. – Бібліогр.: 492 назви.

У дисертації досліджено розвиток наркувної емблематики Сухопутних військ ЗС України періоду 1992-2012 рр. від появи перших зразків військової символіки армії незалежної держави Україна до створення найпоширеного елементу військового однострою. Проаналізований хід еволюції цього новітнього зразка військової символіки протягом останніх 120 років, розроблена періодизація основних етапів розвитку. На основі всебічного аналізу елементів символіки наркувних емблем визначені етапи втілення емблематики у Сухопутні війська ЗС України, характерні риси, особливості, притаманні саме українській військовій наркув-

ній емблематиці. Надано рекомендації щодо удосконалення емблематики Сухопутних військ і в цілому ЗС України.

78.17 Воєнна політика. Воєнні доктрини

78.01.19.0733/0218U002258

Обґрунтування пропозицій щодо удосконалення оборонного планування на основі спроможностей в силах оборон: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Сівоха Ігор Михайлович. – ДР 0118U003032. УДК 336. 144:355.02.

147 с.

Об'єкт дослідження - процес оборонного планування на основі спроможностей. Мета роботи - розробка пропозицій щодо удосконалення системи оборонного планування на основі спроможностей в силах оборони. Методи дослідження - аналіз, узагальнення, порівняння та аналогій. Результатом науково-дослідної роботи є: розроблені пропозиції щодо удосконалення нормативно-правових актів з оборонного планування на основі спроможностей; підготовлений проект тимчасового Положення про оборонне планування на основі спроможностей в Міністерстві оборони України та Збройних Сил України; розроблені рекомендації щодо впровадження системи оборонного планування на основі спроможностей в складових силах оборони. Результати наукової роботи Матеріали досліджень будуть використовуватися під час розроблення нормативно-правових актів щодо організації та впровадження оборонного планування на основі спроможностей в МО України, ЗС України а також інших складових сил оборони. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.19 Воєнна наука

78.01.19.0734/0218U001822

Наукове обґрунтування нового підходу до навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Пруський Андрій Віталійович. – ДР 0118U003657. УДК 355.58.

34 с.

Об'єкт дослідження: навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Мета дослідження: науково обґрунтувати новий підхід до навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Методи дослідження: системний аналіз, узагальнення, систематизація, теоретичне моделювання. Основні результати: контент для мобільних додатків з навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.01.19.0735/0218U002238

Провести аналіз діяльності органів виконавчої влади у здійсненні заходів захисту населення і територій в умовах АТО на сході України та визначити шляхи її покращення:

Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Євдін Олександр Миколайович. – ДР 0117U004258. УДК 355.58.001; 351.862.001.

205 с.

Мета роботи: аналіз діяльності органів виконавчої влади Луганської та Донецької областей у здійсненні заходів захисту населення від небезпек воєнного характеру та під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, спричинених застосуванням зброї, в умовах Антитерористичної операції (далі - АТО), відпрацювання необхідного переліку таких заходів та розроблення Рекомендацій для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо організації та виконання заходів захисту населення в умовах особливого періоду та воєнно-політичних конфліктів (далі -

Рекомендації). Об'єкт дослідження - діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо виконання комплексу заходів захисту населення в умовах проведення АТО на сході України. Предмет дослідження - чинні нормативно-правові акти з питань захисту населення, які регулюють діяльність органів виконавчої влади в особливий період, зокрема, під час ведення воєнних дій. Під час дослідження був використаний аналітичний метод дослідження. У роботі проведені аналітичні дослідження: - вітчизняних та міжнародних документів та інформаційних джерел у сфері захисту цивільного населення від небезпек воєнного характеру та допомоги йому усунути безпосередні наслідки воєнних дій або лиха, а також створити умови, необхідні для виживання; - матеріалів щодо організації та практичного виконання заходів цивільного захисту в Луганській та Донецькій областях у зоні проведення АТО. Розроблено Рекомендації для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо організації та виконання заходів захисту населення в умовах особливого періоду та воєнно-політичних конфліктів. Результати роботи будуть використовуватися: фахівцями ДСНС для удосконалення нормативно-правової бази з питань захисту населення в особливий період; органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щодо організації та виконання заходів захисту населення від небезпек воєнного характеру та під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, спричинених застосуванням зброї, в умовах особливого періоду та воєнно-політичних конфліктів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.01.19.0736/0218U002239

Провести дослідження вимог нормативних документів у сферах будівництва та цивільного захисту щодо проектування будинків та споруд і розробити проект Зміни №3 до ДБН В.2.2-5-97 "Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони": Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Могильниченко В'ячеслав Васильович. - ДР 0116U006839. УДК 355.58.001; 351.862.001.

318 с.

Об'єкт дослідження - обґрунтування вимог до захисних споруд цивільного захисту. Предмет дослідження - законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують вимоги до захисних споруд цивільного захисту. Мета роботи - обґрунтування вимог нормативних документів у сферах будівництва та цивільного захисту до захисних споруд та розроблення проекту Зміни № 3 до ДБН В 2.2-5-97 "Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони". Метод дослідження - аналітичний (аналіз літературних джерел та інформаційної мережі інтернет). Проаналізовано національні та міжнародні нормативно-правові акти, нормативні документи та інші джерела інформації стосовно проектування захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення, швидкоспоруджуваних захисних споруд, визначено невідповідність деяких вимог та положень ДБН В 2.2-5-97 законодавству та науково обґрунтовано склад та зміст змін. На основі результатів досліджень розроблено вимоги на проектування та будівництво споруд подвійного призначення і швидкоспоруджуваних захисних споруд та урегульовано окремі вимоги ДБН В 2.2-5-97 з положеннями чинних законодавчих, нормативно-правових актів та нормативних документів з питань проектування будинків і споруд. Застосування Зміни № 3 ДБН В 2.2-5-97 сприятиме ефективному забезпеченню належного рівня захисту населення у мирний час у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та в особливий період. Результат НДР буде використано під час проектування нових та ре-

конструкції існуючих захисних споруд цивільного захисту. Робота розповсюджується за договірною ціною.

80 ІНШІ ГАЛУЗІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

80.31 Виробництво художніх виробів

80.01.19.0737/0218U001885

Орнаментика етнографічного текстилю Західної України та Литви: універсальні й унікальні параметри: Заключний звіт /Інститут народознавства НАН України; Керівник Никорак Олена Іванівна. - ДР 0118U001369. УДК 39:677.07(477.8+474.5):7.013.016.4]:001.818.

143 с.

Об'єкт дослідження: орнаментика етнографічного текстилю західної України та Литви XIX - першої половини XX ст. Предмет дослідження: речові джерела українського та литовського етнографічного текстилю та знаряддя його виготовлення, що зберігаються у музеях західної України та Литви. Мета роботи: визначити універсальні та унікальні параметри орнаментики етнографічного текстилю західної України та Литви XIX - першої половини XX ст. Методи дослідження: історіографічного аналізу, фотофіксації артефактів, систематизації, класифікації, комплексного мистецтвознавчого порівняльного аналізу (технічних та художніх особливостей орнаментики етнографічного текстилю), аналогії, узагальнення, моделювання, реконструкції, теоретичного осмислення. Новизна: вперше комплексно опрацьовуються та порівнюються технологічні та художньо-стилістичні варіативності домінуючих мотивів в орнаментіці текстилю (ткацтво, вишивка, в'язання, плетіння, вибірка) й інших видів декоративно-прикладного мистецтва українців і литовців (розпис і різьба на знаряддях виготовлення тканин). Взаємозв'язок з іншими роботами: дослідження проводиться в рамках науково-дослідної програми Інституту народознавства НАНУ "Традиційно-побутові та мистецькі практики українців у процесах етнічного культуротворення".

80.33 Ювелірна промисловість

80.01.19.0738/0218U001870

Формування і оцінка якості ювелірних виробів зі сплавів на основі золота: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Аргюх Тетяна Миколаївна. - ДР 0113U001428. УДК 671.1.006.83.

113 с.

В роботі наведено науково-обґрунтований варіант технологічного процесу виготовлення сплавів червоного золота згідно з розробленими композиціями з вмістом цинку та модифікуючих домішок. Об'єкт дослідження - ювелірні вироби та ювелірні сплави різного функціонального призначення, які представлені типовими зразками асортименту ювелірного ринку. Мета роботи - розробка композицій сплавів на основі золота з урахуванням в їх складі основних та легуючих компонентів, модифікаторів шляхом спрямованого регулювання структуроутворення і отримання ювелірних виробів з поліпшеними показниками міцності, твердості, безпечності. Методи дослідження - загальнонаукові методи оптимізації, порівняльного і системного аналізів, а також методи математичної логіки, діагностичні, інформаційно-аналітичні методи, в тому числі математичні, експертні, логічні, органолептичні, фізико-хімічні. Експериментально встановлено позитивний вплив модифікуючих домішок Zn, Zr, Mn, Co, Ga, а також комбінованих домішок B-Si на регулювання показників фізико-механічних властивостей, зернистості та формозаповненості сплавів

на основі золота, порівняно зі зразками стандартних сплавів, які не містять жодних присадок. Доведено ефективність застосування композиції сплавів на основі золота з вмістом комплексів модифікуючих домішок, що забезпечують поліпшення споживних властивостей ювелірних виробів.

80.01.19.0739/0218U002086

Перегляд чинних та створення нових державних стандартів України у сфері гемології та ювелірної справи: Заключний звіт /Державний гемологічний центр України; Керівник Гелета О.Л., Татарінцев В.І. – ДР 0114U002057. УДК 006.053.

47 с.

Об'єкт дослідження - стандарти України у сфері гемології, ювелірної справи, продукції видобутку і обробки декоративного каміння. Мета роботи - приведення чинних ДСТУ у сфері гемології та ювелірної справи до міжнародно визнаних норм. Створення проектів національних стандартів, гармонізованих зі стандартами ЄС. Методи дослідження - літературно-аналітичний. Розроблено проекти національних нормативних документів (НД): - ДСТУ Ювелірні вироби - Захист прав споживачів, як модифікованого міжнародного стандарту ISO 18323:2015 (Ювелірні вироби - Споживча довіра в алмазній промисловості); - ДСТУ Вироби золотарські. Терміни та визначення на заміну ДСТУ 3375-96; - Архітектурно-оздоблювальні вироби з природного каменю. Технічні умови. Розробка перших двох НД включена ДП "УкрНДНЦ" до Програми робіт з національної стандартизації на 2018 рік. Розробка останнього НД включена ДП "УкрНДНЦ" до Програми робіт з національної стандартизації на 2017 рік з кодом завдання відповідної теми 1566.2.1.1-2017. Цей звіт є продовженням роботи за темою НДР, попередні результати якої подані у проміжних звітах ДГЦУ за етапами 2015 і 2016 років. Робота розповсюджується за договірною ціною.

80.01.19.0740/0218U002087

Розробка стандартів щодо вимірювання показників складу та властивостей дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння при гемологічних дослідженнях: Заключний звіт /Державний гемологічний центр України; Керівник Белєвцев О.Р. – ДР 0115U002220. УДК 549.08+006.05.

50 с.

Об'єкт дослідження - дорогоцінне, напівдорогоцінне та декоративне каміння. Мета НДР - розроблення стандартів на методики виконання вимірювання показників складу та властивостей дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння при гемологічних дослідженнях. Очікувані результати - стандартизація методик виконання вимірювання, які використовують при здійсненні лабораторних гемологічних досліджень, з метою їх уніфікації відповідно до вимог ГОСТ 8.010-99 та забезпечення додержання вимог Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" в частині використання результатів вимірювань у сфері законодавчо регульованої метрології. Результати науково-дослідної роботи представлені у вигляді стандартів організації України (СОУ), які містять в собі регламентовані методики виконання вимірювання, які гарантують отримання результатів вимірювання показників складу та властивостей дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння з відомими відповідними характеристиками похибок. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81 ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

81.09 Матеріалознавство

81.01.19.0741/0418U000625

Креч Антон Владиславович. Радіаційно-стійкі композиційні скінтіляційні матеріали: Дис... к.т.н. /Інститут монокристалів НАН України. – Захищена 21.02.2018.

УДК 538.956 [537.572 + 535.376].

167 с.: 3 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 151 назва.

У дисертаційній роботі розроблено нові скінтіляційні матеріали - радіаційно-стійкі композиційні скінтілятори та радіаційно-стійкий спектросміщуючий матеріал для створення світловодів. Це закладає необхідне підґрунтя для конструювання радіаційно-стійких детекторів на основі композиційних скінтіляційних матеріалів. Були дослідженні та проаналізовані особливості прояву радіаційної стійкості композиційних скінтіляторів, та були запропоновані можливі механізми радіаційних руйнувань та перетворень у композиційних скінтіляторах під дією іонізуючого випромінювання. Практичне значення одержаних результатів визначається широкими перспективами використання композиційних скінтіляторів в сучасних технічних розробках скінтіляційної техніки, а також у фізиці високих енергій. Такі системи є радіаційно-стійкими до великих доз опромінення ($D > 100$ Мрад). Розробка спектросміщуючого радіаційно-стійкого матеріалу робить коло досліджень достатнім для конструювання детекторних систем. Матеріали, що розроблено негіроскопичні, гнучкі з покращеними експлуатаційними можливостями, які здатні працювати у широкому діапазоні температур (-55 - +250 С). Запропонований в дисертаційній роботі технологічний підхід може використовуватись для розробки композиційних скінтіляційних систем на основі інших матеріалів і для інших задач реєстрації іонізуючих випромінювань.

81.01.19.0742/0418U000626

Переймак Віталій Миколайович. Розробка пластмасового скінтілятора для нейтрон-гамма розділення: Дис... к.т.н. /Інститут монокристалів НАН України. – Захищена 21.02.2018.

УДК 678.746.2:538.1.074.83'88.

164 с.: 12 табл., 93 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертація присвячена питанням отримання пластмасових скінтіляторів (ПС) для нейтрон-гамма розділення шляхом застосування різних активаційних добавок. Створено ПС для нейтрон-гамма розділення з реалізацією механізму спин-орбітальної взаємодії. Даний ПС має два центри свічення: перший - металоорганічний комплекс дибензоїлметан-1,10-фенантролін європію (Eu[DBM]3Phen), який перетворює у випромінювання переважно енергію триплетних збуджених станів, і другий 1,4-диметил-9,10-дифенілантрацен (DMDBA), який перетворює у випромінювання тільки енергію синглетних збуджених станів. Для даного ПС FOM дорівнює 1,37 в широкому енергетичному діапазоні. Також, були отримані ПС для нейтрон-гамма розділення, які реалізують механізм триплет-триплетної анігіляції. Даний механізм реалізується шляхом введення скінтіляційних добавок до складу ПС у великій концентрації. Це призводить до деградації скінтіляційних та механічних властивостей ПС протягом певного часу. Тому були створені ПС для нейтрон-гамма розділення, що вміщують скінтіляційні добавки з подавленою дифузією: мега-диметил-2,5-дифеніл-1,3,4-оксадіазол (m-DMPPD), третбутил-2,5-дифеніл-1,3,4-оксадіазол (TBPPD), 2-феніл-5-(4-трет-бутилфеніл)-1,3,4-оксазол (TBPPO), які не мають цих недоліків. Параметр

нейтрон-гамма розділення для ПС з m-DMPPD, ТВРРД, ТВРРО дорівнює 1,53, 2,0 і 2,12 відповідно. Мікротвердість для ПС з m-DMPPD, ТВРРД, ТВРРО дорівнює 73, 135 і 38,8 МПа відповідно. Дані ПС полімеризуються у великих об'ємах (вдалося отримати зразки діаметром 50 мм та висотою 50 мм) та мають високу довготривалу стабільність.

81.14 Проектування. Конструювання

81.01.19.0743/0218U001890

Систематизація даних антарктичних досліджень з використанням інтелектуальних засобів представлення знань: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Новгородська Рина Леонідівна. – ДР 0118U005258. УДК 681.3. 164 с.

У даному проекті було розроблено комплексний системний підхід до систематизації та структуризації даних антарктичних досліджень, а також організації їх взаємодії з використанням інтелектуальних засобів представлення знань для підвищення ефективності доступу до результатів антарктичних досліджень. Підхід включає оригінальні моделі, методи та алгоритми, що забезпечують організацію та представлення антарктичних даних та знань у єдиному інформаційно-комунікаційному середовищі результатів антарктичних досліджень, спрощує проектування та розробку інформаційного простору такого середовища, дозволяє забезпечити ефективне зберігання та взаємодію антарктичних даних та знань у такому середовищі та представлення антарктичних даних кінцевому користувачу у структурованому вигляді. Запропоновано математичні моделі, методи та технологія, які покладено у основу розробки системного підходу, використовують методи інтелектуальної обробки інформації із застосуванням онтології, методи інтеграції баз даних та знань, методи моделювання бізнес процесів, моделі та методи представлення знань, а також методи організації семантичного пошуку та Web-технології. Такий підхід можна використовувати для створення єдиного інформаційно-комунікаційного середовища результатів антарктичних досліджень, що дозволяє надати доступ до результатів досліджень, отриманих на станції "Академік Вернадський", як в Україні так і за її межами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.79 Кадри

81.01.19.0744/0218U001812

Формування базових професійних компетенцій у фахівців на підприємстві: Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Резнік Світлана Миколаївна. – ДР 0118U001702. УДК 378. 30 с.

Об'єкт дослідження - професійна підготовка фахівців на підприємстві. Мета дослідження полягає в розробленні, теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці педагогічної технології формування базових професійних компетенцій фахівців на підприємстві. Новизна: проведено теоретичний аналіз і запропоновано нове вирішення проблеми формування базових професійних компетенцій у фахівців на підприємстві. У зв'язку з тим, що стратегічними пріоритетами сучасної праці висококваліфікованих фахівців є орієнтація на виклики європейської інтеграції та побудова моделей високоякісної підготовки, основою для цього стає компетентнісний підхід. Це обумовлює формування фахівця підприємства як професіонала, що володітиме необхідними базовими професійними компетенціями для виконання ефективної професійної діяльності в умовах складної

соціально-економічної ситуації. Методи дослідження: теоретичні: аналіз педагогічної та психологічної літератури; аналіз, синтез, класифікація, узагальнення та порівняння теоретичного та практичного матеріалу для визначення поняття "базових професійних компетенцій бакалаврів з психології" та їх структури; обґрунтування педагогічної технології формування базових професійних компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін. Результати та область застосування: вирішення проблеми формування базових професійних компетенцій фахівців на підприємстві стане у розв'язанні питань найму висококваліфікованих фахівців. Результати застосовуються на різних видах підприємств.

81.01.19.0745/0218U002044

Розробка та поширення концепції Сприяння інтеграції науки, освіти та інновацій в Національному транспортному університеті м.Київ (CIREI): Заклучний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Гутаревич Юрій Федосійович. – ДР 0117U001413. УДК 378. 88 с.

Для визначення і обґрунтування доцільних змін в структурі управління науковими дослідженнями в Національному транспортному університеті проведено аналіз структур двох європейських університетів: Університету м. Падерборн (Німеччина) (структура наведена за результатами опису та ознайомлення в процесі відрядження) та Жешовської Політехніки (Польща), представленої на сайті університету. Описана існуюча система інтеграції наукових досліджень, академічного навчання та інновацій в НТУ. Розроблена попередня схема створення і функціонування концептуальних структур і заходів в НТУ. Розроблена схема взаємозв'язку між окремими запропонованими в процесі виконання проекту концептуальними структурами та внутрішніми вузівськими структурами (факультетами, кафедрами), наведено обґрунтування доцільних змін в структурі. Опубліковано 2 наукових статті та 2 тези доповідей на наукових конференціях. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.92 Пожежна безпека

81.01.19.0746/0218U002007

Розкриття закономірностей діяльності рятувальників в непридатному для дихання середовищі: Заклучний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Стрілець Віктор Маркович. – ДР 0115U002019. УДК 614.8. 84 с.

Об'єкт дослідження - діяльність рятувальників в непридатному для дихання середовищі. Предмет дослідження - закономірності діяльності рятувальників в непридатному для дихання середовищі. Мета дослідження - підвищення ефективності проведення аварійно-рятувальних робіт в непридатному для дихання середовищі. Методи дослідження - планування експериментальних досліджень, статистична обробка отриманих результатів. Розкрито закономірності проведення аварійно-рятувальних робіт в засобах індивідуального захисту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0747/0218U002008

Розроблення довідника пожежного рятувальника: Заклучний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Ковальов Павло Анатолійович. – ДР 0116U002021. УДК 614.8. 103 с.

Підвищення ефективності виконання дій особовим складом пожежно-рятувальних підрозділів Оперативно-рятувальної служби під час несення внутрішньої, гарнізонної та караульної служб, а також під час виконання заходів з ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0748/0218U002009

Розробка програмного тренажера для оцінки дій керівника при автобусних аваріях: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Пікасов Михайло Михайлович. – ДР 0116U002000. УДК 614.8.

25 с.

Об'єкт дослідження - аварійно-рятувальні роботи при ліквідації наслідків автобусних аварій. Мета роботи - визначення рівня підготовленості здобувача вищої освіти до управління підрозділами рятувальної служби під час проведення аварійно-рятувальних робіт при ДТП. Метод дослідження - статистичний аналіз проведення аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях. Аналіз технології проведення рятувальних робіт при автобусних аваріях показує, що найбільший вплив на організацію та послідовність їхнього проведення має прийняття рішення керівником. Важливим етапом підготовки керівника рятувальних робіт є надання навичок прийняття рішення. Важливим елементом надання таких навичок є розробка алгоритму прийняття рішення керівником рятувальних робіт в екстремальній ситуації. В даному випадку мова йде про організацію рятувальних робіт при автобусних аваріях. На хід прийняття рішення впливає інформаційне забезпечення керівника, уміння збирати та аналізувати інформацію, що надходить від різноманітних джерел, відсіювати зайве та визначати головне. Здатність використовувати необхідну інформацію в організації дій підрозділів одна з важливих здібностей керівника рятувальних робіт. Для забезпечення виконання завдань аварійно-рятувальних робіт в будь-яких умовах керівник має зберігати рівновагу та витримку в екстремальних ситуаціях. В тренажері закладено ситуації які дозволяють визначити вплив психологічної складової на керівника рятувальних робіт при транспортних аваріях Результати НДР упроваджені в навчальний процес університету.

81.01.19.0749/0218U002010

Дослідження гідравлічних струменів при створенні систем управління екологічною безпекою об'єктів підвищеного ризику: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Вамболь Сергій Олександрович. – ДР 0116U002002. УДК 504.3 : 504.064.4 : 532.5 : 614.84+389.14+658.16.

55 с.

В роботі вдосконалено методологічні основи системи управління об'єктом дослідження об'єктів підвищеного ризику з використанням гідравлічних струменів. Створено методику розрахункового оцінювання впливу показників точності виготовлення ручного пожежного ствола на геометричні параметри траєкторії струменя текучого середовища з нього. Створено методику розрахункового оцінювання похибки визначення коефіцієнта опору повітря руху пожежного гідравлічного струменя. Практичну застосовуваність розроблених пропозицій підтверджено шляхом експериментальних та розрахункових досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.01.19.0750/0218U002011

Моделювання процесів генерації водню в

енергетичних установках: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Абрамов Юрій Олексійович. – ДР 0116U002003. УДК 614.8.

42 с.

Розглянуті процеси генерації водню із використанням гідро реагуючих сполук на основі алюмогідридонатрієвого компоненту та на основі алюмогідриду натрія. Проведено термодинамічний аналіз технологічного процесу генерації водню таких систем, а також виконано моделювання процесів генерації з використанням теорії планування експериментів. Одержані регресійні залежності на основі ротабельного центрально-композиційного плану. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0751/0218U002012

Гасіння пожеж класу В: моделі і характеристики: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Абрамов Юрій Олексійович. – ДР 0117U002001. УДК 614.8.

46 с.

Побудовано модель гравітаційного розтікання рідини на нерівній горизонтальній поверхні, що враховує сили тяжіння, сили в'язкого тертя дисипацію кінетичної енергії турбулентного руху. Побудовано математичну модель гасіння горючої або легкозаймистої рідини, яка враховує конвекційний і радіаційний теплообмін крапель розпиленої води з пароповітряною сумішшю в області горіння Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0752/0218U002013

Дослідження матеріалів на основі хімічних волокон, що мають властивості зниженої горючості: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Олійник Володимир Вікторович. – ДР 0114U002231. УДК 331.436.

34 с.

Експериментально визначені оптимальні умови модифікації водним розчином метілфосфонамідю зразків синтетичного волокна нітрон з метою зниження його горючості. Встановлено, що введення антипірену метілфосфонамідю підвищує кисневий індекс зразків волокна з 19,7 до 26,1 об. %. Дані ІЧ-спектроскопії вихідних і оброблених антипіреном зразків нітрону свідчать про хімічну взаємодію метілфосфонамідю з волокном. Отримано новий волокнистий матеріал із властивостями важкозаймистого матеріалу на основі ВМКС комплексу НАГ з іонами молібдену(VI), кисневий індекс якого дорівнює 25,9. Експериментально досліджено вплив антипірену на механічні властивості зразків модифікованого поліакрилонітрильного волокна. Встановлено незначне зниження механічних властивостей зразків поліакрилонітрильного волокна після обробки антипіреном Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0753/0218U002014

Розробка пропозиції щодо можливості використання променевих інфрачервоних приладів в системах забезпечення пожежної безпеки об'єктів: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Катунін Альберт Миколайович. – ДР 0114U002232. УДК 614.8.

77 с.

Проведений аналіз методів і можливостей використання променевих інфрачервоних приладів в системах забезпечення пожежної безпеки об'єктів дозволяє зробити висновки щодо доцільності розроблення високоефективних приладів на основі лінійних систем (променевих систем охорони

та лінійних сповіщувачів), які досить прості в експлуатації, характеризуються малою вартістю, високою ефективністю та мобільністю. Розроблені пропозиції щодо можливості використання променевих інфрачервоних приладів в системах забезпечення пожежної безпеки об'єктів обумовлюють напрямки удосконалення променевих інфрачервоних приладів (підвищення дальності дії, збільшення кількості лазерних бар'єрів, спрощення складу та підвищення ефективності складових, розширення переліку функцій), шляхи підвищення ефективності приладів та варіанти застосування променевих інфрачервоних приладів.

81.01.19.0754/0218U002018

Підвищення ефективності гасіння полімерних матеріалів шляхом використання бінарних систем з розділним подаванням: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Кіреєв Олександр Олександрович. – ДР 0115U002034. УДК 614.8.

40 с.

Експериментально одержано кількісні характеристики вогнегасної та вогнезахисної дії гелеутворюючих і піноутворюючих систем з розділним подаванням компонентів під час гасіння пожеж за участю полімерних матеріалів Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0755/0218U002019

Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Домбровська Світлана Миколаївна. – ДР 0115U002035. УДК 35:338.4(477).

66 с.

Розроблено й обґрунтовано теоретичні засади та основні положення вдосконалення механізмів державної політики соціально-економічного розвитку України та її регіонів у сфері безпеки. Систематизовано й уточнено підходи до характеристики ризиків соціально-економічного розвитку держави залежно від рівня вияву інтересів. Визначені будова механізмів державної політики соціально-економічного розвитку України, а також їх місце в системі безпеки. Запропоновано комплексний механізм державної політики соціально-економічного розвитку у сфері безпеки, підґрунтя якого становлять правовий, організаційний, економічний, інформаційний інструментарій, а також концепт ризик-управління. Досліджені особливості соціально-економічного розвитку України та її регіонів як об'єкту державної політики, а також її методичний інструментарій, необхідний для оцінювання стану її реалізації у сфері безпеки. Визначені такі основні причини зниження рівня соціально-економічної безпеки України та її регіонів за функціональними складниками: нечіткість і суперечливість деяких нормативно-правових документів щодо її забезпечення. Запропоновані шляхи вдосконалення державної політики соціально-економічного розвитку України та її регіонів у сфері безпеки. Розроблена модель комплексного ризик-менеджменту в системі державного управління соціально-економічного розвитку, яка складається з чотирьох блоків робіт. Удосконалено методичні підходи до реалізації безпеки забезпечувальних механізмів державної політики соціально-економічного розвитку України та її регіонів, що передбачають, на відміну від наявних, переорієнтування цих механізмів на управління через регіональні інтереси (добробуту та безпеки). Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0756/0218U002021

Удосконалення методів оцінки та прогнозування ризиків виникнення надзвичайних ситуацій різноманітного характеру: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Стрілець Віктор Маркович. – ДР 0115U002037. УДК 351.8.

81 с.

Об'єкт дослідження - ризики виникнення надзвичайних ситуацій різноманітного характеру. Предмет дослідження - методи оцінки та прогнозування величини показників ризиків. Мета дослідження - підвищення ефективності моніторингу надзвичайних ситуацій різноманітного характеру. Методи дослідження - статистичний та кластерний аналізи, експертне оцінювання. Вдосконалено метод Елмері для розрахунку професійних ризиків на робочих місцях шляхом конкретизації вимог до оцінювання рівня безпеки як по визначеним розробниками методу групою, так і по запропонованій групі щодо оцінки організаційного рівня Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0757/0218U002022

Удосконалення способів подачі гелеутворюючих складів, що підвищують ефективність гасіння поверхневих загорянь: Заключний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Сенчихін Юрій Миколайович. – ДР 0116U002011. УДК 614.84.

184 с.

Розроблена автономна установка гасіння гелеутворюючими складами АУГГУС-М, в складі якої використовуються розроблені і запатентовані стволи-розпилювачі, прозорі ємності для зберігання розчинів складових ГУС та спосіб для подавання плоско-радіальних струменів гелеутворюючих складів, а також в якості інструкції для використання, алгоритм, щодо раціонального трасування струменів ГУС

81.01.19.0758/0218U002023

Підвищення вантажопідйомності спеціалізованих транспортних засобів за рахунок використання повітряної подушки: Заклучний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Ларін Олександр Миколайович. – ДР 0116U002013. УДК 614.8.

42 с.

Проведен аналіз спеціалізованих транспортних засобів з підвищеною прохідністю, проаналізовано місцевість та характер надзвичайних ситуацій на території України. Розроблена експериментальна модель спеціалізованого транспортного засобу на повітряній подушці для підвищення вантажопідйомності та проведені математичні розрахунки. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0759/0218U002024

Розробка методів об'єктового випробування теплових пожежних сповіщувачів із терморезистивним чутливим елементом: Заклучний звіт /Національний університет цивільного захисту України; Керівник Абрамов Юрій Олексійович. – ДР 0116U002017. УДК 614.8.

37 с.

Розроблено метод об'єктового випробування теплових пожежних сповіщувачів, в основу яких покладена задача контролю працездатності теплового пожежного сповіщувача за місцем його розташування без використання зовнішніх джерел тепла і в автоматичному режимі Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0760/0218U002025

Розробка комп'ютерної системи прогнозування інтенсивності опадів на поверхні землі в залежності від фізико-хімічних властивостей атмосфери: Заключний звіт / Національний університет цивільного захисту України; Керівник Кустов Максим Володимирович. – ДР 0116U002019. УДК 614.8.

77 с.

Розроблена математична модель процесу випаровування крапель атмосферних опадів в атмосфері на різних висотах у широкому діапазоні температур. Розроблене програмне забезпечення для автоматизації процесу прогнозування інтенсивності опадів при різних метеоумовах. Розроблені теоретичні основи прогнозування інтенсивності опадів на поверхні землі в залежності від фізико-хімічних властивостей атмосфери та комп'ютерне програмне забезпечення для проведення прогнозування

81.01.19.0761/0218U002026

Психологічний супровід професійної діяльності фахівців ризиконебезпечних професій:

Заключний звіт / Національний університет цивільного захисту України; Керівник Перелигіна Ліна Анатоліївна. – ДР 0116U002020. УДК 159.9.

87 с.

Об'єкт дослідження - психологічний супровід професійної діяльності. Предмет дослідження - особливості професійного супроводу фахівців ризиконебезпечного напрямку. Мета - розробка теоретичних, методологічних та практичних підходів щодо покращення психологічного супроводу професійної діяльності фахівців ризиконебезпечних професій. Методи дослідження - теоретичні, психодіагностичні та методи статистичної обробки даних. Виокремлено основні наукові підходи до розуміння психологічного супроводу суб'єктів професійної діяльності. Встановлено роль психологічного супроводу в прогнозуванні професійної успішності фахівців ризиконебезпечних професій. Здійснено теоретичний аналіз життєздатності та саморегуляції особистості. Встановлено вплив саморегуляції на рівень життєздатності фахівців. Визначено індивідуально-психологічні особливості працівників ДСНС України з різним рівнем життєздатності. Розроблено та апробовано корекційну програму

з розвитку здатності до саморегуляції у майбутніх фахівців. Результати НДР використані при проведенні занять із курсантами НУЦЗУ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0762/0218U002027

Провести дослідження та підготувати рекомендації щодо розподілу годин за видами службової підготовки особового складу органів і підрозділів цивільного захисту ДСНС України:

Заключний звіт / Національний університет цивільного захисту України; Керівник Собина Віталій Олександрович. – ДР 0116U002022. УДК 614.8.

339 с.

У ході виконання науково-дослідної роботи розроблено рекомендації щодо перерозподілу кількості годин за видами службової підготовки по групах службової підготовки, а також тематичні плани зі службової підготовки для типових груп службової підготовки. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0763/0218U002028

Вогнегасні системи з роздільним подаванням компонентів для гасіння пожеж класу "В": Заключний звіт / Національний університет цивіль-

ного захисту України; Керівник Кіреєв Олександр Олександрович. – ДР 0117U005161. УДК 614.8.

105 с.

Об'єктом дослідження є процеси гасіння пожеж горючих та легкозаймистих рідин в резервуарах. Предметом дослідження є процеси гасіння пожеж горючих та легкозаймистих рідин в резервуарах за допомогою гелеутворюючих і піноутворюючих систем з роздільним подаванням компонентів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.01.19.0764/0218U002029

Розробка алгоритму дій центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, під час застосування заходів реагування у сфері державного нагляду (контролю) та відповідного програмного забезпечення з методичними рекомендаціями для OS Android: Заключний звіт / Національний університет цивільного захисту України; Керівник Островерх Ольга Олександрівна. – ДР 0115U002044. УДК 614.8.

36 с.

Розроблено алгоритм дій центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, у разі звернення до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування та відповідного програмного забезпечення з методичними рекомендаціями для OS Android. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.93 Аварійно-рятувальні служби

81.01.19.0765/0218U002017

Психологічні особливості виконання завдань за призначенням працівників аварійно-рятувальних підрозділів: Заключний звіт / Національний університет цивільного захисту України; Керівник Перелигіна Ліна Анатоліївна. – ДР 0115U002031. УДК 159.9.

61 с.

Об'єктом дослідження є життєстійкість особистості. Предметом - життєстійкість як фактор соціально-психологічної адаптації пожежних-рятувальників. Мета: дослідити особливості впливу рівня життєстійкості особистості на успішність соціально-психологічної адаптації пожежних-рятувальників першого року служби. Методи: у теоретичного характеру: аналіз наукової літератури, узагальнення отриманої інформації, системний аналіз й інтерпретація даних; у психодіагностичні: з метою визначення рівня вираженості основних структурних компонентів життєстійкості використано "Тест життєстійкості" (адаптація Д.О. Леонтєва, О.І. Рассказовой); для дослідження особливостей адаптивності особистості фахівця використано багаторівневий особистісний опитувальник (МЛО-АМ) "Адаптивність" (А.Г. Маклаков та С.В. Чермянін), методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса та Р. Даймона; для дослідження ступеня задоволеності професійною діяльністю використано опитувальник "Оцінка задоволеності працею" В.А. Разонової; у методи математичної статистики: t-критерій Стьюдента, ?-критерій Фішера. У дослідженні брали участь пожежні-рятувальники першого року служби, що працюють у підрозділах ДСНСУ м. Харкова, у кількості 47 осіб. Розроблено та апробовано корекційну програму з розвитку здатності до саморегуляції у майбутніх фахівців. Результати НДР використані при проведенні занять із курсантами НУЦЗУ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.95 Технічна естетика. Ергономіка

81.01.19.0766/0418U000934

Босий Іван Михайлович. Принципи формоутворення і трансформації об'єктів у дизайні меблів: Дис... к.мист. /Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – Захищена 26.06.2018.

УДК 749.1(091):684.

394 с.: 58 табл., 89 іл. – Бібліогр.: 356 назв.

У роботі запропонована авторська дефініція поняття "меблі-трансформери" і розширено класифікацію її типів. Виділено чотири технологічні підходи створення меблів-трансформерів, розроблено графоаналітичну модель еволюції та виявлені фактори її формування і поширення в ХХ ст. Виявлені основні принципи трансформації меблів, визначені принципи формоутворення меблів-трансформерів, встановлені види геометричних форм, які використовуються в дизайні меблів-трансформерів та їх характер замкненості/відкритості. Позначено системи конструктивних рішень, ступінь управління процесом трансформації та рівні трансформації.

81.01.19.0767/0418U000935

Литвинюк Людмила Костянтинівна. Візуальна ідентифікація музейно-виставкових закладів засобами графічного дизайну:

Дис... к.мист. /Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – Захищена 26.06.2018.

УДК 76.01:069:34.

256 с.: 133 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

У роботі виявлено принципи та дизайнерські прийоми та засоби створення системи візуальної ідентифікації музейно-виставкових закладів. Підтверджено домінуюче значення візуальної ідентифікації як системного графічного повідомлення в аудіовізуальній структурі цих закладів. Доведено, що домінуючим елементом візуальної ідентифікації вказаних закладів стає логотип. Систематизовано і класифіковано засоби графічного дизайну, що застосовуються для створення логотипів означених установ. Виявлено сучасні принципи створення і прийоми художньо-образної виразності, що сприяють ідентифікації та популяризації музейних брендів на ринку культурного туризму.

81.01.19.0768/0418U000936

Будяк Вікторія Валеріївна. Гламур в дизайні костюма кінця ХІХ - початку ХХІ століття:

Дис... к.мист. /Харківська державна академія дизайну і мистецтв. – Захищена 27.06.2018.

УДК 687.01"18/20":7.05(043).

295 с.: 6 табл., 396 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

У роботі визначено риси стилю гламур у ретроспективі його формування в світському костюмі. Виявлено типобрази гламурного костюма, показано, як вони формувалися в різних соціокультурних умовах, як під впливом тенденцій моди утворилися відповідні їм структури гламурного костюма та усталені характеристики стилю. Вперше проаналізовано генезу гламуру як стилю вбрання та доведено, як він продовжує функціонувати в сучасній проектно-художній практиці. Встановлено типологію структур гламурного костюма. Формалізовано закономірності та принципи структуроутворення типових гламурних образів, встановлено підходи щодо втілення їх рис в сучасній дизайн-діяльності.

82/90 ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)

82 ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ

82.01 Загальні питання організації й управління

82.01.19.0769/0218U001912

Розроблення збалансованої системи показників управління внутрішніми комунікаціями підприємства як основи формування довгострокової стратегії розвитку в умовах мінливості ринку: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Саєр Людмила Юрївна. – ДР 0118U005180. УДК 005.4:005.21.

130 с.

Об'єктом дослідження є процеси управління внутрішніми комунікаціями на промислових підприємствах. Предметом дослідження є економічні відносини, які виникають у процесі розвитку системи управління внутрішніми комунікаціями промислового підприємства. Завдання дослідження: дослідження впливу якості внутрішніх комунікаційних процесів на управління організацією в короткостроковому та довгостроковому періоді; аналіз причинно-наслідкових зв'язків між системою внутрішніх комунікацій та стратегією розвитку організації; розроблення науково-методичних підходів до формування збалансованої системи показників управління внутрішніми комунікаціями підприємства як складової системи стратегічного та корпоративного управління; обґрунтування науково-методичного підходу до визначення та розрахунку показників (індикаторів) стану внутрішніх комунікацій.

82.05 Загальна теорія організації й управління

82.01.19.0770/0418U000679

Міхеєва Ольга Вікторівна. Гармонізація компетенцій міжнародних команд менеджерів проектів у багатокультурному середовищі:

Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 05.04.2018.

УДК 658:330.341.1.

149 с.: 6 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

В дисертації об'єктом дослідження є процеси гармонізації компетенцій менеджерів проектів, що працюють у міжнародних командах у багатокультурному оточенні. В роботі розроблені моделі та методи на базі компетенцій, що спрямовані на міжкультурний розвиток менеджерів проектів міжнародних команд у багатокультурному оточенні та балансування розбіжностей і непорозумінь у міжкультурних комунікаціях, забезпечуючи успіх проекту. Вперше запропоновано концептуальну модель розвитку компетенцій проектного менеджера у міжнародній перспективі; розроблено метод міжкультурного профілю компетенцій метод структури декомпозиції компетенцій для гармонізації компетенцій менеджерами проектів у багатокультурному оточенні з орієнтацією на успіх проекту.

82.01.19.0771/0418U000739

Тішкова Наталія Леонідівна. Реформування державного управління охороною навколишнього середовища в контексті європейської інтеграції:

Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної

академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 27.04.2018.

УДК 351(477)::502(477):061.1ЄС.

265 с.: 2 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Дисертація присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню й розробці практичних рекомендацій щодо реформування державного управління охороною навколишнього середовища в контексті європейської інтеграції України. У дисертації уточнено та розвинуто понятійно-категоріальний апарат предметної сфери дослідження, вивчено вітчизняний досвід державного управління охороною навколишнього середовища з історичного аспекту, здійснено аналіз європейського досвіду комунітарного управління у досліджуваній галузі та визначено особливості державного управління охороною навколишнього середовища у країнах-членах ЄС, розглянуто стан та виявлено проблеми державного управління галуззю на сучасному етапі вітчизняного державотворення. Визначено шляхи удосконалення державного управління охороною навколишнього середовища в Україні та розроблено концепцію його реформування, яка спрямована на приведення системи управління до європейських стандартів з урахуванням національних особливостей та найкращих напрацювань і позитивного європейського досвіду та містить систему принципів державного управління охороною навколишнього середовища.

82.13 Організація й управління державою. Адміністративне управління

82.01.19.0772/0418U000663

Бабічев Анатолій Валерійович. Державне управління змінами в системі вищої освіти України: Дис... к.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 29.03.2018.

УДК 352.075 : 373.

239 с.: 4 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

Об'єкт дослідження: державне управління розвитком системи вищої освіти. Мета: теоретичне обґрунтування методичних засад та концептуальних підходів до управління змінами в системі вищої освіти України та розробка на цій основі практичних рекомендацій з його удосконалення. Методи: категоріального і етимологічного аналізу, історичний, синхронного та діахронного, структурно-функціональний, порівняльно-історичного та порівняльно-правового аналізу, статистичний і структурно-системний методи. Результати: полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і концептуальних підходів до державного управління змінами в системі вищої освіти, а також визначенні чинників та інструментів на підставі яких розроблено практичні рекомендації з удосконалення механізмів державного управління змінами в системі вищої освіти України. Новизна: розроблено інтеграційний механізм державного управління змінами в системі вищої освіти України; удосконалено змістовні ознаки, на яких має ґрунтуватись державне управління змінами в системі вищої освіти та ін. Впроваджено в діяльність Міністерства освіти і науки України та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.01.19.0773/0418U000733

Чаркіна Анастасія Олегівна. Адаптація державної служби України до вимог ЄС: нормативно-правовий вимір: Дис... к.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного

управління Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 25.04.2018.

УДК 35:3.08(477)::061.1ЄС.

225 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертація присвячена дослідженню нормативно-правового виміру адаптації державної служби України до вимог Європейського Союзу. У роботі адаптація державної служби України до вимог ЄС викладена як процес приведення нормативно-правових актів України у відповідність з "acquis communautaire" у сфері державної служби шляхом приєднання до правових угод ЄС та ухвалення національних правових актів, які відповідають праву ЄС. У контексті адаптації державної служби України до законодавства ЄС запропоновано відповідну класифікацію нормативно-правових актів України. Державна служба представлена в якості елемента організації суспільства у державі та одночасно соціальної, правової, етичної та організаційної системи, сполучної ланки між державою і суспільством, професії, діяльності у межах чітко встановленої компетенції, системою правил роботи щодо виконання функцій держави персоналом, який цій функції здатен виконувати. У контексті наближення державної служби України до структур ЄС актуальною проблемою визнано надання державній службі України функцій забезпечення суспільних потреб, дотримання конституційних прав і свобод, законних інтересів суб'єктів суспільних відносин у громадянському суспільстві. Новим напрямком розвитку державної служби в Україні визначено запровадження інституту адміністративних послуг, як такого що безпосередньо впливає на обсяги прав та обов'язків державних службовців. Викладено інституційні основи забезпечення адаптації державної служби України до вимог ЄС. Здійснено оцінку стану адаптації державної служби України до вимог ЄС, визначено напрями і критерії розвитку інституційної розбудови України в умовах європейської інтеграції у її нормативно-правовому вимірі. Запропоновано напрями інституційної розбудови державної служби в Україні в умовах її адаптації до стандартів ЄС.

82.01.19.0774/0418U000776

Пахнін Микола Леонідович. Взаємодія засобів масової комунікації з органами публічного управління як чинник державотворення в Україні: Дис... к.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління при Президентіві України. – Захищена 27.04.2018.

УДК 351:316.77.

219 с.: 7 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

Об'єкт дослідження: органи публічного управління в Україні. Мета: полягає в теоретичному обґрунтуванні засад і методів взаємодії ЗМК з органами публічного управління в Україні та розробленні рекомендацій з удосконалення взаємодії між ними. Методи: категоріального і етимологічного аналізу, історичний, синхронного та діахронного, структурно-функціональний, порівняльно-історичного та порівняльно-правового аналізу, статистичний і структурно-системний методи. Результати: полягає в комплексному обґрунтуванні теоретичних засад взаємодії ЗМК з органами публічного управління як чинника державотворення в Україні та визначенні основних напрямів удосконалення зазначеної взаємодії. Новизна: розроблено методику оцінювання ефективності нормативно-правового забезпечення у сфері діяльності ЗМК в Україні; удосконалено понятійно-категоріальний апарат, який розширено шляхом уточнення змісту поняття "засоби масової комунікації" та ін. Впроваджено в діяльність Верховної Ради України та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службов-

ців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.01.19.0775/0418U000779

Матвієнко Роман Володимирович. Фінансово-кредитний механізм державного регулювання розвитку аграрного виробництва в Україні:

Дис... к.держ.упр. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 30.05.2018.

УДК 351:338.432.

205 с. – Бібліогр.: 252 назви.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливого науково-практичного завдання щодо вдосконалення фінансово-кредитного механізму державного регулювання розвитку аграрного виробництва. У ході дослідження розглянуто теоретичні, практичні та організаційні питання формування фінансово-кредитного механізму державного регулювання аграрного виробництва, систематизовано науково-методичні підходи до оцінки ефективності такого механізму. У результаті проведеного дослідження вироблено напрями удосконалення інструментів фінансово-кредитного механізму державного регулювання аграрного виробництва, рекомендовано комплекс стратегічних заходів організаційно-економічного забезпечення функціонування фінансово-кредитного механізму державного регулювання розвитку аграрного виробництва, який дозволяє на рівні конкретних рекомендацій реалізувати запропоновані теоретико-методичні розробки. Обґрунтовано концептуальні засади до формування та реалізації стратегічних напрямів системної модернізації фінансово-кредитного механізму державного регулювання розвитку аграрного виробництва, які полягають у необхідності розробки та реалізації положення про розвиток фінансово-кредитного механізму державної підтримки аграрного виробництва, що дозволяють забезпечити взаємодію державного й ринкового регулювання, сприяють підвищенню ефективності аграрного виробництва та на цій основі розширити сферу дослідження процесів державного управління.

82.01.19.0776/0418U000882

Куліш Поліна Юрійвна. Організаційно-правовий механізм публічного управління у сфері міжнародної технічної допомоги:

Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 29.06.2018.

УДК 351.88:339.96.

200 с.: 12 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 157 назв.

Об'єкт дослідження: публічне управління у сфері міжнародної технічної допомоги. Мета: обґрунтування теоретичних засад організаційно-правового механізму публічного управління у сфері міжнародної технічної допомоги в Україні, а також визначення напрямків його вдосконалення. Методи: методи історико-логічного та теоретичного аналізу, структурно-функціональний, порівняльно-правовий та інституціональний аналіз, методи аналізу і синтезу, порівняння, експертних оцінок, ситуативного аналізу; метод узагальнення опрацьованих матеріалів. Результати: теоретично обґрунтованні та удосконаленні організаційно-правові механізми публічного управління в сфері міжнародної технічної допомоги. Новизна: розроблено єдиний концептуальний підхід до формування системи моніторингу й оцінки ефективності проектів (програм) міжнародної технічної допомоги з урахуванням особливостей реалізації проектів МТД на регіональному рівні; удосконалено пріоритетні напрями розвитку публічного управління у сфері МТД в умовах децентралізації влади; дістало подальший розвиток понятійно-термінологічний апарат науки публічного управління у сфері МТД; дістало подальший розвиток напрями удосконалення відповідної державної політики, зокрема широке залу-

чення до процесу прийняття рішень недержавних партнерів. Впроваджено в діяльність Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації, Національним університетом цивільного захисту України. Галузі використання: державні органи управління, органи місцевої влади та самоврядування, громадські організації.

82.01.19.0777/0418U000890

Молошна Олена Леонідівна. Удосконалення державно-службових відносин в системі публічного управління:

Дис... к.держ.упр. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 04.06.2018.

УДК 35.086 (043.3).

216 с.: 21 табл. – Бібліогр.: 190 назв.

У дисертації наведене теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, що полягає у комплексному теоретико-методологічному аналізі для виявлення пріоритетних напрямів удосконалення державно-службових відносин в системі публічного управління, а також розроблення науково-практичних рекомендацій. Розглянуто теоретичні підходи до визначення сутності державно-службових відносин в системі публічного управління, зокрема понятійному та змістовному наповненню, класифікаційних характеристик, що дозволяють говорити про трансформацію та модернізацію даного поняття по принципу "глибина та ширина". Вектор подальших наукових розвідок щодо обраної проблематики дослідження має бути спрямований у бік винайдення необхідних умов для удосконалення державно-службових відносин в системі публічного управління.

82.01.19.0778/0418U000891

Гасимов Ровзат Афат огли. Електронне урядування як механізм публічного управління та адміністрування:

Дис... к.держ.упр. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 03.06.2018.

УДК 351:342.5.

220 с. – Бібліогр.: 188 назв.

Дисертація присвячена дослідженню електронного урядування як механізму публічного управління та адміністрування в Україні. На основі аналізу теоретичних розробок, положень чинного законодавства, узагальнення практики, сучасного досвіду зарубіжних держав запропоновано авторське бачення вирішення проблеми вдосконалення форм і методів ефективності публічного управління та адміністрування завдяки впровадженню електронного урядування. У дисертації досліджено та охарактеризовано стан справ щодо впровадження електронного урядування в Україні. Окремлено основні теоретичні та практичні проблеми. Запропоновано шляхи їх вирішення. Удосконалено визначення поняття "електронне урядування", показано місце і роль принципів електронного урядування серед принципів та цінностей державного управління. Досліджено взаємозв'язки електронного урядування як окремого механізму у системі механізмів публічного управління та адміністрування. Запропоновано удосконалення системи критеріїв оцінювання ефективності діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування. Обґрунтовано потребу запровадження на законодавчому рівні критеріїв електронного урядування на рівні органу влади та на рівні системи публічного управління та адміністрування загалом.

82.01.19.0779/0418U000892

Лужикова Єлизавета Олександрівна. Міжнародні виборчі стандарти формування системи публічного управління в Україні:

Дис... к.держ.упр. /Інститут законодавства Верховної Ради України. – Захищена 03.06.2018.

УДК 351/353+324+341.

187 с. – Бібліогр.: 235 назв.

У дисертаційній роботі досліджено концепції вітчизняних і зарубіжних науковців з теми, встановлено ступінь розробки даної проблематики у науці державного управління, визначено ключові поняття та виокремлено особливості функціонування інституту міжнародних виборчих стандартів. Визначено, що концептуалізація формування системи публічного управління міжнародних виборчих стандартів здійснюється в рамках теоретико-методологічних підходів: правового, політологічного та соціологічного виміру. Дано визначення "міжнародні виборчі стандарти" як категорії науки державного управління, яке є синтетично створеними стандартами внутрішньодержавного управління, що відносяться до всієї сукупності соціальних відносин з точки зору ефективної реалізації права на демократію.

82.15 Організація управління економікою

82.01.19.0780/0418U000755

Чечет Анна Михайлівна. Моделі та методи управління портфелем проектів надання транспортних послуг: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 11.05.2018.

УДК 005.8:65.018:656.072.

170 с.: 10 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 129 назв.

Дослідження присвячено розробленню моделей та методів портфельного управління в сфері надання транспортних послуг щодо пасажирських перевезень в містах

84 СТАНДАРТИЗАЦІЯ

84.01 Загальні питання стандартизації

84.01.19.0781/0218U002160

Розроблення та прийняття методом перекладу 441 національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими (Стандарт НС-3)" згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2017 р., а саме: ДСТУ EN 12405-3 (EN 12405-3:2015, IDT) Лічильники газу. Пристрої перетворення. Обчислювач витрати. Розроблення національного НД (тема завдання 605.2.1.1-2017); ДСТУ EN 16314 (EN 16314:2013, IDT) Лічильники газу. Додаткові функції. Розроблення національного НД (тема завдання 606.2.1.1-2017: Заключний звіт /ДП "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів"; Керівник Рожнов Михайло Степанович. – ДР 0117U003389. УДК 006.05.

56 с.

Мета роботи - розроблення національних стандартів, ідентичних міжнародним стандартам. Підстави для виконання роботи - Програма робіт з національної стандартизації на 2017 р. та науково-дослідна робота за темою "Розроблення та прийняття методом перекладу 441 національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими (Стандарт НС-3)" згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2017 рік, а саме: ДСТУ EN 12405-3 (EN 12405-3:2015, IDT) Лічильники газу. Пристрої перетворення. Обчислювач витрати. Розроблення національного НД (тема завдання 605.2.1.1-2017); ДСТУ EN 16314 (EN 16314:2013, IDT) Лічильники газу. Додаткові функції. Розроблення національного НД" за договором

№2380-4/121-П913/17 від 29 травня 2017 р. Джерело фінансування - Держбюджет України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

84.01.19.0782/0218U002290

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими: Заключний звіт /Державне підприємство Всеукраїнський науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Ціпоренко Сергій Валентинович. – ДР 0117U005282с. УДК 006.03.

8 с.

Розроблено проект стандарту ДСТУ EN 45501:201_ (EN 45501:2015, IDT) Метрологічні аспекти неавтоматичних зважувальних приладів Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.01.19.0783/0218U002291

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими: Заключний звіт /Державне підприємство Всеукраїнський науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Самойленко Олександр Миколайович. – ДР 0117U006542с. УДК 006.03.

23 с.

Розроблено проекти стандартів ДСТУ OIML R 50-1:201_ (OIML R 50-1:2014, IDT) Прилади зважувальні автоматичні безперервної дії для сумарного обліку (стрічкові ваги). Частина 1. Метрологічні та технічні вимоги. ДСТУ OIML R 50-2:201_ (OIML R 50-2:2014, IDT) Прилади зважувальні автоматичні безперервної дії для сумарного обліку (стрічкові ваги). Частина 2. Процедури випробувань. ДСТУ OIML R 50-3:201_ (OIML R 50-3:2014, IDT) Прилади зважувальні автоматичні безперервної дії для сумарного обліку (стрічкові ваги). Частина 3. Форма звіту про випробування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.01.19.0784/0218U002292

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими: Заключний звіт /Державне підприємство Всеукраїнський науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Ціпоренко Сергій Валентинович. – ДР 0117U005283с. УДК 006.03.

14 с.

Розроблено проекти стандартів ДСТУ OIML R 79:201_ (OIML R 79:2015, IDT) Вимоги до маркування фасованих товарів. ДСТУ OIML R 87:201_ (OIML R 87:2016, IDT) Кількість фасованого товару в упаковках Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.01.19.0785/0218U002293

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими: Заключний звіт /Державне підприємство Всеукраїнський науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Ціпоренко Сергій Валентинович. – ДР 0117U005284с. УДК 006.03.

7 с.

Розроблено проект стандарту ДСТУ OIML R 51-2:200_ (OIML R 51-2:2006, IDT) Прилади для зважування розділених вантажів автоматичні. Частина 2. Форма звіту про випробування Робота розповсюджується за договірною ціною.

85 ПАТЕНТНА СПРАВА. ВИНАХІДНИЦТВО. РАЦІОНАЛІЗАТОРСТВО

85.33 Патентно-ліцензійна робота

85.01.19.0786/0218U001894

Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України; Керівник Мироненко Наталія Михайлівна; Кашинцева Оксана Юріївна. – ДР 0118U006799. УДК 347.77(78).

307 с.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у зв'язку з цивільно-правовою охороною права на об'єкти інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я в контексті реалізації прав пацієнта. Предметом дослідження є цивільно-правова охорона інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я, юридична доктрина, практика застосування норм права у сфері інтелектуальної власності в контексті реалізації права людини на охорону здоров'я. Мета роботи полягає у визначенні та розв'язанні комплексу теоретичних і практичних проблем цивільно-правової охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я, а також розробці науково-теоретичних та практичних рекомендацій щодо гармонізації цивільно-правового регулювання забезпечення реалізації прав людини у цій сфері та прав інтелектуальної власності. Методи дослідження - загально наукові та спеціально-правові. В результаті проведеного дослідження розроблено комплексну концепцію охорони права інтелектуальної власності з урахуванням вимог, які передбачаються міжнародними договорами (зокрема Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права, Статутом (Конституцією) ВООЗ), положеннями конституційного і цивільного законодавства України та нормами медичної деонтології, щодо права на охорону здоров'я, яка полягає у зміні доктринального та законотворчого пріоритету з прав інтелектуальної власності на право людини на охорону здоров'я; доведено доцільність застосування критерію "завершеність твору" як умови для набуття майнових прав на об'єкт авторського права у сфері охорони здоров'я; обґрунтовано положення про необхідність запровадження низки додаткових вимог щодо охорони позначень як знаків для товарів і послуг, які будуть використовуватися у сфері охорони здоров'я (відповідно до класів МКТП), з метою недопущення введення в оману споживачів, зокрема наявності медичної та/або фармацевтичної освіти у особи, яка надала дозвіл на використання її прізвища як знака для товарів і послуг, та розроблення методичних рекомендацій щодо вибору назв лікарських засобів і біологічно активних харчових добавок з урахуванням положень медичної деонтології та біоетики; доведено, що реєстрація лікарського засобу (при виготовленні якого використовується об'єкт інтелектуальної власності, патент на який ще є чинним) не є використанням об'єкта інтелектуальної власності і не вважається порушенням прав на нього; обґрунтовано положення про необхідність розширення кола осіб, щодо яких судом в окремому провадженні може бути ухвалено рішення про розкриття інформації, яка містить комерційну таємницю, включивши до цього кола підприємства та установи, які є власниками (розпорядниками) інформації, що стосується виключно методів (способів) лікування, матеріалів, які використовуються при виробництві засобів медичного призначення тощо; доведено положення, що зміст правомочності користування об'єктами інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я доцільно поділити на дві категорії за критерієм обов'язковості спеціальних вимог до суб'єкта прав інтелектуальної власності: правомочність використання та правомочність застосуван-

ня.

86 ОХОРОНА ПРАЦІ

86.01 Загальні питання охорони праці

86.01.19.0787/0218U002298

Нормативно-правове забезпечення охорони праці, промислової безпеки, гігієни праці з урахуванням вимог міжнародного та європейського законодавства: Заключний звіт /Державна установа "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці"; Керівник Петера Володимир Леонідович. – ДР 0115U004708. УДК 331.45.

768 с.

Підставою для виконання науково-дослідної роботи є Тематичний план науково-дослідних робіт бюджетного фінансування Державної установи "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці" на 2015 - 2017 роки, які виконуються на замовлення Держпраці, у рамках середньострокових планів їх виконання в період з 2015 по 2017 роки, затверджений наказом Держпраці від 25.01.2017 № 10. Виконання роботи здійснювалося на підставі актів законодавства ЄС, нормативно-правових актів з охорони праці України, нормативних документів і звітів про науково-дослідні роботи. Результати роботи будуть впроваджені шляхом затвердження та введення в дію нормативно-правових актів з охорони праці. Результати роботи можуть використовуватись суб'єктами господарювання, органами виконавчої влади, іншими зацікавленими органами та особами для подальшого удосконалення нормативно-правової бази охорони праці. Використання результатів роботи сприятиме підвищенню ефективності регулювання відносин в сфері промислової безпеки та охорони праці. Нині в Україні триває процес удосконалення нормативної бази та прийняття законів, які сприяють формуванню ринкового середовища. Стан охорони праці на виробництві залежить від рівня правового забезпечення цих питань, тобто від якості та повноти викладення відповідних вимог у законах України та нормативно-правових актах. Рівень виробничого травматизму пов'язаний з нормами основного закону держави, де визнається і діє принцип верховенства права, який у свою чергу, реалізується шляхом прийняття нормативно-правових актів, що відповідають вимогам законів та Конституції. Наявність значної кількості нормативно-правових актів, які складають систему законодавства, розбіжність у часі їхнього прийняття та суб'єктах, що приймають їх, обумовлюють необхідність їх впорядкування, погодження, усунення суперечностей, тобто систематизації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

86.23 Техніка безпеки

86.01.19.0788/0418U000741

Сірик Аліна Олегівна. Моделі та методи підвищення рівня безпеки праці в енергетичному господарстві підприємств харчової промисловості на основі використання системи підтримки прийняття рішень: Дис... к.т.н. /Державна установа "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці". – Захищена 19.04.2018.

УДК 331.45.

209 с.: 13 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

В роботі сформульована та вирішене актуальне наукове завдання щодо розробки моделей та методів підвищення рівня безпеки праці в енергетичному господарстві підприємств харчової промисловості на основі використання систем підтримки прийняття рішень. В дисертації розробле-

но математичні моделі інформаційного об'єкта та інтелектуального агента в структурі інтелектуальної інформаційно-аналітичної системи управління охороною праці. Отримала подальший розвиток методика пошуку рішення щодо вибору сукупності заходів для підвищення рівня безпеки праці в енергетичному господарстві підприємств харчової промисловості.

86.29 Нещасні випадки на виробництві і їхнє попередження

86.01.19.0789/0218U002336

Дослідження проблем впровадження ризикоорієнтованого підходу в систему управління охороною праці: Заключний звіт /Державна установа "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці"; Керівник Іхно Дмитро Сергійович. – ДР 0115U004639. УДК 331.461.

47 с.

Об'єкт дослідження - курс дистанційного навчання інспекторів праці. Мета роботи - створення навчальних матеріалів для проведення дистанційного навчання інспекторів праці. Метод дослідження - метод системного аналізу. У процесі роботи: - проведено аналіз тематичної спрямованості потреб у навчанні слухачів посадово-цільових груп; - сформовано базу навчальних матеріалів відповідно до тематичних планів і програм навчання; - розроблено методичні документи для проведення дистанційного навчання; - підготовлено пілотний проект дистанційного навчання інспекторів праці, розміщений на web-сторінці за адресою: 178.20.158.40/MDL/www/course/view.php, та направлено у Державну службу України з питань праці (далі - Держпраці); - проведено коригування навчальних матеріалів і процесу дистанційного навчання з урахуванням результатів пілотного проекту.

87 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини

87.01.19.0790/0218U002184

Зоогенні механізми екосистемних сервісів та розробка екологічних принципів їх збереження і відновлення: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Пахомов Олександр Євгенійович. – ДР 0115U002381. УДК 591.553 + 502.52: 591.5(477.6).

187 с.

Об'єктом дослідження були представники різних таксономічних груп тварин, які мешкають в умовах природних і трансформованих екосистем. Предметом представлених досліджень були екосистемні сервіси, які забезпечені елементами зооценологічного блоку. Метою роботи було визначення закономірностей дії зоогенних механізмів екосистемних сервісів та розробка екологічних принципів їх збереження і відновлення. Розв'язання завдань проекту досягнуто на підставі класичних та модернізованих підходів щодо організації комплексних польових та лабораторних досліджень у галузі зоології, екології, ґрунтознавства, біології ґрунтів, біогеоценології, біохімії та з використанням відповідних апробованих та оновлених методик Одержані наукові результати є новими та оригінальними. Виконана наукова робота є складовою інтегральної сучасної екологічної задачі щодо забезпечення людини сукупністю матеріальних і нематеріальних благ - природними ресурсами та здоровим довкіллям у

контексті збереження біорізноманіття, формування родючості ґрунтів, естетичних властивостей ландшафтів та іншими екологічно значущими сервісами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.15 Забруднення середовища. Контроль забруднення

87.01.19.0791/0418U000610

Каспійцева Вікторія Юрїївна. Оцінка і прогноз якості атмосферного повітря на регіональному рівні: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 14.02.2018.

УДК 504.3.054+504.064.2.

196 с.: 26 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 133 назви.

Об'єкт дослідження - процес оцінки і прогнозу стану атмосферного повітря території (старопромислового) регіону. Мета роботи - підвищення екологічної безпеки шляхом розробки блоку оцінки і прогнозу стану атмосферного повітря в системі регіонального екологічного моніторингу при плануванні та забудові територій. Методи досліджень - системний аналіз та узагальнення існуючих досліджень з проблеми оцінки і прогнозу стану атмосферного повітря, індуктивний метод при побудові ієрархічної системи моделей, методи математичного аналізу та моделювання, експертних оцінок при визначенні показників верхнього рівня, чисельні методи рішення рівнянь газової динаміки і термодинаміки. Теоретичні і практичні результати: розроблено блок оцінки і прогнозу стану атмосферного повітря в системі екологічного моніторингу, який включає моделі визначення стану ресурсного потенціалу та якості атмосферного повітря, регіональну еколого-економічну модель, моделі розподілу пасивних домішок по території регіону, розповсюдження забруднюючих речовин від джерел викидів та побудови полів забруднень за даними вимірювань; розроблено структуру, склад і методіку визначення інтегральних показників стану ресурсного потенціалу та якості атмосферного повітря території, що дозволять для кожного регіону визначити ресурсні можливості атмосфери з урахуванням ландшафтно-кліматичних умов і промислового потенціалу та надасть можливість проводити районування території України по запропонованих показниках; обґрунтовано доцільність доповнення форм представлення інформації у Центр управління моніторингом даними про фізичне забруднення, а також, щодо рівнів ультрафіолетової радіації та іонізації атмосферного повітря, кількості діб з грозами, повторюваності вітрів та інверсій для оцінки стану атмосферного повітря за введеними показниками, що дозволяє підвищити рівень екологічної безпеки регіону. Наукова новизна одержаних результатів: обґрунтовано використання ієрархічного ряду математичних моделей розповсюдження пасивних домішок і від могутніх точкових джерел, побудови полів концентрацій для комплексної оцінки та прогнозу стану атмосферного повітря з урахуванням впливу на його забруднення природно-кліматичних, соціально-економічних особливостей та ресурсного потенціалу, у сценаріях соціо-еколого-економічного розвитку і містобудівної діяльності регіонів, що дозволяє підвищити рівень їх екологічної безпеки на етапі виконання проектно-пошукових робіт; вперше розроблено структуру, склад і встановлені залежності для визначення ресурсу життя за якістю атмосферного повітря та ресурсів макроенергетичного, транспортного середовища та корисних хімічних речовин, що дозволяє розрахувати узагальнений інтегральний показник стану ресурсного потенціалу атмосферного повітря території при вирішенні задач екологічної безпеки; встановлено за результатами виконаного дослідження шляхом розрахунків упродовж визначеного

ного терміну часу, що узагальнений інтегральний показник стану ресурсного потенціалу Дніпропетровської області становить 0,795, що за уніфікованою вимірною шкалою відповідає стану "благополучно" із зазначенням ресурсу життя у 43,02 %, корисних хімічних речовин у 22,7 %, макроенергетичного у 22,26 % та транспортного середовища у 11,95 %, але при цьому розрахункове значення показника ресурсу життя є найменшим, що вказує на незадовільний рівень екологічної безпеки у зв'язку із значним забрудненням атмосферного повітря у регіоні; розроблено структуру, склад і встановлені залежності по визначенню показників захищеності, хімічного та фізичного забруднення атмосферного повітря, що дозволяє розрахувати узагальнений інтегральний показник якості атмосферного повітря території, який враховує на відміну від відомих природно-кліматичні та соціально-економічні особливості, що властиві регіону; обґрунтовано можливість використання моделі розповсюдження пасивних домішок, яка заснована на передбаченні щодо квазістаціонарності зміни концентрацій забруднюючих речовин, для розрахунку полів при їх просторовому розповсюдженні, оскільки питома вага хімічного забруднення превалює в оцінці стану атмосферного повітря, що дозволяє візуалізувати прогноз та здійснювати оперативний контроль його зміни за часом і координатами місця території при вирішенні задач екологічної безпеки. Ступінь упровадження: результати роботи використані при розробці Програми по зменшенню забруднення атмосферного повітря основними підприємствами-забруднювачами м. Дніпропетровська на 2008 - 2015 роки, а також при розробці рекомендацій щодо оцінки асиміляційного потенціалу міста. Для вирішення завдань екологічної безпеки з використанням розробленого комплексу моделей проведена оцінка захищеності території від атмосферних забруднень та надано рекомендації щодо збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності мешканців м. Дніпро; виконано прогноз можливих наслідків крупних аварійних ситуацій для Вільногірського гірничо-металургійного комбінату. Крім того, результати досліджень впроваджені в НВП "Геотехнологія" при оцінці впливу на навколишнє середовище об'єктів та споруд, що проєктуються або реконструюються. Сфера використання: на підприємствах гірничо-металургійної та будівельної галузі України, у науково-дослідних інститутах НАН України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Управлінні по екології Дніпропетровської міської ради, Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природоохорони та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, вищих навчальних закладах відповідного профілю та проєктних установах

87.01.19.0792/0418U000811

Петренко Тетяна Володимирівна. Розроблення хімічних процесів комплексної переробки карбонатного осаду цукрового виробництва: Дис... к.х.н. /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України. – Захищена 31.05.2018.

УДК 546.1/4:664.1.0388:502.1.

139 с.: 17 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Дисертація присвячена розробленню хімічних процесів утилізації дефекату як відходу цукрового виробництва, з наступним одержанням азотно-фосфорно-калійного добрива (НРК-добрива) та окисних матеріалів. На підставі аналізу результатів виконаних у даній роботі досліджень запропоновані хімічні процеси комплексної переробки карбонатного осаду на нове мінерально-органічне НРК-добриво "Амодекафос" (що містить - кислі фосфати кальцію, амоцію та калій сульфат), а також окисні матеріали (кальцій метасилікат, кальцій молібдат і вольфрамат).

87.24 Екологічні основи життєдіяльності населення

87.01.19.0793/0218U002146

Оцінка якості життя та радіаційної безпеки сільського населення радіоактивно забруднених територій: Заключний звіт /Житомирський національний агроекологічний університет; Керівник Романчук Людмила Донатівна. – ДР 0116U002588. УДК 711.13:614.8:504.5.

93 с.

Звіт про НДР: 125 с., 33 рис., 23 табл., 4 додатки, 64 джерела. Мета роботи - отримати кількісні параметри для оцінки якості життя та радіаційної безпеки сільського населення і розробити практичні рекомендації щодо стратегії відродження радіоактивно забруднених територій шляхом вирощування традиційних та нових високоенергетичних культур. Об'єкт дослідження - процеси міграції радіонуклідів по трофічних ланцюгах, що значною мірою призводять опромінення населення. Предмет дослідження - концентрація радіонуклідів у ґрунтах, продуктах харчування рослинного, тваринного та лісового походження на територіях 2-ої та 3-ої зони радіоактивного забруднення. Методи дослідження - традиційні методи радіоекологічного (спектрометричний) моніторингу згідно існуючих нормативних документів (ГОСТи, методичні інструкції), затверджених методик відбору зразків ґрунту, води, рослин та продукції; діалектичний метод пізнання; системний підхід; спостереження; експеримент; економічного аналізу; абстрактно-логічний метод; соціологічний метод. Встановлено, що у віддалений післяаварійний період радіологічна ситуація в сільських населених пунктах Полісся Житомирщини змінилась на краще, проте залишились певні критичні території, які є радіаційно небезпечними для проживання населення. На основі комплексного моніторингу ґрунтів, продукції рослинного, тваринного та лісового походження проведено оцінку концентрації радіонуклідів та визначено шляхи їх потрапляння до харчових раціонів мешканців критичних населених пунктів, які віднесені до 2-ої та 3-ої зони радіоактивного забруднення. Виявлено, що соціально-економічні умови життєдіяльності сільських жителів радіоактивно забруднених населених пунктів є гіршими порівняно з такими на умовно чистій території. Структура харчування сільського населення є незбалансованою та значною мірою представлена продуктами виробленими в підсобному господарстві та лісового походження, що становить радіологічну небезпеку для їх здоров'я. Запропоновано математичну модель поведінки радіонуклідів при вирощуванні сільськогосподарської продукції на радіоактивно забрудненій території у віддалений після аварійний період та здійснено прогноз динаміки радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції. Запропонована структурно-логічна модель екобезпечного проживання сільського населення на радіоактивно забруднених територіях, що базується на розвитку комунікації між сільськими громадами та суб'єктами макросередовища задля вивчення потреб населення, умов його життєдіяльності, розробки та реалізації відповідних механізмів формування екобезпечних умов проживання. Обґрунтовано організаційно-економічний механізм відновлення виробничих, економічних та соціальних відносин на території радіоактивного забруднення та розроблено дорожню карту його реалізації. Результати НДР використовуються для інформування різних гілок влади та населення про рівень концентрації ¹³⁷Cs у продуктах харчування рослинного, тваринного та лісового походження і нинішній стан радіаційної безпеки сільського населення на радіоактивно забруднених територіях. Ключові слова: радіоактивно забруднені території, якість життя, сільські території, внутрішні дози опромінення, питома активність ¹³⁷Cs, соціальна інфраструктура, соціально-економічні про-

цеси, організаційно-економічний механізм. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.26 Вплив забруднень навколишнього середовища на стан природних екосистем, популяцій і окремих рослинних і тваринних організмів

87.01.19.0794/0418U000928

Кирилюк Олександр Степанович. Удосконалення системи оцінювання впливу процесів підтоплення територій південного Кривбасу на їх екологічну безпеку: Дис... к.т.н. /Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління. – Захищена 27.06.2018.

УДК 550.83:504.

195 с.: 17 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Об'єктом дослідження був процес формування екологічного стану територій південного Кривбасу за впливу об'єктів техногенного походження, а метою роботи було розкриття особливостей та закономірностей впливу процесів підтоплення територій об'єктів техногенного походження південного Кривбасу на їх екологічний стан. Для досягнення якої було використано загальнофілософські, загальнонаукові й спеціальні наукові методи: аналізу, синтезу, дедукції, індукції, історичний, абстрагування, системний та структурно-функціональний, формалізація, узагальнення, порівняння та гіпотетичний, прогнозування, спостереження та експертного оцінювання, вертикальне електричне зондування, картографічний, статистичного аналізу, аксіоматичний та моделювання. Уперше побудовано тривимірну модель зміни параметрів геоелектричного опору геологічного середовища під дією техногенного підтоплення території довготривалого розташування великих гідротехнічних споруд і відвалів; отримано зв'язок сучасного процесу техногенного підтоплення із змінами в часі та просторі параметрів геоелектричного опору геологічного середовища, що описується поліноміальним рівнянням регресії другого ступеня; розраховано сучасну складову техногенного підтоплення в рівні першого від поверхні водоносного горизонту; отримано рівняння для розрахунків обсягів інфільтраційних вод з відвалів у ґрунті та міжпластові води. Удосконалено елементи науково-методичного апарату із вивчення просторового поширення небезпеки від хвостосховищ і відвалів для мінімізації затрат на зведення додаткових захисних споруд. Набуло подальшого розвитку технології очищення та утилізації фільтраційних мінералізованих вод із гідротехнічних споруд. Результати роботи впроваджено в діяльність підприємств, зокрема: Дніпропетровська геофізична експедиція "Дніпрогеофізика", Інститут геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України, м. Київ, ДВНЗ "Національний гірничий університет", м. Дніпро для викладання навчальних дисциплін "Геофізичні методи при вирішенні інженерних і геоекологічних задач", "Геофізичні методи в моніторингу навколишнього середовища", що засвідчено відповідними актами.

87.27 Охорона рослинного і тваринного світу

87.01.19.0795/0218U002185

Визначення статусу та розробка стратегії охорони глобально рідкісних видів тварин водних та навколоводних екосистем в Україні: Заключний звіт /Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Пахомов Олександр Євгенійович. – ДР 0115U002382. УДК 591+502.

137 с.

Об'єкт дослідження - сучасний статус глобально рідкісних видів тварин (птахи, напівводні ссавці, амфібії, риби,

лускокрилі) водних та навколоводних екосистем степової зони України. Мета проекту - визначення сучасного статусу глобально рідкісних видів тварин водно-болотного комплексу (птахи, напівводні ссавці, амфібії, риби, лускокрилі) в Україні та розробка стратегії їх охорони (плану дій). Під час виконання НДР використано комплексну методику обстеження водно-болотних угідь, що поєднує загальноознайомчі, стандартні методи обліку досліджуваних груп хребетних тварин. Результати: вдосконалені методики пошуку і обліку рідкісних видів та розроблена комплексна методика обстеження водно-болотних угідь; розроблено класифікацію рідкісних видів за характером реакції відклику на вплив факторів загрози; визначений сучасний статус глобально вразливих і рідкісних видів тварин (качки, напівводні ссавці, амфібії, риби, лускокрилі) водних та навколоводних екосистем в степовій зоні України. Отримані результати мають практичну цінність та велику соціально-економічну значимість і сприятимуть розвитку як теоретичних засад у галузі охорони природи та екології, так і сталого розвитку місцевих громад. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека

87.01.19.0796/0218U001851

Науково-технічний супровід на етапах введення в експлуатацію та експлуатації НБК-ОУ (аспекти ядерної та радіаційної безпеки):

Заключний звіт /Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України; Керівник Краснов Віктор Олександрович. – ДР 0118U001405. УДК 621.039.58.

142 с.

Оцінено поточний стан ЯБ та РБ комплексу "НБК-ОУ", стан ПВМ в ОУ та виконано короткостроковий прогноз їх деградації. Розроблено Програму моніторингу ПВМ ОУ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

87.53 Управління відходами. Маловідхідна і безвідхідна технології

87.01.19.0797/0218U001917

Розробка методологічних положень щодо складання допоміжного (сателітного) рахунку "Витрати на охорону навколишнього природного середовища": Заключний звіт /Національна академія статистики, обліку та аудиту; Керівник Момотюк Людмила Євгенівна. – ДР 0118U001500. УДК 504.064.4:657.47:657.2:005.

91 с.

Доопрацьовано проект Методологічних положень з урахуванням результатів експериментального складання РВОНПС за 2016 рік, рекомендацій, зауважень і пропозицій замовника Робота розповсюджується за договірною ціною.

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.15 Прилади і методи наукових досліджень космічного простору

89.01.19.0798/0418U000827

ІВАНОВА ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА. Науково-методичне забезпечення тренажерного моделювання динаміки сонячно-синхронних орбіт: Дис... к.т.н. /Національний центр управління і випробування космічних засобів. – Захищена 14.06.2018.

УДК УДК 629.783.

141 с.: 3 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 110 назв.

Розроблено новий метод оцінки систематичної (вікової) складової динаміки руху площини сонячно-синхронної орбіти. Метод ґрунтується на теоремі про зміну кінетичного моменту матеріальної точки і представляє собою єдину прозору за фізичною суттю основу для методики розрахунку параметрів впливу на кутовий рух площини сонячно-синхронної орбіти збурюючи факторів різної природи. Вперше розроблено аналітичну модель для розрахунку вікової складової еволюції параметрів сонячно-синхронної орбіти під прямим та опосередкованим впливом гравітаційного поля Сонця як функції кута орієнтації площини орбіти відносно напрямку "Земля-Сонце". Удосконалено метод визначення початкових значень нахилу сонячно-синхронної орбіти шляхом введення поправки, що враховує вікові складові еволюції параметрів орбіти за рахунок домінуючих збурюючих факторів.

89.57 Дослідження Землі з космосу

89.01.19.0799/0218U001849

Розробка методики побудови прецизійних цифрових моделей місцевості на основі даних супутникової радарної інтерферометрії:

Заключний звіт /Державна установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАН України"; Керівник Попов Михайло Олексійович. – ДР 0118U002327. УДК 528.831:004.94.

160 с.

Об'єкт дослідження - методи побудови цифрових моделей місцевості (ЦММ) по матеріалах супутникової радарної інтерферометрії. Мета роботи - розробка методики побудови прецизійних ЦММ на основі даних супутникової радарної інтерферометрії. Методи дослідження - теорія когерентної радіолокації, морфометрія ландшафтів, регресійний аналіз, математична статистика. Проведений огляд необхідних початкових даних для отримання прецизійної ЦММ. Викладено теоретичне обґрунтування і методику побудови

ЦММ по матеріалах супутникової радарної інтерферометрії Sentinel - 1 із застосуванням інструментальних засобів SNAP/SNAPHU. Розглянуті моделі і запропонована методика наземної завірки, оцінки точності і корекції отримуваних ЦММ, а також сформульовані вимоги до завіркових наземних пунктів і порядок визначення опорних точок. Наведений тестовий приклад обробки продуктів Sentinel - 1 з метою отримання прецизійної ЦММ. Розроблена методика дозволяє підвищити вертикальну точність ЦММ приблизно на порядок - з десятків до одиниць метрів погрішності для рівнинної місцевості: за результатами попереднього тестування - з 23 . 28 м до 1,2 . 3,8 м в порівнянні із стандартною методикою побудови ЦММ за даними радарної інтерферометрії Sentinel - 1. Результати роботи призначені для оновлення і поповнення бази геоаналітичних даних фонотипової обстановки (ФЦО) району можливого застосування оперативно-тактичного комплекс ракетного комплексу

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик

90.01.19.0800/0218U001916

Розробка методики для оцінки обсягів кінцевого споживання енергії домогосподарствами за цілями призначення методами математичного моделювання: Заключний звіт /Національна академія статистики, обліку та аудиту; Керівник Мотузка Олена Миколаївна. – ДР 0118U001501. УДК 621.317.38:519.87:005.

46 с.

Доопрацьовано проект методики та прикладного інструментарію математичної моделі для оцінки обсягів кінцевого споживання енергії домогосподарствами за цілями призначення методами математичного моделювання з урахуванням зауважень і пропозицій Держстату Робота розповсюджується за договірною ціною.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

Августин Руслан Ростиславович	0055	Ван Сяочень	0221
Аверочкина Тетяна Володимирівна	0105	Ван Чень	0202
Авершин Андрій Геннадійович	0515	Ван Чжун	0203
Аксьонова Анастасія Валеріївна	0642	Василиків Іван Богданович	0222
Аліпова Наталія Федорівна	0660	Василюк Оксана Сергіївна	0176
Алкіб Ахмед М Мохаммед Алджалі	0454	Ващук Олеся Петрівна	0130
Аль-Фаваді Худам Мезаал Саліх	0198	Ведмедев Володимир Михайлович	0003
Алькін Антон Олегович	0331	Вей Чжеюань	0236
Ананьєва Ольга Михайлівна	0589	Верьовкіна Наталія Олегівна	0637
Андрейко Богдана Володимирівна	0264	Вешко Оксана Володимирівна	0087
Андрейко Віталія Миколаївна	0458	Вінівітін Дмитро Вікторович	0481
Арсенідзе Тетяна Олександрівна	0631	Вітко Артем Леонідович	0118
Артимишин Павло Іванович	0021	Вознюк Оксана Василівна	0165
Аскольський Антон В'ячеславович	0635	Волинська Єлизавета Валеріївна	0545
Бабічев Анатолій Валерійович	0772	Габа Ірина Миколаївна	0261
Бабкіна Марія Михайлівна	0531	Гайдук Неллі Анатоліївна	0291
Бажинова Тетяна Олексіївна	0593	Гандзюк Ольга Володимирівна	0039
Базиленко Анастасія Костянтинівна	0251	Гапончук Олена Миколаївна	0241
Байдюк Наталія Василівна	0242	Гарбера Ірина Володимирівна	0283
Балінська Маріанна Іванівна	0671	Гасимов Ровзат Афат огли	0778
Барін Олександр Робертович	0120	Гафіатуліна Анна Вікторівна	0263
Батьо Марія Зіновіївна	0211	Герман Олександр Олександрович	0116
Бачинський Юрій Дмитрович	0486	Главацький Дмитро Вікторович	0416
Бевзюк Любов Володимирівна	0644	Глембоцька Лариса Євгеніївна	0507
Безкровний Андрій Васильович	0089	Говорко Оксана Володимирівна	0076
Безценний Ігор Валентинович	0437	Годес Аліна Юліївна	0363
Битківська Анна Вікторівна	0038	Гойман Ольга Олександрівна	0013
Битяк Сергій Юрійович	0682	Головатий Василь Ярославович	0094
Бичковський Євген Леонідович	0097	Голюк Наталія Ярославівна	0667
Бі Цзінчен	0213	Горай Олег Станіславович	0048
Бігняк Олександр Валентинович	0123	Горбенко Володимир Іванович	0305
Біла Євгенія Сергіївна	0277	Городницький Андрій Володимирович	0011
Білецька Альона Володимирівна	0008	Грабовський Юрій Володимирович	0686
Білодід Євген Ігорович	0442	Гривенко Сергій Геннадійович	0626
Божко Ігор Костянтинович	0585	Гриневич Людмила Володимирівна	0061
Божко Людмила Володимирівна	0209	Гриценко Андрій Анатолійович	0641
Бойко Марія Олександрівна	0082	Гу Жань	0223
Бойченко Артем Васильович	0185	Гу Цзін	0214
Бондар Борис Михайлович	0332	Гуменчук Ганна Іванівна	0323
Бондаренко Аліна Ігорівна	0102	Гурмак Валентина Михайлівна	0052
Борзова-Коссе Соф'я Ігорівна	0675	Гучко Оксана Іванівна	0019
Борова Марія Миколаївна	0532	Давидова Ірина Віталівна	0122
Бородай Ірина Іванівна	0556	Даниленко Валерій Володимирович	0088
Босий Іван Михайлович	0766	Демків Христина Святославівна	0040
Браткова Іванна Миколаївна	0070	Демченко Віталій Васильович	0218
Бризіцький Максим Ігорович	0095	Дендеренко Олександр Олександрович	0230
Брушневська Ірина Миколаївна	0189	Денисюк Інна Сергіївна	0197
Брюховецька Олександра Вікторівна	0262	Дергачов Євген Вікторович	0009
Бублей Тетяна Анатоліївна	0180	Деренчук Наталія Вікторівна	0284
Будяк Вікторія Валеріївна	0768	Дибач Олексій Михайлович	0522
Бургаз Марина Іванівна	0404	Дмитраш-Вацеба Ірина Ігорівна	0400
Бурлака Юлія Борисівна	0393	Доброжан Олександр Анатолійович	0340
Бурмакіна Наталія Сергіївна	0219	Додух Катерина Михайлівна	0599
Буславець Ольга Анатоліївна	0435	Долгочуб Альона Юріївна	0002
Бутова Тетяна Сергіївна	0690	Долженко Марина Олександрівна	0687
Ван Сює	0178	Долик Павло Степанович	0683
		Донченко Ольга Сергіївна	0258

Дорошенко Володимир Степанович	0505	Корепанов Олексій Сергійович	0037
Драпушко Ростислав Григорович	0012	Коробкова Олена Миколаївна	0064
Друкаренко Вікторія Володимирівна	0417	Коровайко Андрій Олександрович	0119
Ду Лян	0237	Короп Злата Анатоліївна	0650
Дубиніна Ганна Миколаївна	0636	Косован Василь Михайлович	0311
Дуккарт Ксенія Борисівна	0616	Котлярчук Галина Йосипівна	0183
Евтушенко Андрій Сергійович	0617	Кошак Юрій Феодосійович	0655
Євдокімова-Лисогор Леся Анатоліївна	0208	Кравцова Дар'я Юріївна	0341
Єрукаєв Андрій Віталійович	0326	Кравченко Ольга Віталіївна	0273
Єрьоміна-Чащина Маргарита Віталіївна	0296	Кравчишина Олена Олександрівна	0212
Живило Ірина Олександрівна	0680	Кравчук Олександр Андрійович	0554
Жихарцева Олена Олександрівна	0059	Красногор Олександр Володимирович	0111
Жох Олексій Олексійович	0375	Креденець Надія Ярославівна	0243
Журавльова Зінаїда Юріївна	0364	Кремзер Олександр Олександрович	0625
Журенок Тетяна Володимирівна	0098	Креч Антон Владиславович	0741
Завізіон Євген Миколайович	0681	Кривохижа Ірина Валентинівна	0168
Загородній Ігор Вікторович	0129	Кудрявцев Олексій Віталійович	0107
Загребельний Володимир Вікторович	0506	Кужельний Микола Олексійович	0145
Заремба Євген Миколайович	0309	Кузнецов Максим Віталійович	0725
Заремба-Косович Ганна Романівна	0033	Кузнецова Олена Тимофіївна	0195
Захарова Людмила Миколаївна	0480	Кузьменко Олег Володимирович	0647
Землячова Ольга Андріївна	0069	Кузьмінов Микола Вікторович	0051
Зінко Галина Олегівна	0578	Кукушкіна Світлана Миколаївна	0665
Золотухіна Ольга Миколаївна	0101	Кулікова Тетяна Олексіївна	0023
Іванець Тетяна Мирославівна	0140	Куліш Поліна Юріївна	0776
Іванова Тетяна Сергіївна	0530	Курепа Ярослав Сергійович	0422
Іваночко Руслана Богданівна	0618	Кусяк Андрій Петрович	0377
Іванова Валентина Іванівна	0798	Кучер Роман-Даниїл Аскольдович	0065
Ільченко Сергій Сергійович	0726	Кушнірчук Оксана Романівна	0244
Іриневиц Юлія Валеріївна	0045	Лабінський Павло Андрійович	0669
Істоміна Ольга Володимирівна	0648	Лазаренко Максим Валентинович	0112
Кайдалов Руслан Олегович	0513	Лазаришин Андрій Віталійович	0042
Калениченко Тетяна Андріївна	0303	Лакомська Інна Валеріївна	0292
Канєнберг-Сандул Оксана Костянтинівна	0103	Лебеда Марина Олександрівна	0067
Канюка Світлана Іванівна	0250	Лебедева Катерина Олегівна	0670
Капічон Ольга Григорівна	0100	Левкович Андрій Васильович	0090
Карпін Наталя Іванівна	0580	Левкулич Василь Васильович	0006
Карпова Дар'я Михайлівна	0278	Литвинюк Людмила Костянтинівна	0767
Каспійцева Вікторія Юріївна	0791	Лиходій Олександр Сергійович	0516
Касян Андрій Іванович	0022	Лі Лань	0186
Квасницька Юлія Георгіївна	0498	Лі Цзяці	0215
Кирилюк Олександр Степанович	0794	Ломакін Володимир Олександрович	0512
Китайка Ольга Василівна	0104	Лубенцов Андрій Васильович	0132
Ківенко Інна Олександрівна	0280	Лукашенко Марина Володимирівна	0010
Кісліцина Ірина Олександрівна	0126	Лукашук Богдан Олександрович	0577
Кіцелюк Володимир Васильович	0030	Лянна Ольга Володимирівна	0191
Кіщенко Алла Миколаївна	0285	Малієнко Андрій Вікторович	0459
Кіщенко Наталя Дмитрівна	0272	Мальська Андріана Андріївна	0668
Кобилецький Олег Ярославович	0677	Манташян Мгер Каренович	0137
Кобилінська Тетяна Василівна	0036	Маркіна Анна Миколаївна	0114
Коваль Вадим Васильович	0712	Мармілова Ольга Сергіївна	0031
Ковальчук Олександра Костянтинівна	0287	Мартиненко Олена Євгенівна	0229
Козакевич Ірина Олегівна	0135	Мартинчик Аріна Валеріївна	0666
Коломонець Павло Володимирович	0124	Марущак Мар'ян Осипович	0181
Комаровська Інна Василівна	0664	Маршук Ліна Миколаївна	0086
Кондакова Олена Юріївна	0656	Марюхніч Надія Володимирівна	0723
Коптева Ольга Миколаївна	0200	Матвеев Сергій Олександрович	0674

Матвієнко Роман Володимирович	0775	Пархоменко Ірина Ігорівна	0151
Матвійків Назар Ігорович	0652	Пасічнюк Ірина Петрівна	0662
Мацькевич Вікторія Миколаївна	0638	Пасько Антон Васильович	0547
Мелех Ярослав Романович	0091	Пахнін Микола Леонідович	0774
Мелліна Вікторія Борисівна	0649	Пашинська Ксенія Сергіївна	0049
Мельник Валентин Володимирович	0125	Переїмак Віталій Миколайович	0742
Мельник Наталія Андріївна	0713	Перлін Станіслав Ігорович	0133
Мельничук Світлана Сергіївна	0405	Перов Олексій Миколайович	0549
Меньшикова Анна Олексіївна	0663	Петренко Тетяна Володимирівна	0792
Меркулова Ірина Олегівна	0639	Петрик Олексій Анатолійович	0438
Миколенко Дмитро Валерійович	0016	Петриченко Вадим Віталійович	0659
Мисниченко Ольга Владиславівна	0688	Петрук Андрій Петрович	0728
Михайлюк Інна Володимирівна	0248	Петруха Сергій Валерійович	0085
Міхеєва Ольга Вікторівна	0770	Петрученко Оксана Степанівна	0362
Мозговий Артем Анатолійович	0431	Пилипак Валерія Павлівна	0282
Молошна Олена Леонідівна	0777	Плескач Богдан Вадимович	0268
Морквян Ірина В'ячеславівна	0196	Подорожній Юрій Анатолійович	0308
Морозова Любов Петрівна	0378	Позніхіренко Юлія Іванівна	0275
Моцар Марія Миколаївна	0217	Полякова Вікторія Олегівна	0007
Музичко Леся Тарасівна	0267	Полянiчко Олеса Дмитрівна	0288
Мурована Ірина Володимирівна	0166	Попазогло Влада Сергіївна	0141
Мусаелян Олена Миколаївна	0255	Попович Василь Михайлович	0304
Мусатенко Олена Вікторівна	0610	Попович Евеліна Михайлівна	0266
Мусоріна Марина Олександрівна	0234	Постова Світлана Анатоліївна	0220
Набхан Олена Володимирівна	0661	Прихненко Максим Іванович	0146
Нагурський Андрій Олегович	0528	Проценко Андрій Анатолійович	0231
Назарук Марія Володимирівна	0474	Проценко Максим Анатолійович	0452
Наумова Марія Олександрівна	0077	Процик Любов Сергіївна	0259
Нацевич Руслан Олександрович	0653	Прядко Тетяна Петрівна	0139
Нерубацький Володимир Павлович	0591	Радван Нассіб	0235
Нестеренко Тетяна Миколаївна	0633	Рева Тетяна Дмитрівна	0194
Нечепуренко Кристина Борисівна	0541	Редякіна Ольга Володимирівна	0413
Нечипуренко Павло Павлович	0152	Різничук Надія Іванівна	0406
Нищета Володимир Анатолійович	0174	Рогоз Владислав Миколайович	0339
Нікітан Наталія Олександрівна	0041	Родненко Марина Єгорівна	0192
Ніконова Анна Віталіївна	0534	Романюк Ігор Миколайович	0128
Нікулін Віталій Андрійович	0109	Романюк Наталія Михайлівна	0276
Нікульченко Ігор Олександрович	0489	Романюта Едуард Едуардович	0050
Ободянська Ольга Ігорівна	0555	Ромашенко Вікторія Андріївна	0096
Огуленко Олексій Павлович	0314	Руда Тетяна Володимирівна	0710
Олійник Вікторія Сергіївна	0043	Рудавська Наталія Миколаївна	0562
Омаров Джанай Магомедович	0598	Рум'янцев Юрій Вікторович	0106
Онищенко Василь Васильович	0066	Русавська Ольга Олегівна	0286
Онищук Людмила Олександрівна	0646	Сабадаш Інна Володимирівна	0117
Осипов Валентин Олександрович	0594	Савченко Людмила Леонідівна	0173
Осипов Валерій Валерійович	0420	Савчук Роман Михайлович	0115
Остапенко Інна Олегівна	0113	Салієв Андрій Юрійович	0722
Павич Христина Миронівна	0131	Самойчук Кирило Олегович	0542
Павлик Наталія Василівна	0274	Селіванова Наталя Петрівна	0108
Павлов Андрій Ігорович	0679	Семененко Юрій Олександрович	0590
Павлова Марина Борисівна	0587	Сергієнко Олександр Володимирович	0514
Пагор Валентин Віталійович	0017	Сергієнко Юлія Геннадіївна	0678
П'єцух Оксана Іванівна	0271	Сидоренко Андрій Юрійович	0099
Падалка Роман Григорович	0254	Сидорова Олена Миколаївна	0029
Панасюк Ярослав Вікторович	0373	Синиця Юлія Павлівна	0640
Панчук Владислав Анатолійович	0110	Сироткіна Олена Ігорівна	0325
Папуша Владислав В'ячеславович	0249	Сиченко Юрій Олександрович	0645

Сідун Оксана Юріївна	0257	Филенко Борис Миколайович	0613
Сірик Аліна Олегівна	0788	Фойту Олена Володимирівна	0455
Сітак Ірина Вікторівна	0226	Фридель Роман Ігорович	0634
Скорик Віталій Володимирович	0546	Хайдарова Оксана Сергіївна	0190
Скочко Людмила Олегівна	0550	Хевпа Зенон Зенонович	0423
Скриннік Наталія Володимирівна	0177	Хмель Олена Станіславівна	0684
Слащева Тетяна Георгіївна	0676	Ходакевич Богдан Олександрович	0084
Слободянюк Михайло Васильович	0732	Хомич Ірина Миколаївна	0233
Сміла Наталія Володимирівна	0252	Хоровець Віра Євгенівна	0279
Смірнов Антон Сергійович	0615	Хром'як Наталія Львівна	0307
Смоліна Людмила Олександрівна	0685	Хуан Чанхао	0216
Смолук Артем Іванович	0224	Хуан Яцян	0204
Собкова Жанна Володимирівна	0711	Цветаєва-Берест Дар'я Андріївна	0630
Соболь Олександр Олександрович	0337	Ці Мінвей	0300
Соколова Світлана Сергіївна	0614	Цуркан Анна Вікторівна	0379
Стахорна Юлія Сергіївна	0657	Чайка Олена Миколаївна	0201
Степанішина Яна Анатоліївна	0651	Чанишева Аліна Рашидівна	0121
Стингач Ольга Вячеславівна	0281	Чаркіна Анастасія Олегівна	0773
Столяр Марія Юріївна	0293	Чабаник Віталій Ігорович	0138
Стрельченко Ксенія Сергіївна	0289	Чемісова Тетяна Сергіївна	0253
Стрижачук Федір Васильович	0306	Чень Чунься	0207
Строгаль Тетяна Юріївна	0179	Чепурна Людмила Георгіївна	0167
Стулікова Вікторія Сергіївна	0628	Черкас Костянтин Андрійович	0333
Ступницький Мирослав Андрійович	0619	Черниш Тетяна Миколаївна	0153
Сунь Пенфей	0225	Чечет Анна Михайлівна	0780
Сухоставець Наталія Петрівна	0658	Чжан Нянхуа	0205
Танасієнко Ольга Миколаївна	0627	Чжан Сін	0004
Тань Сяю	0227	Чжан Сяосін	0162
Тарабан Сергій Миколайович	0596	Чичур Андрій Іванович	0517
Терещенко Алла Володимирівна	0338	Чукавіна Тетяна Едуардівна	0256
Терещенко Світлана Веніамінівна	0184	Чухловіна Валерія Валеріївна	0727
Тернова Катерина Віталіївна	0484	Шакотько Віктор Васильович	0228
Тимченко Михайло Михайлович	0136	Шаповалова Катерина Ігорівна	0629
Тинкевич Олена Олександрівна	0374	Швед Марія Євгенівна	0529
Титаренко Валерій Миколайович	0199	Шевчук Леся Анатоліївна	0632
Тішкова Наталія Леонідівна	0771	Шелестова Олена Вікторівна	0269
Ткаченко Марія Юріївна	0407	Шеремета Віталій Петрович	0044
Ткаченко Микола Анатолійович	0047	Шиянюк Лариса Василівна	0206
Ткаченко Ольга Василівна	0210	Шпіца Роксолана Ігорівна	0175
Ткачук Оксана Михайлівна	0581	Штакал Віктор Миколайович	0561
Тріфонов Дмитро Миколайович	0597	Штонда Дмитро Володимирович	0654
Турчин Ольга Василівна	0295	Шубенко Єлизавета Сергіївна	0046
Тютюкова Дар'я Олександрівна	0543	Шуліма Сергій Ігорович	0335
Тютюнник Яна Сергіївна	0595	Шуппе Людмила Володимирівна	0232
Узун Дмитро Юрійович	0689	Щеглов Андрій Юрійович	0020
Усикова Олена Миколаївна	0063	Юрчак Віталія Михайлівна	0144
Ушакова Катерина Юріївна	0265	Ян Яньчі	0182
Федевич Ольга Юріївна	0465	Яновська Ірина Миколаївна	0579
Федорюк Лілія Владиславівна	0290	Ясін Ілона Миколаївна	0127
Федосюк Роман Миколайович	0724	Ятищук Анастасія Анатоліївна	0245
Федулова Світлана Олександрівна	0060		
Фещенко Олег Петрович	0068		

ЗМІСТ

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	3
02 ФІЛОСОФІЯ	3
02.11 Загальні проблеми сучасної філософії	3
02.15 Загальнофілософські проблеми	3
02.41 Соціальна філософія	4
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	6
03.09 Загальна історія	6
03.19 Історія окремих країн	7
03.41 Археологія	8
03.61 Етнографія й історична антропологія	9
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	9
04 СОЦІОЛОГІЯ	10
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси	10
04.41 Соціальні класи, спільності і групи	10
04.61 Соціологія особистості і поведження	10
05 ДЕМОГРАФІЯ	10
05.11 Загальні проблеми народонаселення	10
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	11
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	11
06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини	14
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	16
06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес	16
06.56 Суспільно-економічна структура	17
06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка	17
06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки	18
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	19
06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни	21
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси	22
06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством	23
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	26
10.07 Загальна теорія держави і права	26
10.09 Історія держави і права	27
10.15 Державне (конституційне) право і управління	27
10.17 Адміністративне право	27
10.21 Фінансове право	30
10.27 Цивільне право	30
10.63 Трудове право	31
10.71 Правоохоронні органи	31
10.77 Кримінальне право	32
10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)	32
10.85 Криміналістика	33
11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	33
11.09 Історія політичних вчень	33
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	34
11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	35
12 НАУКОЗНАВСТВО	36
12.41 Організація науки. Політика в галузі науки	36
13 КУЛЬТУРА	36
13.07 Теорія, методологія і філософія культури	36
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	37
14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки	37
14.07 Загальна педагогіка	39
14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія	41
14.15 Система народної освіти	42

14.23	Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка	43
14.25	Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	43
14.29	Спеціальні школи. Дефектологія	47
14.31	Професійно-технічна освіта. Педагогіка фахової школи	48
14.35	Вища освіта. Педагогіка вищої школи	48
14.43	Спеціалізовані галузі педагогіки	60
15	ПСИХОЛОГІЯ	61
15.01	Загальні питання психології	61
15.21	Загальна психологія	61
15.31	Психологія розвитку. Вікова психологія	62
15.41	Соціальна психологія	65
15.81	Прикладна психологія	66
16	МОВОЗНАВСТВО	68
16.21	Загальне мовознавство	68
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	73
17.09	Історія літератури	73
17.71	Народна поетична творчість	73
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	73
18.31	Образотворче мистецтво	73
18.41	Музика. Музикознавство	74
19	МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	74
19.01	Загальні питання вивчення масової комунікації	74
20	ІНФОРМАТИКА	74
20.23	Інформаційний пошук	74
21	РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	75
21.21	Проблеми релігійної свідомості	75
21.31	Філософія і релігія	75
21.41	Релігії, церкви і суспільство	76
27/43	ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ	77
27	МАТЕМАТИКА	77
27.17	Алгебра	77
27.23	Математичний аналіз	77
27.29	Звичайні диференціальні рівняння	78
27.31	Диференціальні рівняння з частинними похідними	79
27.35	Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики	79
27.37	Варіаційне обчислення і математична теорія оптимального керування	80
27.39	Функціональний аналіз	80
27.41	Обчислювальна математика	80
28	КІБЕРНЕТИКА	80
28.17	Теорія моделювання	80
28.23	Штучний інтелект	80
28.29	Системний аналіз	80
29	ФІЗИКА	81
29.01	Загальні питання фізики	81
29.03	Загальні проблеми фізичного експерименту	81
29.05	Фізика елементарних часток	82
29.15	Ядерна фізика	82
29.17	Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика	82
29.19	Фізика твердих тіл	83
29.29	Фізика атома і молекули	87
29.31	Оптика	87
29.33	Лазерна фізика	88
29.35	Радіофізика. Фізичні основи електроніки	89
30	МЕХАНІКА	89
30.15	Загальна механіка	89
30.19	Механіка деформованого твердого тіла	89
31	ХІМІЯ	92
31.15	Фізична хімія	92
31.19	Аналітична хімія	96
31.21	Органічна хімія	96
31.23	Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки і їхні синтетичні аналоги	97
31.25	Хімія високомолекулярних сполук	97
31.27	Біологічна хімія	98
34	БІОЛОГІЯ	98
34.15	Молекулярна біологія	98
34.17	Біофізика	98
34.21	Ембріологія	98
34.23	Генетика	98

34.27	Мікробіологія	98
34.29	Ботаніка	99
34.31	Фізіологія рослин	99
34.35	Екологія	100
34.39	Фізіологія людини і тварин	101
34.41	Морфологія людини і тварин	101
34.49	Радіаційна біологія	102
36	ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ	102
36.16	Вища геодезія	102
37	ГЕОФІЗИКА	102
37.15	Геомагнетизм і високі шари атмосфери	102
37.21	Метеорологія	102
37.23	Кліматологія	103
37.27	Гідрологія суші	103
38	ГЕОЛОГІЯ	103
38.19	Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі	103
38.31	Палеонтологія	103
38.33	Геохімія	104
38.35	Мінералогія	105
38.61	Гідрогеологія	106
39	ГЕОГРАФІЯ	106
39.21	Економічна і соціальна географія	106
41	АСТРОНОМІЯ	107
41.21	Сонце	107
44/81	ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	107
44	ЕНЕРГЕТИКА	107
44.01	Загальні питання енергетики	107
44.29	Електроенергетика	107
44.31	Теплоенергетика. Теплотехніка	108
44.33	Атомна енергетика	109
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	110
45.01	Загальні питання електротехніки	110
45.03	Теоретична електротехніка	110
45.09	Електротехнічні матеріали	110
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	111
47.01	Загальні питання електроніки і радіотехніки	111
47.13	Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва	111
47.29	Електровакуумні і газорозрядні прилади й пристрої	112
47.41	Радіоелектронні схеми	112
49	ЗВ'ЯЗОК	112
49.13	Проектування і конструювання пристроїв зв'язку. Технологія й устаткування для збирання і регулювання апаратури зв'язку	112
49.39	Телефонний зв'язок і апаратура	113
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	113
50.01	Загальні питання автоматичного керування й обчислювальної техніки	113
50.03	Теорія автоматичного керування	113
50.07	Теоретичні основи обчислювальної техніки	113
50.09	Елементи, вузли й пристрої автоматичного керування, телемеханіки й обчислювальної техніки	114
50.33	Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси	114
50.39	Обчислювальні мережі (ОМ)	114
50.41	Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж	115
50.43	Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	115
50.49	Автоматизовані системи організаційного керування	116
52	ГІРНИЧА СПРАВА	117
52.13	Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин	117
52.35	Розробка родовищ вугілля і паливних сланців	117
52.45	Збагачення корисних копалин	117
53	МЕТАЛУРГІЯ	118
53.03	Теорія металургійних процесів	118
53.31	Виробництво чорних металів і сплавів	118
53.37	Виробництво кольорових металів і сплавів	118
53.49	Металознавство	119
55	ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ	120
55.09	Машинобудівні матеріали	120
55.13	Технологія машинобудування	122
55.15	Ливарне виробництво	123
55.31	Інструментальне виробництво	123
55.36	Котлобудування	124

55.37	Турбобудування	124
55.42	Двигунобудування	124
55.43	Автомобілебудування	124
55.53	Будівельне і дорожнє машинобудування	125
55.63	Машинобудування для харчової промисловості	126
58	ЯДЕРНА ТЕХНІКА	126
58.01	Загальні питання ядерної техніки	126
58.35	Дія випромінювань і захист від них	126
59	ПРИЛАДОВУДУВАННЯ	127
59.41	Прилади для вимірювання оптичних і світлотехнічних величин і характеристик	127
61	ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	127
61.31	Технологія неорганічних речовин і продуктів	127
61.35	Технологія виробництва силікатних матеріалів	127
61.37	Технологія органічних речовин і продуктів	128
61.51	Технологія переробки нафти і газу	128
61.53	Технологія переробки твердих паливних копалин	128
62	БІОТЕХНОЛОГІЯ	128
62.13	Біотехнологічні процеси й апарати	128
62.99	Інші проблеми біотехнології	129
64	ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	129
64.29	Текстильна промисловість	129
64.35	Шкіряна промисловість	129
65	ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	130
65.01	Загальні питання харчової промисловості	130
65.35	Кондитерська промисловість	130
65.37	Цукрова промисловість	130
65.43	Пивоварна промисловість	130
65.45	Спиртова промисловість	131
65.59	М'ясна і птахопереробна промисловість	131
65.63	Молочна промисловість	131
67	БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	132
67.01	Загальні питання будівництва	132
67.09	Будівельні матеріали і вироби	132
67.11	Будівельні конструкції	133
67.17	Машини, механізми, устаткування й інструмент, що застосовуються в будівництві і промисловості будматеріалів	133
67.23	Архітектурно-будівельне проектування	133
67.29	Об'єкти будівництва	134
67.53	Інженерне забезпечення об'єктів будівництва	134
68	СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	135
68.01	Загальні питання сільського господарства	135
68.05	Грунтознавство	135
68.31	Сільськогосподарська меліорація	135
68.35	Рослинництво	136
68.39	Тваринництво	138
68.41	Ветеринарія	138
68.47	Лісове господарство	139
69	РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	140
69.25	Аквакультура	140
70	ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	140
70.25	Стічні води, їх очищення і використання	140
71	ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	141
71.01	Загальні питання внутрішньої торгівлі	141
73	ТРАНСПОРТ	141
73.01	Загальні питання транспорту	141
73.29	Залізничний транспорт	141
73.31	Автомобільний транспорт	142
73.37	Повітряний транспорт	145
73.47	Взаємодія різних видів транспорту. Змішані перевезення	145
76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	145
76.01	Загальні питання медицини й охорони здоров'я	145
76.03	Медико-біологічні дисципліни	146
76.09	Медичні матеріали, засоби і вироби	148
76.13	Медична техніка	149
76.29	Клінічна медицина	149
76.31	Клінічна фармакологія. Фармація	169
76.33	Гігієна й епідеміологія	169
76.35	Інші галузі медицини й охорони здоров'я	171

76.75	Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я	172
77	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	172
77.03	Теорія фізичної культури і спорту	172
77.05	Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту	173
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	174
78.09	Воєнна історія	174
78.17	Воєнна політика. Воєнні доктрини	174
78.19	Воєнна наука	174
80	ІНШІ ГАЛУЗІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА	175
80.31	Виробництво художніх виробів	175
80.33	Ювелірна промисловість	176
81	ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ	176
81.09	Матеріалознавство	176
81.14	Проектування. Конструювання	177
81.79	Кадри	177
81.92	Пожежна безпека	178
81.93	Аварійно-рятувальні служби	180
81.95	Технічна естетика. Ергономіка	181
82/90	ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)	181
82	ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ	181
82.01	Загальні питання організації й управління	181
82.05	Загальна теорія організації й управління	181
82.13	Організація й управління державою. Адміністративне управління	182
82.15	Організація управління економікою	184
84	СТАНДАРТИЗАЦІЯ	184
84.01	Загальні питання стандартизації	184
85	ПАТЕНТНА СПРАВА. ВИНАХІДНИЦТВО. РАЦІОНАЛІЗАТОРСТВО	185
85.33	Патентно-ліцензійна робота	185
86	ОХОРОНА ПРАЦІ	185
86.01	Загальні питання охорони праці	185
86.23	Техніка безпеки	185
86.29	Нещасні випадки на виробництві і їхнє попередження	186
87	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	186
87.01	Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини	186
87.15	Забруднення середовища. Контроль забруднення	186
87.24	Екологічні основи життєдіяльності населення	187
87.26	Вплив забруднень навколишнього середовища на стан природних екосистем, популяцій і окремих рослинних і тваринних організмів	188
87.27	Охорона рослинного і тваринного світу	188
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека	188
87.53	Управління відходами. Маловідхідна і безвідхідна технології	188
89	КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	189
89.15	Прилади і методи наукових досліджень космічного простору	189
89.57	Дослідження Землі з космосу	189
90	МЕТРОЛОГІЯ	189
90.27	Вимірювання окремих величин і характеристик	189
	АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	190